

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W ZIELONEJ GÓRZE

PLAN URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA TORZYM

na okres 1.01.2026 r. – 31.12.2035 r.

OPIS OGÓLNY LASÓW ELABORAT

WYKONAWCA

TAXUS UL Sp. z o.o.

ul. Ochocka 14
02-495 Warszawa
tel./fax.: (0 22) 824 58 96
email: biuro@grupa-taxus.pl

Opracowanie:

mgr inż. Marek Momot
mgr inż. Emilia Roguska

Kontrola końcowa:

mgr inż. Małgorzata Piotrowska
Dyrektor Wydziału Urządzania Lasu

Akceptuję:

mgr inż. Bogusław Borusiewicz

Decyzja str. 1

Decyzja str. 2

PLAN URZĄDZENIA LASU sporządzony na lata od 2026 do 2035

dla Nadleśnictwa Torzym
w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2026 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1 stycznia 2026 r.

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA [ha]

2	1	7	8	8	6	4
---	---	---	---	---	---	---

w tym według obrębów leśnych:

1) GĄDKÓW WIELKI

7	6	8	7	5	3
---	---	---	---	---	---

2) TORZYM

7	5	2	6	3	4
---	---	---	---	---	---

3) WYSTOK

6	5	7	4	7	7
---	---	---	---	---	---

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW [ha]

2	1	1	9	3	4	9
---	---	---	---	---	---	---

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

lasów stanowiących rezerwat przyrody

2	6	3	6	1
---	---	---	---	---

lasów oddziaływania społecznego

8	2	1	5
---	---	---	---

pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

2	0	8	4	7	7	3
---	---	---	---	---	---	---

b) według grup kategorii użytkowania:

gruntów zalesionych

2	0	3	4	6	7	4
---	---	---	---	---	---	---

gruntów niezalesionych

1	6	8	1	4
---	---	---	---	---

w tym: do odnowienia

1	1	7	1	5
---	---	---	---	---

gruntów związanych z gospodarką leśną

6	7	8	6	1
---	---	---	---	---

I.3. POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW (NIELEŚNYCH) [ha]

5	9	5	1	5
---	---	---	---	---

w tym: przeznaczonych do zalesienia

1	2	1
---	---	---

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2026 DO 2035

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

1	2	4	1	1	8	4
---	---	---	---	---	---	---

m³ grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębny

6	8	4	1	8	4
---	---	---	---	---	---

m³ grubizny netto

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębny [ha]

1	1	8	5	4	2	8
---	---	---	---	---	---	---

o orientacyjnej miąższości

5	5	7	0	0	0
---	---	---	---	---	---

m³ grubizny netto

II.2. PIELĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI [ha]:

1	6	1	1	8	3	0
---	---	---	---	---	---	---

w tym:

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

1	3	5	6	0	9
---	---	---	---	---	---

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

3	2	6	9	8	8
---	---	---	---	---	---

c) trzebieże

1	1	4	9	2	3	3
---	---	---	---	---	---	---

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia [ha]

				1	2	1
--	--	--	--	---	---	---

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów [ha]

		1	1	7	1	5
--	--	---	---	---	---	---

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębego [ha]

	1	5	5	4	3	2
--	---	---	---	---	---	---

w tym zrębami zupełnymi:

		4	2	6	3	7
--	--	---	---	---	---	---

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień [ha]

			3	2	6	2
--	--	--	---	---	---	---

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień [ha]

				2	6	6
--	--	--	--	---	---	---

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzania podszytów [ha]

				4	0	2
--	--	--	--	---	---	---

g) orientacyjna powierzchnia melioracji [ha]

	1	7	0	4	7	6
--	---	---	---	---	---	---

w tym wodnych [ha]

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

ZAŁOŻENIA I PODSTAWY PLANU URZĄDZENIA LASU	10
I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	11
1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE NADLEŚNICTWA ORAZ KRÓTKI RYS HISTORYCZNY.....	11
1.1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE GRUNTÓW ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO I ICH PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	11
1.2. LESISTOŚĆ ORAZ LASY INNEJ WŁASNOŚCI	12
1.3. KRÓTKI RYS HISTORYCZNY	16
1.4. CYKLE URZĄDZENIA LASU NA GRUNTACH POZOSTAJĄCYCH OBECNIE W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	17
1.5. OCHRONA LASU W MINIONYCH OKRESACH.....	18
1.6. OPIS DOKUMENTACJI PRAWNEJ STANU POSIADANIA	21
2. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE GOSPODARKI LEŚNEJ I OCHRONY PRZYRODY Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNYCH STRATEGII ROZWOJU ORAZ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA	25
2.1. OGÓLNE DANE O PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	25
2.2. OGÓLNE DANE O REGIONALNYCH STRATEGIACH ROZWOJU, PROGRAMACH OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ PROGRAMACH OPERACYJNYCH	26
2.3. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE STRATEGII ROZWOJU REGIONU ZAWARTE W PLANACH ZAGOSPODAROWANIA	26
2.4. WYKAZ GRUNTÓW NADLEŚNICTWA PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA	27
2.5. WYKAZ GRUNTÓW NADLEŚNICTWA WYŁĄCZANYCH Z PRODUKCJI.....	28
3. LASY OCHRONNE – ROLA I ZNACZENIE W UWARUNKOWANIACH PRZESTRZENNYCH ORAZ W PROWADZENIU GOSPODARKI LEŚNEJ.....	29
4. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO Z UWZGLĘDNIENIEM INNYCH LASÓW W ZASIĘGU TERYTORIALNYM	33
4.1. PRZYNALEŻNOŚĆ DO KRAIN PRZYRODNICZO-LEŚNYCH ORAZ MEZOREGIONÓW	33
4.2. REGIONALIZACJA GEOBOTANICZNA	33
4.3. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE	33
4.4. GLEBY.....	33
4.5. RZEŻBA TERENU	34
4.6. WARUNKI WODNE	35
4.7. KLIMAT	35
5. TYPY SIEDLISKOWE LASU.....	36
5.1. TYPY SIEDLISKOWE LASU	36
5.2. ZNIEKSZTAŁCENIE SIEDLISK LEŚNYCH	37
5.3. UDZIAŁ GATUNKÓW W TYPAH SIEDLISKOWYCH LASU	38
6. CHARAKTERYSTYKA STANU LASÓW I ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA	46
6.1. OCENA WALORÓW GENETYCZNYCH LASU	46
6.2. POWIERZCHNIOWY I MIĄSZOŚCIOWY UDZIAŁ DRZEWOSTANÓW W KLASACH I PODKLASACH WIEKU	53
6.3. KATEGORIE DOJRZAŁOŚCI RĘBNEJ DRZEWOSTANÓW	57
6.4. ZRÓŻNICOWANIE I STRUKTURA PIĘTROWA DRZEWOSTANÓW, CECHY DRZEWOSTANU, MŁODE POKOLENIE, PODSZYT.....	58
7. TYPY DRZEWOSTANÓW I ORIENTACYJNE SKŁADY GATUNKOWE UPRAW.....	61
7.1. TYPY DRZEWOSTANÓW, PRZYRODNICZE TYPY LASÓW I ORIENTACYJNE SKŁADY GATUNKOWE UPRAW.....	61
7.2. ZGODNOŚĆ DRZEWOSTANÓW	66
8. ZAKRES WYKORZYSTANIA WSKAŹNIKÓW SPODZIEWANEGO PRZYROSTU BIEŻĄCEGO	70
8.1. SPODZIEWANY BIEŻĄCY PRZYROST ROCZNY WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH ORAZ W KLASACH I PODKLASACH WIEKU	70
8.2. UZYSKANY PRZYROST UŻYTECZNY	71
9. OCENA STANU USZKODZEŃ DRZEWOSTANÓW.....	72

10.	CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ	74
10.1.	OCENA EKONOMICZNA REGIONU	74
10.2.	CHARAKTERYSTYKA KOMPLEKSÓW LEŚNYCH	75
10.3.	CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA.....	75
10.4.	ZESTAWIENIE EKONOMICZNYCH WSKAŹNIKÓW GOSPODARKI LEŚNEJ	76
10.5.	PODSUMOWANIE OCENY MOŻLIWOŚCI PRODUKCYJNYCH DRZEWOSTANÓW NADLEŚNICTWA	76
11.	LASY O ZWIĘKSZONEJ FUNKCJI SPOŁECZNEJ	77
12.	DRZEWOSTANY BEZ WSKAZAŃ.....	81
13.	JAKOŚĆ HODOWLANA ORAZ JAKOŚĆ TECHNICZNA DRZEWOSTANÓW.....	82
14.	GRUNTY LEŚNE NIEZALESIONE	83
15.	POWIĄZANIA PLANU URZĄDZENIA LASU Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI DOTYCZĄCYMI DZIAŁAŃ OCHRONNYCH W OBSZARACH NATURA 2000	83
16.	POMIAR MIĄŻSZOŚCI DREWNA MARTWEGO	84
II.	WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PUL.85	
1.	REFERAT NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA TORZYM – ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU NA LATA 2016-2025	85
2.	INFORMACJA NACZELNIKA WYDZIAŁU ZARZĄDZANIA ZASOBAMI LEŚNYMI RDLP W ZIELONEJ GÓRZE.....	191
3.	REFERAT KIEROWNIKA ZESPOŁU OCHRONY LASU	197
4.	OCENA DYREKTORA REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH W ZIELONEJ GÓRZE	205
III.	OPIS ZASAD OKREŚLENIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZASTOSOWANIEM TYCH ZADAŃ.....	207
1.	OPIS CELÓW I ZASAD TRWALE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ	207
2.	OGÓLNE ZASADY ZACHOWANIA ŁADU PRZESTRZENNEGO I CZASOWEGO W PLANOWANIU ZADAŃ GOSPODARCZYCH	211
2.1.	PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA.....	211
2.2.	OKREŚLENIE WIEKÓW RĘBNOŚCI GŁÓWNYCH GATUNKÓW DRZEW ORAZ WIEKÓW DOJRZAŁOŚCI RĘBNEJ W DRZEWOSTANACH	212
2.3.	PODZIAŁ LASÓW NA OSTĘPY	212
3.	OKREŚLENIE I PRZYJĘCIE ETATÓW CIĘĆ UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO	213
3.1.	ETAT UŻYTKOWANIA RĘBNEGO	213
3.2.	ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO	217
3.3.	ETAT UŻYTKÓW GŁÓWNYCH.....	219
4.	ZADANIA GOSPODARCZE WYNIKAJĄCE Z PLANU URZĄDZENIA LASU.....	220
4.1.	ROZPLANOWANIE CIĘĆ RĘBNYCH	220
4.2.	ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO	222
4.3.	ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU HODOWLI LASU	233
4.4.	OKREŚLENIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRSU OCHRONY LASU, W TYM OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ	236
4.5.	OKREŚLENIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO I GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ	280
4.6.	OKREŚLENIE POTRZEB W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, TURYSTYKI I REKREACJI	282
4.7.	OKREŚLENIE POTRZEB W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ZASOBAMI WODNYMI	283
5.	IDENTYFIKACJA WYBRANYCH USŁUG EKOSYSTEMOWYCH PEŁNIONYCH PRZEZ LASY.....	283
6.	PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	284
7.	PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	288
IV.	ZAŁĄCZNIKI	293
	PROTOKÓŁ KZP.....	293

PROTOKÓŁ NTG	348
V. TABELLE I WZORY IUL.....	368

TABELLE I WZORY IUL

IUL. A. WZÓR NR. 7. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LASÓW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TERYTORIALNYM ZASIĘGU DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA	13
IUL. B. TABELA II. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG DOMINUJĄCEJ KATEGORII OCHRONNOŚCI I GMIN	30
IUL. C. TABELA XVIII. EKONOMICZNE WSKAŹNIKI GOSPODARKI LEŚNEJ	76
IUL. D. TABELA XIX. ZESTAWIENIE MIĄŻSZOŚCI DREWNA MARTWEGO	84
IUL. E. TABELA XIII. ZESTAWIENIE OBLICZONYCH I PRZYJĘTYCH ETATÓW MIĄŻSZOŚCIOWYCH UŻYTKOWANIA RĘBNEGO	213
IUL. F. TABELA XIV. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI MANIPULACYJNEJ UŻYTKÓW RĘBNYCH WG RODZAJÓW RĘBNI W GOSPODARSTWACH	223
IUL. G. TABELA XVI. ZESTAWIENIE ŁĄCZNE ETATU UŻYTKÓW GŁÓWNYCH WEDŁUG KATEGORII CIĘĆ	232
IUL. H. TABELA XVII. ZESTAWIENIE ZBIORCZE WSKAŹAŃ GOSPODARCZYCH Z OPISÓW TAKSACYJNYCH W ZAKRESIE HODOWLI LASU	234
IUL. I. TABELA XII. PORÓWNANIE POWIERZCHNI LEŚNEJ I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZENIA LASU I W PROGNOZIE ZASOBÓW DRZEWNYCH	287
IUL. J. TABELA NR I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI GRUNTÓW NADLEŚNICTWA WG RODZAJÓW UŻYTKÓW GRUNTOWYCH, KATEGORII UŻYTKOWANIA I GRUP RODZAJÓW POWIERZCHNI, ZGODNIE Z PODZIAŁEM ADMINISTRACYJNYM KRAJU	369
IUL. K. TABELA NR III. POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU I GATUNKÓW PANUJĄCYCH	372
IUL. L. TABELA NR IVA. POWIERZCHNIOWA TABELA KLAS WIEKU WEDŁUG GATUNKÓW I WIEKÓW RZECZYWISTYCH W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU	378
IUL. M. TABELA IVB. MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WEDŁUG GATUNKÓW I WIEKÓW RZECZYWISTYCH W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU	383
IUL. N. TABELA V. POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG GOSPODARSTW I GRUP GATUNKÓW PANUJĄCYCH O TYM SAMYM WIEKU RĘBNOŚCI	388
IUL. O. TABELA VIA. TABELA KLAS WIEKU SPODZIEWANEGO BIEŻĄCEGO ROCZNEGO PRZYROSTU MIĄŻSZOŚCI WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH	391
IUL. R. TABELA XV. ZESTAWIENIE ZBIORCZE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW ZAPROJEKTOWANYCH DO UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO WE WSKAZANIACH GOSPODARCZYCH OPISU TAKSACYJNEGO WG RODZAJÓW CIĘĆ I GATUNKÓW PANUJĄCYCH ORAZ KLAS I PODKLAS WIEKU	392
IUL. S. WZÓR NR 2. WYKAZ OBIEKTÓW SELEKCJI NASIENNEJ	394
IUL. T. WZÓR NR 3. WYKAZ DRZEWOSTANÓW KWALIFIKUJĄCYCH SIĘ DO PRZEBUDOWY LUB ODBUDOWY	395

ZAŁOŻENIA I PODSTAWY PLANU URZĄDZENIA LASU

Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Torzym został wykonany w oparciu o nw. akty prawne:

- Ustawę o lasach z dnia 28 września 1991 r.;
- Ustawę o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.;
- Ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.;
- Ustawę o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r.;
- Ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r.;
- Ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej.

Oraz nw. rozporządzenia i obwieszczenia:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu. uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt;
- Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000;
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów;
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki leśnej;

I obowiązujące dokumenty branżowe stosowane w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe, w tym:

- Instrukcję Urządzania Lasu z 2024 r.;
- Zasady Hodowli Lasu z 2023 r.;
- Instrukcję Ochrony Lasu z 2024 r.;
- Instrukcję Ochrony Przeciwpożarowej z 2020 r.;
- Wytyczne Komisji Założeń Planu z 2 listopada 2023 r.;
- Wytyczne Narady Techniczno-Gospodarczej z 13 października 2025 r.;
- Zarządzenie Nr 83 DGLP z dnia 23 listopada 2012 r. w sprawie korekty Instrukcji Urządzania Lasu stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 DGLP z dnia 21 listopada 2012 r.
- Zarządzenie nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie wprowadzenia „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”.
- Zarządzenie nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w PGL LP

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE NADLEŚNICTWA ORAZ KRÓTKI RYS HISTORYCZNY

1.1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE GRUNTÓW ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO I ICH PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Torzym położone są na terenie województwa lubuskiego, w zasięgu dwóch powiatów oraz trzech gmin. Nadleśnictwo Torzym tworzy trzy obręby leśne: Gądków Wielki (1), Torzym (2) oraz Wystok (3).

POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Torzym znajdują się w zasięgu: województwo lubuskie:

- powiat sulęciński, gminy: Torzym (w tym Miasto Torzym), Sulęcín,
- powiat świebodziński, gmina Łagów.

Powierzchnia ewidencyjna lasów i gruntów znajdujących się w zarządzie Nadleśnictwa Torzym wynosi 21 788.4864 ha.

Zestawienie 1. Powierzchnia ewidencyjna lasów i gruntów

Gmina	Nadleśnictwo Torzym	
Powiat		
Województwo	Powierzchnia [ha] / Udział [%]	
1	2	3
woj. lubuskie	21788.4864	100.00
<i>powiat sulęciński</i>	<i>21465.0848</i>	<i>98.52</i>
Miasto Torzym	80.2725	0.37
Torzym obszar wiejski	21204.0695	97.32
Sulęcín	180.7428	0.83
<i>powiat świebodziński</i>	<i>323.4016</i>	<i>1.48</i>
Łagów	323.4016	1.48
Poza tym: grunty stanowiące współwłasność		0.1324
Razem z gruntami stanowiącymi współwłasność		21788.6188

Siedziba Nadleśnictwa Torzym znajduje się w miejscowości Torzym przy ul. Wodnej 1.

Pełne dane adresowe:

Nadleśnictwo Torzym

ul. Wodna 1

66-235 Torzym

Tel. 68 34 13 654

torzym@zielonagora.lasy.gov.pl

POŁOŻENIE WZGLĘDEM INNYCH NADLEŚNICTW

Nadleśnictwo Torzym jest jednym z 20 nadleśnictw znajdujących się w zasięgu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze.

Nadleśnictwo Torzym administracyjnie podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze. Graniczy od północy z Nadleśnictwem Sulęcín (RDLP Szczecin)

i Nadleśnictwem Ośno Lubuskie (RDLP Szczecin), od wschodu z Nadleśnictwem Świebodzin (RDLP Zielona Góra), od południa z Nadleśnictwami Cybinka, Krosno i Bytnica (RDLP Zielona Góra) i zachodu z Nadleśnictwem Rzepin (RDLP Szczecin). Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Torzym został ustalony Zarządzeniem Nr 91 DGLP z dnia 29 grudnia 2014 roku w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Zielonej Górze.

Siedziba Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze znajduje się przy ulicy Kazimierza Wielkiego 24a w Zielonej Górze.

Pełne dane adresowe:

**Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Zielonej Górze**
ul. Kazimierza Wielkiego 24a; 65-950 Zielona Góra
+48 68 455 85 00. +48 68 455 85 02
rdlp@zielonagora.lasy.gov.pl

Odległości siedziby Nadleśnictwa Torzym od ważniejszych urzędów na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i gminnym zestawiono w poniższej tabeli.

Zestawienie 2. Odległości od ważniejszych urzędów

Odległość siedziby Nadleśnictwa od:	[km]
1	2
Urzędów na szczeblu wojewódzkim	
Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim	60
RDLP w Zielonej Górze	80
Urzędów na szczeblu powiatowym i gminnym	
Starostwa Powiatowego w Świebodzinie	35
Urzędu Gminy w Łagowie	18
Starostwa Powiatowego w Sulęcinie	18
Urzędu Gminy w Torzymiu	W miejscu
Urzędu gminy w Sulęcinie	18

1.2. LESISTOŚĆ ORAZ LASY INNEJ WŁASNOŚCI

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Torzym został ustalony w oparciu o Zarządzenie nr 91 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Zielonej Górze. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Torzym wynosi 336.26 km².

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Torzym znajdują się lasy we własności:

- własności Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych o powierzchni 21 193.49 ha
- własności Skarbu Państwa poza zarządem PGL LP o powierzchni 103.59 ha;
- osób fizycznych o powierzchni 161.21 ha
- pozostałe niestanowiące własności Skarbu Państwa o powierzchni 1.76 ha.

Łączna powierzchnia lasów wynosi 21460.05 ha.

Lesistość omawianego obszaru wynosi 63.82 %.

IUL. a. Wzór nr. 7. Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa

Województwo, gmina (część gminy)	Powierzchnia ogólna [km ²]	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość (12:2)
		W zarządzie LP		Pozostałe		Razem	Własność osób fizycznych	Pozostałe	Razem		
		Urządzone nadleśnictwo	Sąsiednie nadleśnictwa	Parki Narodowe	Inne						
Powierzchnia lasów [ha]										%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Łagów	3.41	316.80	-	-	0.16	316.96	-	0.03	0.03	316.99	92.96
Sulęcín	4.77	180.74	-	-	0.87	181.61	0.81	0.07	0.88	182.49	38.26
Torzým	328.08	20 695.95	-	-	102.56	20798.51	160.40	1.66	162.06	20960.57	63.89
Województwo łubuskie	336.26	21 193.49	-	-	103.59	21297.08	161.21	1.76	162.97	21460.05	63.82
w tym lasy nadzorowane										0.00	

Zestawienie 3. Podział na leśnictwa

Nazwa Numer	Siedziba	Oddziały	Grunty leśne					Nieleśne	Ogółem	Zasięg
			Zalesione	Niezalesione	Razem grunty leśne	Związane z gosp. leś.	Razem lasy			
			Powierzchnia [ha]							[km ²]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Środkowo 01	Poza LP	17-22, 27-95	1 736.64	15.29	1 751.93	57.30	1 809.23	10.81	1 820.04	21.34
Drzewce 02	02-258 -r	1-30; 44-56; 74-86 207-214, 233-243, 258-270, 279-291, 296-308, 313-331, 207A, 207B, 207C, 207D	1 852.47	15.13	1 867.60	63.45	1 931.05	30.99	1 962.04	21.50
Dębrznica 03	Poza LP	124-135, 149-159, 176-185, 193-200, 215-224, 244-253, 271-278, 292-295, 309-312	1 813.81	21.88	1 835.69	67.22	1 902.91	104.97	2 007.88	22.94
Gądków 04	04-136 -j	96-123, 136-148, 160-175, 186-192, 201-206, 225-232, 254-257	1 779.30	12.94	1 792.24	71.40	1 863.64	33.93	1 897.57	30.05
Obręb Gądków Wielki			7 182.22	65.24	7 247.46	259.37	7 506.83	180.70	7 687.53	95.83
Przęsłice 05	06-124 -ix	1-75	1 833.24	8.64	1 841.88	53.39	1 895.27	32.93	1 928.20	29.67
Grabów 06	06-124 -ix	76-124, 131, 144-146, 156-158, 168- 178, 189-194, 144A	1 748.80	8.42	1 757.22	48.39	1 805.61	52.07	1 857.68	40.22
Korytno 07	07-293 -g	195-202, 213-221, 233-239, 252-259, 264-299	1 632.11	8.43	1 640.54	51.97	1 692.51	24.79	1 717.30	19.99
Torzym 08	06-124 -ix	125-130, 132-143, 147-155, 159-167, 179-188, 203-212, 222-232, 240-251, 139A	1 905.38	18.93	1 924.31	67.69	1 992.00	31.16	2 023.16	23.40
Obręb Torzym			7 119.53	44.42	7 163.95	221.44	7 385.39	140.95	7 526.34	113.28
Bobrówka 09	09-39 -h	5,8-71, 40A, 40B.	1 370.10	8.02	1 378.12	51.61	1 429.73	102.56	1 532.29	21.90
Pniów 10	06-124 -ix	72-111, 127, 161, 198-200, 255-274, 90A, 93A, 96A, 97A, 97B, 97C, 107A	1 639.95	23.32	1 663.27	53.32	1 716.59	53.97	1 770.56	33.84
Tarnawa 11	11-120 -l	1-4, 6-7A, 112-126, 128-160, 162-178, 7A	1 464.91	18.82	1 483.73	41.02	1 524.75	89.51	1 614.26	33.19
Mierczany 12	06-124 -k	179-197, 201-254	1 570.03	8.32	1 578.35	51.85	1 630.20	27.46	1 657.66	38.22
Obręb Wystok			6 044.99	58.48	6 103.47	197.80	6 301.27	273.50	6 574.77	127.15
Nadleśnictwo Torzym			20 346.74	168.14	20 514.88	678.61	21 193.49	595.15	21 788.64	336.26

PODZIAŁ NA LEŚNICTWA

Podział na obręby leśne reguluje Decyzja nr 6/2018 z dnia 15.01.2018 r. w sprawie określenia zasięgów terytorialnych obrębów leśnych w nadleśnictwach nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Zielonej Górze znak sprawy: ZG.014.1.2018. Podział na leśnictwa został wprowadzony 01.01.2006 r. wraz z IV rewizją Planu Urządzenia Lasu.

Rysunek 1. Podział na obręby i leśnictwa

PODZIAŁ POWIERZCHNIOWY

Sieć podziału powierzchniowego utrwalaona jest w terenie granitowymi słupkami oddziałowymi. Sam podział spełnia swe zadania – orientacja, komunikacja i ochrona. W trakcie prac terenowych przeprowadzono inwentaryzację słupków oddziałowych, której wyniki w postaci warstwy numerycznej zostały przekazane do Nadleśnictwa. Podział powierzchniowy Nadleśnictwa jest na ogół podziałem regularnym, sztucznym, opartym na liniach gospodarczych i oddziałowych, miejscami na drogach publicznych i leśnych. Linie oddziałowe przebiegają najczęściej prostopadle do linii ostępowych.

Szczegółowa charakterystyka podziału powierzchniowego Nadleśnictwa Torzym.

Zestawienie 4. Rozmiar wykonywanych prac urzędniowych

Wskaźnik	Jednostka	Nadleśnictwo Torzym
1	2	3
Powierzchnia objęta taksacją	ha	21 788.77
Liczba oddziałów	szt.	895
Brakujące numery oddziałów	-	Brak
Oddziały literowane	szt.	17
Średnia pow. oddziału [ha]	ha	24.34
Minimalna pow. oddziału [ha]	ha	0.13
Maksymalna pow. oddziału [ha]	ha	68.32
Liczba pododdziałów literowanych	szt.	9 174
Średnia powierzchnia pododdziału literowanego	ha	2.30
Liczba pododdziałów na gruntach leśnych zal. i niezal.	szt.	8 687
Średnia powierzchnia pododdziału na gruntach leśnych zal. i niezal.	ha	2.36
Liczba pododdziałów na gruntach nieleśnych i związanych z gosp. leśną	szt.	487
Średnia powierzchnia pododdziału na gruntach nieleśnych i związanych z gosp. leśną	ha	1.27
Liczba pododdziałów liniowych	szt.	2 088

1.3. KRÓTKI RYS HISTORYCZNY

Nadleśnictwo Torzym w obecnych granicach powstało 1 lipca 1973 roku na mocy Zarządzenia Nr 36 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 26 czerwca 1973 r. W poprzednich okresach tereny te przechodziły szereg transformacji administracyjnych.

Do 1945 roku lasy wchodzące w skład obecnego Nadleśnictwa Torzym stanowiły lasy państwowe (ok. 9500 ha) oraz lasy prywatne (ok. 6500 ha).

Po upaństwowieniu tych lasów w 1945 roku weszły w skład byłego Nadleśnictwa Toruń Lubuski, Kraśnik (część), Gądków Wielki (część). W 1952 roku Nadleśnictwo Toruń Lubuski zostało zlikwidowane, a jego większą część włączono do Nadleśnictwa Torzym, mniejszą część do: Nadleśnictwa Gądków Wielki, Polska Wola i Łagów. Wg stanu na 1 stycznia 1952 roku powierzchnia nadleśnictwa wyniosła 8680.11 ha.

Z dniem 1 lipca 1973 roku, w wyniku reorganizacji powstało Nadleśnictwo Torzym (trzyobróbowe) z byłych Nadleśnictw: Torzym, Gądków Wielki, Polska Wola (wschodnia część) i Łagów (Leśnictwo Korytno).

W latach 1984-85 z Obrębu Gądków Wielki przekazano niewielką powierzchnię lasów do Nadleśnictwa Białków i Nadleśnictwa Krosno opierając południową granicę Obrębu na rzece Pliszce i jeziorach. W 1985 roku przyjęto lasy o ogólnej powierzchni 179,38 ha z Nadleśnictwa Ośno Lubuskie (Obręb Sulęcín).

Powierzchnia Nadleśnictwa Torzym zmieniała się następująco:

- w 1963 r. – 8 645.39 ha;
- w 1973 r. – 22 689.58 ha;
- w 1986 r. – 21 606.41 ha;
- w 1996 r. – 21 578.70 ha;
- w 2006 r. – 21 745.08 ha;
- w 2016 r. – 21 735.46 ha,
- w 2026 r. – 21 788.64 ha.

1.4. CYKLE URZĄDZENIA LASU NA GRUNTACH POZOSTAJĄCYCH OBECNIE W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

Podstawą prowadzenia gospodarki leśnej w minionym okresie były następujące plany urzędzeniowe:

- przybliżone tabele klas wieku – sporządzone na lata 1946 – 1951(53) dla Nadleśnictw Toruń Lubuski, Kraśnik i Gądków Wielki;
- prowizorycznego urzędzenia lasu wg stanu na 1.01. 1952 r. – dla Nadl. Torzym;
- prowizorycznego urzędzenia lasu wg stanu na 1.01. 1953 r. – dla Nadl. Polska Wola;
- prowizorycznego urzędzenia lasu wg stanu na 1.01. 1954 r. – dla Nadl. Gądków Wielki;
- definitywnego planu urzędzenia lasu wg stanu na 1.10. 1963 r. – dla Nadl. Torzym;
- definitywnego planu urzędzenia lasu wg stanu na 1.10. 1964 r. – dla Polska Wola;
- definitywnego planu urzędzenia lasu wg stanu na 1.10. 1964 r. – dla Nadl. Gądków Wielki;
- I rewizja urzędzenia wg stanu na 1.10.1973 do 30.09.1983 r. – dla Nadl. Torzym;
- II rewizja urzędzenia na okres od 1.01.1986 do 31.12.1995 r. – dla Nadl. Torzym;
- III rewizja urzędzenia na okres od 1.01.1996 do 31.12.2005 r. – dla Nadl. Torzym;
- IV rewizja urzędzenia na okres od 01.01.2006 do 31.12.2015 r. – dla Nadl. Torzym;
- V rewizja urzędzenia na okres od 01.01.2016 do 31.12.2025 r. – dla Nadl. Torzym;
- VI rewizja urządzania na okres od 01.01.2026 do 31.12.2035 r. – dla Nadl. Torzym.

Zestawienie 5. Podstawowe dane z kolejnych cykli urzędzeniowych w Nadleśnictwie Torzym

Wyszczególnienie	Nadleśnictwo Torzym				
	Stan wg cyklu urzędzeniowego				
	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja
1	2	3	4	5	6
I. Powierzchnia [ha]					
Powierzchnia ogółem	21 606.41	21 578.70	21 745.08	21 735.92	21 788.64
- grunty leśne, w tym	20 123.38	20 216.73	20 925.78	21 022.59	21 193.49
- grunty zw. z gospodarką leśną	-	580.17	620.05	744.35	678.61
- grunty nieleśne	1 483.03	781.80	819.10	713.23	595.15
grunty we współwłasności	-	-	1.1056	0.3606	0.1324
II. Podział lasów na grupy [ha]					
Rezerваты pow. ogółem	-	-	189.72	190.02	215.56
Lasy ochronne	1 780.88	4 321.48	4 199.95	4 193.53	4 297.70
Obszary N2000	-	-	-	4 055.72	4810.24
III. Wskaźnik stanu zasobów drzewnych					
Zapas na powierzchni leśnej - m ³	3 579 094	4 197 853	5 369 033	5 842 951	5 894 699
Średnia zasobność m ³	253	267	274	288	287
Przeciętny wiek	52	58	56	57	58
IV. Przyjęte wieki rębności [lata]					
Db	140	140	140	140	140
Js, Wz	120	120	120	100	100
So, Bk, Md	100	100	100	100	100
Św, Dg, Gb, Brz, Ol, Lp	80	80	80	80	80
Jw, Kl	80	100	80	80	80
Ak	80	80	80	60	60
Oś, Ol odr.	60	60	60	60	60
Tp, Wb	40	40	40	40	40
V. Zasadniczy i uzupełniający sposób zagospodarowania drzewostanów					

Wyszczególnienie		Nadleśnictwo Torzym				
		Stan wg cyklu urządzeniowego				
		II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja
1		2	3	4	5	6
Rębnie zasadnicze		IB	IB, ID	IB, III	IB, III	III, II
Nawrót cięć; okres odnowienia		4-5	5-7, 10	10-30	10-30	20
Rębnie uzupełniające		IIA, IIIB	IIA, IIIB	II	II	I
Nawrót cięć; okres odnowienia		20	20	20-30	20-30	10
VI. Roczny rozmiar użytków rębnych						
Powierzchnia [ha]	plan	bd	167.60	338.00	3 12.16	3 48.35
	wykonanie	129.10	148.90	320.00	319.73	-
Masa netto [m³]	plan	31 812	39 536	66 662	61 521	66 857
	wykonanie	26 917	33 557	60 305	58 110	-
VII. Roczny etat użytków przedrębnych						
Powierzchnia [ha]	plan	1 804.90	1 487.20	1 460.30	1 203.50	1 185.43
	wykonanie	1 804.10	1 462.20	1 451.00	1 178.06	-
Masa netto [m³]	plan	24 464	38 996	50 793	51 198	55 700
	wykonanie	34 854	44 740	54 865	51 195	-
VIII. Roczny plan odnowień i zalesień						
Powierzchnia [ha]	plan	169.10	bd	304.00	227.53	170.53
	wykonanie	bd	bd	257.30	226.23	-

1.5. OCHRONA LASU W MINIONYCH OKRESACH

Głównym zagrożeniem drzewostanów w minionych latach był poproch cetyniec, który w 1966 roku pojawił się na powierzchni 1 650 ha, zwalczany chemicznie na powierzchni 121 ha, strzygonia choinówka na powierzchni 70 ha w latach (1963, 1969 oraz 1971) - zwalczana chemicznie w 1963 roku, na powierzchni 51 ha. Brudnica mniszka - ogólnopolska gradacja, która na terenie Nadleśnictwa pojawiła się w 1982 roku, na pow. 3 791 ha, a już w 1983 roku zwalczaniem objęto całe Nadleśnictwo. W 2001 roku na powierzchni 5 415 ha, chemicznie zwalczano: brudnicę mniszkę, strzygonię choinówkę i barczatkę sosnowkę (kolejno na powierzchni: 2 593 ha, 2352 ha, 470 ha). W okresie gospodarczym (2006-2015) na terenie Nadleśnictwa występowały: zwójki dębowe, które zwalczano na powierzchni 32.82 ha. Pięciokrotnie w dziesięcioleciu pojawiały się: barczatka sosnowka i brudnica mniszka (lata: 2007, 2008, w tym trzykrotnie w 2012 roku), które były zwalczane chemicznie na powierzchni 4 195.87 ha.

Ze strony szkodników wtórnych w minionych latach głównym zagrożeniem były cetyńce i smoliki. Na skutek ich masowych pojawów znacznie zaczął wydzielać się posusz w ilości 12 tys m³. W latach 2006-2015 wystąpił również przypłaszczek granatek. Corocznie notowano jego pojawy, w sumie na powierzchni 7 650 ha, zwalczano go na powierzchni 3 831 ha. Największy pojaw tego szkodnika miał miejsce w 2014 roku, powierzchnia zwalczania wyniosła blisko 2 000 ha. Łącznie w dziesięcioleciu (2006-2015) wydzielił się posusz w ilości 59 411 m³, w tym iglasty - 24 554 m³, liściasty 2 872 m³, złomy i wywroty 31 985 m³.

W minionym okresie uznano lasy w Leśnictwie Grabów za stałe pędraczysko Decyzją nr 14 z dnia 20.02.2007 r., zn. spr. ZZ-O-7201-1/07 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze. W roku 2025 zastosowano zabiegi agrolotnicze ograniczające występowanie chrabąszcza majowego w Leśnictwie Grabów na obszarze 897 ha. Zgodnie z Decyzją nr 18 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 03.03.2022 r., w sprawie uznania

niektórych drzewostanów za pierwotne ogniska gradacyjne oraz na podstawie wieloletnich obserwacji i rejestracji miejsc, w których najczęściej dochodziło do masowego pojawu foliofagów, jako pierwotne ogniska gradacyjne, zostały wyznaczone 4 obszary na terenie Leśnictw Śródkowo, Drzewce, Dębrznica i Torzym o łącznej powierzchni 1 344.25 ha (POG nr I - oddziały: 42-45, 56-59, 67-73, 81-87, POG nr II - oddziały: 211-214, POG nr III - oddziały: 124-130, 149-155, 215 oraz POG nr IV - oddziały: 227-231, 246-250).

W tym okresie zastosowano lotnicze zabiegi ochronne w postaci oprysków: w 2018 roku na brudnicę mniszkę na pow. 2 456.94 ha; w 2023 roku na barczatkę sosnowkę na pow. 2 394.28 ha; w 2024 roku na barczatkę sosnowkę na pow. 1 391.13 ha. W roku 2017 zaobserwowano występowanie kornika ostrozębnego, od którego największe nasilenie szkód wystąpiło w 2019 roku, kiedy nastąpiła konieczność wykonania zrębów sanitarnych. W późniejszych latach nie powodował dalszych szkód. Również w 2019 roku największe szkody wystąpiły w drzewostanach świerkowych od kornika drukarza z koniecznością wykonania zrębów sanitarnych głównie na terenie Leśnictwa Grabów, Torzym i Bobrówka.

W okresie poprzedniego urzędowania wystąpił również kornik modrzewiowiec głównie w Leśnictwie Korytno i Śródkowo - zastosowano zręby sanitarne. W roku 2020 zaobserwowano intensywny proces wydzielania się posuszu dębowego na terenie Leśnictwa Korytno, szczególnie w starszych drzewostanach spowodowany pojawieniem się opiótków. W późniejszych latach proces wydzielania się posuszu osłabł. W minionym okresie dbano o stan sanitarny lasów głównie poprzez zakładanie pułapek feromonowych, bieżące usuwanie drzew zasiedlonych oraz minimalizowanie okresu przelegiwania pozyskanego drewna na gruncie.

W latach 2006-2015 szkody powodowane przez choroby grzybowe (huba korzeni) w przedziale 5-20% na gruntach porolnych rejestrowano na powierzchni średnio 102.49 ha. W ostatnim okresie gospodarczym wystąpiły szkody od korzeniowca wieloletniego, szczególnie na gruntach porolnych, które stanowiły 23% powierzchni leśnej.

Pomimo stosowania zabezpieczeń chemicznych i mechanicznych przed szkodami od zwierzyny, szkody te w minionych okresach gospodarczych były znaczne. W wyniku urzędniowej inwentaryzacji szkód wyrządzanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach (spalowanie i zgryzanie podano łącznie), wg stanu na 1.01.1986 roku, stwierdzono, że na powierzchni 2 741 ha wystąpiły szkody istotne, czyli powyżej 21%, wg stanu na 1.01.1996 r. szkody te rejestrowano na poziomie 4 038.96 ha (pow. 21%) - wzrost o 68%. W okresie gospodarczym 2006-2015 szkody od zwierzyny kształtowały się na poziomie gospodarczo znośnym. Większość uszkodzeń stanowiły szkody w stopniu do 20%.

W ostatnim dziesięcioleciu szkody, w młodnikach i uprawach, od zwierzyny wystąpiły na łącznej powierzchni 1 987.46 ha i utrzymywały się na poziomie gospodarczo znośnym. W minionym okresie wystąpiły również szkody od bobrów na łącznej powierzchni 260.97 ha. W latach 2016-2025 głównie stosowano mechaniczne zabezpieczanie przed szkodami od zwierzyny - groduzenia upraw liściastych (głównie dębu).

W ostatnim dziesięcioleciu pojawiło się nowe zagrożenie dla drzewostanów - jemiola. Nasilenie występowania jemioli notowano od 2019 roku. Jej występowanie wzmożone jest na skutek długotrwałych w ostatnich latach susz.

Największe szkody w minionym 10-leciu były spowodowane przez huraganowe wiatry w latach 2017, 2018 (orkany Ksawery i Grzegorz) oraz w 2022 (orkan Eunice). W latach tych pozyskano łącznie 155 080.70 m³ drewna w cięciach sanitarnych z powodu szkód od czynników klimatycznych.

Pożary leśne na omawianym terenie w poprzednich okresach gospodarczych stanowiły i nadal stanowią duże zagrożenie dla lasu. Lasy Nadleśnictwa Torzym zostały zakwalifikowane do I stopnia zagrożenia pożarowego. W okresie gospodarczym 2006-2015 zjawiskiem stwarzającym zagrożenie dla lasów było masowe wypalanie na wiosnę traw z łąk oraz pastwisk przez ludność z pobliskich wsi. Latem, ze względu na wysokie temperatury powietrza oraz niską wilgotność ściółki, lasy również narażone są na pożary. Istotnym elementem ograniczającym ilość pożarów w wyniku przerzutu ognia z gruntów przyległych jest zagospodarowanie powierzchni odłogów i ograniczenie wypalania w ubiegłym roku na skutek zmiany przepisów i możliwości dofinansowania produkcji rolnej przez unię europejską. W latach 2016-2025 wystąpiło 88 pożarów na łącznej powierzchni 7.82 ha.

Omówienie wykonanych zadań z zakresu ochrony lasu ostatniego 10-lecia (2016-2025) przedstawione zostało w dziale „Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”.

1.6. OPIS DOKUMENTACJI PRAWNEJ STANU POSIADANIA

PRACE GEODEZYJNO-KARTOGRAFICZNE

Podstawowym materiałem kartograficznym do prac urządzeniowych były pobrane z właściwych PODGiK warstwy działek, użytków i graniczników oraz wypisy dla działek będących w zarządzie Nadleśnictwa Torzym.

Nadleśnictwo Torzym przekazało:

- Plik XML bazy SILP, zaktualizowany na dzień 01.01.2024 r., a następnie na dzień 01.01.2025 r.;
- Leśną mapę numeryczną, zaktualizowaną na dzień 01.01.2024 r., a następnie na dzień 01.01.2025 r.;
- Zweryfikowaną mapę ewidencji gruntów;
- Zweryfikowany rejestr gruntów.

Dokumentacja kartograficzna została opracowana zgodnie z Instrukcją urządzania lasu (cz. I - Instrukcja sporządzania projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa rozdział VII oraz cz. III - Instrukcja techniczna sporządzania i wydruku map leśnych) będącą załącznikiem do Zarządzenia nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r.

Wszystkie grunty Skarbu Państwa znajdujące się w zarządzie Nadleśnictwa Torzym zostały ujęte w planie UL, zgodnie z danymi w bazie LMN.

Stwierdzone w trakcie prac taksacyjnych rozbieżności pomiędzy ewidencją a stanem na gruncie były na bieżąco zgłaszane do Nadleśnictwa Torzym podczas uzgodnień poszczególnych leśnictw. Po zakończeniu prac taksacyjnych sporządzono protokół wszystkich rozbieżności z podziałem na leśnictwa, który został zaakceptowany przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Torzym.

W trakcie prac nad projektem PUL wszystkie zmiany ewidencyjne oraz wznowienia granic działek, które dokonywało Nadleśnictwo Torzym były zgłaszane Wykonawcy i wnoszone na bieżąco.

Opracowaniem objęto całość gruntów będących w użytkowaniu Nadleśnictwa Torzym, obejmujących 1 448 działek ewidencyjnych, położonych w jednym województwie, 2 powiatach, 3 gminach oraz 25 obrębach ewidencyjnych o łącznej powierzchni ewidencyjnej 21 783.5984 ha. Na dzień przekazania danych Nadleśnictwo Torzym miało uregulowany stan prawny dotyczący gruntów będących w zarządzie PGL LP (założone księgi wieczyste) w 100%.

Jako wynikowe dane ewidencyjne do Projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035 przyjęto stan na 1 stycznia 2026 r. Powierzchnia ewidencyjna gruntów Nadleśnictwa Torzym wynosi 21 788.4864 ha. W Nadleśnictwie Torzym występują grunty we współwłasności - 0.1324 ha (pododdział 06-124-ix, powierzchnia taksacyjna 0.13 ha, działka ewidencyjna 7708 08-07-054-0073), brak jest gruntów spornych.

Powierzchnia taksacyjna zaokrąglona do pełnych arów w Projekcie PUL wynosi 21 788.64 ha.

STAN POSIADANIA

Nadleśnictwo Torzym składa się z trzech obrębów leśnych, których powierzchnia ogólna wg zestawienia powierzchni działek wynosi:

Obręb Gądków Wielki – 7 687.4962 ha;

Obręb Torzym – 7 526.2494 ha;

Obręb Wystok – 6 574.7408 ha;

Nadleśnictwo Torzym – 21 788.4864 ha

Zgodnie z § 63 instrukcji u.l. do sporządzenia planu u.l. przyjęto wyrównaną powierzchnię pododdziałów do powierzchni działek ewidencyjnych, zaokrągloną do 0.01 ha, która (bez współwłasności) wynosi:

Obręb Gądków Wielki – 7 687.53 ha,

Obręb Torzym – 7 526.34 ha,

Obręb Wystok – 6 574.77 ha.

Nadleśnictwo Torzym – 21 788.64 ha

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania przedstawia tabela nr I. W celu dokładnego przedstawienia stanu ewidencyjnego gruntów Nadleśnictwa, powierzchnię poszczególnych kategorii gruntów w tabeli nr I podano w hektarach z dokładnością do 1 m². Niewielka różnica w powierzchniach między tabelą I, a powierzchnią przyjętą w planie urządzenia lasu, wynika z zaokrąglenia wyliczonej w m² powierzchni pododdziałów do arów. Powierzchnie oddziałów, leśnictw oraz obrębów wynikają z sumy zaokrąglonych powierzchni pododdziałów.

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania przedstawia tabela nr I (zostanie ujęta jako załącznik do elaboratu).

Zestawienie 6. Zestawienie głównych grup i rodzajów użytków

Kategoria	Powierzchnia z dokładnością do 1 m ²	Powierzchnia z dokładnością do 1 ara
	[ha]	
1	2	3
1. Lasy razem	21193.3425	21193.49
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	20346.6401	20346.74
1) drzewostany	20346.6401	20346.74
2) plantacje drzew - razem		
w tym:		
- plantacje nasienne:		
- plantacje drzew szybkorosnących:		
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	168.1397	168.14
1) w produkcji ubocznej - razem	20.7500	20.75
w tym:		
- plantacje choinek		
- plantacje krzewów		
- poletka łowieckie	20.7500	20.75
2) do odnowienia - razem	117.1497	117.15
- halizny		
- zręby	117.1497	117.15
- płazowiny		
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	30.2400	30.24
- przewidziane do naturalnej sukcesji	5.5200	5.52
- objęte szczególnymi formami ochrony	21.6300	21.63
- przewidziane do małej retencji	3.0900	3.09
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji		
- użytki ekologiczne na lasach		
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	678.5627	678.61

Kategoria	Powierzchnia z dokładnością do 1 m ²	Powierzchnia z dokładnością do 1 ara
	[ha]	
1	2	3
w tym:		
1) budynki i budowle	2.8211	2.81
2) urządzenia melioracji wodnych	10.4442	10.44
3) linie podziału przestrzennego lasu	165.5182	165.52
4) drogi leśne	447.5063	447.55
5) tereny pod liniami energetycznymi	32.4061	32.42
6) szkółki leśne	9.5568	9.56
7) miejsca składowania drewna	9.2100	9.21
8) parkingi leśne	0.0500	0.05
9) urządzenia turystyczne	1.0500	1.05
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	35.5450	35.53
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	21228.8875	21229.02
3. Użytki rolne - razem	189.8642	189.87
3.1. Grunty orne - razem	125.6503	125.65
w tym:		
1) role	123.2664	123.27
2) plantacje, poletka, działki rodzinne i szkółki na gruntach ornych		
3) ugory, odłogi	2.3839	2.38
4) budowle wsp. produkcję rolniczą położone poza siedliskami		
3.2. Sady	0.1238	0.12
3.3. Łąki	27.3873	27.39
3.4. Pastwiska	22.5511	22.55
3.5. Budowle wsp. hodowlę zwierz. gospod. na pastw. położone poza siedliskami		
3.6. Grunty rolne zabudowane	0.6413	0.65
3.7. Grunty pod stawami rybnymi	13.2762	13.27
3.8. Grunty pod rowami rolnymi		
3.9. Rolny gr. zadrz. i zakrzew.	0.2342	0.24
4. Grunty pod wodami - razem	2.1298	2.13
w tym:		
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi		
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	2.1298	2.13
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi		
5. Użytki ekologiczne - razem		
6. Tereny różne - razem	2.4282	2.43
w tym:		
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.		
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego		
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)		
4) różne inne	2.4282	2.43
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	8.2739	8.27
w tym:		
7.1. Tereny mieszkaniowe	0.5408	0.54
7.2. Tereny przemysłowe	0.9089	0.91
7.3. Tereny zabudowane inne	0.5724	0.57
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	1.5031	1.50
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	2.3511	2.35
w tym:		
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	2.0011	2.00
2) tereny zabytkowe	0.3500	0.35
3) tereny sportowe		
4) ogrody zoologiczne i botaniczne		
5) tereny zieleni nieurządzonej		
6) rodzinne ogrody działkowe		
7.6. Użytki kopalne		
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	2.3976	2.40
1) drogi	1.1162	1.12
2) tereny kolejowe	1.2814	1.28
3) grunty pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych		
4) inne tereny komunikacyjne		
8. Nieużytki - razem	356.9028	356.92
w tym:		
1) bagna	356.5328	356.55
2) piaski		
3) utwory fizjograficzne	0.3700	0.37
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji		
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej		
6) użytek ekologiczny na nieużytkach		

Kategoria	Powierzchnia z dokładnością do 1 m ²	Powierzchnia z dokładnością do 1 ara
	[ha]	
1	2	3
Nieokreślony rodzaj użytku		
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów	595.1439	595.15
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	1.2074	1.21
OGÓŁEM (1-8)	21788.4864	21788.64

Powyższy podział użytków jest zgodny z klasyfikacją ewidencyjną gruntów określoną w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. 2019 poz. 393) oraz Rozporządzeniu Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 roku.

Zestawienie 7. Zestawienie powierzchni ewidencyjnej wg stanu prawnego własności gruntów

Stan prawny własności gruntów	LASY			Grunty nieleśne	Ogółem
	Grunty leśne zalesione i nie zalesione	Grunty zwią- zane z gospodarką leśną	Razem		
	Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6
Grunty Skarbu Państwa	20514.7798	678.5627	21193.3425	595.1439	21788.4864
Grunty we współwłasności	-	-	-	0.1324	0.1324
Razem	20514.7798	678.5627	21193.3425	595.2763	21788.6188

2. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE GOSPODARKI LEŚNEJ I OCHRONY PRZYRODY Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNYCH STRATEGII ROZWOJU ORAZ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA

Zapisy dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Torzym zawarte są w dokumentach planistycznych województwa lubuskiego, powiatu sulęcińskiego (Miasta i Gminy Torzym oraz Gminy Sulęcín), powiatu świebodzińskiego (Gminy Łagów).

Opracowanie zostało sporządzone na podstawie, stosownych dla danej jednostki terytorialnej: planów zagospodarowania przestrzennego województw, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, regionalnych strategii rozwoju, regionalnych programów ochrony środowiska, regionalnych programów operacyjnych.

2.1. OGÓLNE DANE O PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Wykaz obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 8. Wykaz obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego

Jednostka podziału administracyjnego	Dokument
1	2
Województwo lubuskie	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego wraz z planami zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszary funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Zielona Góra i Gorzów Wlkp. - Uchwała Nr XLIV/667/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dn. 23.04.2018 r.
Miasto i Gmina Torzym	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Torzym UCHWAŁA NR XLV/323/23 RADY MIEJSKIEJ W TORZYMIU z dnia 28 grudnia 2023 r.
Gmina Sulęcín	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - uchwała nr LXXVIII/482/23 Rady miejskiej w Sulęcínie z dnia 29 maja 2023 r.
Gmina Łagów	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łagów - uchwała nr XXXIII/212/02 Rady Gminy w Łagowie z dnia 24 czerwca 2002 r. (ze zm.)

W planowaniu przestrzennym wszystkich szczebli regionu podkreśla się rolę zalesień i istniejących lasów, jednakże nie ma wytyczonych konkretnych obszarów zalesień.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Torzym istnieją miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które stanowią akty prawa miejscowego. Planów tych nie stworzono dla gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo, w planach tych nie ma zapisów dotyczących gruntów w zarządzie Lasów Państwowych. Zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nie mają wpływu na prowadzoną gospodarkę leśną.

Na terenie Nadleśnictwa Torzym nie prowadzi się inwestycji ani przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na gospodarkę leśną.

2.2. OGÓLNE DANE O REGIONALNYCH STRATEGIACH ROZWOJU, PROGRAMACH OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ PROGRAMACH OPERACYJNYCH

Wykaz obowiązujących programów i strategii przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 9. Wykaz obowiązujących programów i strategii przyjętych przez samorządy terytorialne.

Jednostka podziału administracyjnego	Dokument
1	2
Województwo lubuskie	Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 Uchwała Nr XXVIII/397/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dn. 15.02.2021 r.
	Program ochrony środowiska województwa lubuskiego - Uchwała Nr XLIX/703/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022 r.
Powiat sulęciński	Program Rozwoju Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030 Uchwała Nr XXIX/170/21 Rady Powiatu Sulęcińskiego z dn. 29.03.2021 r.
	Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 - Uchwała Nr XXXVI/197/21 Rady Powiatu Sulęcińskiego z dn. 28.09.2021 r.
Miasto i Gmina Torzym	Strategia Rozwoju Gminy Torzym na lata 2023 - 2030 UCHWAŁA NR XLV/322/23 RADY MIEJSKIEJ W TORZYMIU z dnia 28 grudnia 2023 r.
	Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Torzym na lata 2022- 2025 z perspektywą do roku 2029 - uchwała nr XXVIII/210/22 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 26 stycznia 2022 r.
Gmina Sulęcín	Strategia rozwoju Gminy Sulęcín do 2027 roku - uchwała NR LXIV/398/22 RADY MIEJSKIEJ W SULĘCINIE z dnia 27 września 2022 r.
	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Sulęcín na lata 2019-2022 z perspektywą do 2026 - uchwała nr X/104/19 Rady Miejskiej w Sulęcinie z dnia 20 maja 2019 r.
Powiat świebodziński	Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032 wraz z Prognozą jego oddziaływania na środowisko UCHWAŁA NR XI/99/2025 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 24 kwietnia 2025 r.
Gmina Łagów	Strategia Rozwoju Gminy Łagów do roku 2023 - uchwała nr XXIV.186.2017 Rady Gminy Łagów z dnia 30 marca 2017 r.

Programy i strategie zamieszczone są na stronach BIP właściwych samorządów.

2.3. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE STRATEGII ROZWOJU REGIONU ZAWARTE W PLANACH ZAGOSPODAROWANIA

Zapisy w wymienionych w poprzednich podrozdziałach dokumentach nie wpływają znacząco na gospodarkę leśną. Opracowania zawarte w Strategiach rozwoju, Planach zagospodarowania przestrzennego oraz Studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miast utrzymują zapisy dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej, określonej w obowiązującym Planie Urządzenia Lasu z zakresu, zarówno ochrony środowiska, jak i gospodarki leśnej.

W istniejących programach ochrony środowiska zawarte są cele:

- racjonalne wykorzystanie zasobów leśnych do celów gospodarczych;
- ochrona i zachowanie integralności oraz trwałości głównych kompleksów leśnych wraz ze strefą ekotonową;
- zwiększenie powierzchni lasów zgodnie z założeniami Krajowego Programu Zwiększania Lesistości;
- stopniowa przebudowa drzewostanów w celu dostosowania struktury lasów do warunków siedliskowych;
- ochrona terenów wodonośnych oraz lasów łęgowych;
- zalesianie gruntów nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków i terenów zdegradowanych i przekształconych gatunkami rodzimymi;

- zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych;
- realizacja zadań wynikających z Planu urządzenia lasu;
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- zachowanie istniejących lasów ze szczególnym uwzględnieniem ich ochrony;
- stopniowe zmienianie struktury gatunkowej lasów w taki sposób, aby zmniejszyć zagrożenie pożarowe, dostosować siedliska do funkcji rekreacyjnej i ochronnej, zwiększyć atrakcyjność poznawczą lasów, zmniejszyć zagrożenie ze strony szkodników;
- wzajemna ochrona kompleksów leśnych i rolniczej przestrzeni produkcyjnej;
- racjonalne użytkowanie zasobów leśnych;
- ochrona rzadkich, chronionych i zagrożonych wyginięciem gatunków flory i fauny;
- edukacja ekologiczna w zakresie ochrony przyrody i gospodarki leśnej.

W strategiach i programach rozwoju lokalnego nie ma bezpośrednio odniesień do gospodarki leśnej. W dokumentach tych jest odniesienie do podnoszenia atrakcyjności turystycznej regionu, poprzez tworzenie i utrzymywanie ścieżek dydaktycznych czy rowerowych oraz utrzymanie obiektów rekreacyjnych.

INWESTYCJE I PRZEDSIĘWZIĘCIA ODDZIAŁYWUJĄCE NA GOSPODARKĘ LEŚNĄ

Na terenie Nadleśnictwa Torzym nie prowadzi się inwestycji ani przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na gospodarkę leśną.

Gospodarka leśna w Nadleśnictwie Torzym ma charakter wielofunkcyjny i jest prowadzona zgodnie z zachowaniem funkcji ochronnych i społecznych tzn. środowiskotwórczych, ekologicznych i gospodarczych. Największe znaczenie mają funkcje ochronne (wodochronne, glebochronne, klimatyczne) oraz społeczne (rekreacyjne). Główną funkcją gospodarczą jest produkcja drewna dla potrzeb rynku, funkcjonuje również produkcja uboczną, czyli pozyskanie leśnych płodów: grzyby, owoce leśne, zioła (lokalna społeczność) oraz gospodarka łowiecka. Całość ww. działalności jest zbieżna ze strategią i kierunkami rozwoju zawartymi w analizowanych dokumentach planistycznych szczebla wojewódzkiego, powiatowego, gminnego, które wpisują się w model gospodarowania wielofunkcyjnego.

2.4. WYKAZ GRUNTÓW NADLEŚNICTWA PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA

Na terenie Nadleśnictwa Torzym znajdują się grunty nieleśne przeznaczone do zalesienia.

- Działki 125/2 i 126/2 obr. Gądków Mały gm. Torzym, pow. 125/2 – 0.3000 ha (opisana jako drzewostan – w protokole rozbieżności), 126/2 1,0500 ha (zaplanowano zalesienie), Dec. 36/2021;
- Działka 33/3 obr. Drzewce gm. Torzym pow. 1.1100 ha (opisana jako drzewostan – w protokole rozbieżności) Dec. 56/2021;
- Działki przejęte z KOWR, Dec. 53/2022. Działki 4/2, 76/2, 77/2, 79/3, 123/3 – zostały już przeklasyfikowane na Ls. Działka 93/2 (opisana jako drzewostan – w protokole rozbieżności). Działka 117/5 – zaplanowano zalesienie na powierzchni 0.16 ha.

Łączna powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia wynosi 1.21 ha.

2.5. WYKAZ GRUNTÓW NADLEŚNICTWA WYŁĄCZANYCH Z PRODUKCJI

Nadleśnictwo Torzym nie posiada aktualnych decyzji o trwałym wyłączeniu gruntów z produkcji leśnej. Wszystkie dotychczasowe decyzje zostały wykonane i dokonano przeklasyfikowania gruntów.

Po przeanalizowaniu ww. dokumentów dla terenu Nadleśnictwa Torzym stwierdza się zgodność Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035 ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu, wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach ochrony środowiska.

3. LASY OCHRONNE - ROLA I ZNACZENIE W UWARUNKOWANIACH PRZESTRZENNYCH ORAZ W PROWADZENIU GOSPODARKI LEŚNEJ

W trakcie prac nad PUL zaktualizowano zasięg lasów ochronnych Nadleśnictwa Torzym. Lasy przypisano do pięciu kategorii ochronnych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej:

1. Lasy glebochronne – kategorię przypisano lasom położonym na zboczach i stromych stokach, najczęściej w sąsiedztwie jezior w oparciu o numeryczny model terenu. Kategorie otrzymały również lasy położone na wydmach (utwór geologiczny Qep). Sumaryczna powierzchnia lasów z przypisaną kategorią wynosi 1 915.16 ha, co stanowi 44.56% powierzchni lasów ochronnych.
2. Lasy wodochronne – kategorię przypisano lasom położonym na siedliskach wilgotnych i bagiennych oraz stanowiącym otuliny jezior oraz rzek. Sumaryczna powierzchnia lasów z przypisaną kategorią wynosi 2427.24 ha, co stanowi 56.48% powierzchni lasów ochronnych.
3. Lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych – kategorię otrzymały lasy wyznaczone powierzchnie doświadczalne UP w Poznaniu. Sumaryczna powierzchnia lasów z przypisaną kategorią wynosi 131.99 ha, co stanowi 3.07% powierzchni lasów ochronnych.
4. Lasy nasienne – kategorię przypisano drzewostanom stanowiącym wyłączone drzewostany nasienne oraz drzewostan zachowawczy. Sumaryczna powierzchnia lasów z przypisaną kategorią wynosi 52.86 ha, co stanowi 1.23% powierzchni lasów ochronnych.
5. Lasy w miastach – kategorię otrzymały lasy położone w zasięgu administracyjnym Miasta Torzym. Sumaryczna powierzchnia lasów z przypisaną kategorią wynosi 69.30 ha, co stanowi 1.61% powierzchni lasów ochronnych.

W toku prac nad lasami ochronnymi dnia 26 lipca 2025 r. wysłano wnioski o zaopiniowanie do urzędów właściwych gmin. Zgodnie z Art. 16 pkt 2 Ustawy o Lasach w ciągu dwóch miesięcy właściwe urzędy nie odpowiedziały na wnioski, uznaje się zatem iż nie zgłaszają zastrzeżeń.

Położenie lasów ochronnych według wiodącej kategorii ochronnej w gminach przedstawia poniższe zestawienie.

IUL. b. Tabela II. Zestawienie powierzchni lasów według dominującej kategorii ochronności i gmin

Gmina	Dominująca kategoria ochronności										Razem ochronne	Pozostałe	Łącznie	
	glebochronne	wodochronne	uszkodzone	wyłączone nasienne	cenne przyrodniczo	pow. badawcze	w miastach i wokół miast	uzdrowiskowe	ostoje zwierząt	obronne				
	Powierzchnia gruntów leśnych (bez gr. związanych) w ha/udział %												ha	%
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
08-08-022 Łagów	75.13	29.39	-	-	-	-	-	-	-	-	104.52	201.77	306.29	1.49
	24.53	9.60	-	-	-	-	-	-	-	-	34.12	65.88		
08-07-045 Sulęcín	44.39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44.39	130.42	174.81	0.85
	25.39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25.39	74.61		
08-07-054 Miasto Torzym	-	5.23	-	-	-	-	64.46	-	-	-	69.69	0.00	69.69	0.34
	-	7.50	-	-	-	-	92.50	-	-	-	100.00	0.00		
08-07-055 Torzym	1 795.64	2 098.61	-	52.86	-	131.99	-	-	-	-	4 079.10	15 884.99	19 964.09	97.32
	8.99	10.51	-	0.26	-	0.66	-	-	-	-	20.43	79.57		
Razem	1 915.16	2 133.23	-	52.86	-	131.99	64.46	-	-	-	4 297.70	16 217.18	20 514.88	100
	9.34	10.40	-	0.26	-	0.64	0.31	-	-	-	20.95	79.05		

Szczegółową lokalizację lasów ochronnych przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 10. Lokalizacja lasów ochronnych

Kategoria	Lokalizacja	Pow. [ha]
1	2	3
OBRĘB GĄDKOW WIELKI		
Lasy ochronne, stałe powierzchnie badawcze i doświadczalne	Oddz. 236-237; 238 a; Oddz. 263-264; 265 a, h-j	125.14
Lasy ochronne, glebochronne	21 d-g, l-n; 22 c-d; 33 d; 34 a-c; 35 a-b; 36 a, c-f, h-i; 39 b; 52 b, f; 66 b, f, h-j; 80 a-c, f-g, i, k-m, o-p; 93 k; 94 c-j; 95 a-d; 244 h; 248 f; 269 j, n; 270 j-n, r-t; Oddz. 284; 285 a-f; 286 a-c; 290 k; 291 c, i-j; 296 a, d, m; 297 n-o; 298 h; 299 j-k; 300 b-d, g-k; 301 a-b, g-i; 306 o; 310 j; 313 c-d; 314 a-c; 315 a-c; 316 a; 317 d; 318 a-c; 319 a-f; 320 a-c; 321 a-c; 322 a-d; 323 a	336.27
Lasy ochronne, glebochronne, wodochronne	21 i; 164 o; 171 h-i; 172 d-g; 173 c-d; 174 h; 175 f-h; 191 k-l; 192 d, i; 196 f; 197 a; 206 f-h; 271 d; 272 d; 278 g, m-o, r-w; 287 d; 291 f; 304 f; 305 a-b, d-f; 306 a-b, f, l-m; 307 a; 308 a-b	83.70
Lasy ochronne, wodochronne	18 b, h, k; 19 a, f-g; 22 f; 28 p; 36 b, g; 37 a-b, i, k; 39 c; 50 f; 52 g; 63 j; 66 c, k; 67 f, i, l; 75 h-i; 76 c-d, g-j; 77 a-b; 80 h; 90 b, d-f, i-k, n-p; 91 a; 95 f; 96 i; 99 d, j-k; 100 c, m; 104 k, m; 105 f-h; 106 b-g; 107 a-c, h, l-m, t-w; 108 b-c; 109 f, j-k; 111 g; 112 j-l; 113 a, h-k, n, p; 114 c, h-i; 122 c, g-j; 123 c; 132 h; 133 b-c, h-j, m-o; 135 m, p; 137 c-f; 138 a, d, j, l; 139 p; 140 j; 142 p; 143 a, d-f, i-l, n-o; 144 b, d; 158 b-g, i, k-l, s-t; 159 g, m; 164 j, m-n, p-y; 165 c-d; 166 b-f, h-i; 167 a-c, h-k; 168 d-f; 169 d-j; 170 a-b, f-p; 171 b, g; 172 a; 173 b; 174 f-g; 175 d; 179 f, h, l-m, o; 180 a-c, g-h; 184 h; 185 d, j-k; 186 g, i-k, o-p, t-x; 187 r; 191 g, j; 192 c, f-g, j-m; 196 b, d; 197 h-j, m; 198 h, s-t; 199 l; 200 b; 201 a-f, h-i, k; 202 c, h-i, k-m; 204 k-l, n-o, s, w-x; 205 c, h-j, l-o; 206 c; 220 f, w; 221 a-b, h; 222 a-b, d-h, j, m-n; 223 a-g, n-p, s-t, y; 224 a, c, i-j, l, n-s; 225 i-j, l-p; 226 b-d, h, l-m, o; 227 a-g, i, r; 228 a, i-j, m-r; Oddz. 229; 230 a-c, g-h, k; 231 a-h, l, z; 232 a-g, k-r; 248 c, s-t; 249 b, g, k, n-p, s; 250 a-c, f, h-j, l-n; 251 d, g-h, j-l; 252 a, g-h; 253 a-b, d-f, h, j-k; 254 a-h, j-m, o; 255 h, j, m-o; 256 a, c-f, h-k, m-r; Oddz. 257; 258 b; 271 j-n; 272 f-j; 274 g-h; 275 d-f; 276 a; 278 a, d-f, k-l; 285 g; 286 d-h, j; 287 f, h, j; 290 p; 291 d, k; 292 b-d, g; 293 a, f-g, i-j, l; 294 a-b, d, i; 296 c, g, l; 304 a-d, g; 305 g-i; 306 c-d, h; 308 h; 309 a-m, t-y; 310 b-c, f-i; 311 a-d; 313 a-b, f-g; 314 h, l; 317 o-r; 318 i, m; 324 c, g, k-l; 325 a, d-i, k, n-o; 326 c, f, h, k, n-o, r, t, y-z; 327 a, d-i; 328 c-g, i-j; 329 c, f-h, j; 330 c, g, j; 331 a-c, f-h	922.48
RAZEM		1467.59
OBRĘB TORZYM		
Lasy ochronne, stałe powierzchnie badawcze i doświadczalne	107 k; 118 d; 235 k; 292 l	6.85
Lasy ochronne, glebochronne	2 c, f-g; 3 a-d, h; 4 a-c, f-i, k; 5 a-c, g; 10 d, g-m; 11 a-b, f, h-j, l; 15 d-f, h-m; 16 d-l; 17 c-i; 18 h-l; 19 f-l; Oddz. 21; 24 a-d; 25 a-b, d; 26 a, d-g; 30 a-f; 31 a-f; 32 a-h, j; Oddz. 33; 34 a, c-h; 35 d; 41 g; 42 f-h; 43 c-i; 44 f-l; 45 c-h; 48 b; 66 l; 69 g; 73 a-k; 75 c, j, l-o; 78 j-l; 81 a, h-o; Oddz. 82; 87 b, f; 88 a-b, d, i-j; 91 a, d, h, l, o-p, s; 95 g-h, j-k, m; 96 a-f, h-i, k, m-n; 97 b-m; 106 c-g; 107 h, l-m; 108 a-b, f-i; 120 f-h, j, n; 121 f, j, l, n-r; 124 z, cx, gx; 131 k-l, o-p; 135 p; 137 h; 138 d-g; 139 g-i; 139A d, h-i, l; 144 i; 151 f-g, l; 156 c, i; 157 a, f-h, j, m-n; 163 f; 170 d-f, i; 171 f, k; 176 b; 191 a-b, d; 192 b-f; 193 a; 202 b-g, k-l, n; 203 h, j-m, o-p; 204 f-h, j-l; 221 d-g; 222 a-b, d-f, h-o; 223 a-d, g, i; 224 a-b, f; 240 a-c, g-h; 241 a, c-m; 242 a-h	988.23
Lasy ochronne, glebochronne, wodochronne	46 a-b; 49 a; 50 a; 62 c; 70 a-c, g; 74 f; 75 d; 135 g, i, k, r-t, ax; 136 i-j; 137 d-f, i-l; 138 h; 139 j-l; 139A j-k, p; 140 a-c, f-h, m; 141 a-c; 142 a; 144 j, m, o; 145 h, k-l; 150 b, g, j; 151 a-c, i, k; 157 b-c, i, l, o; 161 m-n; 162 c-d, i; 163 a, d, g	140.75
Lasy ochronne, w miastach i wokół miast	75 a, i, p; 103 a, d; 124 x; 125 a-c; 131 f-g, t, z; 156 g; 158 a	15.68
Lasy ochronne, nasienne	236 a, d; 256 a; 268 f; 270 c; 298 d	52.86
Lasy ochronne, wodochronne	4 j; 8 j-l; 11 d; 12 l; 16 a; 17 a; 18 b-d; 19 a-d; 20 a; 46 c, f-g, i-k; 47 a, c-h, j, l-n, p; 49 c, g-i; 50 b-c; 51 a-b, f, m-n; 63 f, j, n; 70 d, h-i; 74 a-d, g-i; 75 f-h; 131 i-j; 135 h, j; 136 g, k-l; 137 g; 139A c, m-o, r; 140 d; 141 d, h; 142 b, d-f; 144 a-d, k; 145 a-g, j, m; 146 a; 150 a, c-d, i, k; 157 d, k, t, x-z; 161 j, l, p, s; 162 g; 163 c; 164 g; 173 o; 177 a, c-d, g, i-j; 178 b, d-f; 182 b, d; 183 a-c; 193 c; 194 a; 203 f-g; 209 c; 221 c; 223 f, h; 293 n; Oddz. 299	289.61
Lasy ochronne, wodochronne, w miastach i wokół miast	124 a, l-m, p-r, y; 131 d, h	4.84
RAZEM		1498.82
OBRĘB WYSTOK		

Kategoria	Lokalizacja	Pow. [ha]
1	2	3
Lasy ochronne, glebochronne	12 a; 17 f; 18 h; 19 g; Oddz. 21; 23 a, c; 24 b, d-h; 25 b-d; 26 a-c; 27 a-d; 28 d-f; 31 b; 41 k, n; 42 d; 48 j; Oddz. 49; 60 a; 82 i-j; 90 g, i-l, r-s; 92 f-g, m; 93 a; 96 a, c-i; 97 a-c; Oddz. 97A; 97B a, c; 196 a, d-g, i-j; 197 a, d, j-k, m-o; 217 l; 226 b-c, g-h; 234 c-f; 256 j; 257 i, m; 258 x-y; 259 d, h-i, l; 262 f-g; 264 b; 274 f-g, j-k	296.65
Lasy ochronne, glebochronne, wodochronne	42 j, n-o; 50 a-c, f-i, k-m; 60 c; 69 b; 70 b, d; 82 k-l; 83 n, p; 120 i; 121 n; 125 f-g; 129 j; 133 g-i; 134 d; 138 ax-bx; 139 x; 259 f-g, j-k	69.56
Lasy ochronne, w miastach i wokół miast	107A i-x, z-bx; 111 j-k	48.78
Lasy ochronne, wodochronne	4 d, g-h; 6 b-c; 7A f; 8 d; 10 a; 22 a, c-f, h; 24 i-l; 25 g-j; 30 j; 34 a-b; 35 a-c, j; 36 a-c, k, m-o; 38 c, g; 39 a, d-f, i, p; 40 a, k; 40B b; 42 f-i, k-m, p; 43 l-o; 45 c; 46 f-g, j; 47 d; 50 d, j, n; 51 f-h, j-k; 56 a-b, g-h, k-r; 57 b-d, g-i, k, m; 58 a-d, g, i-l; 59 a-b, d-f; 60 d-g; 62 g, n; 63 b-g, i-j; 64 c-h; 65 a-b, d-f; 66 a, d, g-i, k; 67 a-b, d-f, h-j; 68 c-g; 69 c, f-g; 70 f-i; 71 b-d; 72 b-c, g-i, k-l; 73 a, c; 74 a-d; 75 b-d; 76 a-c; 77 a-c; 78 a-c, h; 79 c, g-p; 80 l-o, x; 81 l, p-r; 82 a-d, g-h; 83 c-d, g, l, o; 84 g-h; 90 b-c, f; 91 j; 96A g; 107A a; Oddz. 112; 113 a-g, k; 114 a-i, k, m-n; 115 a-b, d-g; 116 i; 117 g-i; 118 f, i; 119 d-g, l, n; 120 a-f; 121 b, f-k, o; 122 a-b, j-l; 123 l-n; 124 g, k-l; 125 j, l; 126 b, h-i, k-l; Oddz. 127; 128 a-c; 129 a-b, d-i, k-m, o; 130 a-b; 131 b-f, m, r; 132 b-d; 133 b-f, j-k; 134 b-c; 135 b-c, h, m-n; 136 b-c, f, j-n; 137 b-m; 138 a-z; 139 a-i, k-w; 140 b-c, f-i; 141 a; 142 a, d; 143 a, c-d, h; 144 a-f; 145 a-g; 146 i; 147 b-c, g-i; 148 d; 151 a-b; 152 a, g-k; 153 d; 156 f; 157 a; 163 f; 180 a-g, j-p; 181 h-j; 182 g-h; 183 a, c-k; 184 a-f; 190 f, i; 191 c-d, g-h, j-s, w-y; Oddz. 201; 202 o-p; 203 a-h, k-m, o; 204 a-b; 205 a; 244 n; 245 f, i; 252 s; 253 j-k; 258 c; 259 b-c, m-o	916.30
RAZEM		1331.29
OGÓŁEM		4297.70

Zasięg lasów ochronnych został przyjęty Decyzją Ministra Klimatu i Środowiska z dnia.....

Powierzchnia lasów ochronnych wynosi 4 297.70 ha, co stanowi 20.95% gruntów leśnych Nadleśnictwa Torzym.

Zestawienie 11. Porównanie powierzchni lasów ochronnych z poprzednią rewizją.

Lp.	Dominująca kategoria ochronności	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona			
		stan na 01.01.2016 [ha]	stan na 01.01.2016 [%]	stan na 01.01.2026 [ha]	stan na 01.01.2026 [%]
1	2	3	4	5	6
1	glebochronne	103.30	2.46	1 915.16	44.56
2	wodochronne	3425.99	81.70	2 133.23	49.64
3	uszkodzone	-	-	-	-
4	wyłączone nasienne	41.59	0.99	52.86	1.23
5	cenne przyrodniczo	-	-	-	-
6	powierzchnie badawcze	540.13	12.88	131.99	3.07
7	w miastach i wokół miast	19.71	0.47	64.46	1.50
8	uzdrowiskowe	62.81	1.50	-	-
9	ostoje zwierząt	-	-	-	-
10	obronne	-	-	-	-
11	Ogółem	4193.53	100.00	4 297.70	100.00

W porównaniu z poprzednim okresem gospodarczym powierzchnia lasów ochronnych wzrosła łącznie o 104.17 ha. Kategoria lasów uzdrowiskowych, która poprzednio była opisana w lasach sąsiadujących ze szpitalem nie została ponownie opisana ze względu na brak wyznaczonych stref uzdrowiskowych.

4. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO Z UWZGLĘDNIENIEM INNYCH LASÓW W ZASIĘGU TERYTORIALNYM

4.1. PRZYNALEŻNOŚĆ DO KRAIN PRZYRODNICZO-LEŚNYCH ORAZ MEZOREGIONÓW

Nadleśnictwo Torzym według regionalizacji przyrodniczo-leśnej (Zielony R., Kliczkowska A., 2012) znajduje się w zasięgu jednej krainy oraz jednego mezoregionu:

Kraina Wielkopolsko-Pomorska	(III)
Mezoregion Puszczy Rzepińskiej	(III.22)

Rozdział szczegółowo opisano w Programie Ochrony Przyrody.

4.2. REGIONALIZACJA GEOBOTANICZNA

W ujęciu geobotanicznym opracowanym przez Matuszkiewicza (2008) Nadleśnictwo Torzym położone jest w zasięgu następujących jednostek podziału:

Prowincja: Środkowoeuropejska	
Podprowincja: Południowobałtycka	
Dział: Branderbursko-Wielkopolski	(B)
Kraina: Notecko-Lubuska	(B.1)
Okręg: Pojezierza Łagowskiego	(B.1.8)
Podokręg: Torzyski	(B.1.8.b)
Kraina: Południowowielkopolska - Łużycka	(B.4)
Podkraina: Łużycka	(B.4a.)
Okręg: Puszczy Rzepińskiej	(B.4a.1.)
Podokręg: Bytnicko-Rzepiński	(B.4a.1.a)

Rozdział szczegółowo opisano w Programie Ochrony Przyrody.

4.3. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski (Solon i in., 2018) Nadleśnictwo Torzym położone jest w zasięgu następujących jednostek:

Obszar: Europa Zachodnia	
Megaregion: Pozaalpejska Europa Środkowa	(3)
Prowincja: Niż Środkowoeuropejski	(31)
Podprowincja: Pojezierza Południowobałtyckie	(314-316)
Makroregion: Pojezierze Lubuskie (Brandenbursko-Lubuskie)	(315.4)
Mezoregion: Pojezierze Łagowskie	(315.42)
Mezoregion: Równina Torzyska	(315.43)

Rozdział szczegółowo opisano w Programie Ochrony Przyrody.

4.4. GLEBY

Informacje na temat rozpoznania utworów geologicznych i gleb zostały zawarte w operacji glebowo-siedliskowym wykonanym przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu wg stanu na 01.01.2004 r.

Zestawienie zbiorcze typów gleb Nadleśnictwa Torzym prezentuje zamieszczone niżej zestawienie tabelaryczne.

Zestawienie 12. Zestawienie powierzchni oraz udziału procentowego typów gleb

Typ gleby	Powierzchnia [ha]*	Udział [%]
1	2	3
Arenosole	306.69	1.49
Czarne ziemie	1.79	0.01
Gl. industro i urbanoziemne	38.08	0.19
Gleby bielcowe	7.03	0.03
Gleby brunatne	100.96	0.49
Gleby deluwialne	397.64	1.94
Gleby glejo-bielcowe	9.08	0.04
Gleby gruntowoglejowe	125.19	0.61
Gleby gytiove	0.88	0.00
Gleby gytiovo-murszowe	1.65	0.01
Gleby mineralno-murszowe	6.06	0.03
Gleby murszaste	35.85	0.17
Gleby murszowate	3.51	0.02
Gleby namurszowe	61.10	0.30
Gleby ochrowe	37.10	0.18
Gleby opadowoglejowe	4.97	0.02
Gleby płowe	239.23	1.17
Gleby rdzawe	18 558.56	90.46
Gleby szarobrunatne	3.83	0.02
Gleby torfowe	183.82	0.90
Gleby torfowo-mułowe	10.76	0.05
Gleby torfowo-murszowe	84.60	0.41
Kulturoziemy	35.92	0.18
Pararędziny	18.20	0.09
Rigosole	242.38	1.18
Razem grunty leśne	20 514.88	100.00

*Powierzchnia wg dominującego podtypu gleby, na gruntach zalesionych i niezalesionych

Wśród gleb Nadleśnictwa dominują gleby rdzawe, które występują na ponad 90% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych.

Szczegółowe omówienie warunków glebowych omawianego obiektu wraz z mapami glebowymi zawiera Operat Glebowo-siedliskowy dla Nadleśnictwa Torzym (Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu, 2004).

4.5. RZEŻBA TERENU

Pod względem rzeźby terenu cały obszar Nadleśnictwa Torzym zaliczyć należy do obszarów nizinnych.

Na gruntach leśnych zalesionych i niezalesionych tereny nizinne faliste zajmują 57% ich powierzchni. Zaś na 42% to tereny nizinne równe. Pozostałe typy makrorzeźby nie przekraczają 1% i występują lokalnie na niewielkich powierzchniach.

Środkowa i południowa część lasów Nadleśnictwa położona jest na rozległych lekko sfalowanych równinach, poprzecinanych dolinami rzecznyymi, licznymi torfowiskami i terenami bagiennymi. Fragmentami występują wzniesienia w rejonie jezior Torzysko-Boczowskich z kulminacją sięgającą w tym rejonie do 129m.n.p.m. Dodatkowo w tej części Nadleśnictwa znajduje się krawędź utworów dennomorenowych z głębokimi wcięciami

terenowymi. Zupełnie inny charakter przedstawia północna część Nadleśnictwa (znaczna część Obrębu Wystok i północna część Obrębu Torzym), znajdują się tu najwyższe kulminacje terenu sięgające ponad 140m.n.p.m, a różnice wysokości względnych sięgają 40-50m.

4.6. WARUNKI WODNE

Pod względem hydrograficznym obszar Nadleśnictwa Torzym położony jest w całości w dorzeczu Odry. Północna część obszaru Nadleśnictwa Torzym pod względem hydrograficznym położona jest przede wszystkim w zasięgu zlewni Ilanki. Południowa część natomiast pozostaje przede wszystkim w zasięgu zlewni rzeki Pliszki. Do rzek mających największy wpływ na hydrologię i warunki siedliskowe obszaru w granicach nadleśnictwa należą Ilanka, Pliszka, Czerniczka, Bobrówka, Rzepia, Dopływ z Gądkowa Wielkiego i Dopływ z Bargowa.

Nadleśnictwo Torzym prawie w całości znajduje się w regionie wodnym Dolnej Odry i Przybrzeża Zachodniego PL6000OP. Niewielki fragment w północnowschodniej części nadleśnictwa obejmuje region wodny Warty PL6000WA. Największe jeziora to Kręcko (pow. ok 45.2 ha), Wielicko (pow. 35.1 ha), Ratno (pow. ok 32 ha), Wilcze (Jasne) (pow. ok 25.8 ha), Lubińskie (pow. ok 22.7 ha), Karsienko (pow. ok 19.8 ha), Rzepinko (pow. ok 15 ha), Wielkie (Gądkowskie) (pow. ok 13.2 ha).

Nadleśnictwo Torzym posiada wiele mniejszych i rozproszonych zbiorników wodnych, które urozmaicają liczbę siedlisk przyrodniczych, stwarzając dogodne warunki dla podtrzymania bioróżnorodności, a także zapobiegających negatywnym zmianom klimatu lokalnego.

Rozdział szczegółowo opisano w Programie Ochrony Przyrody.

4.7. KLIMAT

Według regionalizacji klimatycznej opracowanej w 1999 r. przez prof. A. Wosia, teren Nadleśnictwa Torzym położony jest w Regionie Lubuskim (R-XIV), w którym najczęściej w Polsce mogą pojawiać się dni z pogodą gorącą, słoneczną i bez opadu. Mniej zaś jest dni z typami pogody przymrozkowej.

Rozdział szczegółowo opisano w Programie Ochrony Przyrody.

5. TYPY SIEDLISKOWE LASU

5.1. TYPY SIEDLISKOWE LASU

Typy siedliskowe lasu w Nadleśnictwie Torzym przypisano na podstawie operatu glebowo-siedliskowego wykonanej przez BULiGL, wg stanu na 1 stycznia 2004 r.

W Nadleśnictwie Torzym występuje 11 typów siedliskowych lasu. Powierzchnię poszczególnych typów siedliskowych lasu przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 13. Powierzchnia typów siedliskowych lasu

TSL	Nadleśnictwo Torzym	
	Pow. [ha]	udział %
1	2	3
Bór świeży (BŚW)	5 234.02	25.51
Bór mieszany świeży (BMŚW)	9 508.49	46.35
Bór mieszany wilgotny (BMW)	8.83	0.04
Bór mieszany bagienny (BMB)	16.42	0.08
Las mieszany świeży (LMŚW)	4 540.09	22.13
Las mieszany wilgotny (LMW)	118.49	0.58
Las mieszany bagienny (LMB)	9.24	0.05
Las świeży (LŚW)	625.65	3.05
Las wilgotny (LW)	102.32	0.50
Ols (OL)	305.32	1.49
Ols jesionowy (OLJ)	46.01	0.22
Suma końcowa	20 514.88	100.00

* dotyczy powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej typów siedliskowych lasu zgeneralizowanych do pododziałów leśnych.

Wśród występujących na terenie Nadleśnictwa Torzym typów siedliskowych lasu, największy udział powierzchniowy wykazuje tsł boru mieszanego świeżego BMŚw – 46.35% powierzchni oraz boru świeżego BŚw – 25.51% powierzchni i lasu mieszanego świeżego – 22.13% powierzchni. Pozostałe typy siedliskowe lasu nie wykazują udziału większego niż 5%.

Pod względem wilgotnościowym na terenie Nadleśnictwa Torzym dominują siedliska świeże – 97.04% powierzchni.

Biorąc pod uwagę grupy troficzne siedlisk, na terenie Nadleśnictwa Torzym przeważają siedliska z grupy borów mieszanych, które stanowią 46.47% powierzchni leśnej Nadleśnictwa. Siedliska borów stanowią 25.51% powierzchni. Lasy mieszane tworzą 22.75% powierzchni typów siedliskowych lasu. Siedliska lasowe występują na 3.55% powierzchni Nadleśnictwa Torzym. Siedliska olsów stanowią 1.71% powierzchni nadleśnictwa.

Zestawienie powierzchni siedliskowych typów lasu w porównaniu z poprzednią rewizją planu urządzenia lasu przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie 14. Zestawienie zmian powierzchni typów siedliskowych lasu

TSL	Stan na 01.01.2016		Stan na 01.01.2026		Różnica [ha]	Różnica [%]
	powierzchnia [ha] / udział [%]					
1	2	3	4	5	6	7
Bśw	5 187.74	25.58	5 234.02	25.51	46.28	-0.07
BMśw	9 478.22	46.74	9 508.49	46.35	30.27	-0.39
BMw	8.80	0.04	8.83	0.04	0.03	0.00
BMb	8.73	0.04	16.42	0.08	7.69	0.04
LMśw	4 498.57	22.18	4 540.09	22.13	41.52	-0.05
LMw	127.10	0.63	118.49	0.58	-8.61	-0.05
LMb	6.01	0.03	9.24	0.05	3.23	0.02
Lśw	591.95	2.92	625.65	3.05	33.70	0.13
Lw	100.43	0.50	102.32	0.50	1.89	0.00
OI	220.52	1.09	305.32	1.49	84.80	0.40
OIJ	50.17	0.25	46.01	0.22	-4.16	-0.03
Razem	20 278.24	100.00	20 514.88	100.00	236.64	0.00

Udział procentowy poszczególnych typów siedliskowych pomiędzy poprzednim a obecnym okresem gospodarczym nie wykazuje dużych zmian. Największa zmiana na plus wystąpiła w typie siedliskowym olsu (Ol) - wzrost o 84.80 ha. Największa zmiana na minus wystąpiła w typie siedliskowym - las mieszany świeży (LMw) - spadek o 8.61 ha.

Zmiany wszystkich typów siedliskowych lasu wynikają z przeprowadzonych w trakcie takсации korekt granic oddziałów, przesunięć w grupach powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej oraz związanej z gospodarką leśną) oraz nabyć lasów (art. 37, 37a Ustawy o lasach od KOWR).

5.2. ZNIEKSZTAŁCENIE SIEDLISK LEŚNYCH

Formy zniekształcenia siedlisk leśnych na terenie Nadleśnictwa Torzym przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie 15. Zniekształcenie siedlisk leśnych

Forma zniekształcenia	Nadleśnictwo Torzym	
	Powierzchnia [ha]*	Udział [%]
1	2	3
Naturalne (N1)	763.42	3.72
Zbliżone do naturalnych (N2)	9 515.10	46.38
Razem N	10 278.52	50.10
Zniekształcone (Z1)	10 230.89	49.87
Silnie zniekształcone (Z2)	3.50	0.02
Zdegradowane (D1)	1.97	0.01
Razem Z	10 236.36	49.90
Ogółem	20 514.88	100

*Dotyczy powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej

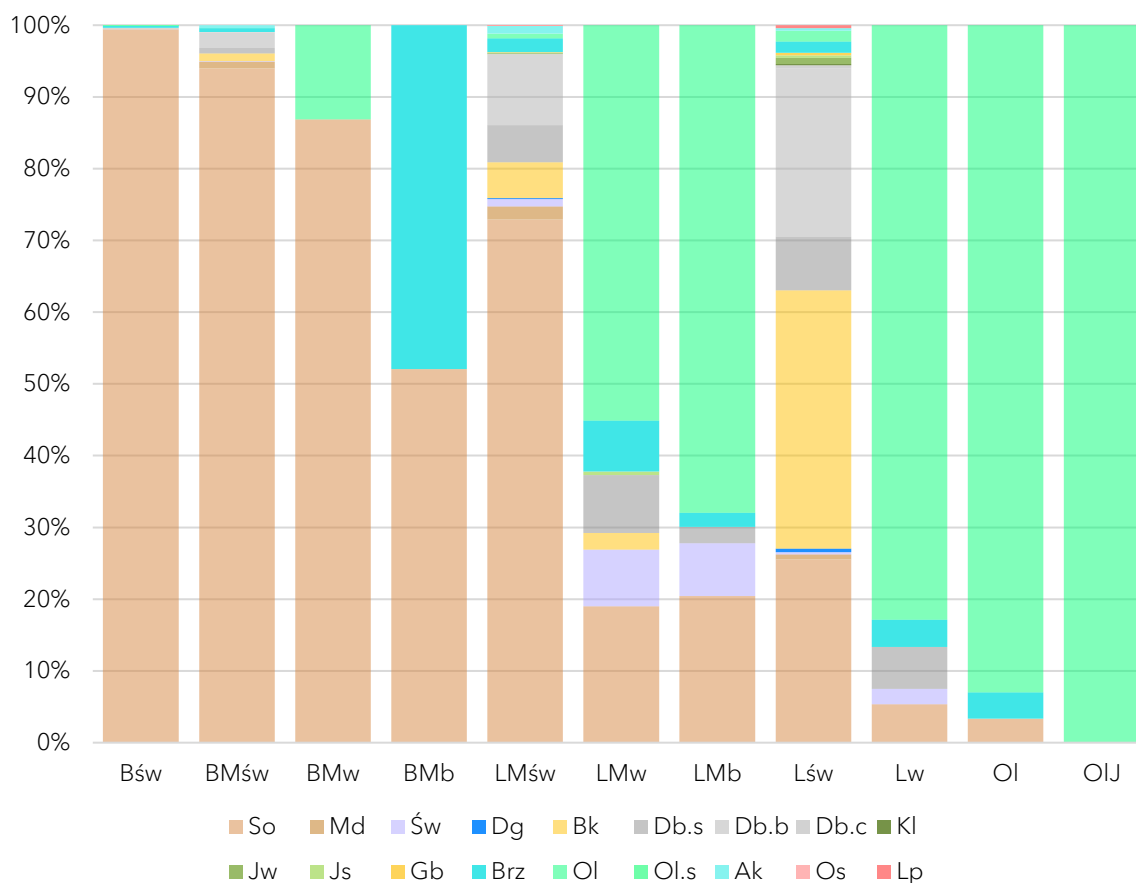
Siedliska naturalne i zbliżone do naturalnych zinwentaryzowano na łącznej powierzchni 10 278.52 ha, co stanowi 50.10% powierzchni leśnej. Siedliska zniekształcone i silnie zniekształcone występują na powierzchni 10 234.39 ha - 49.89%. Zaś siedliska zdegradowane zajmują 1.97 ha - 0.01%.

Powierzchnia gruntów porolnych w zasięgu Nadleśnictwa Torzym wynosi 6 326.73 ha, co stanowi 31% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych.

5.3. UDZIAŁ GATUNKÓW W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU

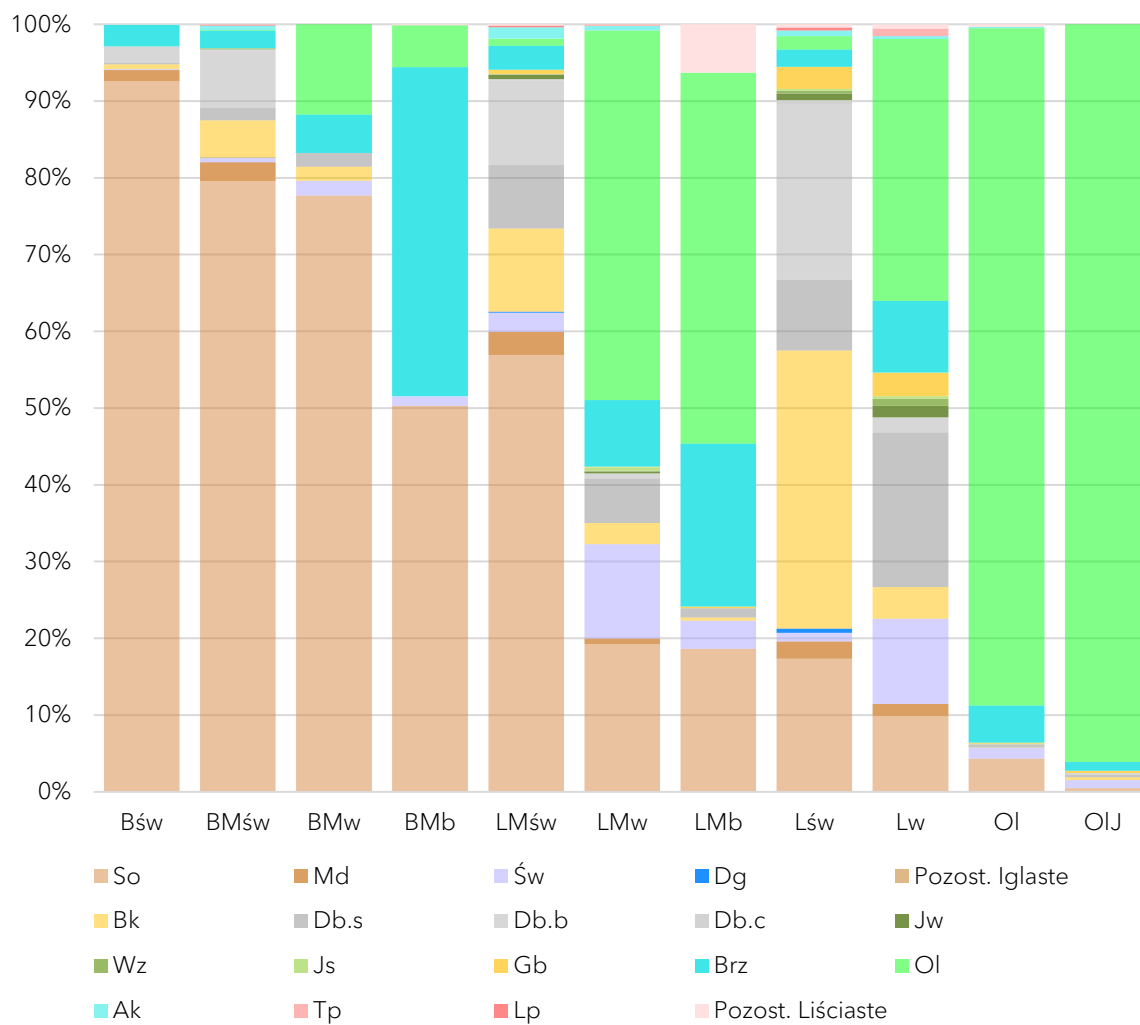
UDZIAŁ POWIERZCHNIOWY

Skład gatunkowy Nadleśnictwa Torzym według gatunku panującego w drzewostanie tworzy łącznie 18 gatunków drzew. Z tabeli wynika, że sosna jako gatunek panujący dominuje w typach siedliskowych od boru suchego do lasu mieszanego świeżego. Na siedlisku boru świeżego oraz borów mieszanych świeżym i wilgotnym jej udział wynosi ponad 80%. Na siedlisku lasu mieszanego świeżego występuje w ponad 70% drzewostanów, zaś na borze mieszanym bagiennym na ponad 50%. Na siedlisku lasu mieszanego wilgotnego (LMw), lasu mieszanego bagiennego, lasu wilgotnego, olsu gatunkiem panującym jest olsza odpowiednio na ponad 50, 60, 80, 90%. Zaś na siedlisku olsu jesionowego olsza jest gatunkiem panującym w 100% drzewostanów. Na siedlisku lasu świeżego najczęściej występującym gatunkiem panującym jest buk (36%), sosna (26%) oraz dąb szypułkowy (23%).

Rysunek 2. Udział gatunków panujących według powierzchni w siedliskowych typach lasu

Pełniejszy obraz struktury gatunkowej drzewostanów obrazuje tabela z rzeczywistym udziałem powierzchniowym gatunków, który w poszczególnych typach siedliskowych lasu jest zbliżony do przyjętych typów drzewostanu. Według rzeczywistego udziału gatunków o udziale 1-10 w drzewostanach Nadleśnictwa Torzym określono 26 gatunków.

Rysunek 3. Udział gatunków w siedliskowych typach lasu wg rzeczywistego udziału w drzewostanach

Udział powierzchniowy i procentowy drzewostanów wg gatunków panujących oraz wg rzeczywistego udziału gatunków w poszczególnych typach siedliskowych lasu przedstawiono w zestawieniach poniżej.

Zestawienie 16. Udział powierzchniowy gatunków panujących w siedliskowych typach lasu

TSL	So	Md	Św	Dg	Bk	Db.s	Db.b	Db.c	Kl	Jw	Js	Gb	Brz	Ol	Ol.s	Ak	Os	Lp	Razem
Powierzchnia [ha]/Udział [%]																			
1	2	5	6	7	8	9	10	11	12	13	15	16	17	18	19	20	22	25	26
Bśw	5 143.60	4.13	0.86		0.61		6.94	3.01					17.79		0.66				5 177.60
	99.34	0.08	0.02		0.01		0.13	0.06					0.34		0.01				100
BMśw	8 877.44	86.80	8.92		100.55	72.54	207.32	5.67					48.18	3.05		36.91			9 447.38
	93.97	0.92	0.09		1.06	0.77	2.19	0.06					0.51	0.03		0.39			100
BMw	7.67													1.16					8.83
	86.86													13.14					100
BMb	8.00												7.37						15.37
	52.05												47.95						100
LMśw	3 297.61	82.19	46.97	6.80	225.79	234.75	445.45	1.86	2.05	4.60	1.05	4.52	86.35	30.25		50.49	0.48	2.48	4 523.69
	72.90	1.82	1.04	0.15	4.99	5.19	9.85	0.04	0.05	0.10	0.02	0.10	1.91	0.67		1.12	0.01	0.05	100
LMw	21.82		9.03		2.67	9.26					0.57		8.17	63.22					114.74
	19.02		7.87		2.33	8.07					0.50		7.12	55.10					100
LMb	1.89		0.68			0.21							0.18	6.28					9.24
	20.45		7.36			2.27							1.95	67.97					100
Lśw	159.04	4.27	2.06	2.99	224.19	46.61	146.24	2.46	1.26	5.15	2.26	2.32	9.71	9.32		2.30		2.62	622.80
	25.54	0.69	0.33	0.48	36.00	7.48	23.48	0.39	0.2	0.83	0.36	0.37	1.56	1.50		0.37		0.42	100
Lw	5.42		2.19			5.94							3.86	84.10					101.51
	5.34		2.16			5.85							3.80	82.85					100
OL	9.51												10.24	262.69					282.44
	3.37												3.63	93.01					100
OLJ														43.14					43.14
														100					100
Ogółem	17 532.00	177.39	70.71	9.79	553.81	369.31	805.95	13	3.31	9.75	3.88	6.84	191.85	503.21	0.66	89.70	0.48	5.10	20 346.74
	86.17	0.87	0.35	0.05	2.72	1.82	3.96	0.06	0.02	0.05	0.02	0.03	0.94	2.47	0.00	0.44	0.00	0.03	100

Zestawienie 17. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w siedliskowych typach lasu

TSL	So	Md	Św	Dg	Pozost. iglaste*	Bk	Db.s	Db.b	Db.c	Jw	Wz	Js	Gb	Brz	Ol	Ak	Tp	Lp	Pozost. Liściaste**	Razem
Powierzchnia [ha]/Udział [%]																				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Bśw	4 792.21	77.05	6.47			32.50	7.59	108.05	3.72					145.62		3.29			1.10	5 177.60
	92.56	1.49	0.12			0.63	0.15	2.09	0.07					2.81		0.06			0.02	100
BMśw	7 516.12	231.93	55.77	1.07	0.33	460.71	155.25	707.40	11.12	6.44	1.12	0.28	5.93	217.06	5.85	55.97		10.85	4.18	9 447.38
	79.56	2.45	0.59	0.01	0.00	4.88	1.64	7.49	0.12	0.07	0.01	0.00	0.06	2.30	0.06	0.59		0.11	0.04	100
BMw	6.86		0.17			0.16	0.16							0.44	1.04					8.83
	77.69		1.93			1.81	1.81							4.98	11.78					100
BMb	7.73		0.19											6.59	0.84				0.02	15.37
	50.29		1.24											42.88	5.47				0.13	100
LMśw	2 574.52	136.74	112.79	6.16	0.38	489.78	375.90	496.05	7.91	25.05	4.76	1.43	24.09	141.91	42.19	67.45	0.39	9.01	7.18	4 523.69
	56.91	3.02	2.49	0.14	0.01	10.83	8.31	10.97	0.17	0.55	0.11	0.03	0.53	3.14	0.93	1.49	0.01	0.20	0.16	100
LMw	22.07	0.85	14.11			3.17	6.62	0.76		0.32	0.12	0.51	0.09	9.92	55.31	0.66	0.12	0.05	0.06	114.74
	19.23	0.74	12.30			2.76	5.77	0.66		0.28	0.1	0.44	0.08	8.65	48.20	0.58	0.10	0.04	0.05	100
LMb	1.72		0.34			0.04	0.11						0.02	1.96	4.47				0.58	9.24
	18.61		3.68			0.43	1.19						0.22	21.21	48.38				6.28	100
Lśw	107.93	14.21	6.92	3.33		225.74	57.31	142.66	3.18	5.45	2.10	1.42	17.98	14.09	10.93	4.51	0.09	2.36	2.59	622.80
	17.33	2.28	1.11	0.53		36.25	9.20	22.91	0.51	0.88	0.34	0.23	2.89	2.26	1.75	0.72	0.01	0.38	0.42	100
Lw	4.10	0.66	4.60			1.71	8.36	0.82		0.62	0.38	0.15	1.28	3.88	14.16	0.15	0.41		0.23	101.51
	4.04	0.65	4.53			1.68	8.24	0.81		0.61	0.37	0.15	1.26	3.82	13.95	0.15	0.40		0.23	100
OL	12.28		3.95			0.11	0.91	0.28			0.28		0.34	13.63	249.22	0.51			0.93	282.44
	4.35		1.40			0.04	0.32	0.10			0.10		0.12	4.83	88.24	0.18			0.33	100
OLJ	0.21		0.45			0.17	0.14	0.09					0.12	0.51	41.45					43.14
	0.49		1.04			0.39	0.32	0.21					0.28	1.18	96.08					100
Ogółem	15 045.75	461.44	205.76	10.56	0.71	1 214.09	612.35	1 456.11	25.93	37.88	8.76	3.79	49.85	555.61	425.46	132.54	1.01	22.27	16.87	20 346.74
	73.95	2.27	1.01	0.05	0.00	5.97	3.01	7.16	0.13	0.19	0.04	0.02	0.25	2.73	2.09	0.65	0.00	0.11	0.08	100

*So.w, Jd

**Kl, Brz.o, Ol.s, Os, Wb, Czm, Ksz.

Analizując dane pomiędzy obecnym a poprzednim okresem gospodarczym zwiększeniu uległa powierzchnia leśna zalesiona o 299.98 ha. Wyraźnym spadkiem charakteryzuje się udział sosny (o 1.23%), brzozy (o 0.44%), akacji (o 0.40%) oraz świerka (o 0.33%). Wzrosła powierzchnia buka jako gatunku panującego (o 0.81%), dębu bezszypułkowego (o 0.67%), olszy (o 0.45%) oraz dębu szypułkowego (o 0.38%). Pozostałe gatunki nie wykazały znaczących zmian.

Zestawienie udziału powierzchniowego gatunków panujących w drzewostanach Nadleśnictwa Torzym pomiędzy kolejnymi okresami gospodarczymi przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Zestawienie 18. Porównanie udziału powierzchniowego wg gatunków panujących (pow. zalesiona)

Gatunek	Nadleśnictwo Torzym					
	stan na 01.01.2016		stan na 01.01.2026		+ / -	
	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	ha / %	
1	2	3	4	5	6	7
So	17 520.61	87.40	17 532.00	86.17	11.39	0.07
Md	170.07	0.85	177.39	0.87	7.32	4.30
Św	135.94	0.68	70.71	0.35	-65.23	-47.98
Dg	14.32	0.07	9.79	0.05	-4.53	-31.63
Bk	382.62	1.91	553.81	2.72	171.19	44.74
Db.s	287.64	1.43	369.31	1.81	81.67	28.39
Db.b	660.57	3.30	805.95	3.97	145.38	22.01
Db.c	4.48	0.02	13.00	0.06	8.52	190.18
Kl	1.45	0.01	3.31	0.02	1.86	128.28
Jw	4.84	0.02	9.75	0.05	4.91	101.45
Js	3.76	0.02	3.88	0.02	0.12	3.19
Gb	2.22	0.01	6.84	0.03	4.62	208.11
Brz	275.68	1.38	191.85	0.94	-83.83	-30.41
Brz.o	1.62	0.01			-1.62	-100.00
Ol	405.74	2.02	503.21	2.47	97.47	24.02
Ol.s		0	0.66	0	0.66	100
Ak	168.7	0.84	89.70	0.44	-79.00	-46.83
Os	0.81	0	0.48	0	-0.33	-40.74
Lp	5.69	0.03	5.10	0.03	-0.59	-10.37
Ogółem	20 046.76	100	20 346.74	100	299.98	

Zmianę udziałów gatunków panujących w grupach gatunkowych przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Zestawienie 19. Porównanie powierzchni według gatunków panujących w grupach gatunkowych

Gatunki	stan na 01.01.2016		stan na 01.01.2026		Zmiana +/-	
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
Gat. iglaste	17 840.94	89.00	17 789.89	87.43	-51.05	-0.29
Gat. liściaste	2 205.82	11.00	2 556.85	12.57	351.03	15.91
Razem	20 046.76	100.00	20 346.74	100	299.98	-

W porównaniu do poprzedniego okresu gospodarczego zwiększeniu uległa powierzchnia gatunków liściastych o 15.91%, zaś powierzchnia gatunków iglastych spadła o 0.29%.

Zmiany na minus gatunków wg rzeczywistego udziału wykazują inne zależności co poprzednia analiza dotycząca udziału wg gatunków panujących. Największy spadek wykazała sosna (-499.66 ha - 3.60%), następnie świerk (-63.01 ha - 0.33%), brzoza (-52.49 ha - 0.30%) oraz akacja (-37.94 ha - 0.20%). Wzrost wykazały następujące gatunki: buk (378.19

ha - 1.80%), dąb bezszypułkowy (246.59 ha - 1.13%), dąb szypułkowy (143.58 ha - 0.67%) oraz olsza (96.47 ha - 0.45%). Pozostałe gatunki nie wykazały znaczących zmian. W składzie drzewostanów, z minimalnym udziałem 10%, pojawiły się m.in. czeremcha pospolita oraz kasztanowiec biały, a całkowicie zniknęła z udziału sosna czarna, grusza pospolita oraz orzech czarny.

Zestawienie udziału powierzchniowego gatunków wg rzeczywistego udziału w drzewostanach Nadleśnictwa Torzym pomiędzy kolejnymi okresami gospodarczymi przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Zestawienie 20. Porównanie udziału powierzchniowego wg rzeczywistego udziału gatunków

Gatunek	Nadleśnictwo Torzym					
	stan na 01.01.2016		stan na 01.01.2026		+ / -	
	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	ha / %	
1	2	3	4	5	6	7
So	15 545.41	77.55	15 045.75	73.95	-499.66	-3.21
So.c	0.62	0			-0.62	-100
So.we	0.40	0	0.33	0	-0.07	-17.50
Md	427.56	2.13	461.44	2.27	33.88	7.92
Św	268.77	1.34	205.76	1.01	-63.01	-23.44
Jd	0.29	0	0.38	0	0.09	31.03
Dg	14.33	0.07	10.56	0.05	-3.77	-26.31
Bk	835.90	4.17	1 214.09	5.97	378.19	45.24
Db.s	468.77	2.34	612.35	3.01	143.58	30.63
Db.b	1 209.52	6.03	1 456.11	7.16	246.59	20.39
Db.c	12.71	0.06	25.93	0.13	13.22	104.01
Kl	7.23	0.04	10.61	0.05	3.38	46.75
Jw	17.04	0.09	37.88	0.19	20.84	122.30
Wz	6.74	0.03	8.76	0.04	2.02	29.97
Js	6.47	0.03	3.79	0.02	-2.68	-41.42
Gb	34.14	0.17	49.85	0.25	15.71	46.02
Brz	608.10	3.03	555.61	2.73	-52.49	-8.63
Brz.o	1.47	0.01	1.46	0.01	-0.01	-0.68
Ol	388.99	1.94	485.46	2.39	96.47	24.80
Ol.s	0.60	0	1.27	0.01	0.67	111.67
Orz.c	0.28	0			-0.28	-100
Czm			0.59	0	0.59	100
Gr	0.17	0			-0.17	-100
Ak	170.48	0.85	132.54	0.65	-37.94	-22.25
Tp	1.27	0.01	1.01	0.00	-0.26	-20.47
Os	5.97	0.03	2.61	0.01	-3.36	-56.28
Wb	0.27	0	0.07	0	-0.2	-74.07
Jkl	0.09	0			-0.09	-100
Ksz			0.26	0	0.26	100
Lp	13.17	0.07	22.27	0.11	9.1	69.10
Razem	20 046.76	100	20 346.74	100	299.98	

Zmianę udziałów gatunków wg rzeczywistego udziału w grupach gatunkowych przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Zestawienie 21. Porównanie powierzchni według gatunków rzeczywistych w grupach gatunkowych

Gatunki	stan na 01.01.2016		stan na 01.01.2026		Zmiana +/-	
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
Gat. iglaste	16 257.38	81.10	15 724.22	77.28	-533.16	-3.28
Gat. liściaste	3 789.38	18.90	4 622.52	22.72	833.14	21.99
Razem	20 046.76	100	20 346.74	100	299.98	-

W porównaniu do poprzedniego okresu gospodarczego zwiększeniu uległa powierzchnia gatunków liściastych o 21.99%, natomiast spadła powierzchnia gatunków iglastych (o 3.28%).

UDZIAŁ MIĄŻSZOŚCIOWY

W porównaniu z poprzednim okresem gospodarczym zapas wg gatunków panujących na gruntach zalesionych Nadleśnictwa Torzym wzrósł o 54 144 m³. Największy wzrost zapasu wystąpił w drzewostanach z panującą olszą (51 257 m³), dębem bezszypułkowym (25 408 m³) oraz bukiem (22 703 m³). Największy spadek zapasu wyraźnie widać w drzewostanach z panującą świerkiem (-22 599 m³), brzozą (-16 063 m³) i akacją (-15 633 m³).

Zmiany te spowodowane są przebudową drzewostanów i wprowadzaniem większego udziału gatunków liściastych oraz zamieraniem drzewostanów świerkowych.

Zestawienie 22. Porównanie udziału miąższościowego wg gatunków panujących

Gatunek	Nadleśnictwo Torzym					
	stan na		stan na		+ / -	
	01.01.2016		01.01.2026			
	Zapas [m³]/Udział [%]				m³ / %	
1	2	3	4	5	6	7
So	5 288 163	90.58	5 276 385	89.54	-11 778	-0.22
Md	32 732	0.56	39 345	0.67	6 613	20.20
Św	44 980	0.77	22 381	0.38	-22 599	-50.24
Dg	7 738	0.13	6 363	0.11	-1 375	-17.77
Bk	73 015	1.25	95 718	1.62	22 703	31.09
Db.s	32 116	0.55	44 697	0.76	12 581	39.17
Db.b	130 786	2.24	156 194	2.65	25 408	19.43
Db.c	165	0.00	1 174	0.02	1 009	611.52
Kl	560	0.01	680	0.01	120	21.43
Jw	866	0.01	1 702	0.03	836	96.54
Js	1 005	0.02	930	0.02	-75	-7.46
Gb	630	0.01	1 479	0.03	849	134.76
Brz	53 690	0.92	37 627	0.64	-16 063	-29.92
Brz.o	80	0.00		0.00	-80	-100
Ol	134 584	2.31	185 841	3.15	51 257	38.09
Ol.s			145	0.00	145	100
Ak	35 559	0.61	19 926	0.34	-15 633	-43.96
Os	255	0.00	191	0.00	-64	-25.10
Lp	1 465	0.03	1 755	0.03	290	19.80
Ogółem	5 838 389	100	5 892 533	100	54 144	

Ogólnie, rozpatrując zmiany w zapasie gatunków panujących, udział gatunków liściastych wzrósł o 17.92%, natomiast udział gatunków iglastych spadł o 0.54%.

Zestawienie 23. Porównanie miąższości według gatunków panujących w grupach gatunkowych

Gatunki	stan na 01.01.2016		stan na 01.01.2026		Zmiana +/-	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7
Gat. iglaste	5 373 613	92.04	5 344 474	90.70	-29 139	-0.54
Gat. liściaste	464 776	7.96	548 059	9.30	83 283	17.92
Razem	5 838 389	100	5 892 533	100	54 144	

Trochę inaczej przedstawia się sytuacja w zmianach zapasu wg udziału gatunków rzeczywistych. Największy wzrost zapasu wystąpił w buku (48 800 m³), olszy (48 795 m³),

modrzewiu (27 660m³), oraz dębie bezszypułkowym (25 580 m³). Natomiast największy spadek zapasu wykazała sosna (-95 050 m³), brzoza (-26 400 m³) oraz świerk (-25 075 m³).

Zestawienie 24. Porównanie udziału miąższościowego wg rzeczywistego udziału gatunków

Gatunek	Nadleśnictwo Torzym					
	stan na 01.01.2016		stan na 01.01.2026		+ / -	
	Zapas [m³]/Udział [%]				m³ / %	
1	2	3	4	5	6	7
So	5 035 330	87.45	4 940 280	85.54	-95 050	-1.89
So.c	205	0.00			-205	-100
So.we			40	0.00	40	100
Md	53 375	0.93	81 035	1.40	27 660	51.82
Św	86 335	1.50	61 260	1.06	-25 075	-29.04
Dg	8 200	0.14	6 260	0.11	-1 940	-23.66
Bk	90 390	1.57	139 190	2.41	48 800	53.99
Db.s	29 245	0.51	47 175	0.82	17 930	61.31
Db.b	134 200	2.33	159 780	2.77	25 580	19.06
Db.c	645	0.01	4 075	0.07	3 430	531.78
Kl	1 240	0.02	1 315	0.02	75	6.05
Jw	1 630	0.03	6 270	0.11	4 640	284.66
Wz	920	0.02	825	0.01	-95	-10.33
Js	1 425	0.02	960	0.02	-465	-32.63
Gb	5 520	0.10	8 545	0.15	3 025	54.80
Brz	128 535	2.23	102 135	1.77	-26 400	-20.54
Brz.o	230	0.00	350	0.01	120	52.17
Ol	129 115	2.24	177 910	3.08	48 795	37.79
Ol.s	215	0.00	495	0.01	280	130.23
Czm			135	0.00	135	100
Gr	30	0.00			-30	-100
Ak	47 300	0.82	34 345	0.59	-12 955	-27.39
Tp	540	0.01	420	0.01	-120	-22.22
Os	1 610	0.03	765	0.01	-845	-52.48
Wb	35	0.00	30	0.00	-5	-14.29
Jkl	15	0.00			-15	-100
Ksz			80	0.00	80	100
Lp	1 450	0.03	1 580	0.03	130	8.97
Ogółem	5 757 735	100	5 775 255	100	17 520	

W porównaniu do poprzedniego okresu gospodarczego w ujęciu udziału gatunków rzeczywistych zwiększeniu uległ zapas gatunków liściastych o 19.52%, zaś gatunków iglastych spadł o 1.82%.

Zestawienie 25. Porównanie miąższości według gatunków rzeczywistych w grupach gatunkowych

Gatunki	stan na 01.01.2016		stan na 01.01.2026		Zmiana +/-	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7
Gat. iglaste	5 183 445	90,03	5 088 875	88,12	-94 570	-1.82
Gat. liściaste	574 290	9,97	686 380	11,88	112 090	19.52
Razem	5 757 735	100	5 775 255	100	17 520	

6. CHARAKTERYSTYKA STANU LASÓW I ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA

6.1. OCENA WALORÓW GENETYCZNYCH LASU

Gospodarka nasienna w Nadleśnictwie Torzym prowadzona jest na podstawie „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011-2035” (Zarządzenie nr 16 z 27 kwietnia 2011 r. Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych).

Zgodnie z Ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym [Dz.U. 2001 nr 73 poz. 761], leśny materiał podstawowy podlega rejestracji w Krajowym Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego.

Ocenę walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej, z wykorzystaniem „Wykazu obiektów leśnego materiału podstawowego” według wzoru nr 2 IUL, zamieszczono w części tabelarycznej.

LEŚNY MATERIAŁ PODSTAWOWY PRZEZNACZONY DO PRODUKCJI LEŚNEGO MATERIAŁU ROZMNOŻENIOWEGO NALEŻĄCEGO DO KATEGORII ZE ZIDENTYFIKOWANEGO ŹRÓDŁA

GOSPODARCZE DRZEWOSTANY NASIENNE

Gospodarcze drzewostany nasienne są to drzewostany wyróżniające się dobrą jakością hodowlaną, wysoką zdrowotnością, wyższą od przeciętnej w danym rejonie produktywnością. Wyboru drzewostanów gospodarczych nasiennych dokonuje się spośród drzewostanów w wieku rębny lub bliskorębnym. Pozyskanie nasion odbywa się ze ściętych drzew w przypadku drzewostanów sosnowych, w pozostałych przypadkach bez ścinania. Drzewostany te są głównym źródłem nasion, które wykorzystuje się do hodowli drzewostanów gospodarczych (uprawy gospodarcze). W terenie drzewostany te są oznakowane opaskami przerywanymi koloru żółtego.

Ogółem Nadleśnictwo Torzym posiada 9 gospodarczych drzewostanów nasiennych dla 5 gatunków na łącznej powierzchni 462.45 ha.

Zestawienie 26. Zestawienie ogólne gospodarczych drzewostanów nasiennych

Lp.	Gatunek panujący	Nadleśnictwo Torzym		Powierzchnia [ha]
		Liczba obiektów	Liczba pododdziałów	
1	2	3	4	5
1	Dąb bezszypułkowy	2	8	26.31
2	Daglezja zielona	1	1	2.99
3	Olsza czarna	1	1	2.43
4	Sosna zwyczajna	4	55	199.94
	W tym poza rejestrem	-	46	224.02
5	Buk zwyczajny	1	1	6.76
Razem		9	112	462.45

Zestawienie 27. Zestawienie szczegółowe gospodarczych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Numer BNL	Adres leśny	Skrócony opis taksacyjny	Pow. [ha]
1	2	3	4	5
BK	MP/1/51483/16	14-13-2-07-291 -k -00	8BK 120-0.4-LŚW	6.76
	Suma			6.76
Suma				6.76
DB.B	MP/1/23318/05	14-13-2-07-270 -b -00	8DB.B 172-0.2-LMŚW	7.33
	Suma			7.33
	MP/1/51524/16	14-13-2-07-235 -h -00	10DB.B 130-1-LŚW	5.22
		14-13-2-07-235 -j -00	8DB.B 140-0.9-LŚW	3.20
		14-13-2-07-236 -b -00	9DB.B 115-1-LŚW	2.51
		14-13-2-07-236 -c -00	9DB.B 180-0.9-LŚW	0.76
		14-13-2-07-237 -a -00	6DB.B 150-0.9-LŚW	2.84
		14-13-2-07-255 -c -00	7DB.B 122-0.9-LMŚW	2.19
		14-13-2-07-256 -c -00	7DB.B 142-1.1-LMŚW	2.26
	Suma			18.98
Suma				26.31
DG	MP/1/46614/06	14-13-1-02-298 -c -00	9DG 97-0.8-LŚW	2.99
	Suma			2.99
Suma				2.99
OL	MP/1/51484/16	14-13-3-09-24 -j -00	8OL 75-0.9-LW	2.43
	Suma			2.43
Suma				2.43
SO	MP/1/23316/05	14-13-2-07-254 -f -00	10SO 145-0.7-LMŚW	4.98
		14-13-2-07-282 -c -00	7DB.B 150-0.3-LMŚW	4.34
		14-13-2-07-293 -f -00	6BK 150-0.3-LMŚW	5.61
	Suma			14.93
	MP/1/23326/05	14-13-2-05-11 -n -00	10SO 132-0.5-LMŚW	4.87
		14-13-2-05-32 -d -00	10SO 132-0.6-LMŚW	3.83
		14-13-2-05-43 -h -00	10SO 132-0.9-LMŚW	1.79
		14-13-2-05-43 -i -00	10SO 132-0.5-BMŚW	3.98
		14-13-2-08-151 -l -00	10SO 117-0.8-BMŚW	3.12
		14-13-2-08-152 -f -00	10SO 117-1-BMŚW	6.17
		14-13-3-09-29 -b -00	10SO 105-0.6-BMŚW	5.31
		14-13-3-09-29 -d -00	10SO 105-0.7-BMŚW	3.55
		14-13-3-11-126 -h -00	10SO 120-0.5-LMŚW	1.94
		14-13-3-11-126 -l -00	10OL 110-0.8-OL	0.60
		14-13-3-12-195 -g -00	10SO 130-0.7-BMŚW	5.85
		14-13-3-12-196 -h -00	9DB.B 16-0.3-BMŚW	3.35
		14-13-3-12-223 -g -00	10SO 142-0.7-BMŚW	3.23
	Suma			47.59
	MP/1/51525/16	14-13-2-05-31 -g -00	10SO 102-1-LMŚW	2.88
		14-13-2-05-31 -h -00	10SO 102-1-BMŚW	2.60
		14-13-2-05-43 -a -00	10SO 80-1-BMŚW	3.35
		14-13-2-05-43 -b -00	10SO 97-0.5-BMŚW	2.81
		14-13-2-05-43 -g -00	9SO 132-0.7-BMŚW	1.11
		14-13-2-05-69 -c -00	10SO 107-0.7-BMŚW	2.56
		14-13-2-05-73 -d -00	10SO 102-1-LMŚW	3.58
		14-13-2-08-139 -c -00	10SO 92-0.5-LMŚW	2.28
		14-13-2-08-139 -d -00	10SO 122-0.5-BMŚW	1.44
		14-13-2-08-139A -a -00	10SO 92-0.5-BMŚW	3.43
		14-13-2-08-140 -g -00	10SO 92-1-LMŚW	4.31
		14-13-2-08-141 -c -00	10SO 92-1.1-LMŚW	4.34
		14-13-3-09-14 -a -00	10SO 102-0.4-LMŚW	2.69
		14-13-3-09-14 -c -00	10SO 102-0.6-BMŚW	6.00

Gatunek	Numer BNL	Adres leśny	Skrócony opis taksacyjny	Pow. [ha]
1	2	3	4	5
		14-13-3-09-48 -c -00	7SO 102-0.3-LMŚW	1.90
		14-13-3-09-48 -d -00	10SO 102-0.5-LMŚW	3.90
		14-13-3-09-48 -f -00	10SO 102-0.6-BMŚW	4.03
		14-13-3-09-48 -h -00	10SO 102-0.3-LMŚW	0.99
		14-13-3-09-48 -i -00	9SO 102-0.6-LMŚW	4.05
		14-13-3-09-48 -j -00	10SO 102-0.7-BMŚW	2.30
		14-13-3-09-49 -a -00	10SO 102-0.7-BMŚW	4.20
		14-13-3-09-62 -j -00	10SO 95-0.6-BMŚW	3.17
		14-13-3-09-71 -b -00	10SO 97-0.6-BMŚW	4.75
		14-13-3-10-273 -c -00	10SO 112-1-BMŚW	7.04
		14-13-3-10-273 -d -00	10SO 87-0.7-BMŚW	3.34
		14-13-3-11-129 -g -00	10SO 102-0.6-LMŚW	1.88
		14-13-3-11-129 -n -00	10SO 102-0.6-BMŚW	3.53
		14-13-3-11-130 -b -00	10SO 102-0.6-LMŚW	3.67
		14-13-3-11-130 -c -00	10SO 102-0.7-LMŚW	4.91
		14-13-3-11-130 -g -00	10SO 102-0.8-BMŚW	4.88
		14-13-3-11-144 -g -00	10SO 97-0.7-BMŚW	6.92
		14-13-3-11-144 -h -00	10SO 82-0.9-BMŚW	2.66
		14-13-3-11-149 -a -00	10SO 97-0.7-BMŚW	5.91
		14-13-3-11-149 -d -00	10SO 97-0.7-BMŚW	6.00
		14-13-3-11-149 -f -00	10SO 97-1-BMŚW	1.21
		14-13-3-11-150 -d -00	8SO 97-1.1-BMŚW	3.73
		14-13-3-11-150 -f -00	10SO 97-0.8-BMŚW	3.30
	Suma			131.65
	MP/1/51526/16	14-13-2-07-289 -j -00	4SO 127-0.5-LMŚW	2.31
		14-13-2-07-289 -k -00	5SO 127-0.6-LŚW	3.46
	Suma			5.77
	brak numeru	14-13-1-01-46 -g -00	10SO 77-1.2-BŚW	2.42
		14-13-1-01-91 -b -00	10SO 92-0.6-BMŚW	4.96
		14-13-1-02-210 -b -00	10SO 97-1.1-BMŚW	12.52
		14-13-1-02-241 -a -00	10SO 75-1.1-BMŚW	4.83
		14-13-1-02-289 -j -00	8SO 77-1-BŚW	3.58
		14-13-1-03-149 -f -00	10SO 75-1.1-BŚW	4.29
		14-13-1-03-198 -c -00	10SO 77-0.8-BŚW	2.50
		14-13-1-03-247 -h -00	10SO 77-0.9-BMŚW	1.95
		14-13-1-03-275 -a -00	10SO 97-0.7-BMŚW	2.55
		14-13-1-04-140 -i -00	10SO 62-1.1-BŚW	3.21
		14-13-1-04-141 -d -00	9SO 77-1.1-BŚW	17.00
		14-13-1-04-189 -r -00	10SO 87-1-BŚW	5.65
		14-13-1-04-190 -h -00	10SO 87-1-BŚW	3.56
		14-13-1-04-204 -k -00	10SO 97-1.1-BŚW	3.73
		14-13-2-05-1 -g -00	10SO 87-0.9-LMŚW	5.81
		14-13-2-05-24 -b -00	10SO 72-1-BŚW	2.68
		14-13-2-05-24 -c -00	10SO 72-1-BMŚW	3.06
		14-13-2-05-31 -a -00	10SO 92-1-BMŚW	3.65
		14-13-2-05-32 -a -00	10SO 91-0.9-BMŚW	4.28
		14-13-2-06-109 -a -00	10SO 92-1-LMŚW	8.80
		14-13-2-06-76 -k -00	10SO 92-1-BMŚW	8.49
		14-13-2-08-141 -f -00	10SO 82-1-BMŚW	2.00
		14-13-2-08-243 -i -00	10SO 97-1-BMŚW	4.21
		14-13-3-09-11 -g -00	10SO 72-0.8-BMŚW	1.61
		14-13-3-09-17 -f -00	10SO 97-0.8-BMŚW	8.50
		14-13-3-09-18 -b -00	10SO 87-0.9-BMŚW	7.01
		14-13-3-09-49 -b -00	10SO 85-1-BMŚW	10.21

Gatunek	Numer BNL	Adres leśny	Skrócony opis taksacyjny	Pow. [ha]
1	2	3	4	5
		14-13-3-10-271 -c -00	10SO 92-0.9-LMŚW	3.58
		14-13-3-10-272 -a -00	10SO 92-0.8-BMŚW	2.80
		14-13-3-10-272 -c -00	10SO 92-0.8-LMŚW	7.77
		14-13-3-10-272 -d -00	10SO 92-0.7-BMŚW	1.98
		14-13-3-11-124 -c -00	10SO 97-0.7-BMŚW	5.36
		14-13-3-11-136 -f -00	10SO 92-0.8-BMŚW	2.60
		14-13-3-11-145 -i -00	9SO 77-1-BMŚW	4.99
		14-13-3-11-151 -d -00	10SO 92-0.7-LMŚW	2.46
		14-13-3-11-151 -f -00	10SO 92-0.9-LMŚW	5.15
		14-13-3-11-176 -g -00	10SO 77-1-BMŚW	1.88
		14-13-3-12-209 -b -00	10SO 77-0.8-BMŚW	3.17
		14-13-3-12-219 -f -00	10SO 73-1-BMŚW	2.17
		14-13-3-12-224 -i -00	10SO 72-1.1-BMŚW	4.30
		14-13-3-12-228 -c -00	10SO 92-0.9-BMŚW	10.45
		14-13-3-12-229 -a -00	9SO 55-1.2-BMŚW	3.73
		14-13-3-12-229 -g -00	10SO 72-0.9-BMŚW	2.53
		14-13-3-12-240 -d -00	10SO 87-1-BMŚW	6.29
		14-13-3-12-241 -f -00	10SO 71-1.1-BŚW	4.07
		14-13-3-12-247 -a -00	10SO 87-1.1-BŚW	5.68
	Suma			224.02
Suma				423.96
Ogółem				462.45

ŹRÓDŁA NASION

Źródłem nasion są drzewa rosnące na określonym obszarze, z których pobierane są nasiona. W Nadleśnictwie Torzym znajduje się 6 obiektów będących źródłami nasion. Lokalizację źródeł nasion przedstawiono poniżej.

Zestawienie 28. Wykaz źródeł nasion

Gatunek	Ilość obiektów [szt.]	Numer KRLMP BNL	Adres leśny
1	2	3	4
Jw	2	MP/1/46610/06	3-09-14-i
			3-09-43-j
Kl	1	MP/1/46608/06	3-09-14-i
Lp	1	MP/1/46603/06	1-01-21-m
Gb	1	MP/1/46604/06	2-07-296-d
Ol.s	1	MP/1/46605/06	2-05-65-j

LEŚNY MATERIAŁ PODSTAWOWY PRZEZNACZONY DO PRODUKCJI LEŚNEGO MATERIAŁU ROZMNOŻENIOWEGO NALEŻĄCEGO DO KATEGORII WYSELEKCJONOWANY

DRZEWOSTAN ZACHOWAWCZY

Nadleśnictwo Torzym posiada jeden drzewostan zachowawczy dębu bezszypułkowego o numerze MP/1/53358/23 zlokalizowanym w oddziale 07-270-c o powierzchni 3.77 ha.

LEŚNY MATERIAŁ PODSTAWOWY PRZEZNACZONY DO PRODUKCJI LEŚNEGO MATERIAŁU ROZMNOŻENIOWEGO NALEŻĄCEGO DO KATEGORII KWALIFIKOWANY

WYŁĄCZONE DRZEWOSTANY NASIENNE

Wyłączone drzewostany nasienne są to drzewostany rodzimego pochodzenia i najwyższej jakości, wyłączone z użytkowania rębego w celu zapewnienia bazy nasiennej dla określonego regionu. Nasiona zbierane z drzew stojących wykorzystuje się do zakładania upraw pochodnych. W Nadleśnictwie Torzym funkcjonuje pięć wyłączonych drzewostanów nasiennych. Odpowiednio dwa dla sosny zwyczajnej, dwa dla dębu bezszypułkowego i jeden dla brzozy brodawkowatej. Łączna powierzchnia to 49.09 ha.

Zestawienie 29. Zestawienie szczegółowe wyłączonych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Numer BNL	Liczba obiektów [szt.]	Pow. [ha]
1	2	3	4
Brz	MP/2/53400/23	1	2,52
Db.b	MP/2/31749/05	1	11,69
Db.b	MP/2/31750/05	1	15,37
So	MP/2/31748/05	1	9,51
So	MP/2/49866/11	1	10,00
Ogółem			49,09

DRZEWA MATECZNE

Drzewa mateczne posiadają najlepsze cechy jakościowe, wyróżniające się zdrowotnością, przyrostem, pokrojem korony, wysokością, jakością pnia itp., wyłączone wraz z otuliną od wyrębu, przeznaczone do zbioru nasion i pozyskiwania zrazów; oznakowywane są żółtą opaską z numerem ewidencyjnym. W Nadleśnictwie Torzym wyznaczono 4 drzewa mateczne, ich lokalizację oraz gatunek przedstawia zestawienie poniżej.

Zestawienie 30. Wykaz drzew matecznych

Gatunek	Numer BNL	Adres leśny
1	2	3
So	MP/3/39110/05	2-07-268-f
	MP/3/39106/05	
	MP/3/39107/05	
	MP/3/39108/05	

OBIEKTY POZA KRAJOWYM REJESTREM LMP

UPRAWY POCHODNE

Uprawy pochodne są to uprawy leśne założone z sadzonek wyhodowanych z nasion zebranych w wyłączonych drzewostanach nasiennych, z plantacyjnych upraw nasiennych i plantacji nasiennych. Zakładane są w miejscach optymalnej zgodności gatunku z typem siedliskowym lasu, aby w przyszłości stanowić najlepszą bazę nasienną.

UPRAWY POCHODNE W BLOKACH

Nadleśnictwo Torzym posiada 12 bloków upraw pochodnych o łącznej powierzchni 517.03 ha, 12 dla sosny zwyczajnej i 3 dęba bezszypułkowego.

Zestawienie 31. Wykaz bloków upraw pochodnych sosny

Nr BUP	Gatunek	Powierzchnia [ha]
1	2	3
BUP_I-1	So	16.83
BUP_I-2	So	32.02
BUP_I-3	So	62.19
BUP_I-4	So	65.68
BUP_I-5	So	43.00
BUP_II-1	So	40.67
BUP_II-2	So	76.65
BUP_III-1	So	26.59
BUP_III-2	So	61.95
BUP_III-5	So	17.20
BUP_III-6	So	42.49
BUP_III-7	So	31.76
Suma końcowa		517.03

Nadleśnictwo Torzym posiada 3 bloki upraw pochodnych o łącznej powierzchni 77,76 ha, dla dębu bezszypułkowego. Wśród nich założono uprawy pochodne na powierzchni 74,30 ha.

Zestawienie 32. Wykaz bloków upraw pochodnych dębu bezszypułkowego

Numer bloku	Gatunek pochodny	Powierzchnia [ha]
1	2	3
III-1	DbB	21,13
III-2	DbB	40,35
III-3	DbB	16,28
Razem		77,76

UPRAWY POCHODNE POZA BLOKAMI

Nadleśnictwo Torzym posiada uprawy pochodne zlokalizowane poza blokami upraw pochodnych na łącznej powierzchni 210,51 ha.

Zestawienie 33. Uprawy pochodne poza blokami

Gatunek	Liczba pododdziałów [szt.]	Powierzchnia [ha]
1	2	3
So	71	209,68
Md	1	0,83
Razem	72	210,51

Zestawienie 34. Wykaz upraw pochodnych poza blokami

Adres leśny	Gatunek	Pow.[ha]
1	2	3
1-01-59 -d	So	2,44
1-03-152 -a	So	3,57
1-02-208 -a	So	3,72
1-02-209 -a	So	2,68
1-02-209 -b	So	2,61
1-02-210 -a	So	3,53
1-02-210 -c	So	1,17
1-02-210 -d	So	0,89
1-02-211 -a	So	2,71
1-02-211 -c	So	0,26

Adres leśny	Gatunek	Pow.[ha]
1	2	3
1-02-238 -b	So	3,87
1-02-301 -c	So	1,71
1-02-301 -h	So	0,64
1-02-301 -i	So	2,44
1-02-325 -a	Md	0,83
1-02-326 -b	So	0,77
2-05-2 -i	So	3,66
2-05-3 -j	So	2,80
2-05-8 -d	So	3,61
2-05-8 -h	So	1,69

Adres leśny	Gatunek	Pow.[ha]
1	2	3
2-05-18 -i	So	5,18
2-05-36 -g	So	2,41
2-05-40 -f	So	4,29
2-05-40 -h	So	1,79
2-05-54 -c	So	5,49
2-05-56 -k	So	4,00
2-05-61 -m	So	5,11
2-05-61 -n	So	1,21
2-05-62 -k	So	3,79
2-05-67 -c	So	5,07
2-06-93 -g	So	4,65
2-06-99 -j	So	1,61
2-06-114 -f	So	4,48
2-06-118 -h	So	2,45
2-06-123 -d	So	1,98
2-08-129 -c	So	7,11
2-08-154 -a	So	3,93
2-06-193 -d	So	2,70
2-08-203 -o	So	1,77
2-08-226 -b	So	0,66
2-08-251 -c	So	9,78
2-07-270 -d	So	3,97
2-07-275 -a	So	1,58
2-07-289 -a	So	1,00
2-07-289 -d	So	2,57
3-09-45 -i	So	0,28

Adres leśny	Gatunek	Pow.[ha]
1	2	3
3-09-45 -m	So	3,00
3-09-50 -g	So	1,42
3-09-50 -h	So	3,97
3-09-53 -b	So	1,95
3-09-54 -c	So	6,58
3-09-62 -i	So	5,38
3-10-88 -f	So	1,63
3-10-92 -k	So	2,04
3-10-97C -d	So	3,69
3-10-97C -f	So	2,56
3-11-129 -i	So	0,82
3-11-129 -m	So	2,08
3-11-139 -g	So	2,58
3-11-139 -h	So	1,22
3-11-139 -p	So	1,69
3-11-139 -r	So	1,18
3-11-143 -k	So	0,83
3-11-144 -c	So	5,79
3-11-144 -d	So	4,29
3-11-148 -j	So	2,77
3-11-149 -b	So	2,11
3-11-149 -c	So	5,50
3-11-150 -a	So	6,20
3-11-150 -g	So	1,54
3-11-159 -b	So	1,17
3-11-176 -f	So	4,06

GOSPODARSTWO SZKÓŁKARSKIE

Nadleśnictwo Torzym posiada własne gospodarstwo szkółkarskie. Obiekt zlokalizowany jest w Leśnictwie Bobrówka w pododdziale 39-g, o łącznej powierzchni 9.25 ha.

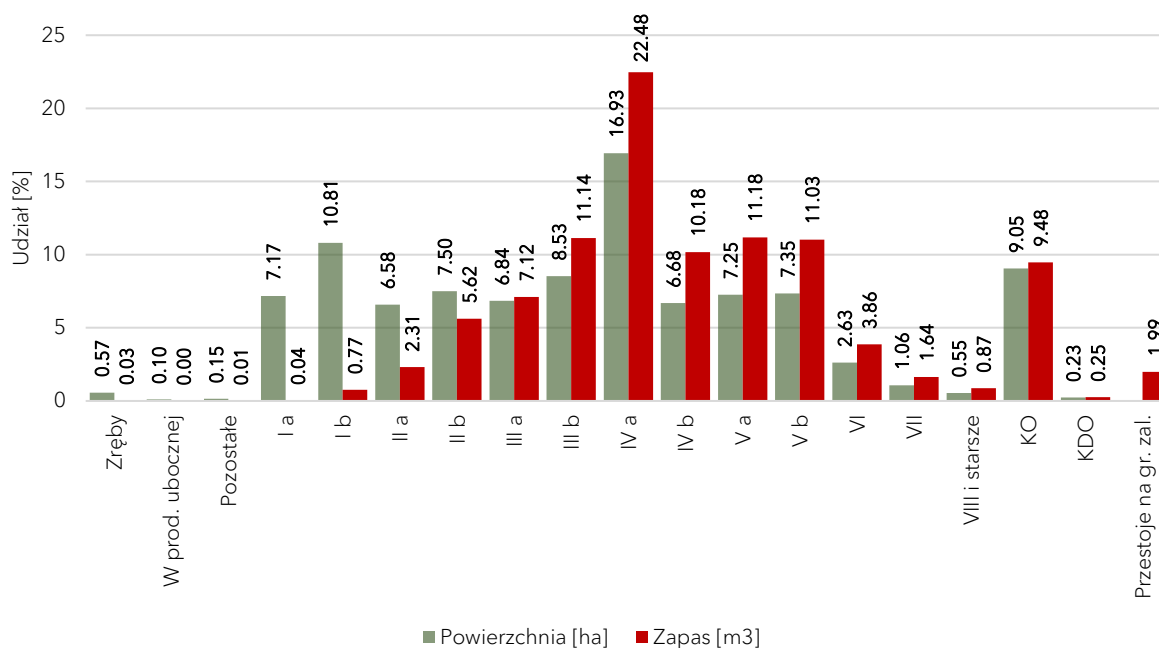
6.2. POWIERZCHNIOWY I MIĄŻSZOŚCIOWY UDZIAŁ DRZEWOSTANÓW W KLASACH I PODKLASACH WIEKU

Udział powierzchniowy i miąższościowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Torzym przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 35. Udział powierzchniowy i miąższościowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku

Drzewostany w klasach i podklasach wieku	Powierzchnia		Zapas	
	[ha]	[%]	[m³]	[%]
1	2	3	4	5
Płazowiny	-	-	-	-
Zręby	117.15	0.57	1 860	0.03
W produkcji ubocznej	20.75	0.10	141	0.00
Pozostałe	30.24	0.15	850	0.01
Grunty leśne niezalesione	168.14	0.82	2 851	0.05
I a	1 471.30	7.17	2 130	0.04
I b	2 216.64	10.81	45 390	0.77
II a	1 350.78	6.58	136 005	2.31
II b	1 539.47	7.50	331 265	5.62
III a	1 402.92	6.84	419 495	7.12
III b	1 750.34	8.53	656 840	11.14
IV a	3 473.01	16.93	1 325 225	22.48
IV b	1 370.82	6.68	600 000	10.18
V a	1 487.79	7.25	659 175	11.18
V b	1 508.28	7.35	650 350	11.03
VI	538.62	2.63	227 780	3.86
VII	217.80	1.06	96 935	1.64
VIII i starsze	113.41	0.55	51 230	0.87
KO	1 857.56	9.05	558 625	9.48
KDO	48.00	0.23	14 830	0.25
Przestoje na gruntach zalesionych	-	-	117 258	1.99
Grunty leśne zalesione	20 346.74	99.18	5 892 533	99.95
Grunty leśne razem	20 514.88	100	5 895 384	100

Strukturę wiekową drzewostanów według powierzchni oraz zapasu w Nadleśnictwie Torzym przedstawia poniższy wykres.

Rysunek 4. Struktura wiekowa drzewostanów wg powierzchni i zapasu

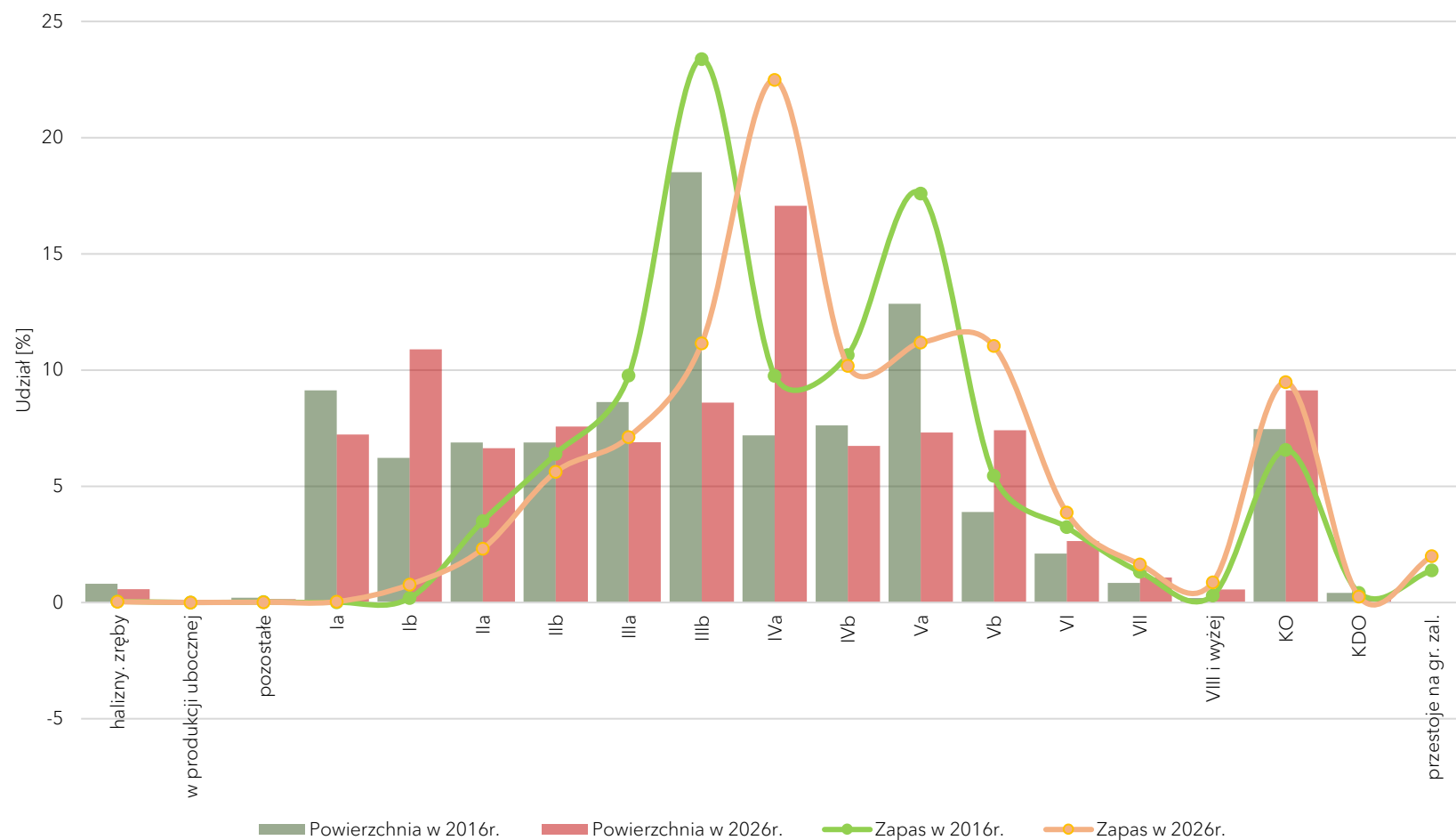
Drzewostany Nadleśnictwa Torzym odznaczają się zróżnicowaniem wiekowym. Powierzchniowo i miąższościowo przeważają drzewostany IVa podklasy wieku, które stanowią 17% powierzchni i 22% zapasu. Drzewostany IVb, Va i Vb podklasy wieku mają bardzo wyrównany udział zarówno powierzchniowy jak i miąższościowy.

Udział powierzchniowy drzewostanów w klasie odnowienia oraz w klasie do odnowienia stanowi łącznie 10% powierzchni, co świadczy o kontynuacji procesu przebudowy drzewostanów niedostosowanych do możliwości siedliska.

Porównanie struktury klas i podklas wieku z wynikami inwentaryzacji lasu poprzedniej rewizji planu UL, przedstawiono w poniższej tabeli.

Zestawienie 36. Porównanie struktury w klasach wieku poprzedniej i obecnej rewizji urządzenia lasu

Klasy i podklasy	Stan na 01.01.2016 r.					Stan na 01.01.2026 r.					Zmiana				
	Powierzchnia		Zapas		Zasobność	Powierzchnia		Zapas		Zasobność	Powierzchnia		Zapas		Zasobność
	[ha]	[%]	[m³]	[%]	[m³/ha]	[ha]	[%]	[m³]	[%]	[m³/ha]	[ha]	[%]	[m³]	[%]	[m³/ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
płazowiny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
halizny. zręby	164.48	0.81	2 983	0.05	18	117.15	0.58	1 860	0.03	16	-47.33	-28.78	-1 123	-37.65	-2
w produkcji ubocznej	23.6	0.12	122	0	5	20.75	0.10	141	0.00	7	-2.85	-12.08	19	15.57	2
pozostałe	43.4	0.21	1 384	0.02	32	30.24	0.15	850	0.01	28	-13.16	-30.32	-534	-38.58	-4
Grunty niezalesione	231.48	1.14	4 489	0.07	19	168.14	0.83	2 851	0.05	17	-63.34	-27.36	-1 638	-36.49	-2
Ia	1 850.60	9.13	405	0.01	0	1 471.30	7.23	2 130	0.04	1	-379.30	-20.50	1 725	425.93	1
Ib	1 261.19	6.22	10 830	0.19	9	2 216.64	10.89	45 390	0.77	20	955.45	75.76	34 560	319.11	11
IIa	1 396.80	6.89	204 680	3.50	147	1 350.78	6.64	136 005	2.31	101	-46.02	-3.29	-68 675	-33.55	-46
IIb	1 396.74	6.89	374 065	6.40	268	1 539.47	7.57	331 265	5.62	215	142.73	10.22	-42 800	-11.44	-53
IIIa	1 747.03	8.62	570 350	9.76	326	1 402.92	6.90	419 495	7.12	299	-344.11	-19.70	-150 855	-26.45	-27
IIIb	3 760.22	18.52	1 366 540	23.38	363	1 750.34	8.60	656 840	11.15	375	-2 009.88	-53.45	-709 700	-51.93	12
IVa	1 458.21	7.19	569 520	9.75	391	3 473.01	17.07	1 325 225	22.49	382	2 014.80	138.17	755 705	132.69	-9
IVb	1 545.91	7.62	622 310	10.65	403	1 370.82	6.74	600 000	10.18	438	-175.09	-11.33	-22 310	-3.59	35
Va	2 604.99	12.85	1 028 080	17.60	395	1 487.79	7.31	659 175	11.19	443	-1 117.20	-42.89	-368 905	-35.88	48
Vb	790.20	3.90	318 525	5.45	403	1 508.28	7.41	650 350	11.04	431	718.08	90.87	331 825	104.18	28
VI	428.15	2.11	189 280	3.24	442	538.62	2.65	227 780	3.87	423	110.47	25.80	38 500	20.34	-19
VII	171.64	0.84	77 225	1.32	450	217.80	1.07	96 935	1.65	445	46.16	26.89	19 710	25.52	-5
VIII i wyżej	39.81	0.2	18 400	0.31	462	113.41	0.56	51 230	0.87	452	73.60	184.88	32 830	178.42	-10
KO	1 512.35	7.46	383 635	6.57	254	1 857.56	9.13	558 625	9.48	301	345.21	22.83	174 990	45.61	47
KDO	83.00	0.42	23 890	0.42	288	48.00	0.24	14 830	0.25	309	-35.00	-42.17	-9 060	-37.92	21
przestoje na gr. zal.			80 654	1.38				117 258	1.99				36 604	45.38	
Grunty zalesione	20 046.84	98.86	5 838 389	99.92	291	20 346.74	99.17	5 892 533	100	290	299.90	1.50	54 144	0.93	-1
Razem	20 278.24	100	5 842 878	100	288	20 514.88	100	5 895 384	100	287	236.64	1.17	52 506	0.90	-1

Rysunek 5. Zmiana struktury wiekowej drzewostanów wg udziału powierzchni i zapasu

W porównaniu z poprzednim okresem gospodarczym nastąpiło zwiększenie zapasu na powierzchni leśnej o 54 144 m³. W porównaniu do stanu na 01.01.2016 r. nastąpił wzrost zapasu o 1%. Zmiany udziałów w poszczególnych klasach wieku drzewostanów Nadleśnictwa Torzym pomiędzy poszczególnymi okresami gospodarczymi wynikają z naturalnego przejścia drzewostanów do kolejnej podklasy wieku, a także są wynikiem prowadzonej gospodarki leśnej.

6.3. KATEGORIE DOJRZAŁOŚCI RĘBNEJ DRZEWOSTANÓW

Kategorię dojrzałości rębnej określa się na podstawie przyjętych dla gatunków głównych wieków rębności.

Udział powierzchniowy poszczególnych kategorii drzewostanów pod względem dojrzałości rębnej w Nadleśnictwie Torzym jest następujący:

Zestawienie 37. Kategorie dojrzałości rębnej drzewostanów

Kategoria	Nadleśnictwo	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
Drzewostany młodsze	9 681.50	47.58
Drzewostany bliskorębne	4 816.31	23.67
Drzewostany rębne	3 070.91	15.09
Drzewostany przeszlorębne	872.46	4.29
KO	1 857.56	9.13
KDO	48.00	0.24
Razem	20 346.74	100

Z zestawienia wynika, że 19.38% powierzchni (3 943.37 ha) drzewostanów Nadleśnictwa Torzym osiągnęło dojrzałość rębną. W tym drzewostany przeszlorębne stanowią 4.29% powierzchni (872.46 ha), a rębne 15.09% (1 857.56 ha).

Drzewostany bliskorębne stanowią 23.67% wszystkich drzewostanów. Kategorii rębnej nie posiada 47.58% drzewostanów. Drzewostany w klasie odnowienia i do odnowienia stanowią łącznie 9.37%.

6.4. ZRÓŻNICOWANIE I STRUKTURA PIĘTROWA DRZEWOSTANÓW, CECHY DRZEWOSTANU, MŁODE POKOLENIE, PODSZYT

ZRÓŻNICOWANIE GATUNKOWE

Poniżej zestawiono powierzchniowy udział drzewostanów pod względem liczby tworzących je gatunków.

Zestawienie 38. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego

Obręb nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo Torzym	jednogatunkowe	679.85	4 990.16	2 411.37	8 081.38	39.72
	dwugatunkowe	2 011.82	1 730.08	1 001.27	4 743.17	23.31
	trzygatunkowe	2 148.97	1 225.69	903.97	4 278.63	21.03
	cztero- i więcej.	1 737.55	778.80	727.21	3 243.56	15.94
	Razem	6 578.19	8 724.73	5 043.82	20 346.74	100

Drzewostany Nadleśnictwa Torzym są najczęściej jednogatunkowe (39.72%) powierzchni, rzadziej dwugatunkowe (23.31%) i trzygatunkowe (21.03%). Natomiast drzewostany czterogatunkowe lub więcej stanowią 15.94% powierzchni.

Wraz ze wzrostem wieku zaznacza się spadek udziału powierzchni drzewostanów o zróżnicowanej budowie. W przedziale do 40 lat największy udział posiadają drzewostany trzygatunkowe – 32.67%, dwugatunkowe – 30.58%, cztero i więcej gatunkowe – 26.41% oraz jednogatunkowe 10.33%. Ten przedział wiekowy stanowi najbardziej zróżnicowaną grupę drzewostanów.

W przedziale wiekowym 41-80 lat dominują już monokultury, stanowiące 57.20% powierzchni przedziału. Udział drzewostanów dwugatunkowych wynosi 19.83%, trzygatunkowych – 14.05%, pozostałych – 8.93%.

Najstarsze drzewostany charakteryzuje układ podobny do poprzedniego. Dominują w nim drzewostany jednogatunkowe, stanowiące 47.81% powierzchni. Oprócz nich 19.85% powierzchni stanowią drzewostany dwugatunkowe, 17.92% - drzewostany trzygatunkowe, pozostałe zajmują 14.42% powierzchni.

STRUKTURA PIĘTROWA

Poniższe zestawienie przedstawia podział drzewostanów wg grup wiekowych oraz budowy pionowej.

Zestawienie 39. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i budowy pionowej

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m³]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo Torzym	jednopiętrowe	6 578.19	7 988.45	3 737.75	18 304.39	89.96
	dwupiętrowe	0.00	8.64	128.15	136.79	0.67
	w KO i KDO	0.00	727.64	1 177.92	1 905.56	9.37
	Razem	6 578.19	8 724.73	5 043.82	20 346.74	100

Na terenie Nadleśnictwa Torzym dominują drzewostany jednopiętrowe, stanowią 89.96% powierzchni. Poza nimi, w niewielkim udziale występują drzewostany dwupiętrowe – 0.67% oraz drzewostany w klasie odnowienia oraz w klasie do odnowienia – 9.37%.

W przedziałach wiekowych rozkład drzewostanów wygląda podobnie. W przedziale do 40 lat, 100% stanowią drzewostany jednopiętrowe. W przedziale wiekowym 41-80 lat drzewostany jednopiętrowe stanowią 91.56%, pozostałą część stanowią drzewostany KO/KDO – 8.34% oraz drzewostany dwupiętrowe – 0.10%. Przedział najstarszych drzewostanów (powyżej 80 lat) posiada największy odsetek klasy KO/KDO równy 23.35% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe stanowią 2.54%. Pozostałą część tworzą drzewostany jednopiętrowe – 74.11%.

CECHY DRZEWOSTANU

W trakcie taksacji oraz z danych z Nadleśnictwa Torzym wyróżniono następujące cechy drzewostanów, zestawione w poniższej tabeli.

Zestawienie 40. Cechy drzewostanów

Lp.	Cecha	Pow. [ha]	Udział [%] *
1	2	3	4
1	drzewostan z zal/odn z sadzenia lub siewu	19 818.61	97.40
2	drzewostan z zalesień porolnych	4 493.23	22.08
3	drzewostan z zal/odn naturalnego z nasion	3 736.11	18.36
4	młodnik po rębni złożonej	998.90	4.91
5	drzewostan obcego pochodzenia	817.20	4.02
6	uprawa pochodna - drzewostan z nasion PN, PUN, WDN	521.83	2.56
7	uprawa po rębni złożonej	410.82	2.02
8	gospodarczy drzewostan nasienny	240.98	1.18
9	wyłączony drzewostan nasienny	49.09	0.24
10	otulina rezerwatu	46.68	0.23
11	drzewostan odroślowy	35.36	0.17
12	otulina wyłączonych drzewostanów nasiennych	21.20	0.10
13	otulina ośrodka wypoczynkowego	14.62	0.07
14	drzewostan w zrównoważonej strefie zagospodarowania turystycznego	9.16	0.05
15	drzewostan żywcowany/wyżywcowany	6.23	0.03
16	drzewostany przedplonowe	4.05	0.02
17	drzewostan zachowawczy	3.77	0.02
18	drzewostan w intensywnej strefie zagospodarowania turystycznego	3.04	0.01

* udział w stosunku do powierzchni leśnej zalesionej

MŁODE POKOLENIE PODOKAPOWE

W Nadleśnictwie Torzym młode pokolenie podokapowe występuje na zredukowanej powierzchni 2097.94 ha.

Młode pokolenie z odnowienia naturalnego występuje na zredukowanej powierzchni 640.83 ha, co stanowi 30.55% całej powierzchni zredukowanej młodego pokolenia podokapowego. Pozostała, przeważająca część (1457.11 ha – 69.45%) młodego pokolenia pod okapem drzewostanu jest pochodzenia sztucznego. Średnie pokrycie pododdziałów młodym pokoleniem wynosi 20%.

Zestawienie 41. Młode pokolenie podokapowe

Warstwa	Powierzchnia pododdziałów [ha]	Powierzchnia zredukowana [ha]	Procent pokrycia [%]
1	2	3	4
Nalot	240.97	37.53	16
Podrost	9005.10	1 808.57	20
W tym odnowienie naturalne		603.30	7
Podsadzenia		251.84	25
Razem	10235.10	2 097.94	20
W tym odnowienie naturalne		640.83	6

Zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 58/2012 z dnia 31.08.2012 r. zaewidencjonowano odnowienia naturalne, które powinny być monitorowane pod kątem stopnia pokrycia, przydatności hodowlanej, określenia (zaplanowania) potrzeb pielęgnacyjnych i ewentualnych uzupełnień.

Łączna powierzchnia zredukowana podokapowych odnowień naturalnych na gruntach Nadleśnictwa Torzym wynosi 640.83 ha. Nalot występuje na zredukowanej powierzchni 37.53 ha, co stanowi 5.86% powierzchni zredukowanej odnowień naturalnych, natomiast podrost występuje na powierzchni 603.30 ha (94.14%).

Zestawienie 42. Odnowienia naturalne wg gatunków

Gatunek	Nalot	Podrost	Razem	
	Powierzchnia zredukowana[ha]		[%]	
1	2	3	4	5
Robinia akacyjowa		1.94	1.94	0.30
Buk	7.45	354.96	362.41	56.55
Brzoza		6.94	6.94	1.08
Dąb bezszypułkowy	11.65	40.83	52.48	8.19
Dąb szypułkowy	0.70	4.20	4.90	0.76
Daglezja		0.10	0.10	0.02
Grab	2.26	23.37	25.63	4.00
Jesion	0.11		0.11	0.02
Klon jawor	0.20	28.94	29.14	4.55
Klon		2.61	2.61	0.41
Lipa	0.09	1.32	1.41	0.22
Olsza		4.43	4.43	0.69
Sosna	15.07	88.19	103.26	16.11
Świerk		45.07	45.07	7.03
Wiąz		0.40	0.40	0.06
Razem	37.53	603.30	640.83	100
	5.86	94.14	100	

Najliczniejszym gatunkiem jest buk występujący na powierzchni 362.41 ha - 56.55%. Znaczący udział ma również sosna - 16.11%. Udział pozostałych gatunków nie przekracza 10%.

Uprawy i młodniki pochodzenia naturalnego zajmują w Nadleśnictwie Torzym łączną powierzchnię 106.18 ha. Najliczniejszym gatunkiem upraw pochodzenia naturalnego jest sosna, która występuje na powierzchni 101.41 ha - 95.51%. Nieznaczące powierzchnie stanowią uprawy dębu bezszypułkowego i brzozy. Uprawy pochodzenia

naturalnego najczęściej osiągają jakość hodowlaną 11 (71.89 ha - 67.71%) oraz 12 (27.88 ha - 26.26%).

Zestawienie 43. Uprawy pochodzenia naturalnego

Gatunek	11	12	13	21	22	Razem	
	Powierzchnia [ha]					[ha] / [%]	
1	2	3	4	5	6	7	
BRZ		0.62	0.21			0.83	0.78
DB.B		3.94				3.94	3.71
SO	71.89	23.32	2.30	3.00	0.90	101.41	95.51
Razem	71.89	27.88	2.51	3.00	0.90	106.18	100
[%]	67.71	26.26	2.36	2.83	0.85	100	

PODSZYT

Na terenie Nadleśnictwa Torzym zredukowana powierzchnia warstwy podszytu wynosi 5 055.88 ha - 24.85% powierzchni leśnej zalesionej.

Warstwę podszytu tworzy łącznie 56 gatunków drzew i krzewów. Najliczniejszymi gatunkami są: brzoza, buk, dąb, czeremcha późna, sosna, jarząb oraz akacja.

7. TYPY DRZEWOSTANÓW I ORIENTACYJNE SKŁADY GATUNKOWE UPRAW

7.1. TYPY DRZEWOSTANÓW, PRZYRODNICZE TYPY LASÓW I ORIENTACYJNE SKŁADY GATUNKOWE UPRAW

Docelowy zestaw gatunków tworzących drzewostany na poszczególnych rodzajach siedlisk, określony pojęciem typu drzewostanu (TD), z uwzględnieniem struktury piętrowej, został określony w oparciu o tabelę zawartą w operacie glebowo-siedliskowym.

Cele perspektywiczne gospodarki leśnej, wyrażone w postaci typów drzewostanów w ramach poszczególnych typów siedliskowych lasu, zostały przyjęte przez Komisję Założeń Planu oraz zmodyfikowane przez RDLP w Zielonej Górze. Komisja ustaliła także orientacyjne składy gatunkowe upraw oraz rodzaje rębni. W planowaniu cięć rębnie ustalano indywidulanie i dopuszczono odstępstwa od rębni wymienionych w tabeli. Projektowane składy upraw należy traktować ramowo przy uwzględnieniu warunków mikrosiedliskowych.

Zestawienie 44. Tabela hodowlana dla drzewostanów o kierunku gospodarczym

TSL	Wariant uwilg.	Typ gleby, utwór geologiczny	Typ d-stanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw	Rębnia zasadnicza/zastępcza
1	2	3	4	5	6
Bśw	1	RD,AR,B,OC,AK,AU-QZp,QRp, QEp/QZp	So	So 90, Brz, i inne 10	Ib/IIb
		RD,AR,B-Qp,QCp,QFp	So	So 80-90, Brz, Dbb i inne 10-20	Ib/IIb
	2	RD-QZp	So	So 80-90, Św, Dbb i inne 10-20	Ib/IIb
Bb	1	Tw-QTw	So	So 90, Brz i inne 10	wyř. z użytk.
BMśw	1	Qep - ARw; Qep/fgp - ARb	So	So 80, Brz, Dbb i inne 20	Ib/IIb
		pozostałe	Db-So	So 70-80, Dbb 20, Brz	Ib/IIb

TSL	Variant uwilg.	Typ gleby, utwór geologiczny	Typ d-stanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw	Rębnia zasadnicza/zastępcza
1	2	3	4	5	6
				i inne 10	
		Qfgp - Dw; Qfp - OC, RDb, RDw Qp - AKrs, ARb, ARw, AUi, RDb, RDw	Bk-So	So 70, Bk 20, Dbb, Md, Św i inne 10	IIIa/Ib
		RD-QZp/Qg, Qp/Qg	Db-So	So 70, Dbb 20, Bk, Md, Lp, Brz i inne 10	IIIa/Ib
	2	pozostałe	Db-So	So 70, Dbb 20, Św, Bk, Brz i inne 10	IIIa/Ib
		RD, D-Qp, QDp, QDp/QZp	Db-So	So 60-70, Dbb 20-30, Św, Bk, Brz, Lp i inne 10-20	IIIa/Ib
BMw	1	G, MRms, Bgw-QZp, QhRp	Św-So	So 60, Św 20, Dbb 10, Brz i inne 10	Ib/IIIb
	2	Gw-QZp	Db-Św-So	So 40-50, Św 30-40, Dbb 20-30,	IIIa/Ib
BMb	1	Tp-QTp	Św-Brz-So	So 40-50, Brz 30-40, Św i inne 10-30	wyłączone z użytkowania
	2	T-QTp	Brz-So	So 60-70, Brz 20-30, Św i inne 10-20	
	3	T-QTp	So-Brz	Brz 50-60, So 30-40, Św i inne 10-20	
LMśw	1	pozostałe	Db-So	So 50, Dbs 40, Bk, Kl, Św, Md, Gb, Brz i inne 20	IIIa/Ib
		Qbpy RDw Qfgp/bpy - ARw, OC, Pw, RDbr, RDw Qfgp/g - ARb, RDb, RDbr, RDw Qfp - OC, RDw Qp - AKrs, ARw, RDb, RDw Sk - AUi	Bk-So	So 40-50, Bk 30-40, Lp, Kl, Md, Gb i inne 10-20	IIIa/Ib
		Qbpy - Pw Qfgp - Pb, PRbr, PRw, Pw, RDbr Qfp - RDbr Qp - Pb, Pbr, RDbr Qp/bpy - ARw, RDw Qp/g - AKrs, Pw, RDbr, RDw Qp/g/p - RDw Qp/Qg - RDbr QZp - RDw	So-Db-Bk	Bk 40-50, Dbs 20-30, So 20-30, Lp, Kl, Gb i inne 10-20	IIIb/IIIa
		Qfgp/g - Pw Qg - Pb Qg/p - Pbr Qgz - Pb Qp - BRwy	So-Bk-Db	Dbs 40-50, Bk 20-30, So 20-30, Md, Lp, Kl i inne 10-20	IIIb/IIIa
	2	pozostałe	Św-Db-So	So 40-50, Dbs 30, Św 20-30, Kl, Lp, Brz i inne 10	IIIa/Ib
		Qd - AKrs, Dbr, Di, Dp, Dw Qd/fgp - Dbr, Dp, Dw Qd/g - Dbr, Dw Qd/p - Dw Qfgp/g - Arw, RDb, RDbr, RDw Qp/bpy - RDb, RDw Qp/g - Pw, RDw	Bk-So	So 40-50, Bk 30-40, Md, Lp, Kl, Gb i inne 10-20	IIIa/Ib
		Qfgp - Gw, RDbr Qfp - Gw, MRms, RDbr Qhfp - Gw Qms/fgp - MRms Qp - Bgw, Gw, RDbr	Św-So-Db	Dbs 40-50, So 20-30, Św 20-30, Gb, Bk, Lp i inne 10-20	IIIa/Ib
LMw	1	Qan - AUi Qd - Dp, Dw,	Św-Db-So	So 40-50, Dbs 20-30, Św 20,	IIIa/Ib

TSL	Wariant uwilg.	Typ gleby, utwór geologiczny	Typ d-stanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw	Rębnia zasadnicza/zastępcza
1	2	3	4	5	6
		Qd/fgp - Dp, Dw Qd/t - Dp Qfgp - Akb, Akl, AKrs AUi - Bgms Qfgp/g - Bgw Qfp - Akrs, Bgw Qhfp - AKrs		Brz, Lp, Bk i inne 10-20	
		pozostałe	Św-Db	Dbs 50, Św 30, Bk, Lp, Gb, Wz i inne 20	IIIa/Ib
	2	Qan - AUi Qd - Dp, Dw Qd/fgp - Dp Qd/t - Dp Qfgp - Akb, Dp Tż - AUi	So-Db-Św	Św 30-40, Db 20-30, So 20-30	IIIa/Ib
		Pozostałe	Ol-Św-Db	Dbs 40, Św 30, Ol 20, Gb, Lp, Wz i inne 10	IIIa/Ib
LMb	1	Mt-Qm/QTp	Ol-Brz	Brz 60, Ol 30, Św, So i inne 20-30	wyłączone z użytkowania
	2	Tp-QTp	Brz-Ol	Ol 70-80, Brz, Św i inne 20-30	
Lśw	1	Qfgp - Akrs, ARw, BRwy, PRbr, PRw, Pw, RDbr, RDw Qfgp/g - Brwy, Pbr, Pw Qp - Pw, RDbr Qp/g - Pw Tż - AUi, Dw	Db-Bk	Bk 50, Dbs 30, Lp, Jw, Md, Gb i inne 20	IIIb/IIa
		Pozostałe	Bk-Db	Dbs 50, Bk 30, Lp, Jw, Md, Gb i inne 20	IIIb/IIa
		Qg - BRw, BRwy, Pbr, Pw Qgz - BRw, BRwy, Pb, Pbr, Pw	Db	Dbs 80, Lp, Wz, Bk, Gb i inne 20	IIa/Ib
	2	Qan/p - Aup Qfgp - Arw, AUi, Gw, RDw Qfp - Gp, RDbr Qfp/g - RDbr Tż - AUi	Db-Bk	Bk 50, Dbs 30, Lp, Jw, Md, Gb i inne 20	IIIb/IIa
		Pozostałe	Bk-Db	Dbs 50-70, Bk 10-30, Lp, Jw, Md, Gb i inne 20	IIIb/IIa
		Qg - BRs, BRw, OGb, Pw Qgz - BRk, BRwy, Pw	Js-Db	Dbs 70, Js 20, Lp, Wz, Gb i inne 10	IIa/IIIb
Lw	1	Pozostałe	Db	Dbs 70, Js, Wz, Gb, Kl, Lp i inne 30	IIb/IIIb
		Qg - OGw	Js-Db	Dbs 60, Js 30, Wz, Lp i inne 10	IIIa/IIb
	2	Pozostałe	Js-Db	Dbs 50, Js 30, Ol, Wz, Gb, Jw i inne 20	IIIa/IIb
		Qg - Ogw Qms/bi - MRw	Db-Js	Js 50, Dbs 30, Ol, Wz, Gb, Jw i inne 20	IIb/IIIb
Ol	1	M,T,MR,G,AK,D-wszystkie	Brz-Ol	Ol 70, Brz 30	Ib/IIb
	2	M,T,MŁ,MR,G,AK,D-wszystkie	Ol	Ol 90, Brz 10	Ib/IIb
	3	T-wszystkie	Ol	Ol 95, Wb 5	wył. z użytk.
OlJ	1	M,D,AK-wszystkie	Js	Js 80, Ol, Wz, Dbs i inne 20	IIb/Ib
	2	M,MŁ,T,G,D-wszystkie	Ol-Js	Js 60, Ol 30, Wz i inne 10	IIb/Ib
	3	MŁ,G-wszystkie	Js-Ol	Ol 50-60, Js 40-50	wył. z użytk.

W planowaniu cięć zastosowano indywidualne ustalenie rębni innej niż wymienione powyżej. W szczególności dotyczy to uwzględnienia większej ilości rębni złożonych na siedliskach borowych (np. rębnia IVd, II, IIIb). W planowaniu urządzeniowym uwzględniono również rębnię retencyjną (ang. retention system) jako modyfikację rębni

zupełnych i gniazdowych zupełnych. Wypełnia to założenia Zarządzenia nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w PGL LP.

Odmienne od ww. typy drzewostanów należy przyjmować w Leśnictwie Korytno. Typy drzewostanów oparto na rozpoznaniu fitosocjologicznym jakie zostało wykonane w ramach pracy dyplomowej „Analiza dynamiki wybranych siedlisk i fitocenoz leśnych leśnictwa Korytno (Nadleśnictwo Torzym) oraz roli gospodarki leśnej w ich kształtowaniu w okresie powojennym”; (Dariusz Kiewlicz; 2011 Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Leśny. Praca dyplomowa na studium podyplomowym Problemy współczesnego siedliskoznawstwa leśnego).

Zestawienie 45. Tabela hodowlana dla drzewostanów o funkcji badawczej w Leśnictwie Korytno

Zespół roślinny	Typ siedliskowy lasu	Typ lasu	Struktura	Docelowy skład gatunkowy lasu	Uwagi
1	2	3	4	5	6
<i>Leucobrio-Pinetum</i>	Bśw	So	1p	So 80-90%, Brz 10-20%	Rb Ib
<i>Quercu-Pinetum</i>	BMśw	Dbb-So	1p	So 60-70%, Dbb 30%, Brz do 10%	Rb IIIa
<i>Calamagrostio - Quercetum</i>	BMśw	So-Dbb	1p	Dbb 50-60%, So 30-40%, Bk, Brz do 10%	Rb IIIa,b
	LMśw	Dbb	1p	Dbb 70-80%, So 10-20%, Brz, Bk do 10%	Rb IIIb, IIa
	Lśw	Dbb	2p	1p.: Dbb 90-100%, Bk do 10% 2p. (ok. 30%): Dbb 80-90%, Bk 10-20%	Rb IIa
<i>Fago-Quercetum</i>	BMśw	So-Bk-Dbb	2p	1p.: Dbb 40-50%, Bk 20-30%, So 20-30%, Brz do 10% 2p. (ok. 20%): Bk 50-60%, Dbb 40-50%	IIIa,b
	LMśw	Bk-Dbb	2p	1p.: Dbb 60-70%, Bk 20-30%, So 10-20%, Brz do 10% 2p. (ok. 30%): Bk 60-70%, Dbb 30-40%	IIIb, IIa
	Lśw	Bk-Dbb	2p	1p.: Dbb 70-80%, Bk 20-30%, 2p. (ok. 50%): Bk 60-70%, Dbb 30-40%	IIa
<i>Luzulo-Fagetum</i>	LMśw	Bk	1p	Bk 90-100%, So, Brz, Dbb do 10%	IIa
	Lśw	Bk	1p	Bk 90-100%, Dbb do 10%	IIa
<i>Stellario-Carpinetum</i>	LMśw	Gb-Bk-Dbb	2p	1p.: Dbb 60-70%, Bk 20-30%, Gb, Os, Lp, Brz, Kl 10-20% 2p. (ok. 50%): Gb 50-60%, Bk 30-40%, Dbb 10-20%, Kl, Lp do 10%	IIIb, IIa, IV
	Lśw	wielogatunkowy las liściasty	wp	1p.: Dbb 50-60%, Bk 20-30%, Kl, Jw 10-20%, Gb, Os, Lp, Brz 10-20% 2p. i niższe: Gb 50-60%, Bk 20-30%, Dbb 10-20%, Kl, Lp, Jw 10-20%	IVd, V

W przypadku typów drzewostanów oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw, w których występuje Js, do czasu ustąpienia zjawiska zamierania tego gatunku, na etapie zakładania uprawy należy zastępować go innymi gatunkami, takimi jak, np.: dąb, wiąz, klon jawor, olsza czarna.

W uzasadnionych przypadkach nadleśniczy może podjąć decyzję o zmianie składu gatunkowego uprawy, zachowując zamierzony cel hodowlany. W takim przypadku należy kierować się zasadą, że odchyłki dla poszczególnych gatunków głównych nie powinny przekraczać 20 %, w łącznym udziale gatunków głównych 30 %. Natomiast w przypadku gatunków domieszkowych odchyłki nie powinny przekraczać 40 %. Większe odchyłki można akceptować w uprawach powstałych z odnowień naturalnych oraz na małych powierzchniach, tj. do 1.00 ha. W wyjątkowych sytuacjach, gdzie

dopuszczalne odchyłki nie gwarantują pożądanego efektu hodowlanego, nadleśniczy ma prawo do podejmowania indywidualnych decyzji zapewniających najlepszą realizację celów gospodarki leśnej.

Odmienne zasady ustalania i realizowania TD (a w zasadzie Typów Lasu), stosowano na siedliskach przyrodniczych z I Załącznika do Dyrektywy Siedliskowej, które występują w nadleśnictwie. Stosowano je zarówno w obszarach Natura 2000 jak i poza nimi.

Zestawienie 46. Tabela hodowlana dla drzewostanów o kierunku przyrodniczym

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy lasu Struktura drzewostanu	Optymalny docelowy skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza - %	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu - % budowa pionowa
1	2	3	4	5	6
Kwaśna buczyna niżowa (<i>Luzulo pilosae</i> - <i>Fagetum</i>)	9110-1	LMśw, rzadziej Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 80-90% a2 - 0-5%	buk* 60-90 grab 0-5 lipa 0-5 sosna 0-5 dąb bezszyp. 0-5	Bk	Ip. Bk 100 Ilp. Bk Dbb Lpd 100
Grąd środkowoeuropejski (<i>Galio-Carpinetum</i>)	9170-1	LMśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 70-80% a2 - 50-60%	grab (a2)* 30-70 lipa (a1,2)* 10-60 dąb szyp.(a1)* 10-70 klon zw. 0-5 brzoza brod. 0-5 osika 0-5 buk (a1,2) 0-20 dąb bezszyp. 0-50	Gb-Db	Ip. Dbs, Dbb 40-60, Lpd 20-30 Kl Bk i In. 10-30 Ilp. Gb 30-70, Lpd 10-60, Bk Klzw i in. 10-20
		LMw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	grab (a2)* 30-70 lipa (a1,2)* 10-60 dąb szyp.(a1)* 10-70 klon zw. 5-10 brzoza brod. 0-5 osika 0-5 jawor 0-5 dąb bezszyp. 0-10 olsza cz. 5-10 jesion 0-10	Gb-Db	Ip. Dbs 50-70; Gb 20-30, Lpd, Jw i in. 10-20 Ilp. Gb 30-70, Lpd 10-60, Jw i in. 10-20
		Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	grab (a2)* 30-70 lipa (a1,2)* 10-60 dąb szyp.(a1)* 10-70 klon zw. 0-10 brzoza brod. 0-5 osika 0-5 buk (a1,2) 0-5 jawor 0-5 dąb bezszyp. 0-10	Lp-Db	Ip. Dbs 50-70, Lp 20-30, Klz Jw Gb i in. 10-30 Ilp. Gb 60-80, Lpd, Klzw Bk i in. 20-40
		Lw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	grab (a2)* 30-70 lipa (a1,2)* 10-60 dąb szyp.(a1)* 10-70 klon zw. 0-10 brzoza brod. 0-5 osika 0-5 jawor 0-5 dąb bezszyp. 0-10 olsza cz. 5-10 jesion 5-10 wiąz posp. 0-5	Gb-Db	Ip. Dbs 60-70, Gb 20-30, Lpd, Jw, Js, Wz i in. 20-30 Ilp. Gb 60-80, Lpd, Klzw Jw i in. 20-40
Śródlądowe kwaśne dąbrowy (<i>Calamagrostio-Quercetum</i>)	9190-2	BMśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 70-90%	dąb bezszyp.* 50-70 dąb szyp. 0-20 sosna 0-10 brzoza brod. 0-10 buk (a2) 0-5 osika 0-5	Db	Ip. Dbb 60-70; So 20-30 Bk Gb i in. 0-5 Brzb 0-5
		BMw Typowa struktura	dąb szyp.* 40-70 dąb bezszyp. 0-30	Db	Ip. Dbb Dbs 60-70; So

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy lasu Struktura drzewostanu	Optymalny docelowy skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicz - %	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu - % budowa pionowa
1	2	3	4	5	6
		drzewostanu a1 - 70-90%	brzoza omsz. 0-10 brzoza brod. 0-10 sosna 0-5		15-25 Brzb 0-5
Brzezina bagienna (<i>Vaccinio uliginosi- Betuleutum pubescentis</i>)	91D0-1	BMb Typowa struktura drzewostanu a1 - 90-100%	brzoza omsz.* 40-60 sosna 5-10 buk 0-5	So-Brzo	Ip. Brzom 60-70 So 20-30 Osi In. 0-10
Bór bagienny sosnowy (<i>Vaccinio uliginosi- Pinetum</i>)	91D0-2	Bb Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70%	sosna 30-60* brzoza omsz. 2-5	So	Ip. So 90-95 Brzom i in. 5-10
Nadrzeczny łęg wierzbowy (<i>Salicetum albo-fragilis</i>)	91E0-1	Lł (Lłw) Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-80%	wierzb.kru.* 30-60 wierzb.biał.* 30-60 olsza cz. 0-30	Wb	Ip. Wbb 70-80 Wbk, wzs 10-20 Ol Tpb Tpcz I 0-10
Nadrzeczny łęg topolowy (<i>Populetum albae</i>)	91E0-2	Lł (Lłw) Typowa struktura drzewostanu a1 - 90-100% a2 - 10-20%	topola cz.* 30-60 topola biał.* 30-60	Tp	Ip. Tpb Tpcz 80-90 Tpsz Wbb Wbk Wzs Wzp i In. 10-20 Ilp. Tpb Tpcz Tpsz 30-60 Wbb Wbk 30-40 Wzp 0-10
Niżowy łęg olszowo- jesionowy (<i>Fraxino-Alnetum</i>)	91E0-3	OLJ (Lłb) Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-80%	jesion* 10-60 olsza cz.* 10-60 grab (a2) 0-10 cier.zw.(a2) 5-30 lipa 0-10 klon zw. 0-10 wiąz szyp. 0-10 wiąz posp. 0-10	Js-Ol Ol-Js	Ip. Js 40-60 Ol 30-50 Wz i in. 0-10
Łęgowe lasy dębowo- wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	91F0	Lł (Lłw) Typowa struktura drzewostanu Drzewostan dwu-, trzypiętrowy	wiąz posp.* 20-60 wiąz górski 0-10 wiąz szyp. 0-10 jesion* 20-60 dąb szyp. 5-10 cier.zw.(a2)* 20-30 grab 0-10 lipa 0-10 klon zw. 5-10 klon pol. 10-20 jabłoń 0-5 topola biał. 0-10 topola cz. 0-10 olsza cz. 5-10	Db-Wz- Js	Ip. Js 30-50, Wzs 10-30, Dbs 10-30, Wzg Wzsp Ol Lpd Klz Tpb i in. 10 Ilp. Wzs 50, Gb30 Tpb, Klpd, Lpd i in. 20 Illp. Czmzw Gb Lpd Klzw Klpd Jb i in.

7.2. ZGODNOŚĆ DRZEWOSTANÓW

Ocenę stanu zgodności drzewostanów z przyjętymi w trakcie KZP typami gospodarczymi przedstawia poniższa tabela:

Zestawienie 47. Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z przyjętymi typami drzewostanów

Stopień zgodności z TD	Nadleśnictwo Torzym	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
Zgodny	14 839.06	72.93
Częściowo zgodny	5 438.15	26.73
Niezgodny	70.21	0.35
Razem	20 347.42	100

Drzewostany zgodne z przyjętymi typami drzewostanów stanowią 73% powierzchni gruntów leśnych zalesionych. Częściowy stopień zgodności wykazuje 27% drzewostanów. Niespełna 1 % drzewostanów określono jako niezgodne.

W drzewostanach niezgodnych z przyjętym TD na zaplanowano poniższe czynności gospodarcze:

- Zabiegi przedrębne lub hodowlane na powierzchni 50.86 ha;
- Wyłączone z użytkowania z powodów przyrodniczych na powierzchni 12.28 ha;
- Ujęte w planie ciec na najbliższe 10 lecie na powierzchni 7.07 ha, w tym w przebudowie o powierzchni 1.56 ha.

Zgodność w uprawach przedstawiono w poniższej tabeli.

Zestawienie 48. Ocena zgodności składu gatunkowego upraw

Stopień zgodności z TD	Nadleśnictwo Torzym	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
Uprawy do 10 lat		
Zgodny	1416.73	96.29
Częściowo zgodny	54.57	3.71
Niezgodny	-	-
Razem	1471.30	100

Wśród upraw 96% jest zgodna z przyjętym typem drzewostanu. Uprawy częściowo zgodne stanowią 4% powierzchni, niezgodne nie występują.

Zestawienie 49. Zestawienie powierzchni drzewostanów niezgodnych z TD

TSL	BŚW	BMŚW	BMW	LMŚW	LMW	LŚW	LW	OL	Razem	
Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]								Udział [%]	
AK		19.07		22.15					41.22	13.54
BK				0.50					0.50	0.16
BRZ		3.48		31.65	6.73	0.70	2.07	0.21	44.84	14.72
DB.S				0.75					0.75	0.25
DG				5.26		2.99			8.25	2.71
MD		5.54		19.7		2.83			28.07	9.22
OL		1.13	1.16	6.15	18.22	1.03	12.93		40.62	13.34
SO	2.34	1.73		84.52	3.51	21.22	3.69	2.30	119.31	39.18
ŚW		0.99		15.51	2.18	0.78	1.5		20.96	6.88
Razem	2.34	31.94	1.16	186.19	30.64	29.55	20.19	2.51	304.52	100
	0.77	10.49	0.38	61.14	10.06	9.70	6.63	0.82	100	

Poniżej przedstawiono stopnie zgodności drzewostanów odniesione do typów siedliskowych lasu:

Zestawienie 50. Ocena zgodności składu gatunkowego z siedliskiem

TSL	Drzewostany o składzie gatunkowym			Razem	Udział drzewostanów zgodnych
	zgodnym	częściowo zgodnym	niezgodnym		
1	2	3	4	5	6
BŚW	5 166.57	11.03		5 177.60	99.79
BMŚW	5 915.69	3 513.30	19.07	9 448.06	62.61
BMW	4.00	4.83		8.83	45.30

TSL	Drzewostany o składzie gatunkowym			Razem	Udział drzewostanów zgodnych
	zgodnym	częściowo zgodnym	niezgodnym		
1	2	3	4	5	6
BMB	12.93	2.44		15.37	84.12
LMŚW	2 953.56	1 542.72	27.41	4 523.69	65.29
LMW	25.01	89.73		114.74	21.80
LMB	6.96	2.28		9.24	75.32
LŚW	446.43	156.33	20.04	622.80	71.68
LW	54.04	43.78	3.69	101.51	53.24
OL	211.31	71.13		282.44	74.82
OLJ	42.56	0.58		43.14	98.66
Suma końcowa	14 839.06	5 438.15	70.21	20 347.42	72.93

Zestawienie 51. Ocena zgodności składu gatunkowego z siedliskiem z rozbiem na typy drzewostanu

Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
		zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym obojętnie	
		ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8
BŚW	BRZ	18.55	81.0	4.36	19.0		
	DB SO			1.64	100		
	SO	5 148.02	99.9	5.03	0.1		
BMŚW	BK	3.57	88.6	0.46	11.4		
	BK DB	1.50	52.1	1.38	47.9		
	BK SO	822.01	57.5	597.19	41.8	10.83	0.8
	BRZ	6.32	81.1	1.47	18.9		
	DB	6.20	42.5	8.39	57.5		
	DB SO	4 996.22	64.1	2 788.22	35.8	8.24	0.1
	GB BK DB	1.68	51.1	1.61	48.9		
	SO	22.78	100				
	SO BK DB	6.95	45.0	8.48	55.0		
	SO DB	48.46	31.4	106.10	68.6		
BMW	DB ŚW SO			1.16	100		
	ŚW SO	4.00	52.2	3.67	47.8		
BMB	BRZ SO	0.34	81.0	0.08	19.0		
	JS OL			2.36	100		
	SO	7.58	100				
	SO BRZ.O	5.01	100				
LMŚW	BK	16.65	100				
	BK DB	54.03	24.7	165.02	75.3		
	BK SO	469.73	63.2	258.96	34.8	14.90	2.0
	DB	257.49	65.0	138.86	35.0		
	DB BK			0.59	100		
	DB SO	1 464.09	72.3	553.12	27.3	8.19	0.4
	GB BK DB	48.23	38.0	78.54	62.0		
	GB DB	22.51	59.3	15.47	40.7		
	JS OL	5.87	65.5	3.09	34.5		
	LP DB	0.30	32.3	0.63	67.7		
	SO BK	4.51	100				
	SO BK DB	23.01	70.0	9.84	30.0		
	SO DB	1.71	46.0	2.01	54.0		
	SO DB BK	376.89	69.4	162.42	29.9	3.38	0.6

Siedliskowy typ lasu	Typ drze- wostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
		zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym obojętnie	
		ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8
	ŚW DB SO	180.74	58.7	126.13	41.0	0.94	0.3
	ŚW SO DB	27.80	49.8	28.04	50.2		
LMW	DB	3.00	100				
	GB DB			1.60	100		
	JS OL	5.64	73.0	2.09	27.0		
	OL ŚW DB			10.38	100		
	SO DB ŚW	1.13	25.8	3.25	74.2		
	ŚW DB	6.90	18.4	30.53	81.6		
	ŚW DB SO	8.34	16.6	41.88	83.4		
LMB	BRZ OL	3.38	100				
	GB BK DB	0.21	100				
	OL BRZ	2.90	56.0	2.28	44.0		
	SO	0.47	100				
LŚW	BK	99.99	94.9	5.35	5.1		
	BK DB	29.22	44.1	30.51	46.1	6.50	9.8
	DB	176.20	79.1	42.97	19.3	3.60	1.6
	DB BK	38.71	46.6	38.95	46.9	5.34	6.4
	GB BK DB	80.84	82.0	14.47	14.7	3.32	3.4
	GB DB			1.26	100		
	JS DB	5.94	45.4	5.86	44.8	1.28	9.8
	LP DB	15.53	47.8	16.96	52.2		
LW	BK			2.40	100		
	DB	6.61	20.9	25.05	79.1		
	GB DB	1.65	55.9	1.30	44.1		
	JS DB	1.79	10.5	11.51	67.7	3.69	21.7
	JS OL	43.99	92.6	3.52	7.4		
OL	BRZ OL	22.85	62.5	13.69	37.5		
	DB SO	1.01	100				
	JS OL	114.73	69.1	51.38	30.9		
	OL	72.72	92.3	6.06	7.7		
OLJ	GB DB			0.26	100		
	JS	1.03	100				
	JS OL	31.73	99.0	0.32	1.0		
	OL JS	9.80	100				
Łącznie		14 839.06		5 438.15		70.21	

8. ZAKRES WYKORZYSTANIA WSKAŹNIKÓW SPODZIEWANEGO PRZY- ROSTU BIEŻĄCEGO

8.1. SPODZIEWANY BIEŻĄCY PRZYRÓST ROCZNY WG GATUNKÓW PANUJĄ- CYCH ORAZ W KLASACH I PODKLASACH WIEKU

Spodziewany bieżący przyrost roczny w Nadleśnictwie Torzym przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie 52. Spodziewany bieżący przyrost roczny – przyrost tabelaryczny wg gatunków panujących

Gatunek	Bieżący roczny przyrost miąższości [m ³]	Udział [%]
1	2	3
Sosna	185 390	88.78
Modrzew	2 010	0.96
Świerk	740	0.35
Daglezja	135	0.06
Buk	4 590	2.22
Dąb szypułkowy	2 495	1.19
Dąb bezszypułkowy	6 040	2.89
Dąb czerwony	75	0.04
Klon	20	0.01
Jawor	95	0.05
Jesion	30	0.01
Grab	50	0.02
Brzoza	1 575	0.75
Olsza	5 005	2.40
Olsza szara	5	0.00
Akacja	520	0.25
Osika	5	0.00
Lipa	40	0.02
Razem	208 820	100

Przyrost bieżący miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny = 171 180 m³/rok = 1 711 800 m³/10 lat = 82% całości spodziewanego przyrostu bieżącego.

Największy, wynoszący 185 390 m³ – 88.78% bieżący roczny przyrost miąższości wykazuje sosna. Później dąb bezszypułkowy (6 040 m³ – 2.89%), olsza (5 001 m³ – 2.40%), buk (4 590 m³ – 2.22%) i dąb szypułkowy (2 495 m³ – 1.19%) Udział przyrostu pozostałych gatunków nie przekracza 1%.

Spodziewany bieżący przyrost roczny wg klas i podklas wieku Nadleśnictwie Torzym przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie 53. Spodziewany bieżący przyrost roczny – przyrost tabelaryczny wg klas i podklas wieku

Podklasa wieku	Bieżący roczny przyrost miąższości [m ³]	Udział [%]
1	2	3
Ia	9 290	4.45
Ib	17 750	8.50
IIa	12 030	5.76
IIb	18 230	8.73
IIIa	17 375	8.32
IIIb	21 115	10.11

Podklasa wieku	Bieżący roczny przyrost miąższości [m ³]	Udział [%]
1	2	3
IVa	39 945	19.13
IVb	14 550	6.97
Va	15 185	7.27
Vb	15 620	7.48
VI	5 155	2.47
VII	2 035	0.97
VIII i starsze	1 040	0.50
KO	19 095	9.14
KDO	405	0.19
Razem	208 820	100

Największy bieżący przyrost roczny odłożył się w podklasie IVa (39 945 m³ – 19.13%), następnie w IIIb (21 115 m³ – 10.11%).

Spodziewany bieżący przyrost roczny w Nadleśnictwie Torzym na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej wynosi 10.18 m³/ha.

8.2. UZYSKANY PRZYROST UŻYTECZNY

Rzeczywisty przyrost użyteczny, jaki odłożył się w ostatnim okresie gospodarczym oblicza się za pomocą wzoru:

$$Z = V_k - V_p + U + Dm$$

Gdzie:

Z - rzeczywisty przyrost użyteczny;

V_k - zapas na końcu okresu gospodarczego;

V_p - zapas na początku okresu gospodarczego;

U - wykonanie pozyskania głównego;

Dm - zmiana wielkości zasobów drewna martwego na końcu okresu obowiązywania planu w stosunku do początku okresu obowiązywania planu

Zestawienie 54. Zestawienie uzyskanego w poprzednim 10-leciu przyrostu użytecznego

Wskaźnik	Wartość
1	2
Zapas na końcu okresu brutto (1.01.2026)	5895384
Zasobność	287
Zapas na początku okresu brutto (1.01.2016)	5842878
Zasobność	288
Wykonanie pozyskania głównego brutto	1366306
Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona (ha) (1.01.2016)	20278.24
Zasobność drewna martwego 2016	4.44
Zasobność drewna martwego 2026	6.10
Zmiana ilości drewna martwego	33662
Przyrost użyteczny [całość/ha]	1452474
	7.16

Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący przyrost użyteczny w przeliczeniu na 1 ha powierzchni leśnej wynosi 7.16 m³/ha/rok. Spodziewany bieżący przyrost roczny określony wg stanu na 1 stycznia 2016 wynosił 7.29 m³/ha/rok.

9. OCENA STANU USZKODZEŃ DRZEWOSTANÓW

USZKODZENIA DRZEWOSTANÓW

W oparciu o materiały z ubiegłego 10-lecia, a także inwentaryzację przeprowadzoną w trakcie prac taksacyjnych, stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Torzym oceniono, jako dobry, a działania Nadleśnictwa zmierzające do jego utrzymania, polegające na bieżącym pozyskaniu surowca drzewnego w ramach cięć przygodnych i sanitarnych - jako prawidłowe.

Powierzchnia pododdziałów, w których zinwentaryzowano uszkodzenia w Nadleśnictwie Torzym wyniosła 12 595.37 ha, co stanowi 61.90% drzewostanów. Największy odsetek uszkodzeń powodowany był przez grzyby – 5 503.90 ha, co stanowi 43.70% wszystkich uszkodzeń. Uszkodzenia wywołane przez zwierzynę wystąpiły na łącznej powierzchni 5 133.19 ha (40.75%). Uszkodzenia powodowane przez jemiołę wystąpiły na łącznej powierzchni 1 107.32 ha (8.79%).

Największy procent uszkodzeń stanowiły uszkodzenia istotne w klasie I (11-30%) – 39.58%. Znaczący udział miały też uszkodzenia istotne w klasie II (31-60%) – 29.43%.

Zestawienie 55. Inwentaryzacja uszkodzeń drzewostanów (wszystkich klas wieku)

Przyczyna uszkodzeń	Uszkodzenia nieistotne	uszkodzenia istotne			Razem	
	klasa 0 (do 10%)	klasa I (11-30%)	klasa II (31-60%)	klasa III (powyżej 60%)		
	Powierzchnia [ha]					%
1	2	3	4	5	6	7
EROZJA	4.99	1.00			5.99	0.05
GRZYBY	1 084.87	1 366.70	2 597.89	454.44	5 503.90	43.70
INNE	13.78	2.66	5.58	0.00	22.02	0.17
JEMIOŁA	161.73	469.33	432.41	43.85	1 107.32	8.79
KLIMAT	33.78	94.79	252.76	50.83	432.16	3.43
OWADY	52.30	87.97	25.14	27.88	193.29	1.53
POŻAR	11.30	0.00	0.00	1.26	12.56	0.10
WODNE	45.37	116.21	21.05	2.31	184.94	1.47
ZWIERZ	1 908.09	2 846.71	372.52	5.87	5 133.19	40.75
Ogółem	3 316.21	4 985.37	3 707.35	586.44	12 595.37	100
	26.33	39.58	29.43	4.66	100	

Szczegółowa charakterystyka uszkodzeń drzewostanów znajduje się w Programie Ochrony Przyrody.

STABILNOŚĆ DRZEWOSTANÓW

Zgodnie z § 42 IUL stabilność drzewostanu to jego naturalna zdolność do pozostawania w stanie względnej równowagi, zapewniająca zachowanie struktury wewnętrznej i jej odtwarzanie, utrzymanie produktywności odpowiedniej do siedliska, scharakteryzowana w opisie taksacyjnym prawdopodobieństwem przeżycia (przejścia do kolejnej klasy wieku).

W trakcie prac terenowych określano stabilność wszystkich drzewostanów na podstawie lustracji oraz materiałów przekazanych przez RDLP w Zielonej Górze. W poniższym zestawieniu przedstawiono sumarycznie wynik inwentaryzacji stabilności.

Zestawienie 56. Stabilność drzewostanów

Stabilność	Gospodarstwo	Pow. [ha]	Udział [%]
1	2	3	4
drzewostany stabilne	OS	36.92	0,18
	P-Z	10 529.64	51,75
	S	983.94	4,84
	Z	5 005.21	24,60
Razem		16 555,71	81,37
drzewostany o obniżonej stabilności	OS	18.84	0,09
	P-Z	2 781.15	13,67
	S	202.53	1,00
	Z	202.07	0,99
Razem		3 204,59	15,75
drzewostany o silnie obniżonej stabilności	N	511.23	2,51
	OS	26.39	0,13
	S	0.38	0,00
Razem		538,00	2,64
drzewostany niestabilne	N	42.61	0,21
	S	5.83	0,03
Razem		48,44	0,24
Ogółem		20 346.74	100

Drzewostany stabilne stanowią 81.37% drzewostanów Nadleśnictwa Torzym, drzewostany o obniżonej stabilności stanowią łącznie 18.39%, w tym o silnie obniżonej stabilności 2.64%. Drzewostany niestabilne stanowią 0.24%.

10.CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ

10.1. OCENA EKONOMICZNA REGIONU

Nadleśnictwo Torzym leży na terenie województwa lubuskiego w zasięgu dwóch powiatów: słubickiego i sulęcińskiego. Jest to region leśno-rolno-turystyczny, charakteryzujący się podwyższonym współczynnikiem zaludnienia przy mieście Torzym. W strukturze gruntów przeważają lasy, a także grunty rolne i w mniejszym stopniu tereny zurbanizowane.

Zestawienie 57. Gęstość zaludnienia gmin położonych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Torzym

Województwo	Powiat	Gmina	Powierzchnia Gminy [ha]	Udział pow. danej gminy w pow. Nadleśnictwa	Ludność	Wartość uśredniona (śr. ważona)
1	2	3	4	5	6	7
Lubuskie	sulęciński	Miasto Torzym	911.00	100.00	2 374	2 374
Lubuskie	sulęciński	Torzym	36 622.00	87.10	3 777	3 290
Lubuskie	świebodziński	Łagów	19 912.00	1.71	4 689	81
Lubuskie	sulęciński	Sulęcín	31 152.00	1.53	5254	81
Razem						5 826

Przez teren Nadleśnictwa Torzym przebiegają następujące drogi publiczne i linie kolejowe:

Drogi krajowe:

- **DK A2** (Świecko - Poznań) - przebiega przez centralną część Nadleśnictwa;
- **DK 92** (Świebodziń - Torzym - Rzepin A2) - przebiega przez centralną część Nadleśnictwa.

Drogi wojewódzkie:

- **DW 138** (Sulęcín - Trzebiechów - przebiega przez północną część Nadleśnictwa);
- **DW 139** (Rzepin - Debrznica) - przebiega przez zachodnią część Nadleśnictwa.

Sieć drogową uzupełniają drogi powiatowe, gminne oraz wewnętrzne.

Przez teren Nadleśnictwa Torzym przebiega dwie czynne trasy kolejowe:

- Linia kolejowa nr 3 Dąbrówka Zbąska - Rzepin;
- Linia kolejowa nr 273 Czerwieńsk Jerzmanice Lubuskie.

10.2. CHARAKTERYSTYKA KOMPLEKSÓW LEŚNYCH

Podział kompleksów leśnych ze względu na powierzchnię.

Zestawienie 58. Liczba i wielkość kompleksów leśnych na terenie Nadleśnictwa Torzym

Powierzchnia kompleksu	Nadleśnictwo Torzym	
	Pow. [ha]	Liczba kompleksów
1	2	3
do 0,5 ha	0.55	32
0,6-5,00 ha	17.66	40
5,01 – 25,00 ha	89.43	11
25,01 – 200,00 ha	173.89	5
200,01 – 500,00 ha	-	-
500,01 – 25 000,00 ha	20 233.35	3
powyżej 25 000 ha	-	-
Razem	20 514.88	91

Lasy nadleśnictwa tworzą dwa główne kompleksy o powierzchni powyżej 500 ha. Są to w części północnej obszar leśnictw Bobrówka, Przęślice i Pniów oraz w części południowej obszar leśnictw Środkowo, Torzym, Korytno, Dębrznica, Drzewce, Pniów (część południowa) i Grabów (część południowa).

Szczegółowa charakterystyka uszkodzeń drzewostanów znajduje się w Programie Ochrony Przyrody.

10.3. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA

Rynek odbiorców drewna i popyt na drewno są w znacznym stopniu ustabilizowane. Odbiorcami drewna są zarówno duże, jak i średnie zakłady drzewne, a również drobni odbiorcy indywidualni. Do największych odbiorców drewna z Nadleśnictwa Torzym należą:

Zestawienie 59. Główni odbiorcy drewna

Rynek krajowy	Rynek regionalny	Rynek lokalny
1	2	3
MM KWIDZYN sp. z o.o. SWISS KRONO SP. Z O.O. STELMET SPÓŁKA AKCYJNA BARLINEK INWESTYCJE SP. Z O.O. STORA ENSO WOOD PRODUCTS Sp. z o.o. STEICO SP. Z O.O. MRGARDEN SPÓŁKA Z O. O. PLWD SP. Z O.O.	SKLEJKA - EKO S.A. SONAE ARAUCO BEESKOW GmbH CERLAND INDUSTRY SP. Z O. O. HOMANIT KROSNO ODRZAŃSKIE Spółka z o.o. FIBERBOARD GMBH HS TIMBER PRODUCTIONS GmbH	ZAKŁAD OBRÓBKI DRZEWNEJ ANTA Tadeusz Andrejczuk ZAKŁAD USŁUGOWO-PRODUKCYJNY JACEK KIELISZKOWSKI ZPD "HOLZWELT" SP. Z O.O. "BUMET TARTAK KLĘPINA" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ EGAJ SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ TARTAK BIAŁKÓW Adam Kołoszyc

10.4. ZESTAWIENIE EKONOMICZNYCH WSKAŹNIKÓW GOSPODARKI LEŚNEJ

Porównanie ekonomicznych wskaźników ekonomicznych za ubiegły okres gospodarczy z planowanymi przedstawiono w poniższej tabeli:

IUL. c. Tabela XVIII. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona [ha]		20 278.24	20 514.88
2	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej [m ³]		5 842 878	5 895 384
3	Zasobność drzewostanów [m ³ /ha]		288	287
4	Wartość majątku Nadleśnictwa (tys. zł)	Wartość drzewostanów (wg tablic)	838882	1382437
		Wartość gr. leśnych (wg metody wskaźnikowej)	1092.92	-
		Wartość środków trwałych	11940.91	1487
		Razem	851915.83	1383924
5	Etat dziesięcioletni (grubizna netto m ³)	Użytki rębne	615 214	684 184
		Użytki przedrębne	511 985	557 000
		Razem użytki główne	1 127 199	1 241 184
		Udział użytków przedrębnych (%)	45	45
6	Okresowy przyrost tab. 10-lecia	m ³	1 478 850	1 471 638
		Przeciętnie/m ³ /ha/rok	7.38	7.26
7	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)	Użytkowanie rębne: (m ³ /ha pow.leśn./rok)	3.60	3.97
		Użytkowanie przedrębne (m ³ /ha pow.leśn./rok)	3.12	3.39
		Użytkowanie główne (m ³ /ha pow.leśn./rok)	6,76	7.37
		Użytkowanie główne (% zasobów/rok)	2.35	2.56
		Użytkowanie główne (% przyrostu/rok)	9.27	7.24
8	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z uż. rębego (% pow. leś.)		2.00	2.04
9	Udział lasów ochronnych (% powierzchni leśnej)		20.68	20.95
10	Powierzchnia lasów nadzorowanych [ha]		137.71	0
	Udział w powierzchni lasów Nadleśnictwa [%]		0.68	0

10.5. PODSUMOWANIE OCENY MOŻLIWOŚCI PRODUKCYJNYCH DRZEWOSTANÓW NADLEŚNICTWA

Lasy ochronne w Nadleśnictwie Torzym występują na łącznej powierzchni 4 297.70 ha, co stanowi 20.95% gruntów leśnych.

W strukturze gatunkowej pod kątem powierzchni najliczniejsza jest IVa podklase wieku, pod kątem zapasu również. Najmłodsze klasy wieku stanowią kolejno: I – 17.98%, II – 14.08% oraz III – 15.37% powierzchni wszystkich drzewostanów. Drzewostany w klasie odnowienia stanowią 9.05%, drzewostany w klasie do odnowienia 0.23%. Drzewostany o budowie przerębowej nie występują. Brak jest opisanych halizn i pławowin. Pod kątem gatunków panujących w drzewostanach sosna tworzy drzewostany w 86.17% w aspekcie powierzchniowym oraz w 89.54% w aspekcie miąższościowym. Pod kątem rzeczywistego udziału gatunków w drzewostanach udział sosny pod względem powierzchniowym zmniejszył się do 73.95% oraz 85.54% pod względem miąższościowym.

Łączne zasoby na pniu wynoszą dla powierzchni leśnej zalesionej 5 892 533 m³, dla powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej: 5 895 384 m³. Przeciętna zasobność

drzewostanów dla powierzchni leśnej zalesionej wynosi $290 \text{ m}^3/\text{ha}$, natomiast dla powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej: $287 \text{ m}^3/\text{ha}$. Najliczniejszym gospodarstwem jest gospodarstwo przerębowo-zrębowe występujące na powierzchni $13\,392.29 \text{ ha}$ drzewostanów. Bieżący tablicowy przyrost miąższości drzewostanów wynosi $208\,820 \text{ m}^3/\text{ha}/\text{rok}$.

11. LASY O ZWIĘKSZONEJ FUNKCJI SPOŁECZNEJ

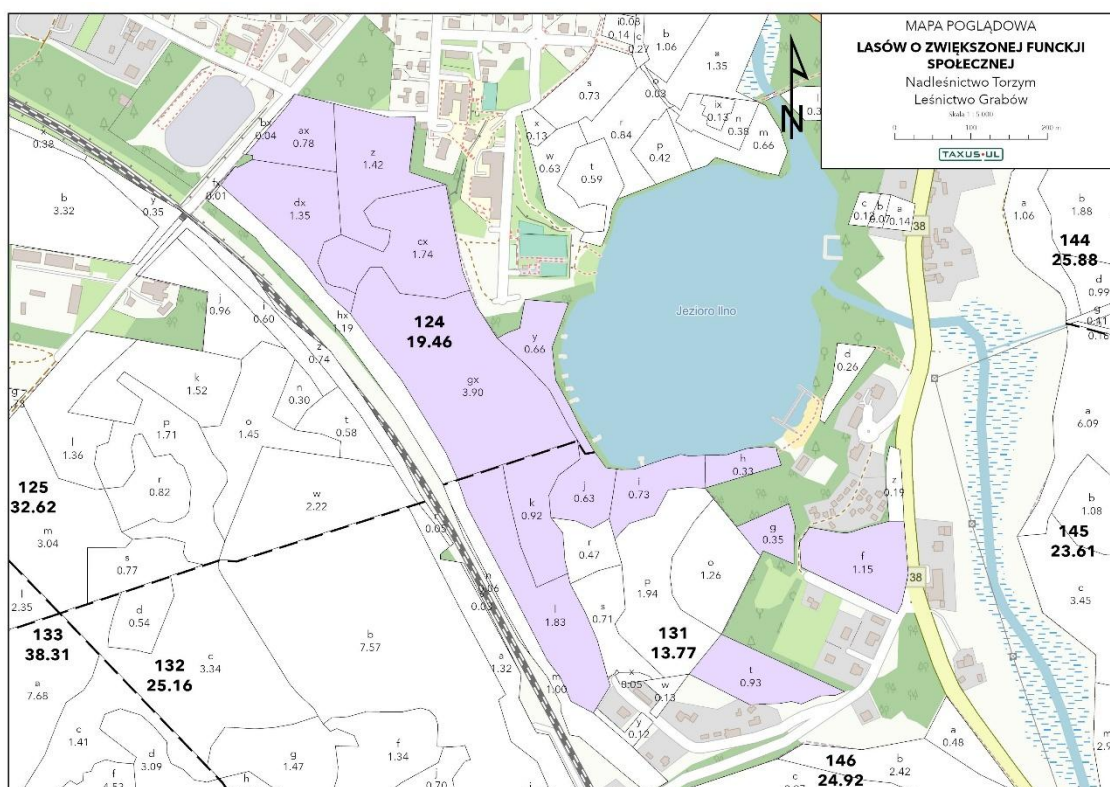
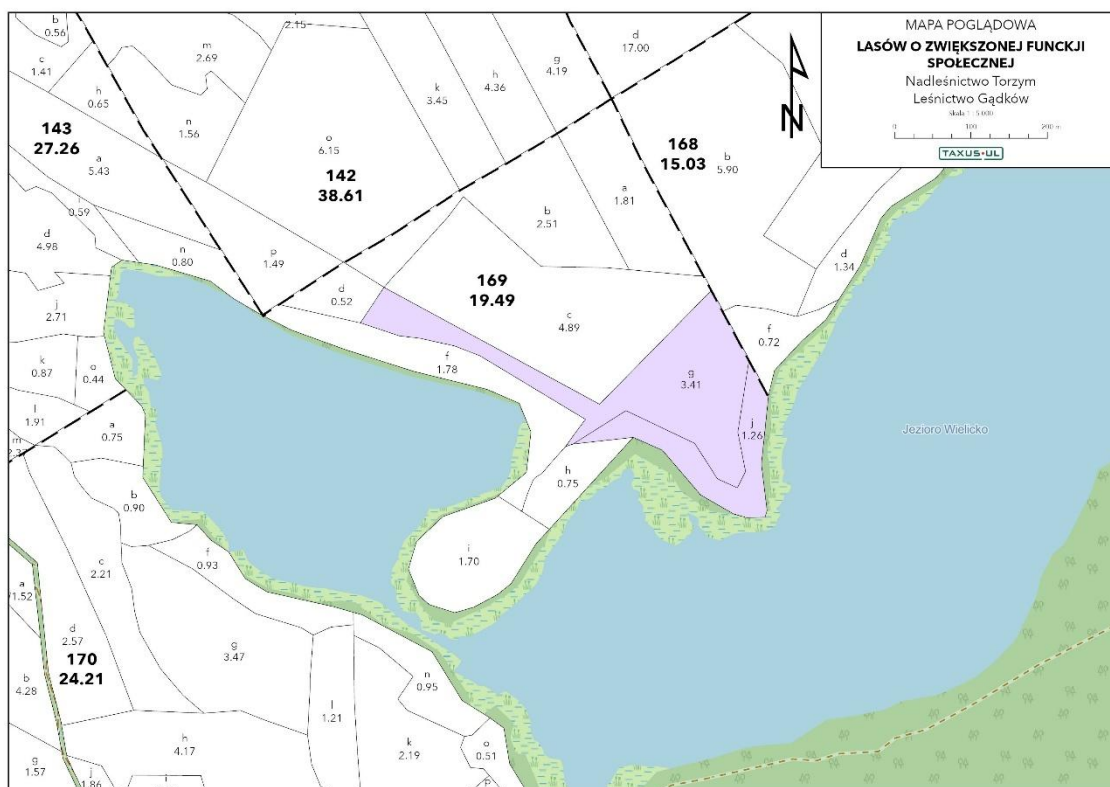
W Nadleśnictwie Torzym, zgodnie z Zarządzeniem nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej, a także IUL z 2024 r. wyznaczono lasy o zwiększonej funkcji społecznej. Wszystkie lasy społeczne ujęto w gospodarstwo lasów o zwiększonej funkcji społecznej i przypisano im taką funkcję lasu.

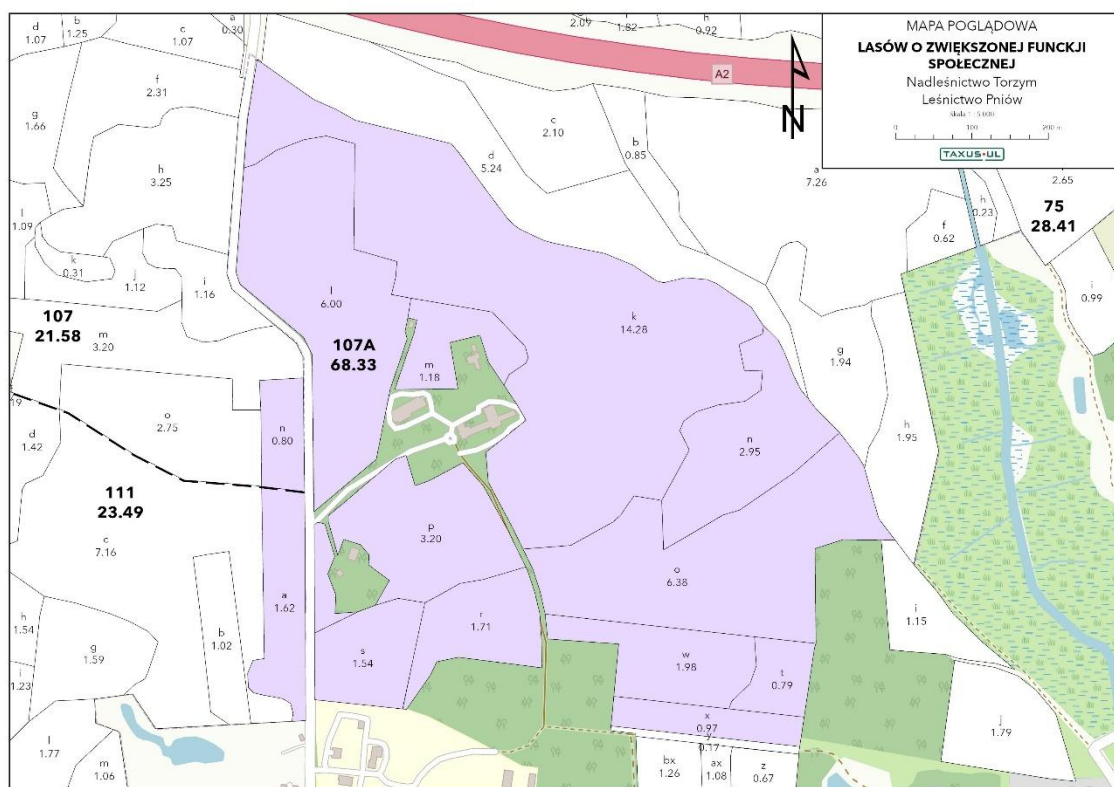
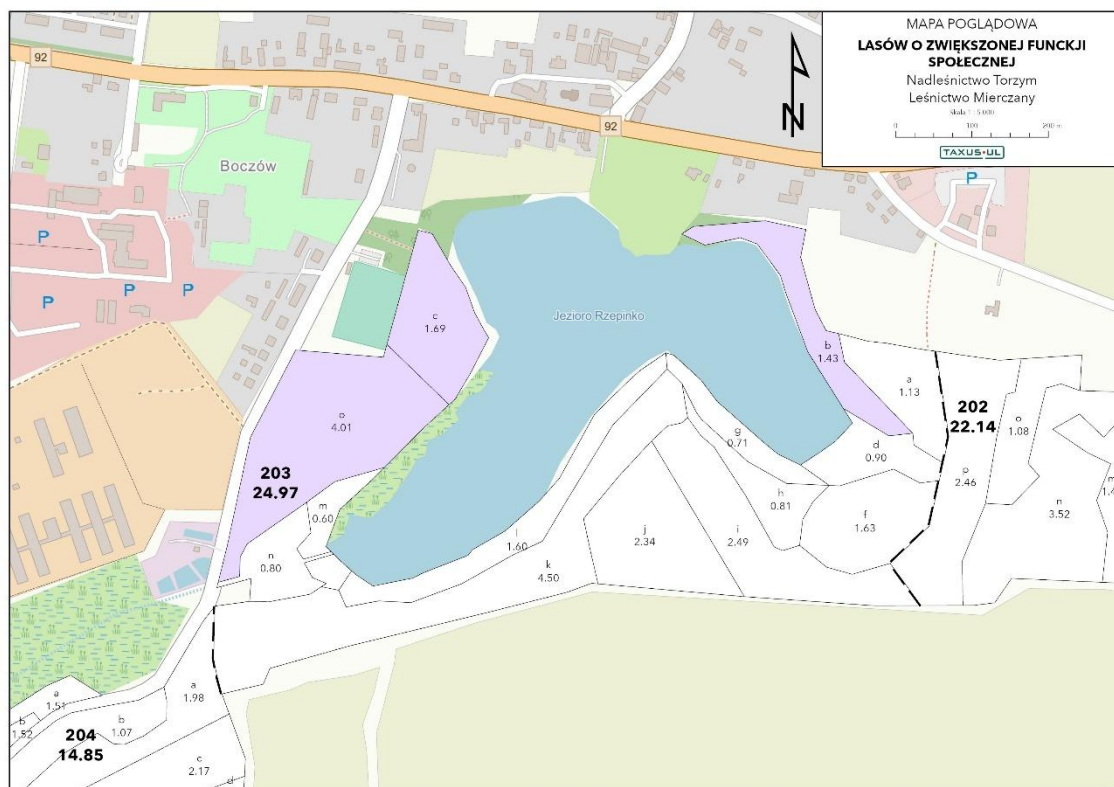
Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW) w Nadleśnictwie Torzym został powołany decyzją nr 110 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze 3 listopada 2023 roku. W ramach ustaleń z pierwszego posiedzenia ZLW dokonano włączenia do lasów o zwiększonej funkcji społecznej drzewostanów wzdłuż linii brzegowej jezior: Jasnego, Ciemnego, Lubińskiego, Boczowskiego, lasów wokół ośrodka wypoczynkowego w Gądkowie Wielkim oraz lasów na miejscu biwakowania w leśnictwie Torzym oddz. 135. Powierzchnia lasów o zwiększonej funkcji społecznej w PUL wynosi 82.15 ha . Lokalizację lasów społecznych przedstawiono poniżej.

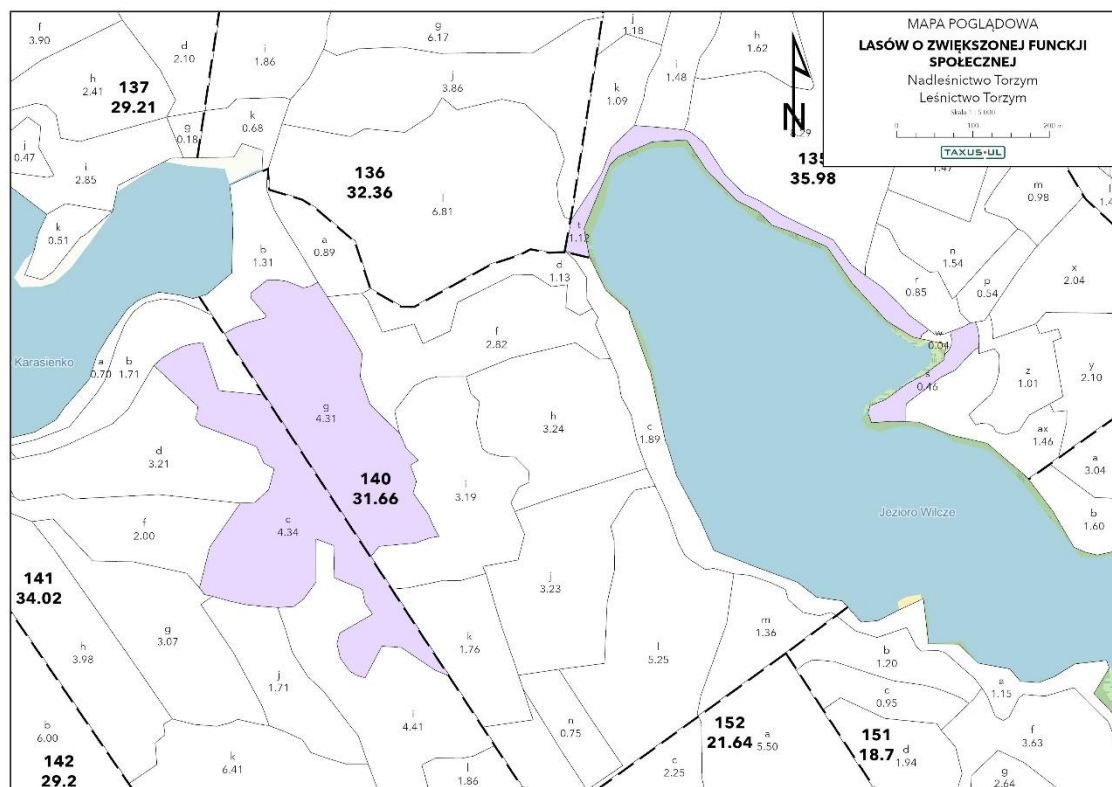

Rysunek 6. Lokalizacja lasów oddziaływania społecznego

Szczegółowy zasięg lasów oddziaływania społecznego przedstawiają poniższe mapy.

Rysunek 7. Mapy poglądowe lokalizacji lasów społecznych

Zestawienie powierzchni poszczególnych zabiegów w lasach społecznych przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 60. Zestawienie wskázówek gospodarczych zaplanowanych w lasach o funkcji społecznej

Zabieg	Powierzchnia	Udział
	[ha]	%
1	2	3
BRAK WSK	49.13	50.71
IIA	23.23	23.98
TP	9.19	9.48
ODN-ZŁOŻ	6.90	7.12
AGROT	6.90	7.12
IIBU	1.54	1.59

Dla połowy lasów o zwiększonej funkcji społecznej nie planowano żadnych wskázówek gospodarczych (49.13 ha - 50.71%). Użytkowanie rębne, w postaci rębni: IIA oraz IIBU zaplanowano na łącznej powierzchni 24.77 ha - 25.57%. Na powierzchni 9.19 ha zaplanowano trzebież.

Zasięg lasów o zwiększonej funkcji społecznej oraz wskázania gospodarcze zostały zaakceptowane przez ZLW (Protokół z III spotkania Zespołu Lokalnej współpracy, które odbyło się dnia 17.09.2025 r. w Nadleśnictwie Torzym). Ponad to, zespół lokalnej współpracy uczestniczył w końcowym odbiorze terenowych prac urzędzeniowych, uzgodnieniu planu cięć użytków rębnych oraz posiedzeniu NTG.

12.DRZEWOSTANY BEZ WSKAZAŃ

Drzewostany bez wskazań gospodarczych zajmują powierzchnię 1599.27 ha, co stanowi 7.86 % wszystkich drzewostanów w Nadleśnictwie Torzym.

Poniżej przedstawia się powierzchnię drzewostanów bez wskazówek oraz przyczynę uznania. Należy pamiętać, że najczęściej przyczyn jest kilka równocześnie. Przedstawia się wybrane powierzchnie ze względu na główny czynnik.

Zestawienie 61. Drzewostany bez wskazań

Przyczyna wyłączenia	Pow. [ha]	Udział [%]
1	2	3
Obszary cenne przyrodniczo kat. 1*	845.53	52.87
Rezerваты przyrody istniejące lub projektowane	369.51	23.10
Poza planem cieć ze względu na ład czasowy	148.45	9.28
Mała powierzchnia	33.43	2.09
Lasy społeczne	30.73	1.92
Otuliny rzek, jezior, bagien	30.55	1.91
Drzewostany o niskim zadrzewieniu	28.95	1.81
Wyłączone drzewostany nasienne	25.37	1.59
Tereny trudnodostępne	20.71	1.29
Walory historyczne lub kulturowe	15.10	0.94
Walory krajobrazowe	9.78	0.61
Lasy glebochronne	8.82	0.55
Obszary cenne przyrodniczo kat. 2**	8.19	0.51
Lasy na siedliskach bagiennych	5.46	0.34
Lasy stanowiące siedliska przyrodnicze	5.28	0.33
Lasy o charakterze badawczym	4.42	0.28
Ekotony	3.38	0.21
Jary	3.25	0.20
Użytki ekologiczne lub ich otuliny	2.23	0.14
Strefy ochrony całorocznej	0.13	0.01
Razem	1599.27	100.00

* obszary cenne przyrodniczo – lasy bez pozyskania drewna (kategoria 1) obejmują: siedliska bagiennie i zalewowe, priorytetowe siedliska przyrodnicze, użytki ekologiczne, wyznaczone autorsko w nadleśnictwach do objęcia szczególną ochroną, obiekt światowego dziedzictwa UNESCO - Puszcza Białowieska, rezerваты przyrody oraz projektowane rezerваты przyrody, wybrane tereny zalewisk (np. z działalności bobrów).

** obszary cenne przyrodniczo - lasy do zmodyfikowania działań gospodarczych (kategoria 2) obejmują: bory suche, strefy buforowe przylegające do cieków, zbiorników wodnych i bagien, odwodnione siedliska bagiennie, obszary leśne przylegające do granic parków narodowych, wyznaczone autorsko w nadleśnictwach rzadkie siedliska leśne, siedliska przyrodnicze w obszarach Natura 2000, dla których działania wynikają z zapisów prawa ochrony przyrody, a także powierzchnie na których prowadzone są badania naukowe. Również w tej grupie umieszczono nieleśne siedliska przyrodnicze (kategoria 3) np. torfowiska, wrzosowiska, murawy kserotermiczne oraz grunty poza siedliskami, przyrodniczymi, takie jak mokradła lub grunty pozostawione do naturalnej sukcesji - dla których priorytetem jest ochrona przyrody.

13.JAKOŚĆ HODOWLANA ORAZ JAKOŚĆ TECHNICZNA DRZEWOSTANÓW

JAKOŚĆ HODOWOLANA

W poniższym zestawieniu przedstawiano jakość hodowlaną drzewostanów od II klasy wieku.

Zestawienie 62. Jakość hodowlana drzewostanów

Jakość	Nadleśnictwo Torzym	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
11	359.47	3.89
12	4 591.74	49.65
13	222.38	2.40
21	173.31	1.87
22	2 459.04	26.59
23	540.76	5.85
31	21.18	0.23
32	764.52	8.27
33	89.36	0.97
42	25.70	0.28
43	0.60	0.01
Razem	9 248.06	100

Powierzchnia drzewostanów Nadleśnictwa Torzym dla której określono jakość hodowlaną wynosi 9 248.06 ha, co stanowi 45.45% drzewostanów. Najliczniejsza jakość hodowlana to 12, która została przypisana drzewostanom na powierzchni 4 591.74 ha, oraz jakość hodowlana 22 opisana na powierzchni 2 459.04 ha.

JAKOŚĆ TECHNICZNA

W poniższym zestawieniu ujęto drzewostany, w których dla gatunku panującego została określona jakość techniczna.

Zestawienie 63. Jakość techniczna

Jakość	Nadleśnictwo Torzym	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
1	18.12	0.24
2	1 085.16	14.64
3	6 194.73	83.59
4	112.73	1.52
Razem	7 410.74	100

Powierzchnia drzewostanów Nadleśnictwa Torzym, dla której określono jakość techniczną gatunku panującego wynosi 7 410.74 ha, co stanowi 36.42% drzewostanów. Najliczniejszą jakość techniczną to 3, która została przypisana drzewostanom na powierzchni 6 194.73 ha – 83.59% ha. Jakość techniczną 2 przypisano 14.64% drzewostanom, jakość techniczną 4 przypisano 1.52% drzewostanów natomiast jakość 1 przypisano drzewostanom na powierzchni 18.12 – 0.24%.

14. GRUNTY LEŚNE NIEZALESIONE

Grunty leśne niezalesione zajmują 168.14 ha.

Najliczniejszą grupę wśród gruntów leśnych niezalesionych stanowią grunty przeznaczone do odnowienia opisane na łącznej powierzchni 117.15 ha. W skład tych gruntów wchodzi wszystkie nieodnowione zręby pozostałe z ubiegłego okresu gospodarczego przeznaczone do odnowienia w przeciągu 5 lat od wykonania cięć rębnych. Grunty będące w produkcji ubocznej opisane jako poletka łowieckie, stanowiące wyłączenia gruntów niezalesionych przeznaczonych na cele gospodarki łowieckiej zajmują powierzchnię 20.75 ha. Grunty pozostałe opisane są na łącznej powierzchni 30.24 ha, co stanowi 17.99% gruntów leśnych niezalesionych. Wśród nich największą powierzchnię posiadają grunty objęte szczególną ochroną zainwentaryzowane na 21.63 ha. Grunty przewidziane do naturalnej sukcesji opisano na powierzchni 5.52 ha. Są to grunty narażone na zalewanie, tereny podmokłe, otuliny bagien oraz obszary trudne do zagospodarowania, itp. Natomiast grunty przewidziane do retencji opisano na powierzchni 3.09 ha.

Zestawienie 64. Grunty leśne niezalesione z wyszczególnieniem pododdziałów

Grunty leśne niezalesione	Nadleśnictwo Torzym	
	Pow. [ha] / Udział [%]	
1	2	3
Do odnowienia	117.15	69.67
Zręby bieżące	117.15	69.67
01-20-g; 01-31-a; 01-56-i; 01-57-l; 01-77-l,m; 01-79-g; 02-207C-g; 02-240-a; 02-301-d; 03-127-g; 03-131-f; 03-158-m; 03-197-c; 04-103-a,c; 04-227-t; 04-232-h; 05-41-d; 05-44-b; 05-53-f; 06-107-s; 06-116-l; 06-146-l,r; 06-171-j; 06-87-g; 06-92-a; 06-93-d; 07-195-b; 07-197-j; 07-252-j; 08-222-f; 08-224-k; 08-242-k; 08-243-h; 08-244-j; 08-246-c,j; 08-249-a; 10-258-n; 10-100-d; 10-261-a; 10-262-c; 10-74-j; 10-77-d,h; 10-85-p; 10-92-a,m; 11-112-a; 11-113-l; 11-119-c; 11-134-f; 11-135-f; 11-138-k,r; 11-3-m; 11-4-j; 12-202-d; 12-209-j; 12-222-i; 12-249-k; 12-251-b; 12-252-h		
W produkcji ubocznej	20.75	12.34
Poletka łowieckie	20.75	12.34
01-67-j; 01-70-g; 01-71-i; 01-90-n; 02-242-a; 02-261-i; 02-261-k,r; 02-262-f; 02-290-n; 02-297-i; 03-221-b; 03-271-o; 03-292-f; 04-108-j; 04-112-l; 07-218-c; 07-287-k; 08-185-k; 09-38-g; 10-258-b; 10-259-a; 12-186-j		
Pozostałe	30.24	17.99
Przewidziane do naturalnej sukcesji	5.52	3.28
04-230-b; 03-246-m; 11-140-b; 03-249-k; 03-200-b; 06-145-j; 11-139-k		
Objęte szczególną ochroną	21.63	12.86
09-66-i; 10-83-f; 09-22-c; 09-58-d; 03-251-h; 03-223-g; 03-252-h; 03-250-h; 11-139-a; 11-138-a,f		
Przewidziane do retencji	3.09	1.84
04-231-a,f,g,l		
Razem	168.14	100

15. POWIĄZANIA PLANU URZĄDZENIA LASU Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI DOTYCZĄCYMI DZIAŁAŃ OCHRONNYCH W OBSZARACH NATURA 2000

Na gruntach Nadleśnictwa Torzym wyznaczono 4 obszary Natura 2000:

- Dolina Ilanki PLH080009 (posiada PZO);
- Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042 (posiada PZO);
- Dolina Pliszki PLH080011 (posiada PZO);
- Rynna Jezior Torzyskich PLH080073 (nie posiada PZO);

Zatwierdzone Plany Zadań Ochronnych zostały zaimplementowane do PUL.

16. POMIAR MIĄŻSZOŚCI DREWNA MARTWEGO

Podczas prac inwentaryzacyjnych wykonano dodatkowe pomiary drewna martwego na wybranych powierzchniach próbnych, tj. na co piątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższowości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej, zgodnie z wytycznymi zawartymi w § 82 IUL.

Łącznie, w drzewostanach zainwentaryzowano 101 252 m³ martwego drewna, w tym: 22 886 m³ drewna martwych drzew stojących i złomów oraz 78 366 m³ drewna drzew leżących i fragmentów drzew martwych.

IUL. d. Tabela XIX. Zestawienie miąższowości drewna martwego

Klasy wieku	Powierzchnia (ha)	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8
II	2 817.16	0.59	1 649	2.73	7 686	3.31	9 335
III	3 153.26	1.49	4 710	5.60	17 662	7.09	22 372
IV	4 843.83	0.82	3 955	4.97	24 080	5.79	28 035
V	2 996.07	1.32	3 950	3.35	10 030	4.67	13 980
VI i starsze	869.83	3.13	2 720	7.14	6 210	10.27	8 930
KO, KDO	1 905.56	3.10	5 902	6.66	12 698	9.76	18 600
Ogółem n-ctwo	16 585.71	1.38	22 886	4.72	78 366	6.10	101 252

Przeciętna zasobność drewna martwego w Nadleśnictwa Torzym wynosi 6.10 m³/ha, z czego 4.72 m³/ha to leżanina, a 1.38 m³/ha – martwe drewno stojące. Większość drewna martwego kumuluje się w cennych przyrodniczo drzewostanach na siedliskach wilgotnych, bagiennych, a także w drzewostanach prawnie wyłączonych z użytkowania rębego.

Miąższość drewna martwego wskazana wg stanu na 1 stycznia 2016 roku wynosiła 4.44 m³/ha (drewno martwe drzew stojących – 1.55 m³/ha, leżanina – 2.89 m³/ha).

W Nadleśnictwie Torzym zasobność drewna martwego wynosi 6.10 m³/ha. W porównaniu z poprzednim 10-leciem wartość ta wynosiła 4.44 m³/ha. Nastąpił więc wzrost zasobności drewna martwego na powierzchni leśnej o 1.66 m³/ha.

II. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PUL

1. REFERAT NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA TORZYM - ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU NA LATA 2016-2025

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

**ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ
UBIEGŁEGO OKRESU GOSPODARCZEGO
01.01.2016 - 31.12.2025
w Nadleśnictwie Torzym
Obręby: Gądków Wielki, Torzym, Wystok.**

**REFERAT NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA TORZYM
NA NARADĘ TECHNICZNO - GOSPODARCZĄ**

Torzym, 13 października 2025 r.

Spis treści

WSTĘP	4
1. STAN POSIADANIA.....	4
1.1 Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu stanu posiadania, w szczególności wykonania protokołu rozbieżności poprzedniego planu urządzenia lasu oraz decyzji o rozstrzygnięciach z bieżącej taksacji lasu.	4
1.2 Zmiany w stanie posiadania.....	5
1.3 Zestawienie stanu posiadania	14
2. PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH NA UBIEGŁE 10-LECIE Z ICH WYKONANIEM.....	15
2.1 Użytkowanie główne	16
2.1.1 Pozyskanie drewna (użytki rębne oraz przedrębne).....	16
2.1.2 Grunty wyłączone z produkcji	20
2.1.3 Użytkowanie zasobów drzewnych w ubiegłym okresie	21
2.1.4 Użytkowanie rębne	22
2.1.5 Realizacja użytkowania rębego na powierzchniach pozaplanowych. Zgody na zrębny sanitarne wraz z omówieniem przyczyn	24
2.1.6 Zmiany rodzajów rębni.....	26
2.1.7 Użytkowanie przedrębne	29
2.2 Hodowla Lasu	30
2.2.1 Zestawienie wykonania prac w minionym okresie	30
2.2.2 Odnowienia i zalesienia.....	35
2.2.3 Poprawki i uzupełnienia	37
2.2.4 Wprowadzanie podszytów	38
2.2.5 Pielęgnowanie Lasu	38
2.2.6 Pielęgnowanie gleby	38
2.2.7 Czyszczenia wczesne	38
2.2.8 Czyszczenia późne	38
2.2.9 Melioracje agrotechniczne.....	38
3. SELEKCJA, NASIENICTWO, SZKÓŁKARSTWO	39
3.1 Plantacje nasienne	39
3.2 Wyłączone drzewostany nasienne	39
3.3 Drzewa mateczne	39
3.4 Gospodarcze drzewostany nasienne.....	39
3.5 Drzewostan zachowawczy.....	42
3.6 Źródła nasion	42
3.7 Bloki upraw pochodnych.....	43
3.8 Uprawy pochodne poza blokami.....	53
3.9 Szkółkarstwo leśne	55
4. OCENA WPŁYWU GOSPODARKI LEŚNEJ NA STAN LASU.....	57
4.1 Ocena zasobów drzewnych.....	57
4.2 Jakość upraw i młodników	61
4.3 Rozmiar szkód powstałych w lasach przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne oraz ochrona drzewostanów przed zwierzyną.....	62
4.3.1 Szkody powodowane przez zwierzynę w uprawach i młodnikach.....	62
4.3.2 Szkody powodowane przez owady, grzyby patogeniczne oraz stosowane sposoby ich zwalczania	65

4.3.4	Szkody powodowane przez jemiołę	67
4.3.5	Szkody powodowane przez zanieczyszczenia środowiska i sposób ich ograniczania	67
4.3.6	Szkody powodowane przez czynniki klimatyczne ich natężenie i przyczyny	67
4.3.7	Szkodnictwo leśne	68
5.	OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA LASU	69
6.	PODSTAWOWE WYNIKI Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO	74
7.	OCENA WYKONANIA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY	77
8.	STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	90
9.	EDUKACJA	92
10.	TURYSTYKA	96
11.	ZESPÓŁ LOKALNEJ WSPÓŁPRACY I LASY O ZWIĘKSZONEJ FUNKCJI SPOŁECZNEJ	98
12.	ZAKOŃCZENIE	102
13.	SPIS TABEL	103
14.	SPIS WYKRESÓW	105

WSTĘP

Analizę gospodarki przeszłej opracowano zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu cz. I § 76 stanowiącą załącznik do Zarządzenia Nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 21 listopada 2011 r.

Podstawę jej opracowania stanowiły:

- Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Torzym na okres 01.01.2016 r. – 31.12.2025 r. zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. znak DLP-I.611.46.2016.
- Wnioski gospodarcze i sprawozdania Nadleśnictwa sporządzone w okresie obowiązywania ww. planu.
- Dane udostępnione przez firmę TAXUS UL z siedzibą ul. Ochocka 14, 02-495 Warszawa (wykonawca PUL) dane z V rewizji planu urządzania lasu.

1. STAN POSIADANIA

1.1 Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu stanu posiadania, w szczególności wykonania protokołu rozbieżności poprzedniego planu urządzania lasu oraz decyzji o rozstrzygnięciach z bieżącej taksacji lasu.

W protokole rozbieżności do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Torzym zawarto wyniki analizy porównawczej stanu Leśnej Mapy Numerycznej z danymi numerycznymi pozyskanymi z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego. Zaprezentowano je w postaci 5 raportów. Wyniki analizy oraz sposób realizacji przez nadleśnictwo przedstawiono poniżej:

- raport niezgodności przebiegu granic (konturów) działek LMN, w stosunku do granic działek znajdujących się w państwowym zasobie geodezyjnym:
 - zawierał 48 pozycji na 51 działkach ewidencyjnych,
 - 40 pozycji dotyczyło niezgodności przebiegu granic działek ewidencyjnych w LMN z granicami w EGiB – **wszystkie zostały poprawione zgodnie z przebiegiem w EGiB,**
 - 6 pozycji dotyczyło braku w LMN działek przejętych od Nadleśnictwa Bytnica – **wszystkie uzupełniono w LMN,**
 - 2 pozycje dotyczyły niewłaściwej numeracji działki w LMN – **poprawiono zgodnie z EGiB,**
- raport niezgodności punktów granicznych z zasobem znajdującym się w ośrodkach dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej:
 - liczba punktów granicznych w LMN – **15 855,**
 - liczba punktów granicznych według EGiB – **17 374,**
 - **przyjęto do LMN punkty graniczne z EGiB,**

- raport rozbieżności w użytkach i klasach użytków pomiędzy wypisami i wyrysami działek ewidencyjnych pozyskanymi z ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej:
 - zawierał 44 pozycje na 40 działkach ewidencyjnych,
 - 19 pozycji dotyczyło niewłaściwego kodu użytku na konturach – **zmieniono w EGiB zgodnie z wypisem**,
 - 11 pozycji dotyczyło konturów użytku, których nie ma w wypisie - **usunięto z LMN zbędne kontury**,
 - 7 pozycje dotyczyły braku klasy na użytku – **dopisano klasę zgodnie z wypisem**,
 - 4 pozycje dotyczyły braku konturu na wyrysie – **zmieniono w EGiB**,
 - 3 pozycje dotyczyły wpisania klasy na użytku Ls – **usunięto klasę**,
- raport rozbieżności w powierzchni użytków pomiędzy wypisami i wyrysami działek ewidencyjnych pozyskanymi z ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej:
 - zawierał 102 pozycje na 82 działkach ewidencyjnych,
 - 76 pozycji dotyczyło różnicy powierzchni geometrycznej konturu a powierzchnią użytku z wypisu – **przyjęto powierzchnię z wypisu**,
 - 12 pozycji dotyczyło wyodrębnienia nowego konturu użytku – **zmieniono w EGiB**,
 - 7 pozycji dotyczyło konturów w wyrysie, które nie były opisane w wyrysie – **usunięto zbędne kontury z EGiB**,
 - 5 pozycji dotyczyło rozbieżności na gruncie – **zmieniono w EGiB**,
 - 2 pozycje dotyczyły zamienionych numerów działek – **poprawiono zgodnie z wyrysem**,
- raport rozbieżności pomiędzy stanem w ewidencji a stanem na gruncie:
 - zawierał 72 pozycje na 72 działkach ewidencyjnych i 90 użytkach ewidencyjnych,
 - wszystkie pozycje dotyczyły rozbieżności pomiędzy EGiB a stanem na gruncie i wymagały dokonania zmian w ewidencji gruntów i budynków,
 - 69 pozycji wymagało dokonania zmian użytku w EGiB, powierzchnia 42,6642 ha została zmieniana z nieleśnej na leśną, a 3,3900 ha z leśnej na nieleśną.
 - **wszystkie pozycje zmieniono w EGiB zgodnie ze stanem na gruncie**.

Protokół rozbieżności do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035 zostanie przedstawiony i przyjęty do realizacji w trakcie NTG.

1.2 Zmiany w stanie posiadania

Zmiany w stanie posiadania Nadleśnictwa, jakie nastąpiły w minionym 10-leciu wg stanu na 13.10.2025 r. przedstawiają tabele umieszczone poniżej.

Tabela 1. Zbiorcze zestawienie zmian powierzchni w ubiegłym okresie (bez współwłasności)

Wyszczególnienie	Obręby			Nadleśnictwo
	Gądków Wielki	Torzym	Wystok	
1	2	3	4	5
N-ctwo wg. stanu na 01.01.2016 r.	7 685,9413	7 523,1475	6 526,2843	21 735,3731
N-ctwo wg. stanu na 13.10.2025 r.	7 687,4962	7 526,3818	6 574,7408	21 788,6188
Różnica:	1,5549	3,2343	48,4565	53,2457

Wyżej przedstawione zmiany powstały przede wszystkim wskutek:

Zbycia nieruchomości, poprzez:

- sprzedaż nieruchomości zabudowanych z art. 40a ustawy o lasach – **pow. 0,3210 ha**,
- sprzedaż gruntów z art. 38 w ramach przetargu publicznego – **pow. 0,4104 ha**,
- zamiany nieruchomości z art. 38e ustawy o lasach – **pow. 2,2949 ha**,
- wydane decyzje administracyjne:
 - w ramach specustawy drogowej (ZRID) – **pow. 0,4345 ha**,
 - w ramach komunalizacji na rzecz gmin – **pow. 0,9149 ha**,
- przekazanie zarządu nad drogami do Starostwa Powiatowego w Sulęcinie z art. 11 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami – **pow. 0,0320 ha**,
- przeniesienie zarządu pomiędzy jednostkami Lasów Państwowych w ramach umowy zamiany z art. 38e do nadleśnictwa Babimost – **pow. 5,8186 ha**

Nabycie nieruchomości w ramach:

- przejęcia gruntów z KOWR na podstawie art. 24 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami – **pow. 9,4725 ha**,
- nabycia na podstawie art. 37 ustawy o lasach – **pow. 2,2863 ha**,
- przejęcia w drodze decyzji administracyjnej wygaszającej decyzję o przeniesieniu zarządu z art. 40 ust. 1 ustawy o lasach – **pow. 45,0489 ha**,
- zamiany nieruchomości z art. 38e ustawy o lasach – **pow. 6,3106 ha**
- Korekty z dokonanych pomiarów geodezyjnych – **pow. 0,0166 ha**.
- Wprowadzenia do bazy SILP zmian w EGiB wykonanych w ostatnim kwartale 2015 r. **pow. 0,3371 ha**

Tabela 2. Zmiany w stanie posiadania (użytki bez współwłasności)

Stan na dzień:		01.01.2016				13.10.2025				Różnica	
	Rodzaj użytku	Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Nadleśnictwo	Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Nadleśnictwo	(kol. 10 – kol. 6)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.	Lasy - razem	7 430,6606	7 368,1828	6 223,6905	21 022,5339	7 430,5585	7 372,5611	6 279,8460	21 082,9656	60,4317	
1.1.	Grunty leśne zalesione - razem	7 056,9532	7 063,1129	5 926,6477	20 046,7138	6 987,9651	7 055,3210	5 966,9580	20 010,2441	-36,4697	
1)	drzewostany - razem	7 056,9532	7 063,1129	5 926,6477	20 046,7138	6 987,9651	7 055,3210	5 966,9580	20 010,2441	-36,4697	
	plantacje drzew - razem	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	
2)	w tym:										
	plantacje nasienne	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	
	plantacje drzew szybkorosnących	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	
1.2.	Grunty leśne niezalesione - razem	90,2680	69,3357	71,8702	231,4739	158,7964	81,3545	87,4242	327,5751	96,1012	
	w produkcji ubocznej - razem	15,3252	3,8915	4,3800	23,5967	15,3864	3,8882	4,3800	23,6546	0,0579	
	w tym:										
1)	plantacje choinek	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	
	plantacje krzewów	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	
	poletka łowieckie	15,3252	3,8915	4,3800	23,5967	15,3864	3,8882	4,3800	23,6546	0,0579	
2)	do odnowienia - razem	50,4425	59,5230	54,5102	164,4757	118,9052	71,5463	71,2742	261,7257	97,2500	
	w tym:										

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

Stan na dzień:		01.01.2016				13.10.2025				Różnica	
Rodzaj użytku		Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Nadleśnictwo	Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Nadleśnictwo	(kol. 10 – kol. 6)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
	halizny	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	1,8900	0,0000	1,8900	1,8900	
	zręby	50,4425	59,5230	54,5102	164,4757	118,9052	69,6563	71,2742	259,8357	95,3600	
	plazowiny	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	
	pozostałe leśne niezależone - razem	24,5003	5,9212	12,9800	43,4015	24,5048	5,9200	11,7700	42,1948	-1,2067	
	w tym:										
3)	przewidziane do naturalnej sukcesji	24,5003	0,0000	10,7200	35,2203	24,5048	0,0000	10,7200	35,2248	0,0045	
	objęte szczególnymi formami ochrony	0,0000	5,9212	1,0500	6,9712	0,0000	5,9200	1,0500	6,9700	-0,0012	
	przeznaczone do retencji	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	
	wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	0,0000	0,0000	1,2100	1,2100	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	-1,2100	
	Grunty związane z gospodarką leśną - razem	283,4394	235,7342	225,1726	744,3462	283,7970	235,8856	225,4638	745,1464	0,8002	
1.3.											
	w tym:										
1)	budynki i budowle	0,9044	0,9100	1,5963	3,4107	0,9044	0,9100	1,5063	3,3207	-0,0900	
2)	urządzenia melioracji wodnych	5,6542	0,4917	1,9313	8,0772	5,6542	0,4917	1,9313	8,0772	0,0000	
3)	linie podziału przestrzennego lasu	73,5339	58,1547	48,7425	180,4311	73,5344	58,1220	48,7425	180,3989	-0,0322	
4)	drogi leśne	189,8878	161,0026	147,9869	498,8773	189,8802	161,0345	148,0126	498,9273	0,0500	

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

Stan na dzień:		01.01.2016					13.10.2025				Różnica	
	Rodzaj użytku	Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Nadleśnictwo	Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Nadleśnictwo	(kol. 10 – kol. 6)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
5)	tereny pod liniami energetycznymi	13,4591	13,3052	8,3156	35,0799	13,8238	13,4574	8,6711	35,9523	0,8724		
6)	szkółki leśne	0,0000	0,0000	9,2500	9,2500	0,0000	0,0000	9,2500	9,2500	0,0000		
7)	miejsca składowania drewna	0,0000	1,8700	7,3500	9,2200	0,0000	1,8700	7,3500	9,2200	0,0000		
8)	parkingi leśne	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000		
9)	urządzenia turystyczne	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000		
2.	Grunty zadrzewione i zakrzewione	4,9000	17,8025	18,8661	41,5686	3,9031	17,8025	18,8661	40,5717	-0,9969		
	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – razem	7 435,5606	7 385,9853	6 242,5566	21 064,1025	7 434,4616	7 390,3636	6 298,7121	21 123,5373	59,4348		
3.	Użytki rolne - razem	61,5558	38,2249	114,8344	214,6151	64,6964	38,1081	109,5533	212,3578	-2,2573		
3.1.	Grunty orne - razem	27,9754	26,7310	84,0734	138,7798	29,0343	26,6022	78,0214	133,6579	-5,1219		
	w tym:											
1)	role	15,9054	6,1926	56,9188	79,0168	17,4954	6,0084	50,9799	74,4837	-4,5331		
2)	plantacje, poletka- składy drewna i szkółki na gruntach ornych	12,0700	20,5384	24,9146	57,5230	11,5389	20,5938	24,9146	57,0473	-0,4757		
3)	ugory, odłogi	0,0000	0,0000	2,2400	2,2400	0,0000	0,0000	2,1269	2,1269	-0,1131		
4)	działki rodzinne na gruntach ornych	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000		
5)	Budowie wspomagające produkcję rolniczą	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000		

Stan na dzień:		01.01.2016				13.10.2025				Różnica	
Rodzaj użytku		Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Nadleśnictwo	Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Nadleśnictwo	(kol. 10 – kol. 6)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
3.2.	sady	0,1238	0,0000	0,0000	0,1238	0,1238	0,0000	0,0000	0,1238	0,0000	
3.3.	łąki trwałe	22,0934	7,9318	5,3126	35,3378	23,0586	7,9319	5,6710	36,6615	1,3237	
3.4.	pastwiska trwałe	9,9312	3,3855	12,9200	26,2367	10,0655	3,4747	12,5175	26,0577	-0,1790	
3.5.	grunty rolne zabudowane	0,3820	0,1766	0,2984	0,8570	0,2436	0,0993	0,2984	0,6413	-0,2157	
3.6.	grunty pod stawami rybnymi	1,0300	0,0000	12,2300	13,2600	1,1706	0,0000	12,2556	13,4262	0,1662	
3.7.	grunty pod rowami rolnymi	0,0200	0,0000	0,0000	0,0200	0,0200	0,0000	0,0000	0,0200	0,0000	
3.8.	Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,9800	0,0000	0,7894	1,7694	1,7694	
4.	Grunty pod wodami - razem	0,0000	1,1600	1,0300	2,1900	0,0000	1,1600	0,9698	2,1298	-0,0602	
	w tym:										
4.1.	Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	
4.2.	Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	0,0000	1,1600	1,0300	2,1900	0,0000	1,1600	0,9698	2,1298	-0,0602	
4.3.	Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	
5.	Użytki ekologiczne – razem	125,3800	18,3400	23,6300	167,3500	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	-167,3500	
6.	Tereny różne - razem	0,0000	2,4282	0,0000	2,4282	0,0000	2,4282	0,0000	2,4282	0,0000	
	w tym:										

Stan na dzień:		01.01.2016				13.10.2025				Różnica (kol. 10 – kol. 6)
		Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Nadleśnictwo	Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Nadleśnictwo	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1)	grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagosp. grunty zrekult.	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
2)	wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
3)	grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
4)	Różne inne	0,0000	2,4282	0,0000	2,4282	0,0000	2,4282		2,4282	0,0000
7.	Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	3,1191	5,9556	3,1265	12,2012	2,6989	5,1602	0,6272	8,4863	-3,7149
	w tym:									
7.1.	Tereny mieszkaniowe	0,4104	0,5407	0,0000	0,9511	0,0000	0,6732	0,0000	0,6732	-0,2779
7.2.	Tereny przemysłowe	0,0000	0,9089	0,0000	0,9089	0,0000	0,9089	0,0000	0,9089	0,0000
7.3.	Tereny zabudowane inne	0,0000	0,2522	0,0000	0,2522	0,3202	0,2522	0,0000	0,5724	0,3202
7.4.	Zurbanizowane tereny niezabudowane	0,3576	1,2916	0,2064	1,8556	0,0276	1,2691	0,2064	1,5031	-0,3525
7.5.	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	2,3511	0,0000	0,0000	2,3511	2,3511	0,0000	0,0000	2,3511	0,0000
	w tym:									
1)	ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	1,6811	0,0000	0,0000	1,6811	1,6811	0,0000	0,0000	1,6811	0,0000
2)	tereny zabytłkowe	0,3500	0,0000	0,0000	0,3500	0,3500	0,0000	0,0000	0,3500	0,0000

Stan na dzień:		01.01.2016				13.10.2025				Różnica	
Rodzaj użytku		Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Nadleśnictwo	Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Nadleśnictwo	(kol. 10 – kol. 6)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
3)	tereny sportowe	0,3200	0,0000	0,0000	0,3200	0,3200	0,0000	0,0000	0,3200	0,0000	0,0000
4)	ogrody zoologiczne i botaniczne	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
5)	tereny zieleni nieurządzonej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
6)	rodzinne ogródki działkowe	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
7.6.	Użytki kopalne	0,0000	0,0000	2,5200	2,5200		0,0000	0,0000	0,0000	-2,5200	
7.7.	Tereny komunikacyjne - razem	0,0000	2,9622	0,4001	3,3623	0,0000	2,0568	0,4208	2,4776	-0,8847	
	w tym:										
1)	Drogi	0,0000	1,6808	0,4001	2,0809	0,0000	0,7754	0,4208	1,1962	-0,8847	
2)	tereny kolejowe	0,0000	1,2814	0,0000	1,2814	0,0000	1,2814	0,0000	1,2814	0,0000	
3)	Grunty pod budowę dróg publicznych	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	
4)	inne tereny komunikacyjne	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	
8.	Nieuzbytki - razem	60,3258	71,0535	141,1068	272,4861	185,6393	89,1617	164,8784	439,6794	167,1933	
	w tym:										
1)	bagna	60,3258	70,3335	141,1068	271,7661	185,6393	88,4417	164,8784	438,9594	167,1933	
2)	piaski	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	
3)	utwory fizjograficzne	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	

Analiza gospodarki przeszłej						Elaborat Nadleśnictwo Torzym					
Stan na dzień:		01.01.2016				13.10.2025				Różnica	
Rodzaj użytku		Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Nadleśnictwo	Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Nadleśnictwo	(kol. 10 – kol. 6)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
4)	wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	0,0000	0,7200	0,0000	0,7200	0,0000	0,7200	0,0000	0,7200	0,0000	0,0000
5)	wody nie nadające się do produkcji rybnej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Razem grunty nie zaliczone do lasów		255,2807	154,9647	302,5938	712,8392	256,9377	153,8207	294,8948	705,6532	-7,1860	
OGÓŁEM (2-10)		7 685,9413	7 523,1475	6 526,2843	21 735,3731	7 687,4962	7 526,3818	6 574,7408	21 788,6188	53,2457	
Grunty stanowiące współwłasność nadleśnictwa i osób fizycznych		0,2282	0,1324	0	0,3606	0	0,1324	0	0,1324	-0,2282	

1.3 Zestawienie stanu posiadania

Tabela 3. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa obrębami według stanu na dzień 13.10.2025 r.

Obręb	Powierzchnia [ha]					
	Lasy [ha]			Grunty zadrzewione i zakrzewione (ha)	Grunty nieleśne [ha]	Ogółem [ha]
	Grunty leśne (zal. i nzał.)	Grunty związane z gosp. leśną	Razem lasy			
1	2	3	4	5	6	7
Gądków Wielki	7 146,7615	283,7970	7 430,5585	3,9031	256,9377	7 687,4962
Torzym	7 136,6755	235,8856	7 372,5611	17,8025	153,8207	7 526,3818
Wystok	6 054,3822	225,4638	6 279,8460	18,8661	294,8948	6 574,7408
N-ctwo wg. stanu na 13.10.2025 r.	20 337,8192	745,1464	21 082,9656	40,5717	705,6532	21 788,6188
N-ctwo wg. stanu na 01.01.2016 r.	20 278,1877	744,3462	21 022,5339	41,5686	712,8392	21 735,3731
Różnica:	59,6315	0,8002	60,4317	-0,9969	-7,1860	53,2457

Z powyższej tabeli wynika, że w minionym 10-leciu powierzchnia ogółem Nadleśnictwa Wzrosła o 53,2457 ha.

Nadleśnictwo włada 10 działkami o łącznej powierzchni 67,9003 ha, przejętymi w trwały zarząd na mocy umów z Dyrektorem Agencji Nieruchomości Rolnych Oddziału Terenowego w Gorzowie Wielkopolskim.

Grunty będące w zarządzie Nadleśnictwa Torzym znajdują się na terenie województwa Lubuskiego, w zasięgu dwóch Powiatów: Sulęcińskiego i Świebodzińskiego oraz trzech gmin: Torzym, Sulęcín oraz Łagów.

Nadleśnictwo posiada grunty stanowiące współwłasność Nadleśnictwa i osób fizycznych.

Tabela 4. Zestawienie współwłasności na terenie Nadleśnictwa Torzym

Lp.	Działka ewidencyjna	Obręb ewidencyjny	Gmina	Powierzchnia	Użytek	Udział we współwłasności
1	2	3	4	5	6	7
1	7708	M.Torzym	Torzym Miasto	0,1324	B	26/100
Razem:						0,1324 ha

Różnica w powierzchni ogólnej Nadleśnictwa w stosunku do stanu z 2016 r. powstała między innymi na skutek:

- zwrotu nieruchomości po wygaszeniu decyzji administracyjnych,
- przyjęcia nieruchomości z KOWR,
- zamian nieruchomości ,
- zakupu nieruchomości.

Wszelkie zmiany w stanie posiadania powstałe po 30.09.2025 r. (ruchy gruntowe) Nadleśnictwo Torzym uzupełni tuż po wgraniu nowej bazy SILP, przy czym nie później niż do 15 stycznia 2026 r.

2. PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH NA UBIEGŁE 10-LECIE Z ICH WYKONANIEM

Do analizy przyjęto etat zgodny z planem urządzenia lasu na lata 2016-2025 zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. znak DLP-I.611.46.2016. Szczegółowe wielkości wykonane w użytkowaniu rębnym i przedrębnym dla Nadleśnictwa i poszczególnych obrębów przedstawiono w tabelach.

Analizę oparto na realizacji planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa w latach 2016-2024 i planie zadań gospodarczych na 2025 rok, będącym jeszcze w realizacji.

2.1 Użytkowanie główne

2.1.1.1 Pozyskanie drewna (użytki rębne oraz przedrębne)

Tabela 5 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem - Nadleśnictwo Torzym

Rok kalendarzowy	Użytki													Ogółem	
	Rębne				Przedrębne				razem						
	ha	m³	przygodne	m³	razem	ha	m³	czyszczenia	ha	m³	trzebieże	ha	m³	przygodne	m³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			
2016	396,37	66 108,98	996,31	67 105,29	5,75	45,93	1 418,81	47 830,08	2 518,70	50 394,71	1 820,93	117 500,00			
2017	322,1	55 164,56	3 335,44	58 500,00	27,72	407,14	1 082,15	43 891,88	6 100,98	50 400,00	1 431,97	108 900,00			
2018	253,01	49 821,29	8 315,69	58 136,98	25,24	503,3	700,05	32 223,83	14 135,89	46 863,02	978,3	105 000,00			
2019	360,64	61 746,92	1 888,23	63 635,15	22,07	445,73	1 047,16	43 373,02	5 546,10	49 364,85	1 429,87	113 000,00			
2020	319,11	54 985,82	1 330,77	56 316,59	17,42	312,28	830,51	36 244,79	4 276,25	40 833,32	1 167,04	97 149,91			
2021	362,97	58 816,34	755,81	59 572,15	8,5	67,82	1 185,08	48 489,49	2 971,01	51 528,32	1 556,55	111 100,47			
2022	345,33	57 945,73	4 086,79	62 032,52	7,88	66,19	828,23	44 701,22	9 403,08	54 170,49	1 181,44	116 203,01			
2023	371,89	67 809,43	1 512,92	69 322,35	29,03	437,82	1 261,62	43 146,86	1 058,24	44 642,92	1 662,54	113 965,27			
2024	330,57	62 855,47	519,21	63 374,68	16	145,72	1 504,21	50 842,09	1 363,58	52 351,39	1 850,78	115 726,07			
2025 (plan)	135,31	18 824,00	4276	23 100,00	16,83	169	1746,29	67 989,00	3 242,00	71 400,00	1 898,43	94 500,00			
Razem	3 197,30	554 078,54	27 017,17	581 095,71	176,44	2 600,93	11 604,11	458 732,26	50 615,83	511 949,02	14 977,85	1 093 044,73			
Ogółem etat za okres ubiegły	3 121,57	615 208	X	615 208	203,06	8 728,00	11 831,87	503 258	X	511 986	15 156,5	1 127 194			
% wykonania	102,43%	90,06%		94,46%	86,89%	29,80%	98,08%	91,15%		99,99%	98,82%	96,97%			

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

Tabela 6 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem - obręb Gądków Wielki

Rok kalendarzowy	Uzynki												Ogółem
	Rębne				Przedrębne				Ogółem				
	ha	m³	przygodne	razem	czyszczenia		trzebieze		przygodne	razem	m³	Ha	
					ha	m³	ha	m³					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2016	108,07	20 851,44	200,67	21 052,11	0,86	17,06	473,26	14 865,43	582,46	15 464,95	582,19	36 517,06	
2017	98,64	18646,37	496,45	19 142,82	3,95	105,91	367,18	12 331,34	1 265,35	13 702,60	469,77	32 845,42	
2018	105,85	22517,32	1014,74	23 532,06	7,27	126,37	222,08	8 364,68	1 716,96	10 208,01	335,20	33 740,07	
2019	104,09	19 397,93	178,46	19 576,39	7,20	176,80	437,58	16 551,27	1 409,74	18 137,81	548,87	37 714,20	
2020	103,95	19210,54	131,18	19 341,72	9,21	212,69	285,22	11 889,47	660,60	12 762,76	398,38	32 104,48	
2021	116,48	20030,3	218,45	20 248,75	3,02	39,14	447,48	17 635,74	1 374,23	19 049,11	566,98	39 297,86	
2022	92,63	13 790,60	640,97	14 431,57	4,49	37,98	231,82	8 479,26	2 158,27	10 675,51	328,94	25 107,08	
2023	105,94	23499,71	634,49	24 134,20	7,61	49,51	439,10	14 909,79	173,65	15 132,95	552,65	39 267,15	
2024	86,80	21696,82	233,34	21 930,16	3,98	21,79	635,9	21 040,36	184,82	21 246,97	726,68	43 177,13	
2025 (plan)	17,00	2892	1 553,00	4 445,00	0,00	0,00	723,58	26 433,00	867,00	27 300,00	740,58	31 745,00	
Razem	939,45	182 533,03	5301,75	187 834,78	47,59	787,25	4 263,20	152 500,34	10 393,08	163 680,67	5 250,24	351 515,45	
Ogółem etat za okres ubiegły	939,77	204 914,00	X		52,91	2 122,00	4 336,44	173 458,00	X		5 329,12	380 494,00	
% wykonania	99,97%	89,08%			91,67%	89,95%	98,31%	87,92%			98,52%	92,38%	

Tabela 7 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem - obręb Torzym

Rok kalendarzowy	Użytki												Ogółem	
	Rębne				Pracirębne				razem					
	ha	m³	przygodne		razem		czyszczenia		trzebieże		przygodne		razem	
			ha	m³	ha	m³	ha	m³	ha	m³	ha	m³	ha	m³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
2016	147,46	23 379,96	274,6	23 654,56	2,32	6,45	519,10	18 809,85	780,74	19 597,04	668,88	43 251,60		
2017	102,51	18 121,65	1 613,64	19 735,29	16,66	181,09	430,53	18 557,17	2 737,53	21 475,79	549,70	41 211,08		
2018	79,91	14 641,07	4 478,95	19 120,02	8,07	165,94	266,22	13 747,71	7 771,11	21 184,76	354,20	40 304,78		
2019	115,85	21 216,95	884,20	22 101,15	3,99	75,58	386,01	16 947,71	2 198,22	19 221,51	505,85	41 322,66		
2020	101,08	15 897,46	444,46	16 341,92	3,97	68,07	339,04	15 270,95	2 410,41	17 749,43	444,09	34 091,35		
2021	104,82	18 153,56	196,91	18 350,47	3,04	15,83	420,42	17 730,15	880,56	18 626,54	528,28	36 977,01		
2022	138,82	24 737,58	2 193,71	26 931,29	2,56	22,29	375,52	23 960,68	4 079,71	28 062,68	516,90	54 993,97		
2023	115,81	20 765,55	461,31	21 226,86	9,81	188,15	445,62	15 315,11	282,98	15 786,24	571,24	37 013,10		
2024	109,39	21 428,13	134,58	21 562,71	8,23	74,20	460,66	15 606,81	598,80	16 279,81	578,28	37 842,52		
2025 (plan)	74,51	10019	1266	11 285,00	10,78	103	571,94	23 995,00	1 202,00	25 300,00	657,23	36 585,00		
Razem	1 090,16	188 360,91	11 948,36	200 309,27	69,43	900,6	4 215,06	179 441,14	22 942,06	203 283,80	5 374,65	403 593,07		
Ogółem etat za okres ubiegły	1 024,32	200 552,00	x	200 552,00	75,60	3 326,00	4 322,98	190 212,00	x	193 538,00	5 422,90	394 090,00		
% wykonania	106,43%	93,92%		99,88%	91,84%	27,08%	97,50%	94,34%		105,04%	99,11%	102,41%		

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

Analiza gospodarki przeszłej

Tabela 8 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem - obręb Wystok

Rok kalendarzowy	Ubytki														
	Rębne				Przedrębne									Ogółem	
	ha	m³	przygodne	razem	czyszczenia		trzebieże			przygodne	razem				
					ha	m³	ha	m³	ha			m³			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			
2016	140,84	21877,58	521,04	22 398,62	2,57	22,42	426,45	14 154,80	1 155,50	15 332,72	569,86	37 731,34			
2017	120,95	18396,54	1 225,35	19 621,89	7,11	120,14	284,44	13 003,37	2 098,10	15 221,61	412,50	34 843,50			
2018	67,25	12662,9	2 822,00	15 484,90	9,90	210,99	211,75	10 611,44	4 647,82	15 470,25	288,90	30 955,15			
2019	140,70	21132,04	825,57	21 957,61	10,88	193,35	223,57	9 874,04	1 938,14	12 005,53	375,15	33 963,14			
2020	114,08	19877,82	755,13	20 632,95	4,24	31,52	206,25	9 084,37	1 205,24	10 321,13	324,57	30 954,08			
2021	141,67	20632,48	340,45	20 972,93	2,44	12,85	317,18	13 123,60	716,22	13 852,67	461,29	34 825,60			
2022	113,88	19417,55	1 252,11	20 669,66	0,83	5,92	220,89	12 261,28	3 165,10	15 432,30	335,60	36 101,96			
2023	150,14	23544,17	417,12	23 961,29	11,61	200,16	376,90	12 921,96	601,61	13 723,73	538,65	37 685,02			
2024	134,38	19730,52	151,29	19 881,81	3,79	49,73	407,65	14 194,92	579,96	14 824,61	545,82	34 706,42			
2025 (plan)	43,80	5 913,00	1 457,00	7 370,00	6,05	66,00	450,77	17 561,00	1 173,00	18 800,00	500,62	26 170,00			
Razem	1 167,69	183184,6	9767,06	192 951,66	59,42	913,08	3 125,85	126 790,78	17 280,69	144 984,55	4 352,96	337 936,21			
Ogółem etat za okres ubiegły	1 157,48	209 742,00	X	209 742,00	74,55	3 280,00	3 172,45	139 588,00	X	142 868,00	4 404,48	352 610,00			
% wykonania	100,88%	87,34%		91,99%	79,70%	27,84%	98,53%	90,83%		101,48%	98,83%	95,84%			

2.1.2 Grunty wyłączone z produkcji

Tabela 9 Zestawienie drewna pozyskanego w ubiegłym okresie – na gruntach wyłączonych z zarządu nadleśnictwa (decyzje ZRID)

Rok kalendarzowy	Użytki z wylesień na gruntach wyłączonych z produkcji	
	Pow. manipulacyjna (ha)	Miąższość grubizny (m ³)
1	2	3
2018	0,2001	26,86
2021	0,1148	0,00
2025	0,1148	12,25
Razem	0,29	39,11

Tabela 10 Wykaz decyzji ZRID wyłączających grunty z zarządu nadleśnictwa, zrealizowanych w ubiegłym 10-leciu z pozyskaniem grubizny

Lp	Numer Decyzji	Data wydania decyzji	Leśnictwo	rodzaj inwestycji
1	3	4	5	6
1	14/2017	23.04.2018 r	Dębrznica	Przebudowa drogi wojewódzkiej 138
2	14/2021	12.05.2022 r.	Pniów	Przebudowa drogi krajowej 92
3	10/2025	17.07.2025 r.	Pniów	Przebudowa drogi gminnej

W ubiegłym 10-leciu pozyskano 39,11 m³ grubizny na gruntach wyłączonych z zarządu Nadleśnictwa.

W tym okresie nie dokonano wyłączenia gruntów z produkcji leśnej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

2.1.3 Użytkowanie zasobów drzewnych w ubiegłym okresie

Tabela 11 Analiza wykonania użytkowania głównego (zabiegi bez nawrotów kolejnych)

Wyszczególnienie		Powierzchnia			Miąższość		
		Etat na	Wykonanie za 10 lat	Zaawansowanie	Etat na	Wykonanie za 10 lat	Zaawansowanie
		10 - lecie	obowiązywania	realizacji	10 - lecie	obowiązywania	realizacji
			planu UL	planu UL (%)		planu UL	planu UL (%)
1		2	3	4	5	6	7
Użytki rębne - razem		3 121,57	3 197,30	102,43%	615 208,00	581 095,71	94,46%
w tym:	iglaste	X	X	X	X	538 386,65	X
	liściaste	X	X	X	X	42 709,06	X
a	zaliczane na etat powierzchniowy	3 121,57	3 197,30	102,43%	612 020,00	546942,43	89,37%
	w tym: nieprojektowane w planach UL do cięć rębnych	X	95,15	X	X	20 008,69	X
b	nie zal. na etat pow. + przygodne	X	X	X	3188	34 153,28	1071,31%
Użytki przedrębne - razem		12034,93	11 780,55	97,89%	511 986,00	511 949,02	99,99%
w tym:	iglaste	X	X	X	X	473 830,17	X
	liściaste	X	X	X	X	38 118,85	X
a	czyszczenia	203,06	176,44	86,89%	8 728,00	2 600,93	29,80%
b	trzebieże + przygodne	11 831,87	11 604,11	98,08%	503 258,00	509348,09	101,21%
Użytki główne - razem		15 156,5	14 977,85	98,82%	1 127 194,00	1 093 044,73	96,97%
w tym:	iglaste	X	X	X	X	1 012 216,82	X
	liściaste	X	X	X	X	80 827,91	X

- Nadleśnictwo zrealizowało etat użytkowania głównego pod względem powierzchniowym w 98,82 %, a pod względem miąższościowym w 96,97 %.
- W użytkowaniu rębnym etat powierzchniowy został zrealizowany w 102,43 %, a etat miąższościowy w 94,46 %.
- W użytkowaniu przedrębnym etat powierzchniowy został zrealizowany w 97,89 %, a etat miąższościowy w 99,99 %.

W kolejnej tabeli przedstawiono szczegółową analizę wykonania cięć użytkowania rębного w Nadleśnictwie.

2.1.4 Użytkowanie rębne

Tabela 12 Analiza wykonania cięć w użytkowaniu rębnym (zabiegi bez nawrotów)

Nr wiersza	Wyszczególnienie			Obręb			Razem Nadleśnictwo	
				Gądków Wielki	Torzym	Wystok		
1	2			3	4	5	6	
1	Ogółem użytkowanie rębne	Etat na 10 - lecie		m³	204 914,00	200 552,00	209 742,00	615 208,00
2				ha	939,77	1 024,32	1 157,48	3 121,57
3		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m³	187 834,78	200 309,27	192 951,66	581 095,71
4				ha	939,45	1 090,16	1167,69	3197,30
5		Stopień realizacji etatu	miąższościowego (3:1)	%	91,67%	99,88%	91,99%	94,46%
6			powierzchniowego (4:2)	%	99,97%	106,43%	100,88%	102,43%
7		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m³	1176,03	14 359,05	4 473,61	20008,69
8				ha	4,07	65,48	25,6	95,15
9		Udział cięć pozaplanowych	w miąższości (7:3)	%	0,63%	7,17%	2,32%	3,44%
10			w powierzchni (8:4)	%	0,43%	6,01%	2,19%	2,98%
11	w tym:							
12	Rębnia I	Zadania wg planu UL na 10 lat		m³	122 294,00	90 677,00	80 010,00	292 981,00
13				ha	406,09	305,83	252,58	964,50
14		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m³	113 632,93	92 157,55	73 524,78	279 315,26
15				ha	409,37	352,54	270,08	1 031,99
16		Stopień realizacji etatu	miąższościowego (14:12)	%	92,92%	101,63%	91,89%	95,34%
17			powierzchniowego (15:13)	%	100,81%	115,27%	106,93%	107,00%
18		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m³	799,40	10 554,95	3 555,65	14 910,00
19				ha	3,29	40,86	16,17	60,32
20		Udział cięć pozaplanowych	w miąższości (18:14)	%	0,70%	11,45%	4,84%	5,34%
21			w powierzchni (19:15)	%	0,80%	11,59%	5,99%	5,85%
22	Rębnie złożone II-IV	Zadania wg planu UL na 10 lat		m³	81 754,00	108 830,00	128 455,00	319 039,00
23				ha	533,68	718,49	904,9	2157,07
24		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m³	67 242,33	92 824,20	107 293,64	267 360,17
25				ha	530,08	737,62	897,61	2165,31
26		Stopień realizacji etatu	miąższościowego (24:22)	%	82,25%	85,29%	83,53%	83,80%
27			powierzchniowego (25:23)	%	99,33%	102,66%	99,19%	100,38%
28		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m³	376,63	3 804,10	917,96	5 098,69
29				ha	0,78	24,62	9,43	34,83
30		Udział cięć pozaplanowych	w miąższości (28:24)	%	0,56%	4,10%	0,86%	1,91%
31			w powierzchni (29:25)	%	0,15%	3,34%	1,05%	1,61%,
32	Niezałącz. Na etat pow.	Zadania wg planu UL na 10 lat		m³	866,00	1 045,00	1 277,00	3 188,00
33		Wykonanie za 10 lat obowiązyw. Planu UL		m³	1642,77	3 202,16	2 291,18	7 136,11
34		Stopień realizacji (33:32)		%	189,7	306,43%	179,42%	223,84%
35		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m³	561,56	1 139,83	757,59	2 458,98

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwa Torzym

36	Udział cięć pozaplanowych (35:33)	%	34,18%	35,60%	33,07%	34,46%
37	Użytki przygodne rębne	m ³	5 301,75	11 948,36	9 767,06	27 017,17
38	- w tym CSS	m ³	399,13	1 037,15	1 719,41	3 155,69
39	Udział użytków przygodnych rębnych (37:3)	%	2,82%	5,96%	5,06%	4,65%

RĘBNIE ZUPEŁNE

Etat powierzchniowy wynosił 964,50 ha, z czego wykonano 1 031,99 ha. Stopień realizacji etatu powierzchniowego wyniósł 107,00 %. Etat miąższościowy wynosił 292 981,00 m³ a wykonano 279 315,26 m³. Stopień realizacji etatu miąższościowego wyniósł 95,34 %.

W ramach użytkowania rębego nieobjętego planem UL zrealizowano powierzchnię 60,32 ha oraz pozyskano 14 910,00 m³, co stanowiło 5,34 % etatu miąższościowego.

RĘBNIE ZŁOŻONE

Etat powierzchniowy wynosił 2157,07 ha, wykonano 2 165,31 ha – stopień realizacji etatu powierzchniowego wyniósł 100,38%. Etat miąższościowy wynosił 319 039,00 m³, wykonano 267 360,17m³ – stopień realizacji wyniósł 83,80 %.

W ramach użytkowania rębego nieobjętego planem UL zrealizowano powierzchnię 34,83 ha oraz pozyskano 5 098,69 m³, co stanowiło 1,91 % etatu miąższościowego.

Udział użytków przygodnych w użytkowaniu rębnym wyniósł 27 017,17 m³, co stanowiło 4,65 %.

W ramach użytkowania rębego nieobjętego planem pozyskano 20 008,69 m³.

Tabela 13 Wykaz cięć rębnych nie wykonanych w latach 2016 – 2025

Lp	Leśnictwo	Adres leśny	Rębnia	Pow.	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1	01	14-13-1-01- 17 -b -00	IIIB	0,83	Lasy OCP 1
2	03	14-13-1-03-295 -g -00	IIIA	4,94	Lasy OCP 1
3	07	14-13-2-07-270 -c -00	IIB	3,77	Lasy OCP 1.
4	07	14-13-2-07-284 -c -00	IIA	5,53	Lasy OCP 1.
5	08	14-13-2-08-135 -p -00	III B	1,28	Lasy OCP 1.
6	09	14-13-3-09-57 -d -00	IB	0,56	Lasy OCP 1.
7	09	14-13-3-09-40A -k -00	IIB	1,99	Lasy OCP 1.
8	06	14-13-2-06-157 -m -00	IB	0,71	Lasy OCP 1.
9	11	14-13-2-11-119 -i -00	IIIA	2,60	Lasy OCP 1.
Ogółem:				22,21	

2.1.5 Realizacja użytkowania rębnego na powierzchniach pozaplanowych. Zgody na zręby sanitarne wraz z omówieniem przyczyn

Tabela 14 Pozycje ze zmianą kategorii użytkowania oraz pozycje dodatkowe

Lp.	Adres leśny	Wskazówki	Wykonanie			Uwagi
		Grupa czynności	Grupa czynności	Pow. (ha)	Miąższność grubizny (m3)	
1	2	3	4	5	6	7
1	2-06-78 -j- 01	TPP	IB	0,25	52,72	Zgoda RDLP 13.11.2017 Zn. Spr.: ZS.7014.34.2017
2	2-06-78 -o- 01	TPP	IB	0,35	103,91	
3	3-09-24 -i- 01	Brak wskazań	IB	1,20	108,91	Zgoda RDLP 04.09.2017 Zn. Spr.: ZS.7014.23.2017
4	3-09-36 -d- 01	TPP	IB	1,00	110,80	
5	3-09-39 -a -01	TPP	IB	0,23	24,80	
6	3-09-39 -b -01	TPP	IB	0,37	53,01	
7	2-06-97 -d -00	Brak wskazań	IIIA	2,42	53,73	Zgoda RDLP 13.11.2017 Zn. Spr.: ZS.7014.34.2017
8	3-09-22 -k -00	TPP	III B	1,16	33,16	Zgoda RDLP 04.09.2017 Zn. Spr.: ZS.7014.23.2017
9	3-09-27 -g -01	TPP	IB	0,80	46,09	
10	2-06-88 -j -00	TPP	III B	4,07	822,33	Zgoda RDLP 13.11.2017 Zn. Spr.: ZS.7014.24.2017
11	2-06-97 -d -00	Brak wskazań	III AU	2,42	99,56	Zgoda RDLP 13.11.2017 Zn. Spr.: ZS.7014.34.2017
12	2-05-1 -d -00	TPP	IB	1,46	164,32	Zgoda RDLP 26.04.2018 Zn. Spr.: ZS.7014.11.2018
13	2-05-3 -l -01	TPP	IB	1,30	103,31	
14	2-06-87 -a -01	TPP	IB	0,78	107,96	Zgoda RDLP 26.04.2028 Zn. Spr.: ZS.7014.11.2018
15	3-09-24 -g -01	TPP	IB	1,00	228,26	Zgoda RDLP 4.09.2017 Zn. Spr.: ZS.7014.23.2017
16	3-09-25 -a -00	TPP	IB	0,62	194,26	
17	3-09-35 -g -00	TPP	IB	0,80	251,08	Zgoda RDLP 26.04.2018 Zn. Spr.: ZS.7014.11.2018
18	1-01-67 -f -01	TPP	I B	0,50	139,15	Zgoda RDLP 07.01.2019 Zn. Spr.: ZS.7014.54.2018
19	2-05-31 -b -00	Brak wskazań	I B	1,32	534,53	Zgoda RDLP 18.01.2019 Zn. Spr.: ZS.7014.2.2019
20	2-05-32 -a -01	TPP	IB	0,56	194,98	Zgoda RDLP 31.07.2019 Zn. Spr.: ZS.7014.71.2019
21	2-06-90 -f -01	TPP	IB	0,80	176,34	Zgoda RDLP 07.03.2019 Zn. Spr.: ZS.7014.21.2019
22	2-06-97 -a -00	TPP	IB	1,07	224,57	Zgoda RDLP 19.06.2019 Zn. Spr.: ZS.7014.54.2019
23	2-06-97 -f -01	TPP	IB	1,20	237,50	Zgoda RDLP 07.03.2019 Zn. Spr.: ZS.7014.21.2019
24	2-08-139A -h -01	TPP	IB	0,83	242,42	Zgoda RDLP 22.11.2018 Zn. Spr.: ZS.7014.47.2018
25	2-08-141 -a -01	Brak wskazań	IB	1,48	312,12	Zgoda RDLP 07.03.2019 Zn. Spr.: ZS.7014.21.2019

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwa Torzym

26	2-08-155 -h -01	Brak wskazań	IB	0,65	266,77	Zgoda RDLP - 07.01.2019 Zn. Spr.: ZS.7014.54.2018 oraz Zgoda RDLP z dn.13.03.2019 Zn. Spr. 7014.28.2019
27	2-08-155 -k -01	TPP	IB	0,80	217,69	
28	2-08-139A -l -01	TPP	IB	0,24	66,97	Zgoda RDLP 22.11.2018 Zn. Spr.: ZS.7014.47.2018
29	3-11-113 -g -01	TPP	IB	2,24	348,74	Zgoda RDLP - 07.03.2019 Zn. Spr.: ZS.7014.21.2019
30	2-07-279 -l -00	Brak wskazań	II B	2,82	436,10	Zgoda RDLP 20.05.2019 Zn. Spr.: ZS.7014.44.2019
31	2-07-279 -m -00	Brak wskazań	II B	1,08	196,69	
32	3-09-40 -i -00	Brak wskazań	III BU	3,94	391,33	Zgoda RDLP 07.01.2019 Zn. Spr. ZS.7014.54.2018
33	3-10-271 -d -00	Brak wskazań	III AU	2,55	285,79	Zgoda RDLP 26.04.2018 Zn. Spr.: ZS.7014.11.2018
34	3-10-259 -o -01	TPP	I B	0,70	171,29	Zgoda RDLP 07.03.2019 Zn. Spr. ZS.7014.21.2019
35	3-10-259 -o -99	TPP	IBS	0,49	172,30	Kontynuacja rębni z 2019r.; Zgoda Zastępcy Nadleśniczego z dn. 30.10.2020 Zn. Spr. ZG-U 7014.6.2020
36	1-01-67 -f -99	TPP	IBS	0,89	197,72	Zgoda RDLP - 26.10.2020 Zn. Spr.: ZS.7014.88.2020
37	1-01-67 -l -01	TPP	IBS	0,77	86,04	Zgoda RDLP 15.06.2020 Zn. Spr.: ZS.7014.49.2020
38	2-08-142 -a -00	Brak wskazań	II BS	2,18	243,20	Zgoda RDLP 28.01.2020 Zn. Spr. ZS.7014.12.2020
39	2-05-1 -b -01	TPP	IBS	0,56	70,25	Zgoda RDLP 28.03.2022 Zn. Spr.: ZS.7014.21.2022
40	2-05-1 -c -01	TPP	IBS	0,24	34,76	
41	2-05-2 -a -01	TPP	I BS	0,50	304,54	Zgoda RDLP 03.03.2022 Zn. Spr.: ZS.7014.14.2022
42	2-06-86 -f -01	TPP	I BS	0,15	41,66	Zgoda RDLP 28.03.2022 Zn. Spr.: ZS.7014.21.2022
43	2-06-86 -i -01	TPP	IBS	0,60	206,58	
44	2-06-86 -k -01	TPP	IBS	2,00	438,07	
45	2-06-97 -j -01	TPP	IBS	0,75	269,85	Zgoda RDLP 03.03.2022 Zn. Spr.: ZS.7014.14.2022
46	2-06-105 -g -01	TPP	IBS	1,37	295,59	
47	2-06-112 -g -01	TPP	IBS	1,06	429,92	
48	2-06-114 -b -01	Brak wskazań	IBS	0,77	358,18	Zgoda RDLP 28.03.2022 Zn. Spr.: ZS.7014.21.2022
49	2-06-116 -g -01	TPP	IBS	0,55	178,49	
50	2-06-116 -h -01	TPP	IBS	1,80	444,77	Zgoda RDLP 03.03.2022 Zn. Spr.: ZS.7014.14.2022
51	2-06-119 -f -01	TPP	IBS	0,60	245,97	
52	2-06-119 -g -01	TPP	IBS	1,00	260,93	
53	2-06-168 -a -01	TPP	IBS	1,20	404,38	
54	2-06-168 -a -02	TPP	IBS	1,31	466,27	
55	2-06-190 -b -01	TPP	IBS	0,51	216,82	Zgoda RDLP 25.10.2022 Zn. Spr. ZS.7014.47.2022
56	2-07-235 -a -01	TPP	IBS	0,58	113,67	
57	2-07-252 -h -01	TPP	IBS	2,52	647,71	Zgoda RDLP 19.04.2022 Zn. Spr. ZS.7014.27.2022
58	2-07-252 -i -01	TPP	IBS	4,40	1080,28	Zgoda RDLP 03.03.2022 Zn. Spr. ZS.7014.14.2022
59	3-09-20 -j -01	TPP	IBS	0,60	93,60	
60	3-09-36 -j -01	TPP	IBS	0,70	241,61	Zgoda RDLP 3.03.2022 Zn. Spr.: ZS.7014.14.2022
61	3-09-56 -d -01	TPP	IBS	0,70	136,66	
62	3-10-84 -l -00	TPP	IBS	0,98	199,94	
63	3-10-95 -b -01	TPP	IBS	1,50	413,09	
64	3-10-111 -b -01	TPP	IBS	0,70	158,50	
65	2-06-87 -a -02	TPP	II BUS	0,84	355,11	Zgoda RDLP 19.04.2022 Zn. Spr.: ZS.7014.27.2022
66	2-06-131 -n -01	TPP	IIBS	0,47	74,33	
67	2-06-131 -o -01	TPP	IB	0,76	81,76	

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwa Torzym

68	2-07-279 -l -01	Brak wskazań	II BUS	2,20	184,81	Zgoda RDLP 03.03.2022 Zn. Spr.: ZS.7014.14.2022
69	2-07-279 -m -00	Brak wskazań	II BUS	1,08	134,54	
70	2-07-266 -a -01	TPP	II BUS	2,37	510,86	
71	2-07-252 -k -01	TPP	II BUS	1,04	447,30	Zgoda RDLP 17.04.2023 Zn. Spr.: ZS.7014.25.2023
72	1-01-62 -d -01	TPP	IBS	0,10	59,72	
73	1-01-62 -f -01	TPP	IBS	0,40	237,67	
74	1-01-67 -l -99	TPP	IBS	0,63	79,10	Zgoda RDLP 13.01.2023 Zn. Spr.: ZS.7014.3.2023
75	2-06-106 -d -01	TPP	IBS	0,90	200,87	Zgoda RDLP 17.04.2023 Zn. Spr.: ZS.7014.25.2023
76	2-07-234 -c -01	TWP	IBS	0,50	95,76	
77	3-10-258 -h -01	TPP	IBS	0,50	172,54	Zgoda RDLP 07.06.2023 Zn. Spr.: ZS.7014.32.2023
78	3-11-171 -b -01	TPP	IBS	0,51	122,79	Zgoda RDLP 31.03.2023 Zn. Spr.: ZS.7014.21.2023
79	2-05-26 -c -00	Brak wskazań	IBS	3,90	733,52	Zgoda RDLP 17.04.2023 Zn. Spr.: ZS.7014.25.2023
80	1-01-90 -o -00	TPP	II BS	0,78	376,63	
81	3-09-25 -b -00	TPP	II BS	0,98	161,59	Zgoda RDLP 17.05.2023 Zn. Spr.: ZS.7014.29.2023
82	3-10-258 -m -00	TPP	IBS	1,33	307,02	Zgoda RDLP 06.12.2024 Zn. Spr.: ZS.7014.60.2024
83	2-08-163 -a -00	TPP	II BS	0,87	163,78	Zgoda RDLP 01.03.2024 Zn. Spr.: ZS.7014.16.2024
84	1-01-57 -l -00	TWP	IBS	1,00	232,69	Zgoda RDLP 22.11.2024 Zn. Spr.: ZS.7014.56.2024
Ogółem				95,15	20 008,69	

W okresie 2016-2025 wykonano 84 pozycje dodatkowych cięć rębnych na łącznej pow. 95,15 ha.

Zręby wykonano z następujących przyczyn:

- 1-9, 11-16, 33, 39-55,58-71- huraganowe wiatry (Ksawery, Grzegorz, Eunice)
- 10, 18-20, 22-29,32, 36-38, 74-75,80-81,83 -kornik drukarz
- 17 – czynniki biotyczne i abiotyczne
- 21, 22, 34-35,78- kornik ostrozębny
- 30,31 – potrzeby hodowlane – konieczność odświeżania odnowienia
- 34-35 ,77,79,82– jemiola
- 56,76,84– kornik modrzewiowiec
- 72, 73 - przyplaszczek granatek

2.1.6 Zmiany rodzajów rębni

Tabela 15 Pozycje ze zmienioną rębnią

Lp.	Adres leśny	Wskazówki Grupa czynności	Wykonanie			Uwagi
			Grupa czynności	Pow. (ha)	Masa grubizny (m³)	
1	2	3	4	5	6	7
1	1-01-93 -h -00	IIIAU	IIIAUS	2,37	390,67	Kornik drukarz
2	2-05-20 -a -00	IIIA	IIIAU	1,31	162,39	Silne wiatry zgoda RDLP 04.09.2017; Zn. Spr. ZS.7014.23.2017

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwa Torzym

3	2-05-67 -k -00	IIB	IBS	1,58	149,07	Silne wiatry; zgoda RDLP 03.03.2022 Zn. Spr. ZS.7014.14.2022
4	2-06-108 -c -00	IIIB	IIAUS	5,78	1139,29	
5	2-06-168 -b -00	IIB	IIBUS	1,81	282,15	
6	2-06-169 -i -00	IIB	IIBS	1,81	41,7	Silne wiatry
7	2-06-191 -f -00	IIA	IIAS NK	6,00	78,80	Silne wiatry
8	2-06-191 -g -00	IIB	IIBS	1,45	32,65	Silne wiatry; zgoda RDLP 03.03.2022 Zn. Spr. ZS.7014.14.2022
9	2-06-191 -j -00	IIB	IIBS	0,62	11,42	Silne wiatry
10	2-06-191 -m -00	IIB	IIBS	3,77	66,98	Silne wiatry
11	2-06-80 -b -00	IIIAU	IIIAUS	2,01	431,00	
12	2-07-266 -b -01	IIB	IIBUS	2,26	299,88	Silne wiatry; zgoda RDLP 03.03.2022 Zn. Spr. ZS.7014.14.2022
13	2-07-294 -a -00	IIIB	IIIBS NK	3,42	240,56	Jemiola, zgoda RDLP
14	3-09-18 -g -00	IB	IBS	1,06	248,03	Kornik drukarz
15	3-09-40 -l -00	IIIB	IIIBU	2,39	51,80	Kornik drukarz; zgoda RDLP 03.09.2019; Zn. Spr. ZS.7014.90.2019
16	3-09-40 -l-00	IIIB	IIIBUS NK		143,12	Kornik drukarz
17	3-09-50 -k-00	IB	IIIA	1,00	197,85	Drzewostan wodochronny
18	3-09-56 -f-00	IB	IIIA	0,56	60,31	Drzewostan wodochronny
19	3-09-58 -b-00	IIIB	IIIBU	2,68	642,98	Zgoda RDLP 13.11.2017; Zn. Spr. ZS.7014.34.2017
20	3-09-63 -g-00	IIIA	IIIAS	3,49	451,50	Jemiola
21	3-10-259 -c-00	IIIB	IIIBUS	2,24	308,32	Silne wiatry, jemiola Zgoda RDLP 23.03.2020 Zn.Spr. ZS.7014.40.2020
22	3-10-259 -h-00	IIIB	IIIBUS	1,85	187,82	Silne wiatry, jemiola Zgoda RDLP 23.03.2020 Zn.Spr. ZS.7014.40.2020
23	3-10-259 -n-00	IIIB	IIIBUS	2,31	128,87	Silne wiatry, jemiola Zgoda RDLP 23.03.2020 Zn.Spr. ZS.7014.40.2020
24	3-11-134 -b-01	IB	IIB	1,77	130,07	Drzewostan wodochronny
25	3-11-144 -f-00	IIIA	IBS	2,95	1 023,89	Jemiola, Zgoda RDLP 03.08.2020 Zn. Spr. ZS.7014.65.2020
31	3-11-145 -f-00	IIIA	IBS	2,13	743,11	
33	3-11-167 -h-00	IIB	IIBS NK	3,82	40,36	Silne wiatry
34	3-11-168 -c-00	IIB	IIBS NK	2,55	51,74	Silne wiatry

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwa Torzym

35	3-11-167 -h-00	IIB	IIBS NK	2,82	88,95	Silne wiatry
Ogółem				67,81	7 825,28	

Tabela 16 Wykaz pozycji ze zmianą rębni na retencyjną lub złożoną w związku z zarządzeniem 87

L.p.	Adres leśny	Rębni wg PUL	Pow. manipul. [ha]	Pow. do odnow. [ha]	Rębni po zmianie *	Pow. manipul. [ha]	Pow. do odnow. [ha]	UWAGI
1	14-13-2-05-41-d-00	IB	3,34	3,34	IB-R	3,34	2,84	5% -kępa do nat. rozpadu; 10% starodrzewu wykorzystanie w celu uzyskania odnowienia nat.; Pozostawienie podrostu Bk.
2	14-13-2-06-107-t-00	IB	1,03	1,03	IB-R	1,03	0,83	14% - pow. kępy pozostawionych do naturalnego rozpadu; 5% powierzchni starodrzewu w celu uzyskania odnowienia nat.
3	14-13-2-06-146-s-00	IB	0,46	0,46	IB-R	0,46	0,4	13% pow. starodrzewu wykorzystano w celu uzyskania odnowienia nat.; pozostawienie kępy podrostu z odn. nat.
4	14-13-2-08-222-f-99	IB	3,4	3,4	IB-R	3,4	2,8	9% pow. – kępa pozostawiona do naturalnego rozpadu; 9% pow. – starodrzew wykorzystany w celu uzyskania odnowienia naturalnego
5	14-13-3-11-119 -c -00	IB	0,67	0,67	IB-R	0,67	0,57	5% pow. -kępa starodrzewu pozostawiona do nat. rozpadu; 10% starodrzewu - wykorzystanie w celu uzyskania (osłony) odnowienia nat.;

Przyczyny braku pełnej realizacji użytkowania rębego:

W trakcie trwania obowiązującego Planu Urządzenia Lasu nastąpił szereg niekorzystnych zjawisk abiotycznych i biotycznych zmuszających Nadleśnictwo do pozyskania ponadplanowych mas surowca zarówno w ramach cięć przygodnych jak i zrębów sanitarnych. Główną przyczyną były huraganowe wiatry, w szczególności orkany Ksawery i Grzegorz (2017/2018) oraz Eunice (2022).

Ponadto wstrzymanie użytkowania rębego spowodowane zostało odstąpieniem od realizacji cięć wzdłuż cieków wodnych, źródeł, a także włączeniem drzewostanów do obszarów cennych przyrodniczo (OCP 1).

2.1.7 Użytkowanie przedębne

Tabela 17 Analiza wykonania cięć w użytkowaniu przedębny

Lp.	1	Wyszczególnienie	2	Obręb Gądków W.	3	Obręb Torzym	4	Obręb Wąstok	5	Nadleśnictwo	6
1		Etat na 10 - lecie	ha	4 389,35	4 398,58	3 247,00	12 034,93				
2		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m³	163 680,67	203 283,80	144 984,55	511 949,02				
3			ha	4 310,79	4 284,49	3 185,27	11 780,55				
4			m³/ha	37,97	47,45	45,52	43,46				
5		Stopień realizacji (pow. 3:1)	%	98,21%	97,41%	98,10%	97,89%				
6		Rozmiar na 10 - lecie	ha	52,91	75,60	74,55	203,06				
7			m³	787,25	900,60	913,08	2600,93				
8		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	ha	47,59	69,43	59,42	176,44				
9			m³/ha	16,54	12,97	15,37	14,74				
10		Stopień realizacji (pow. 8:6)	%	89,95%	91,84%	79,70%	86,89%				
11		Rozmiar na 10 - lecie	ha	856,81	821,15	604,79	2 282,75				
12		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m³	25 947,91	28 277,00	19 135,26	73 360,17				
13			ha	812,75	763,16	591,78	2 167,69				
14			m³/ha	31,93	37,05	32,34	33,84				
15		Stopień realizacji (pow. 13:11)	%	94,86%	92,94%	97,85%	94,96%				
16		Rozmiar na 10 - lecie	ha	3 479,63	3 501,83	2 567,66	9 549,12				
17		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m³	126 552,43	151 164,14	107 655,52	385 372,09				
18			ha	3 450,45	3 451,90	2 534,07	9 436,42				
19			m³/ha	36,68	43,79	42,48	40,84%				
20		Stopień realizacji (pow. 18:16)	%	99,16%	98,57%	98,69%	98,82%				
21		Użytki przygodne wyk. w przedębnych	m³	10 393,08	22942,06	17 280,69	50 615,83				
22		Udział użytków przygodnych w przedębnych (21:2)	%	6,35%	11,29%	11,92%	9,89%				

Realizacja etatu cięć przedrębnych pod względem powierzchniowym wyniosła 97,89 %, a pod względem miąższościowym 99,99 %. Udział użytków przygodnych w użytkowaniu przedrębnym wyniósł 9,89 %. Planowana intensywność cięć w użytkach przedrębnych wynosiła 42,54 m³/ha, a jej realizacja wyniosła 43,46 m³/ha.

Czyszczenia późne z pozyskaniem

Etat powierzchniowy został zrealizowany na poziomie 86,89%.

Zmniejszenie wykonania względem planu związane jest z zamianą zabiegu CP na TW z uwagi na ich faktyczną fazę rozwojową.

Trzebieże wczesne

Etat powierzchniowy został zrealizowany na poziomie 94,96%.

Główne powody niewykonania zabiegów TW to zamiana zabiegu TW na TP z uwagi na faktyczną fazę rozwojową drzewostanu, zakwalifikowanie wydzieli do grupy drzewostanów referencyjnych, OCP 1, a także wykonanie zrębów sanitarnych.

Trzebieże późne

Etat powierzchniowy został zrealizowany na poziomie 98,82 %.

Główne powody niewykonania zabiegów TP to zakwalifikowanie wydzieli do grupy drzewostanów referencyjnych, OCP 1, a także wykonanie zrębów sanitarnych.

2.2 Hodowla Lasu

2.2.1 Zestawienie wykonania prac w minionym okresie

Szczegółową analizę realizacji zadań z zakresu hodowli lasu w minionym okresie dla Nadleśnictwa w poszczególnych latach przedstawiają poniższe tabele.

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

Tabela 18 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami – Nadleśnictwo ogółem

Rok kalendarzowy	otwarte		Odnawienia i zalesienia			pielęgnowanie				melioracje			
	zręby, halizmy, fazowiny	grunty nieleśne	przy rębniach złoczonych	podszadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń	poprawki i uzupełnienia	wprowadzenie podszytów	głębokość	upraw	mlodników	nawożenie	agrotechniczne	wodne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Powierzchnia zredukowana - ha													
2016	120,71	0,00	62,69	23,18	0,28	18,21	0,00	819,33	82,90	231,39	0,00	253,15	0,00
2017	138,10	0,00	78,97	26,34	1,92	18,24	5,63	266,28	100,99	265,04	0,00	197,26	0,00
2018	103,70	0,00	73,29	40,28	0,42	17,52	0,00	289,52	104,25	239,21	0,00	240,15	0,00
2019	72,83	6,42	48,30	28,83	1,31	13,70	1,10	187,89	184,72	316,92	0,00	245,76	0,00
2020	93,21	0,00	79,13	43,49	1,76	12,28	0,55	186,87	106,68	143,74	0,00	173,92	0,00
2021	86,40	0,00	73,88	43,18	1,47	15,91	12,90	209,51	172,58	224,96	0,00	241,71	0,00
2022	83,51	6,91	106,44	47,17	0,81	14,66	1,20	219,22	221,94	210,92	0,00	266,30	0,00
2023	118,86	0,00	96,26	62,65	1,85	19,87	7,80	161,52	235,66	365,92	0,00	247,59	0,00
2024	120,69	0,06	88,73	44,82	1,13	16,21	0,57	261,55	271,80	397,20	0,00	278,15	0,00
2025 (plan)	119,82	0,00	68,58	41,97	1,98	16,80	0,99	619,72	215,77	263,88	0,00	141,93	0,00
Razem	1 057,83	13,39	776,27	401,91	12,93	163,40	30,74	3 221,41	1 697,29	2 659,18	0,00	2 285,92	0,00
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	1 128,57	13,33	873,4	258,53	1,65	18,47	30,74	1 050,59	1 724,24	2 166,47	0,00	2 205,22	0,00
% wykonania	93,73	100,45	88,88	155,46	783,64	884,68	100,00	306,63	98,44	122,74	0,00	103,66	0,00

Tabela 19 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami – Obręb Gądków Wielki

Rok kalendarzowy	Odnawianie i zalesienia				pod osłoną				Pielęgnowanie				Melioracje			
	plazowiny, halizny, zrzęby	grunty nieleśne	przy rebrniach złoconych	podszczenia	dolesienia luk i przereźzeń	poprawki i uzupełnienia		wprowadzenie podszczyków	głębokość	uprawy	mlodników	nawożenie	agrotechniczne	wodne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
2016	35,05	0,00	9,94	2,20	0,00	3,03	0,00	180,54	34,13	75,12	0,00	61,29	0,00			
2017	47,13	0,00	18,78	1,48	0,00	6,41	0,00	89,86	48,58	94,65	0,00	66,15	0,00			
2018	40,36	0,00	20,91	4,28	0,00	6,08	0,00	68,57	14,27	72,59	0,00	63,76	0,00			
2019	23,10	0,00	14,69	4,71	0,00	3,60	1,10	44,94	63,21	102,68	0,00	90,75	0,00			
2020	53,84	0,00	14,79	8,25	0,07	3,93	0,55	78,47	32,52	37,57	0,00	70,91	0,00			
2021	43,24	0,00	15,94	10,86	0,10	1,73	5,90	50,89	68,59	62,39	0,00	82,75	0,00			
2022	31,06	0,00	31,89	13,57	0,19	1,79	1,20	78,69	55,93	79,67	0,00	89,17	0,00			
2023	44,82	0,00	24,85	13,36	0,00	5,96	0,80	37,86	60,76	153,14	0,00	64,67	0,00			
2024	27,33	0,00	31,99	7,90	0,07	5,67	0,57	77,43	104,69	102,73	0,00	101,13	0,00			
2025 (plan)	60,78	0,00	15,46	10,73	0,00	4,44	0,62	147,00	64,42	43,17	0,00	44,34	0,00			
Razem	406,71	0,00	199,24	77,34	0,43	42,64	10,74	854,25	547,10	823,71	0,00	734,92	0,00			
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	456,54	0,00	207,34	43,95	0,00	3,03	10,74	294,35	494,83	690,28	0,00	686,54	0,00			
% wykonania	89,09	-	96,09	175,97	-	1407,26	100,00	290,22	110,56	119,33	-	107,05	-			

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

Tabela 20 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami – Obręb Torzym

Rok kalendarzowy	Odnawienia i zalesienia					Powierzchnia zredukowana - ha	Pielęgnowanie					Melioracje		
	otwarte		pod osłoną				poprawki i uzupełnienia	wprowadzenie podsyłków	Pielęgnowanie			nawożenie	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zrzęby	grunty nieleśne	przy rębnych złoconych	podsadzenia	dolesienia luk i przetrzezi				głębokość	upraw	mlodników			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2016	37,29	0,00	31,90	8,29	0,28	5,67	0,00	260,49	29,22	93,46	0,00	105,25	0,00	
2017	43,37	0,00	31,61	9,87	0,25	7,33	5,63	102,66	31,28	88,19	0,00	56,81	0,00	
2018	35,82	0,00	18,85	11,89	0,26	5,00	0,00	105,10	35,90	74,51	0,00	60,96	0,00	
2019	28,56	0,00	14,36	4,40	0,36	2,14	0,00	68,85	67,58	111,45	0,00	83,77	0,00	
2020	28,61	0,00	29,83	12,08	0,85	2,56	0,00	49,13	35,01	36,75	0,00	54,46	0,00	
2021	26,11	0,00	16,49	13,71	0,80	3,24	7,00	77,80	63,69	79,06	0,00	70,91	0,00	
2022	30,23	0,00	46,21	12,45	0,62	10,54	0,00	52,31	43,93	47,24	0,00	86,66	0,00	
2023	43,01	0,00	28,81	20,70	0,60	2,61	7,00	78,78	96,27	113,13	0,00	60,65	0,00	
2024	52,88	0,06	21,88	17,98	0,80	5,80	0,00	78,41	96,16	184,52	0,00	94,42	0,00	
2025 (plan)	24,51	0,00	20,33	17,11	1,60	4,16	0,37	149,89	81,56	123,76	0,00	51,72	0,00	
Razem	350,39	0,06	260,27	128,48	6,42	49,05	20,00	1 023,42	580,60	952,07	0,00	725,61	0,00	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	364,94	0,00	318,36	89,75	0,28	5,81	20	398,37	635,02	759,83	0,00	753,8	0,00	
% wykonania	96,01	-	81,75	143,15	2292,86	844,23	100,00	256,90	91,43	125,30	-	96,26	-	

Tabela Z1 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami – Obręb Wystok

Rok kalendarzowy	Odnawianie i zalesienia					poprawki i uzupełnienia		wprowadzenie podszyców	Pielęgnowanie				Melioracje		
	owocowe		pod osłoną			7	8		9	10	11	12	13	14	
	plazowiny, haliny, zępy	grunty nieleśne	przy rebojach	podszycenia	dolesienia luk i przerzedzeń										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
2016	48,37	0,00	20,85	12,69	0,00	9,51	0,00	378,30	19,55	62,81	0,00	86,61	0,00		
2017	47,60	0,00	28,58	14,99	1,67	4,50	0,00	73,76	21,13	82,20	0,00	74,30	0,00		
2018	27,52	0,00	33,53	24,11	0,16	6,44	0,00	115,85	54,08	92,11	0,00	115,43	0,00		
2019	21,17	6,42	19,25	19,72	0,95	7,96	0,00	74,10	53,93	102,79	0,00	71,24	0,00		
2020	10,76	0,00	34,51	23,16	0,84	5,79	0,00	59,27	39,15	69,42	0,00	48,55	0,00		
2021	17,05	0,00	41,45	18,61	0,57	10,94	0,00	80,82	40,30	83,51	0,00	88,05	0,00		
2022	22,22	6,91	28,34	21,15	0,00	2,33	0,00	88,22	122,08	84,01	0,00	90,47	0,00		
2023	31,03	0,00	42,60	28,59	1,25	11,30	0,00	44,88	78,63	99,65	0,00	122,27	0,00		
2024	40,48	0,00	34,86	18,94	0,26	4,74	0,00	105,71	70,95	109,95	0,00	82,60	0,00		
2025 (plan)	34,53	0,00	32,79	14,13	0,38	8,20	0,00	322,83	69,79	96,95	0,00	45,87	0,00		
Razem	300,73	13,33	316,76	196,09	6,08	71,71	0,00	1 343,74	569,59	883,40	0,00	825,39	0,00		
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	307,09	13,33	347,7	124,83	1,37	9,63	0	357,87	594,39	716,36	0,00	764,88	0,00		
% wykonania	97,93	100,00	91,10	157,09	443,80	744,65	-	375,48	95,83	123,32	-	107,91	-		

2.2.2 Odnowienia i zalesienia

ODNOWIENIA NA POWIERZCHNIACH OTWARTYCH

Tabela 22 Odnowienia na powierzchniach otwartych

Rodzaj odnowienia	Plan [ha]	Wykonanie [ha]	% wykonania
1	2	3	4
Odnowienie halizn, płazowin i zrębów zaległych	164,48	164,48	100,00%
Odnowienie halizn, płazowin i zrębów bieżących	964,09	893,35	92,66%
Razem:	1 128,57	1 057,83	93,73%

Odnowienie zrębów i halizn (1 128,57ha) zrealizowano na poziomie 93,73%. Przyczyny realizacji planu na tym poziomie są następujące:

- część powierzchni była użytkowana w ramach cięć rębnych w ostatnich latach mijającego Planu Urządzenia Lasu i jest na etapie przelegiwania,
- inicjowanie odnowienia naturalnych,
- odnowienia zrębów poprzez siew (So), dla których powierzchnia aktualizacyjna zostanie zaewidencjonowana w monecie uznania siewu.

ODNOWIENIA POD OSŁONĄ DRZEWOSTANU

Tabela 23 Odnowienia pod osłoną drzewostanu

Rodzaj odnowienia	Plan [ha]	Wykonanie [ha]	% wykonania
1	2	3	4
Odnowienia przy rębniach złożonych	873,4	776,27	88,88%
Podsadzenia produkcyjne (II p.)	258,53	401,91	155,46%
Dolesienia luk i przerzedzeń	1,65	12,93	783,64%

Odnowienia po rębniach złożonych stanowią 88,88% co wynika z wykonania rębni w ostatnich latach planu (jeszcze nieodnowionych) oraz przesunięcia w czasie kolejnych etapów cięć oraz inicjowanie odnowień naturalnych (zastosowanie NAT-WPG).

Odnowienie luk (12,93ha) stanowi 783,64% względem planu. Zwiększone wykonanie wynikało głównie z potrzeb odnowienia luk, które pojawiły się w trakcie trwania obowiązującego operatu. Powstały głównie w wyniku pożarów lasu, szkód od wiatru lub szkodliwych owadów oraz rozbieżność (naruszeń) wykazanych podczas weryfikacji granic.

Wykonanie podsadzeń produkcyjnych na poziomie 155,46% względem planu związane jest z realizacją projektu LGW. Zgodnie z projektem wykonano 144,12ha podsadzeń produkcyjnych. Realizacja podsadzeń planowych (poza zadaniami dodatkowymi) wynosi 257,79ha co stanowi 99,71%.

ODNOWIENIA NATURALNE

Zaewidencjonowano 54,91ha odnowień naturalnych. Były to odnowienia inicjowane bądź powstałe samorzutnie z obsiewu naturalnego. Uznane zostały również fragmenty drzewostanów pochodzenia naturalnego w starszym wieku.

Tabela 24 Odnowienia naturalne uznane w okresie 2016-2025

Rok uznania	Rodzaj powierzchni	Adres leśny	Pow. odnowienia [ha]	Gatunek
1	2	3	4	5
2017	IIIAU	14-13-1-01-58g-00	3,52	So
2017	IIIAU	14-13-2-05-11d-00	0,22	So
2017	IIIAU	14-13-2-05-11f-00	0,52	So
2017	IIIAU	14-13-2-05-32b-00	0,47	So
2017	IIIAU	14-13-2-05-57d-00	0,62	So
2018	IB	14-13-2-08-231a-01	4	So
2020	IIIB	14-13-2-07-216c-00	0,65	Dbb
2020	IIIB	14-13-2-07-216d-00	1,1	Dbb, Gb
2020	IIIB	14-13-2-07-280c-00	1,09	Dbb, Gb
2020	IIIB	14-13-2-07-280d-00	1,39	Dbb, Gb
2020	IIIB	14-13-2-07-280h-00	1,82	Db.b
2021	IIIB	14-13-2-07-267d-00	1,86	Dbb, Bk
2021	IIIB	14-13-2-07-289g-00	0,48	BK, GB
2022	IB	14-13-1-03-176j-01	3,34	So
2022	IIIB	14-13-2-07-238j-00	0,42	Dbb
2022	IIA	14-13-2-07-269c-00	9,19	Bk, Dbb, Gb
2022	IIB	14-13-2-07-295g-00	3,46	BK, GB, Db.b
2022	IIIB	14-13-2-07-295h-00	0,58	BK
2022	IB	14-13-2-08-230c-01	1,8	So
2023	IB	14-13-1-02-270g-01	0,3	So
2023	IB	14-13-1-02-270l-01	0,24	So
2024	IIIB	14-13-1-01-37f-00	1,53	Bk
2024	IIIBU	14-13-1-01-80g-00	0,3	Jw.
2024	IIIAU	14-13-1-02-314c-00	0,45	Bk, So
2024	IIIAU	14-13-1-03-158h-00	0,26	Bk
2024	IB	14-13-1-03-176g-01	0,1	Bk

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

2024	IIIAU	14-13-1-03-275c-00	0,64	So
2024	IBS	14-13-2-07-235a-00	0,58	Dbb, Gb, Bk
2024	IIIBU	14-13-2-07-283a-00	0,23	Dbb
2024	IIIBU	14-13-2-07-286b-00	0,29	Db.b
2024	IB	14-13-2-08-232k-00	0,63	So
2024	IB	14-13-2-08-242h-01	0,93	So
2024	IIIAU	14-13-3-09-8g-00	0,05	Św
2024	IIBU	14-13-3-10-109i-00	0,07	So
2024	IB	14-13-3-10-263a-00	1,36	So
2025	IIIAU	14-13-1-01-21d-00	0,79	Bk
2025	IIIAU	14-13-1-01-41f-00	0,1	So
2025	IB	14-13-1-01-74a-00	0,08	So
2025	IIIAU	14-13-1-01-77j-00	0,16	So
2025	IB	14-13-1-02-212c-00	1,93	So
2025	IB	14-13-1-03-195f-00	0,84	Brz
2025	IB	14-13-1-03-221i-00	0,06	DB.b
2025	IIIAU	14-13-1-03-248l-00	0,05	Gb
2025	IBS	14-13-2-06-116g-01	0,11	Brz
2025	IB	14-13-2-08-231a-02	4	So
2025	IIIB	14-13-3-09-14a-00	1,59	Bk
2025	IIIAU	14-13-3-09-14c-00	0,59	Bk
2025	IIIAU	14-13-3-09-20 -h -00	0,08	Brz
2025	IIIA	14-13-3-11-126 -h -00	0,04	Gb
Suma powierzchni odnowień naturalnych			54,91	

2.2.3 Poprawki i uzupełnienia

Poprawki i uzupełnienia zaplanowano na powierzchni 18,47ha, a wykonano 163,40ha, co stanowi 884,68% planu. Przyczyną realizacji na zwiększonym poziomie była konieczność wykonania poprawek w bieżąco zakładanych uprawach natomiast etat został określony jedynie upraw z poprzedniego dziesięciolecia. Wpływ miała również presja zwierzyny, okresowych szkód od suszy oraz przymrozków.

Powierzchnia 163,40ha poprawek, stanowi 7,22% ogólnej powierzchni odnowień i zalesień wykonanych w ostatnim dziesięcioleciu przez nadleśnictwo.

2.2.4 Wprowadzanie podszytów

Plan podszytów wynosi 30,74ha. Wykonano 30,74 ha co stanowi 100%.

2.2.5 Pielęgnowanie Lasu

Tabela 25 Zestawienie wykonanej pielęgnacji lasu

Wskazania gospodarcze	Plan (ha)	Wykonanie (ha)	% wykonania
1	2	3	4
Pielęgnowanie gleby	1 050,59	3 221,41	306,63%
Czyszczenia wczesne	1 724,24	1 697,29	98,44%
Czyszczenia późne	2 166,47	2 659,18	122,74%

2.2.6 Pielęgnowanie gleby

Plan pielęgnowania gleby wynosił 1050,59 ha, z czego wykonano 3 221,41ha co stanowi 306,63%. Realizacja wyniku z wykonania zabiegów w nowo powstałych uprawach zakładanych w trakcie trwania operatu, dla których wskazania PIEL nie zostały ujęte w PUL.

2.2.7 Czyszczenia wczesne

Plan czyszczeń wczesnych wynosił 1724,24ha, z czego wykonano 1 697,29ha co stanowi 98,44%. Zmniejszenie wykonania względem planu związane jest z zamianą zabiegu CW na CP wynikające z konieczności zakwalifikowania części zabiegów jako CP z uwagi na ich faktyczną fazę rozwojową.

2.2.8 Czyszczenia późne

Plan czyszczeń późnych wynosił 2166,47 ha, z czego wykonano 2 659,18ha co stanowi 122,74%. Przekroczenie wynikało z konieczności zakwalifikowania części zabiegów w uprawach jako CP, z uwagi na ich faktyczną fazę rozwojową oraz z konieczności wykonania CP na powierzchniach, na których w początkowym okresie operatu wykonano CW.

2.2.9 Melioracje agrotechniczne

Na planowany rozmiar 2 205,22ha melioracje agrotechniczne wykonano na powierzchni 2 285,92ha, co stanowi 103,66% planu. Prace polegały głównie na rozdrabnianiu pozostałości pozrębowych, usuwaniu zbędnych podrostów i nałotów, a ilość powierzchni została podyktowana faktycznymi potrzebami hodowlanymi.

3. SELEKCJA, NASIENNICTWO, SZKÓŁKARSTWO

3.1 Plantacje nasienne

Na terenie Nadleśnictwa brak jest plantacji nasiennych.

3.2 Wyłączone drzewostany nasienne

Na terenie Nadleśnictwa jest 5 wyłączonych drzewostanów nasiennych, w tym 2 sosny zwyczajnej, 2 dębu bezszypułkowego i 1 brzozy brodawkowatej.

Tabela 26 Zestawienie wyłączonych drzewostanów nasiennych rosnących na terenie Nadleśnictwa

Adres leśny	Region nasienny	Powierzchnia (ha)	Gatunek
1	2	3	4
14-13-2-07-298 -d -00	SO30	10	SO
14-13-2-07-268 -f -00	SO30	9,51	SO
Razem So			19,51
14-13-2-07-256 -a -00	DBB30	15,37	DB.B
14-13-2-07-236 -d -00	DBB30	11,69	DB.B
Razem Db.b			27,06
14-13-2-07-236 -a -00	BRZ30	2,52	BRZ
Razem Brz			2,52

3.3 Drzewa mateczne

Na terenie Nadleśnictwa rosną 4 drzewa mateczne sosny zwyczajnej, w oddziale 14-13-2-07-268 -f -00 stanowiącym wyłączony drzewostan nasienny, region pochodzenia So30.

3.4 Gospodarcze drzewostany nasienne

Obecnie na terenie Nadleśnictwa znajduje się 436,42 ha gospodarczych drzewostanów nasiennych następujących gatunków: So – 397,93 ha (w tym 235,35 ha nowo zakwalifikowanych po weryfikacji przeprowadzonej przez RDLP), DB.b – 26,31 ha; Bk – 6,76ha; Dg – 2,99ha; OI – 2,43ha.

Ich szczegółową lokalizację przedstawia poniższa tabela:

Tabela 27 Gospodarcze drzewostany nasienne

Adres leśny	Region nasienny	Powierzchnia (ha)	Gatunek
1	2	3	4
14-13-1-03-275 -a -00	So30	1,79	So
14-13-2-05-11 -m -00	So30	2,93	So
14-13-2-05-31 -g -00	So30	2,88	So
14-13-2-05-31 -h -00	So30	2,6	So
14-13-2-05-32 -c -00	So30	2,33	So
14-13-2-05-43 -a -00	So30	3,35	So

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

14-13-2-05-43 -b -00	So30	1,97	So
14-13-2-05-43 -g -00	So30	0,78	So
14-13-2-05-43 -h -00	So30	1,79	So
14-13-2-05-43 -i -00	So30	2,79	So
14-13-2-05-69 -b -99	So30	2,56	So
14-13-2-05-73 -d -00	So30	3,58	So
14-13-2-07-254 -f -00	So30	3,75	So
14-13-2-07-282 -c -00	So30	1,22	So
14-13-2-07-289 -g -00	So30	1,12	So
14-13-2-07-289 -h -00	So30	2,5	So
14-13-2-07-293 -f -00	So30	2,2	So
14-13-2-08-139 -c -00	So30	1,4	So
14-13-2-08-139 -d -00	So30	1,01	So
14-13-2-08-139A -a -00	So30	2,06	So
14-13-2-08-140 -f -00	So30	4,31	So
14-13-2-08-141 -b -00	So30	4,34	So
14-13-2-08-151 -k -00	So30	3,12	So
14-13-2-08-152 -f -00	So30	6,17	So
14-13-3-09-14 -a -00	So30	1,1	So
14-13-3-09-14 -c -00	So30	4,2	So
14-13-3-09-29 -b -00	So30	3,72	So
14-13-3-09-29 -d -00	So30	2,48	So
14-13-3-09-48 -c -00	So30	0,9	So
14-13-3-09-48 -d -00	So30	3,9	So
14-13-3-09-48 -f -00	So30	2,92	So
14-13-3-09-48 -h -01	So30	0,49	So
14-13-3-09-48 -h -99	So30	4,05	So
14-13-3-09-48 -i -00	So30	2,3	So
14-13-3-09-49 -a -00	So30	4,2	So
14-13-3-09-62 -j -00	So30	2,22	So
14-13-3-09-71 -b -00	So30	4,75	So
14-13-3-10-273 -c -00	So30	7,04	So
14-13-3-10-273 -d -00	So30	3,34	So
14-13-3-11-126 -h -00	So30	1,52	So
14-13-3-11-129 -g -00	So30	1,32	So
14-13-3-11-129 -n -00	So30	2,47	So
14-13-3-11-130 -b -01	So30	2,2	So
14-13-3-11-130 -b -99	So30	4,91	So
14-13-3-11-130 -f -00	So30	4,88	So
14-13-3-11-144 -g -00	So30	4,64	So
14-13-3-11-144 -h -00	So30	2,66	So
14-13-3-11-149 -a -00	So30	4,14	So
14-13-3-11-149 -d -01	So30	4,06	So
14-13-3-11-149 -d -99	So30	1,21	So
14-13-3-11-150 -d -00	So30	3,73	So

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

14-13-3-11-150 -f -00	So30	3,3	So
14-13-3-12-195 -g -00	So30	5,85	So
14-13-3-12-196 -h -00	So30	3,35	So
14-13-3-12-223 -g -00	So30	2,18	So
14-13-1-01-91-b-00	So30	4,90	So
14-13-1-01-46-g-00	So30	2,35	So
14-13-1-02-210-b-00	So30	13,48	So
14-13-1-02-241-a-00	So30	4,80	So
14-13-1-02-289-j-00	So30	3,42	So
14-13-1-03-149-f-00	So30	4,25	So
14-13-1-03-198-c-00	So30	2,41	So
14-13-1-03-247-h-00	So30	1,86	So
14-13-1-04-204-k-00	So30	3,76	So
14-13-1-04-141-d-00	So30	17,48	So
14-13-1-04-140i-00	So30	3,12	So
14-13-1-04-190h-00	So30	3,44	So
14-13-1-04-189r-00	So30	5,56	So
14-13-2-05-1-f-00	So30	6,00	So
14-13-2-05-31-a-00	So30	3,54	So
14-13-2-05-32-a-99	So30	4,54	So
14-13-2-05-24-b-00	So30	2,53	So
14-13-2-05-24-c-00	So30	2,90	So
14-13-2-05-43-a-00	So30	3,35	So
14-13-2-06-109-a-00	So30	8,62	So
14-13-2-06-76-k-00	So30	8,44	So
14-13-2-08-141-d-00	So30	2,12	So
14-13-2-08-243-g-99	So30	7,93	So
14-13-3-09-49-b-00	So30	10,05	So
14-13-3-09-17-f-00	So30	8,49	So
14-13-3-09-18-b-00	So30	6,79	So
14-13-3-09-11-g-00	So30	1,70	So
14-13-3-10-272-c-00	So30	7,76	So
14-13-3-10-271 -c-00	So30	3,51	So
14-13-3-10-272-a-00	So30	2,78	So
14-13-3-10-272-d-00	So30	2,06	So
14-13-3-11-124-c-01	So30	5,62	So
14-13-3-11-124-c-99	So30	7,80	So
14-13-3-11-136-d-99	So30	2,42	So
14-13-3-11-151-d-01	So30	2,47	So
14-13-3-11-151-d-99	So30	5,16	So
14-13-3-11-145-i-00	So30	4,80	So
14-13-3-11-176-g-00	So30	1,94	So
14-13-3-12-228-a-98	So30	10,34	So
14-13-3-12-247-a-00	So30	5,68	So

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

14-13-3-12-240-d-00	So30	6,29	So
14-13-3-12-209-b-00	So30	3,02	So
14-13-3-12-219-f-00	So30	2,07	So
14-13-3-12-224-i-00	So30	3,94	So
14-13-3-12-229-g-00	So30	2,39	So
14-13-3-12-241-f-00	So30	3,97	So
14-13-3-12-229a-00	So30	3,50	So
Razem So			397,93
14-13-2-07-235 -h -00	DBB30	5,22	DB.B
14-13-2-07-235 -j -00	DBB30	3,2	DB.B
14-13-2-07-236 -b -00	DBB30	2,51	DB.B
14-13-2-07-236 -c -00	DBB30	0,76	DB.B
14-13-2-07-237 -a -00	DBB30	2,84	DB.B
14-13-2-07-255 -c -00	DBB30	2,19	DB.B
14-13-2-07-256 -c -0	DBB30	2,26	DB.B
14-13-2-07-270 -b -00	DBB30	7,33	DB.B
Razem DB.B			26,31
14-13-2-07-291 -k -00	BK30	6,76	BK
Razem BK			6,76
14-13-3-09-24 -i -99	OL30	2,43	Ol
Razem OL			2,43
14-13-1-02-298 -c -00	PL30	2,99	Dg
Razem DG			2,99

3.5 Drzewostan zachowawczy

Na terenie Nadleśnictwa znajduje się jeden drzewostan zachowawczy dębu bezszypułkowego

Tabela 28 Drzewostany zachowawcze

Adres leśny	Region nasienny	Powierzchnia (ha)	Gatunek
1	2	3	4
14-13-2-07-270-c-00	DBB30	3,77	DB.b

W minionym 10-leciu, wykorzystując bazę nasienną nadleśnictwa zebrano:

- w wyłączonych drzewostanach nasiennych **1 616,00 kg** szyszek So
- w gospodarczych drzewostanach nasiennych **16 797,00 kg** szyszek So
- w wyłączonych drzewostanach nasiennych **23 966 kg** żołędzi dębowych
- w gospodarczych drzewostanach nasiennych **3 004 kg** żołędzi dębowych
- w gospodarczych drzewostanach nasiennych **172 kg** bukwii.

3.6 Źródła nasion

Na terenie Nadleśnictwa występują źródła nasion olszy szarej, graba, lipy drobnolistnej oraz jawora.

Tabela 29 Źródła nasion

Adres leśny	Region nasienny	Gatunek
1	2	4
14-13-2-05-65 -h -00	PL30	OLS
14-13-2-07-296 -d -00	PL30	GB
14-13-1-01-21 -m -00	PL30	LP
14-13-3-09-14 -i -00	PL31	KL
14-13-3-09-43 -j -00	PL30	JW.
14-13-3-09-14 -i -00	PL30	JW.

3.7 Bloki upraw pochodnych

Na terenie Nadleśnictwa Torzym założono 15 bloków upraw pochodnych, w tym 12 dla sosny zwyczajnej oraz 3 dla dębu bezszypułkowego. W 2025 roku została przeprowadzona weryfikacja powierzchni bloków ze względu na realne możliwości ich wykonania, mając na względzie wiek wyłączonego drzewostanu nasiennego sosny zwyczajnej, dla którego założono bloki.

Tabela 30 Bloki upraw pochodnych – Sosna zwyczajna

Obręb leśny	Numer bloku	Gatunek pochodny	Powierzchnia [ha]
1	2	3	4
Gądków	I-1	So	16,62
Gądków	I-2	So	31,99
Gądków	I-3	So	62,05
Gądków	I-4	So	66,69
Gądków	I-5	So	43,37
Torzym	II-1	So	40,34
Torzym	II-2	So	75,79
Wystok	III-1	So	5,45
Wystok	III-2	So	19,81
Wystok	III-5	So	16,90
Wystok	III-6	So	42,87
Wystok	III-7	So	31,67
Razem			453,55

Tabela 31 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-1

Lp.	Obręb	Gatunek	Blok Nr	Pow. bloku	Założone uprawy	% realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1.	Gądków	So	I-1	16,62	11,44	68,83%
Razem		So		16,62	11,44	68,83%

Tabela 32 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-1 szczegółowo

Adres	Pow. bloku	Blok Nr	Założone uprawy
1	2	3	4
14-13-1-02-207 -a -00	3,44	I-1	3,44
14-13-1-02-207 -b 00	4,00	I-1	4
14-13-1-02-207 -c -01	4,00	I-1	4
14-13-1-02-207 -c -99	5,18	I-1	0
Razem	16,62		11,44

Tabela 33 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-2

Lp.	Obręb	Gatunek	Blok Nr	Pow. bloku	Założone uprawy	% realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1.	Gądków	So	I-2	31,99	29,77	93,06%
Razem		So		31,99	29,77	93,06%

Tabela 34 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-2 szczegółowo

Adres	Pow. bloku	Blok Nr	Założone uprawy
1	2	3	4
14-13-1-01-84 -c -00	3,02	I-2	3,02
14-13-1-01-84 -d -01	3,71	I-2	3,71
14-13-1-01-84 -d -99	3,73	I-2	3,73
14-13-1-01-85 -d -00	4,00	I-2	4,00
14-13-1-01-85 -f -00	3,14	I-2	3,14
14-13-1-01-85 -g -01	2,78	I-2	2,78
14-13-1-01-85 -g -99	2,53	I-2	1,42
14-13-1-01-85 -i -01	1,22	I-2	1,22
14-13-1-01-85 -i -99	1,9	I-2	0,79
14-13-1-01-86 -d -00	2,67	I-2	2,67
14-13-1-01-86 -f -00	3,29	I-2	3,29
Razem	31,99		29,77

Tabela 35 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-3

Lp.	Obręb	Gatunek	Blok Nr	Pow. bloku	Założone uprawy	% realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1.	Gądków	So	I-3	62,05	47,76	76,97%
Razem		So		62,05	47,76	76,97%

Tabela 36 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-3 szczegółowo

Adres	Pow. bloku	Blok Nr	Założone uprawy
1	2	3	4
14-13-1-03-125 -i -00	1,45	I-3	1,45
14-13-1-03-125 -k -00	2,27	I-3	2,27
14-13-1-03-125 -l -00	0,57	I-3	0
14-13-1-03-126 -c -00	1,97	I-3	1,97
14-13-1-03-126 -d -00	3,23	I-3	3,23
14-13-1-03-126 -f -01	2,37	I-3	2,37
14-13-1-03-150 -c -00	1,27	I-3	1,27
14-13-1-03-150 -d -00	1,00	I-3	1,00
14-13-1-03-150 -f -01	3,16	I-3	3,16
14-13-1-03-150 -f -99	13,14	I-3	0
14-13-1-03-150 -g -00	2,12	I-3	2,12
14-13-1-03-150 -h -00	0,91	I-3	0,91
14-13-1-03-150 -i -01	0,84	I-3	0,84
14-13-1-03-150 -i -99	0,58	I-3	0
14-13-1-03-150 -j -00	0,98	I-3	0,98
14-13-1-03-150 -k -00	1,02	I-3	1,02
14-13-1-03-151 -a -01	4,00	I-3	4,00
14-13-1-03-151 -b -01	3,73	I-3	3,73
14-13-1-03-151 -b -02	2,66	I-3	2,66
14-13-1-03-151 -c -01	0,27	I-3	0,27
14-13-1-03-151 -c -02	1,34	I-3	1,34
14-13-1-03-176 -c -00	2,39	I-3	2,39
14-13-1-03-176 -d -00	2,97	I-3	2,97
14-13-1-03-177 -a -01	4,00	I-3	4,00
14-13-1-03-178 -a -00	3,81	I-3	3,81
Razem	62,05		47,76

Tabela 37 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-4

Lp.	Obręb	Gatunek	Blok Nr	Pow. bloku	Założone uprawy	% realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1.	Gądków	So	I-4	66,69	46,61	69,89%
Razem		So		66,69	46,61	69,89%

Tabela 38 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-4 szczegółowo

Adres	Pow. bloku	Blok Nr	Założone uprawy
1	2	3	4
14-13-1-02-209 -h -00	1,44	I-4	1,44
14-13-1-02-209 -i -00	4,86	I-4	0
14-13-1-02-210 -g -00	3,05	I-4	3,05
14-13-1-02-210 -h -00	3,08	I-4	0
14-13-1-02-211 -f -00	1,59	I-4	1,59
14-13-1-02-238 -c -01	4	I-4	4
14-13-1-02-238 -c -99	2,14	I-4	0
14-13-1-02-238 -d -00	0,74	I-4	0,00
14-13-1-02-238 -f -00	2,92	I-4	0
14-13-1-02-238 -g -00	0,50	I-4	0,50
14-13-1-02-238 -h -00	1,31	I-4	0
14-13-1-02-239 -a -00	2,14	I-4	0
14-13-1-02-239 -b -00	3,70	I-4	3,70
14-13-1-02-239 -c -00	4,00	I-4	4,00
14-13-1-02-239 -d -00	3,76	I-4	3,76
14-13-1-02-239 -f -01	2,34	I-4	2,34
14-13-1-02-239 -f -99	2,21	I-4	2,21
14-13-1-02-239 -g -00	3,57	I-4	3,57
14-13-1-02-239 -h -00	2,42	I-4	2,42
14-13-1-02-239 -i -00	2,97	I-4	2,97
14-13-1-02-240 -a -00	2,89	I-4	0
14-13-1-02-240 -d -00	3,59	I-4	3,59
14-13-1-02-240 -f -00	3,56	I-4	3,56
14-13-1-02-240 -g -00	3,91	I-4	3,91
Razem	66,69		46,61

Tabela 39 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-5

Lp.	Obręb	Gatunek	Blok Nr	Pow. bloku	Założone uprawy	% realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1.	Gądków	So	I-5	43,37	15,91	36,68%
Razem		So		43,37	15,91	36,68%

Tabela 40 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-5 szczegółowo

Adres	Pow. bloku	Blok Nr	Założone uprawy
1	2	3	4
14-13-1-02-301 -a -00	1,51	I-5	0

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

14-13-1-02-301 -b -00	7,28	I-5	0
14-13-1-02-301 -d -01	3,72	I-5	0
14-13-1-02-302 -a -01	2,93	I-5	2,93
14-13-1-02-302 -a -99	13,18	I-5	3,14
14-13-1-02-302 -b -01	1,02	I-5	1,02
14-13-1-02-302 -b -99	0,35	I-5	0,35
14-13-1-02-302 -c -00	2,9	I-5	0,00
14-13-1-02-302 -f -00	2,48	I-5	0,47
14-13-1-02-303 -a -01	4,00	I-5	4,00
14-13-1-02-303 -a -02	4	I-5	4
Razem	43,37		15,91

Tabela 41 Realizacja bloku upraw pochodnych nr II-1

Lp.	Obręb	Gatunek	Blok Nr	Pow. bloku	Założone uprawy	% realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1.	Torzym	So	II-1	40,34	31,05	76,97%
Razem		So		40,34	31,05	76,97%

Tabela 42 Realizacja bloku upraw pochodnych nr II-1 szczegółowo

Adres	Pow. bloku	Blok Nr	Założone uprawy
1	2	3	4
14-13-2-05-38 -b -00	3,31	II-1	3,31
14-13-2-05-38 -c -00	2,91	II-1	2,91
14-13-2-05-38 -d -00	2,05	II-1	2,05
14-13-2-05-38 -f -00	1,93	II-1	1,93
14-13-2-05-38 -g -00	3,05	II-1	3,05
14-13-2-05-39 -h -00	3,23	II-1	3,23
14-13-2-05-39 -i -00	1,71	II-1	1,71
14-13-2-05-39 -j -00	1,26	II-1	1,26
14-13-2-05-53 -b -00	3,60	II-1	3,60
14-13-2-05-53 -c -00	4,00	II-1	4,00
14-13-2-05-53 -d -00	4,00	II-1	4,00
14-13-2-05-53 -f -00	7,92	II-1	0
14-13-2-05-53 -g -00	1,37	II-1	0
Razem	40,34		31,05

Tabela 43 Realizacja bloku upraw pochodnych nr II-2

Lp.	Obręb	Gatunek	Blok Nr	Pow. bloku	Założone uprawy	% realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1.	Torzym	So	II-2	75,79	56,66	74,76%
Razem		So		75,79	56,66	76,76%

Tabela 44 Realizacja bloku upraw pochodnych nr II-2 szczegółowo

Adres	Pow. bloku	Blok Nr	Założone uprawy
1	2	3	4
14-13-2-08-180 -f -00	3,09	II-2	3,09
14-13-2-08-180 -g -00	3,00	II-2	3,00
14-13-2-08-180 -h -00	3,20	II-2	3,20
14-13-2-08-181 -a -00	4,00	II-2	4,00
14-13-2-08-181 -b -00	4,00	II-2	4,00
14-13-2-08-181 -c -01	2,84	II-2	2,84
14-13-2-08-181 -c -99	2,82	II-2	2,82
14-13-2-08-181 -d -00	1,82	II-2	1,82
14-13-2-08-181 -g -00	1,62	II-2	1,62
14-13-2-08-181 -h -00	2,17	II-2	2,17
14-13-2-08-182 -h -00	0,95	II-2	0,95
14-13-2-08-204 -d -00	2,02	II-2	0
14-13-2-08-204 -i -01	2,55	II-2	2,55
14-13-2-08-204 -i -99	1,71	II-2	0
14-13-2-08-205 -a -00	0,24	II-2	0
14-13-2-08-205 -b -00	2,15	II-2	2,15
14-13-2-08-205 -c -00	3,80	II-2	3,80
14-13-2-08-205 -d -01	3,22	II-2	3,22
14-13-2-08-205 -d -99	8,39	II-2	0
14-13-2-08-205 -f -01	0,78	II-2	0,78
14-13-2-08-205 -f -99	0,54	II-2	0
14-13-2-08-205 -g -00	6,23	II-2	0
14-13-2-08-206 -a -00	4,00	II-2	4,00
14-13-2-08-206 -b -00	3,80	II-2	3,80
14-13-2-08-206 -c -01	3,12	II-2	3,12
14-13-2-08-206 -c -02	2,85	II-2	2,85
14-13-2-08-206 -f -01	0,88	II-2	0,88
Razem	75,79		56,66

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

Tabela 45 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-1. Blok zakończony

Lp.	Obręb	Gatunek	Blok Nr	Pow. bloku	Założone uprawy	% realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1.	Wystok	So	III-1	5,45	5,45	100,00%
Razem		So		5,45	5,45	100,00%

Tabela 46 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-1 szczegółowo

Adres	Pow. bloku	Blok Nr	Założone uprawy
1	2	3	4
14-13-3-10-73 -j -00	1,34	III-1	1,34
14-13-3-10-73 -k -00	2,49	III-1	2,49
14-13-3-10-73 -n -00	0,80	III-1	0,80
14-13-3-10-73 -o -00	0,82	III-1	0,82
Razem	5,45		5,45

Tabela 47 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-2

Lp.	Obręb	Gatunek	Blok Nr	Pow. bloku	Założone uprawy	% realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1.	Wystok	So	III-2	19,81	15,08	76,12%
Razem		So		19,81	15,08	76,12%

Tabela 48 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-2 szczegółowo

Adres	Pow. bloku	Blok Nr	Założone uprawy
1	2	3	4
14-13-3-10-74 -b -00	2,55	III-2	2,55
14-13-3-10-74 -i -00	1,34	III-2	1,34
14-13-3-10-74 -j -00	0,6	III-2	0
14-13-3-10-74 -k -00	0,92	III-2	0
14-13-3-10-74 -m -00	1,40	III-2	1,40
14-13-3-10-74 -o -00	0,92	III-2	0,92
14-13-3-10-74 -p -00	1,22	III-2	0
14-13-3-10-85 -b -00	0,74	III-2	0,74
14-13-3-10-85 -c -00	1,22	III-2	1,22
14-13-3-10-85 -g -00	1,41	III-2	1,41
14-13-3-10-85 -h -00	1,99	III-2	0

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

14-13-3-10-85 -i -00	1,10	III-2	1,10
14-13-3-10-85 -j -00	1,53	III-2	1,53
14-13-3-10-85 -k -00	2,87	III-2	2,87
Razem	19,81		15,08

Tabela 49 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-5

Lp.	Obręb	Gatunek	Blok Nr	Pow. bloku	Założone uprawy	% realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1.	Wystok	So	III-5	16,9	13,88	82,13%
Razem		So		16,9	13,88	82,13%

Tabela 50 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-5 szczegółowo

Adres	Pow. bloku	Blok Nr	Założone uprawy
1	2	3	4
14-13-3-12-208 -f -00	3,90	III-5	3,90
14-13-3-12-209 -b -00	3,02	III-5	0
14-13-3-12-209 -d -00	2,41	III-5	2,41
14-13-3-12-209 -f -00	1,56	III-5	1,56
14-13-3-12-209 -g -00	0,84	III-5	0,84
14-13-3-12-209 -h -00	1,98	III-5	1,98
14-13-3-12-209 -i -00	3,19	III-5	3,19
Razem	16,9		13,88

Tabela 51 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-6

Lp.	Obręb	Gatunek	Blok Nr	Pow. bloku	Założone uprawy	% realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1.	Wystok	So	III-6	42,87	14,99	34,97%
Razem		So		42,87	14,99	34,97%

Tabela 52 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-6 szczegółowo

Adres	Pow. bloku	Blok Nr	Założone uprawy
14-13-3-12-218 -g -01	4,00	III-6	4,00
14-13-3-12-218 -g -02	3,98	III-6	3,98
14-13-3-12-218 -g -98	3,04	III-6	0
14-13-3-12-227 -a -01	6	III-6	0

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

14-13-3-12-227 -a -99	8,5	III-6	0
14-13-3-12-228 -a -01	3,5	III-6	3,5
14-13-3-12-228 -a -02	3,51	III-6	3,51
14-13-3-12-228 -a -98	10,34	III-6	0
Razem	42,87		14,99

Tabela 53 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-7

Lp.	Obręb	Gatunek	Blok Nr	Pow. bloku	Założone uprawy	% realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1.	Wystok	So	III-7	31,67	16,17	51,06%
Razem		So		31,67	16,17	51,05%

Tabela 54 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-7 szczegółowo

Adres	Pow. bloku	Blok Nr	Założone uprawy
14-13-3-10-268 -b -00	2,16	III-7	2,16
14-13-3-10-268 -c -00	1,29	III-7	1,29
14-13-3-10-268 -d -00	1,83	III-7	1,83
14-13-3-10-268 -f -00	8,09	III-7	0
14-13-3-10-268 -g -00	5,77	III-7	5,77
14-13-3-10-268 -h -00	1,70	III-7	1,70
14-13-3-10-269 -a -00	3,31	III-7	0
14-13-3-10-269 -b -00	1,28	III-7	1,28
14-13-3-10-269 -c -00	0,90	III-7	0,90
14-13-3-10-269 -g -00	1,24	III-7	1,24
14-13-3-10-269 -h -00	3,46	III-7	0
14-13-3-10-269 -i -00	0,64	III-7	0
Razem	31,67		16,17

Tabela 55 Bloki upraw pochodnych – Dąb bezszypułkowy

Obręb leśny	Numer bloku	Gatunek pochodny	Powierzchnia [ha]
1	2	3	4
Wystok	III-1	DbB	21,13
Wystok	III-2	DbB	40,35
Wystok	III-3	DbB	16,28
Razem			77,76

Tabela 56 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-1. Blok zakończony

Lp.	Obręb	Gatunek	Blok Nr	Pow. bloku	Założone uprawy	% realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1.	Wystok	DbB	III-1	21,13	21,13	100%
Razem		DbB		21,13	21,13	100%

Tabela 57 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-1 szczegółowo

Adres	Pow.	Blok Nr	Założone uprawy
14-13-3-11-7A -a -00	8,34	III-1	8,34
14-13-3-11-7A -c -00	6,16	III-1	6,16
14-13-3-11-7A -d -00	1,20	III-1	1,20
14-13-3-11-7A -g -00	5,43	III-1	5,43
Razem	21,13		21,13

Tabela 58 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-2

Lp.	Obręb	Gatunek	Blok Nr	Pow. bloku	Założone uprawy	% realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1.	Wystok	DbB	III-1	40,35	36,89	91,43%
Razem		DbB		40,35	36,89	91,43%

Tabela 59 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-2 szczegółowo

Adres	Pow.	Blok Nr	Założone uprawy
14-13-3-09-40A -h -00	4,08	III-2	4,08
14-13-3-09-40A -i -00	7,46	III-2	7,46
14-13-3-09-40A -l -00	1,52	III-2	0
14-13-3-09-40A -m -00	0,31	III-2	0,31
14-13-3-09-40B -d -00	2,04	III-2	2,04
14-13-3-09-40B -f -00	0,48	III-2	0,48
14-13-3-09-40B -g -00	2,08	III-2	2,08
14-13-3-09-40B -h -00	0,41	III-2	0
14-13-3-09-40B -j -00	4,91	III-2	4,91
14-13-3-09-40B -k -01	3,90	III-2	3,90
14-13-3-09-40B -k -99	4,87	III-2	4,87
14-13-3-09-40B -l -00	3,54	III-2	3,54
14-13-3-09-40B -m -00	3,22	III-2	3,22
14-13-3-09-40B -n -00	1,53	III-2	0
Razem	40,35		36,89

Tabela 60 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-3. Blok zakończony

Lp.	Obręb	Gatunek	Blok Nr	Pow. bloku	Założone uprawy	% realizacji
1	2	3	4	5	6	7
1.	Wystok	DbB	III-3	16,28	16,28	100%
Razem		DbB		16,28	16,28	100%

Tabela 61 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-3 szczegółowo

Adres	Pow. bloku	Blok Nr	Założone uprawy
14-13-3-09-44 -a -00	4,00	III-3	4,00
14-13-3-09-44 -b -00	4,00	III-3	4,00
14-13-3-09-44 -c -00	3,15	III-3	3,15
14-13-3-09-44 -g -00	3,41	III-3	3,41
14-13-3-09-45 -k -00	1,72	III-3	1,72
Razem	16,28		16,28

3.8 Uprawy pochodne poza blokami

Tabela 62 Zestawienie powierzchni upraw pochodnych (rozproszonych) poza blokiem

Obręb	Leśnictwo	Oddz.	Skrócony opis taksacyjny	Pow.	Gatunek pochodny	Rok zał.	Pochodzenie
		poddz.		[ha]			
Gądków	Śródkowo	59-d	8SO BMŚW	2,59	So zw.	2002	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		208-a	7SO BMŚW	3,86	So zw.	2010	WDN -Nadleśnictwo Torzym
	Drzewce	325-a	7MD LMŚW	0,9	Md.	1989	WDN – Nadleśnictwo Gryfino
		326-b	10SO BMŚW	0,92	So zw.	1990	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		209-a	10So BMŚW	2,63	So zw.	1993	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		209-b	8So BMŚW	2,84	So zw.	2009	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		210-a	8So BMŚW	2,97	So zw.	2012	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		210-c	7So BMŚW	1,04	So zw.	2004	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		210-d	8So BMŚW	0,89	So zw.	2019	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		211-a	8So BMŚW	2,85	So zw.	2009	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		211-c	9So BMŚW	0,26	So zw.	2019	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		238-b	5So BMŚW	1,87	So zw.	2020	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		301-c	5Db4So BMŚW	1,71	So zw.	1999	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		301-g	9So BMŚW	0,82	So zw.	2009	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		301-h	6So BMŚW	2,29	So zw.	2009	WDN – Nadleśnictwo Torzym
	Dębrznica	151-d	10So BMŚW	0,19	So zw.	2022	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		152-a	9So BMŚW	3,75	So zw.	2023	WDN – Nadleśnictwo Torzym

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

Torzym	Przęślice	2-h	10SO 27-1,3-BŚW	3,6	So zw.	1989	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		3-j	8SO 24-1,4-BMSW	2,77	So zw.	1997	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		8-d	10SO 23-1,9-BŚW	3,62	So zw.	1998	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		8-h	8SO 23-1,4-BMSW	1,62	So zw.	1998	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		18-i	6SO 29-2,0-LMSW	5,15	So zw.	1987	WDN – Nadleśnictwo Świebodzin
		36-g	10SO 27-1,2-BŚW	2,43	So zw.	1989	WDN – Nadleśnictwo Białków
		40-f	9SO 26-1,4-BMSW	4,13	So zw.	1990	WDN – Nadleśnictwo Gubin
		40-h	10SO 26-1,5-BŚW	1,95	So zw.	1990	WDN – Nadleśnictwo Gubin
		54-c	10SO 29-1,5-BŚW	5,48	So zw.	1987	WDN – Nadleśnictwo Świebodzin
		56-k	10SO 26-2,0-BŚW	3,91	So zw.	1989	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		61-m	10SO 30-1,5-BMSW	5,11	So zw.	1987	WDN – Nadleśnictwo Świebodzin
		61-n	10SO 30-1,3-BŚW	1,21	So zw.	1987	WDN – Nadleśnictwo Świebodzin
		62-j	10SO 28-1,4-BMSW	3,57	So zw.	1988	WDN – Nadleśnictwo Wielbark
		67-c	10SO 23-1,3-BMSW	5,17	So zw.	1994	WDN – Nadleśnictwo Torzym
	Grabów	93-l	9SO 12-0,9-BMSW	4,54	So zw.	2005	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		99-k	9SO 30-1,2-BMSW	1,61	So zw.	1987	WDN – Nadleśnictwo Gubin
		114-d	10SO 27-1,5-BMSW	4,26	So zw.	1986	WDN – Nadleśnictwo Gubin
		118-h	9SO 29-1,8-BMSW	2,45	So zw.	1986	WDN – Nadleśnictwo Gubin
		123-d	6SO 29-1,5-BMSW	1,95	So zw.	1986	WDN – Nadleśnictwo Gubin
		193-d	10SO 30-1,2-BŚW	2,71	So zw.	1987	WDN – Nadleśnictwo Świebodzin
	Korytno	270-d	10SO 30-2,0-LMSW	3,91	So zw.	1986	WDN – Nadleśnictwo Gubin
		275-a	5SO 18-0,9-BMSW	1,58	So zw.	1999	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		289-a	7SO 25-1,7-LMSW	3,53	So zw.	1996	WDN – Nadleśnictwo Świebodzin
	Torzym	129-c	9SO 23-2,0-BMSW	7,09	So zw.	1993	WDN – Nadleśnictwo Gubin
		154-a	10SO 30-1,5-BMSW	3,9	So zw.	1986	WDN – Nadleśnictwo Gubin
		203-n	5SO 19-0,8-BŚW	1,75	So zw.	1998	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		226-b	10SO 23-0,9-BŚW	0,73	So zw.	1994	WDN – Nadleśnictwo Świebodzin
		251-c	8SO 24-1,8-BŚW	9,74	So zw.	1990	WDN – Nadleśnictwo Gubin
Wystok	Bobrowka	45-i	6SO 23-1,2-BMSW	3,1	So zw.	1994	WDN – Nadleśnictwo Świebodzin

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

		50-g	8SO 30-1,3-BMŚW	1,41	So zw.	1994	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		50-h	8SO 30-1,3-LMŚW	4,05	So zw.	1986	WDN – Nadleśnictwo Gubin
		53-b	9SO 29-1,3-BMŚW	2	So zw.	1986	WDN – Nadleśnictwo Gubin
		54-c	8SO 28-1,6-BMŚW	6,57	So zw.	1988	WDN – Nadleśnictwo Wielbark
		62-i	10SO 29-1,6-BMŚW	5,51	So zw.	1988	WDN – Nadleśnictwo Wielbark
	Pniów	88-f	8SO 19-1,0-BŚW	1,61	So zw.	1986	WDN – Nadleśnictwo Gubin
		92-l	6SO 28-1,5-BŚW	2,1	So zw.	1998	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		97C-f	8So BŚW	3,66	So zw.	2009	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		97C-g	6So BŚW	2,63	So zw.	2015	WDN – Nadleśnictwo Torzym
	Tarnawa	129-i	4SO 24-1,0-LMŚW	0,81	So zw.	1988	WDN – Nadleśnictwo Wielbark
		129-m	6SO 24-1,0-BMŚW	2,12	So zw.	1992	WDN – Nadleśnictwo Świebodzin
		139-f	10SO 26-0,9-BŚW	2,68	So zw.	1992	WDN – Nadleśnictwo Świebodzin
		139-g	6SO 19-1,0-BŚW	1,22	So zw.	1991	WDN – Nadleśnictwo Świebodzin
		139-o	10SO 26-0,9-BŚW	1,97	So zw.	1998	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		139-p	6SO 19-1,0-BŚW	1,32	So zw.	1998	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		143-h	8SO 27-1,4-BMŚW	0,86	So zw.	1991	WDN – Nadleśnictwo Świebodzin
		144-c	9SO 29-1,2-BMŚW	5,81	So zw.	1992	WDN – Nadleśnictwo Świebodzin
		144-d	6SO 24-1,1-BMŚW	4,19	So zw.	1988	WDN – Nadleśnictwo Wielbark
		148-i	10SO 27-1,3-BMŚW	2,89	So zw.	1992	WDN – Nadleśnictwo Świebodzin
		159-b	8SO 30-1,0-BMŚW	0,94	So zw.	1989	WDN – Nadleśnictwo Białków
		176-f	9SO 23-1,2-BMŚW	3,79	So zw.	1986	WDN – Nadleśnictwo Gubin
		149-b	10So BMŚW	2,3	So zw.	1993	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		149-c	10So BMŚW	4,97	So zw.	1993	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		150-a	5So BMŚW	6,21	So zw.	2008	WDN – Nadleśnictwo Torzym
		150-g	6So BMŚW	1,6	So zw.	2001	WDN – Nadleśnictwo Torzym
	Razem w Nadleśnictwie			208,17			

3.9 Szkółkarstwo leśne

Działania w obiekcie szkółkarskim prowadzone są w oparciu o „Perspektywiczny Program Produkcji Szkółkarskiej Nadleśnictwa Torzym na lata 2017-2025”, opracowany zgodnie z Zarządzeniem nr 9 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 21.04.2017 r. „w sprawie wprowadzenia Regionalnego Programu Rozwoju Szkółkarstwa na lata 2016-2025 dla jednostek organizacyjnych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze” oraz zgodnie z kierunkami

rozwojowymi określonymi przez Dyрекję Generalną Lasów Państwowych. W ramach PPPS na lata 2017-2025 zrealizowano:

- zakup kultywatora uniwersalnego leśnego -KUL do opielenia i spulchniania międzyrzędów z przystawką do nawozów OTL – 2017r.;
- zakup opryskiwacza OS-01 OTL Jarocin – 2018r.;
- remont ogrodzenia – 2023r.;
- budowa ogrodzenia studni w roku 2022;
- zakup i montaż komory chłodniczej do przechowywania sadzonek i nasion w roku 2019.
- przebudowa drogi dojazdowej do kompostowni i budynków socjalnych zaplanowana na rok 2025;
- zakup łopaty mechanicznej -2025r.

Tabela 63 Struktura Gospodarstwa Szkółkarskiego

Lp.	Rodzaj i nazwa szkółki, adres leśny	Powierzchnia całkowita (ar)	Powierzchnia produkcyjna (ar)	Podział na kwatery (ar)
1	2	3	4	5
1	Szkółka leśna Bobrówka 14-13-3-09-39 – g – 00	919,00 6 (tunel)	560,10 1,80 (tunel)	Tunel – 1,80 I – 73,50 II – 49,50 III – 74,00 IV – 63,50 V – 56 VI – 55,00 VII – 55,00 VIII – 48,60 IX – 46,60 X – 38,40

Nadleśnictwo Torzym posiada jedną szkółkę leśną w Bobrówce o powierzchni produkcyjnej 560,1 ara oraz tunel o pow. 1,80 ara. Zgodnie z adresami leśnymi szkółka znajduje się na terenie Leśnictwa Bobrówka, obręb Wystok oddział 39 g. Szkółka podzielona jest na 10 kwater, na których prowadzona jest produkcja w warunkach otwartych. Na części pierwszej kwatery prowadzi się produkcję w warunkach kontrolowanych (namiot).

Średnia roczna produkcja to około 2 020 tys. sztuk sadzonek, w skład której wchodzi główne gatunki lasotwórcze takie jak: sosna, świerk, dąb, buk i brzoza. Niewielka część produkcji obejmuje gatunki domieszkowe takie jak lipa, jawor, klon, grab oraz gatunki biocenotyczne. Produkcja materiału sadzeniowego generalnie zabezpiecza potrzeby Nadleśnictwa. W przypadku niedoborów materiału sadzeniowego Nadleśnictwo dokonywało zakupu sadzonek z innych jednostek, zgodnie z regionalizacją przyrodniczo-leśną.

4. OCENA WPŁYWU GOSPODARKI LEŚNEJ NA STAN LASU

4.1 Ocena zasobów drzewnych

Tabela 64 Zestawienie powierzchni zalesionej i niezalesionej, miąższości oraz przeciętnego zapasu na 1 ha Nadleśnictwo Torzym

Kategoria	Stan na 01.01.2016 r.			Stan na 01.01.2026r.			Różnica		
	V rewizja UL			VI rewizja UL					
	pow. [ha]	zapas [m3]	zasobność	pow. [ha]	zapas [m3]	zasobność	pow. [ha]	zapas [m3]	zasobność
	[%]	[%]	[m3/ha]	[%]	[%]	[m3/ha]	[%]	[%]	[m3/ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Grunty leśne niezalesione									
halizny, zręby	164,48	2983	18	117,15	1860	16	-47,33	-1123	-2
	0,81	0,05		0,57	0,03		-0,24	-0,02	
w prod. ubocznej	23,6	122	5	20,75	141	7	-2,85	19	2
	0,12	0		0,1	0		-0,02	0	
pozostałe	43,4	1384	32	30,24	850	28	-13,16	-534	-4
	0,21	0,02		0,15	0,01		-0,06	-0,01	
Drzewostany w klasach i podklasach wieku									
I a	1850,6	405	0	1471,3	2130	1	-379,3	1725	1
	9,13	0,01		7,17	0,04		-1,96	0,03	
I b	1261,19	10830	9	2216,64	45285	20	955,45	34455	11
	6,22	0,19		10,81	0,77		4,59	0,58	
II a	1396,8	204680	147	1350,78	136040	101	-46,02	-68640	-46
	6,89	3,5		6,58	2,31		-0,31	-1,19	
II b	1396,74	374065	268	1539,47	331265	215	142,73	-42800	-53
	6,89	6,4		7,5	5,62		0,61	-0,78	
III a	1747,03	570350	326	1402,92	419495	299	-344,11	-150855	-27
	8,62	9,76		6,84	7,12		-1,78	-2,64	
III b	3760,22	1366540	363	1750,34	656840	375	-2009,88	-709700	12
	18,54	23,39		8,53	11,14		-10,01	-12,25	
IV a	1458,21	569520	391	3473,01	1325225	382	2014,8	755705	-9
	7,19	9,75		16,93	22,48		9,74	12,73	
IV b	1545,91	622310	403	1370,82	600000	438	-175,09	-22310	35
	7,62	10,65		6,68	10,18		-0,94	-0,47	
V a	2604,99	1028080	395	1487,79	659175	443	-1117,2	-368905	48
	12,85	17,6		7,25	11,18		-5,6	-6,42	
V b	790,12	318525	403	1508,28	650350	431	718,16	331825	28
	3,9	5,45		7,35	11,03		3,45	5,58	
VI	428,15	189280	442	538,62	227780	423	110,47	38500	-19
	2,11	3,24		2,63	3,86		0,52	0,62	
VII	171,64	77225	450	217,8	96935	445	46,16	19710	-5

Analiza gospodarki przeszłej						Elaborat Nadleśnictwo Torzym			
	0,85	1,32		1,06	1,64		0,21	0,32	
VIII i starsze	39,81	18400	462	113,41	51230	452	73,6	32830	-10
	0,2	0,31		0,55	0,87		0,35	0,56	
KO	1512,35	383635	254	1856,77	557725	300	344,42	174090	46
	7,46	6,57		9,05	9,46		1,59	2,89	
KDO	83	23890	288	48,79	15015	308	-34,21	-8875	20
	0,41	0,41		0,24	0,25		-0,17	-0,16	
Przest. na gruntach zales.	-	80654	-	-	117258	-	-	36604	-
		1,38			1,99			0,61	
Razem									
Grunty leśne zalesione	20046,76	5838389	291	20346,74	5891848	290	299,98	53459	-1
	98,86	99,92		99,18	99,95		0,32	0,03	
Grunty leśne zales. i niezalesione	20278,24	5842878	288	20514,88	5894699	287	236,64	51 821	-1

Przy niewielkiej zmianie powierzchni ogólnej nadleśnictwa w ciągu ostatniego 10 - lecia (wzrost o 53,2457ha), można określić zmiany w poszczególnych kategoriach gruntów i klasach wieku.

W stosunku do V rewizji UL:

- udział gruntów leśnych zwiększył się o 236,64 ha.
- powierzchnia leśna zalesiona zwiększyła się o 299,98 ha
- nastąpił wzrost miąższości ogólnej drzewostanów o 51 821 m³.
- przeciętna zasobność na powierzchni zalesionej spadła o 1 m³.

Zmiany zasobności w poszczególnych klasach wieku na przestrzeni ostatnich 10 lat cechują się znaczną rozpiętością od i wynosi ona od -53 m³/ha dla II b podklasy wieku do + 48 m³/ha dla V a podklasy wieku. Zasobność w KO i KDO wzrosła odpowiednio o 46 m³/ha oraz 20 m³/ha. Widoczny jest bardzo wyraźny wzrost powierzchni IV a podklasy wieku o 2014,80 ha w stosunku do powierzchni wykazywanej w V rewizji. Znacząco spadła powierzchnia III b podklasy wieku o 2009,88 ha oraz V a podklasy wieku o 1117,20 ha. Warto odnotować, że powierzchnia I a podklasy wieku zmniejszyła się o 379,30 ha natomiast powierzchnia I b podklasy wieku wzrosła o 955,45 ha. Może to wskazywać na zwiększony udział odnowień w ramach rębni złożonych.

Tabela 65 Zestawienie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych PUL Nadleśnictwo Torzym

Wskaźnik	Jedn.	Stan na:				
		01.01.1986	01.01.1996	01.01.2006	01.01.2016	01.01.2026
1	2	3	4	5	6	7
Powierzchnia leśna	ha	20123,38	19 636,56	20305,73	20278,24	20514,88
Zapas na powierzchni leśnej	m ³	3579094	4197853	5369033	5842878	5900420
Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku						
II a	m ³	88	94	133	147	101

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

II b	m3	161	180	244	268	215
III a	m3	207	245	280	326	299
III b	m3	239	267	327	363	375
IV a	m3	236	293	339	391	382
IV b	m3	245	282	354	403	438
V a	m3	258	297	348	395	443
V b	m3	270	316	351	403	431
VI	m3	272	324	370	445	423
VII i starsze	m3	204	371	402	458	445
Klasa odnowienia	m3	301	261	271	254	300
Klasa do odnowienia	m3	213	242	292	289	308
Przeciętna zasobność na 1 ha	m3	178	214	264	288	287
Przeciętny wiek	lat	48	51	55	57	58
Przeciętny wiek drzewostanów z udziałem młodego pokolenia w KO	lat	-	-	-	-	91
Spodziewany bieżący przyrost drzewostanów na 1 ha – tablicowy/modelowy	m3	-	6,81	7,89	7,38	7,37
Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha	m3	1,64	1,56	2,4	2,94	3,58
Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha	m3	1,39	2,15	2,98	2,68	3,13
Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m3	6,78	8,01	11,46	8,02	6,99
Bieżący przyrost miąższości według WISL4	m3	-	-	-	-	8,13
Przeciętny wiek rębności drzewostanów w nadleśnictwie	lat	-	-	-	-	101

Powyższe zestawienia dla nadleśnictwa wykazuje systematyczny wzrost zasobności we wszystkich klasach wieku, za wyjątkiem II a oraz II b podklasy wieku, na przestrzeni kolejnych okresów planów urzędniowych. Odnotowuje się stały wzrost przeciętnej zasobności na 1ha, miąższości użytków rębnych na 1 ha i miąższości użytków przedrębnych.

W ostatnim dziesięcioleciu dynamika spodziewanego bieżącego przyrostu na 1 ha wyhamowała. Uzyskiwany w ubiegłym okresie bieżący przyrost roczny od 2006 r utrzymuje tendencję spadkową.

Niepokojący jest stały wzrost średniego przeciętnego wieku drzewostanów, który osiągnął 58 lat, zwłaszcza, że przeciętny wiek rębności wynosi w nadleśnictwie 101 lat. Tendencja wzrostu średniego wieku w ostatnim 10-leciu wyraźnie zahamowała.

Tabela 66 Udział powierzchniowy gatunków drzew panujących w V i VI rewizji PUL. Powierzchnia leśna zalesiona

Gatunek	Nadleśnictwo Torzym							
	Stan na 01.01.2016		Stan na 01.01.2026		Wzrost / Spadek		Wzrost / Spadek	
					powierzchni		miąższości	
	Pow. ha	Miąższość m3	Pow. ha	Miąższość m3	ha	%	m3	%
SO	17520,61	5288163	17532,00	5275760	11,39	0,07	-12403	-0,23
MD	170,07	32732	177,39	39345	7,32	4,30	6613	20,20
ŚW	135,94	44980	70,71	22381	-65,23	-47,98	-22599	-50,24
DG	14,32	7738	9,79	6363	-4,53	-31,63	-1375	-17,77
BK	382,62	73015	553,81	95693	171,19	44,74	22678	31,06
DB.S	287,64	32116	367,41	44431	79,77	27,73	12315	38,35
DB.B	660,57	130786	807,85	156425	147,28	22,30	25639	19,60
DB	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00
DB.C	4,48	165	13,00	1174	8,52	190,18	1009	611,52
KL	1,45	560	3,31	680	1,86	128,28	120	21,43
JW	4,84	866	9,75	1702	4,91	101,45	836	96,54
JS	3,76	1005	3,88	930	0,12	3,19	-75	-7,46
GB	2,22	630	6,84	1479	4,62	208,11	849	134,76
BRZ	275,68	53690	191,85	37632	-83,83	-30,41	-16058	-29,91
BRZ.O	1,62	80	0,00	0	-1,62	-100,00	-80	-100,00
OL	405,74	134584	503,21	185841	97,47	24,02	51257	38,09
OL.s			0,66	145	0,66		145	
AK	168,70	35559	89,70	19921	-79,00	-46,83	-15638	-43,98
OS	0,81	255	0,48	191	-0,33	-40,74	-64	-25,10
LP	5,69	1465	5,10	1755	-0,59	-10,37	290	19,80
Ogółem	20046,76	5838389	20346,74	5891848	299,98	1,50	53459	0,92

W minionym 10-leciu największy spadek powierzchni odnotowały gatunki: Brz o 83,83 ha, Ak o 79 ha, Św o 65,23 ha i Dg o 4,53 ha.

Wzrost powierzchni odnotowały gatunki liściaste: Bk o 171,19 ha, Db.b o 147,28 ha, Ol o 97,47 ha oraz Db.s o 79,77 ha.

4.2 Jakość upraw i młodników

W myśl aktualnie obowiązujących „Zasad hodowli lasu” obligatoryjnie ocenie podlegają tylko uprawy w piątym roku ich istnienia wg kryteriów kwalifikacyjnych oceny udatności upraw (stopnia pokrycia powierzchni oraz przydatności hodowlanej).

Tabela 67 Ocena udatności upraw 5-letnich na powierzchniach otwartych

Rok oceny	Pow.	Uprawy bardzo dobre		Uprawy dobre		Uprawy zadowalające		Uprawy przepadłe		Przeciętny
		Pow. upraw (ha)	%	Pow. upraw (ha)	%	Pow. uprawy (ha)	%	Pow. uprawy (ha)	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2016	104,12	72,79	69,91	22,23	21,35	9,10	8,74	0,00	0,00	87,82
2017	93,33	83,61	89,59	5,19	5,56	4,53	4,85	0,00	0,00	88,79
2018	113,64	81,54	71,75	20,63	18,15	11,47	10,09	0,00	0,00	87,48
2019	111,19	93,47	84,06	11,01	9,90	6,71	6,03	0,00	0,00	89,16
2020	120,75	111,24	92,12	1,19	0,99	8,32	6,89	0,00	0,00	88,28
2021	138,10	129,43	93,72	6,65	4,82	2,02	1,46	0,00	0,00	89,63
2022	99,70	93,64	93,92	3,65	3,66	2,41	2,42	0,00	0,00	89,40
2023	79,25	62,42	78,76	3,98	5,02	12,85	16,21	0,00	0,00	85,95
2024	93,21	86,46	92,76	0,00	0,00	6,75	7,24	0,00	0,00	88,19
2025 (plan)										
Razem	953,29	814,60	85,18	74,53	7,72	64,16	7,11	0,00	0,00	88,30

Tabela 68 Ocena udatności upraw 5-letnich pod osłoną drzewostanu

Rok oceny	Pow.	Uprawy bardzo dobre		Uprawy dobre		Uprawy zadowalające		Uprawy przepadłe		Przeciętny
		Pow. upraw (ha)	%	Pow. upraw (ha)	%	Pow. uprawy (ha)	%	Pow. uprawy (ha)	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2016	136,47	79,51	58,26	27,17	19,91	29,79	21,83	0,00	0,00	84,95
2017	170,34	112,08	65,80	24,42	14,34	33,84	19,87	0,00	0,00	85,03
2018	146,05	112,99	77,36	3,79	2,60	29,27	20,04	0,00	0,00	84,99
2019	141,15	104,95	74,35	13,66	9,68	22,54	15,97	0,00	0,00	86,01
2020	86,15	59,58	69,16	10,47	12,15	16,10	18,69	0,00	0,00	85,62
2021	103,25	67,94	65,80	12,75	12,35	22,56	21,85	0,00	0,00	84,54
2022	113,63	75,96	66,85	6,79	5,98	30,88	27,18	0,00	0,00	83,21
2023	78,44	61,32	78,17	9,42	12,01	7,70	9,82	0,00	0,00	87,55
2024	122,77	86,74	70,65	1,76	1,43	34,27	27,91	0,00	0,00	83,02
2025 (plan)										
Razem	1098,25	761,07	69,60	110,23	10,05	226,95	20,35	0,00	0,00	84,99

Tabela 69 Ocena udatności upraw naturalnych na powierzchniach otwartych

Rok oceny	Pow.	Uprawy bardzo dobre		Uprawy dobre		Uprawy zadowalające		Uprawy przepadłe		Przeciętny
		Pow. upraw (ha)	%	Pow. upraw (ha)	%	Pow. upraw (ha)	%	Pow. upraw (ha)	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	6,16	6,16	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	90,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	4,00	4,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	90,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025 (plan)										
Razem	10,16	10,16	10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	90,00

Tabela 70 Ocena udatności upraw naturalnych pod osłoną

Rok oceny	Pow.	Uprawy bardzo dobre		Uprawy dobre		Uprawy zadowalające		Uprawy przepadłe		Przeciętny
		Pow. upraw (ha)	%	Pow. upraw (ha)	%	Pow. upraw (ha)	%	Pow. upraw (ha)	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2016	4,95	4,95	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	90,00
2017	1,60	0,00	0,00	0,63	39,38	0,97	60,63	0,00	0,00	74,84
2018	2,45	2,45	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	90,00
2019	17,29	11,03	63,79	1,22	7,06	5,04	29,15	0,00	0,00	82,71
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	3,52	0,00	0,00	3,52	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	90,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	4,80	0,00	0,00	1,10	22,92	3,70	77,08	0,00	0,00	70,73
2025 (plan)										
Razem	34,61	18,43	53,25	6,47	18,69	9,71	28,06	0,00	0,00	83,05

4.3 Rozmiar szkód powstałych w lasach przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne oraz ochrona drzewostanów przed zwierzyną

4.3.1 Szkody powodowane przez zwierzynę w uprawach i młodnikach

Na terenie Nadleśnictwa szkody powodowane przez zwierzynę leśną w uprawach i młodnikach utrzymują się na poziomie gospodarczo znośnym – zestawienie szkód od zwierzyny (z wyłączeniem

szkód powodowanych przez bobry) oraz zestawienie szkód od bobrów przedstawiają poniższe tabele, dla lat 2016-2023 wykonane zgodnie z IOL z 2012 roku, dla lat 2024-2025 zgodnie z IOL z 2023 roku.

Tabela 71 Zestawienie szkód od zwierzyny (z wyłączeniem szkód powodowanych przez bobry) w latach 2016-2023

Rok	Stadium rozwoju drzewostanu	Uszkodzenie		Razem [ha]	Całkowita pow. [ha]	% pow. uszkodzonej
		21-40%	> 40 %			
1	2	3	4	5	6	7
2016	Młodnik	209,92	38,50	248,42	1261,19	19,70
	Uprawa	218,97	52,26	271,23	1850,60	14,66
2017	Młodnik	206,50	21,94	228,44	1479,54	15,44
	Uprawa	179,23	19,98	199,21	1701,48	11,71
2018	Młodnik	123,53	8,76	132,29	1563,16	8,46
	Uprawa	150,49	2,91	153,40	1708,94	8,98
2019	Młodnik	125,01	3,85	128,86	1523,20	8,46
	Uprawa	127,98	0,80	128,78	1475,33	8,73
2020	Młodnik	69,84	4,70	74,54	1669,95	4,46
	Uprawa	73,16	5,95	79,11	1616,21	4,89
2021	Młodnik	40,11	0	40,11	1836,91	2,18
	Uprawa	27,57	5,64	33,21	1533,04	2,17
2022	Młodnik	3,07	0	3,07	1905,37	0,16
	Uprawa	11,88	0,73	12,61	1511,78	0,83
2023	Młodnik	13,71	0	13,71	2060,76	0,67
	Uprawa	26,52	5,65	32,17	1397,37	2,30
Razem:		1607,49	171,67	1779,16	26094,83	7,11

Tabela 72 Zestawienie szkód od zwierzyny (z wyłączeniem szkód powodowanych przez bobry) w latach 2024-2025

Rok	Stadium rozwoju drzewostanu	Uszkodzenie			Razem [ha]	Całkowita pow. [ha]	% pow. uszkodzonej
		11-30%	31-60 %	>60 %			
1	2	3	4	5	6	7	8
2024	Młodnik	32,73	0,00	0,00	32,73	2227,09	1,47
	Uprawa	48,64	5,89	0,00	54,56	1301,40	4,19
2025	Młodnik	69,24	11,45	3,10	83,79	2286,73	3,66
	Uprawa	28,53	6,28	2,41	37,22	1274,38	2,92
Razem:		179,14	23,62	5,51	208,3	7089,6	3,06

Tabela 73 Szkody wyrządzone przez bobry w latach 2016-2023

Rok	Stadium rozwoju drzewostanu	21-40%	> 40 %	Razem [ha]
1	2	3	4	5
2016	Uprawy	0	0,05	0,05
	Młodniki	1,90	10,33	12,23
	Drzewostany	21,0	9,13	30,13
2017	Uprawy	0	0,05	0,05
	Młodniki	1,70	7,89	9,59
	Drzewostany	17,47	8,64	26,11
2018	Uprawy	0	0,05	0,05
	Młodniki	2,15	9,07	11,22

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

	Drzewostany	13,58	9,95	23,53
2019	Uprawy	0,61	0,78	1,39
	Młodniki	2,65	10,10	12,75
	Drzewostany	14,01	12,79	26,80
2020	Uprawy	0,51	1,05	1,56
	Młodniki	2,75	10,50	13,25
	Drzewostany	11,38	11,63	23,01
2021	Uprawy	0,05	0,12	0,17
	Młodniki	2,98	10,41	13,39
	Drzewostany	9,46	16,03	25,49
2022	Uprawy	0,06	0	0,06
	Młodniki	1,53	1,11	2,64
	Drzewostany	3,75	1,40	5,15
2023	Uprawy	0	0	0
	Młodniki	2,06	0,75	2,81
	Drzewostany	5,70	1,60	7,30
Razem		115,3	133,43	248,73

Tabela 74 Szkody wyrządzone przez bobry w latach 2024-2025

Rok	Stadium rozwoju drzewostanu	Uszkodzenie			Razem [ha]
		11-30%	31-60 %	>60 %	
1	2	3	4	5	6
2024	Uprawy	0	0	0,10	0,10
	Młodniki	1,99	0,30	0,30	2,59
	Drzewostany	1,80	0	0	1,80
2025	Uprawy	0	0	0	0
	Młodniki	2,15	1,30	0	3,45
	Drzewostany	4,30	0	0	4,30
Razem:		10,24	1,6	0,4	12,24

W celu ograniczenia szkód od zwierzyny w Nadleśnictwie Torzym jako metodę podstawową w latach 2016 – 2025 stosowano mechaniczne zabezpieczanie upraw przed zwierzyną poprzez grodzenie domieszek liściastych najcenniejszych gatunków (głównie Db). Od roku 2025 wprowadzono ograniczenie dotyczące chemicznego zabezpieczania upraw i młodników przed zwierzyną przy użyciu repelentów.

Tabela 75 Zestawienie prac z zakresu wykonania nowych grodzień oraz zabezpieczenia upraw przy użyciu repelentów

Rok	Powierzchnie zabezpieczone mechanicznie (grodzenia) [ha]	Powierzchnia upraw zabezpieczonych chemicznie (repelenty) [ha]	Powierzchnia młodników zabezpieczonych chemicznie (repelenty) [ha]
1	2	3	4
2016	77,88	107,04	1,11
2017	131,46	95,82	1,37
2018	118,0	102,41	5,08
2019	100,50	79,61	3,35
2020	77,02	80,15	4,07
2021	50,26	78,46	5,76
2022	89,51	41,77	2,50
2023	92,92	80,22	3,76

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

2024	32,47	141,99	9,35
2025 (plan)	30,17 (plan)	29,93 (plan)	0
Razem:	800,19	837,40	36,35

4.3.2 Szkody powodowane przez owady, grzyby patogeniczne oraz stosowane sposoby ich zwalczania

Przez większość czasu obowiązywania operatu stan zdrowotny i sanitarny przeważającej części lasów Nadleśnictwa był dobry. Począwszy od 2018 r. wskutek wieloletniej suszy doszło do osłabienia drzewostanów sosnowych i świerkowych. To w konsekwencji doprowadziło do zamierania drzew i drzewostanów w wyniku działania wtórnych szkodników owadzych. Nadleśnictwo w sposób ciągły monitoruje stan sanitarny lasu i na bieżąco usuwa nowo powstające ogniska gradacji szkodników w ramach cięć przygodnych oraz zrębów sanitarnych.

OWADY

Szkodniki glebowe

Na terenie Nadleśnictwa Torzym Decyzją nr 14 z dnia 20.02.2007r., zn.spr.ZZ-O-7201-1/07 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze uznano za tzw. „Stale pędraczyzno” lasy położone w całości na terenie Leśnictwa Grabów i obejmujące swoją powierzchnią 1264,68 ha. W minionym okresie stwierdzono szkody spowodowane przez pędraki właśnie na terenie Leśnictwa Grabów, a także Leśnictwa Mierczany. W roku 2025 z uwagi na intensywną rójkę przeprowadzono zabiegi agrolotnicze ograniczające występowanie imago chrabąszcza majowego. Oprysk wykonano w kwietniu, na terenie Leśnictwa Grabów w dwóch kompleksach leśnych, na łącznej powierzchni 897,0 ha przy użyciu środka Mospilan 20 SP.

Szkodniki upraw

Ze względu na przyjętą zasadę przelegiwania zrębów sosnowych, w minionym 10-ciu szeliniak sosnowiec nie powodował istotnych szkód w zakładanych uprawach.

Szkodniki pierwotne

Na terenie Nadleśnictwa zgodnie z Decyzją nr 18 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 03.03.2022 r., w sprawie uznania niektórych drzewostanów za pierwotne ogniska gradacyjne oraz na podstawie wieloletnich obserwacji i rejestracji miejsc, w których najczęściej dochodziło do masowego pojawu foliofagów, jako pierwotne ogniska gradacyjne, zostały wyznaczone 4 obszary na terenie Leśnictw Śródkowo, Drzewce, Dębrznica i Torzym o łącznej powierzchni **1 344,25 ha (POG nr I - oddziały: 42-45, 56-59, 67-73, 81-87, POG nr II - oddziały: 211-214, POG nr III - oddziały: 124-130, 149-155, 215 oraz POG nr IV - oddziały: 227-231, 246-250)**.

W minionym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie zaobserwowano wzmożone występowanie barczatki sosnowki oraz brudnicy mniszki, co wiązało się z koniecznością wykonania zabiegów ochronnych z wykorzystaniem techniki lotniczej. Zestawienie przeprowadzonych oprysków przedstawia poniższa tabela.

Tabela 76 Zestawienie lotniczych zabiegów zwalczania foliofagów w latach 2016 – 2025

Lp.	Data	Powierzchnia ha	Zastosowany preparat	Gatunek zwalczanego szkodnika
1	2	3		4
1.	maj 2018 r.	2456,94 ha	Dimilin 480 S.C.	Strzygonia choinówka
2.	kwiecień 2023 r.	2394,28 ha	Mospilan 20 SP	Barczatka sosnowka
3.	maj 2024 r.	1391,13 ha	Confirm	Barczatka sosnowka

Szkodniki wtórne

Kornik ostrozębny.

Począwszy od 2017 r. na terenie Nadleśnictwa obserwowano występowanie tego szkodnika, głównie na żyźniejszych siedliskach na terenie obrębu Torzym oraz obrębu Wystok, gdzie konieczne było wykonanie zrębów sanitarnych. Największe nasilenie szkód było widoczne w 2019 roku. Aktualnie szkodnik ten nie powoduje dalszych szkód.

Kornik drukarz.

To główny szkodnik wtórny drzewostanów świerkowych, który uaktywnił się od 2017 r. powodując największe szkody w roku 2019, sukcesywnie eliminując udział tych drzewostanów na terenie Nadleśnictwa, zwłaszcza na terenie Leśnictw Grabów, Torzym i Bobrówka, gdzie konieczne było wykonanie zrębów sanitarnych.

Kornik modrzewiowiec.

Kornik wyrządzał szkody w młodszych drzewostanach modrzewiowych (II klasa wieku), w kępach modrzewia, a także na większych powierzchniach w Leśnictwach Korytno i Środkowo, gdzie zaistniała konieczność wykonania zrębów sanitarnych.

Opiętek.

W związku z osłabieniem drzewostanów dębowych w wyniku suszy, w roku 2020 zaobserwowano intensywny proces wydzielania się posuszu dębowego na terenie Leśnictwa Korytno, szczególnie w starszych drzewostanach. Obecnie proces ten wyhamował.

Działania Nadleśnictwa ukierunkowane są na bieżące monitorowanie występowania szkodników wtórnych sosny i świerka oraz dbanie o stan sanitarny lasu. Odbywa się to poprzez wywieszanie pułapek feromonowych, bieżące usuwanie drzew zasiedlonych oraz minimalizowanie okresu przelegiwania pozyskanego drewna na gruncie. W latach 2023-2024 wykonano również inwentaryzację lotniczą pod kątem występowania szkodników.

Szkodniki liściożerne drzewostanów liściastych w minionym okresie nie stanowiły istotnego problemu.

PATOGENY GRZYBOWE

Na terenie Nadleśnictwa Torzym istnieje 4918,86 ha drzewostanów na gruntach porolnych (poszczególne obręby: Gądów Wielki 1182,78 ha, Torzym 1823,77 ha, Wystok 1912,31 ha), co stanowi 23% powierzchni leśnej. To właśnie na tym obszarze w minionym dziesięcioleciu obserwowano szkody od korzeniowca wieloletniego, który wywołuje hubę korzeniową.

4.3.4 Szkody powodowane przez jemiołę

Nowym problemem, który wystąpił na terenie Nadleśnictwa Torzym jest zamieranie drzewostanów powodowane przez jemiołę. Nasilenie tego zjawiska jest obserwowane począwszy od 2019 roku. Jest to wynikiem osłabienia drzewostanów po okresie suszy. Szkody są obserwowane szczególnie w drzewostanach na żyzniejszych siedliskach. W wyniku zamierania drzewostanów konieczne było prowadzenie cięć przygodnych a także wykonanie zrębów sanitarnych, szczególnie w leśnictwach Pniów, Przęślice i Tarnawa.

4.3.5 Szkody powodowane przez zanieczyszczenia środowiska i sposób ich ograniczania

Zakłady przemysłowe znajdujące się w okolicach Torzymia nie mają znaczącego wpływu na środowisko leśne. W latach 2016 – 2025 nie odnotowano znaczących szkód spowodowanych przez zanieczyszczenie środowiska.

4.3.6 Szkody powodowane przez czynniki klimatyczne ich natężenie i przyczyny

Wśród czynników klimatycznych w minionym 10-leciu drzewostany nadleśnictwa były uszkodzane głównie przez huraganowe wiatry. Szkody odnotowywano najczęściej w okresach zimowych i wiosennych. Największe zniszczenia od wiatru powstały w latach 2017 - 2018 r. oraz w 2022 r. kiedy to nad terenem Nadleśnictwa przeszły orkany Ksawery, Grzegorz oraz Eunice. Najbardziej ucierpiał drzewostany Leśnictw Grabów, Korytno i Bobrówka. Istotnymi czynnikami wpływającymi negatywnie w mijającym dziesięcioleciu na kondycję drzewostanów były zbyt małe ilości opadów atmosferycznych, brak pokrywy śnieżnej, długotrwałe susze i wysokie letnie temperatury. Wszystkie te zjawiska przyczyniły się do znacznego obniżenia poziomu wód gruntowych, w efekcie czego w ostatnich kilku latach mamy do czynienia z ustępowaniem drzewostanów świerkowych oraz zauważalnym osłabieniem drzewostanów sosnowych. Pozostałe czynniki takie jak przymrozki i podtopienia powodowały uszkodzenia tylko lokalnie.

Tabela 77 Szkody powodowane przez czynniki klimatyczne

Rok	Pozyskanie drewna z przyczyn sanitarnych w m ³	W tym pozyskanie złomów i wywrotów w m ³	% złomów i wywrotów w pozyskaniu sanitarnym
1	2	3	4
2016	6073,23	3127,13	51,49
2017	21451,73	19435,67	90,60
2018	33640,07	30713,99	91,30
2019	12926,75	1484,23	11,48
2020	12307,91	526,88	4,28
2021	8969,05	841,89	9,39
2022	45103,74	41298,28	91,56
2023	6764,88	1475,69	21,81
2024	4772,95	799,27	16,75
2025 (do 11.08.2025)	3070,40	296,92	9,67
Razem:	155 080,70	99 999,95	64,48

Największe szkody w minionym 10-leciu były spowodowane przez huraganowe wiatry w latach 2017, 2018 (orkany Ksawery i Grzegorz) oraz w 2022 (orkan Eunice).

4.3.7 Szkodnictwo leśne

Jednym z głównych problemów występujących na terenie Nadleśnictwa związanym ze szkodami powodowanymi przez czynniki antropogeniczne jest szkodnictwo leśne.

Posterunek Straży Leśnej w Nadleśnictwie Torzym w analizowanym okresie tj. w latach 2016-2025 funkcjonował w obsadzie dwuosobowej. Teren Nadleśnictwa jest atrakcyjny turystycznie – rzeki, jeziora, tereny grzybowe, jagodziska. Powoduje to zwiększone bezprawne korzystanie z lasu tj. wjazdy pojazdami silnikowymi na tereny leśne, palenie ognisk poza miejscami wyznaczonymi, wandalizm i zaśmiecanie terenów leśnych. W analizowanym okresie ujawniono 5 przypadków kłusownictwa, 36 przypadków kradzieży drewna oraz 12 przypadków kradzieży i zniszczenia mienia. W ostatnich latach wystąpił wyraźny wzrost wykroczeń związanych z bezprawnym korzystaniem z lasu, co jest wynikiem zwiększonego nasilenia ruchu turystycznego. W minionych latach ilość ujawnionych przypadków bezprawnego korzystania z lasu przekroczyła liczbę 1000 co również generuje wzrost ogólnej liczby przypadków szkodnictwa leśnego. Zwiększyły się również straty związane z wartością i miąższością skradzionego drewna.

Na bieżąco prowadzone są działania prewencyjne zmierzające do zapobiegania i ograniczania ww. zagrożeń polegające na permanentnym patrolowaniu terenów leśnych, kontroli pojazdów przewożących drewno, kontroli legalności wyrabiania drewna. Prowadzony jest monitoring wizyjny obszarów leśnych Nadleśnictwa w postaci foto pułapek, a od roku 2025 również z użyciem drona. Przy wykonywaniu powyższych czynności straż leśna ściśle współpracuje ze służbą leśną Nadleśnictwa oraz z jednostkami Straży Leśnej z sąsiednich nadleśnictw jak również z innymi formacjami tj. Strażą Rybacką, Policją, Żandarmerią, Społeczną Strażą Rybacką i Inspekcją Transportu Drogowego.

Tabela 78 Zestawienie przypadków z zakresu szkodnictwa leśnego ujawnionych na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Torzym w latach 2016-2025

Rok	Liczba kradzieży drewna (szt.)	Miąższość skradzionego drewna (m ³)	Wartość skradzionego drewna (zł)	Liczba ujawnionych sprawców (szt.)	Liczba kradzieży i zniszczenia mienia (szt.)	Bezprawne korzystanie z lasu (szt.)	Kłusownictwo
1	2	3	4	5	6	7	8
2016	8	24,08	5063,55	2	-	25	1
2017	10	33,10	5247,88	2	2	44	-
2018	2	16,67	2371,46	-	1	115	2
2019	2	7,35	708,09	1	2	99	-
2020	1	18,90	680,40	-	3	63	1
2021	3	4,39	560,40	1	-	38	1
2022	3	11,81	824,35	2	2	108	-
2023	4	88,82	38783,59	2	1	148	-
2024	3	5,93	456,61	-	1	260	-
2025/08	-	-	-	-	-	110	-
Razem	36	211,05	54696,33	10	12	1010	5

5. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA LASU

Gatunkiem panującym na terenie nadleśnictwa jest sosna zwyczajna (So). Ze względu na warunki klimatyczne, przyrodniczo-leśne i ilość występowania pożarów Nadleśnictwo Torzym, zalicza się do I kategorii zagrożenia pożarowego lasu (KZPL).

W skład systemu ochrony przeciwpożarowej w Nadleśnictwie Torzym wchodzi:

- dostrzegalnie jako stała sieć obserwacji naziemnej,
- punkt alarmowo – dyspozycyjny,
- patrole lotnicze,
- dojazdy pożarowe,
- punkty czerpania wody,
- baza sprzętu,
- pasy przeciwpożarowe.

Baza sprzętu przeciwpożarowego

Nadleśnictwo Torzym posiada jedną bazę sprzętu umiejscowioną na placu siedziby nadleśnictwa (Torzym, ul. Wodna 1). W przypadku powstania pożaru lasu w jego gaszeniu i dozorowaniu pożarzyska bierze udział zakład usług leśnych na podstawie umowy podpisanej z Nadleśnictwem Torzym. Wykaz wyposażenia ZUL przydatnego w ochronie przeciwpożarowej lasu jest wymieniony i uzgodniony z KP PSP w „Sposobach postępowania na wypadek powstania pożaru lasu w Nadleśnictwie Torzym”.

Ponadto Nadleśnictwo posiada samochód patrolowo-gaśniczy na podwoziu samochodu Ford Ranger, wyposażony w moduł gaśniczy ze zbiornikiem na wodę o pojemności 400 litrów z możliwością podawania środka gaśniczego. Pojazd wyposażony jest w środki łączności (w tym radiotelefon LP, PSP), odbiornik GPS, podręczny sprzęt gaśniczy (hydronetki plecakowe – 2 szt., tłumice gumowe składane – 2 szt., szpadle – 2 szt., siekiera – 1 szt.), urządzenia techniczne (w tym pilarka spalinowa).

Punkt alarmowo - dyspozycyjny

W siedzibie Nadleśnictwa znajduje się Punkt Alarmowo – Dyspozycyjny (PAD).

Wyposażenie punktu alarmowo – dyspozycyjnego stanowią:

- środki łączności: telefon stacjonarny i komórkowy, radiotelefon bazowy pasma leśnego oraz PSP,
- mapa operacyjna ochrony przeciwpożarowej w skali 1:25000 obszaru terytorialnego działania Nadleśnictwa i terenów przyległych z punktami stałej obserwacji naziemnej, umożliwiającymi lokalizację miejsca pożaru na podstawie namiarów kątowych,
- dokumentacja obejmująca: sposób postępowania na wypadek powstania pożaru lasu, instrukcję dyspozytora i dziennik pracy, wykaz kryptonimów, numerów telefonów i adresów e-mailowych osób i jednostek nadrzędnych, podległych i współpracujących, komputer pracujący w sieci LP z dostępem do Internetu, w tym poczty elektronicznej, oprogramowaniem LMN i SILPweb.

Sieć stałej obserwacji naziemnej

Na terenie Nadleśnictwa Torzym, znajdują się trzy punkty obserwacji naziemnej. Dostrzegalnie przeciwpożarowe klasyczne, metalowe, o konstrukcji rurowej, rozmieszczone są na terenie Leśnictwa

Dębrznica (1759), oddz. 195s, Leśnictwa Torzym (1757), oddz. 156g, Leśnictwa Bobrówka (1758)S, oddz. 16d. Są one usytuowane na naturalnych wzniesieniach terenu, co wpływa na zwiększenie zasięgu obserwacji.

Przy budynku Nadleśnictwa, na terenie Leśnictwa Grabów, oddz. 124a, zlokalizowany jest maszt antenowy, o konstrukcji stalowej kratowej.

System dostrzegalni uzupełniany jest przez dostrzegalnie sąsiednich nadleśnictw - Świebodzina, Bytnicy, Krosna, Cybinki i Rzepina, które znajdują się w sąsiedztwie kompleksów leśnych Nadleśnictwa Torzym. Sieć obserwacyjna pracująca w systemie z siecią sąsiednich nadleśnictw jest wystarczająca do obserwacji i wykrywania pożarów na całej powierzchni Nadleśnictwa.

Tabela 79 Wieże p.poż na terenie Nadleśnictwa Torzym

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Kryptonim r/t -leśny	Rodzaj obserwacji (obserwator /kamera)	Lokalizacja wg WGS'84	Lokalizacja wg PUWG 1992
1	2	3	4	5	6	7
1.	Dębrznica	1-03-195s	1-759	obserwator	E: 15° 03' 31,60" N: 52° 15' 02,70"	X: 231081,11 Y: 494508,87
2.	Torzym	2-06-156g	1-757	obserwator	E: 15° 06' 11,70" N: 52° 18' 18,50"	X: 234440,03 Y: 500388,80
3.	Bobrówka	3-09-16d	1-758	obserwator	E: 14° 59' 32,00" N: 52° 23' 11,40"	X: 227337,56 Y: 509843,80

Tabela 80 Wieże p.poż w nadleśnictwach sąsiadujących

Lp.	Nazwa	Nadleśnictwo	Adres leśny	Kryptonim r/t -leśny	Rodzaj obserwacji (obserwator/kamera)	Lokalizacja wg WGS'84	Lokalizacja wg PUWG 1992
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Łągów	Świebodzin	263g	1-670	Obserwator	E: 15° 16' 07,00" N: 52° 18' 07,00"	X: 245683,93 Y: 499429,26
2.	Kosobudki	Bytnica	97j	1-815	Obserwator	E: 15° 11' 06,97" N: 52° 13' 25,66"	X: 239550,85 Y: 491050,70
3.	Budachów	Krosno	239i	1-268	Obserwator	E: 15° 05' 44,60" N: 52° 09' 25,50"	X: 233039,15 Y: 483964,03
4.	Rzeczycza (Drzeniów)	Krosno	144c	1-269	Obserwator	E: 14° 51' 36,20" N: 52° 10' 55,40"	X: 218230,84 Y: 487567,13
5.	Radzików	Cybinka	254d	1-159	Kamera	E: 14° 55' 16,50" N: 52° 15' 48,75"	X: 221782,21 Y: 496451,56
6.	Rzepin	Rzepin	19f	1-30	Kamera	E: 14° 49' 01,64" N: 52° 20' 33,46"	X: 215190,29 Y: 505640,00

Środki łączności alarmowo – dyspozycyjnej

Podstawowe wyposażenie techniczne tworzące sieć łączności alarmowo-dyspozycyjnej to:

- radiotelefon bazowy w PAD nadleśnictwa pracujący w paśmie LP,
- radiotelefon bazowy w PAD nadleśnictwa pracujący w paśmie PSP,
- radiotelefony samochodowe w samochodach służbowych Nadleśnictwa pracujące w paśmie LP i PSP,

- radiotelefony noszone pracujące w paśmie LP i PSP,
- telefony komórkowe kadry kierowniczej i pracowników SL,
- komputer z dostępem do internetu, poczty elektronicznej, LMN, SILPweb,
- łączność radiowa i telefoniczna z Punktami Alarmowo Dyspozycyjnymi sąsiednich nadleśnictw i Regionalnym Punktem Alarmowo Dyspozycyjnym w Zielonej Górze.

Sytuacja pożarowa w ubiegłym okresie 2016 – 2025

W ubiegłym okresie gospodarczym na terenie Nadleśnictwa Torzym powstało 81 pożarów o łącznej powierzchni 7,65 ha.

Tabela 81 Zestawienie ilości pożarów w latach 2016-2025

	Rok									
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ilość pożarów	6	3	14	11	5	2	26	4	5	2
Pow. Spalona w (ha)	0,82	0,03	0,36	0,75	0,27	0,16	2,70	2,30	0,22	0,04

Tabela 82 Przyczyny powstania pożarów, i ich powierzchnia ogólna w poszczególnych latach

Rok	Pożary		Przyczyna powstania pożaru [szt.]													
	Ilość [szt.]	Powierzchnia [ha]	Motyw nieznan	Nieznana	Podpalenie	Podpalenie - dzieci	Podpalenie - zacieranie dowodów	Używanie ognia	Zaniechanie	Zaniechanie - niedopałek papierosa	Inne wypadki	Samozapłon	Wyładowania atmosferyczne	Wypadek - linia energetyczna	Wypadek - linie kolejowe	Wypadek - transport drogowy
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2016	6	0,82		2	1								1		2	
2017	3	0,03		1											2	
2018	14	0,36		4	1			1		1			1	3	3	
2019	11	0,75	1	2			1		1	2		1			3	
2020	5	0,27	5	3											2	
2021	5	0,16		4	1											
2022	26	2,70		11		4						2		4		
2023	4	2,30		2	2											
2024	5	0,22		2	1								1	1		
2025	2	0,04	1													1
Razem	81	7,65	7	31	6	4	1	1	1	3	2	1	3	8	12	1

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

Tabela 83 Analiza ilości pożarów w poszczególnych latach z uwzględnieniem ich wielkości

Rok	Grupy wielkości pożarów							
	do 0,05 ha		od 0,06 do 1,00 ha		od 1,01 do 10,00 ha		od 10,01 do 100 ha	
	liczby	pow. łączna	liczby	pow. łączna	liczby	pow. łączna	liczby	pow. łączna
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2016	4	0,04	2	0,78	-	-	-	-
2017	3	0,03	-	-	-	-	-	-
2018	12	0,18	2	0,18	-	-	-	-
2019	9	0,09	2	0,66	-	-	-	-
2020	2	0,06	3	0,21	-	-	-	-
2021	4	0,04	1	0,12	-	-	-	-
2022	17	0,38	8	1,06	1	1,26	-	-
2023	1	0,01	2	0,79	1	1,50	-	-
2024	4	0,07	1	0,15	-	-	-	-
2025	2	0,04	-	-	-	-	-	-
Razem	58	0,94	21	3,95	2	2,76	0	0

Tabela 84 Analiza ilości pożarów w poszczególnych obrębach z uwzględnieniem ich wielkości

Obręb	Grupa wielkości pożaru								Razem ilość	Razem pow ha
	do 0,05 ha		od 0,06 do 1,00 ha		od 1,01 do 10,00 ha		od 10,01 do 100 ha			
	liczby	pow. łączna	liczby	pow. łączna	liczby	pow. łączna	liczby	pow. łączna		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Gądków	18	0,35	5	0,95	0	0	0	0	23	1,30
Torzym	28	0,40	9	1,48	2	2,76	0	0	39	4,64
Wystok	12	0,19	7	1,52	0	0	0	0	19	1,71
Razem	58	0,94	21	3,95	2	2,76	0	0	81	7,65

Tabela 85 Zestawienie pożarów wg. leśnictw za lata 2016-2025

Leśnictwo	Rok																				Razem 2016-2025	
	2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025		Liczba	Pow. ha
	Liczba	Pow. ha	Liczba	Pow. ha	Liczba	Pow. ha	Liczba	Pow. ha	Liczba	Pow. ha	Liczba	Pow. ha	Liczba	Pow. ha	Liczba	Pow. ha	Liczba	Pow. ha	Liczba	Pow. ha		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1 Śródkowo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,03	1	0,03
2 Drzewce	0	0	0	0	1	0,02	0	0	1	0,01	0	0	3	0,20	0	0	1	0,01	0	0	6	0,24
3 Dębrznica	2	0,09	1	0,01	2	0,03	1	0,01	0	0	1	0,01	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0,15
4 Gądków	0	0	0	0	5	0,17	2	0,61	1	0,05	0	0	1	0,05	0	0	0	0	0	0	9	0,88
5 Przęślice	0	0	0	0	1	0,08	1	0,01	0	0	0	0	0	0	1	0,01	0	0	0	0	3	0,10
6 Grabów	1	0,01	0	0	0	0	2	0,02	1	0,07	1	0,01	3	0,09	0	0	0	0	1	0,01	9	0,21
7 Korytno	0	0	1	0,01	2	0,02	2	0,02	1	0,07	1	0,01	6	1,44	2	2,00	1	0,15	0	0	16	3,72
8 Torzym	1	0,01	0	0	1	0,02	0	0	0	0	0	0	7	0,56	0	0	2	0,02	0	0	11	0,61
9 Bobrówka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

10	Pniów	1	0,70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,01	2	0,06	0	0	1	0,04	0	0	5	0,81
11	Tarnawa	0	0	1	0,01	1	0,01	1	0,06	1	0,07	0	0	2	0,09	0	0	0	0	0	0	6	0,24
12	Mierczany	1	0,01	0	0	1	0,01	2	0,02	0	0	1	0,12	2	0,21	1	0,29	0	0	0	0	8	0,66
Razem		6	0,82	3	0,03	14	0,36	11	0,75	5	0,27	5	0,16	26	2,7	4	2,3	5	0,22	2	0,04	81	7,65

Sieć pasów przeciwpożarowych

Na terenie Nadleśnictwa Torzym, można spotkać cztery rodzaje pasów przeciwpożarowych:

1. Pas typu A - „Zadaniem pasa typu A jest zmniejszenie obciążenia ogniowego w drzewostanie, do 30 metrów w głąb lasu, od zewnętrznej jego granicy, przy której może powstać zarzewie ognia. Wykonuje się go przez usuwanie gałęzi, chrustu, odpadów poeksploatacyjnych, nalotu i podrostu gatunków iglastych oraz usuwanie nieokrzęsanych ściętych drzew, usuwanie drzew martwych i przygłuszonych. Materiały palne usuwane przy porządkowaniu pasa są równomiernie rozrzucone w głąbi drzewostanu. Wykonywany po cięciach gospodarczych.
2. Pas typu B - wykonuje się tak jak pas typu A. Dodatkowo w odległości 2-5 m od zewnętrznej granicy, wykonuje się przynajmniej dwumetrowej szerokości bruzdę, oczyszczoną do warstwy gleby mineralnej. Zadaniem bruzdy jest samoistne zatrzymanie rozwoju pożaru pokrywy gleby oraz umożliwienie oparcia na niej działań gaśniczych sprzętem podręcznym. Wykonywany jest dwa razy do roku, przy parkingach i wokół leśnych pól biwakowych.
3. Pas typu BK – to pas gruntu w sąsiedztwie linii kolejowej. Nadleśnictwo Torzym i PKP Polskie Linie Kolejowe uczestniczyły w przystosowaniu gruntu do wykonania pasów typu BK zgodnie z obowiązującymi zasadami. Za utrzymanie pasów wzdłuż linii kolejowej odpowiadają PKP Polskie Linie Kolejowe.
4. Pas typu D (biologiczne) – wykonuje się jako linie obrony rozdzielającą duże zwarte obszary leśne. Zakłada się je w oparciu o uzbrojenie inżynieryjne terenu, umożliwiające prowadzenie działań ratowniczych. Na pasie o szerokości większej niż 30m należy zmniejszyć obciążenie ogniowe, poprzez usunięcie z powierzchni martwych drzew, leżących gałęzi i nieokrzęsanych ściętych lub powalonych drzew oraz podszytu i podrostu gatunków iglastych. W wyznaczonym pasie należy utworzyć pas biologiczny o przeważającym udziale (>50%) gatunków liściastych.

6. PODSTAWOWE WYNIKI Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO

Wyniki gospodarki łowieckiej

Na podstawie „Ramowych wytycznych w sprawie łowieckiego zagospodarowania rejonów hodowlanych” oraz ustaleń między nadleśnictwami, Urzędem Marszałkowskim, Okręgowym Zarządem PZŁ, obszar RDLP w Zielonej Górze została podzielona na rejony hodowlane. W przeciągu 10-lecia nastąpiły zmiany dotyczące WŁPH – pierwszy plan obowiązywał w latach 2017-2027, gdzie teren Nadleśnictwa wchodził w skład II Rejonu Hodowlanego, który obejmował swym zasięgiem 30 obwodów łowieckich. Aktualny WŁPH obowiązuje na lata 2023-2033. Zgodnie z ww. planem teren Nadleśnictwa zaliczono w skład II Rejonu Hodowlanego, który obejmuje swym zasięgiem 26 obwodów łowieckich. Nadleśnictwo po zmianach WŁPH nadzoruje gospodarkę łowiecką na 1 obwodzie łowieckim. W ramach dwóch obwodów łowieckich, nr 105 oraz 106, oddanych w zarząd Nadleśnictwu, prowadzony jest Ośrodek Hodowli Zwierzyny.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Torzym zlokalizowany jest jeden obwód łowiecki dzierżawiony przez koło łowieckie:

Tabela 86 Wykaz dzierżawionych obwodów łowieckich

Nr obwodu	Koło łowieckie
1	2
94	Koło łowieckie „Łoś”

Obwody łowieckie nr: 94, 105 oraz 106 leżą w całości w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Torzym. Poniżej wymienione zostały obwody łowieckie, które zajmują nieznaczną powierzchnię Nadleśnictwa Torzym i są zarządzane lub nadzorowane przez inne nadleśnictwa:

- Obwód nr 86 – Kł Jeleń Sulęcín,
- Obwód nr 87 – Kł Knieja Ośno Lubuskie,
- Obwód nr 93 – WKŁ 332 Jodła Warszawa,
- Obwód nr 96 – OHZ Rzepin,
- Obwód nr 104 – OHZ Świebodzin,
- Obwód nr 107 – OHZ Cybinka.

Do zadań Nadleśnictwa w ramach współpracy z kołami łowieckimi należały zagadnienia w zakresie:

- współuczestnictwa w inwentaryzacji zwierzyny,
- poprawy warunków bytowania zwierzyny,
- kontroli stanu i lokalizacji urządzeń łowieckich,
- nadzoru nad realizacją planu odstrzału,
- ochrony lasu przed zwierzyną,
- pełnienie roli organu odwoławczego związanego z szacowaniem szkód łowieckich,
- współpracy przy zapobieganiu rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń.

Zgodnie z ustawą Prawo łowieckie, od 2018 r. nadleśnictwa są instancją odwoławczą przy wnoszeniu odwołania od szacowania szkód łowieckich od zwierzyny łownej powstałych w uprawach i płodach

rolnych. Obowiązki te Nadleśnictwo wykonywało przy pomocy pracowników własnych, przeszkolonych w ramach szkoleń kierunkowych realizowanych przez służby LP jak i instytucje zewnętrzne.

Tabela 87 Zestawienie obwodów łowieckich nadzorowanych przez Nadleśnictwo Torzym

Nr obwodu	Nazwa koła	Powierzchnia (ha)		Stan zwierzyny na 10.03.2025r. / Stan docelowy na 31.03.2033 r.			
		Ogólna	Leśna	Jelenie	Daniele	Sarny	Dziki
1	2	3	4	5	6	7	8
94	Koło łowieckie „Łoś”	7937,37	4460,73	122/142	8/24	157/168	14/11
	Razem	7937,37	4460,73	122/142	8/24	157/168	14/11

Tabela 88 Zestawienie obwodów łowieckich administrowanych przez Nadleśnictwo Torzym (OHZ)

Nr obwodu	Nazwa koła	Powierzchnia (ha)		Stan zwierzyny na 10.03.2025r. / Stan docelowy na 31.03.2033 r.			
		Ogólna	Leśna	Jelenie	Daniele	Sarny	Dziki
1	2	3	4	5	6	7	8
105	OHZ Nadleśnictwa Torzym	6571,38	5714,0	85/145	8/10	25/40	12/6
106	OHZ Nadleśnictwa Torzym	11289,73	7546,71	178/198	0/0	100/100	9/11
	Razem	17861,11	13260,71	263/343	8/10	125/140	21/17

Tabela 89 Zestawienie plan/wykonanie pozyskania zwierzyny grubej w sezonach łowieckich 2015/2016 do 2025/2026

Sezon łowiecki	Jeleń			Daniel			Sarna			Dzik		
	Inw.	Plan	Wyk.	Inw.	Plan	Wyk.	Inw.	Plan	Wyk.	Inw.	Plan	Wyk.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2015/2016	464	230	212	82	19	16	571	190	153	478	582	557
2016/2017	395	191	187	71	20	16	523	109	101	514	544	504
2017/2018	365	133	118	52	15	12	486	104	86	449	646	159
2018/2019	363	159	128	21	7	4	476	99	80	65	182	359
2019/2020	399	124	91	8	0	0	363	114	75	55	171	558
2020/2021	238	114	71	9	0	0	328	72	54	72	203	167
2021/2022	433	151	112	9	0	0	249	31	31	58	75	44
2022/2023	439	146	130	16	0	0	248	28	28	31	54	31
2023/2024	415	136	108	18	0	0	268	46	36	26	45	49
2024/2025	379	115	95	15	0	0	263	40	40	29	47	59
2025/2026												
* wg wart. plan	347	92	0	16	0	0	282	0	0	35	82	14
średnio w dziesięcioleciu	423,7	159,1	44,7	31,7	6,1	4,8	405,7	83,3	81,9	187,7	263,2	250,1

Mając na uwadze obecną sytuację związaną z występowaniem ASF na terenie województwa lubuskiego oraz ograniczenia z tym związane, jak również niskie stany zwierzyny, a w szczególności sarny, spowodowane w głównej mierze obecnością wilka, gospodarka łowiecka w OHZ 105 i 106 oparta jest na gospodarowaniu populacją jelenia, która na dzień dzisiejszy jest stabilna. Przychody ze sprzedaży polowań, trofeów oraz tusz jelenia stanowią ok. 95 % wszystkich przychodów. Pozostałe 5% stanowią przychody ze sprzedaży polowań oraz tusz i trofeów zwierzyny pozostałej w tym dzików. Gospodarka

łowiecka oparta praktycznie tylko na jednym gatunku w dłuższej perspektywie może doprowadzić do destabilizacji ekonomicznej.

Na terenie obwodu znajdowała się kwatera łowiecka w miejscowości Drzewce Kolonia, Jelenie Pole 1. Kwatera, ze względu na zły stan techniczny oraz brak personelu do jej obsługi nie była wykorzystywana od 2017 r. W chwili obecnej budynek wymaga dużych nakładów inwestycyjnych (przebudowy). Nadleśnictwo Torzym nie posiada środków na samodzielne sfinansowanie takiej inwestycji, a Dyrektor Generalny Lasów Państwowych nie wyraził zgody na udzielenie dofinansowania - pismo z dnia 04.11.2019 r. zn. spr. ZI.770.79.2019 w sprawie dofinansowania z funduszu leśnego. W związku z tym, że dalsze utrzymywanie kwatery jest wysoce nierentowne, została przeznaczona do zbycia w trybie art. 38 ustawy o lasach. Myśliwi polujący na terenie ohz korzystają z lokalnej bazy hotelowej. Budowa nowej kwatery myśliwskiej jest nieuzasadniona ze względu na bogatą bazę hotelową i dużą liczbę kwater agroturystycznych na terenie gminy Torzym, a także na terenie sąsiednich gmin.

Poza łowiectwem Nadleśnictwo Torzym nie prowadzi innej działalności w zakresie ubocznego użytkowania lasu.

7. OCENA WYKONANIA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY

W minionym okresie Nadleśnictwo Torzym realizowało zadania wynikające ze sporządzonego Programu Ochrony Przyrody na lata 2016-2025.

W celu realizacji zadań wyszczególnionych w programie, Nadleśnictwo prowadziło zgodnie z Zarządzeniem nr 22 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 10 grudnia 2012 r., inwentaryzację stanowisk roślin rzadkich i chronionych oraz obiektów zabytkowych, archeologicznych – w „Książkach ochrony przyrody i walorów kulturowych” (KOP) oraz cyfrowo w tabelach programu Excel. Aktualnie działania te prowadzone są w oparciu o Zarządzenie nr 11 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 11 marca 2022 r. w sprawie prowadzenia monitoringu wpływu realizacji planu urządzenia lasu na środowisko w nadleśnictwach Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze. Obecnie monitoring jest kontynuowany w oparciu o KOP oraz Bazę Ochrony Przyrody prowadzoną w postaci arkusza Excel. Równolegle, w celu minimalizowania wpływu realizacji prac gospodarczych na miejsca rozrodu i lęgi ptaków realizowane są zapisy Zarządzenia nr 17/2020 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 10 listopada 2020 r.

Zgodnie z powyższymi dokumentami monitoringowi podlegają następujące działania:

- opisane w planie urządzenia lasu w formie wskazań gospodarczych,
- opisane w planie urządzenia lasu w formie ogólnej i kierunkowej (np. prace inżynierskie, remontowe, melioracyjne, realizacja nadzwyczajnych zabiegów z zakresu ochrony lasu i ochrony ppoż., itp.),
- nieopisane w planie urządzenia lasu, wynikające z działań związanych z realizacją zadań ochronnych, hodowlanych, usuwania skutków klęsk żywiołowych, usuwania zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi, itd.),
- wynikające z decyzji administracyjnych,
- inne (np. umowne udostępnianie nieruchomości, lokalizacja inwestycji własnych i obcych).

W 2015 r. z uwagi na zmianę procedur służących identyfikacji, ochronie i zachowaniu cennych przyrodniczo ekosystemów zniesiono ochronę w postaci ekosystemów reprezentatywnych, a wprowadzono Decyzją nr 2 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 4 stycznia 2016 r. ochronę w postaci ekosystemów referencyjnych na powierzchni łącznej 1187,10 ha. Według stanu na dzień 30 września 2025 r. aktualna powierzchnia ekosystemów referencyjnych wynosi 1152,97 ha. Zmiany powierzchni ekosystemów referencyjnych w 10-leciu poprzedzone analizą ich funkcjonowania, wynikały z powodu zajęcia wielu zmian w stanie posiadania (przejęcie gruntów), utworzenia lub likwidacji stref ochronnych dla zwierząt chronionych, prowadzenia gospodarki leśnej w warunkach oddziaływania czynników niekorzystnych, w tym wieloletniej suszy i jej następstw oraz w ewolucji podejścia do spraw ochrony przyrody.

Ekosystemy referencyjne weszły w skład Obszarów Cennych Przyrodniczo wyłączonych z użytkowania (tzw. OCP). Na dzień 30 września 2025 r. na terenie Nadleśnictwa Torzym wyznaczono **3 092,36 ha OCP**, w tym: **OCP1 – 1 570,26 ha, OCP2 – 1 522,10 ha.**

Od 2022 r. zgodnie z Zarządzeniem nr 11 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 11 marca 2022 r. w sprawie prowadzenia monitoringu wpływu realizacji planu urządzenia lasu na środowisko w nadleśnictwach Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze Nadleśnictwo Torzym prowadzi Bazę Ochrony Przyrody, która co roku jest sprawozdawana do RDLP w Zielonej Górze. W ramach monitoringu z ostatnich 3 latach wykonano działania minimalizujące, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 90 Zestawienie działań minimalizujących z lat 2022-2024

Nadleśnictwo Torzym	Pozostawione drzewa ekologiczne w szt.	Pozostawione na zrębach kępy ekologiczne do nat. rozpadu	Fragmenty drzewostanu wyłączone z zabiegu ze względu na platy roślin lub siedliska zwierząt	Fragmenty drzewostanu wyłączone z zabiegu stanowiące ekotony: rzek, zbiorników wodnych, bagien, UE, szlaków kom. , osiedli i wyst. na granicy polno- leśnej	Rezygnacja z zabiegu określonego w PUL z przyczyn przyrodniczych lub społecznych w całym wydzieleniu	Wykonane działania z zakresu ochrony czynnej. np. ekstensywne koszenie łąk, itp., w zależności od PZO i specyfiki nadleśnictwa	Zinwentaryzowane nowe rośliny, grzyby zwierzęta, ustanowione pomniki przyrody, wyznaczone proj. pomniki przyrody							
	liczba drzew	w tym dziuplaste	pow. w ha	pow. w ha	pow. w ha			rodzaj zadania ochr.	pow. w ha	gatunek lub obiekt	sztuki	płat (ha)		
	2022	114	65	6,33	0,13			0,11	0	Koszenie i usuwanie nalotu drzew i krzewów	0,86	0	0	0
	2023	420	204	7,48	0,34			0,24	0,05	koszenie i usuwanie nalotu drzew i krzewów	0,86	1	1	0
	2024	356	143	14,49	5,55			40,4	43,87	koszenie i usuwanie nalotu drzew i krzewów	9,67	43	2	0,3
SUMA	890	412	28,30	6,02	40,75	43,92	X	11,39	44	3	0,30			

Aktualnie na terenie Nadleśnictwa Torzym występują następujące formy ochrony przyrody (dane powierzchniowe wg projektu planu 01.01.2026 r. – 31.12.2035 r.):

- 3 rezerваты przyrody – 346,47 ha
 - „Dolina Ilanki” – 190,02 ha (pow. ogólna rezerwatu 239,53 ha)
 - „Bobrowisko” – 36,74 ha
 - „Torfowisko Pliszka” – 119,71 ha (pow. ogólna rezerwatu 159,66 ha)
- Projektowane rezerваты: „Uroczysko koło Garbicza” (pow. ok. 50,27 ha). Planowane utworzenie w 2025r.
- Planowane utworzenie rezerwatów „Mokradła Starościńskie” o powierzchni 142,30 ha oraz „Mechowiska Kosobudki” o powierzchni 34,16 ha
- 2 obszary chronionego krajobrazu – 12 460 ha
 - „Dolina Ilanki”;
 - „Puszcza nad Pliszką”
- 4 obszary Natura 2000 – 2 922 ha
 - PLH080009 „Dolina Ilanki ” – obszar siedliskowy zatwierdzony;
 - PLH080073 „ Rynna Jezior Torzyskich” - obszar siedliskowy zatwierdzony, brak PZO;
 - PLH080042 „ Stara Dąbrowa w Korytach” - obszar siedliskowy zatwierdzony;
 - PLH080011 „ Dolina Pliszki” - obszar siedliskowy zatwierdzony;
- 13 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni – 167 ha,
- 37 pomników przyrody (w tym pojedyncze drzewa, skupiska drzew);
- Park Krajobrazowy i ich otuliny – grunty nadleśnictwa znajdują się w zasięgu otuliny Łagowsko-Sulęcińskiego Parku Krajobrazowego.

Decyzjami RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim wyznaczono również 6 stref ochrony ostoi, miejsca rozrodu i regularnego przebywania bielika (3 strefy), bociana czarnego (1 strefa) i sokoła wędrownego (2 strefy).

W ramach realizacji zapisów określonych w Planie Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000 (Dolina Ilanki PLH080009, Dolina Pliszki PLH080011 i Stara Dąbrowa w Korytach) wykonano następujące działania (dane w POP odnośnie PZO dla obszarów Natura 2000 zostały zaktualizowane w 2022r.):

Tabela 91 Zestawienie przedmiotów ochrony występujących na gruntach Nadleśnictwa Torzym, dla których wyznaczono Obszar Natura 2000

Lp	Nazwa i kod przedmiotu ochrony, symbol oznaczenia wg SDF, stan ochrony	Lokalizacja* przedmiotu ochrony w granicach Obszaru	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu odnory przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan odnory przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gosp. zgodnie z podst. wymaganiami przedmiotu ochrony	Realizacja założeń przez Nadleśnictwo Torzym w latach 2016-2025
SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDUSK PŁOCHÓW IŁOŁA PUSZKI* – siedliska przyrodnicze						
Grunty w zarządzie						
1	Torfo-wiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria palustris</i>)	Nadleśnictwo Torzym-w leśnictwie Gądków w oddz. 225k, 225j, 225 o, 225 p, 226 o, 226 m, 226 l, 254 c	Utrzymanie reżimu wodnego i ewentualna renaturalizacja warunków wodnych.	Zalesianie, usuwanie drzew i krzewów w bezpośrednim sąsiedztwie siedliska przyrodniczego 7140.	W wydzielonych sąsiadujących z siedliskiem przyrodniczym 7140, wskazane jest pozostawienie na obrzeżu siedliska pasa ekotonowego o szerokości 30 – 60 m, w którym nie będzie się prowadziło użytkowania rębnią zupełną. Budowa zastawki piętrzącej na urządzeniu melioracji wodnej (rowie ziemnym)	1. wyłączone z użytkowania rębnią i trzebieży; 2. wykonano zastawkę piętrzącą przez RDOŚ Gorzów
2	Górskie i niższe torfowiska z torfem o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Grunty w zarządzie Nadleśnictwa Torzym-w leśnictwie Drzewce w oddz. 329 i	Utrzymanie reżimu wodnego i ewentualna renaturalizacja warunków wodnych.	Zalesianie, usuwanie drzew i krzewów w bezpośrednim sąsiedztwie siedliska przyrodniczego 7230.	W wydzielonych sąsiadujących z siedliskiem przyrodniczym 7230, wskazane jest pozostawienie na obrzeżu siedliska pasa ekotonowego o szerokości 30 – 60 m, w którym nie będzie się prowadziło użytkowania rębnią zupełną.	1. dokonano usunięcia pojedynczych naliotów drzew i krzewów oraz ich skupień z powierzchni siedliska przyrodniczego wraz z usunięciem ściętej biomasy poza powierzchnię torfowisk
3	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Grunty w zarządzie Nadleśnictwa Torzym-w leśnictwie Drzewce w oddz. 296 b	Odstąpienie od rębni zupełnych.	Niedobór martwego drewna, nieofityzacja runa.	Stosować rębnie częściowe z wydłubionym okresem odnowienia oraz pozostawiać kępy starodrzewu. Eliminacja gatunków obcych geograficznie i ekologicznie.	Wyłączone z użytkowania rębnią płatów siedliska przyrodniczego

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

		Grunty w zarządzie	Odstąpienie od rębni zupełnych.	Wycinka lasu, zmniejszenie udziału starodrzewu, niedobór martwego drewna, neofityzacja runa.	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie pozostawiania w drzewostanach użytkowanych rębnie, drzewostanu w formie białop, zajmujących co najmniej 10% powierzchni i zawierających przynajmniej 10% miazdzość z chwili rozpoczęcia cięć rębnych, do naturalnej śmierci i rozpadu drzewostanu do naturalnego rozpadu.	Wszystkie platy siedliska przyr. 9190 w drzewostanach użytkowanych rębnie, pozostawiano fragmenty drzewostanów w formie grup i /lub kępy zajmujących, co najmniej 10 % powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu.
4	9190	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetia robur-petraeae</i>) Nadleśnictwa Torzym-w leśnictwie Drzewce w oddz. 316 I, 317 m, n, o, l, 326f; w leśnictwie Drzewce w oddz. 309 n, k;				
5	91E0	Łąki wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum alban, Alnus glutinosa-Incanad</i>) i olsy trójkłose Nadleśnictwa Torzym-w leśnictwie Drzewce w oddz. 330j, 327 d, 317 r; w leśnictwie Dębrznica oddz. 223g, 275 f, 277n, 278 j, 278 t, 294 i, 295 d, 295 h, 309 j, 309 l, 309 z, 310 b, 310j, 311c, 331 d, 312h, 312 j, w leśnictwie Gądków oddz. 143 f, 143 i, 143m, 144g, 169 h, 170n, 170b, 170h, 170n, 170o, 192i, 205g, 205l, 206f, 225m, 226b, 227b, 227r, 230b, 230k, 231a, 231b, 231h, 231z, 232r, 256d, 256j, 256o, 256r, 257b, 257h, 257 k;	Zachowanie lub przywrócenie stosunków wodnych właściwych dla siedliska przyrodniczego 91E0	Zmiany stosunków wodnych, zniszczenie udziału starodrzewu, niedobór martwego drewna, neofityzacja runa.	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wylączenia z użytkowania rębniego siedlak przyrodniczych (z wyjątkiem pozyskania związanego z realizacją zboru nasion z drzewostanów nasilennych) we wskazanym obszarze wdrażania. Dopuszcza się także w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi, wycinkę pojedynczych drzew, z pozostawieniem drewna na powierzchni na której ścięto drzewo.	wylączone z użytkowania rębniego siedliska przyrodnicze

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

Analiza gospodarki przeszłej

SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLSK PŁH080011 „DOLINA PIUSZKI” – gatunki roślin i zwierząt						
	Poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i>	Grundy w zarządzie Nadleśnictwa Torzym-w leśnictwie Drzewce 328h, 329i, 331 f	Zabezpieczenie znanych stanowisk gatunku przez przekształceniem (eutrofizacją, przesuszeniem).	Brak	W znanych miejscach występowania – eliminacja podrostu poprzez np. koszenie	zachowanie siedlisk gatunków poprzez ekstensywne użytkowanie koźne w ramach projektu OPL2
1	1014					
2	1016	Poczwarówka jajowata <i>Vertigo moulinsiana</i>	Grundy w zarządzie Nadleśnictwa Torzym- leśnictwie Drzewce 328h, 329i, 331 f	Zabezpieczenie znanych stanowisk gatunku przez przekształceniem (eutrofizacją, przesuszeniem).	Brak	zachowanie siedlisk gatunków poprzez ekstensywne użytkowanie koźne w ramach projektu OPL2
SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLSK PŁH080042 „Stara Dąbrowa w Koryścu” – siedliska przyrodnicze						
				Zagrożenie związane z pogorszeniem struktury i funkcji siedliska przyrodniczego (zubożenie różnorodności biologicznej na skutek deficytu martwego drewna wielkomiarowego w ekosystemie oraz dominacji młodocianych faz rozwojowych drzewostanów kształtujących przemiętowe siedlisko.	Pozostawienie w drzewostanach użytkowanych różne fragmenty drzewostanów w formie grup i/lub kęp zajmujących od 15% do 20% pow. drzewostanu do naturalnego rozpadu nie dotyczy bloków upraw pochodnych) oraz modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania siedliska przyrodniczego, we wskazanym obszarze, z wyjątkiem dopuszczenia możliwości wycinki drzew w sytuacjach kłaskowych, w przypadkach zagrażających trwałości lasu	Wyłączenie z użytkowania siedliska przyrodnicze oraz pozostawienie w d- stanach użytkowanych różnie fragmenty drzew. W formie grup/kęp
1	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Querceta roburi-petraeae</i>)	Grundy w zarządzie Nadleśnictwa Torzym-w leśnictwie Koryńno oddz. 258a, 294 h, 283 i, 284 c, 284 h; 270 b, 270c, 258 f, 236 d	Dla zachowania pełni zróżnicowania ekosystemu utrzymywać ład przetrzynany ekologiczny (pozostawianie do naturalnej śmierci części drzew lub fragmentów ekosystemu)			
2	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Querceta roburi-petraeae</i>)	Grundy w zarządzie Nadleśnictwa Torzym- w leśnictwie Koryńno oddz. w leśnictwie Drzewce oddz. 279c, 279d, 296k, 296o; w leśnictwie Koryńno oddz. 215b, 216c, 216d, 234d, 234i, 235b, 235h, 235i, 236b, 236c, 237a, 237h, 255g, 255h, 255j, 255k, 255l, 255o, 256a, 256b, 256c, 256d, 258c, 258d,	Dla zachowania pełni zróżnicowania ekosystemu utrzymywać ład przetrzynany ekologiczny (pozostawianie do naturalnej śmierci części drzew lub fragmentów ekosystemu)	Zagrożenie związane z pogorszeniem struktury i funkcji siedliska przyrodniczego (zubożenie różnorodności biologicznej na skutek deficytu martwego drewna wielkomiarowego w ekosystemie oraz dominacji młodocianych faz rozwojowych drzewostanów kształtujących przemiętowe siedlisko.	W znanym miejscu występowania – eliminacja podrostu poprzez np. koszenie	Wyłączenie z podsiadki buka we wskazanym obszarze wdrażania oraz preferowanie odnowienia naturalne Db.b

Analiza gospodarki przeszłej

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

		258f, 266d, 266g, 268a, 269a, 269b, 269d, 270a, 270b, 270c, 272d, 280d, 280h, 281b, 282d, 285b, 291f, 291g, 292d, 292j, 293a, 293f, 293m, 293n, 294a, 294b, 294c, 294d, 294f, 294g, 294i, 295a, 295b, 295c, 295f, 295h, 296a, 296c, 296d, 296g, 297a, 297b, 299b;			Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie preferowania naturalnego odnowienia drzewostanu i ograniczenia do minimum podsiadki buka wyczapnego (<i>Fagus sylvatica</i>) we wskazanym obszarze wdrażania.	
SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDUSK PLO80042 „Stare Dąbrowa w Korytach” – gatunki roślin i zwierząt						
1	1083	Jedonek rogacz <i>Lucanus cervus</i>	Grundy w zarządzie Nadleśnictwa Torzym- w Nadleśnictwie Korytko oddz. drzew 236, 258, 294, 292	Brak usuwania martwych i umierających drzew	Zagrożenie związane z ograniczeniem powierzchni siedliska gatunku w obszarze	Modyfikacja gospodarki w zakresie pozostawienia do naturalnego rozpadu wszystkich dębów o pierśnicy pow. 100 cm we wskazanym obszarze wdrażania, z wyjątkiem dopuszczenia możliwości wycinki drzew w sytuacjach kęślowych, w przypadkach zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi
SPECIALNY OBSZAR OCHRONY SIEDUSK PLO80009 „DOLINA ILANIN” – siedliska przyrodnicze						
1	7140	Torowiska przejściowe i trzępawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria palustris</i>)	Grundy w zarządzie Nadleśnictwa Torzym- w Nadleśnictwie Pnów oddz. 84 a	Utrzymanie reżimu wodnego i ewentualna renaturalizacja warunków wodnych	Zalesianie, usuwanie drzew i krzewów w bezpośrednim sąsiedztwie siedliska przyrodniczego 7140	W wydzieleniach sąsiadujących z siedliskiem przyrodniczym 7140, wskazane jest pozostawienie na obrzeżu siedliska pasa ekonomicznego o szerokości 30 – 60 m, w którym nie będzie się prowadziło użytkowania rębnią zupełną
2	9110 9170 9190 91E0	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzula- Fagetum</i>) 9170 Gład środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galla- Corni-petrum, Tilia- Corni-petrum</i>) 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robur-petraeae</i>)	Grundy w zarządzie Nadleśnictwa Torzym - 14-13-2-05-74-d, 14-13-3-09-67-d, 14-13-3-09-68-g, 14-13-3-10-127-a, 14-13-3-10-127-d, 14-13-3-10-79-c, 14-13-3-10-79-h, 14-13-3-10-79-p, 14-13-3-11-123-n, 14-13-3-11-124-j, 14-13-3-11-126-b, 14-13-3-11-126-c, 14-13-3-11-126-f, 14-13-3-11-131-c	Odciążenie od rębni zupełnych	Niedobór martwego drewna, neofityzacja runa	Wyłączenie z użytkowania rębni płotów siedliska przyrodniczego, zlokalizowanych we wskazanym obszarze wdrażania. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi, wycinkę pojedynczych drzew, z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni na której ścięto drzewo.

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

Analiza gospodarki przeszłej

91EO łągi wierzbowe, topolowe, oliszowe jasionowe (<i>Salicetum albifragilis, Populetum albae, Alnus glutinosa</i> i dłgi trólisłowe	14-13-3-11-140-4						
3 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galear- Carpinetum, Tilia-Carpinetum</i>)	Grądy w zarządzie Nadleśnictwa Torzym w leśnictwie Przeglisce oddz. 49b, 51 s, 51 h, 58b, 63d w leśnictwie Bobrowka oddz. 64 h, w leśnictwie Tarnawa oddz. 124 k, j, w leśnictwie Pnów oddz. 81 h, 82 p, 83 h, 81 g, 83 n	Odstąpienie od rębni zupełnych, stosowanie różnorodnego składu gatunkowego (własnego jednak dla śledzka)	Wycinka lasu, zmniejszenie udziału starodrzewu, niedobór martwego drewna, neofityzacja runa	W drzewostanach użytkowanych rębnie, pozostawiać fragmenty drzewostanów w formie grup i/lub kęp zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu. Pozostawiać także, wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, drzewa z owocnikami grzybów, a także drzewa dziuplaste, złomy i wykroty. Przy odnowieniu drzewostanów na siedlisku przyrodniczym 9170, promować metodę odnowienia naturalnego oraz nie wprowadzać do składu gatunkowego upraw, obcych ekologicznie i geograficznie gatunków drzew, a w szczególności: dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), robinii akagowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), czerechy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>) oraz modrzewia europejskiego (<i>Larix decidua</i>) i daglezi zielonej (<i>Pseudotsuga menziesii</i>).	Oddz. 49b, 51s, 51 h, 58 b, 63 d- wycofane z użytkowania; Oddz. 64 h – wiek 24 lata, skład 50b-s2K2BK1MD; Oddz. 124 k, 124 j-wycofany z użytkowania, Oddz. 81 h, 81 g, 83h, 83 n – wycofany z użytkowania; Oddz. 82 p – rębnia IIIAU, skład 4Db-s1BK-1GB1JW2Db-s1BK, wiek 26 lat		
4 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetia robor-petraeae</i>)	Grądy w zarządzie Nadleśnictwa Torzym w leśnictwie Bobrowka oddz. 57 f, w leśnictwie Tarnawa oddz. 124 f, 124 g, 129 d, 131 d, 135 k, 145 b, 152 h	Odstąpienie od rębni zupełnych	Wycinka lasu, zmniejszenie udziału starodrzewu, niedobór martwego drewna, neofityzacja runa	Przy odnowieniu drzewostanów na siedlisku przyrodniczym 9190, promować metodę odnowienia naturalnego oraz nie wprowadzać do składu gatunkowego upraw, obcych ekologicznie i geograficznie gatunków drzew, a w szczególności: dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), robinii akagowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), czerechy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>) oraz modrzewia europejskiego (<i>Larix decidua</i>) i daglezi zielonej (<i>Pseudotsuga menziesii</i>).	Oddz. 57 f – rębnia IIa, skład 8Db-s2K, odh. na 50% pow. Oddz. 124 f – wycofany z użytkowania Oddz. 129 d – wycofany z użytkowania Oddz. 131 d – wiek 24 lata, skład 50b-s3BK-1MD15w Oddz. 135 k – wiek 26 lat, skład 4Db-s3MD25s1BK		

5	91EO	<p>łegi wierzbowe, topolowe, olszowe i jełonowe (<i>Salicetum albae</i> / <i>Jugalis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alerion glutinosae-incanae</i>) i oksy źródliskowe</p>	<p>Grunty w zarządzie Nadleśnictwa Torzym- 14-13 2 05-46 -m -00 14-13 2 05-47 -o -00 14-13 2 05-51 -d -00 14-13 2 05-51 -t -00 14-13 2 05-59 -a -00 14-13 2 05-63 -c -00 14-13 2 05-63 -h -00 14-13 2 05-70 -f -00 14-13 3 10-90A -b -00 14-13 3 10-96A -c -00 14-13 2 05-74 -b -00 14-13 3 09-50 -f -00 14-13 3 09-63 -c -00 14-13 3 09-64 -f -00 14-13 3 09-66 -g -00 14-13 3 09-67 -g -00 14-13 3 09-68 -c -00 14-13 3 09-68 -g -00 14-13 3 09-69 -b -00 14-13 3 10-74 -h -00 14-13 3 10-74 -f -00 14-13 3 10-77 -b -00 14-13 3 10-78 -g -00 14-13 3 10-79 -c -00 14-13 3 10-79 -h -00 14-13 3 10-79 -p -00 14-13 3 10-80 -a -00 14-13 3 10-80 -h -00 14-13 3 10-127 -a -00 14-13 3 10-127 -d -00 14-13 3 11-121 -f -00 14-13 3 11-121 -g -00 14-13 3 11-123 -n -00 14-13 3 11-126 -b -00 14-13 3 11-128 -a -00 14-13 3 11-132 -d -00 14-13 3 11-136 -k -00</p>	<p>Zmiany stosunków wodnych, zniszczenie udziału starodrzewu, nieudobór martwego drewna, reofityzacja runa</p>	<p>W drzewostanach użytkowanych ręcznie, pozostawiać fragmenty drzewostanów w formie grus i/lub kęp zajmujących, co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu. Pozostawiać także, wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, drzewa z owocnikami grzybów, a także drzewa dziuplaste, złomy i wykroty. Przy odnowieniu drzewostanów na siedlisku przyrodniczym 91EO, promować metodę odnowienia naturalnego oraz nie wprowadzać do składu gatunkowego upraw, obcych ekologicznie i geograficznie gatunków drzew, a w szczególności: dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), robinii akacjowej (<i>Robinia pseudacacia</i>), czerechwy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>) oraz modrzewia europejskiego (<i>Larix decidua</i>) i daglezi zielonej (<i>Pseudotsuga menziesii</i>).</p>	<p>Oddz. 145 b – wiek 27 lat, skład 50b.sz/MD2BK15o</p> <p>Oddz. 152 h – wycofany z użytkowania</p>	<p>Wyłączono z użytkowania wszystkie oddziały</p>
---	------	---	--	--	--	---	---

Analiza gospodarki przeszłej		Elaborat Nadleśnictwo Torzym		
		14-13-3-11-138 -b -00		
		14-13-3-11-139 -k -00		
		14-13-3-11-141 -a -00		
		14-13-3-11-142 -a -00		
		14-13-2-05-49 -d -00		
		14-13-3-09-65 -c -00		
		14-13-3-09-66 -f -00		
		14-13-3-09-66 -j -00		
		14-13-3-09-67 -h -00		
		14-13-3-10-75 -a -00		
		14-13-3-10-79 -a -00		
		14-13-3-10-79 -b -00		
		14-13-3-10-79 -d -00		
		14-13-3-10-79 -f -00		
		14-13-3-11-120 -g -00		
		14-13-3-11-121 -c -00		
		14-13-3-11-121 -d -00		
		14-13-3-11-122 -c -00		
		14-13-3-11-123 -c -00		
		14-13-3-11-123 -f -00		
		14-13-3-11-125 -m -00		
		14-13-3-11-126 -a -00		
		14-13-3-11-129 -c -00		
		14-13-3-11-131 -a -00		
		14-13-3-11-131 -j -00		
		14-13-3-11-132 -a -00		
		14-13-3-11-133 -a -00		
		14-13-3-11-134 -a -00		
		14-13-3-11-135 -a -00		
		14-13-3-11-136 -a -00		
		14-13-3-11-137 -a -00		
		14-13-3-11-138 -s -00		
		14-13-3-11-151 -c -00		
		14-13-3-11-139 -a -00		
		14-13-3-11-139 -j -00		
		14-13-3-11-140 -a -00		
		14-13-3-11-140 -d -00		
		14-13-3-10-81 -a -00		
		14-13-3-10-81 -b -00		
		14-13-3-10-83 -a -00		
		14-13-3-10-83 -r -00		
		14-13-3-11-138 -d -00		
		14-13-3-11-139 -h -00		
		14-13-3-11-138 -a -00		
		14-13-3-09-59 -b -00		

Elaborat Nadleśnictwo Torzym

Analiza gospodarki przeszłej

		14-13-2-05-47 -i -00 14-13-3-10-72 -j -00 14-13-3-11-153 -d -00 14-13-3-11-152 -g -00 14-13-3-11-131 -c -00 14-13-3-09-56 -i -00 14-13-3-09-56 -h -00 14-13-3-09-50 -l -00 14-13-3-09-50 -c -00 14-13-3-09-70 -b -00 14-13-3-09-67 -f -00				
6	9110 Kwaśne buczyny (Luzulo - Fagetum)		Grunt w zarządzie Nadleśnictwa Torzym w leśnictwie Przegllice oddz. 46 l, 51 l, w leśnictwie Pnów oddz. 80 b, 80 d, 81 g	Odstępnie od rębni zupełnych	Niedobór martwego drewna, neofityzacja runa	<p>W drzewostanach użytkowanych rębnie, pozostawiać fragmenty drzewostanów w formie grup /lub kępo zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu. Pozostawiać także, wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, drzewa z owocnikami grzybów, a także drzewa dziuplaste, złomy i wykroty. Przy odnowieniu drzewostanów na siedlisku przyrodniczym 91E0, promować metodą odnowienia naturalnego oraz nie wprowadzać do składu gatunkowego upraw, obcych ekologicznie i geograficznie gatunków drzew, a w szczególności: dębu czerwonego (Quercus rubra), robinii akacjowej (Robinia pseudoacacia), czerechwy amerykańskiej (Prunus serotina) oraz modrzewia europejskiego (Larix decidua) i daglezi (Pseudotsuga menziesii).</p> <p>Oddz. 46 l, 51 l - wycofany z użytkowania, Oddz. 80 b, 80d, 81 g - wycofany z użytkowania</p>

W odniesieniu do obiektów kultury materialnej zlokalizowanych na gruntach Nadleśnictwa Torzym, mając na uwadze ich ochronę, wszelkie działania gospodarcze prowadzone w drzewostanach, w których znajdują się stanowiska archeologiczne prowadzono z zachowaniem zapisów Ustawy dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Podsumowując okres 10-letni, należy stwierdzić, że zrealizowano zalecenia minimalizujące wymienione w tabeli prognozy oddziaływania na środowisko. Potwierdza to Program ochrony przyrody Nadleśnictwa opracowany dla kolejnej rewizji PUL, wg którego nastąpił wzrost różnorodności biologicznej w Nadleśnictwie, w tym elementów podlegających ochronie. Mając na uwadze niewielki zakres prowadzonych prac gospodarczych w obiektach przyrodniczych oraz termin ich wykonania należy przyjąć, że realizacja Planu Urządzenia Lasu w okresie prowadzenia monitoringu nie wpłynęła negatywnie na środowisko przyrodnicze Nadleśnictwa. Prowadzone prace w przeważającej mierze wykonywane były poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, a najcenniejsze płaty siedlisk przyrodniczych, stanowisk zwierząt i roślin objętych ochroną gatunkową oraz fragmenty wybranych drzewostanów zostały całkowicie wyłączone z działań gospodarczych. Dokonywano jedynie nielicznych cięć w ekosystemach referencyjnych, tj. sanitarnych i związanych z usuwaniem zagrożeń dla życia i zdrowia, z zachowaniem obowiązujących w tym zakresie procedur.

Nadleśnictwo w ramach prac nad nowym PUL sfinalizowało procedurę powołania 2 rezerwatów przyrody, Bobrowisko oraz Torfowisko Pliszka, które zostały utworzone w 2025 roku. W bieżącym roku zostanie również utworzony nowy rezerwat przyrody, Uroczysko koło Garbicza. Dodatkowo na terenie Nadleśnictwa planuje się utworzenie kolejnych 2 nowych rezerwatów, Mokradła Starościńskie oraz Mechowisko.

8. STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Infrastruktura mieszkaniowa

W latach od 01 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2025 roku Nadleśnictwo administrowało 13 lokalami mieszkalnymi. Do 31 grudnia 2025 roku Nadleśnictwo:

1. na podstawie art. 40a ustawy o lasach sprzedało 2 lokale,
2. na podstawie art. 38 ustawy o lasach nie sprzedało żadnych lokali mieszkalnych,
3. nie przekazało lokali mieszkalnych do gmin,
4. nie zlikwidowało lokali mieszkalnych.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. Nadleśnictwo posiada 11 lokali mieszkalnych, w tym:

- niezbędnych – 10,
- zbędnych – 1.

W minionym dziesięcioleciu dokonano remontów w 9 budynkach mieszkalnych:

1. Mierczany 18 – 2016r.
2. Garbicz 46 – 2017/2021r.
3. Torzym ul. Krośnięńska 8 – 2016r.
4. Garbicz Góry 1 – 2017r.
5. Garbicz Góry 5 – 2020r.
6. Wystok 2 – 2016r.
7. Drzewce Kolonia 8 – 2024r.
8. Torzym ul. Słowackiego 18 – 2019r.
9. Koryta 48 – 2019r.

W latach następnych nadleśnictwo planuje dalsze sukcesywne prowadzenie remontów lokali niezbędnych będących wynikiem bieżących potrzeb i możliwości finansowych nadleśnictwa.

Budownictwo drogowe

W Nadleśnictwie Torzym wewnętrzne drogi zakładowe posiadają nawierzchnię gruntową głównie nieutwardzoną. Wykorzystywanie tych dróg do wywozu drewna przez samochody wysokotonażowe, powoduje ich znaczne zniszczenie. W latach 2016-2025 Nadleśnictwo w ramach posiadanych środków dokonywało bieżących remontów dróg poprzez ich utwardzenie. W szczególności naprawiane były drogi o znaczeniu strategicznym dla Nadleśnictwa. Jednym z głównych czynników, które decydowały o przeprowadzonych naprawach było zapewnienie przejezdności dróg w razie zaistnienia pożaru oraz utrzymanie płynności wywozu pozyskanego surowca drzewnego. Nadleśnictwo remontowało drogi tylko i wyłącznie ze środków własnych.

W minionym dziesięcioleciu Nadleśnictwo wykonało m. in. remonty dróg tłuczniem:

1. Leśnictwo Gądków – remont odcinków dróg o łącznej długości 2327 mb – 2016 r.
2. Leśnictwo Pniów – remont odcinków dróg o łącznej długości 1170 mb – 2016 r.
3. Droga pożarowa nr 38 – remont odcinków dróg o łącznej długości 3220 mb – 2023r.
4. Droga pożarowa nr 33 – remont odcinków dróg o łącznej powierzchni 3049m² – 2023r.
5. Droga do pola biwakowego remont nawierzchni o łącznej powierzchni 6441m² – 2023r.

6. Droga pożarowa nr 57 i 56 remont nawierzchni o łącznej powierzchni 2700m² i 2800m² – 2023r.
7. Drogi pożarowe o nr 1, 44, 43, 39 remont odcinków o łącznej długości 4300mb – 2024r.
8. Drogi pożarowe o nr 49, 19, 42, 46 remont odcinków o łącznej długości 1010mb – 2025r.

Nadleśnictwo, w kolejnych latach, w ramach możliwości finansowych, będzie kontynuować remonty dróg.

W ubiegłym okresie gospodarczym Nadleśnictwo Torzym wykonało następujące inwestycje w zakresie budownictwa drogowego:

1. Budowę dojazdu pożarowego nr 42 – 2017r.
2. Budowę dojazdu pożarowego nr 12 – 2024r.

Melioracje i budownictwo wodne

W ubiegłym okresie gospodarczym Nadleśnictwo Torzym wykonało inwestycje związane z melioracjami i budownictwem wodnym:

1. Budowę wielofunkcyjnego, otwartego zbiornika p.poż. w Leśnictwie Śródkowo – 2017r.
2. Budowę wielofunkcyjnego, otwartego zbiornika p.poż. w Leśnictwie Śródkowo – 2019r.

Zadania inwestycyjne dofinansowane z innych źródeł zewnętrznych w latach

1. Budowa przyłącza energetycznego 230V do wieży Dębrznica – 2022r.
2. Budowa przyłącza energetycznego 230V do wieży Bobrówka – 2022r.
3. Budowa przyłącza energetycznego 230V do wieży Torzym – 2022r.
4. Budowa infrastruktury turystycznej nad Jeziorem Jasnym – 2024r.
5. Budowa miejsca biwakowania przy Jeziorze Lubińskim – 2024r.

Zadania samorządowe dofinansowane przez Nadleśnictwo w latach

1. Przebudowa drogi powiatowej nr 1259F – stacja kolejowa Drzewce-Koryta – 2020r.

Pozostałe zadania zrealizowane na terenie Nadleśnictwa:

1. Modernizacja biurowca w zakresie wykonania klimatyzacji – 2016r.
2. Montaż punktu ładowania pojazdów elektrycznych – 2019r.
3. Budowa ogrodzenia studni głębinowej Szkółka Leśna – 2022r.
4. Budowa ogrodzenia studni głębinowej Koryta 48 – 2022r.
5. Budowa ogrodzenia studni głębinowej Drzewce Kolonia Jelenie Pole 1 – 2022r.
6. Budowa ogrodzenia studni głębinowej Drzewce Kolonia 8 – 2022r.
7. Budowa nowego ogrodzenia na Szkółce Leśnej – 2023r.
8. Budowa ogrodzenia wokół placu magazynowego Wodna 1 – 2024r.
9. Budowa ekologicznej oczyszczalni ścieków Garbicz 46 – 2025r.
10. Modernizacja systemu grzewczego instalacji co. Góry 2 – 2025r.
11. Modernizacja systemu grzewczego instalacji co. Drzewce Kolonia 8 – 2025r.
12. Przebudowa drogi wewnętrznej na Szkółce Leśnej – 2025r.

9. EDUKACJA

Ze względu na położenie Nadleśnictwa Torzym w malowniczej części Pojezierza Lubuskiego oraz wysoki wskaźnik lesistości (ponad 63%), działalność edukacyjna jest jednym z kluczowych elementów pracy jednostki. Lasy Nadleśnictwa, obejmujące rozległe kompleksy sosnowe z licznymi jeziorami, dolinami rzecznyymi i torfowiskami, stanowią doskonałą bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć terenowych, warsztatów i akcji plenerowych.

Działania edukacyjne skierowane są do szerokiej grupy odbiorców: dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, studentów, turystów indywidualnych, grup zorganizowanych oraz mieszkańców regionu. Dzięki dobrze rozwiniętej infrastrukturze turystycznej — ścieżkom edukacyjnym, miejscom postoju pojazdów, wiatom edukacyjnym, szkółce leśnej i salce edukacyjnej — edukacja prowadzona jest przez cały rok, zarówno w terenie, jak i w obiektach nadleśnictwa.

Baza edukacyjna

Edukacja leśna w Nadleśnictwie Torzym realizowana jest w oparciu o:

- **Punkt edukacyjny nad Jeziorem Jasne** – zlokalizowany blisko plaży nad Jeziorem Jasne.
- **Salce edukacyjną i salę konferencyjną** – z wyposażeniem multimedialnym, tablicami interaktywnymi i okazami fauny leśnej.
- **Szkółkę leśną Bobrówka z wiatą edukacyjną** – miejsce pokazów i zajęć związanych z produkcją sadzonek, akcji „Święto Drzewa” i „Dzień Ziemi”.
- **Wigwam nad Jeziorem Jasnym** – obiekt rekreacyjno-edukacyjny używany podczas akcji plenerowych.
- **Miejsca postoju pojazdów z tablicami edukacyjnymi** – w Leśnictwach Torzym, Dębrznica, Korytno, Grabów i Środkowo.
- **Sieć szlaków turystycznych** – pieszych, rowerowych, konnych i wodnych (Pliszka, Ilanka), liczącą łącznie blisko 122 km.

Formy i skala edukacji leśnej

W latach 2016–2025 w zajęciach edukacyjnych oraz wydarzeniach plenerowych organizowanych przez Nadleśnictwo Torzym uczestniczyło ponad **20 000 osób**. Największą grupę stanowili uczniowie w wieku **7–15 lat**, którzy stanowili **ponad połowę** wszystkich uczestników. Dane te przedstawia tabela 92, w której wyróżniono m.in. lekcje terenowe, zajęcia w placówkach oświaty, konkursy oraz akcje plenerowe.

Analiza danych pokazuje, że dominującą formą edukacji były **lekcje terenowe i wycieczki z przewodnikiem-leśnikiem** — stanowiły one **64,7% wszystkich działań**. Popularnością cieszyły się również warsztaty tematyczne, akcje sadzenia drzew i wydarzenia związane z ochroną przyrody.

Tabela 92 Formy edukacji leśnej zrealizowane przez Nadleśnictwo Torzym i frekwencja w latach 2016-2025

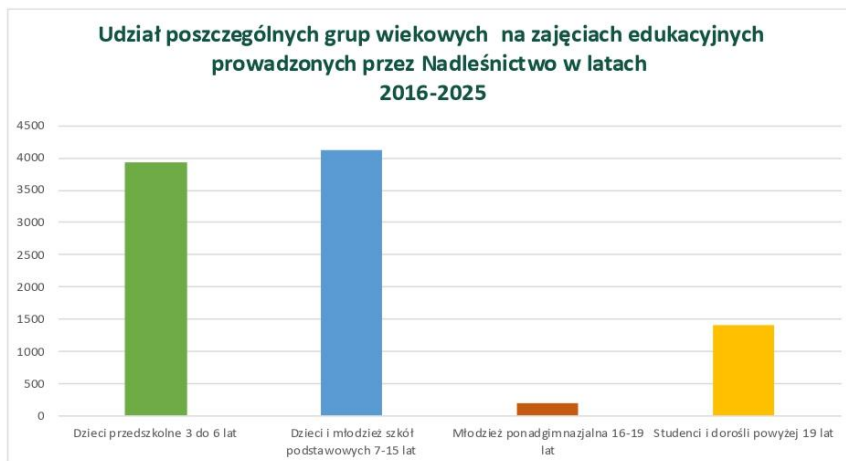
Forma edukacji	Ogółem			w tym:				
	Liczba zajęć	Liczba uczestników	Udział % uczestników	Dzieci przedszkolne 3 do 6 lat	Dzieci szkół podstawowych 7-12 lat	Młodzież gimnazjalna 13-15 lat	Młodzież ponadgimnazjalna 16-19 lat	Studenci i dorośli, powyżej 19 lat
Zajęcia terenowe i wycieczki z przewodnikiem	51	2234	23,1	644	1199	22	369	51
Zajęcia w izbie leśnej nadleśnictwa	19	605	6,3	303	222	0	80	19
Spotkania z leśnikiem w szkołach	88	2558	26,4	1676	760	0	122	88
Spotkania edukacyjne z leśnikiem poza szkołą (w Domu Kultury, Muzeum, Urzędzie Gminy itp.)	15	933	9,6	35	520	45	333	15
Konkursy leśne (wiedzy, plastyczne, literackie itp.)	6	830	8,6	222	554	16	38	6
Akcje, imprezy okolicznościowe	45	2443	25,3	1056	866	119	402	45
Wystawy edukacyjne	2	72	0,7	0	10	0	62	2
Razem	226	9675	100,00	3936	4131	202	1406	226
Inne, np. festyny, targi itp. (dane szacunkowe)	49	11710		X	X	X	X	X

Analiza danych przedstawionych na Wykresie 1 pokazuje, że największą grupę uczestników zajęć edukacyjnych w latach 2016–2025 stanowiły dzieci i młodzież szkół podstawowych w wieku 7–15 lat (ponad 4 000 osób). Bardzo licznie uczestniczyły także dzieci przedszkolne w wieku 3–6 lat (ok. 3 900 osób). Udział młodzieży ponadgimnazjalnej (16–19 lat) był niewielki, natomiast istotną grupę stanowili studenci i dorośli powyżej 19 lat (ponad 1 300 osób). Dane te potwierdzają, że głównym odbiorcą oferty edukacyjnej Nadleśnictwa Torzym są dzieci i młodzież w wieku szkolnym oraz najmłodsi, a działania skierowane do dorosłych pełnią rolę uzupełniającą.

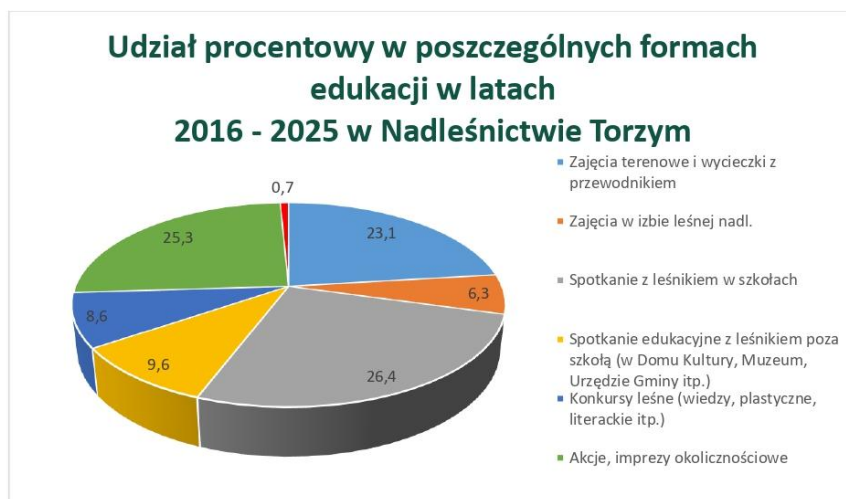
Z kolei Wykres 2 obrazuje udział procentowy poszczególnych form edukacji. Największy udział mają spotkania z leśnikiem w szkołach (26,4%) oraz akcje i imprezy okolicznościowe (25,3%), co świadczy o silnym zakorzenieniu edukacji leśnej w życiu lokalnej społeczności. Istotną rolę odgrywają także zajęcia terenowe i wycieczki z przewodnikiem (23,1%). W strukturze działań ważne miejsce zajmują również konkursy przyrodnicze (8,6%) oraz spotkania edukacyjne poza szkołą, np. w domach kultury czy muzeach (9,6%). Zajęcia w izbie leśnej nadleśnictwa (6,3%) i wystawy edukacyjne (0,7%) stanowiły uzupełnienie oferty.

Takie proporcje wskazują, że edukacja leśna w Nadleśnictwie Torzym jest realizowana w sposób zróżnicowany, z dominującym udziałem form bezpośredniego kontaktu z leśnikami oraz wydarzeń plenerowych integrujących lokalną społeczność.

Wykres 1 Udział poszczególnych grup wiekowych na zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez Nadleśnictwo Torzym w latach 2016-2025

Wykres 2 Udział procentowy w poszczególnych formach edukacji w latach 2016-2025 w Nadleśnictwie Torzym

Działania edukacyjne

Do najważniejszych inicjatyw w latach 2016–2025 należały:

- organizacja corocznych akcji „Wiosna bez płomieni”, „Dzień Ziemi”, „Dzień Drzewa”, „Sprzątanie Świata”,
- konkursy przyrodnicze i plastyczne, m.in. „Wiosna bez płomieni”,
- warsztaty teatralne dla dzieci

- warsztaty budowy budek lęgowych i karmników dla ptaków,
- plenery rzeźbiarskie i konkursy fotograficzne,
- festyny rodzinne i pikniki edukacyjne,
- zajęcia w salce edukacyjnej, szkółce leśnej i w terenie,
- wycieczki po ścieżkach edukacyjnych z przewodnikiem-leśnikiem.

Partnerzy w edukacji

Nadleśnictwo Torzym współpracuje z:

- przedszkolami i szkołami z Torzymia, Boczowa, Walewic i Gądkowa Wielkiego,
- Gminą Torzym, Torzymskim Ośrodkiem Kultury, Biblioteką Miejską w Torzymiu
- Klub „Senior+” w Sulęcinie oraz Torzymska Akademia Umiejętności Trzeciego Wieku
- organizacjami pozarządowymi, m.in. PZŁ Koło Łowieckie „Łoś” i PZW Koło „Amur”,
- lokalnymi stowarzyszeniami turystycznymi i sportowymi.

Plany na kolejne lata

Zgodnie z założeniami „Programu edukacji leśnej społeczeństwa” w planach są m.in.:

- zakończenie budowy ścieżki „Ilno” i doposażenie jej w tablice tematyczne,
- rewitalizacja ścieżki w Boczowie,
- montaż nowych tablic edukacyjnych przy obiektach turystycznych i placówkach oświaty,
- rozwój oferty warsztatów terenowych i zajęć dla seniorów,
- kontynuacja akcji cyklicznych i włączanie nowych partnerów w działania.

Dzięki konsekwentnej realizacji działań edukacyjnych Nadleśnictwo Torzym nie tylko przekazuje wiedzę o lesie i gospodarce leśnej, ale również kształtuje postawy proekologiczne, wzmacnia więź lokalnej społeczności z przyrodą oraz promuje region jako przestrzeń czystą, atrakcyjną i przyjazną dla mieszkańców oraz turystów.

10. TURYSTYKA

Lasy Nadleśnictwa Torzym odgrywają ważną rolę rekreacyjno-wypoczynkową, stanowiąc idealne miejsce dla turystów oraz miłośników aktywnego spędzania czasu, na co wpływ ma położenie wśród licznych jezior oraz dobra baza wypoczynkowa. Dodatkowo położenie przy granicy z Niemcami sprzyja turystyce rekreacyjnej. Szczególnie w okresie zbioru jagód i grzybów lasy Nadleśnictwa Torzym są licznie odwiedzane nie tylko przez lokalną społeczność, ale również mieszkańców większych aglomeracji miejskich jak Poznań czy Zielona Góra. Dzięki sieci dróg oraz infrastrukturze turystycznej, drzewostany nadleśnictwa są łatwo dostępne. Leśne kompleksy służą wycieczkom pieszym, rowerowym, wyjściom indywidualnym i zorganizowanym. Nadleśnictwo Torzym w celu umożliwienia organizacji miejsc wypoczynku posiada miejsca biwakowania nad jeziorem Jasnym i nad Jeziorem Lubińskim z bezpośrednim dostępem do jeziora.

W roku 2021 wyznaczono 2 obszary do nocowania w lesie w ramach ogólnopolskiego programu „Zanocuj w lesie” o łącznej pow. 1, 5 tys. ha, położone w Leśnictwach Środkowo i Dębrznica. Są to obszary, na których można biwakować i zanocować skierowane przede wszystkim do miłośników survivalu i bushcraftu. Na terenie nadleśnictwa znajdują się szlaki przeznaczone do turystyki pieszej, rowerowej, konnej i nordic walking.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Torzym istnieje sieć szlaków rowerowych, pieszych, kajakowych i konnych. Część z nich we fragmentach lub w całości przebiega bezpośrednio po gruntach w zarządzie Nadleśnictwa.

Szlaki rowerowe

W zasięgu terytorialnym, w tym również częściowo na gruntach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Torzym zlokalizowanych jest pięć szlaków rowerowych o łącznej długości ponad 81 km.

- **Szlak rowerowy nr 1** – wyznaczony po drogach publicznych i leśnych w granicach Leśnictw: Środkowo, Torzym, Pniów. Długość ścieżki: 11,68 km, w tym na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa - 5,39 km.
- **Szlak rowerowy nr 2** - wyznaczony po drogach publicznych i leśnych w granicach Leśnictw: Gądków i Mierczany, dalej biegnąc po granicy Leśnictw: Mierczany i Środkowo. Długość ścieżki: 13,15 km, w tym na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa - 3,02 km.
- **Szlak rowerowy nr 3** - wyznaczony po drogach publicznych i leśnych w granicach Leśnictw: Przęślice, Bobrówka, Pniów, Tarnawa. Długość ścieżki: 37,63 km, w tym na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa - 13,49 km.
- **Szlak rowerowy nr 4** wyznaczony po drogach publicznych i leśnych w granicach Leśnictw: Dębrznica, Drzewce. Długość ścieżki: 12,19 km, w tym na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa - 4,27 km.
- **Szlak rowerowy nr 5** - wyznaczony po drogach publicznych w granicach Leśnictwa Grabów. Długość ścieżki: 6,95 km.

Szlaki piesze

- **Szlak czarny** - fragment znakowanego szlaku PTTK na trasie Łągów – Torzym. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa szlak biegnie po drogach publicznych i leśnych w granicach Leśnictw: Drzewce, Korytno, Torzym. Długość szlaku w granicach Nadleśnictwa wynosi 8,6 km.
- **Szlak niebieski** - fragment znakowanego szlaku PTTK na trasie *Pliszka PKP – Torzym*. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa szlak biegnie po drogach publicznych i leśnych w granicach Leśnictw: Gądków, Dębrznica, Środkowo, Torzym. Długość szlaku w granicach Nadleśnictwa wynosi 16,4 km.
- **Szlak zielony** – na gruntach Nadleśnictwa przebiega w granicach leśnictwa Gądków od zachodniego krańca Jeziora Wielicko przez tereny leśne do miejscowości Gądków Wielki, długość szlaku w tym odcinku wynosi 5,9 km
- **Ścieżka Nordic Walking w Nadleśnictwie Torzym** – ścieżka biegnie przez teren leśnictwa Pniów w postaci dwóch pętli w bezpośrednim sąsiedztwie miejscowości Torzym, ma długość 3,9 km.

Szlaki konne

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Torzym wyznaczono trzy szlaki konne o łącznej długości 8,7 km. Dwa szlaki będą przez tereny leśne w granicach Leśnictwa Środkowo, trzeci szlak, wyznaczony w granicach Leśnictw: Środkowo, Pniów i Torzym, biegnie od Jeziora Garbicz, wzdłuż linii brzegowej Jeziora Ciemnego, dalej przez tereny podmokłe aż do Jeziora Karsienko.

Szlaki kajakowe

- **Spływ Pliszką (prawy dopływ Odry)** - większe miejscowości na trasie spływu: *Kosobudki - Pliszka - Gądków Wielki - Sądów - Koziczun - Urad*. Długość szlaku: 80 km.
- **Spływ Ilanką (prawy dopływ Odry)** - większe miejscowości na trasie spływu: *Torzym – Bielice – Rzepin - Nowy Młyn - Maczków – Rybocice - Świecko*. Długość szlaku: 75 km.

Ponadto Nadleśnictwo posiada 6 miejsc postoju pojazdów oraz 2 parkingi leśne.

11. ZESPÓŁ LOKALNEJ WSPÓŁPRACY I LASY O ZWIĘKSZONEJ FUNKCJI SPOŁECZNEJ

Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW) w Nadleśnictwie Torzym został powołany decyzją nr 110 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze w dniu 03 listopada 2023r. W ramach ustaleń z posiedzeń ZLW dokonano włączenia do lasów HCVF 6.1 drzewostany wzdłuż linii brzegowej jezior: Jasnego, Ciemnego, Lubińskiego, Boczowskiego, lasy wokół ośrodka wypoczynkowego w Gądkowie Wielkim oddz. 166d, f i h oraz lasy na miejscu biwakowania w leśnictwie Torzym oddz. 135 w i x. Do lasów wodochronnych HCVF 4.1 zaproponowano oddział 150 d, a do ekosystemów referencyjnych oddz. 136 l.

Na terenie N-ctwa powierzchnia lasów o zwiększonej funkcji społecznej wynosi 43,75 ha. Poniżej przedstawiono mapę z lokalizacją aktualnie wyznaczonych obszarów.

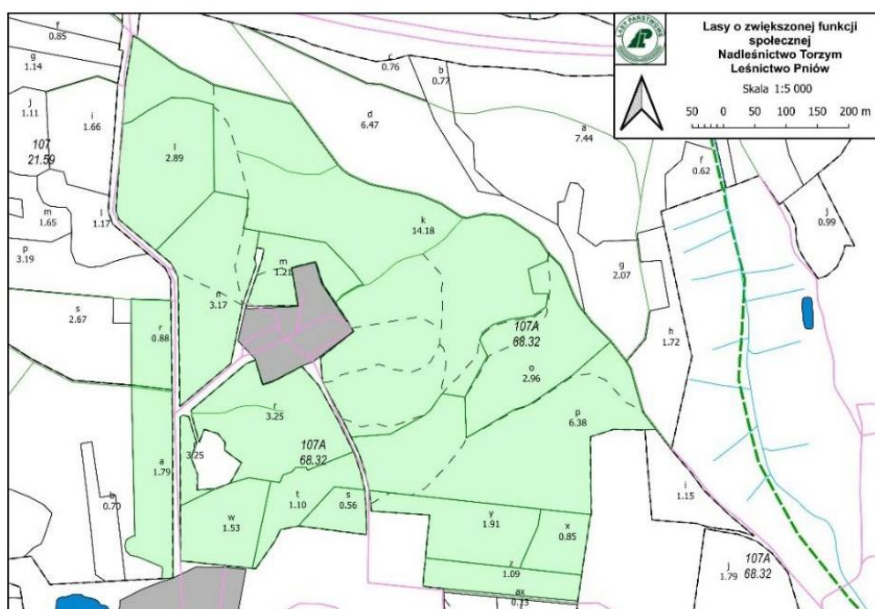

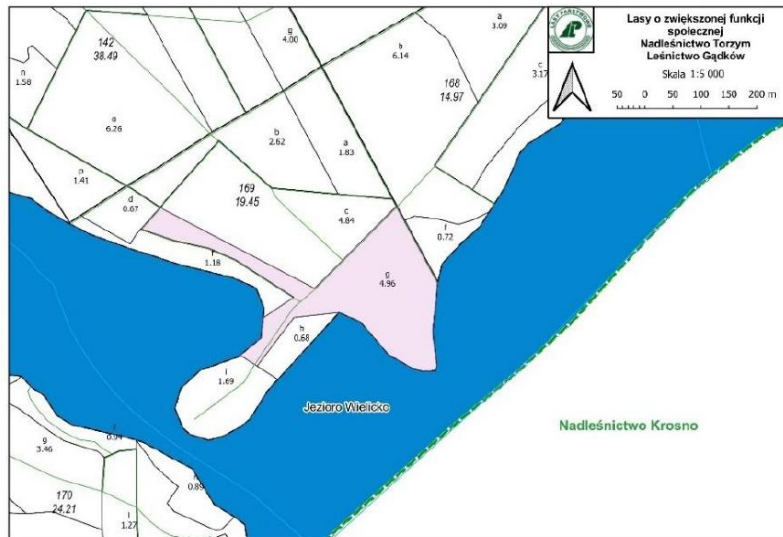
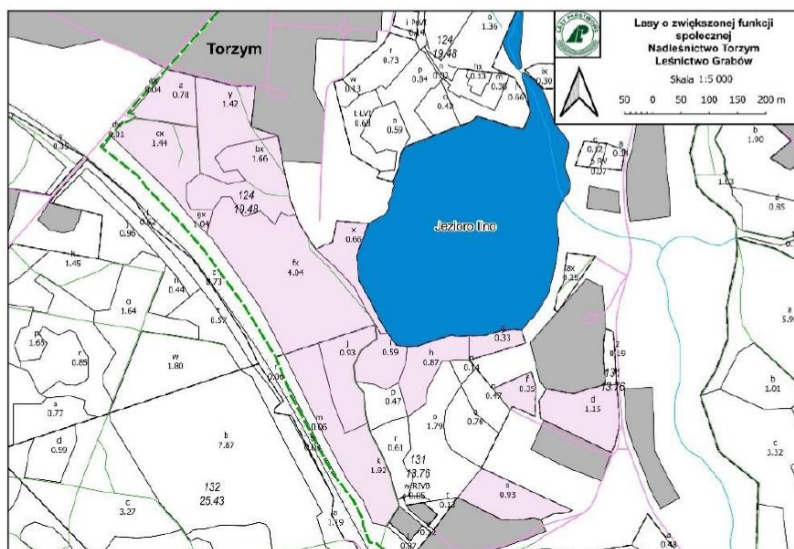
Tabela 93 Wykaz lasów o zwiększonej funkcji społecznej

Strefy oddziaływania społecznego	Obręb leśny			Nadleśnictwo	Uwagi
	Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Pow. leśna [ha]	
	Powierzchnia leśna w ha / lokalizacja				
Intensywna	-	-	10-107A-s-00; 10-107A-x-00; 10-107 -r -00; 10-107A-z-00; 10-107A-t -00; 10-107A-m-00; 10-107A-w-00; 10-111-a-00; 10-107A-y-00; 10-107A-l-00; 10-107A -o-00; 10-107A-n-00; 10-107A-r-00; 10-107A-p-00; 10-107A-k-00	43,75	HCVF 6.1

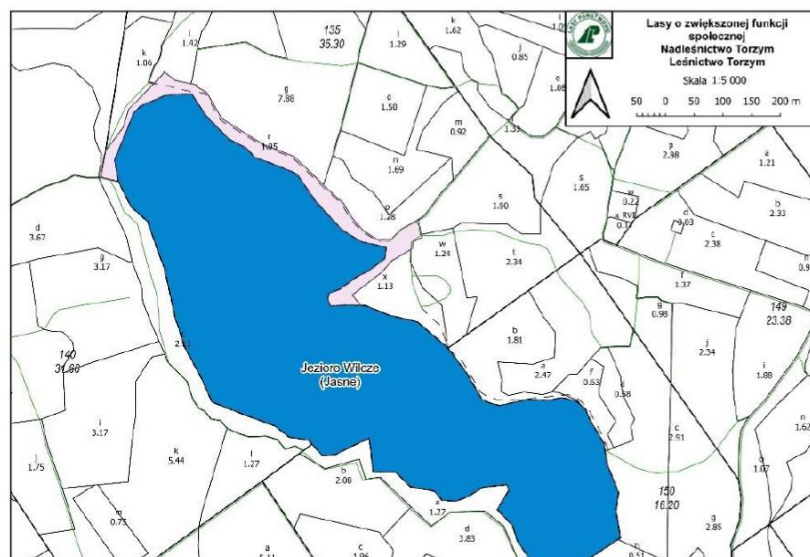
Dodatkowo podczas KZP zaproponowano wyznaczenie nowych lokalizacji lasów o zwiększonej funkcji społecznej wynosi 31,11 ha. Poniżej przedstawiono tabelę oraz mapy z lokalizacją aktualnie wyznaczonych obszarów.

Tabela 94 Wykaz projektowanych lasów o zwiększonej funkcji społecznej

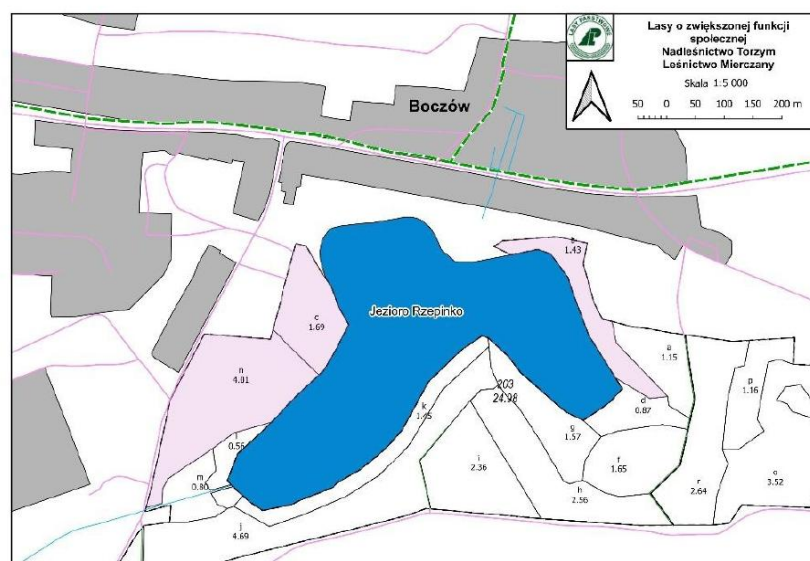
Strefy oddziaływania społecznego	Obręb leśny			Nadleśnictwo	Uwagi
	Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Pow. leśna [ha]	
	Powierzchnia leśna w ha / lokalizacja				
	04-169g	06-124bx; 06-124cx; 06-124fx; 06-124x; 06-124y; 06-124z; 06-131d; 06-131f; 06-131g; 06-131h; 06-131i; 06-131j; 06-131k; 06-131s; 08-135r;	12-203b; 12-203c; 12-203n	31,11	-

Leśnictwo Torzym: 08-135r

Leśnictwo Mierczany: 203b; 203c; 203n.

12. ZAKOŃCZENIE

Pragnę podziękować wszystkim pracownikom firmy TAXUS UL, którzy po raz trzeci już brali udział w pracach nad Planem Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035. Równie serdecznie dziękuję pracownikom Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze, bez których wsparcia ten dokument, by nie powstał.

Zgodnie z posiadaną wiedzą, współpraca pomiędzy przedstawicielami Wykonawcy prac urzędzeniowych, zarówno tymi którzy realizowali zadania w terenie jak również wykonującymi prace kameralne, a pracownikami Nadleśnictwa Torzym układała się bardzo dobrze i była na wysokim poziomie. Wszelkie uwagi, spostrzeżenia, a także ewentualne wątpliwości i niejasności były konsultowane i wyjaśniane na bieżąco, a wspólnie wypracowywane rozwiązania były ujmowane w odpowiedniej dokumentacji. Wierzę, że sporządzony Plan Urządzenia Lasu pozwoli nadleśnictwu należycie i fachowo prowadzić gospodarkę leśną przez kolejne 10 lat .

**Nadleśniczy
Nadleśnictwa Torzym**

**Michał Jerzy
Poklewski-
Kozieł**

Elektronicznie podpisany
przez Michał Jerzy
Poklewski-Kozieł
Data: 2025.11.07 11:41:12
+01'00'

13. SPIS TABEL

Tabela 1. Zbiornicze zestawienie zmian powierzchni w ubiegłym okresie (bez współwłasności)	6
Tabela 2. Zmiany w stanie posiadania (użytki bez współwłasności)	7
Tabela 3. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa obrębami według stanu na dzień 13.10.2025 r.	14
Tabela 4. Zestawienie współwłasności na terenie Nadleśnictwa Torzym	14
Tabela 5 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem - Nadleśnictwo Torzym	16
Tabela 6 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem - obręb Gądków Wielki	17
Tabela 7 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem - obręb Torzym	18
Tabela 8 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem - obręb Wystok	19
Tabela 9 Zestawienie drewna pozyskanego w ubiegłym okresie – na gruntach wyłączonych z zarządu nadleśnictwa.....	20
Tabela 10 Wykaz decyzji ZRID wyłączających grunty z zarządu nadleśnictwa, zrealizowanych w ubiegłym 10-leciu z pozyskaniem grubizny.....	20
Tabela 11 Analiza wykonania użytkowania głównego (zabiegi bez nawrotów kolejnych)	21
Tabela 12 Analiza wykonania cięć w użytkowaniu rębny (zabiegi bez nawrotów).....	22
Tabela 13 Wykaz cięć rębnych nie wykonanych w latach 2016 – 2025	23
Tabela 14 Pozycje ze zmianą kategorii użytkowania oraz pozycje dodatkowe.....	24
Tabela 15 Pozycje ze zmienioną rębnią.....	26
Tabela 16 Wykaz pozycji ze zmianą rębni na retencyjną lub złożoną w związku z zarządzeniem 87 ...	28
Tabela 17 Analiza wykonania cięć w użytkowaniu przedrębny	29
Tabela 18 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami – Nadleśnictwo ogółem.....	31
Tabela 19 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami – Obręb Gądków Wielki	32
Tabela 20 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami – Obręb Torzym.....	33
Tabela 21 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami – Obręb Wystok.....	34
Tabela 22 Odnowienia na powierzchniach otwartych	35
Tabela 23 Odnowienia pod osłoną drzewostanu	35
Tabela 24 Odnowienia naturalne uznane w okresie 2016-2025.....	36
Tabela 25 Zestawienie wykonanej pielęgnacji lasu.....	38
Tabela 26 Zestawienie wyłączonych drzewostanów nasiennych rosnących na terenie Nadleśnictwa	39
Tabela 27 Gospodarcze drzewostany nasienne	39
Tabela 28 Drzewostany zachowawcze	42
Tabela 29 Źródła nasion	43
Tabela 30 Bloki upraw pochodnych – Sosna zwyczajna	43
Tabela 31 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-1	43
Tabela 32 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-1 szczegółowo.....	44
Tabela 33 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-2	44
Tabela 34 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-2 szczegółowo.....	44
Tabela 35 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-3	44
Tabela 36 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-3 szczegółowo.....	45
Tabela 37 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-4	45
Tabela 38 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-4 szczegółowo.....	46

Tabela 39 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-5	46
Tabela 40 Realizacja bloku upraw pochodnych nr I-5 szczegółowo	46
Tabela 41 Realizacja bloku upraw pochodnych nr II-1	47
Tabela 42 Realizacja bloku upraw pochodnych nr II-1 szczegółowo	47
Tabela 43 Realizacja bloku upraw pochodnych nr II-2	48
Tabela 44 Realizacja bloku upraw pochodnych nr II-2 szczegółowo	48
Tabela 45 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-1. Blok zakończony	49
Tabela 46 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-1 szczegółowo	49
Tabela 47 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-2	49
Tabela 48 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-2 szczegółowo	49
Tabela 49 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-5	50
Tabela 50 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-5 szczegółowo	50
Tabela 51 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-6	50
Tabela 52 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-6 szczegółowo	50
Tabela 53 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-7	51
Tabela 54 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-7 szczegółowo	51
Tabela 55 Bloki upraw pochodnych – Dąb bezszypułkowy	51
Tabela 56 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-1. Blok zakończony	52
Tabela 57 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-1 szczegółowo	52
Tabela 58 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-2	52
Tabela 59 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-2 szczegółowo	52
Tabela 60 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-3. Blok zakończony	53
Tabela 61 Realizacja bloku upraw pochodnych nr III-3 szczegółowo	53
Tabela 62 Zestawienie powierzchni upraw pochodnych (rozproszonych) poza blokiem	53
Tabela 63 Struktura Gospodarstwa Szkółkarskiego	56
Tabela 64 Zestawienie powierzchni zalesionej i niezalesionej, miąższości oraz przeciętnego zapasu na 1 ha Nadleśnictwo Torzym	57
Tabela 65 Zestawienie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych PUL Nadleśnictwo Torzym	58
Tabela 66 Udział powierzchniowy gatunków drzew panujących w V i VI rewizji PUL Powierzchnia leśna zalesiona	60
Tabela 67 Ocena udatności upraw 5-letnich na powierzchniach otwartych	61
Tabela 68 Ocena udatności upraw 5-letnich pod osłoną drzewostanu	61
Tabela 69 Ocena udatności upraw naturalnych na powierzchniach otwartych	62
Tabela 70 Ocena udatności upraw naturalnych pod osłoną	62
Tabela 71 Zestawienie szkód od zwierzyny (z wyłączeniem szkód powodowanych przez bobry) w latach 2016-2023	63
Tabela 72 Zestawienie szkód od zwierzyny (z wyłączeniem szkód powodowanych przez bobry) w latach 2024-2025	63
Tabela 73 Szkody wyrządzone przez bobry w latach 2016-2023	63
Tabela 74 Szkody wyrządzone przez bobry w latach 2024-2025	64
Tabela 75 Zestawienie prac z zakresu wykonania nowych grodzień oraz zabezpieczenia upraw przy użyciu repelentów	64
Tabela 76 Zestawienie lotniczych zabiegów zwalczania foliofagów w latach 2016 – 2025	66
Tabela 77 Szkody powodowane przez czynniki klimatyczne	67
Tabela 78 Zestawienie przypadków z zakresu szkodnictwa leśnego ujawnionych na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Torzym w latach 2016-2025	68
Tabela 79 Wieże p.poż na terenie Nadleśnictwa Torzym	70
Tabela 80 Wieże p.poż w nadleśnictwach sąsiadujących	70
Tabela 81 Zestawienie ilości pożarów w latach 2016-2025	71
Tabela 82 Przyczyny powstania pożarów, i ich powierzchnia ogólna w poszczególnych latach	71

Tabela 83 Analiza ilości pożarów w poszczególnych latach z uwzględnieniem ich wielkości	72
Tabela 84 Analiza ilości pożarów w poszczególnych obrębach z uwzględnieniem ich wielkości.....	72
Tabela 85 Zestawienie pożarów wg. leśnictw za lata 2016-2025	72
Tabela 86 Wykaz dzierżawionych obwodów łowieckich.....	74
Tabela 87 Zestawienie obwodów łowieckich nadzorowanych przez Nadleśnictwo Torzym	75
Tabela 88 Zestawienie obwodów łowieckich administrowanych przez Nadleśnictwo Torzym (OHZ) .	75
Tabela 89 Zestawienie plan/wykonanie pozyskania zwierzyny grubej w sezonach łowieckich 2015/2016 do 2025/2026	75
Tabela 90 Zestawienie działań minimalizujących z lat 2022-2024	79
Tabela 91 Zestawienie przedmiotów ochrony występujących na gruntach Nadleśnictwa Torzym, dla których wyznaczono Obszar Natura 2000.....	81
Tabela 92 Formy edukacji leśnej zrealizowane przez Nadleśnictwo Torzym i frekwencja w latach 2016-2025	93
Tabela 93 Wykaz lasów o zwiększonej funkcji społecznej	99
Tabela 94 Wykaz projektowanych lasów o zwiększonej funkcji społecznej	99

14. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Udział poszczególnych grup wiekowych na zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez Nadleśnictwo Torzym w latach 2016-2025	94
Wykres 2 Udział procentowy w poszczególnych formach edukacji w latach 2016-2025 w Nadleśnictwie Torzym	94

2. INFORMACJA NACZELNIKA WYDZIAŁU ZARZĄDZANIA ZASOBAMI LEŚNYMI RDLP W ZIELONEJ GÓRZE

ZS.003.10.2025

Torzym, 13.10.2025 r.

INFORMACJA NACZELNIKA WYDZIAŁU ZARZĄDZANIA ZASOBAMI LEŚNYMI RDLP W ZIELONEJ GÓRZE

w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu u.l. na środowisko, w tym obszary Natura 2000, zgodnie z ustaleniami przyjętymi w *Prognozie oddziaływania na środowisko*.

Plan urządzenia lasu **Nadleśnictwa Torzym** na okres: 1 I 2016 – 31 XII 2025 r. został sporządzony m. in. zgodnie z:

- Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i zasad sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U.2012, poz. 1302),
- Instrukcją Urządzania Lasu, będącą załącznikiem do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r.,
oraz obowiązującym w roku 2015 brzmieniem:
- Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. 2004 nr 92, poz. 880),
- Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 nr 199, poz. 1227) – zwanej dalej ustawą OOS.

Zgodnie z przepisami ustawy OOS projekt planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Torzym został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko rozumianej jako postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji „polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie (...) leśnictwa (...) opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko”, lub planów „których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000” [Art. 46. ww. ustawy].

Równocześnie, zgodnie z obowiązującym wówczas art. 52a ustawy o ochronie przyrody przyjęto zasadę, że gospodarka leśna nie narusza zakazów, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt I, 3-5 i 11 tejże ustawy, jeżeli jest prowadzona na podstawie planów, które zostały poddane strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Ten przepis derogacyjny został uchylony z datą obowiązywania od 1.01.2017 r., gdy weszły w życie Wymagania Dobrej Praktyki w zakresie Gospodarki Leśnej (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r.). Utrata mocy obowiązującej aktu z 2017 r. (wyrok TSUE) otworzyła konieczność stworzenia nowego, zgodnego z prawem unijnym, systemu regulacyjnego, co doprowadziło do luki regulacyjnej trwającej do kwietnia 2023 roku.

Nowy reżim prawny z 2023 roku charakteryzuje się dwiema fundamentalnymi zmianami w stosunku do aktu z 2017 r.:

- obowiązkowość stosowania: Rozporządzenie MKiŚ z 27.03.2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej jest obowiązkowe dla wszystkich właścicieli lasów, zarówno państwowych (Lasy Państwowe, KOWR), jak i niepaństwowych (prywatnych, komunalnych);

- usunięcie fikcji prawnej: nie ma już mechanizmu prawnego, który wyłączałby stosowanie zakazów ochrony gatunkowej. Oznacza to, że prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z nowymi Wymaganiami jest teraz jedynie dowodem należytej staranności, a nie automatycznym wyłączeniem naruszenia przepisów Art. 52 UoOP.

Niezależnie od powyższego plan urządzenia lasu w związku z art. 46 ustawy OOS oraz ze względu na potencjalną możliwość wystąpienia znaczącego oddziaływania niektórych ustaleń na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz na inne elementy środowiska, w dalszym ciągu wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania projektu planu na środowisko.

Jednym z elementów tej oceny jest opracowanie **Prognozy oddziaływania na środowisko** projektu PUL.

Z Zadaniem opracowanej Prognozy oddziaływania na środowisko kończącego się PUL było wskazanie potencjalnego wpływu tego planu na środowisko, zidentyfikowanie problemów i zaproponowanie takich rozwiązań (w tym propozycji zmian w planie), które pozwoliły na zminimalizowanie negatywnych skutków i zagwarantowanie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. W *Prognozie* zamieszczono zalecenia dotyczące modyfikacji prowadzonej gospodarki leśnej, w stosunku do obiektów objętych ochroną prawną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu zachowanie właściwego stanu przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000.

Zgodnie z Ustawą OOS organ opracowujący projekt dokumentu **jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu** w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w art. 55 ust. 3 pkt 5 tej ustawy.

Dlatego ważnym elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko było ustalenie metod analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania. W prognozie oddziaływania na środowisko dla planu u.l. Nadleśnictwa Torzym (rozdz. 5.8.) zapisano, że monitoring realizacji działań gospodarczych zawartych w PUL należy prowadzić w sposób ciągły, poprzez realizację Zarządzenia nr 22 RDLP w Zielonej Górze z dnia 10.12.2012 r. Dodatkowym elementem monitoringu miały być kontrole przeprowadzone przez Inspekcję Lasów Państwowych.

W 2021 r. okresową kontrolę kompleksową przeprowadziła DGLP poprzez Lubuski Region Inspekcyjny. Kontrola nie stwierdziła nieprawidłowości w realizacji planu u.l. w zakresie uwzględnienia przy jego realizacji ustaleń zawartych w *Prognozie oddziaływania na środowisko*. Negatywnie oceniono jedynie sposób dokumentowania corocznych lustracji terenowych pomników przyrody. Ocenie podlegały: przestrzeganie przepisów o ochronie strefowej gatunków, monitoring form ochrony przyrody, w tym chronionych gatunków: zwierząt, roślin i grzybów, wymagania dobrej praktyki leśnej, realizacja zadań ochronnych wynikających z PZO lub PO, realizacja wytycznych i zaleceń zawartych w Programie ochrony przyrody i in. Dział ochrony przyrody oceniony został jako 90/100, co oznacza ocenę bardzo dobrą.

Również Wydział ZS RDLP w Zielonej Górze w roku 2021 przeprowadził kontrolę funkcjonalną z zakresu prowadzenia monitoringu PUL; ocena pozytywna z uchybieniami.

Dyrektor RDLP w Zielonej Górze usystematyzował zasady prowadzenia monitoringu wydając Zarządzenie nr 22 z dnia 10 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia „*Ramowych wytycznych w zakresie monitoringu wpływu realizacji planu urządzenia lasu na środowisko, prowadzonego przez służby Lasów Państwowych w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze*”. Zarządzenie zostało następnie zmienione w dniu 11 marca 2022 r. zarządzeniem nr 11 RDLP. To wewnętrzne uregulowanie porządkuje dotychczas funkcjonujące akty prawne, precyzuje sposób prowadzenia

monitoringu oraz jego dokumentowania, sposób ewidencjonowania monitoringu w bazie ochrony przyrody oraz określa nowy wzór Książek ochrony przyrody, walorów kulturowych i monitoringu (KOP).

W powyższych uregulowaniach w sposób szczegółowy określono zasady i sposoby prowadzenia monitoringu, z uwzględnieniem możliwości raportowania (w ujęciu rzeczowym, ilościowym i powierzchniowym) zabiegów minimalizujących negatywny wpływ działań gospodarczych na środowisko. Monitoring prowadzony był przy użyciu KOP oraz elektronicznej Bazy ochrony przyrody (BOP).

Monitoringowi podlegały następujące działania:

- a. opisane w planie urządzenia lasu w formie wskazań gospodarczych,
- b. opisane w planie urządzenia lasu w formie ogólnej i kierunkowej (np. prace inżynierskie, remontowe, realizacja zadań z ochrony lasu i ochrony ppoż. itp.),
- c. nieopisane w pul, wynikające z działań związanych z realizacją zadań ochronnych, hodowlanych, usuwania skutków klęsk żywiołowych, usuwania zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi itd.,
- d. wynikające z decyzji administracyjnych,
- e. inne (np. umowne udostępnianie nieruchomości, lokalizacja inwestycji obcych).

Monitoring prowadziły:

- a. służby nadleśnictwa – w ramach bieżącej pracy;
- b. służby RDLP w Zielonej Górze w ramach sprawowanego nadzoru i kontroli;
- c. służby Dyrektora Generalnego LP wykonując kontrole okresowe i problemowe i doraźne;
- d. Zespół Ochrony Lasu.

Wykorzystywano również wyniki audytów jednostek certyfikujących gospodarkę leśną na terenie RDLP w Zielonej Górze.

Wykonywano działania zapobiegające ewentualnym, negatywnym wpływom gospodarki leśnej na środowisko. Szczególnie ważne było to na poziomie leśnictwa; były to następujące działania:

- a. udokumentowana analiza przygotowywanych wniosków gospodarczych pod kątem występowania i ochrony obiektów i obszarów, wraz z weryfikacją terenową,
- b. zaplanowanie i realizacja działań faktycznych (w razie potrzeby również prawnych), ograniczających negatywny wpływ zabiegów gospodarczych na cenne elementy przyrody,
- c. bieżąca weryfikacja działań pozaplanowych (szczególnie pozyskiwanie użytków przygodnych), pod kątem obiektów podlegających monitoringowi,
- d. przekazywanie pisemnych, pokwitowanych informacji o obiektach chronionych i ograniczeniach z nimi związanych, bezpośrednim wykonawcom prac - zakładom usług leśnych (wraz z okazaniem ich na gruncie) oraz nadzór nad prawidłową realizacją zaleceń,
- e. powykonawcza kontrola wykonania zabiegów gospodarczych, zgłaszanie do przełożonego ewentualnych nieprawidłowości w wykonaniu zabiegów,
- f. bieżąca aktualizacja lokalizacji nowo stwierdzanych lub zanikających przedmiotów (stanowisk) podlegających ochronie,
- g. coroczny monitoring rezerwatów, pomników przyrody oraz innych obiektów wg wymogów Instrukcji ochrony lasu,
- h. inne niewymienione powyżej, mogące mieć wpływ na środowisko przyrodnicze.

Na poziomie nadleśnictwa

- a. kontrola zgodności informacji o obiektach chronionych zawartych we wnioskach gospodarczych leśniczych i udokumentowany nadzór merytoryczny nad planowanymi czynnościami gospodarczymi (analiza wniosków gospodarczych, szkiców zrębowych, projektów odnowień i zleceń, wniosków o udostępnienie gruntów, projektów inwestycyjnych, itp.),
- b. zawarcie w umowach udostępnienia gruntów informacji o obiektach chronionych i ograniczeniach z nimi związanych, podmiotom korzystającym z gruntów LP w oparciu o umowy udostępnienia,
- c. systematyczne kontrole terenowe wykonywane przez pracownika zajmującego się sprawami ochrony przyrody, w przypadku obiektów i gatunków szczególnie cennych lub sytuacji wymagających dodatkowych analiz bądź decyzji. Zasady i częstotliwość wykonywania ww. kontroli określa nadleśniczy,
- d. monitoring i zwalczanie szkodnictwa leśnego (w tym dot. ochrony przyrody) przez Straż Leśną,
- e. kontrole wykonywane przez inżyniera nadzoru,
- f. doraźne kontrole terenowe wykonywane przez nadleśniczego i zastępcę,
- g. zapewnienie dostępu do informacji wszystkim stanowiskom i działom prowadzącym monitoring, w zakresie związanym z ich obowiązkami,
- h. aktualizacja informacji o chronionych przedmiotach i obiektach w bazie SILP,
- i. końcowe sprawozdanie z przeprowadzonego monitoringu, po zakończeniu realizacji planu urządzenia lasu, w ramach *Analizy gospodarki ubiegłego okresu*.

Ponadto w roku 2020 weszło w życie Zarządzenie nr 17 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze w sprawie minimalizowania wpływu realizacji prac na miejsca gniazdowania ptaków. Wprowadzone przepisy zobowiązały Nadleśniczego Nadleśnictwa Torzym do bieżących lustracji terenowych poprzedzających wykonanie zadań gospodarczych pod kątem występowania drzew dziuplastych, drzew z dużymi gniazdami lub innych zasiedlonych gniazd. W przypadku stwierdzenia takich sytuacji termin realizacji zabiegu gospodarczego przesuwano poza okres lęgowy ptaków, a drzewa dziuplaste i drzewa z dużymi gniazdami pozostawiano na każdej powierzchni bez użytkowania.

Działania ograniczające potencjalnie negatywny wpływ planu na środowisko umieszczone zostały w rozdziale 6. Prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Torzym na lata 2016-2025. Opisano w nim sposoby ograniczenia niekorzystnych dla środowiska zapisów planu. Wskazania zestawiono w tabeli 38 Prognozy. Odnosiły się one do ochrony stanowisk chronionych roślin i grzybów, zachowania siedlisk ptaków drapieżnych i pozostałych ptaków leśnych, a także poprawę stanu siedlisk przyrodniczych i sposób poprawy różnorodności biologicznej.

Wg szczegółowej informacji nadleśniczego przedstawionej w referacie Analiza gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego 01.01.2016 - 31.12.2025 w Nadleśnictwie Torzym, działania minimalizujące i ochronne przewidziane w *Prognozie oddziaływania na środowisko* zostały przeanalizowane w odniesieniu do każdego działania minimalizującego, wymienionego w *Prognozie* i *POP*.

W konkluzji należy stwierdzić, że zadania te zostały zrealizowane. Potwierdza to *Program ochrony przyrody* Nadleśnictwa Torzym opracowany dla projektu planu u.l. VI rewizji, wg którego nastąpił wzrost różnorodności biologicznej w nadleśnictwie, w tym elementów podlegających ochronie. W referacie nadleśniczego oraz kierownika wykonawcy projektu PUL na lata 2026-2035

przedstawiono też inne dane (tabele, wykresy, wskaźniki) wraz z ich analizą, które ilustrują realizację zaleceń POP i Prognozy. Wskaźniki te obrazują wzrost pozytywnych zjawisk, jakie miały miejsce w trakcie realizacji PUL poprzedniej rewizji oraz poprawę cech wpływających na wzrost bioróżnorodności środowiska na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Torzym.

Poniżej przedstawia się wybrane parametry obrazujące zmiany po 10 latach realizacji PUL.

Wybrany parametr	Stan na 1.01.2016	Stan na 31.12.2025	Różnica	Różnica %
Pow. leśna (ha)	20278,24	20514,88	+236,64	+1,17
Pow. leśna nżal. (ha)	231,48	168,14	-63,34	-27,37
Miąszość (m3)	5842878	5894699	+51821	+1
Przyrost bieżący tablicowy (m3)	1032480	2079000	1046520	101,4
Przec. zasobność m3/ha	288	287	-1	-0,35
Przec. wiek (lat)	57	58	+1	+1,75
Udział So wg gat. rzecz. (ha)	15545,41	15051,13	-494,28	-3,28
Udział liściastych (ha)	3789,38	4617,59	+828,21	+21,8
Przestoje (m3)	80654	117258	+36604	+45,4
Martwe drewno (m3/ha)	4,44	6,11	+1,67	+37,6
KO i KDO (ha)	1595,35	1905,56	+310,21	+19,5
Zgodność z TD (ha)	10206,12	14839,06	+4632,94	+45,4
Lasy niestabilne (ha)	0	553,84	+553,84	-

Od roku 2022 w myśl zarządzenia 11/2022 dyrektora RDLP w Zielonej Górze prowadzona jest w całej dyrekcji inwentaryzacja wykonanych działań minimalizujących w ujęciu liczbowym. Zgodnie z tymi danymi w Nadleśnictwie Torzym w latach 2022-2024 uzyskano następujące wskaźniki:

Rok sprawo- zdania	Pozostawione drzewa ekologiczne w szt.		Pozostawione na zrębach kopy ekologiczne do nat. rozpadu	Fragmenty drzewostanu wyłączone z zabiegu ze względu na płaty roślin lub siedliska zwierząt	Fragmenty drzewostanu wyłączone z zabiegu stanowiące ekotony: rzek, zbiorników wodnych, bagien, UE, szlaków kom. osiedli i wyst. na granicy poło- leśnej	Rezygnacja z zabiegu określonego w PUL z przyczyn przyrodnicz- ych lub społecznych w całym wydzieleniu	Wykonane działania z zakresu ochrony czynnej, np. ekstensywne koszenie łąk, itp., w zależności od PZO i specyfiki nadleśnictwa		Zinwentaryzowane nowe rośliny, grzyby zwierzęta, ustanowione pomniki przyrody, wyznaczone proj. pomniki przyrody		
	liczba drzew	w tym dziuplaste					rodzaj zadania ochr.	pow. w ha	gatunek lub obiekt	sztuki	płat (ha)
2022	190	76	6,33	3,06	1,96	0	różne	10,69	4	5	0
2023	436	224	14,36	5,81	8,28	0,55	kosze- nie	9,32	3	4	0
2024	356	143	15,49	5,55	40,40	43,82	kosze- nie	9,67	6	4	0,3
Średnio - rocznie	327	148	12	5	17	15	-	10	4	4	0,1

Wykonawca prac taksacyjnych w trakcie prac terenowych nie odnotował przypadków znacząco negatywnego oddziaływania zrealizowanych prac leśnych na elementy ochrony przyrody. Również

kontrole bieżące prac urządzeniowych prowadzone przez pracowników RDLP nie wykazały takich przypadków.

W podsumowaniu należy stwierdzić, na podstawie zaprezentowanych podczas NTG danych, że zrealizowane w latach 2016-2025 zgodnie z planem urządzenia lasu Nadleśnictwa Torzym zadania, nie spowodowały znaczącego, negatywnego wpływu na środowisko i obszary Natura 2000.

Końcowa ocena realizacji planu urządzenia lasu, wraz z jego wpływem na środowisko i obszary Natura 2000, zostanie dokonana przez dyrektora RDLP i umieszczona w opisie ogólnym (elaboracie) PUL VI rewizji.

Sporządził:

Dariusz
Kiewlicz

Elektronicznie podpisany
przez Dariusz Kiewlicz
Data: 2025.10.20 12:15:15
+02'00'

3. REFERAT KIEROWNIKA ZESPOŁU OCHRONY LASU

Zespół Ochrony Lasu w Łopuchówku

Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu

**Na posiedzenie Rady Techniczno-Gospodarczej
w sprawie projektu planu urządzenia lasu na okres
01.01.2026 – 31.12.2035
dla Nadleśnictwa Torzym**

KIEROWNIK
ZESPOŁU OCHRONY LASU

dr inż. Robert Zander

Torzym, 13 października 2025 roku

1. Stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów.

Stan zdrowotny drzewostanów na terenie Nadleśnictwa Torzym można uznać za dobry, jednak część z nich może wykazywać cechy obniżonej stabilności. Obserwacja i ewidencja szkód w ciągu ostatnich 10 lat wskazuje, że to szkodniki pierwotne sosny stanowią największe zagrożenie dla stabilności i zdrowotności drzewostanów. W ostatnim dziesięcioleciu koniecznym było wykonanie agrolotniczych zabiegów ratowniczych w związku z wystąpieniem zagrożenia od barczatki sosnowki i strzygoni choinówki. Łączna powierzchnia wykonanych zabiegów zwalczających oba gatunki wyniosła 6 242, 35 ha. Można również odnotować zwiększenie pozyskania drewna z przyczyn sanitarnych w związku z panującą suszą i zwiększoną aktywnością owadów szkodników wtórnych.

2. Szkody powodowane przez czynniki abiotyczne.

Największe szkody powodowane przez wiatr odnotowano w latach 2017 - 2018 oraz w 2022 roku, gdy w wyniku silnie wiejących wiatrów pozyskano odpowiednio: 19 435,67 m³ (2017), 30 713,99 m³ (2018) i 41 298,28 m³ (2022r.) drewna pochodzącego ze złomów i wywrotów. W 2022 roku zaewidencjonowano również największe szkody od wiatru o charakterze powierzchniowym na terenie ponad 460 ha. W latach 2016 - 2025 na terenie nadleśnictwa Torzym pozyskano łącznie ponad 55 tys m³ posuszu oraz nieco blisko 47 tys m³ złomów i wywrotów.

Regularnie obserwuje się uszkodzenia wynikające z obniżenia poziomu wód gruntowych, suszy oraz wysokiej temperatury. Występujące w ostatnich latach wysokie temperatury przy jednocześnie niewielkiej ilości opadów, obniżają kondycję zdrowotną drzewostanów. Obniżający się poziom wód gruntowych na terenach leśnych można uznać za problem o charakterze stałym. Największą powierzchnię szkód związaną z niedoborem wody zaewidencjonowano w 2022 roku (136 ha).

W latach 2019 – 2020 oraz 2024 – 2025 odnotowano bardzo duże powierzchnie uszkodzone w wyniku zmrożeń i przymrozków. Średnia powierzchnia uszkodzeń we wskazanym okresie wyniosła około 275 ha. Jednak największe szkody spowodowane nagłym spadkiem temperatury zaewidencjonowano w 2024 roku na powierzchni ponad 650 ha.

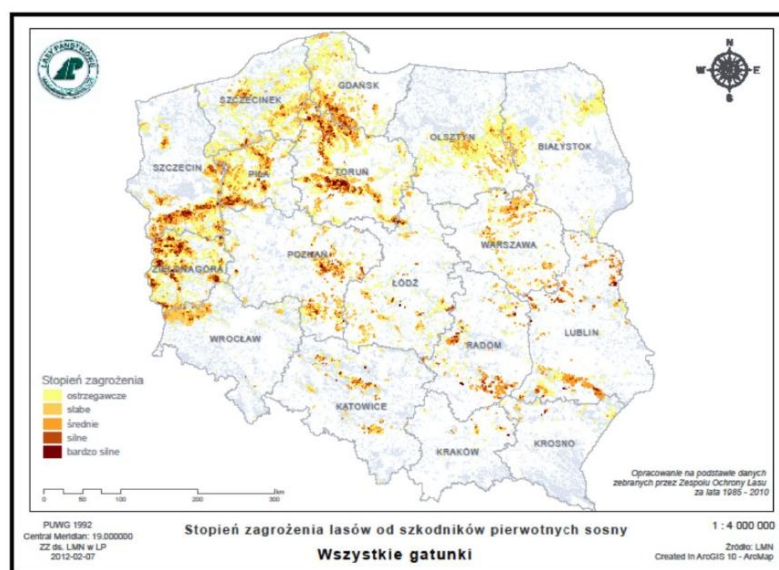
Kierunkowe wytyczne

- drewno z wywrotów i złomów należy natychmiast pozyskać i wywieźć z lasu, bezwzględnie nie dopuszczać do zasinienia i zasiedlenia przez szkodniki wtórne i techniczne,

- należy stosować zasadę, że wywroty i złomy sosnowe powstałe w okresie drugiej połowy roku i zimy mogą być usuwane i wywożone z lasu w czasie nie dłuższym niż do końca lutego, to co pozostanie należy korować, zatapiać (wszystkie zabiegi dostosować do biologii owadów i warunków pogodowych), a powstałe w okresie wiosny powinny być pilnie usunięte i wywiezione z lasu,
- drewno martwe i obumierające zgodnie z przyjętymi zasadami, powinno zostać na gruncie jako rezerwuár tworzenia się i trwania naturalnych procesów będących podstawą do wzbogacenia bioróżnorodności,
- na terenach permanentnie nawiedzanych przez silne wiatry i wichury należy wykonywać na czas prace hodowlane tak, aby nie dopuszczać do skrajnego przegęszczenia lub przerzedzenia drzewostanów.

3. Zagrożenie od szkodników pierwotnych.

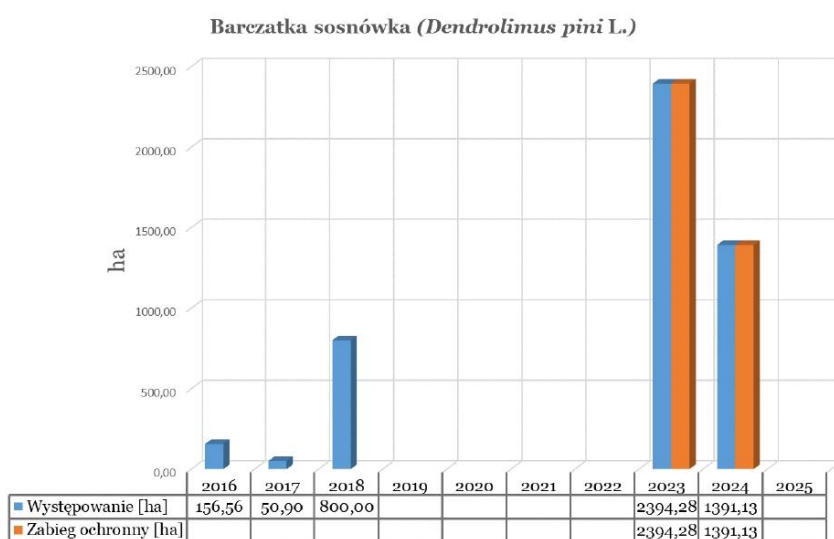
Na podstawie danych prognostycznych za lata 1985 - 2010 będących w posiadaniu Zespołów Ochrony Lasu, opracowano ogniska gradacyjne szkodników pierwotnych sosny dla terenu Lasów Państwowych.

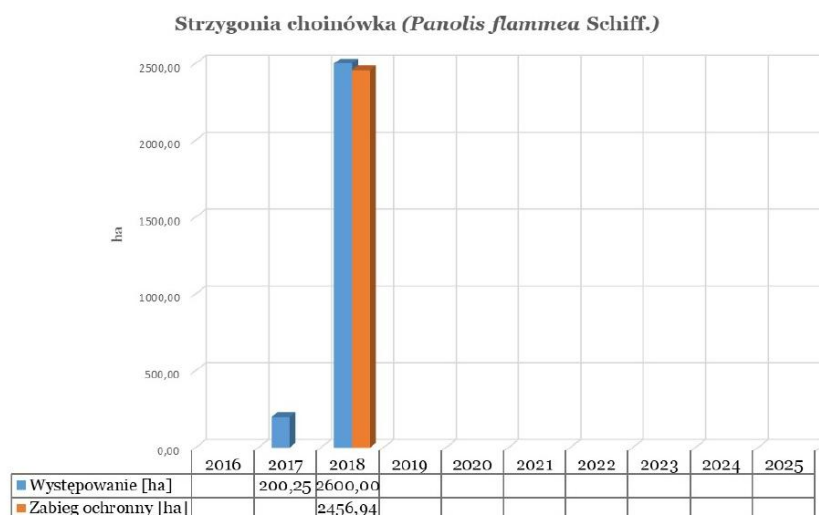
Ryc. 1. Mapa Polski z obszarami występowania szkodników pierwotnych sosny.

Na terenie Nadleśnictwa Torzym wyznaczono obszary uznane za pierwotne ogniska gradacyjne o łącznej powierzchni 1 344,25 ha (Decyzja nr 18 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 3.03.2022 r.). Obszar ten obejmuje oddziały na terenie 2 obrębów: Gądków i Torzym. Największe zagrożenie ze strony szkodników pierwotnych koncentruje na obszarze leśnictw: Środkowo, Drzewce, Dębrznica i Torzym. W latach 2016 – 2025 w drzewostanach Nadleśnictwa Torzym rozpoznano i udokumentowano obszary wzmożonego występowania 3 gatunków szkodników pierwotnych sosny: barczatki sosnowki, strzygoni choinówki i brudnicy mniszki. Jednak tylko wobec pierwszych dwóch z wymienionych, koniecznym było zastosowanie zabiegów ograniczających populację.

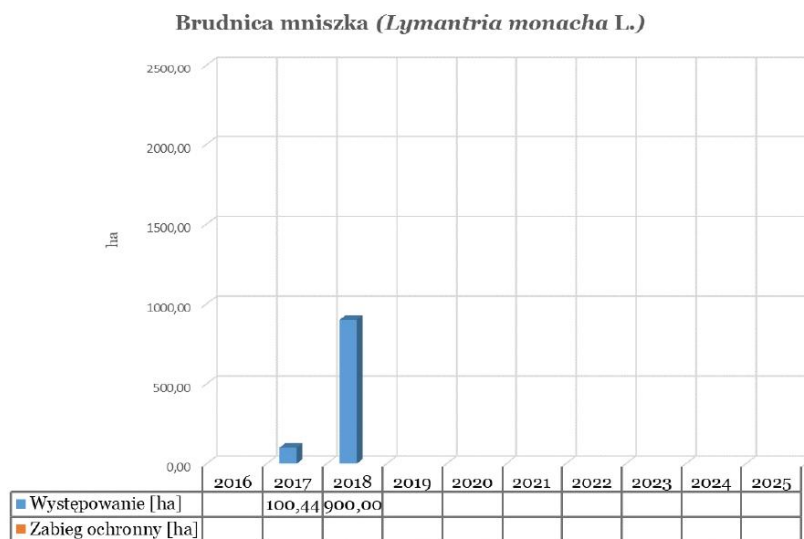
Barczatka sosnowka – występowanie w latach: **2016 – 2018 oraz 2023 - 2024**; zwalczanie przeprowadzono w latach: **2023** (pow. zabiegu 2 394,28 ha) oraz **2024** (pow. zabiegu 1 391,13 ha).

Strzygonia choinówka – występowanie w latach: **2017** – **2018**;
zwalczanie przeprowadzono w **2018** roku (pow. zabiegu 2 456,94 ha).

Brudnica mniszka – występowanie w latach: **2017** – **2018**;
nie wykonywano wielkoobszarowych zabiegów ograniczających populację tego gatunku.

Opracowane natężenia występowania zagrożeń przez szkodniki pierwotne w latach 1985 - 2010 stanowiły podstawę do zaktualizowania ilości i lokalizacji stałych partii kontrolnych jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny. Dla Nadleśnictwa Torzym uzgodniono w 2020 r. lokalizację dla 178 stałych partii kontrolnych jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny. Przeprowadzona w 2025 roku aktualizacja wprowadziła jedynie zmiany lokalizacji dla niektórych partii.

W przypadku wystąpienia nadmiernej ilości szkodliwych owadów należy m.in. kierować się przedstawionymi poniżej wytycznymi:

Kierunkowe wytyczne

- na obszarach ognisk gradacyjnych należy terminowo wykonywać prace hodowlane, jednakże w przypadku wystąpienia nadmiernej ilości szkodliwych owadów należy ograniczyć te prace do minimum. Intensywne prace hodowlane mogą w tym czasie spowodować uszczuplenie bazy żerowej dla szkodnika i tym samym narazić pozostałe drzewa na całkowity żer. Ponadto drzewostany prześwietlone są zdecydowanie chętniej atakowane przez szkodniki pierwotne sosny, a następnie zasiedlane przez szkodniki wtórne.
- przy prognozowaniu zagrożenia od brudnicy mniszki bardzo ważny jest pierwszy etap monitorowania polegający na liczeniu motyli podczas jednorazowej obserwacji samic metodą 10 drzew. Odłowy samców brudnicy mniszki do pułapek feromonowych należy traktować jako informację wskazującą termin rozpoczęcia oraz kulminacji rójki i tym samym wykonania obserwacji metodą 10 drzew (tzw. transektu);
- należy kontynuować działania w kierunku zwiększania naturalnej odporności biologicznej drzewostanów poprzez:
 - zwiększania zróżnicowania gatunkowego i wiekowego drzewostanów,
 - ochronę naturalnych sprzymierzeńców (ptaków, mrówek, fauny występującej na drzewach obumierających i martwych itp.),
 - zachowanie i ochronę łąk śródleśnych, oczek wodnych, babrzysk, źródeł,
 - umiejętne zakładanie punktów biologicznego oporu, między innymi na bazie istniejących już w środowisku elementów takich jak biogrupy, ciągi rowów itp., przyspiesza i zapewnia osiągnięcie sukcesu.

Szkodniki pierwotne gatunków liściastych nie powodują na terenie Nadleśnictwa Torzym istotnych szkód.

4. Zagrożenie od szkodników wtórnych.

W Nadleśnictwie Torzym rejestrowano w ostatnim okresie istotne szkody powodowane przez owadzie szkodniki wtórne, takie jak: kornik ostrozębny *Ips acuminatus*, kornik drukarz *Ips typographus* czy przyplaszczek granatek *Phaenops cyanea* Fabr. Wzmogoną aktywność kornika ostrozębnego oraz kornika drukarza zaobserwowano w 2019 roku, jednak obecnie oba te gatunki nie powodują istotnych szkód w drzewostanach. Zdecydowanie największą aktywność spośród szkodników wtórnych wykazuje w ostatnim dziesięcioleciu przyplaszczek granatek. Począwszy od 2019 roku na terenie nadleśnictwa Torzym ewidencjonowane były bardzo duże powierzchnie uszkodzeń, które w 2020 roku przekroczyły wartość 280 ha. W ostatnich 4 latach powierzchnia uszkodzeń zmalała do średnio 60 ha rocznie. Wzmogona aktywność szkodników wtórnych oraz pojawianie się posuszu związane jest z osłabieniem drzew w wyniku panującej od kilku lat suszy. Na takich obszarach możliwe jest stosowanie niestandardowych sposobów zagospodarowania lasu zmierzających do poprawy zdrowotności drzewostanów. W związku z istotnym zagrożeniem ze strony szkodników wtórnych bardzo ważnym jest stosowanie zabiegów hodowlano-ochronnych zgodnie z zapisami IOL oraz kierunkowymi wytycznymi zawartymi poniżej.

Kierunkowe wytyczne

- redukcję szkodników wtórnych należy prowadzić przez cały rok, ze szczególnym nasileniem na wiosnę,
- należy obserwować nagle odsłonięte ściany drzewostanów i usuwać drzewa zasiedlone przez przyplaszczka granatka a opadłą korę wywieść lub zniszczyć.

5. Zagrożenie od chrabąszczowatych.

Istotnym zagrożeniem dla części terenu nadleśnictwa są szkody wyrządzane na uprawach przez pędraki chrabąszczowatych. W 2007 roku na terenie leśnictwa Grabów wyznaczono obszary uporczywych pędraczysk o łącznej powierzchni 1 264,68 ha. Lista oddziałów leśnych uznanych za uporczywe pędraczyska została uzgodniona Decyzją nr 14 z dnia 20.02.2007r. Dyrektora RDLP w Zielonej Górze. W 2025 r. przeprowadzono zabieg ograniczający populację chrabąszcza majowego *Melolontha melolontha* (L.) na łącznej powierzchni 897 ha.

6. Szkody od patogenów grzybowych.

W latach 2016 - 2018 na terenie Nadleśnictwa Torzym istotnym zjawiskiem było zamieranie drzew w związku z występowaniem huby korzeni i opieńkowej zgnilizny korzeni. Obecnie patogeny grzybowe nie stanowią istotnego zagrożenia dla drzewostanów nadleśnictwa.

7. Szkody od innych czynników

Coraz bardziej istotnym czynnikiem chorobotwórczym wyrządzającym szkody w drzewostanach sosnowych jest jemiola pospolita rozpierzchła *Viscum album* L. ssp. *austriacum*. Jest ona jednym z czynników stanowiących kompleks powodujący zamieranie sosny w związku z osłabieniem drzew oraz opanowywaniem ich przez szkodliwe owady, chorobotwórcze grzyby i inne organizmy. Od 2019 roku na terenie nadleśnictwa Torzym co roku obserwuje się drzewostany opanowane przez jemiolę, a zjawisko to jest najbardziej znaczące na terenie leśnictw: Pniów, Prześlice i Tarnawa. W przypadku stwierdzenia zamierania drzew w związku ze znacznym opanowaniem koron przez jemiolę należy rozważyć wykonanie cięć sanitarnych, gdyż zaniechanie takich działań może przyczynić się do szybszego opanowania drzew sąsiednich (zwiększony dostęp światła).

Sporządziła: Paulina Skowrońska

4. OCENA DYREKTORA REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH W ZIELONEJ GÓRZE

Ocena dyrektora zostanie uzupełniona po 1 stycznia 2026 r.

III. OPIS ZASAD OKREŚLENIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZASTOSOWANIEM TYCH ZADAŃ

1. OPIS CELÓW I ZASAD TRWALE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ

Termin „trwale zrównoważona gospodarka leśna” oznacza działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów.

Do celów planowania urządzeniowego przyjęto (według odpowiednich wytycznych paneuropejskich odnoszących się do poziomu operacyjnego) sześć kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

1. kryterium zachowania i odpowiedniego wzmacniania zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio- i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i/lub kulturowych;
2. kryterium utrzymania zdrowia i vitalności ekosystemów leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i/lub utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
3. kryterium utrzymania i wzmacniania produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i niedrzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres), oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;
4. kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które preferuje:

- a. odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące prowadzenie cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska,
 - b. gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach – tam, gdzie to możliwe,
 - c. różnorodność zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam, gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności ,krajobrazu,
 - d. pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewów i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,
 - e. ochronę cennych biotopów, m.in. źródlisk, bagien, ostańców i wąwozów;
5. kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) – oznacza konieczność takiego planowania urzędzeniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie łąkowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie, uwzględnianie w pozostałych lasach;
6. kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych – wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie ,regionów; na poziomie nadleśnictwa i w planowaniu urzędzeniowym należy dążyć do:
- a. zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych podczas NU oraz opracowanego projektu planu, omawianego z udziałem społeczeństwa podczas NPP),
 - b. udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne),
 - c. udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),
 - d. promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urzędzeniowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

1. kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmacniania zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu,
2. kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

Realizując cele gospodarki leśnej przywołane powyżej, uwzględniono wytyczne i zasady przywołane w następujących dokumentach:

- „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030”;
- „Unijna strategia leśna 2030”;
- „Kompleksowy program przeciwdziałania procesom zamierania lasów w Polsce oraz działania mitygacyjne w perspektywie do 2030 r.”.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre wskazania gospodarcze (planowane czynności) zamieszczane w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ wykorzystywane są do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

1. zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
2. zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu” i „Instrukcją ochrony lasu”;
3. ustaleniu poświadanych składów gatunkowych drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (typ drzewostanu), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
4. zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. ,po-
przez:
 - a. optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego – dla głównych gatunków drzew – w formie przeciętnych wieków rębności,
 - b. dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych (w okresie obowiązywania planu) zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

1. wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
2. wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;
3. wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;
4. wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego wielkości zasobów miąższości drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższości w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy, odbudowy oraz odnowienia drzewostanów;
5. wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego i ochronnego określone dla poszczególnych gospodarstw;
6. wytyczne postępowania gospodarczego i ochronnego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 2000, rezerwatów, lasów stref ochronnych, otulin, lasów oddziaływania społecznego itp.);
7. wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów - na podstawie celów ustalonych ramowo dla nadleśnictwa - z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;
8. wskazania uwzględniające pożądaną strukturę czasową i przestrzenną w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy);
9. wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy i odbudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
10. wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:
 - a. zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - b. zadań i zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody,
 - c. zadań wynikających z potrzeb odbudowy lasów niestabilnych,
 - d. kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
 - e. potrzeb z zakresu gospodarowania wodą w lasach, w tym utrzymania i rozwoju małej retencji,
 - f. kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury.

2. OGÓLNE ZASADY ZACHOWANIA ŁADU PRZESTRZENNEGO I CZASOWEGO W PLANOWANIU ZADAŃ GOSPODARCZYCH

2.1. PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA

Lasy pełnią funkcje, które wynikają z samego ich istnienia (funkcje naturalne) lub są kształtowane przez człowieka (funkcje kształtowane). Las w sposób naturalny w każdym czasie i miejscu pełni równocześnie różne funkcje. Niektóre z nich w określonym miejscu i czasie są uznawane za szczególnie ważne. Są one wtedy kształtowane odpowiednimi metodami gospodarki leśnej i grupowane odpowiednio w gospodarstwach.

Kryteriami jednostek regulacyjnych, zwanych gospodarstwami, są funkcje lasu, w szczególności funkcje ochrony przyrody, społeczne i gospodarczo-ochronne, stabilność drzewostanów oraz sposób zagospodarowania. Gospodarstwa stanowią ogniwo pośrednie pomiędzy poziomem nadleśnictwa i drzewostanu, dla realizacji celów i zasad trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, z uwzględnieniem zjawisk zachodzących w ekosystemach leśnych na skutek zmian klimatu oraz wzrostu znaczenia partycypacji społecznej w sprawach związanych z leśnictwem i lasami.

W niniejszym Planie Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Torzym przyjęto następujący podział gruntów leśnych na gospodarstwa:

Zestawienie 65. Podział na gospodarstwa

Gospodarstwo	Nadleśnictwo Torzym	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
Specjalne (S)	1222.90	5.96
Oddziaływania społecznego (OS)	82.15	0.40
Zrębowe (Z)	5263.70	25.66
Przerębowo zrębowe (P-Z)	13392.29	65.28
Odbudowy lasów niestabilnych (N)	553.84	2.70
Razem	20514.88	100.00

Gospodarstwo specjalne (S) – obejmuje lasy o wyjątkowych walorach i funkcjach oraz z dominującą funkcją ochrony przyrody, w których obowiązują ograniczenia administracyjno-prawne pozyskiwania drewna oraz wytyczne przyjęte podczas KZP oraz zaproponowane i przyjęte podczas NTG. W warunkach Nadleśnictwa Torzym gospodarstwo specjalne obejmuje niżej wymienione kategorie.

Zestawienie 66. Gospodarstwo specjalne

Kategoria*	Nadleśnictwo Torzym	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
Obszary cenne przyrodniczo kat.1	819.59	67.02
Lasy w rezerwach przyrody	313.35	25.62
Wyłączone drzewostany nasienne	49.09	4.01
Strefy całorocznej ochrony ostoi	19.65	1.61
Siedliska przyrodnicze w stanie zachowania A	8.60	0.70
Siedliska przyrodnicze priorytetowe	6.86	0.56
Drzewostany stanowiące bufony od zbiorników wodnych poza OCP-1	5.23	0.43
Wpisane do rejestru zabytków	0.53	0.04
Razem	1222.90	100.00

* - w jednym pododdziale może być kilka kategorii gospodarstwa specjalnego

Gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego (OS) – obejmuje obszary lasu związane z częstym i intensywnym pobytem ludzi w lesie w celach rekreacyjnych, wypoczynkowych, zdrowotnych i innych ważnych społecznie. Są one wyróżniane we współpracy z zespołem lokalnej współpracy (ZLW). Lasy społeczne zostały opisane szczegółowo w osobnym podrozdziale oraz w Programie Ochrony Przyrody.

Gospodarstwo zrębowe (Z) – obejmuje lasy stabilne z wiodącą funkcją gospodarczą, w których stosuje się zrębowy sposób zagospodarowania. W warunkach Nadleśnictwa są to drzewostany z TSL: Bśw (bez drzewostanów zaplanowanych do użytkowanych rębniami II), Bw, BMśw, BMw (bez upraw i młodników po rębniach złożonych, drzewostanów użytkowanych lub planowanych do użytkowania rębniami złożonymi z gatunkami szlachetnymi takimi jak dąb czy buk).

Gospodarstwo przerębowo-zrębowe (P-Z) – obejmuje lasy stabilne z wiodącą funkcją gospodarczą, w których stosuje się przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania. W warunkach Nadleśnictwa są to drzewostany z TSL pozostałych siedlisk (poza wymienionymi w gospodarstwie zrębowym), wariantów uwilgotnienia i typów drzewostanu w obszarach z funkcją produkcyjną.

Gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N) – obejmuje lasy niestabilne, których obecny stan i kondycja wskazują na zaawansowany proces rozpadu. Są to drzewostany zaprojektowane do odbudowy intensywnej oraz odbudowy a także drzewostany o silnie obniżonej stabilności.

2.2. OKREŚLENIE WIEKÓW RĘBNOŚCI GŁÓWNYCH GATUNKÓW DRZEW ORAZ WIEKÓW DOJRZAŁOŚCI RĘBNEJ W DRZEWOSTANACH

Przeciętne wieki rębności panujących gatunków drzew w nadleśnictwie przyjęto podczas KZP. Wieki rębności dla gatunków panujących występujących w Nadleśnictwie Torzym przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Zestawienie 67. Wieki rębności

Gatunek	Wiek rębności
1	2
Dąb (rodzime gatunki)	140
Sosna, Modrzew, Buk, Dąb czerwony, Jesion, Wiąz	100
Świerk, Grab, Brzoza, Lipa, Olsza, Jawor, Klon, Daglezja	80
Akacja, Osika, Olsza odroślowa	60
Topola, Wierzba, Olsza szara	40

Wiek dojrzałości rębnej był określany indywidualnie dla gatunku panującego na podstawie aktualnego stopnia uszkodzeń oraz stabilności.

2.3. PODZIAŁ LASÓW NA OSTĘPY

Ład czasowy lasów Nadleśnictwa Torzym określają wyznaczone ostępy stałe. Oddziały Nadleśnictwa podzielono na 516 ostępów stałych. W ramach zaplanowanego użytkowania rębego nie planowano ostępów przejściowych.

3. OKREŚLENIE I PRZYJĘCIE ETATÓW CIĘŻ UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

Określenie i zaproponowanie etatów użytkowania głównego dokonano w oparciu o §112-§120 Instrukcji Urzędu Lasu z 2023 r. Na wielkości odpowiednich etatów wpłynęły głównie potrzeby hodowlane wynikające z aktualnego stanu drzewostanów w omawianym Nadleśnictwie, a także pilność przebudowy lub odbudowy drzewostanów. Obliczone oraz przyjęte etaty użytkowania rębego przedstawiono w tabeli XIII. Lokalizacja przyjętych etatów była przedmiotem uzgodnień z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych, Nadleśnictwem oraz Zespołem Lokalnej Współpracy.

3.1. ETAT UŻYTKOWANIA RĘBNEGO

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego przedstawiono poniżej.

IUL. e. Tabela XIII. Zestawienie obliczonych i przyjętych etatów miąższościowych użytkowania rębego

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe [średnio na rok]						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	Etaty wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebudowy	Etat wg okresów uprzętnienia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
m ³ brutto								
Etaty roczne						Etat 10-letni		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nadleśnictwo Torzym								
S	10551	8570	3227	8570		265		-
OS	1172	776	297	776		623	6780	6780
Z	18322	22461	19323	19323		X	X	114906
	45.55	58.71	50.05	50.05				337.15
PZ	48137	54111	54593	54111	151	39560	X	546886
P	X	X	X	X	X	X		-
N	X	X	X	X	2107	5839	X	107071
Razem Z, PZ, P	66459	76572	73916	73434	151	39560		661792
Ogółem	78182	85918	77440	82780	2258	46287	6780	775643

W poszczególnych gospodarstwach w Nadleśnictwie Torzym przyjęto etaty według niżej opisanych kryteriów:

- W gospodarstwie specjalnym (S) nie projektowano użytkowania rębego.
- W gospodarstwie lasów oddziaływania społecznego (OS) wielkość planowanego użytkowania rębego stanowi sumę stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych, uwzględniających przede wszystkim odnowienia naturalne drzewostanów, kształtowania walorów rekreacyjnych i kulturowych lasu oraz potrzeby ochronne i sanitarne drzewostanów, wynikające z pełnienia przez te drzewostany indywidualnych celów i funkcji. W ramach tych kryteriów przyjęty etat z potrzeb hodowlano-ochronnych wynosi 6780 m³ brutto/10 lat. Wartość przyjętego etatu stanowi 87.37% etatu optymalnego. Tak wysokie

nabranie wynika z potrzeby przebudowy drzewostanów wykazujących znaczne uszkodzenia od huby sosny oraz położonych w sąsiedztwie szpitala.

- W gospodarstwie zrębowym (Z) przyjęty etat został zweryfikowany koniecznością zachowania ładu czasowo-przestrzennego przez zaprojektowane rębnie i wynosi 114906 m^3 brutto/10 lat w wymiarze miazszościowym oraz 337.15 ha / 10 lat w wymiarze powierzchniowym. Przyjęty etat stanowi 59.47% etatu optymalnego, który jest jednocześnie etatem wg zrównania średniego wieku. Przyjęty etat stanowi również 62.71% etatu z ostatniej klasy wieku oraz 51.16% etatu z dwóch ostatnich klas wieku.
- W gospodarstwie przerębowo-zrębowym (PZ) przyjęty etat został zweryfikowany koniecznością zachowania ładu czasowo-przestrzennego przez zaprojektowane rębnie i wynosi 101.07% etatu optymalnego, który jest jednocześnie etatem z dwóch ostatnich klas wieku. Przyjęty etat jest wyższy o 149771 m^3 /10 lat od sumy etatu z potrzeb przebudowy oraz etatu wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO.
- Gospodarstwo przerębowe (P) nie występuje na gruntach Nadleśnictwa Torzym.
- Łącznie w gospodarstwie Z oraz P-Z przyjęty etat wynosi 661792 m^3 brutto/10 lat, co stanowi 90.12% etatu optymalnego.
- W gospodarstwie odbudowy lasów niestabilnych (N) przyjęty etat stanowi sumę stwierdzonych na gruncie potrzeb odbudowy lasu, wymuszony potrzebą poprawy stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu i wynosi 107071 m^3 /10 lat.

Ogólnie suma etatów optymalnych dla gospodarstw S, OS, Z oraz PZ w Nadleśnictwie Torzym wynosi 827800 m^3 /10 lat a przyjęty etat w wysokości 668572 m^3 /10 lat stanowi 80.76% etatu optymalnego. Przyjęty etat stanowi 86.33% etatu wg zrównania średniego wieku, co wskazuje na dalszy wzrost zasobów.

Przyjęte etaty użytkowania rębego dla gospodarstw wynikają z naboru drzewostanów do użytkowania rębego, przy pełnym respektowaniu zasad ochrony lasu, ochrony przyrody, funkcji społecznych oraz kryteriów i wymogów ładu czasowego i przestrzennego. Są to etaty maksymalne, możliwe do wykonania, zabezpieczające określoną produkcję drewna w Nadleśnictwie Torzym, na zasadzie racjonalnej gospodarki leśnej, w granicach możliwości produkcyjnych lasu.

Porównanie przyjętych etatów użytkowania rębego w gospodarstwach (dla których określany jest etat optymalny) do etatów optymalnych przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 68. Zestawienie przyjętych etatów użytkowania rębnego

Gospodarstwo	Jednostka	miąższość [m ³] brutto % etatu optymalnego
1	2	3
Lasów oddziaływania społecznego	miąższość [m ³] brutto / % etatu optymalnego	6780 87.37
Lasów gospodarczych (Z)		114906 59.47
	powierzchnia [ha]/% etatu powierzchniowego	337.15 67.36
Lasów gospodarczych (P-Z)	miąższość [m ³] brutto / % etatu optymalnego	546886 101.07
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	miąższość [m ³] brutto / % etatu optymalnego	668572 80.76

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych Nadleśnictwa Torzym razem wynosi 774 400 m³ brutto (suma etatów wg zrównania średniego wieku). Jest to etat, który zapewnia utrzymanie dotychczasowego kierunku zasobów drzewnych Nadleśnictwa. W takim przypadku pożądaný stan zasobów i średni wiek na koniec planowanego okresu gospodarczego utrzymuje się na podobnym poziomie. W Nadleśnictwie Torzym średni wiek wymaga obniżenia, a więc proponowany etat jest zbliżony do etatu zrównania średniego wieku. Istniejące relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem wszystkich drzewostanów Nadleśnictwa oraz przeciętnym wiekiem drzewostanów w KO a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów należy uznać za odstępstwo od pożądanego stanu zasobów drzewnych. Przyjęty etat na poziomie bliskim sumie etatów optymalnych zapewnia dążenie do obniżenia średniego wieku drzewostanów oraz osiągnięcie pożądanego stanu ilościowego zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu gospodarczego. Uznaje się zatem za prawidłowe istniejące i pożądane relacje między przeciętnym wiekiem drzewostanów a poziomem projektowanego użytkowania rębnego. Projektowany poziom użytkowania rębnego nie zagraża zatem trwałości i stabilności lasów nadleśnictwa.

Łącznie użytki rębne niezaliczone na poczet etatu powierzchniowego w Nadleśnictwie Torzym wynoszą 617 m³ brutto tj. 519 m³ netto. Wśród nich zaplanowano wyłącznie uprzętnięcie nasienników i przestojów o tej samej masie.

Szczegółowe zestawienie użytków niezaliczonych na poczet etatu powierzchniowego przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Zestawienie 69. Zestawienie użytków rębnych niezaliczonych na poczet etatu powierzchniowego

Kategoria	Miąższość grubizny [m ³]	
	brutto	netto
1	2	3
1. uprzętnięcie płazowin	-	-
2. uprzętnięcie nasienników i przestojów	617	519
3. pozostałe	-	-
Razem	617	519

Usunięcie przestojów zaplanowano w 18 przypadkach. Najwięcej przypadków stanowiły przestoje sosnowe lub brzozowe w drzewostanach I i II klasy wieku, które zaplanowano do usunięcia w celu odstąpienia dębów i buków rosnących częściowo pod

okapem. W pięciu przypadkach zabieg usunięcia przestojów zaplanowano na pasach ppoż typu D w celu usunięcia sosny. Cztery przypadki dotyczyły usunięcia przestojów w blokach upraw pochodnych dla których założono blok.

Spodziewany przyrost drzewostanów objętych użytkowaniem rębny w Nadleśnictwie Torzym wynoszący 5% wynosi 38782 m³ brutto, co stanowi 32546 m³ netto.

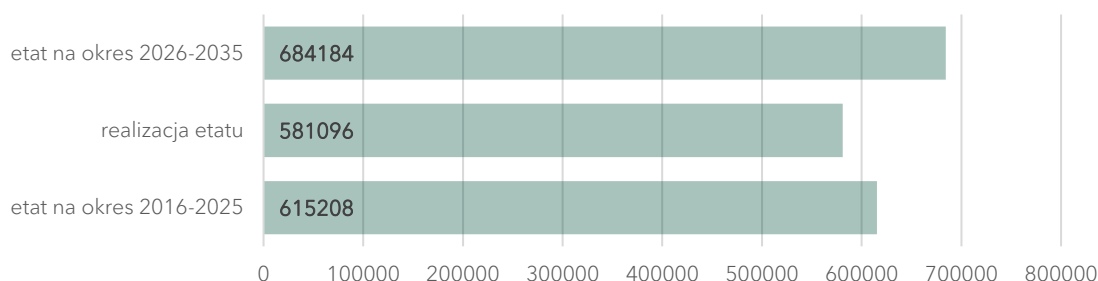
Łączny etat użytkowania rębego przedstawiono poniżej.

Zestawienie 70. Łączny etat użytkowania rębego

Użytki rębne	Powierzchnia [ha]		Miażdżość grubizny [m ³]	
	Manipul.	Do odnow.	Brutto	Netto
1	2	3	4	5
Zaliczone na poczet przyjętego etatu	3483.53	1473.75	775643	651119
Spodziewany przyrost 5% miażdżości użytków rębnych	-	-	38782	32546
Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu	-	-	617	519
1. uprzętnięcie płazowin	-	-	-	-
2. uprzętnięcie nasienników i przestojów	-	-	617	519
3. pozostałe	-	-	-	-
Razem użytki rębne	3483.53	1473.75	815042	684184

Wzrost etatu użytków rębnych jest spowodowany koniecznością użytkowania rębego drzewostanów sosnowych z wprowadzonym dolnym piętrzem bukowym jak również konieczności przebudowy lub odbudowy lasów niestabilnych.

Porównanie przyjętego łącznego etatu użytkowania rębego z etatem przyjętym w ubiegłym okresie gospodarczym i wykonaniem przedstawiono poniżej na wykresie.

Rysunek 8. Porównanie użytkowania rębego

Etat użytków rębnych na mijający okres gospodarczy został ustalony na 615208 m³ netto. Wykonanie etatu rębego wyniosło 581096 m³ netto. Przyjęty etat użytków rębnych na obecny okres gospodarczy wynoszący 684184 m³ netto jest wyższy o 68976 m³ netto w stosunku do etatu zaplanowanego na ubiegły okres gospodarczy, co stanowi wzrost użytkowania rębego o 11.21%.

3.2. ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO

Do użytków przedrębnych w planie urządzenia lasu zalicza się miąższość grubizny netto oraz powierzchnię w ramach czyszczeń późnych (CPP) i trzebieży: TW oraz TP.

Etat cięć użytkowania przedrębного w wymiarze powierzchniowym ustala się na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębного we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku (tabela XV).

Tak ustalony i przyjęty etat powierzchniowy stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

W Nadleśnictwie Torzym wielkość powierzchniowego etatu użytków przedrębnych wynosi 11854.28 ha. Szczegóły przedstawia poniższe zestawienie. Podana powierzchnia dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu.

Zestawienie 71. Zestawienie obligatoryjnego etatu użytków przedrębnych

Klasa wieku	I	II	III	IV	V	VI	VII i wyżej	Razem
Kategoria cięć	Powierzchnia [ha]							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
CP-P	310.45	51.50						361.95
TW	358.69	2327.56	10.06	43.60	60.04	11.05	11.70	2822.70
TP	1.80	241.55	2903.14	4344.64	1085.52	82.36	10.62	8669.63
Razem trzebieże	360.49	2569.11	2913.20	4388.24	1145.56	93.41	22.32	11492.33
Ogółem	670.94	2620.61	2913.20	4388.24	1145.56	93.41	22.32	11854.28
	5.66	22.11	24.58	37.02	9.66	0.79	0.19	100.00
Pow. klasy wieku i [%]	3687.94	2890.25	3153.26	4843.83	2996.07	538.62	331.21	18441.18
	18.19	90.67	92.39	90.59	38.24	17.34	6.74	64.28

W ramach użytkowania przedrębного zaplanowano trzebieże selekcyjne oraz czyszczenia późne z pozyskaniem masy. Powierzchnia zabiegu CP-P wynosi 361.95 ha. Trzebieże zaplanowano na łącznej powierzchni 11492.33 ha. Wśród nich trzebieże wczesna na powierzchni 2822.70 ha oraz trzebieże późne na powierzchni 8669.63 ha.

Rozkład w klasach wieku wskazuje, że niemal całe klasy wieku od II do IV są ujęte w użytkowaniu przedrębным. Wyjątki stanowią drzewostany o niskim zwarcu lub takie, dla których ze względów przyrodniczych lub społecznych nie jest możliwe wykonanie zabiegu.

Zaplanowane wskazania od V klasy wieku zostały przypisane drzewostanom, które ze względu na ład czasowo-przestrzenny nie stanowią użytków rębnych natomiast analizując intensywne wydzielanie się posuszu w ubiegłym 10-leciu nie mogły pozostać bez wskazań gospodarczych. Dotyczy to przede wszystkim drzewostanów na gruntach porolnych oraz w sąsiedztwie dróg publicznym, gdzie drzewa usuwane są dla poprawy bezpieczeństwa.

Orientacyjną wielkość miąższości grubizny planowaną do pozyskania w ramach użytkowania przedrębного na dziesięciolecie określa się na podstawie:

1. wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie ostatnich pięciu lat i okresie obowiązywania planu, biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie, miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych;
2. tabeli klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości według gatunków panujących (tabela VIa), biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego bieżącego przyrostu miąższości;
3. wielkości uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytkownego (tabela VIb), biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego przyrostu użytkownego;
4. zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku (tabela XV).

Etat użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym ustalono w oparciu o § 119 Instrukcji UL. Wyliczenia porównawcze etatów miąższościowych oraz etat przyjęty zestawiono w poniższej tabeli.

Zestawienie 72. Wskaźniki orientacyjnego rozmiaru użytkowania przedrębego.

Wskaźniki	Wartość
1	2
Wykonanie użytkowania przedrębego z 5 ostatnich lat	42 m ³ netto / ha 498000 m ³ netto/ 10 lat
Wykonanie użytkowania przedrębego z 10 ostatnich lat	43 m ³ netto / ha 510000 m ³ netto/ 10 lat
50% spodziewanego przyrostu drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębny	58 m ³ netto / ha 684720 m ³ netto/ 10 lat
Uzyskany ubiegłym dziesięcioleciu przyrost bieżący użytkowny	1452474 m ³ 7.16 m ³ /ha/rok
Intensywność cięć przedrębnych w PUL 2016-2025	43 m ³ netto / ha 511986 m ³ netto/ 10 lat
Powierzchnia drzewostanów zaplanowanych do użytkowania przedrębego	11854.28 ha
Etat przyjęty na obecny okres gospodarczy	47 m³ netto / ha 557000 m³ netto/ 10 lat

W trakcie Narady Techniczno-Gospodarczej przyjęto intensywność użytkowania przedrębego w wysokości 47 m³/ha, co w przeliczeniu przez powierzchnię zaplanowanych zabiegów daje orientacyjną masę grubizny w wymiarze 557 000 m³ netto / 10 lat.

Przyjęta intensywność na poziomie 47 m³/ ha jest niższa od intensywności 50% spodziewanego przyrostu drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębny

Zestawienie zbiorcze użytków przedrębnych przedstawiono w poniższej tabeli.

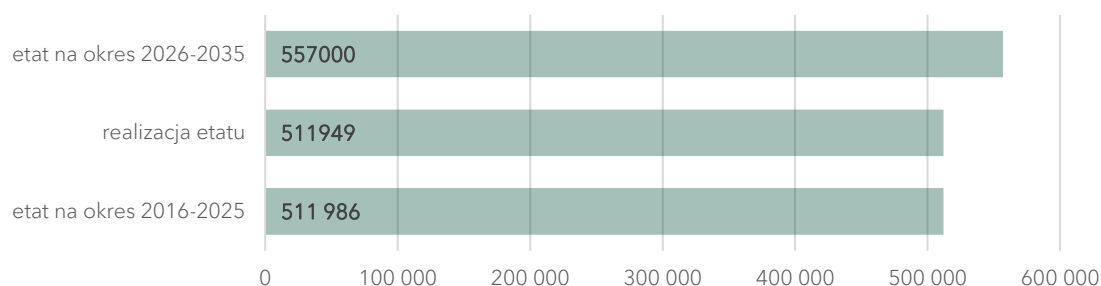
Zestawienie 73. Łączny etat użytkowania przedrębego

Użytki rębne	Powierzchnia [ha]		Miąższość grubizny [m ³]	
	Manipul.	Do odnow.	Brutto	Netto
1	2	3	4	5
CP-P	361.95	-	6788	5430
Trzebieże	11492.33	-	689462	551570
Razem użytki przedrębne	11854.28	-	696250	557000

Łączny etat użytków przedrębnych wynosi 557 000 m³ netto, co stanowi 696250 m³ brutto.

Etat cięć przedrębnych proponuje się jako obligatoryjną, minimalną powierzchnia cięć pielęgnacyjnych w użytkowaniu przedrębnym przewidziana do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu i wyrażony szacunkowo w metrach sześciennych na okres obowiązywania planu urządzenia lasu.

Porównanie przyjętego łącznego etatu użytkowania przedrębnego z etatem przyjętym w ubiegłym okresie gospodarczym i wykonaniem przedstawiono poniżej na wykresie.

Rysunek 9. Porównanie użytkowania przedrębnego

Etat użytków przedrębnych na mijający okres gospodarczy został ustalony na 511 986 m³ netto. Wykonanie etatu przedrębnego wyniosło 511 949 m³ netto. Przyjęty etat użytków przedrębnych na obecny okres gospodarczy wynosi 557 000 m³ netto, jest zatem wyższy o 45 014 m³ netto w stosunku do etatu zaplanowanego na ubiegły okres gospodarczy, co stanowi wzrost użytkowania przedrębnego o 8.79%. Jest on spowodowany koniecznością utrzymania odpowiedniego stanu sanitarnego lasu (podczas inwentaryzacji stwierdzono znaczny procent drzewostanów uszkodzonych przez jemiołę oraz patogeniczne grzyby), konieczności usuwania posuszu czynnego (kornik ostrozębny, kornik drukarz). Drugą grupą przesłanek do zwiększenia etatu użytków przedrębnych jest niska intensywność użytków przedrębnych przyjęta w poprzednim planie.

3.3. ETAT UŻYTKÓW GŁÓWNYCH

Etat miąższościowy użytków głównych (rębnych i przedrębnych) oznacza ilość drewna przewidzianego do pozyskania w planie urządzenia lasu.

Zgodnie z ustawą o lasach etatem miąższościowym użytków głównych (rębnych i przedrębnych) jest całkowita miąższość grubizny netto, zaprojektowana do pozyskania w planie urządzenia lasu, w tym:

1. użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego) łącznie ze spodziewanym 5% przyrostem;
2. użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego);
3. użytki przedrębne.

Etat użytkowania rębego w wymiarze miąższościowym przyjmuje się jako wielkość maksymalną, natomiast planowana wielkość użytkowania przedrębego ma charakter szacunkowy. Nie stosuje się kompensowania użytkowania rębego i przedrębego.

Łączny etat użytków głównych w Nadleśnictwie Torzym wynosi 1241184 m³ netto, co stanowi 1511292 m³ brutto.

Spodziewany bieżący przyrost miąższości drzewostanów w okresie obowiązywania planu wynosi 2088200 m³ brutto, przyjęty etat stanowi 72.37% przyrostu.

Etat użytkowania rębego uwzględnia potrzeby hodowlane oraz regulację czasowo-przestrzenną w ostępach, a etat użytkowania przedrębego uwzględnia przewidywane potrzeby pielęgnacyjne drzewostanów Nadleśnictwa Torzym. Łączny etat użytków głównych zapewnia zachowanie i prognozowany wzrost zasobów po realizacji planowanego 10-lecia gospodarczego.

4. ZADANIA GOSPODARCZE WYNIKAJĄCE Z PLANU URZĄDZENIA LASU

Na zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu składają się:

1. rozplanowanie cięć rębnych i sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć;
2. zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego;
3. zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu;
4. określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej, wraz z mapami przeglądowymi;
5. określenie kierunkowych zadań z zakresu użytkowania ubocznego i gospodarki łowieckiej, wraz z mapą przeglądową gospodarki łowieckiej;
6. określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji;
7. określenie potrzeb w zakresie gospodarowania zasobami wodnymi w lasach.

4.1. ROZPLANOWANIE CIĘĆ RĘBNYCH

Wstępne wskazania gospodarcze z zakresu użytkowania rębego zostały określone na gruncie w czasie prac taksacyjnych. Po zakończeniu tych prac i sporządzeniu mapy numerycznej, na podstawie, której precyzyjnie określono areał poszczególnych pododziałów, dokonano obliczeń powierzchniowych i miąższościowych. Działania te umożliwiły wykonanie kolejnych prac zmierzających do szczegółowego określenia etatów użytkowania głównego. Powstałe Wykazy projektowanych cięć rębnych (zestawione zgodnie z Wykazami nr 6 IUL) zostały poddane ocenie pod kątem celowości planowania cięć i ich rozmiaru, w trakcie prezentowania wyników prac taksacyjnych. Ostateczne zestawienie cięć rębnych zostało dodatkowo przeanalizowane przez nadzorujących prace urządzeniowe z ramienia Wykonawcy Planu oraz przedstawicieli Nadleśnictwa Torzym i RDLP w Zielonej Górze i ZLW.

Lokalizację cięć rębnych ustaloną zgodnie z łądem czasowo-przestrzennym uzgodniono z Nadleśnictwem Torzym, RDLP w Zielonej Górze oraz Zespołem Lokalnej Współpracy w dniach 16.09 – 17.09.2025 roku.

Podsumowanie Wzoru nr 6 IUL określającego rozłożenie cięć rębnych w formach rębni i gospodarstwach przedstawiono poniżej.

Zestawienie 74. Podsumowanie cięć rębnych w gospodarstwach

Gosp. Rodzaj rębni	Powierzchnia [ha]		Razem grub. [m³] brutto/netto	Orientacyjna miąższość grubizny netto na powierzchni [m³]				
	Manip.	do odnow.		So, Md	Św	Db, Js, Kl, Wz, Jw	Bk	Brz, Ak
1	2	3	4	5	6	7	8	9
N	84.41	84.41	30599					
IB			25692	24290	1307			95
N	17.10		1875					
IIA			1576	1576				
N	49.96	12.94	9715					
IIAU			8181	8181				
N	28.85	7.14	3971					
IIB			3340	3340				
N	124.08	20.09	31489					
IIBU			26494	26034				460
N	3.16	0.95	432					
IIIA			366	366				
N	9.07	6.07	2692					
IIIAU			2252	2252				
N	129.23	46.46	22617					
IIIB			18974	18785	189			
N	17.09	4.40	3681					
IIIBU			3120	3120				
N	462.95	182.46	107071					
Razem			89995	87944	1496			555
OS	23.23	6.28	5968					
IIA			4980	4980				
OS	1.54	0.62	812					
IIBU			672	672				
OS	24.77	6.90	6780					
Razem			5652	5652				
P-Z	4.81	4.81	1704					
IB			1404	1252				152
P-Z	153.71	36.62	31672					
IIA			26718	21299		3396	1843	180
P-Z	150.28	26.95	44938					
IIAU			37954	36034			1920	
P-Z	154.50	64.79	29968					
IIB			25302	19897		2510	2277	618
P-Z	250.03	53.02	64940					
IIBU			54754	51718	301	95	1087	1553
P-Z	23.01	6.90	2892					
IIIA			2416	2416				
P-Z	269.10	176.57	69498					
IIIAU			57837	55973	238			1626
P-Z	1077.83	348.72	181765					
IIIB			152199	148737		1639	1650	173
P-Z	291.97	131.97	71475					
IIIBU			59935	56687	564	1345	297	1042
P-Z	283.42	96.89	48034					
IVD			40313	36120		1089	3104	
P-Z	2658.66	947.24	546886					
Razem			458832	430133	1103	10074	12178	5344
Z	337.15	337.15	114906					
IB			96640	96640				
Z	337.15	337.15	114906					
Razem			96640	96640				
Razem	3483.53	1473.75	775643	620369	2599	10074	12178	5899

Łączna grubizna oraz powierzchnia manipulacyjna i do odnowienia stanowią wielkości wskazane jako pozycje zaliczone na poczet etatu powierzchniowego.

4.2. ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

UŻYTKOWANIE RĘBNE

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

Priorytetowo brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach. Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów,

w następującej kolejności:

- drzewostany niestabilne;
- w klasie odnowienia;
- w klasie do odnowienia;
- drzewostany do pilnej przebudowy pełnej;
- przeszlórębne;
- rębne.

Przyjęto następujące parametry techniczne rębni:

Nawroty cięć:

- w gospodarstwie specjalnym i w lasach ochronnych na siedliskach wilgotnych - minimum 7 letni,
- w lasach ochronnych na siedliskach świeżych - minimum 5 letni,
- w lasach gospodarczych - zasadniczo 5 letni (w uzasadnionych przypadkach np. zachowanie ładu przestrzennego dopuszcza się nawroty 4 letnie).

Maksymalna powierzchnia działki zrębowej:

- przy rębni Ib w lasach ochronnych na siedliskach wilgotnych - maksimum 3 ha,
- pozostałe pozycje z Rb. Ib - 4 ha,
- rębnie częściowe IIa i III: zasadniczo do 6 ha (ZASTRZEŻENIE: w przypadku zaawansowanego rozwoju młodego pokolenia dopuszczalnym jest użytkowanie całych pododdziałów o powierzchni nie przekraczającej 7 ha w Rb. IIIa, 9 ha w Rb. IIIb, bez ograniczeń powierzchniowych w rębni IIa,
- rębnia IIb - do 4 ha,
- przy rębni IVd - całe pododdziały.

Okresy odnowienia i uprzętnięcia:

- okres odnowienia w przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania i w gospodarstwie lasów ochronnych -15 lat,
- okres uprzętnięcia w KO - 10 lat.

Wielkość powierzchni manipulacyjnej użytkowania rębego wg rodzajów rębni w gospodarstwach zestawiono w Tabelach XIV zamieszczonych w części tabelarycznej niniejszego opracowania. Wyciąg z tych tabel przedstawiono poniżej.

IUL. f. Tabela XIV. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Gospodarstwo	Rębnie zu- pełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerę- bowa	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
	ha					
1	2	3	4	5	6	7
(S)						
(OS)		1.54	23.23	24.77	X	24.77
(Z)	337.15				X	337.15
(P-Z)	4.81	961.38	1692.47	2653.85	X	2658.66
(P)	X	X	X	X		0
(N)	84.41	200.2	178.34	378.54	X	462.95
OGÓŁEM	426.37	1163.12	1894.04	3057.16		3483.53
	12.24	33.39	54.37	87.76	-	100.00

Cięciami rębnymi objęto 17.12% powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa Torzym, których powierzchnia wynosi 20346.74 ha. Powierzchnie rębni w poszczególnych gospodarstwach mają odzwierciedlenie w podziale na gospodarstwa. Największa powierzchnia rębni została zaplanowana w gospodarstwie przerębowo-zrębowym 76.32%. Znikomy procent stanowią cięcia rębne w gospodarstwie oddziaływania społecznego stanowiące 0.71%. W gospodarstwie zrębowym zaplanowano 9.68% powierzchni wszystkich rębni, natomiast w gospodarstwie lasów niestabilnych 13.29%.

Na powierzchni manipulacyjnej 3483.53 ha zaprojektowano nw. rębnie. Powierzchnia do odnowienia w ramach wykonania wszystkich rębni wynosi 1473.75 ha.

Zestawienie 75. Powierzchnia manipulacyjna oraz do odnowienia w ramach poszczególnych rębni

Rodzaj i forma rębni	Powierzchnia		Udział	
	manipulacyjna	do odnowienia		
	[ha]		[%]	
1	2	3	4	5
IB	426.37	426.37	12.24	28.93
Rębnie zupełne	426.37	426.37	12.24	28.93
IIA	194.04	42.90	5.57	2.91
IIAU	200.24	39.89	5.75	2.71
IIB	183.35	71.93	5.26	4.88
IIBU	375.65	73.73	10.78	5.00
Rębnie częściowe	953.28	228.45	27.37	15.50
IIIA	26.17	7.85	0.75	0.53
IIIAU	278.17	182.64	7.99	12.39
IIIB	1207.06	395.18	34.65	26.81
IIIBU	309.06	136.37	8.87	9.25
Rębnie gniazdowe	1820.46	722.04	52.26	48.99
IVD	283.42	96.89	8.14	6.57
Rębnie częściowe	283.42	96.89	8.14	6.57
Razem rębnie złożone	3057.16	1047.38	87.76	71.07
Ogółem	3483.53	1473.75	100.00	100.00

W warunkach Nadleśnictwa Torzym rębnie zupełne zaplanowane na powierzchni manipulacyjnej 426.37 ha i takiej samej powierzchni do odnowienia stanowią 12.24% powierzchni manipulacyjnej wszystkich rębni oraz 28.93% powierzchni do odnowienia.

Powierzchnię rębni w poszczególnych leśnictwach przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 76. Powierzchnia użytków rębnych w leśnictwach

Leśnictwo	IB	IIA	IIAU	IIB	IIBU	IIIA	IIIAU	IIIB	IIIBU	IVD	Razem
	powierzchnia manipulacyjna / powierzchnia do odnowienia [ha]										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Środkowo	34.26			4.19	9.44		14.55	46.11	10.76		119.31
	34.26			2.78	1.31		10.13	14.34	5.54		68.36
Drzewce	25.57	6.99	15.88	5.98	22.16	7.36	19.88	144.87	56.16	156.13	460.98
	25.57		3.67	1.21	5.19	2.21	12.38	35.57	15.06	55.89	156.75
Dębrznica	50.85	11.62	10.68	16.83	19.94		4.31	27.97	22.29	12.36	176.85
	50.85	3.49	2.76	10.17	4.89		2.67	9.72	13.11	1.14	98.80
Gądków	25.54		1.49	11.56	25.08		32.35	37.34			133.36
	25.54			4.69	3.52		21.00	12.40			67.15
Przęsłice	35.13	5.84	36.72	4.17	29.10	7.23	49.41	202.66	16.92	8.47	395.65
	35.13		9.24	3.91	6.81	2.17	32.35	68.85	9.23	2.54	170.23
Grabów	25.39	7.60	41.10	29.52	68.08	3.16	27.20	197.17	14.37	5.82	419.41
	25.39	3.14	3.62	5.87	9.43	0.95	17.21	68.66	6.52	2.33	143.12
Korytno	13.34	29.93	40.93	42.95	45.39			78.77	36.70	44.50	332.51
	13.34	20.70	5.16	23.99	9.30			29.13	11.44	14.58	127.64
Torzym	88.18	7.67	9.83	6.12	23.73			81.36	5.13		222.02
	88.18		2.50	4.17	6.00			24.53	2.20		127.58
Bobrówka	3.55	27.29	8.38	9.68	22.54		69.92	112.15	73.42	13.24	340.17
	3.55		1.08	1.30	4.36		46.01	36.75	28.89	3.97	125.91
Pniów	57.59	23.23		19.87	22.69		8.69	117.26	27.13	19.21	295.67
	57.59	6.28		8.45	3.20		5.73	39.33	17.51	7.69	145.78
Tarnawa	29.39	56.77	15.34	24.84	77.26		22.44	85.49	26.51	16.45	354.49
	29.39	9.29	3.79	0.61	17.81		15.21	30.77	15.57	6.58	129.02
Mierczany	37.58	17.10	19.89	7.64	10.24	8.42	29.42	75.91	19.67	7.24	233.11
	37.58		8.07	4.78	1.91	2.52	19.95	25.13	11.30	2.17	113.41
Nadleśnictwo	426.37	194.04	200.24	183.35	375.65	26.17	278.17	1207.06	309.06	283.42	3483.53
	426.37	42.90	39.89	71.93	73.73	7.85	182.64	395.18	136.37	96.89	1473.75

Rębnie IB projektowano na siedliskach borowych. Zaprojektowano ją również w 35 przypadkach na siedliskach lasowych. Szczegółowe zestawienie rębni zupełnych na siedliskach lasowych znajduje się poniżej.

Zestawienie 77. Wykaz rębni zupełnych na siedliskach lasowych

Adres leśny	Pow. [ha]	Skrócony OT	Gosp.	Kod przebudowy	% uszkodzeń	Sprawca uszkodzeń	TSL
1	2	3	4	5	6	7	8
1-01-91-a	1.19	8ŚW56-0.9-LMW	N	ODBUD	90	OWADY	LMW
1-02-291-d	1.00	8ŚW44-1.2-LMŚW	N	ODBUD	90	ZWIERZ	LMŚW
1-02-297-h	0.78	10ŚW45-1-LŚW	N	ODBUD	90	OWADY	LŚW
1-03-133-c	1.16	8ŚW48-0.7-LMŚW	N	ODBUD	90	ZWIERZ	LMŚW
2-05-2-a	1.44	10SO82-0.8-LMŚW	N	INTENS	70	GRZYBY	LMŚW
2-05-8-l	0.90	9SO92-0.6-LMŚW	N		80	GRZYBY	LMŚW
2-05-11-o	0.63	10SO87-0.7-LMŚW	N		70	GRZYBY	LMŚW
2-05-16-a	0.40	10SO87-0.9-LMŚW	N		70	GRZYBY	LMŚW
2-05-75-b	1.47	10SO82-0.8-LMŚW	N	INTENS	70	GRZYBY	LMŚW
2-06-84-j	0.71	10SO82-0.9-LMŚW	N		70	GRZYBY	LMŚW
2-06-85-h	2.97	10SO77-0.8-LMŚW	N	ODBUD	70	KLIMAT	LMŚW
2-06-86-p	0.62	9AK79-0.9-LMŚW	P-Z				LMŚW
2-06-89-l	0.35	6SO77-0.6-LMŚW	N	ODBUD	70	GRZYBY	LMŚW
2-06-101-h	0.77	10SO67-0.7-LMŚW	N	ODBUD	90	KLIMAT	LMŚW
2-06-103-k	1.56	7SO82-0.7-LMŚW	N		70	GRZYBY	LMŚW
2-06-118-i	1.42	8SO107-0.9-LMŚW	N	INTENS	70	GRZYBY	LMŚW
2-06-119-f	0.88	10SO82-0.9-LMŚW	N		80	GRZYBY	LMŚW
2-06-171-a	3.68	10SO77-1.1-LMŚW	N	INTENS	70	GRZYBY	LMŚW
2-06-171-a	3.88	10SO77-1.1-LMŚW	N	INTENS	70	GRZYBY	LMŚW
2-06-191-n	1.07	7SO92-0.9-LMŚW	P-Z		20	GRZYBY	LMŚW
2-07-252-i	3.01	10SO68-0.9-LMŚW	N	ODBUD	90	GRZYBY	LMŚW
2-07-252-i	3.83	10SO68-0.9-LMŚW	N	ODBUD	90	GRZYBY	LMŚW
3-10-102-a	1.12	9SO87-0.9-LMŚW	P-Z		50	GRZYBY	LMŚW
3-11-2-b	2.97	9SO87-0.8-LMŚW	N	ODBUD	90	JEMIOŁA	LMŚW
3-11-3-b	1.25	9SO87-0.7-LMŚW	N	ODBUD	90	JEMIOŁA	LMŚW
3-11-131-t	0.86	6SO92-0.9-LMŚW	N		70	JEMIOŁA	LMŚW
3-11-154-d	2.89	10SO65-0.9-LMŚW	N	INTENS	70	GRZYBY	LMŚW
3-11-163-i	0.60	5SO82-0.8-LMŚW	P-Z				LMŚW
3-11-165-j	0.78	10SO82-0.7-LMŚW	N		70	JEMIOŁA	LMŚW
3-12-182-d	0.74	10SO80-0.6-LMŚW	N	ODBUD	90	GRZYBY	LMŚW
3-12-185-d	1.55	7SO80-0.7-LMŚW	N	ODBUD	70	KLIMAT	LMŚW
3-12-214-i	2.09	10SO77-0.8-LMŚW	N	ODBUD	90	GRZYBY	LMŚW
3-12-217-a	0.72	7SO82-0.8-LMŚW	P-Z		50	GRZYBY	LMŚW
3-12-228-h	0.28	10SO97-0.9-LMŚW	P-Z		20	GRZYBY	LMŚW
3-12-228-h	0.40	10SO97-0.9-LMŚW	P-Z		20	GRZYBY	LMŚW

Głównym powodem, dla którego zaplanowano rębnię zupełną było wykonanie jej w ramach cięć o charakterze sanitarnym ze względu na bardzo wysoki stopień uszkodzeń i zaliczenie pododdziałów do gospodarstwa lasów niestabilnych. W pozostałych przypadkach rębnię zupełną zaplanowano ze względu na małe powierzchnie pododdziałów uniemożliwiającą zastosowanie technicznych elementów rębni złożonych.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w PGL LP jednostki organizacyjne LP zostały zobligowane do

ograniczenia wykonywania rębni zupełnych oraz zastąpienia ich innymi sposobami cięć. Realizację wymienionego zarządzenia obrazuje poniższa tabela.

Zestawienie 78. Realizacja zarządzenia nr 87

Kod rębni	BŚW	BMŚW	Razem	
	Powierzchnia[ha]*			Udział [%]
1	2	3	4	5
IB	50.67	71.01	121.68	8.73
IBR	182.03	34.31	216.34	15.52
Rębnie zupełne	232.70	105.32	338.02	24.26
IIA	8.54	66.97	75.51	5.42
IIB	22.69	50.30	72.99	5.24
IIIB		679.87	679.87	48.79
IVD	39.60	187.60	227.20	16.30
Rębnie złożone	70.83	984.74	1055.57	75.74
Razem	303.53	1090.06	1393.59	100.00

* w zestawieniu nie ujęto drzewostanów przypisanych do gospodarstwa lasów niestabilnych

Dotychczas na siedliskach boru świeżego i boru mieszanego świeżego głównym sposobem zagospodarowania była rębnia zupełna IB lub rębnia gniazdowa z cięciem zupełnym IIIA. W wyniku wprowadzenia Zarządzenia nr 87 dokonano zmian w planowaniu rębni aby w maksymalnym stopniu ograniczyć stosowanie rębni i cięć zupełnych. W wyniku tych zmian rębnie zupełne stanowią jedynie 24.26% zaplanowanych rębni, natomiast rębnie złożone 75.74%.

Rębnia IB retencyjna została zaplanowana na powierzchni 233.81 ha, co stanowi 54.84% wszystkich rębni zupełnych.

Rębnie złożone zostały zaprojektowane na powierzchni manipulacyjnej 3057.16 ha, co stanowi 87.76%, powierzchnia do odnowienia w ramach tych rębni wynosi 1047.38 ha, co stanowi 71.07%.

Rębnię II projektowano na siedliskach: Bśw, BMśw, BMw, LMśw, LMw, Lśw, Lw. Na siedliskach borowych celem było zainicjowanie naturalnych procesów odnowieniowych sosny, na siedliskach lasowych - odsłanianie młodego pokolenia lasu składającego się z gatunków liściastych (Db, Bk i Gb), celem uzyskania drzewostanów o bogatszym składzie gatunkowym.

Rębnie IIIA i IIIB projektowano na siedliskach BMśw, BMw, LMw i Lśw w drzewostanach sosnowych, akacjowych i brzozowych, a także dębowych i świerkowych, w celu uzyskania drzewostanów mieszanych z przewagą gatunków liściastych Db, Bk i Gb. Rębnia IIIB była projektowana w dwóch wariantach. Pierwszy wariant stosowany na siedlisku BMśw w drzewostanach stabilnych i TD Db-So oraz Bk-So zakłada intensywność pozyskania 40% oraz wprowadzenie odnowienia na 30%. Gatunki liściaste wprowadzane na gniazdach natomiast pozostałe 10% zakłada zainicjowanie odnowienia naturalnego sosny na powierzchni międzygniazdowej w drzewostanach sosnowych. Wariant drugi zakłada rozpoczęcie rębni IIIB na zniekształconych siedliskach BMśw (gdzie występuje pokrywa silnie zadarniona lub znaczący udział podszytów gatunków niepożądanych) w takich przypadkach zaprojektowano intensywność 30% przeznaczona jedynie pod wycięcie gniazd.

Rębnię IIIAU zaprojektowano na powierzchni 278.17 ha, z czego 180.14 ha to rębnia retencyjna – z poborem masy głównie 85% lub mniej.

Rębnię IVD projektowano na siedliskach Bśw i BMśw celem uzyskania naturalnego odnowienia sosny.

W gospodarstwie zrębowym (Z) planowana jest wyłącznie rębnia IB na łącznej powierzchni 337.15 ha.

W gospodarstwie przerębowo-zrębowym (P-Z) zaplanowano rębnie złożone II, III, IV na łącznej powierzchni manipulacyjnej 2653.85 ha, co stanowi 99.82% powierzchni manipulacyjnej projektowanych cięć w tym gospodarstwie. Na powierzchni 4.81 ha zaprojektowano rębnię IB, ze względu na niewielkie powierzchnie pododdziałów.

W gospodarstwie lasów niestabilnych (N) – zaplanowano 84.41 ha rębni zupełnych oraz 378.54 ha rębni złożonych.

Zgodnie z decyzją Komisji Założeń Planu wykazy cięć użytków rębnych opracowano z podziałem na działki zrębowe bez przediału na lata.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 lipca 2022 r. w trakcie wykonywania prac nad PUL prowadzono konsultacje społeczne. W pierwszym etapie nadleśnictwo wyznaczyło lasy o zwiększonej funkcji społecznej, które zostały zaliczone do zrównoważonej strefy zagospodarowania turystycznego.

W dniu 17.09.2022 r. członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy uczestniczyli w uzgodnieniach planu cięć, podczas którego Wykonawca omówił zaplanowane wskazówki rębne. Po przeanalizowaniu danych planistycznych członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy podpisali protokół uzgodnień planu cięć dotyczący lasów o zwiększonej funkcji społecznej.

Ze względów sanitarnych w lasach będących lasami ochronnymi zaplanowano rębnie zupełne na siedliskach lasowych. Szczegółowy opis znajduje się w poniższym zestawieniu.

Zestawienie 79. Rębnie zupełne w lasach będących lasami ochronnymi

Lp. 1	Adres leśny 2	Uzasadnienie 3
1	14-13-1-01-91 -a -00	Drzewostan świerkowy w wieku 56 lat na siedlisku LMw o powierzchni 1.19 ha wykazujący uszkodzenia od owadów na 90% powierzchni. Drzewostan o zwarciu 0.9 oraz zadrzewieniu 0.9 z pokrywą mszystą. Drzewostan zaliczony do gospodarstwa lasów niestabilnych i przeznaczony do odbudowy.
2	14-13-1-02-291 -d -00	Drzewostan świerkowy w wieku 44 lat na siedlisku LMśw o powierzchni 1.00 ha wykazujący uszkodzenia od zwierzyny na 90% powierzchni. Drzewostan o zwarciu 1.0 oraz zadrzewieniu 1.2 z pokrywą zadarnioną. Drzewostan zaliczony do gospodarstwa lasów niestabilnych.
3	14-13-1-03-133 -c -00	Drzewostan świerkowy w wieku 48 lat na siedlisku LMśw o powierzchni 1.16 ha wykazujący uszkodzenia od zwierzyny na 90% powierzchni. Drzewostan o zwarciu 0.9 oraz zadrzewieniu 0.7 z pokrywą zadarnioną. Drzewostan zaliczony do gospodarstwa lasów niestabilnych i przeznaczony do odbudowy.
4	14-13-1-04-201 -f -00	Drzewostan sosnowy w wieku 107 lat na siedlisku BMśw o powierzchni 0.39 ha wykazujący uszkodzenia od jemioli na 40% powierzchni. Drzewostan o zwarciu 0.6 oraz zadrzewieniu 0.9 z pokrywą zadarnioną uniemożliwiającą uzyskanie odnowienia naturalnego.

Lp.	Adres leśny	Uzasadnienie
1	2	3
5	14-13-1-04-204 -k -00	Drzewostan sosnowy w wieku 97 lat. Drzewostan stanowi gospodarczy drzewostan nasienny sosny.
6	14-13-2-05-8 -l -00	Drzewostan sosnowy w wieku 92 lat na siedlisku LMśw o powierzchni 0.90 ha wykazujący uszkodzenia od grzybów na 80% powierzchni. Drzewostan o zwarcu 0.6 oraz zadrzewieniu 0.6 z pokrywą zadarnioną uniemożliwiającą uzyskanie odnowienia naturalnego. Drzewostan zaliczony do gospodarstwa lasów niestabilnych.
7	14-13-2-05-16 -a -00	Drzewostan sosnowy w wieku 87 lat na siedlisku LMśw o powierzchni 0.40 ha wykazujący uszkodzenia od grzybów na 70% powierzchni. Drzewostan o zwarcu 0.6 oraz zadrzewieniu 0.9 z pokrywą zadarnioną uniemożliwiającą uzyskanie odnowienia naturalnego. Drzewostan zaliczony do gospodarstwa lasów niestabilnych.
8	14-13-3-10-111 -k -00	Drzewostan sosnowy w wieku 97 lat na siedlisku BMśw o powierzchni 1.01 ha, porolny, wykazujący uszkodzenia od grzybów na 50% powierzchni. Drzewostan o zwarcu 0.6 oraz zadrzewieniu 1.0 z pokrywą zadarnioną uniemożliwiającą uzyskanie odnowienia naturalnego.

Porównanie powierzchni manipulacyjnej rębni pomiędzy kolejnymi rewizjami PUL przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Zestawienie 80. Porównanie powierzchni manipulacyjnej rębni

Forma/grupa rębni	Rodzaj cięcia	Powierzchnia manipulacyjna ha / %					
		Planowana na okres 2016-2025		Planowana na okres 2026-2035		Zmiana	
1	2	3	4	5	6	7	8
Rębnie zupełne	IB	964.50	30.90	426.37	12.24	-538.13	-55.79
Rębnie złożone	Cięcia pozostałe	1283.29	41.11	1894.04	54.37	610.75	47.59
	Cięcia uprzątające	873.78	27.99	1163.12	33.39	289.34	33.11
	Razem	2157.07	69.10	3057.16	87.76	900.09	41.73
Razem		3121.57	100.00	3483.53	100.00	361.96	11.60

W porównaniu z poprzednim okresem gospodarczym powierzchnia manipulacyjna użytków rębnych wzrosła o 11.60%. Powierzchnia manipulacyjna rębni zupełnych zmniejszyła się o 55.79%. Powierzchnia rębni złożonych wzrosła o 41.73%.

PRZEBUDOWA I ODBUDOWA

Zgodnie z §41 pkt. 6 Instrukcji Urządzania Lasu, przebudowa drzewostanu, który nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej zawartych w planie urządzenia lasu, to obowiązek prawny zapisany w art. 13, ust. 1, pkt 4 ustawy o lasach.

Zestawienie sumaryczne powierzchni wskazanych do przebudowy przedstawiono poniżej.

Zestawienie 81. Przebudowa drzewostanów

Przebudowa	Pow. [ha]	[%]
1	2	3
Intensywna	78.35	13.78
Odbudowa	89.34	15.71
Łącznie A	167.69	29.48
Stopniowa B	37.29	6.56
Częściowa C	363.80	63.96
Razem	568.78	100.00

łącznie w Nadleśnictwie Torzym zaprojektowano 568.78 ha drzewostanów do przebudowy lub odbudowy.

W ramach przebudowy typu A (przebudowy intensywnej oraz odbudowy) zaplanowanej na łącznej powierzchni 167.69 ha, zaprojektowano użytkowanie rębne na powierzchni manipulacyjnej 160.79 ha oraz odnowienie na powierzchni 96.16 ha. Wśród rębni rębnie zupełne zaplanowano na powierzchni 55.99 ha (do odnowienia 55.99 ha) natomiast rębnie złożone zaplanowano na powierzchni 104.80 ha (do odnowienia 40.17 ha).

Najczęstszym powodem klasyfikowania drzewostanów do odbudowy oraz przebudowy intensywnej była zaburzona stabilność tych drzewostanów - drzewostany niestabilne i o silnie obniżonej stabilności projektowano do odbudowy, drzewostany o obniżonej stabilności - do przebudowy. Przyczynami zaburzonej stabilności były wieloczynnikowe uszkodzenia powodujące wyraźne osłabienie kondycji drzewostanów. Drzewostany te były w znacznym stopniu opianowane przez jemiołę bądź patogeniczne grzyby.

W ramach przebudowy typu B zaplanowano podsadzenia pod okapem drzewostanów na powierzchni 28.83 ha oraz trzebieże na powierzchni 37.80 ha.

Do ramach przebudowy typu C zaplanowano trzebieże na powierzchni 363.20 ha oraz hodowlę istniejących podsadzeń lub podrostów na powierzchni 58.90 ha. Trzebieże mają za zadanie odsłanianie istniejącego, młodego pokolenia lasu, a także wspomagać eliminację gatunków niezgodnych z warunkami siedliskowymi.

UŻYTKOWANIE PRZEDRĘBNE

Realizacja cięć przedrębnych będzie się odbywać na podstawie wskazań gospodarczych zawartych w opisach taksacyjnych oraz danych zawartych w Wykazie drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego. Zestawienia zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku zawierają Tabele nr XV. Wyciągi z tych tabel zamieszczono poniżej.

Zestawienie 82. Zestawienie powierzchni cięć przedrębnych wg rodzaju cięć

Nadleśnictwo	CP-P	Trzebieże			Ogółem
		TW	TP	Razem trzebieże	
	Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6
Nadleśnictwo Torzym	361.95	2822.70	8669.63	11492.33	11854.28

Cięciami przedrębnymi objęto 58.26% wszystkich drzewostanów.

Cięcia pielęgnacyjne w drzewostanach o składzie gatunkowym częściowo zgodnym i niezgodnym z siedliskowym typem lasu i typem drzewostanu powinny w miarę możliwości mieć charakter przekształceniowy. Orientacyjne powierzchnie drzewostanów

według charakteru cięcia pielęgnacyjnego, na podstawie danych z inwentaryzacji lasu, zestawiono w poniższej tabeli.

Zestawienie 83. Zestawienie powierzchni cięć przedrębnych wg zgodności z TD

Zgodność drzewostanów z TD	Nadleśnictwo Torzym	
	Powierzchnia [ha] / Udział [%]	
1	2	3
CP-P	322.79	2.72
TW	2116.78	17.86
TP	5756.57	48.56
Zgodne	8196.14	69.14
CP-P	39.16	0.33
TW	703.05	5.93
TP	2869.13	24.20
Częściowo zgodne	3611.34	30.46
TW	2.87	0.02
TP	43.93	0.37
Niezgodne	46.80	0.39
Razem	11854.28	100.00

Struktura zgodności z Typem drzewostanu w drzewostanach przeznaczonych do cięć przedrębnych jest pochodną struktury zgodności we wszystkich drzewostanach. Podczas realizacji użytkowania przedrębnego charakter cięcia należy dobierać uwzględniając stan lasu, aktualny w czasie wykonania zabiegu. Ważną przesłanką do wykonania trzebieży przekształceniowych jest zapis w opisie taksacyjnym drzewostanów: kategoria przebudowy B lub C – przebudowa stopniowa lub częściowa.

Użytkowanie przedrębne w poszczególnych leśnictwach przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 84. Powierzchnia użytków przedrębnych w leśnictwach

Leśnictwo	CP-P	TW	TP	Razem trzebieże	Ogółem
	Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6
Środkowo	30.17	262.61	983.03	1245.64	1275.81
Drzewce	63.46	209.52	776.02	985.54	1049.00
Dębrznica	23.76	220.93	850.66	1071.59	1095.35
Gądków	13.26	227.81	877.97	1105.78	1119.04
Przęsłice	53.65	328.56	596.51	925.07	978.72
Grabów	62.68	238.00	718.83	956.83	1019.51
Korytno	19.24	175.33	819.67	995.00	1014.24
Torzym	38.18	178.50	945.15	1123.65	1161.83
Bobrówka	9.47	196.75	442.31	639.06	648.53
Pniów	9.92	269.35	540.58	809.93	819.85
Tarnawa	2.41	181.30	542.66	723.96	726.37
Mierczany	35.75	334.04	576.24	910.28	946.03
Nadleśnictwo Torzym	361.95	2822.70	8669.63	11492.33	11854.28

UŻYTKOWANIE GŁÓWNE

Zestawienie łączne użytków głównych zawiera zamieszczona poniżej Tabela XVI.

IUL. g. Tabela XVI. Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

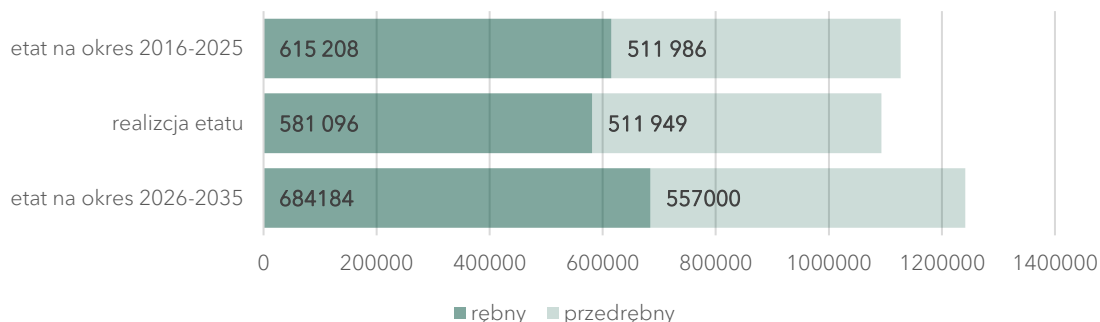
Kategoria cięć	Powierzchnia* [ha]		Miąższość grubizny [m³]	
	manipulacyjna	do odnowi.	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu	3483.53	1473.75	775643	651119
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	-	-	38782	32546
Łączne użytki rębne ze spodziew. przyrostem			814425	683665
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu	-	-	617	519
1. uprzątnięcie płazowin	-	-	-	-
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	-	617	519
3. pozostałe	-	-	-	-
Razem użytki rębne	3483.53	1473.75	815042	684184
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia późne	361.95	-	6788	5430
B. Trzebieże	11492.33	-	689462	551570
Razem użytki przedrębne (m³ wg przyjęt. etatu)	11854.28	-	696250	557000
Ogółem użytki główne (I+II)	15337.81	1473.75	1511292	1241184

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Użytkowanie rębne stanowi 55% grubizny netto użytków głównych, natomiast przedrębne – 45%. W ramach użytkowania głównego zaplanowano do pozyskania 1511292 m³ brutto, co stanowi 25.65% zapasu na powierzchni leśnej zalesionej (5892533 m³) wg stanu na 1 stycznia 2026 r.

Powierzchnia manipulacyjna cięć rębnych i przedrębnych wynosi łącznie 15337.81ha, co stanowi 75.38% powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa Torzym (20346 ha).

Przyjęty na najbliższy okres gospodarczy roczny etat użytków głównych wynoszący 124 118 m³ netto, jest wyższy o 11 399 m³ od etatu z minionego okresu gospodarczego, który wynosił 112719 m³ netto rocznie. Porównanie etatów przedstawiono na poniższym wykresie.

Rysunek 10. Porównanie użytkowania głównego

Zaplanowany etat uwzględnia dążenie do osiągnięcia pożądanego przeciętnego wieku, który powinien wynosić w Nadleśnictwie Torzym 50 ± 5 lat. Obecnie rzeczywisty średni wiek drzewostanów jest większy o 3 lata i wynosi 58 lat.

Proporcja planowanego użytkowania przedrębnego i rębego wynosi obecnie 45 do 55, w poprzednim dziesięcioleciu również wynosiła: 45 do 55 w planowanych etatach, w wykonaniu 47 do 53.

4.3. ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU HODOWLI LASU

Zadania z zakresu hodowli lasu zawiera Tabela nr XVII - Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu, zamieszczona w części tabelarycznej niniejszego opracowania.

Cele perspektywiczne gospodarki leśnej wyrażone w postaci typów drzewostanów w ramach poszczególnych typów siedliskowych lasu ustaliła KZP. Ustalono tam również orientacyjne składy upraw, w których od 10 do 30% powierzchni przewidziano dla gatunków domieszkowych i biocenotycznych, dla zachowania i odtwarzania bioróżnorodności, stosownie do mikrosiedlisk i warunków środowiska.

Rozmiar zadań z zakresu hodowli lasu wynika z przyjętego rozmiaru cięć rębnych, zinventaryzowanego stanu lasu (w tym KO i KDO) oraz stanu odnowień i podsadzeń podokapowych.

IUL. h. Tabela XVII. Zestawienie zbiorcze wskaźników gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Typ siedliskowy lasu	odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny płazowiny zręby	grunty nieleśne	zręby proj.	przy rębniach złożonych	pod-sadz.	dol. luk i przerzedzeń										
Powierzchni zredukowana - ha																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BŚW	56.42		233.96	35.91	2.49	0.02	328.80	0.08	328.88		65.41	340.19	677.78	1083.38		325.50
BMŚW	50.02	1.21	142.44	609.92	13.84	0.99	818.42	0.30	818.72	1.03	155.50	660.03	1435.78	2251.31		815.91
BMW												1.62		1.62		
LMŚW	10.71		48.00	421.76	12.50	1.59	494.56	1.91	496.47	2.99	115.16	281.45	684.70	1081.31		499.46
LMW			1.19			1.14	2.33		2.33			2.03	3.42	5.45		2.33
LŚW			0.78	59.64		0.05	60.47	0.37	60.84		21.00	27.98	101.95	150.93		60.84
LW				0.72			0.72		0.72		0.49	0.99	4.30	5.78		0.72
Ogółem	117.15	1.21	426.37	1127.95	28.83	3.79	1705.30	2.66	1707.96	4.02	357.56	1314.29	2907.93	4579.78		1704.76

Powierzchnia z zaplanowanym wyłącznie zabiegiem PIEL – 41.80 ha

Powierzchnia z zaplanowanym wyłącznie zabiegiem CW – 998.53 ha

Powierzchnia z zaplanowanym zabiegiem PIEL + CW - 315.76 ha

Łączna powierzchnia CP i CP-P wynosi 3 269.88 ha

Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu został sporządzony wg oddziałów i pododdziałów oraz grup zabiegów hodowlanych. Powierzchnia wszystkich zabiegów podana jest jednokrotnie, bez nawrotów.

Rozmiar prac odnowieniowych na powierzchniach otwartych obejmuje odnowienie zrębów z ubiegłego okresu na powierzchni 117.15 ha. W planie cięć rębnych na najbliższe 10-lecie zaplanowano wykonanie odnowień przy rębniach zupełnych na powierzchni 426.37 ha oraz złożonych na powierzchni 1127.95 ha (dotyczy to również odnowienia pozycji, które według stanu na 1 stycznia są opisane jako drzewostan z cechą młodnik po rębni złożonej).

Do odnowienia zaprojektowano 100% powierzchni projektowanych rębni IB. Odnowienia po cięciach uprzętających projektowanych w ramach rębni złożonych (bez rębni IIIAU oraz IIIBU) w wybranych przypadkach zostały zaprojektowane z przewidywanymi stratami w maksymalnej wysokości 10%. Zalesienia gruntów nieleśnych zaplanowano na powierzchni 1.21 ha.

Zaprojektowany rozmiar prac odnowieniowych przy rębniach złożonych jest wielkością orientacyjną, uzależnioną od rozmiaru cięć oraz jakości zastanego w czasie taksacji młodego pokolenia. Uwzględnia przede wszystkim powstawanie korzystnych z punktu widzenia hodowlanego odnowień naturalnych (naloty, podrosty) złożonych z gatunków docelowych.

Przy odnowieniach przewiduje się możliwość zastępowania jesionu w orientacyjnych składach gatunkowych upraw gatunkami takimi jak np.: dąb, wiąz, jawor, olsza.

Zaprojektowana na gruncie, podczas prac taksacyjnych, powierzchnia podsadzeń została przeanalizowana z Nadleśnictwem podczas odbiorów poszczególnych leśnictw. Ogólna powierzchnia podsadzeń wynosi 28.83 ha, wszystkie w ramach przebudowy typu B. Celem wprowadzenia bądź uzupełnienia już istniejącego młodego pokolenia jest doprowadzenie to takiej sytuacji, aby w kolejnych dziesięcioleciach, w przypadku pogarszającego się stanu zdrowotnego drzewostanu głównego, można było kwalifikować te powierzchnie, jako klasy odnowienia i odpowiednio kształtować strukturę warstw młodego pokolenia. Przeważnie planowano do tego zabiegu całą powierzchnię pododdziału.

Dolesienia luk i przerzedzeń zaplanowano na powierzchni 3.79 ha. Nie przeznaczano do dolesienia niewielkich luk, których zagospodarowanie było przyrodniczo lub ekonomicznie niezasadne. Zabieg ten planowano na lukach będących naruszeniem stanu posiadania.

Łączna powierzchnia odnowień i zalesień wynosi 1705.30 ha.

Poprawki planowano tylko w istniejących uprawach a ich powierzchnia wynosi 2.66 ha.

Wprowadzanie podszytów zaplanowano na powierzchni 4.02 ha.

Zabiegi pielęgnacyjne, takie jak pielęgnowanie gleby oraz czyszczenia wczesne w warstwach młodego pokolenia zaprojektowano jednokrotnie, bez określenia nawrotów.

W zależności od potrzeb zabiegi te, zwłaszcza pielęgnowanie gleby, powinny być wykonywane nawet kilkakrotnie w ciągu 10-lecia. Melioracje agrotechniczne przewidziano dla wszystkich czynności związanych z odnowieniem oraz dolesieniem luk. Pielęgnację gleby planowano jedynie w istniejących uprawach otwartych lub podokapowych, w zależności od kondycji sadzonek stwierdzonej na gruncie, w szczególności tam, gdzie występowała pokrywa zadarniona, zachwaszczona lub silnie zachwaszczona. Pielęgnację gleby zaplanowano łącznie na powierzchni 357.56 ha. Czyszczenia wczesne natomiast zaplanowano na powierzchni 1314.29 ha.

Powierzchnia z wyłącznie zaplanowanym zabiegiem PIEL wynosi 41.80 ha, natomiast powierzchnia z zaplanowanym wyłącznie zabiegiem CW wynosi 998.53 ha. Powierzchnia z zaplanowanym zabiegiem PIEL i CW wynosi 315.76 ha. Łącznie powierzchnia zaplanowanych pielęgnacji obejmująca pielęgnację upraw i CW wynosi 1356.09 ha i taka wartość zostanie podana we wniosku o zatwierdzenie PUL.

Pielęgnowanie młodników (CP) obejmuje głównie drzewostany w I b podklasie wieku, które wytworzyły zwarcie. Ogólna powierzchnia zabiegu CP wynosi 2907.93 ha. Ponadto w ramach cięć pielęgnacyjnych zaplanowano czyszczenia późne z pozyskaniem miąższości, na powierzchni 361.95 ha. Łączna powierzchnia z zaplanowaną pielęgnacją młodników wynosi 3269.88 ha.

W planie cięć rębnych nie projektowano pielęgnacji, czyszczeń oraz poprawek dla projektowanych cięć zupełnych i złożonych. Planowana powierzchnia do odnowienia na najbliższe 10 lecie w ramach cięć zupełnych i złożonych wynosi 1554.32 ha. Zgodnie z KZP orientacyjna powierzchnia zabiegów projektowanych odnowień wyniesie:

- Poprawki (20%) – 310.86 ha;
- Pielęgnacja gleby (70%) – 1088.02 ha;
- CW (50%) – 777.16 ha.

Łączna powierzchnia melioracji agrotechnicznych wynosi 1704.76 ha. Melioracji wodnych nie planowano.

4.4. OKREŚLENIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRSU OCHRONY LASU, W TYM OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

OCHRONA LASU

W celu powstrzymania lub ograniczania szkód powstających w wyniku oddziaływania czynników szkodotwórczych działania zapobiegawcze lub zwalczające należy przeprowadzić w terminie możliwie najkrótszym, ze szczególnym uwzględnieniem ich pilności i jakości.

Dla spełnienia wymogów prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej i zapisów ustawy Prawo łowieckie w zakresie prowadzenia wzorcowej gospodarki łowieckiej należy:

1. kontynuować działania zmierzające do utrzymania właściwej struktury wiekowo-płciowej oraz właściwej liczebności populacji zwierzyny płowej oraz prowadzić regulację jej liczebności tak, by przy stosowanym kompleksie metod

zabezpieczania upraw, szkody od zwierzyny pozostawały na poziomie gospodarczo znośnym;

2. celem zabezpieczenia sadzonek stosować gradzenia: domieszek liściastych, a w uzasadnionych przypadkach całych upraw;
3. w czyszczeniach wczesnych preferować ogławianie drzewek przeznaczonych do usunięcia, z pozostawieniem ich na powierzchni jako osłony egzemplarzy docelowych;
4. pozostawiać ścięte w okresie zimy (w ramach czyszczeń późnych), niewyrobione egzemplarze gatunków liściastych;
5. stosować chemiczne zabezpieczanie upraw i młodników przez zgryzaniem;
6. celem zabezpieczenia przed szkodami od bobrów kontynuować dotychczasowe działania: wzmacnianie ogrodzeń siatką o drobnych oczkach, zabezpieczanie pojedynczych drzew siatką, a także po uzyskaniu odpowiednich pozwoleń - odstrzał bobrów oraz niszczenie tam bobrowych.

Ochrona lasu przed szkodliwymi owadami, grzybami i innymi czynnikami powinna obejmować:

1. prawidłowe, systematyczne monitorowanie zagrożenia od liściożernych szkodników sosny na stałych partiach kontrolnych - ustalonej porozumieniem ZOL w Łopuchówku (zaznaczono je na mapie ochrony lasu);
2. wykonywanie zwiększonych działań profilaktycznych z zakresu ochrony i hodowli lasu, podnoszących biologiczną odporność drzewostanów, zmniejszające tym samym ryzyko wystąpienia gradacji;
3. utrzymanie liczebności populacji szkodników pierwotnych na poziomie niezagrażającym trwałości drzewostanów, poprzez prowadzenie zabiegów ratowniczych z zastosowaniem preparatów dopuszczonych do stosowania z aktualnej listy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
4. dbałość o odpowiednio dobry stan sanitarny drzewostanów w obszarach pierwotnych ognisk gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny. Posusz czynny powinien być utrzymany na najniższym poziomie;
5. wprowadzanie na etapie upraw gatunków lasotwórczych podnoszących biologiczną odporność przyszłych drzewostanów;
6. utrzymanie na dotychczasowym poziomie praktyk i odnawiania powierzchni zrębowych, po co najmniej jednym sezonie wegetacyjnym przelegiwania, co radykalnie obniży poziom zagrożenia i szkód od szeliniaka w nowo zakładanych uprawach iglastych;
7. wykonywanie dołów kontrolnych w szkółkach, na zrębach, uprawach i gruntach porolnych przeznaczonych do zalesienia, w celu kontroli szkodników korzeni;
8. bieżące wyznaczanie i usuwanie drzew trocinkowych, szczególnie zasiedlonych przez kornika drukarza, kornika ostrozębego i przypłaszczka granatka;
9. monitorowanie drzewostanów pod kątem masowego występowania grzybów patogenicznych oraz jemoły;

10. prawidłowe ewidencjonowanie szkód spowodowanych przez grzyby korzeniowe, co pozwoli na szybkie wychwycenie powierzchni zagrożonych i podjęcie odpowiednich działań;
11. monitorowanie zwiększania zasobów tzw. drewna martwego, aby nie dopuścić do pogorszenia się stanu sanitarnego drzewostanów, prowadzącego do zakłóceń w zachowaniu ciągłości lasu.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W ZIELONEJ GÓRZE

PLAN URZĄDZENIA LASU Nadleśnictwa Torzym

Na okres od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2035 r.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Warszawa 2026

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Plan Ochrony Przeciwpowazarowej dla Nadleśnictwa Torzym
Uzgodniono z Lubuskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej

Lubuski Komendant Wojewódzki PSP

**KOMENDA WOJEWÓDZKA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM**
ul. Wyszyńskiego 64
66-400 Gorzów Wielkopolski

SPIS TREŚCI

PODSTAWA PRAWNA.....	5
1. CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW LEŚNYCH NADLEŚNICTWA	6
1.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	6
1.2. CZYNNIKI KSZTAŁTUJĄCE ZAGROŻENIE POŻAROWE LASÓW	6
1.2.1. Sieć szlaków komunikacyjnych	6
1.2.2. Miejsca niebezpieczne pod kątem prowadzenia akcji gaśniczych	8
1.2.3. Atrakcyjność turystyczna obszaru	8
1.2.4. Siedlisko	9
1.2.5. Skład gatunkowy drzewostanów oraz struktura wiekowa	9
1.2.6. Pokrywa dna lasu	10
1.2.7. Warunki pogodowe	10
1.3. KLASY PALNOŚCI DRZEWOSTANÓW	11
1.4. SYTUACJA POŻAROWA W UBIEGŁYM OKRESIE GOSPODARCZYM	12
2. KATEGORIA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO.....	14
2.1. ŚREDNIA ROCZNA LICZBA POŻARÓW LASU	14
2.2. PROCENTOWY UDZIAŁ SIEDLISK LEŚNYCH	15
2.3. WARTOŚĆ WSPÓŁCZYNNIKA WILGOTNOŚCIOWEGO	15
2.4. WSPÓŁCZYNNIK LICZBY MIESZKAŃCÓW	16
2.5. OBLICZANIE KATEGORII ZAGROŻENIA POŻAROWEGO.....	16
3. ANALIZA PRZYPUSZCZALNEGO OKRESU SWOBODNEGO ROZWOJU POŻARU	17
4. INWENTARYZACJA TERENOWA.....	20
5. PRZYGOTOWANIE TERENU DO DZIAŁAŃ GAŚNICZYCH.....	20
5.1. UDOSTĘPNIENIE TERENU	20
5.2. ZAOPATRZENIE W WODĘ	26
5.3. BAZA SPRZĘTU	31
5.4. ZALECENIA W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.....	32
6. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE.....	33
6.1. DZIAŁANIA INFORMACYJNE	33
6.2. DZIAŁANIA GOSPODARCHE OGRANICZAJĄCE ROZPRZESTRZENIANIE SIĘ POŻARÓW.....	33
7. PLAN INWESTYCJI ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ PRZECIWPOŻAROWĄ.....	34
8. WYKRYWANIE I ALARMOWANIE.....	35
8.1. SIĘĆ STAŁEJ OBSERWACJI NAZIEMNEJ	35
8.2. LEŚNA BAZA LOTNICZA	36
8.3. SYSTEM ALARMOWY.....	37
8.4. SYSTEM ŁĄCZNOŚCI ALARMOWO-DYSPOZYCYJNEJ.....	38
8.5. SYSTEM METEOROLOGICZNY	38
8.6. WSPÓŁPRACA ZE STRAŻĄ POŻARNĄ.....	38
9. MAPA PRZEGLĄDOWA OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.....	39
10. ADRESY I NUMERY KONTAKTOWE	40
11. UZGODNIENIA I OPINIE	41
12. SPIS ZESTAWIEŃ I RYSUNKÓW	42

PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną wykonania Planu Ochrony Przeciwpożarowej dla Nadleśnictwa Torzym stanowią:

Ustawy:

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej [z późniejszymi zmianami];
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach [z późniejszymi zmianami];
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [z późniejszymi zmianami].

Rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów [z późniejszymi zmianami]
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów [z późniejszymi zmianami].

Dodatkowe:

- Zarządzenie nr 81 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie wprowadzenia „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu” - (załącznik do zarządzenia).

1. CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW LEŚNYCH NADLEŚNICTWA

1.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

Nadleśnictwo Torzym, o łącznej powierzchni ewidencyjnej 21 788.6188 ha¹ (przy zasięgu terytorialnym wynoszącym 336.26 km²), leży na terenie województwa lubuskiego w zasięgu dwóch powiatów:

- sulęcińskiego – 33 284.91 ha, 98.99%
- świebodzińskiego 341 09 ha, 1.01%

Odpowiadają one zasięgom operacyjnym Komend Powiatowych PSP.

1.2. CZYNNIKI KSZTAŁTUJĄCE ZAGROŻENIE POŻAROWE LASÓW

Współistnienie i oddziaływanie niesprzyjających czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych, czyni las idealnym środowiskiem podatnym na powstanie i szybkie rozprzestrzenienie się pożaru. Czynnikami kształtującymi zagrożenie pożarowe obszarów leśnych są:

Możliwość pojawienia się zarzewia ognia (zdolnego do zapalenia pokrywy dna lasu):

- przebiegająca przez tereny leśne sieć dróg publicznych o dużym natężeniu ruchu,
- stopień penetracji lasu, atrakcyjność rekreacyjna,
- sąsiedztwo jednostek osadniczych,
- wzniecenie ognia na obszarach trawiastych i uprawnych.

Rodzaj i charakter materiałów palnych:

- udział siedlisk o najwyższym współczynniku palności,
- skład gatunkowy,
- udział drzewostanów młodszych klas wieku,
- typ pokrywy dna lasu,
- sposób użytkowania drzewostanów,
- intensywność zabiegów gospodarczych,
- ilość martwych części roślin,
- obciążenie ogniowe,
- udział i rodzaj gruntów nieleśnych.

Warunki meteorologiczne:

- wilgotność materiałów palnych,
- wilgotność powietrza,
- pora roku, zaleganie pokrywy śnieżnej.

1.2.1. SIEĆ SZLAKÓW KOMUNIKACYJNYCH

Zwiększone zagrożenie pożarowe terenów zlokalizowanych wzdłuż szlaków komunikacyjnych wynika z możliwości zaproszenia ognia przez wadliwie pracujące układy mechaniczne pojazdów, kolizje drogowe, w wyniku których doszło do wycieku palnych cieczy czy brak rozważań pasażerów, przejawiający się wyrzucaniem niedopałków.

¹ Wg stanu na 01.01.2026. r.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Przez teren Nadleśnictwa Torzym przebiegają następujące drogi publiczne i linie kolejowe:

Drogi krajowe:

- **DK A2** (Świecko - Poznań) - przebiega przez centralną część Nadleśnictwa.
- **DK 92** (Świebodzin - Torzym - Rzepin A2) - przebiega przez centralną część Nadleśnictwa.

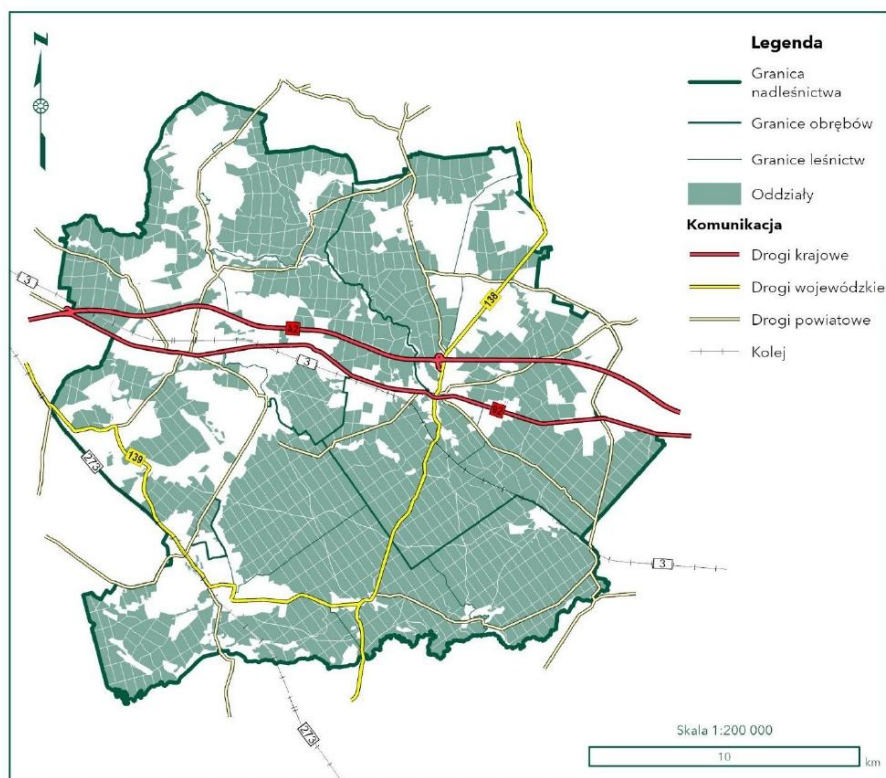
Drogi wojewódzkie:

- **DW 138** (Sulęcín - Trzebiechów - przebiega przez północną część Nadleśnictwa.
- **DW 139** (Rzepin - Debrznica) - przebiega przez zachodnią część Nadleśnictwa.

Sieć drogową uzupełniają drogi powiatowe, gminne oraz wewnętrzne.

Przez teren Nadleśnictwa Torzym przebiega dwie czynne trasy kolejowe:

- Linia kolejowa nr 3 Dąbrówka Zbąska - Rzepin,
- Linia kolejowa nr 273 Czerwieńsk Jerzmanice Lubuskie.

Rysunek 1 Przebieg dróg publicznych oraz linii kolejowej

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

1.2.2. MIEJSCA NIEBEZPIECZNE POD KĄTEM PROWADZENIA AKCJI GAŚNICZYCH

Charakterystyka terenu może znacząco wpłynąć na zagrożenie pożarowe, ze względu na to, że pomimo zapewnionego pokrycia dojazdami pożarowymi, dostęp do drzewostanów może być utrudniony ze względu na nieregularne rozmieszczenie obszarów leśnych w małych kompleksach, co może skutkować problemami z nawigacją w trakcie akcji gaśniczych. Sporym utrudnieniem znacznie wpływającym na zagrożenie pożarowe jest przebieg autostrady A2 przez centralną część Nadleśnictwa. Ze względu na określone miejsca przejazdu powoduje ona utrudnienie poruszania się jednostkom straży pożarnej.

Przez Teren Nadleśnictwa Torzym przebiega 2 linie kolejowe, w których zasięgu znajduje się spora ilość drzewostanów. Miejsca, jak i przebieg danych linii w niekorzystnych warunkach może mocno wpłynąć na postępowanie podczas akcji gaśniczych.

Zestawienie 1. Obszary lub miejsca stwarzające istotne zagrożenie pożarowe dla lasu

Lp.	Leśnictwo	Oddział leśny	Rodzaj obiektu	Kontakt do właściciela lub użytkownika	Sposób zabezpieczenia ppoż.
1	2	3	4	5	6
1	Torzym	135 w	Biwak	68 341 33 54 68 341 33 55 68 341 62 68	Ognisko - Wymagana zgoda właściciela lasu na palenie ogniska. Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m
2	Gądków	169 i	Biwak	Stowarzyszenie	
3	Dębrznica	176	Parking leśny	68 341 33 54	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m
4	Mierczany	190, 191, 183, 14	Plaża	Brak	Patrole doraźne
5	Mierczany	191	Kamperowisko	-	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m
6	Mierczany	201	Parking	Brak	Patrole doraźne
7	Pniów	90A	Ścieżka edukacyjna wokół rezerwatu „Dolina Ilanki”	68 341 33 54 68 341 33 55 68 341 62 68	Palenisko - wymagana zgoda n-ctwa oraz bezpośredni nadzór służb pożarowych
8	Tarnawa, Pniów, Przęślice, Grabów	-	Autostrada A2	Autostrada Eksploatacyjna S. A. ul. Głogowska 431 60-004 Poznań 61 838 31 00	Pas biologiczny 30m
9	Torzym	209 f	Miejsce postoju pojazdów	-	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m
10	Środkowo	72 j	Parking „7 dębów”	-	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m
11	Korytno	213 a	Miejsce postoju pojazdów	-	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m
12	Grabów	84 b	Miejsce postoju pojazdów	-	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m
13	Dębrznica	159 i	Miejsce postoju pojazdów	-	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m
14	Grabów	124	Teren wokół szkoły podstawowej w Torzymiu	-	-

1.2.3. ATRAKCYJNOŚĆ TURYSTYCZNA OBSZARU

Penetracja terenów leśnych przez ludzi ma decydujący wpływ na ilość powstających pożarów. Czynniki antropogeniczne należy uznać za kluczowe, ponieważ pożar nie powstanie mimo sprzyjających warunków, aż do chwili pojawienia się źródła ognia.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Z uwagi na fakt, iż lasy Nadleśnictwa Torzym stanowią bazę runa leśnego, teren Nadleśnictwa odwiedzany jest chętnie, w okresach obfitego występowania grzybów i jagód, przez mieszkańców okolicznych miejscowości i turystów.

Dodatkowymi czynnikami wpływającymi na atrakcyjność obszaru Nadleśnictwa Torzym są: liczne jeziora oraz rzeka Iłanka, które są chętnie odwiedzane przez turystów. Dodatkowo przez tereny Nadleśnictwa Torzym przebiega około 10 szlaków turystycznych m. in.: szlaki piesze, rowerowe, ścieżki edukacyjne oraz kajakowe.

Statystyki Lasów Państwowych wskazują na fakt, że wzmożony ruch turystyczny w obrębie obszarów leśnych, oprócz generowania zagrożenia, przyspiesza wykrywanie pożarów oraz alarmowanie odpowiednich służb o powstałym zagrożeniu.

1.2.4. SIEDLIŚKO

Podstawowym kryterium różnicującym dystrybucję materiałów palnych w lesie jest typ siedliskowy lasu. Cecha ta jest silnie związana z warunkami wilgotnościowymi, obciążeniem ogniowym oraz pokrywą dna lasu.

Sezon palności polskich lasów trwa od marca (z chwilą ustąpienia pokrywy śnieżnej) do końca października. W zależności od pory roku wyróżnia się okresowe nasilenia palności poszczególnych siedlisk.

Wiosną, na siedliskach żyzniejszych spod topniejącego śniegu, wyłania się zeszłoroczna roślinność. Duże nagromadzenie materiałów palnych w okresie bezlistnym, gdy docierające do dna lasu promienie słoneczne bardzo szybko przesuszają runo, zwiększając ryzyko wystąpienia pożaru.

Poniższe zestawienie przedstawia udział powierzchniowy siedliskowych typów lasu na gruntach zalesionych oraz niezalesionych Nadleśnictwa Torzym

Zestawienie 2. Powierzchnia typów siedliskowych lasu

TSL	Nadleśnictwo Torzym	
	Powierzchnia [ha]*	Udział [%]
1	2	3
Bór suchy (Bs)	0.00	0.00
Bór świeży (Bśw)	5 234.02	25.51
Bór wilgotny (Bw)	0.00	0.00
Bór mieszany świeży (BMśw)	9 508.49	46.35
Bór mieszany wilgotny (BMw)	8.83	0.04
Bór mieszany bagienny (BMb)	16.42	0.08
Las mieszany świeży (LMśw)	4 540.09	22.13
Las mieszany wilgotny (LMw)	118.49	0.58
Las mieszany bagienny (LMb)	9.24	0.05
Las świeży (Lśw)	625.65	3.05
Las wilgotny (Lw)	102.32	0.50
Ols (Ol)	305.32	1.49
Ols jesionowy (Olj)	46.01	0.22
Las łęgowy (Lł)	0.00	0.00
Razem	20 514.88	100.00

1.2.5. SKŁAD GATUNKOWY DRZEWOSTANÓW ORAZ STRUKTURA WIEKOWA

Przy zaistnieniu odpowiednich warunków każde drzewo należy uznać za palne. Wyższą odporność na ogień wykazują gatunki liściaste. Duża ilość czynników warunkuje to, że drzewa szpilkowe sprzyjają powstaniu, jak i rozwojowi pożaru. Łatwopalność żywic oraz eterycznych substancji lotnych znajdujących się w olejkach, wyjątkowo silnie wydzielających się na skutek działania wysokich temperatur powietrza sprawia, że najwięcej pożarów powstaje w monokulturach sosnowych.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

W składzie gatunkowym wg rzeczywistego udziału lasów dominuje sosna, która tworzy drzewostany na powierzchni 17 459.91 ha, co stanowi 86.11% powierzchni leśnej Nadleśnictwa Torzym

Młode drzewostany są najbardziej podatne na powstanie pożaru i jego szybkie rozprzestrzenianie. Niewielka wysokość oraz specyficzny pokrój młodych roślin drzewiastych, charakteryzujący się obecnością zwartego aparatu asymilacyjnego na całej długości strzały, powoduje silną koncentrację materiałów palnych na niewielkiej przestrzeni. W młodych lasach (do 40 lat) istnieje realne ryzyko przekształcenia się pożaru powierzchniowego w całkowity, na skutek pionowej wędrówki ognia od pokrywy dna lasu przez nisko zwieszone gałęzie młodych drzewek. W Nadleśnictwie Torzym drzewostany w I i II klasie wieku zajmują powierzchnię 6 577.16 ha, co stanowi 31.72% drzewostanów. Największą powierzchnię zajmują drzewostany w IVa podklasie wieku (61 – 70 lat) 3 468.34 ha, co stanowi 17.00% drzewostanów.

1.2.6. POKRYWA DNA LASU

Ściółka jest materiałem, od którego najczęściej (nie licząc uschniętej pokrywy trawiastej) rozpoczyna się pożar lasu i który warunkuje proces spalania. Trawy, wrzos, podszyt (szczególnie iglasty) powodują wzrost intensywności spalania i szybkości rozprzestrzeniania się ognia oraz wpływają na zasięg pionowy pożaru i możliwość jego przerzutu w korony drzew. Mchy i porosty są materiałami, które hamują rozprzestrzenianie się pożaru. W Nadleśnictwie Torzym przeważa pokrywa zadarniona (46.06%) przed mszystą (28.77%).

Zestawienie 3. Pokrywa dna lasu

Typ pokrywy	Nadleśnictwo Torzym	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
Naga	3.73	0.02
Ściółka	574.28	2.80
Zielna	177.14	0.86
Mszysta	5 898.76	28.77
Mszysto-czernicowa	2 069.59	10.09
Razem mszysta:	8 723.50	42.55
Zadarniona	9 443.74	46.06
Silnie zadarniona	2 187.21	10.67
Razem trawiasta	11 630.95	56.73
Silnie zachwaszczona	148.30	0.72
Ogółem	20 502.75	100.00

Oprócz ściółki i roślinności runa, na dnie lasu znajdują się także zdrewniałe elementy. Na skutek naturalnego procesu oczyszczania się pni drzew lub prowadzonych w zakresie gospodarki leśnej czynności hutowania – eksploatacyjnych, do najniższej warstwy lasu trafia leżanina. Jej rola w kształtowaniu warunków pożarowych jest dwójaka. Niewątpliwie martwe drewno stanowi doskonały rezerwuuar wody. Zmurszałe drzewa lub ich części, leżące w lesie są zdolne magazynować kilkukrotnie większą ilość wody niż wynosi ich własna masa. Z drugiej strony, po przedłużających się okresach suszy, wilgotność martwego drewna znacząco spada, czyniąc je łatwopalnym materiałem. Leżanina zwiększa obciążenie ogniowe na danej powierzchni, co przekłada się na intensywność pożaru i wydłuża czas jego trwania.

Przeciętna zasobność drewna martwego w drzewostanach (II i starszych klas wieku) Nadleśnictwa Torzym wynosi 6.10 m³/ha, z czego 4.71 m³/ha to leżanina, a 1.38 m³/ha – martwe drewno stojące.

Większość drewna martwego kumuluje się w cennych przyrodniczo drzewostanach na siedliskach wilgotnych, bagiennych oraz w drzewostanach prawnie wyłączonych z użytkowania rębego.

1.2.7. WARUNKI POGODOWE

Potencjalne zagrożenie pożarowe lasu jest uzależnione od panujących w danym regionie warunków meteorologicznych. Determinują one możliwość zapłonu i podtrzymywanie proce-

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

su spalania materiałów palnych znajdujących się w lesie. Największe zagrożenie pożarowe występuje w czasie wiosny, po zejściu pokrywy śnieżnej.

Główną przyczyną powstawania niekorzystnych warunków uwilgotnienia w tym okresie są długie okresy bezopadowe. Powoduje to intensywne przesychanie substancji palnej, a przede wszystkim ściółki nagromadzonej na dnie lasu. W miarę postępu okresu wegetacyjnego i rozwoju runa leśnego, mniej podatnego na zapalenie dzięki dużej zawartości wody, zagrożenie pożarowe lasu maleje. Miesiące letnie są okresem pełnej wegetacji roślin. Silne promieniowanie słoneczne w tym czasie wzmacnia zagrożenie pożarowe lasu, szczególnie na siedliskach borowych.

W okresie jesiennym charakteryzującym się obniżeniem temperatury i wzrostem wilgotności, zagrożenie pożarowe zmniejsza się. Następuje korzystna zmiana, gdyż opady przewyższają wielkość parowania potencjalnego. Okres jesienny z uwagi na niższe temperatury i większą wilgotność powietrza jest stosunkowo bezpieczny, choć nasilona penetracja turystyczna powoduje utrzymywanie się zagrożenia pożarowego. Zima jest okresem bezpiecznym pożarowo.

1.3. KLASY PALNOŚCI DRZEWOSTANÓW

Klasa palności drzewostanów odzwierciedla podatność drzewostanu na możliwość wystąpienia pożaru. Przypisanie wydzielenia do danej klasy odbywa się na podstawie typu siedliskowego lasu oraz rodzaju pokrywy gleby. Klasy palności ustala się dla każdego drzewostanu (wydzielenia), a następnie generalizuje się dla poziomu oddziału oraz leśnictwa. Występują trzy klasy palności: duża [A], średnia [B] oraz mała [C].

Klasy palności drzewostanów dla poziomu wydzielenia

Klasy palności określono na łącznej powierzchni 20 346.74 ha. Spośród nich drzewostany w klasie palności A występują na powierzchni 5 961.86 ha, drzewostany w klasie palności B na powierzchni 13 503.07 ha, natomiast drzewostany w klasie palności C występują na powierzchni 881.81 ha.

Klasy palności drzewostanów dla poziomu oddziałów

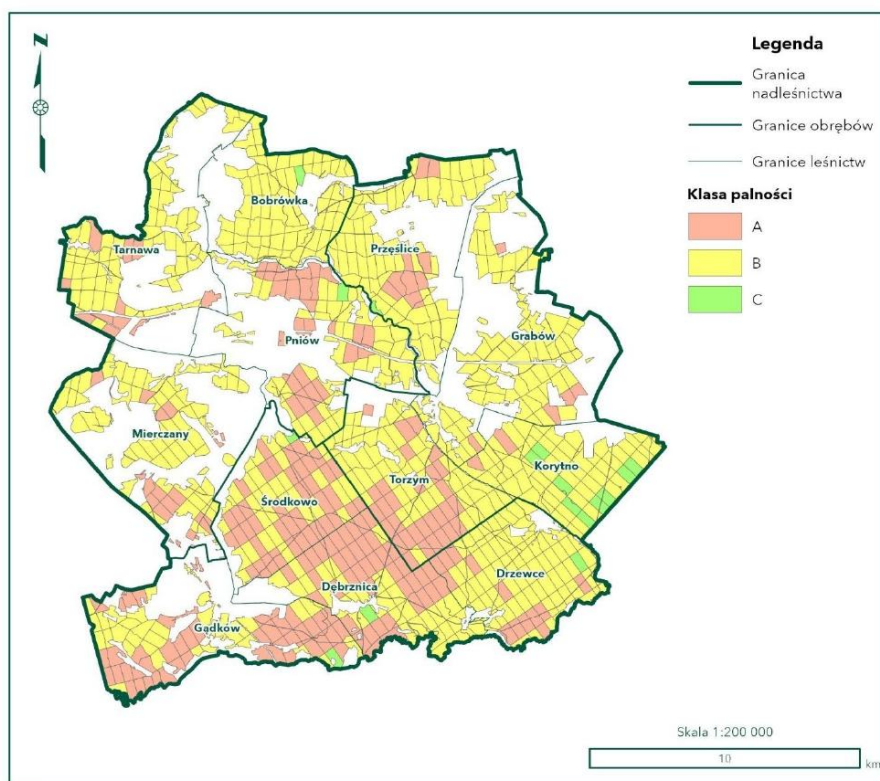
Generalizacja określonych dla wydzieleni klas palności do poziomu oddziałów wykazała, że drzewostany w klasie palności A zajmują powierzchnię 5 602.57 ha, drzewostany w klasie palności B zajmują powierzchnię 14 379.67 ha, natomiast drzewostany w klasie palności C występują na powierzchni 364.50 ha.

Klasy palności drzewostanów dla poziomu leśnictw

Powierzchnię klas palności dla wydzieleni i oddziałów w poszczególnych leśnictwach przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie 4. Klasy palności poszczególnych leśnictw

Leśnictwo	Klasa palności leśnictwa	Powierzchnia klasy palności oddziałów [ha]			Powierzchnia klasy palności wydzieleni [ha]		
		A	B	C	A	B	C
1	2	3	4	5	6	7	8
Środkowo	A	971.25	752.96	12.43	941.07	757.71	37.86
Drzewce	B	319.62	1 507.80	25.05	382.64	1 412.57	57.26
Dębrznica	A	1 021.97	766.99	24.85	915.11	808.61	90.09
Gądków	A	1 019.87	735.35	24.08	921.54	743.15	114.61
Przęsłice	B	262.58	1 564.18	6.48	243.91	1 551.76	37.57
Grabów	B	97.69	1 651.11	-	226.41	1 495.31	27.08
Korytno	B	60.12	1 345.29	226.7	137.36	1 213.69	281.06
Torzyn	B	719.86	1 185.52	-	807.05	1 082.38	15.95
Bobrowka	B	-	1 349.77	20.33	47.30	1 248.65	74.15
Pniów	B	620.59	994.78	24.58	597.89	974.64	67.42
Tamawa	B	237.46	1 227.45	-	380.39	1 024.81	59.71
Mierzany	B	271.56	1 298.47	-	361.19	1 189.79	19.05
Razem		5 602.57	14 379.67	364.50	5 961.86	13 503.07	881.81

Rysunek 2 Zobrazowanie klas palności drzewostanów dla poziomych oddziałów

1.4. SYTUACJA POŻAROWA W UBIEGŁYM OKRESIE GOSPODARCZYM

W latach 2015-2024 na terenie lasów Nadleśnictwa Torzym odnotowano łącznie 88 pożarów. Największa powierzchnia pożarów wystąpiła w 2022 roku, gdzie spaleni uległo 2.70 ha. Całkowita powierzchnia pożarów w 10-leciu wyniosła 7.82 ha, natomiast średnia powierzchnia pożaru wyniosła 0.20 ha.

Poniższa tabela przedstawia liczbę oraz powierzchnię pożarów w ostatnim dziesięcioleciu. Rok 2025 nie został uwzględniony w zestawieniu, ponieważ sezon pożarowy 2025 wciąż trwa.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Zestawienie 5. Ilość oraz powierzchnia pożarów w ubiegłym okresie

Rok	Razem 2015-2024		Średnia powierzchnia [ha]
	Ilość [szt.]	Powierzchnia [ha]	
1	2	3	4
2015	9	0.21	0.02
2016	6	0.82	0.14
2017	3	0.03	0.01
2018	14	0.36	0.03
2019	11	0.75	0.07
2020	5	0.27	0.05
2021	5	0.16	0.03
2022	26	2.70	0.10
2023	4	2.30	0.58
2024	5	0.22	0.04
Razem:	88	7.82	0.20

Biorąc pod uwagę ilość pożarów w poszczególnych przedziałach powierzchniowych zarówno w przedziale do 0.05 ha jak i w przedziale od 0.06 ha do 1 ha wystąpiło ich w sumie 86. Pożary o powierzchni przekraczającej 1 ha wystąpiły 2 razy.

W pożarach do 0.05 ha spaleni uległo łącznie 1.02 ha, w pożarach o powierzchni od 0.06 ha do 1 ha spaleni uległo łącznie 4.04 ha, natomiast w pożarach powyżej 1 ha powierzchnia ta wyniosła 2.76 ha.

Zestawienie 6. Zestawienie pożarów wg powierzchni i grup wielkości pożarów

Rok	Grupy wielkości pożarów (ilość/powierzchnia)									
	ugaszone w zarodku do 0.05 ha		małe 0.06-1.00		średnie 1.01-10.00		duże 10.01-100.00		bardzo duże 100.01-500.00	
	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2015	8	0.12	1	0.09	-	-	-	-	-	-
2016	4	0.04	2	0.78	-	-	-	-	-	-
2017	3	0.03	-	-	-	-	-	-	-	-
2018	12	0.18	2	0.18	-	-	-	-	-	-
2019	9	0.09	2	0.66	-	-	-	-	-	-
2020	2	0.06	3	0.21	-	-	-	-	-	-
2021	4	0.04	1	0.12	-	-	-	-	-	-
2022	17	0.38	8	1.06	1	1.26	-	-	-	-
2023	1	0.01	2	0.79	1	1.50	-	-	-	-
2024	4	0.07	1	0.15	-	-	-	-	-	-
Razem	64	1.02	22	4.04	2	2.76	-	-	-	-

Biorąc pod uwagę przyczynę powstania pożarów najliczniejszą grupę stanowiły pożary o nieustalonej przyczynie. Sporym udziałem charakteryzują się pożary powstałe przez podpalenie, a także zaniedbanie.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Zestawienie 7. Zestawienie pożarów ze względu na przyczynę powstania

Rok	Pożary		Przyczyna powstania pożaru [szt.]													
	Ilość [szt.]	Powierzchnia [ha]	Mogły niezgany	Nieznana	Podpalenie	Podpalenie - dzieci	Podpalenie - zacieranie dowodów	Używanie ognia	Zaniechanie	Zaniechanie - niedopałek papierosa	Inne wypadki	Samozapłon	Wyładowania atmosferyczne	Wypadek - linia energetyczna	Wypadek - linie kolejowe	Wypadek - transport drogowy
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2015	9	0.21	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	1
2016	6	0.82	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-
2017	3	0.03	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
2018	14	0.36	-	4	1	-	-	1	-	1	-	-	1	3	3	-
2019	11	0.75	1	2	-	-	1	-	1	2	-	1	-	-	3	-
2020	5	0.27	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
2021	5	0.16	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2022	26	2.70	-	11	-	4	-	-	-	-	2	-	-	4	-	-
2023	4	2.30	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2024	5	0.22	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
Razem	88	7.82	10	31	6	4	1	1	1	3	2	1	5	8	14	1

2. KATEGORIA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO

Kategoria zagrożenia pożarowego lasu jest cechą umowną nadającą obszarowi leśnemu wyróżnik cyfrowy, który określa istnienie warunków zwiększających podatność obszaru na możliwość powstania pożaru. Ocena kategorii zagrożenia pożarowego jest podstawą przy planowaniu ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczenia terenów leśnych oraz organizacji akcji gaśniczych.

Przyporządkowanie lasów do kategorii zagrożenia pożarowego lasu (KZPL) odbywa się poprzez obliczenie czterech parametrów wskaźnikowych i ich zsumowanie:

$$KZPL = P_p + P_d + P_k + P_a$$

P_p średnia roczna liczbie pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km² powierzchni leśnej

P_d udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lf

P_k średnia wilgotność względna powietrza (pomiar z 0,5 m) i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9⁰⁰

P_a wskaźnik średniej liczby mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej

2.1. ŚREDNIA ROCZNA LICZBA POŻARÓW LASU

Czynnikiem świadczącym o historii pożarowej danego regionu i dającym możliwość prognoz, jest liczba pożarów, które miały miejsce w przeszłości. Dane w formie tabelarycznej przedstawiające liczbę pożarów użytków leśnych w Nadleśnictwie Torzym znajdują się w rozdziale „Sytuacja pożarowa w minionym okresie”. Dane dotyczące ilości pożarów pochodzą z rejestru prowadzonego przez Nadleśnictwo.

§2.1. Liczbę punktów odpowiadającą średniej rocznej liczbie pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km² powierzchni leśnej wylicza się według następującego wzoru:

$$P_p = 12,5 \log(11,2G_p + 0,725) + 1,5$$

G_p - oznacza średnią liczbę pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadającą na 10 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze

Jeżeli obliczony wynik jest większy od 24, należy przyjąć wartość 24.

Liczba pożarów w okresie ostatnich 10 lat wynosi: **88**

Powierzchnia leśna Nadleśnictwa wynosi: **20 513.45 ha**

Wartość średniej gęstości występowania pożarów w okresie wieloletnim (G_p) = **0.43**

Wartość współczynnika $P_p = 10.784 = 11$ pkt.

2.2. PROCENTOWY UDZIAŁ SIEDLISK LEŚNYCH

Czynnik drzewostanowy w obliczaniu kategorii zagrożenia pożarowego, uwzględnia procentowy udział siedlisk o najwyższym współczynniku palności. Najbardziej palne są siedliska borowe (nizinne z wyjątkiem bagiennych) oraz las łęgowy.

§2.2. Liczbę punktów odpowiadającą udziałowi procentowemu powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego wylicza się według następującego wzoru:

$$P_d = 0,1U_s$$

U_s - oznacza sumę udziałów procentowych powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego w całkowitej powierzchni drzewostanów na klasyfikowanym obszarze.

Zestawienie 8. Procentowy udział powierzchni siedlisk o najwyższym współczynniku palności

TSL 1	Procentowy udział powierzchni siedlisk 2
Bór suchy	0.00
Bór świeży	25.52
Bór wilgotny	0.00
Bór mieszaný świeży	46.35
Bór mieszaný wilgotny	0.04
Las łęgowy	0.00
Razem:	71.91

Wartość udziału procentowego powierzchni siedlisk (U_s) wynosi **71.91**

Wartość współczynnika $P_d = 7.191 = 7$ pkt.

2.3. WARTOŚĆ WSPÓŁCZYNNIKA WILGOTNOŚCIOWEGO

Czynnik klimatyczny opiera się na danych z ostatnich 5 lat dotyczących średniej wilgotności względnej powietrza oraz udziale dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% (pomiar z godziny 9⁰⁰). Do obliczeń należy wykorzystać dane z jednej, 2 do 3 stacji położonych najbliżej Nadleśnictwa.

Dla Nadleśnictwa Torzym przyjęto dane ze stacji meteorologicznej znajdującej się w Świebodzinie oraz Cybince. Było to podyktowane tym, że występujące na terenie Nadleśnictwa lasy mają zbliżone do siebie uwarunkowania meteorologiczne.

Nadleśnictwo położone jest w 14B strefie prognostycznej.

§2.3. Liczbę punktów odpowiadającą średniej wilgotności względnej powietrza (pomiar z wysokości 0,5 m) i procentowego udziału dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15 % o godzinie 9⁰⁰ wylicza się według następującego wzoru:

$$P_k = 0,221U_{ds} - 0,59W_p + 45,1$$

W_p - oznacza średnią wilgotność względną powietrza o godzinie 9⁰⁰

U_{ds} - oznacza udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9⁰⁰ mniejszą od 15 %.

Do obliczeń należy przyjąć średnie wartości z ostatnich 5 lat dla okresów, w których wykonywana była prognoza zagrożenia pożarowego lasu na podstawie danych z najbliższych punktów pomiarowych sieci prognostycznej.

Jeżeli obliczony wynik jest większy od 9, należy przyjąć wartość 9.

Wartość średniej wilgotności względnej (W_p) wynosi 74.60

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Udział dni w sezonie palności z wilgotnością ściółki niższą niż 15% (U_{ds}) wynosi 20.9
Wartość współczynnika $P_k = 5.691 = \mathbf{6 \text{ pkt.}}$

2.4. WSPÓŁCZYNNIK LICZBY MIESZKAŃCÓW

Czynnikiem antropogenicznym wpływającym na kategorie zagrożenia pożarowego obszarów leśnych jest ilość mieszkańców przypadająca na 0,01 km² powierzchni leśnej. Waga współczynnika

z faktu, iż pożary pochodzenia antropogenicznego stanowią 99% pożarów leśnych.

§2.4. Liczbę punktów odpowiadającą średniej liczbie mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej wylicza się według następującego wzoru:

$$P_a = 2,46 \log(0,0461G_z) + 5,16$$

G_z - oznacza średnią liczbę mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

Liczbę tę należy ustalić jako średnią ważoną liczby mieszkańców dla powiatów lub ich części wchodzących w skład nadleśnictwa, gdzie wagą jest udział powierzchni danego powiatu w powierzchni nadleśnictwa.

Jeżeli obliczony wynik jest większy od 7, należy przyjąć wartość 7.

Zestawienie 9. Ludność gmin w zasięgu Nadleśnictwa Torzym

Województwo	Powiat	Gmina	Powierzchnia Gminy [ha]	Udział pow. danej gminy w pow. Nad- leśnictwa [%]	Ludność	Wartość uśredniona (śr. ważona)
1	2	3	4	5	6	7
Lubuskie	sulęciński	Miasto Torzym	911.00	100.00	2 374	2 374
Lubuskie	sulęciński	Torzym Obszar Wiejski	36 622.00	87.10	3 777	3 290
Lubuskie	świebodziński	Łagów Obszar Wiejski	19 912.00	1.71	4 689	81
Lubuskie	sulęciński	Sulęcín Obszar Wiejski	31 152.00	1.53	5254	81
Razem						5 826

Powierzchnia leśna Nadleśnictwa wynosi 20 513.45 ha

Liczba mieszkańców wynosi: 5 826 osób

Ilość mieszkańców przypadająca na 1 ha lasu wynosi (G_z) wynosi 0.28 [os/ha]

Wartość współczynnika $P_a = 0.526 = \mathbf{1 \text{ pkt.}}$

2.5. OBLICZANIE KATEGORII ZAGROŻENIA POŻAROWEGO

Zestawienie 10. Zestawienie obliczonych wskaźników

Wskaźnik	Obliczona wartość wskaźnika	Ilość punktów
1	2	3
P_p	10.784	11
P_d	7.191	7
P_k	5.691	6
P_a	0.526	1
Razem:		25

Łącznie lasy Nadleśnictwa Torzym uzyskały 25 punktów i zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 09.07.2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów [Dz. U. 2010 nr 137, poz. 923] zakwalifikowane zostały do I kategorii zagrożenia pożarowego.

3. ANALIZA PRZYPUSZCZALNEGO OKRESU SWOBODNEGO ROZWOJU POŻARU

Rozwój i rozprzestrzenianie się pożaru do czasu rozpoczęcia akcji gaśniczej nazywa się swobodnym rozwojem pożaru. Okres swobodnego rozwoju pożaru zależy od następujących czynników:

- pogodowych tj.: wilgotność ściółki oraz siły i kierunku wiatru,
- sposobu dozoru obiektów, wykrycia i lokalizacja pożaru,
- szybkości zaalarmowania straży pożarnej,
- organizacji łączności,
- czasu dojazdu Jednostek Ochrony Przeciwpowarowej do zdarzenia, odległości pożaru od baz sprzętu pożarowego, osad i straży pożarnych,
- sieci dróg dojazdowych (publicznych i dojazdów pożarowych).

Okres swobodnego rozwoju pożaru zewnętrznego w środowisku leśnym przed przybyciem Jednostek Ochrony Przeciwpowarowej kształtuje się następująco:

- Czas jaki upłynął od powstania do momentu zauważenia pożaru przez punkt obserwacyjny, służby leśne lub osoby postronne – przyjmuje się ok. 5 minut.
- Czas potrzebny na lokalizację (ustalenie adresu) pożaru przez Punkt Alarmowo Dyspozycyjny Nadleśnictwa i zaalarmowanie JRG, przyjęcie zgłoszenia przez Powiatowe Stowowisko Kierowania – przyjmuje się do 5 minut.
- Czas na osiągnięcie pełnej gotowości bojowej i wyjazdu wozów bojowych – dla JRG PSP ok. 1 minut dla OSP w Krajowym Systemie Ratowniczo Gaśniczym ok. 5 minut pozostałe do ok. 10 minut.
- Dojazd Jednostek Ochrony Przeciwpowarowej do miejsca pożaru na odległość:
 - Około 40-45 km dla JRG PSP (odległość do najdalej oddalonych fragmentów lasu Nadleśnictwa, dla właściwych JRG) przy średniej prędkości przejazdu 40 km/godz. - przyjmuje się ok. minimum 40 minut.
 - 15 km dla OSP w KSRG (odległość z OSP na terenie Nadleśnictwa, do najdalej wysuniętych fragmentów lasu) przy średniej prędkości przejazdu 40 km/godz. - przyjmuje się ok. 25 minut.

Podjęcie pierwszych czynności gaśniczych przez wozy bojowe Jednostek Ochrony Przeciwpowarowej zgodnie z przyjętymi powyżej założeniami w kompleksach położonych ok. 15 km od siedzib Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie Nadleśnictwa, winno nastąpić po około 35-40 minutach od jego powstania. W ustaleniu tym nie uwzględniono roli samochodu patrolowo – gaśniczego będącego na wyposażeniu Nadleśnictwa. Z reguły jest on pierwszy na miejscu pożaru. Dalszy rozwój pożaru na etapie prowadzonej akcji gaśniczej zależy od rodzaju pożaru, panujących warunków meteorologicznych, dostępności wody, stosowanych środków gaśniczych, organizacji akcji gaszenia i naturalnych oraz sztucznych przerw ograniczających i osłabiających rozszerzanie się pożaru.

Przeprowadzone zostały dwie analizy różnych sytuacji (pożar całkowity młodnika (II klasa wieku) i pożar pokrywy gleby w drzewostanie IV klasy wieku). Analizy przykładowych sytuacji na terenie Nadleśnictwa Torzym przygotowano na podstawie matematycznego modelu rozwoju pożaru lasu, opracowanego w Instytucie Badawczym Leśnictwa.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Analiza I - założenia dla niekorzystnej lokalizacji pożaru i warunków meteorologicznych:

1. Nadleśnictwo: Torzym
2. Leśnictwo: Dębrznica
3. Oddział: 127
4. Wydzielenie: i - drzewostan sosnowy w wieku 37 lat na siedlisku Bśw z pokrywą mszystą
5. Rodzaj pożaru: całkowity drzewostanu
6. Obciążenie ogniowe: 12.5 kg/m² (II klasa wieku)
7. Prędkość wiatru: 10 m/s
8. Odległości od najbliższych Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej:
 - OSP Gądków Wielki - ok. 8.20 km;
 - OSP Torzym - ok. 11.20 km;
 - OSP Garbicz - ok. 9.10 km;
 - PSP Sulęcín - ok. 25.20 km;
 - Baza sprzętu (przy siedzibie nadleśnictwa Torzym) - ok. 9 Km.

Przy założeniu szeregu bardzo niekorzystnych czynników powierzchnia pożaru całkowitego młodnika rozwijającego się swobodnie przez 40 min, może osiągnąć 5.28 ha. W tym czasie spalaniu może ulec całe wydzielenie 275 c oraz częściowo kolejne wydzielenia. Teoretyczna prędkość frontu pożaru wynosi 8.82 m/min. Drzewa iglaste młodszych klas wieku płoną na całej swej wysokości, płomienie mogą sięgać 8 m. Istnieje ryzyko przejścia pożaru do sąsiednich wydzieleni oraz oddziałów o zbliżonej charakterystyce.

Swobodny rozwój i rozprzestrzenienia się pożaru przed przybyciem Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej będzie kształtował się następująco:

Zestawienie 11. Prognoza rozprzestrzeniania się pożaru całkowitego drzewostanu w II klasie wieku

Pożar całkowity młodnika, prędkość wiatru 10 m/s				
Czas [min]	Trwające działania	Pow. [ha]	Obwód [m]	Uwagi
1	2	3	4	5
0 - 5	Inicjacja procesu spalania	0.08	108	Pożar mały
5 - 10	Dostrzeżenie zdarzenia	0.33	215	
	Ustalenie lokalizacji na poziomie PAD, przyjęcie zgłoszenia przez Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego/Miejskiego			
+1	Pełna gotowość bojowa JRG, wyjazd do akcji	0.40	237	
10 - 15	Czas dojazdu JRG, gotowość bojowa Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej	0.74	323	Przejście w pożar średni
15 - 25	Czas dojazdu JRG, czas dojazdu OSP	2.06	538	
25 - 30	Czas dojazdu JRG, czas dojazdu OSP	2.97	646	
30 - 35	Przybycie OSP na miejsce	4.04	753	Czas swobodnego rozwoju pożaru
35-40	Ewentualne opóźnienie na skutek popełnionych błędów	5.28	861	Niebezpieczeństwo przeniesienia się na sąsiednie wydzielenia
40 - 45	Przybycie JRG na miejsce	6.69	968	

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Analiza II - założenia dla niekorzystnej lokalizacji pożaru i warunków meteorologicznych:

1. Nadleśnictwo: Torzym
2. Leśnictwo: Korytno
3. Oddział: 287
4. Wydzielenie: I - drzewostan sosnowy w wieku 63 lat na siedlisku BMśw z pokrywą zadarnianą.
5. Rodzaj pożaru: pokrywy trawiastej
6. Obciążenie ogniowe: 0.5 kg/m² (IV klasa wieku)
7. Wilgotność materiału: 7%
8. Prędkość wiatru: 10 m/s
9. Odległości od najbliższych Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej:
 - OSP Koryta - ok. 3.40 km;
 - OSP Pożrzadło - ok. 4.0 km;
 - OSP Torzym - ok. 10 km;
 - PSP Świebodzin - ok. 27.0 km;
 - Baza sprzętu (przy siedzibie Nadleśnictwa Torzym) - ok. 10 km.

Przy założeniu szeregu bardzo niekorzystnych czynników powierzchnia pożaru całkowitego drzewostanu rozwijającego się swobodnie przez 40 min, może osiągnąć 2.04 ha. W tym czasie spalaniu ulegnie połowa wydzielenia j.

Teoretyczna prędkość frontu pożaru wynosi 4.88 m/min.

Swobodny rozwój i rozprzestrzenianie się pożaru przed przybyciem Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej będzie kształtował się następująco:

Zestawienie 12. Prognoza rozprzestrzeniania się pożaru pokrywy gleby w IV klasie wieku

Pożar całkowity młodka, prędkość wiatru 10 m/s				
Czas [min]	Trwające działania	Pow. [ha]	Obwód [m]	Uwagi
1	2	3	4	5
0 - 5	Inicjacja procesu spalania	<0.025	<59	Pożar mały
5 - 10	Dostrzeżenie zdarzenia	0.10	119	
	Ustalenie lokalizacji na poziomie PAD, przyjęcie zgłoszenia przez Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego/Miejskiego			
	+1			
10 - 15	Czas dojazdu JRG, gotowość bojowa Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej	0.23	178	Przejsie w pożar średni
15 - 25	Czas dojazdu JRG, czas dojazdu OSP	0.63	297	
25 - 30	Czas dojazdu JRG, czas dojazdu OSP	1.24	416	
30 - 35	Przybycie OSP na miejsce	1.61	476	Czas swobodnego rozwoju pożaru
35-40	Ewentualne opóźnienie na skutek popełnionych błędów	2.04	535	Niebezpieczeństwo przeniesienia się na sąsiednie wydzielenia
40 - 45	Przybycie JRG na miejsce	2.52	595	

Na wydłużenie czasu swobodnego rozwoju pożaru mogą wpłynąć ludzkie błędy na każdym z poziomów organizacyjnych:

- Obsługa dostrzegalni - złe określenie azymutu - przedłużenie czasu podjęcia działań interwencyjnych, wzrost skali pożaru.
- Dyspozytor PAD - błędna lokalizacja pożaru na podstawie zebranych danych.
- Służba leśna - złe lub brak oznakowania dojazdu - przedłużenie czasu potrzebnego na podjęcie działań.
- Pełnomocnik nadleśniczego - złe rozpoznanie sytuacji i zła ocena zapotrzebowania.
- Drożność dojazdów pożarowych - możliwość wystąpienia złomów, wywrotów blokujących przejezdność dojazdu pożarowego w dzień prowadzenia akcji gaśniczej.

4. INWENTARYZACJA TERENOWA

Inwentaryzacja dojazdów pożarowych i obiektów inżynierii drogowej wykonana została w ramach opracowania projektu docelowej sieci drogowej Nadleśnictwa Torzym zgodnie z Zarządzeniem nr 28 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa” (załącznik nr 1 do zarządzenia). Opracowanie to zawiera szczegółowy opis stanu technicznego, rodzaju nawierzchni i innych parametrów technicznych dróg leśnych z wyszczególnieniem dojazdów pożarowych oraz stanu i parametrów technicznych obiektów inżynierii drogowej (przepustów, placów manewrowych itp.).

5. PRZYGOTOWANIE TERENU DO DZIAŁAŃ GAŚNICZYCH

5.1. UDOSTĘPNIENIE TERENU

Prawidłowo zaprojektowana sieć dojazdów pożarowych, uwzględniająca rozmieszczenie dróg publicznych i dojazdów pożarowych sąsiednich nadleśnictw, ułatwia szybkie dotarcie Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej i prowadzenie akcji gaśniczych. Warunkuje to możliwość stłumienia zagrożenia w „zarodku”.

Wszystkie dojazdy pożarowe ujęte w opracowaniu są drogami leśnymi. Zasadnicze wymagania techniczne i użytkowe dla dróg leśnych stanowiących dojazdy pożarowe, winny być kompatybilne z wymogami dla dróg klasy L (lokalne) lub klasy D (dojazdowe). Dojazdy pożarowe projektowane lub modernizowane muszą spełnić szereg parametrów, by stworzyć dogodne warunki do prowadzenia działań ratowniczych w środowisku leśnym:

- Nawierzchnia gruntowa lub utwardzona o nośności, min. 10 ton i nacisku osi 5 ton.
- Promień zewnętrzny łuków o długości, min. 11 m.
- Odstęp pomiędzy koronami drzew o szerokości, min. 6 m, zachowany do wysokości 4 m od nawierzchni jezdni.
- Jezdnia o szerokości min. 3 m.
- Plac manewrowy o wymiarach, min. 20 x 20 m – w przypadku drogi bez przejazdu.
- Mijanki o szerokości min. 3 m i długości 23 m, położone w odległości nie większej niż 300 m od siebie, z zapewnieniem z nich wzajemnej widoczności – w przypadku dróg jednopasmowych.

Analiza sieci dojazdów pożarowych i ogólnego przygotowania kompleksów leśnych do prowadzenia akcji gaśniczych potwierdza dobre i pełne udostępnienie terenu celom przeciwpożarowym. Informacje zgromadzone podczas prac terenowych pozwalają na dokładną analizę cech opisujących każdy dojazd pożarowy z osobna, pod kątem jego znaczenia w sieci, potrzeb i funkcjonalności. Indywidualne podejście racjonalizuje planowanie inwestycji drogowych, w pełni uzasadnia potrzebę remontu czy konserwacji danej drogi. Jest ono niezbędne z racji kosztowności tych prac oraz względów ekologicznych, gdyż każda droga wpływa na otaczający ją ekosystem.

W trakcie prac urzędniowych numeracja dojazdów pożarowych nie uległa zmianom. Zgodnie z obowiązującymi w PGL LP przepisami, podstawowe oznakowanie dojazdów pożarowych zostanie umieszczone na kierunkowych tablicach informacyjnych. Tablice informacyjne zostaną uzupełnione o dodatkowe oznakowanie na drzewach.

Oznakowanie dojazdów pożarowych jest zgodne z pkt. 4.6.12 oraz 4.6.13 Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu tj.: dojazdy pożarowe są oznakowane w sposób umożliwiający ich identyfikację w następujących miejscach:

- a) przy wjeździe z drogi publicznej,
- b) na skrzyżowaniach dojazdów pożarowych,
- c) na skrzyżowaniach z innymi drogami leśnymi w celu potwierdzania ich przebiegu.

PLAN OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ

Sposób oznakowania dojazdów pożarowych jest jednolity w ramach nadleśnictwa. Wytyczne w zakresie oznakowania dojazdów pożarowych określa załącznik 16 Instrukcji Ochrony Przeciwożarowej Lasu.

Wykaz oraz przebieg dojazdów pożarowych przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie 13. Przebieg dojazdów pożarowych

Lp.	Nr dojazdu pożarowego	Przebieg dojazdu pożarowego	Oddziały	Długość [km]
1	2	3	4	5
ISTNIEJĄCE				
1	1	Od drogi powiatowej 1247F do drogi wewnętrznej w miejscowości Tursk	89/90, 87, 88/81, 82, 78-76	4.90
2	1a	Od dojazdu pożarowego nr 1 do drogi wewnętrznej w kierunku miejscowości Małuszów	82-80	0.70
3	1b	Od dojazdu pożarowego nr 1 do drogi wewnętrznej w kierunku miejscowości Kownaty	82	0.30
4	2	Od drogi powiatowej 1265F do oddz 2 - zakończony placem manewrowym	8-2	2.80
5	3	Od dojazdu pożarowego nr 2 do drogi wewnętrznej w kierunku miejscowości Kownaty	7, 6, 13-11	2.60
6	4	Od drogi wewnętrznej przy drodze powiatowej nr 1264F do drogi gminnej nr 005602F (Torzym - Grabów)	108/109, 98/109, 98, 99	1.60
7	5	Od drogi gminnej nr 005602F (Torzym - Grabów) do drogi wewnętrznej biegnącej prostopadle do drogi wojewódzkiej 138	93/94	0.40
8	6	Od drogi powiatowej 1266F do dojazdu pożarowego nr 13	45/43, 21, 22, 12	1.50
9	7	Od granicy nadleśnictwa w oddz 119 do drogi gminnej 006203F	119, 118, 116, 115	1.40
10	8	Dojazd pożarowy rozpoczyna się i kończy na drodze 1266F. Przeci-na dojazd pożarowy nr 9	64, 54/63, 53/35, 53/34, 44/26, 37/22, 34/20,	3.10
11	9	Od drogi gminnej 006221F (Pniów - Kownaty) do drogi gminnej 006219F przy drodze powiatowej 1266F w miejscowości Bobrówko	44-46, 35/47, 54, 55	2.70
12	10	Dojazd pożarowy rozpoczyna się i kończy na drodze 006221F (Pniów - Kownaty)	39-44	2.50
13	11	Od drogi gminnej 006222F (Kownaty - Torzym) do dojazdu pożarowego nr 10 na granicy oddziałów 39/40	63, 62, 61, 55/54, 39/40	2.20
14	12	Od drogi gminnej 006218F (Pniów - droga powiatowa 1266F) do drogi gminnej 002221F (Pniów - Kownaty)	74/85, 73/84, 72/82, 81, 91/92,	2.70
15	13	Od dojazdu pożarowego nr 6 do drogi gminnej nr 006204F (Bobrówko - Lubień)	12-14	1.50
16	14	Od drogi gminnej 006204F (Lubów - Bobrówko) do drogi powiatowej 1257F (Lubów - Lubień)	18, 10/11, 8/9, 9	2.90
17	15	Od dojazdu pożarowego nr 27 do Granicy nadleśnictwa	156/169, 157/170, 158/171, 159/172	1.50
18	16	Od dojazdu pożarowego nr 18 do drogi gminnej 006206F naprzeciwko dojazdu pożarowego nr 14	48, 49, 41, 31, 31/30, 18-17/30, 16/29-28, 15/27	2.90

PLAN OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ

Lp.	Nr dojazdu pożarowego	Przebieg dojazdu pożarowego	Oddziały	Długość [km]
1	2	3	4	5
ISTNIEJĄCE				
19	17	Od drogi wewnętrznej w miejscowości Wystok do dojazdu pożarowego nr 18	43, 42, 50, 49	1.30
20	18	Od drogi wewnętrznej w miejscowości Bobrówko do granicy polno-leśnej, przez drogę wewnętrzną do drogi powiatowej 1257F (Bielice - Wystok)	47/56-57, 48/58, 49/59, 60, 60/69, 61/70, 62/72	3.50
21	19	Od dojazdu pożarowego nr 51 do granicy polno-leśnej w oddziale 185	187-185	0.80
22	20	Przebiega Od granicy do granicy nadleśnictwa. Jest łącznikiem dojazdu pożarowego nr 20 w nadleśnictwie Ośno Lubuskie	1, 2	0.60
23	22	Od dojazdu pożarowego nr 7 do drogi wewnętrznej biegnącej w kierunku miejscowości Wystok	119, 118	0.70
24	23	Od drogi powiatowej 1257F (Bielice - Wystok) do drogi gminnej 006214F	128, 151	0.90
25	24	Od oddziału 135 do oddziału 140	135 - 140	4.10
26	25	Od drogi gminnej 006223F (DK92 - droga powiatowa 1263F)	214/215, 234/235, 254/255, 267/268, 280/281, 280, 293, 292/293	4.50
27	26	Od dojazdu pożarowego nr 24 do drogi powiatowej 1255F	141/142, 146/147	0.80
28	27	Od drogi powiatowej nr 1255F do drogi wewnętrznej przy oddziale 170	156, 169, 170	1.70
29	28	Od DK92 (Torzym - Koryta) do drogi powiatowej nr 1264F (Torzym - Walewice)	173-171, 121	1.90
30	29	Od drogi gminnej 006210F w miejscowości Drzewce Kolonia do drogi wewnętrznej biegnącej w kierunku miejscowości Koryta	299, 298, 284- 281, 268-266, 253	3.20
31	30	Od drogi powiatowej 1263F do drogi gminnej (Drzewce Kolonia - Koryta)	218, 238, 238/239, 259, 272	2.20
32	31	Od drogi powiatowej 1263F do drogi gminnej 006224F	156, 175/176, 200/201, 220/221	2.70
33	32	Od drogi wojewódzkiej nr 138 (Dębznica - Torzym) do drogi gminnej 006225F	159, 179	0.50
34	33	Od drogi gminnej 006224F (Drzewce Kolonia - dojazd pożarowy nr 31) do dojazdu pożarowego nr 41 przy drodze powiatowej nr 1261F (Garbicz - Torzym)	207B- 207C/233, 207D, 242, 243, 182-184, 163, 152, 153, 141/153, 142/154, 142, 143, 53, 39, 40	6.20
35	34	Dojazd pożarowy rozpoczyna się i kończy na drodze gminnej 006212F W miejscowości Drzewce Kolonia	279-282, 260, 261	1.90
36	35	Od drogi powiatowej do drogi gminnej 006210F	317, 300, 301, 284, 285, 264, 265, 238, 209	4.20

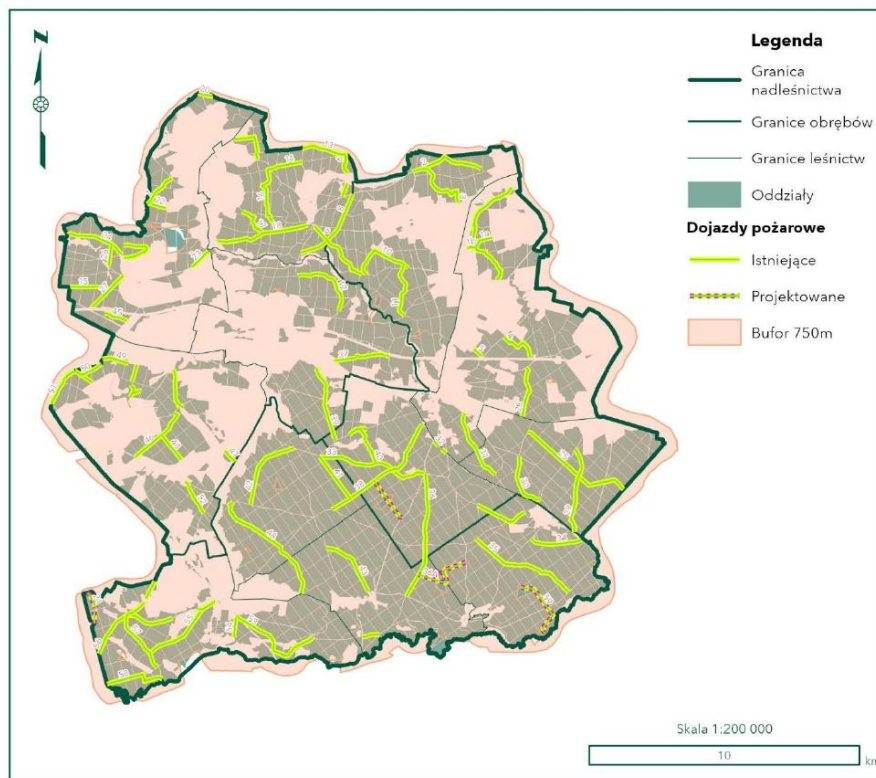
PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Lp.	Nr dojazdu pożarowego	Przebieg dojazdu pożarowego	Oddziały	Długość [km]
1	2	3	4	5
ISTNIEJĄCE				
37	36	Od drogi wojewódzkiej nr 138 (Torzym – Dębrznica) do drogi wojewódzkiej nr 138 (Dębrznica – Siedlisko)	182, 207, 208, 228, 229, 248-250, 215-218, 218-219/247, 252, 253	5.40
38	37	Od Dk92 do drogi gminnej biegnącej w kierunku Torzymia	106-105/110, 109-107	2.10
39	38	Od drogi wewnętrznej przy drodze o nazwie Kolonia Leśna do drogi gminnej 001003F przy PCW 19	132/147, 148-151, 152/164, 153/165, 154/166, 155/167, 67/81, 68/82, 69/83, 70/84	4.90
40	39	Od drogi wewnętrznej przy wiadukcie w miejscowości Pniów do drogi powiatowej nr 1261F	255, 260, 266, 267, 272, 273, 139-136	3.60
41	40	Od dojazdu pożarowego nr 39 do dojazdu pożarowego nr 33	137, 136, 140, 152	1.40
42	41	Od dojazdu pożarowego nr 33 do dojazdu pożarowego nr 38	54, 68	1.90
43	42	Od drogi gminnej 001003F do drogi powiatowej 1261F	48, 47, 34-29	3.00
44	43	Od drogi wewnętrznej w miejscowości Dębrznica do drogi gminnej 006227F	198, 197, 180, 153, 154, 129	2.40
45	44	Od drogi wojewódzkiej nr 139 (Gądków Wielki – Dębrznica) do drogi gminnej 001003F	159, 158, 133, 90, 91, 77, 63, 64, 50, 51, 37	4.90
46	45	Od drogi gminnej 006205F do oddziału 174. Kończy się miejscem manewrowym	173-174	0.90
47	46	Od drogi wojewódzkiej 139 (Lubin – Mierczany) do drogi powiatowej 1256F w miejscowości Boczów	223-217, 212, 205, 204	3.80
48	47	Od drogi powiatowej 1260F do dojazdu pożarowego nr 46	239, 212	0.80
59	48	Od dojazdu pożarowego nr 46 do granicy polno-leśnej w oddziale 228/229, kończy się zawrotką	219/220, 228/229	1.20
60	49	Od drogi powiatowej 1256F do granicy nadleśnictwa w oddziale 184	190, 181- 184	2.50
61	50	Od dojazdu pożarowego nr 19 do drogi gminnej 006250F	186-185	0.90
62	51	Od dojazdu pożarowego nr 19 do drogi wojewódzkiej nr 139 (Jarzmanice – Lubin)	187, 188, 194	1.50
63	52	Od drogi gminnej 001003F do drogi powiatowej 1260F (Gądków Mały – Garbicz)	141, 248, 252	1.40
64	53	Od drogi wewnętrznej w miejscowości Gądków Wielki do drogi gminnej 008002F w kierunku Dębrznica	162, 191, 231-238	3.80
65	54	Od drogi wewnętrznej w miejscowości Gądków Wielki do drogi wewnętrznej biegnącej w kierunku drogi powiatowej przy PCW 30	163, 164	0.70
66	55	Od dojazdu pożarowego nr 57 do drogi powiatowej w miejscowości Gądków Wielki	143-138	3.20

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Lp.	Nr dojazdu pożarowego	Przebieg dojazdu pożarowego	Oddziały	Długość [km]
1	2	3	4	5
ISTNIEJĄCE				
67	56	Od dojazdu pożarowego nr 55 do granicy nadleśnictwa	138, 119, 120, 112, 107-111, 116	3.80
68	57	Od drogi powiatowej 1251F Przy miejscowości Gądków Mały do drogi wewnętrznej przy oddziale 144	98, 107-109, 113, 122, 143/144	4.00
69	58	Od PCW 31 do granicy nadleśnictwa	171, 172, 145/173, 146/174, 147/175, 148/175	2.30
Łącznie				140.30
PROJEKTOWANE				
70	21	Od drogi gminnej 001004F (Sądów - Bargów) do granicy nadleśnictwa	103, 106	1.00
71	36A	Od dojazdu pożarowego nr 36 w oddziale 216 do drogi gminnej biegnącej w kierunku miejscowości Drzewce	216, 244-241	2.50
72	38A	Od dojazdu pożarowego nr 38 do drogi wojewódzkiej nr 138	165/166, 186/187, 210/211, 210	1.70
73	59	Od oddziału 303 do oddziału 329	303, 303/302, 319/320, 328, 329	2.50
Łącznie				7.70

Na obszarze nadleśnictwa Torzym zinwentaryzowano łącznie 73 dojazdów pożarowych, w tym 69 istniejących o długości 140.30 km oraz 4 projektowanych o długości 7.70 km. Należy podkreślić, że numeracja dojazdów istniejących została zachowana bez zmian, przy czym układ nadanych numerów nieznacznie nie ma charakteru ciągłego.

Rysunek 3 Pokrycie buforem 750 m od dojazdów pożarowych oraz dróg publicznych

Odległość pomiędzy dowolnym punktem lasu w zarządzie Nadleśnictwa Torzym a najbliższą drogą publiczną, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych, lub drogą, o której mowa w §7 ust.1 Rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej lasów nie przekracza 750 metrów zgodnie z §8 pkt 1, Rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej lasów.

Poza drogami publicznymi oraz dojazdami pożarowymi w zasięgu Nadleśnictwa Torzym istnieje dobrze rozbudowana sieć dróg leśnych przejezdnych dla samochodów ciężarowych oraz dróg wewnętrznych innych własności (gminnych, Skarbu Państwa), które w razie potrzeby mogą służyć za drogi ewakuacyjne. Taka sieć dojazdów pożarowych w połączeniu z drogami publicznymi spełnia wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

Drogi leśne wykorzystywane jako dojazdy pożarowe, które były remontowane lub wybudowane po wejściu w życie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów roku spełniają wymagania wskazane w § 7.2 ww. Rozporządzenia.

Od dojazdów pożarowych wymaga się wolnej od grubych gałęzi przestrzeni (skrajni) o sześciometrowej szerokości, pozwalającej na swobodny przejazd wozów gaśniczych straży

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

pożarnej. Również mniejsze gałęzie, czy rozrastająca się nadmiernie roślinność krzewiasta może ograniczyć skrajnię, znacznie pogarszając widoczność. Utrzymanie właściwej skrajni jest kluczowym zadaniem. Nawierzchnia drogi szybciej ulega degradacji w przypadku większego ocienienia, gdyż dostęp promieni słonecznych oraz przepływ powietrza jest znacznie ograniczony. Jest to również przyczyną dłuższego zalegania pokrywy śnieżnej, co skutkuje dodatkowymi utrudnieniami w ruchu pojazdów w okresie wczesnowiosennym. Istotne jest, aby dla dojazdów pożarowych utrzymywać pas drogowy o szerokości 6 m lub większej. Dzięki temu przewietrzenie pasa drogowego będzie lepsze a nawierzchnia nie będzie narażona na przyspieszony proces niszczenia. Przycinania skrajni drogowej należy dokonywać systematycznie w czasie cięć gospodarczych, intensyfikując je odpowiednio wzdłuż pasa drogowego.

Równie ważna jest stała pielęgnacja istniejących mijanek. Stanowią one mniej uczęszczane poszerzenie jezdni, które szybko zarasta roślinnością. By uniknąć degradacji nawierzchni należy systematycznie usuwać pojawiającą się roślinność. Pas drogowy dojazdu pożarowego powinien zapewnić możliwość mijania się pojazdów. Zaleca się wyznaczenie w terenie poszerzeń jezdni na dojazdach pożarowych niebędących środkami trwałymi Nadleśnictwa w miejscach skrzyżowań z liniami oddziałowymi i innymi drogami leśnymi lub innymi, przerzedzonych partiach drzewostanu, niewymagających intensyfikacji cięć.

W miejscach, gdzie dojazd pożarowy łączy się z drogą publiczną, powinna być zapewniona widoczność drogi z pierwszeństwem przejazdu umożliwiającą podjęcie decyzji o wykonaniu zamierzonego manewru lub o konieczności zatrzymania się przed skrzyżowaniem.

Sieć szlaków komunikacyjnych na terenie Nadleśnictwa posiada oznakowanie w postaci tablic informacyjnych, które są ustawione w terenie przy sieci komunikacyjnej, ułatwiając w ten sposób orientację w przypadku wystąpienia zagrożenia pożarowego.

Liczba oraz rozmieszczenie tablic są corocznie uzgadniane w marcu, w ramach inwentaryzacji oznakowania przeciwpożarowego. W ramach uzgadniania sposobów postępowania na wypadek pożaru lasu

Na dzień dzisiejszy ustalono aktualną liczbę i rozmieszczenie tablic zgodnie ze stanem faktycznym w terenie oraz przedstawiono w tabeli poniżej.

Zestawienie 14. Lokalizacja tablic informacyjno-ostrzegawczych

Lp.	Leśnictwo	Oddział leśny	Droga publiczna nr (relacja)	Obszar KP PSP
1	2	3	4	5
1.	Grabów	194 k	DK92 (Koryta - Torzym)	Sulęcín
2.	Przęsłice	71 d	DP 1265F (Torzym - Sulęcín)	Sulęcín
3.	Torzym	132 n	Dojazd pożarowy nr 38	Sulęcín
4.	Torzym	160 b	DW 138 (Torzym - Dębrznica)	Sulęcín
5.	Torzym	182 k	DW 138 (Torzym - Dębrznica)	Sulęcín
6.	Mierczany	194 c	DW 139 (Torzym - Rzepin)	Sulęcín
7.	Mierczany	204 a	DP 1256F (Torzym - Lubin)	Sulęcín
8.	Dębrznica	223 j	DW 138 (Torzym - Dębrznica)	Sulęcín
9.	Grabów	85 g	DW 138 (Torzym - Sulęcín)	Sulęcín
10.	Tarnawa	6 d	DP 1256F (Torzym - Ośno Lubuskie)	Sulęcín
11.	Mierczany	179 a	DK92 (Koryta - Torzym)	Sulęcín

5.2. ZAOPATRZENIE W WODĘ

Jednym z największych problemów w trakcie prowadzonej akcji gaśniczej jest zapewnienie ciągłości podawania wody na front pożaru. Trudność ta wynika z konieczności dostarczania wody na duże odległości. W związku z powyższym stosuje się mniej wydajną metodę w formie dowożenia wody lub efektywniejszą, lecz bardziej skomplikowaną, opartą na systemach przetłaczania wody przez autopompy i motopompy pożarnicze.

Stosowane w pożarnictwie pompy oraz armatura wodna, wymagają by woda była czysta i nie zawierała zanieczyszczeń stałych. Od punktów czerpania wody zlokalizowanych na naturalnych zbiornikach i ciekach wymaga się minimum 50 cm głębokości w odległości

do 2 - 3 m od brzegu. Z takiej głębokości Jednostki Ochrony Przeciwopożarowej są w stanie pobrać wodę każdym sprzętem, zarówno motopompą, inżektorem czy autopompą. Ukształtowanie brzegu stanowi ważny czynnik określający przydatność punktu do czerpania wody. Najlepiej, aby lustro wody było praktycznie na wysokości brzegu, możliwa jest różnica poziomów do 1-2 m. Szerokość podjazdu do punktu czerpania powinna wynosić 3-4 m (istotna z punktu widzenia czerpania wody autopompą z samochodu pożarniczego). Punkty czerpania wody zlokalizowane są przy drogach publicznych, dojazdach pożarowych lub są z nimi połączone dojazdami do punktów czerpania wody.

Na terenach leśnych do ogólnego bilansu potencjalnych źródeł wody, brane pod uwagę są wszystkie zasoby możliwe do podjęcia przez aktualnie posiadany sprzęt. Jako zaopatrzenie wodne obszarów leśnych trzeba uznać hydranty zlokalizowane w pobliskich miejscowościach, ciekach wodnych oraz zbiorniki znajdujące się w odległości do 1,5 km od granicy lasu (w porozumieniu z właścicielem lub zarządcą tych zbiorników). Można na nich lokalizować improwizowane punkty czerpania wody celem uzupełnienia podstawowej sieci wyznaczonych PCW.

Zgodnie z §39. ust.15 źródła wody użyte do celów ochrony przeciwpożarowej, hydranty zewnętrzne lub inne punkty poboru wody, oraz stanowiska czerpania wody zapewniają zachowanie odległości dowolnego punktu położonego w lesie do najbliższego stanowiska czerpania wody, hydrantu zewnętrznego, lub innego punktu poboru wody nie większej niż 3 km w lasach zaliczonych do I KZPL.

Należy utrzymać wymagane stanowiska, zapewniając dobry dostęp dla Jednostek Ochrony Przeciwopożarowej. Duża ilość potencjalnych ujęć wody pozwala bardzo dobrze zabezpieczyć tereny leśne na wypadek pożaru.

Punkty czerpania wody spełniają wymagania określone w §39 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

W związku ze zmianą ww. Rozporządzenia Nadleśnictwo w okresie 3 lat od jego uprawomocnienia mają obowiązek dostosowywać się do jego zapisów tj.:

Ust.15. W lasach, o których mowa w ust. 2, liczba i rozmieszczenie źródeł wody do celów przeciwpożarowych, hydrantów zewnętrznych lub innych punktów poboru wody oraz stanowisk czerpania wody powinny:

- 1) zapewniać, z zastrzeżeniem ust. 16, zachowanie odległości od dowolnego punktu położonego w lesie do najbliższego stanowiska czerpania wody, hydrantu zewnętrznego lub innego punktu poboru wody nie większej niż:
 - a) 3 km – w lasach I kategorii zagrożenia pożarowego,
 - b) 1.5 km – w lasach I kategorii zagrożenia pożarowego dla hydrantów traktowanych jako PCW o wydajności mniejszej niż 10 dm³/s

Ust.6. Źródła wody do celów przeciwpożarowych, o których mowa w ust. 4 pkt 1–3 i 5, powinny być wyposażone w stanowiska czerpania wody z utwardzoną nawierzchnią o nośności nie mniejszej niż wymagana dla dojazdów pożarowych.

Ust.7. Stanowiska czerpania wody przy źródłach wody do celów przeciwpożarowych, o których mowa w ust. 4 pkt 1–3, powinny umożliwiać pobieranie wody z głębokości nie większej niż 4 m, mierząc od lustra wody do poziomu stanowiska czerpania wody, z wykorzystaniem autopomp lub motopomp pożarniczych.

Ust.8. Stanowisko czerpania wody powinno mieć szerokość co najmniej 4 m i długość co najmniej 12 m oraz być wykonane w sposób umożliwiający wjazd i wyjazd, a także postój samochodu ratowniczo-gaśniczego o długości 12 m. W przypadku gdy lokalne uwarunkowania terenowe uniemożliwiają wykonanie stanowiska o takich wymiarach, dopuszcza się stanowisko o szerokości co najmniej 3 m i długości co najmniej 5 m, umożliwiające pobór wody przez zasysanie z wykorzystaniem motopompy przenośnej lub przewoźnej.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

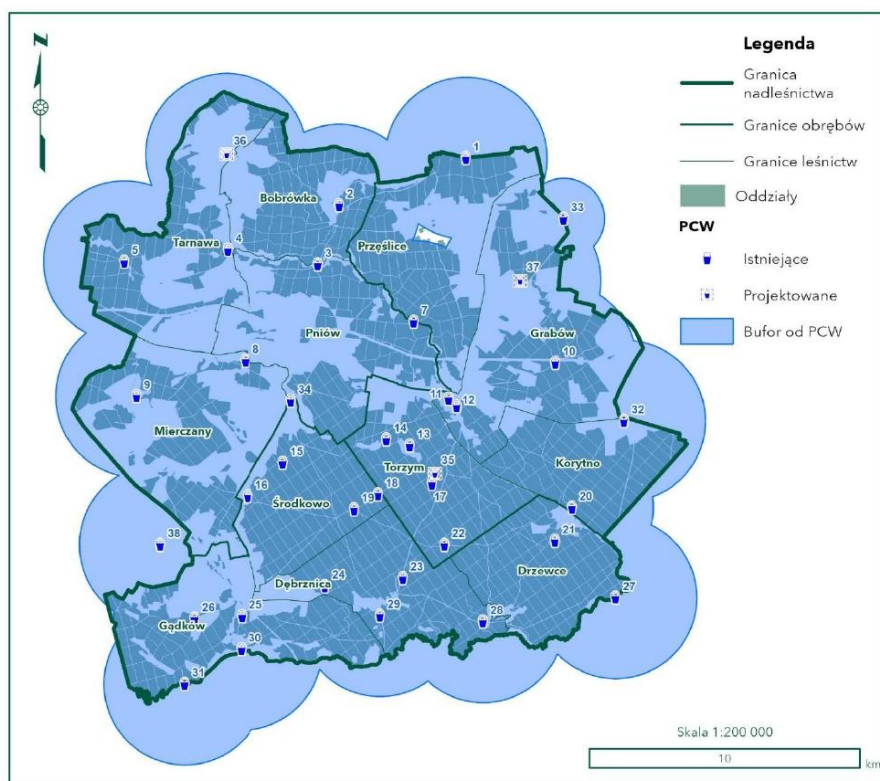
Ust.9. Odległość stanowiska czerpania wody od miejsca, w którym jest pobierana woda ze źródła wody do celów przeciwpożarowych, oraz przyjęte rozwiązania w zakresie dostępu do tego miejsca powinny umożliwiać pobór wody z wykorzystaniem pożarniczych węży:

- 2) tłocznych o łącznej długości do 40 m – w przypadku gdy przewiduje się tłoczenie wody od źródła bezpośrednio do stanowiska;
- 3) ssawnych o łącznej długości do 7,5 m – w przypadku gdy przewiduje się zasysanie wody ze źródła bezpośrednio do stanowiska, z zastrzeżeniem ust. 10.

Ust.10. Jeżeli do poboru wody ze źródła wody do celów przeciwpożarowych jest wykorzystywany punkt poboru wody z nasadą ssawną służącą do podłączenia pompy pożarniczej z wykorzystaniem pożarniczych węży ssawnych, odległość tego punktu od stanowiska czerpania wody nie powinna przekraczać 2 m.

Ust.11. W przypadku gdy każdy ze zbiorników, o których mowa w ust. 4 pkt 2, ma własne stanowisko czerpania wody, stanowiska te powinny być połączone dojściem o długości nieprzekraczającej 50 m i szerokości co najmniej 1,5 m umożliwiającym transport motopompy.

Ust.14 Do hydrantów zewnętrznych lub innych punktów poboru wody oraz stanowisk czerpania wody należy doprowadzić dojazd pożarowy w sposób zapewniający stałą przejezdnosc drogi dla pojazdów pożarniczych, również w czasie pobierania wody.

Rysunek 4 Pokrycie buforem od punktów czerpania wody

PLAN OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ

Zestawienie 15. Wykaz oraz charakterystyka punktów czerpania wody

Lp.	Nr PCW	Adres leśny	Leśnictwo	Lokalizacja PCW wg WGS 84	Lokalizacja PCW wg PUWG 1992	Rodzaj PCW (naturalny/sztuczny)	Pojemność PCW [m³]	Uwagi (np.: dostęp, sposób poboru wody, płac manewrowy)	Dojazd z drogi/dojazd nr
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ISTNIEJĄCE									
1	1	5 c	Przęsłice	15.080245 E 52.391964 N	X: 510122 Y: 233396	Sztuczny Zbiornik podziemny	50	Samochód + motopompa	2
2	2	39 h	Bobrowka	15.012928 E 52.374000 N	X: 508377 Y: 228709	Sztuczny Zbiornik otwarty	Bez ograniczeń	Motopompa	Droga powiatowa nr 1266F
3	3	66 l	Bobrowka	15.003115 E 52.353894 N	X: 506179 Y: 227918	Naturalny Rzeka Ilanka	Bez ograniczeń Okresowo 1,5 m³/s	Samochód + motopompa	Droga powiatowa nr 1266F
4	4	128 b	Tarnawa	14.953548 E 52.357138 N	X: 506727 Y: 224566	Naturalny Rzeka Ilanka	Bez ograniczeń Okresowo 1,5 m³/s	Samochód + motopompa	Droga powiatowa nr 1257F
5	5	147 d	Tarnawa	14.897653 E 52.351234 N	X: 506286 Y: 220725	Naturalny Jezioro Irodzińskie	Bez ograniczeń	Motopompa	26 Droga powiatowa nr 1255F
6	7	90A b	Pniów	15.056807 E 52.336652 N	X: 504062 Y: 231469	Naturalny Rzeka Ilanka	Bez ograniczeń Okresowo 1,5 m³/s	Samochód + motopompa	Droga gminna nr 006222F
7	8	201 b	Mierczany	14.966471 E 52.320639 N	X: 502622 Y: 225219	Naturalny Jezioro Wielkie	Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	Droga powiatowa nr 1260F Droga Krajowa nr 92
8	9	191 p	Mierczany	14.908363 E 52.306722 N	X: 501298 Y: 221174	Naturalny Jezioro Lubirskie	Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	Droga gminna nr 006205F
9	10	120 c	Grabów	15.134812 E 52.325489 N	X: 502535 Y: 236711	Sztuczny Zbiornik podziemny	50	Samochód + motopompa	Droga powiatowa nr 1264F
10	11	124 k	Grabów	15.078077 E 52.311611 N	X: 501201 Y: 232764	Sztuczny Hydrant	2-5 dm³/s	Samochód	Ulica Wodna Droga Krajowa nr 92
11	12	Przy 131 d	Grabów	15.082588 E 52.309304 N	X: 500928 Y: 233058	Naturalny Ciek Ilanka	10 dm³/s Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	Droga wojewódzka nr 138
12	13	135 w	Torzyn	15.058374 E 52.295428 N	X: 499475 Y: 231324	Naturalny Jezioro Wilcze	Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	38 Droga powiatowa 1261F
13	14	136 k	Torzyn	15.045511 E 52.297026 N	X: 499701 Y: 230457	Naturalny Jezioro Karasienko	Bez ograniczeń	Motopompa	14
14	15	32 b	Środkowo	14.990081 E 52.287324 N	X: 498831 Y: 226651	Sztuczny Zbiornik otwarty	Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	42
15	16	37 a	Środkowo	14.971938 E 52.275571 N	X: 497593 Y: 225312	Sztuczny Zbiornik wody	Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	Droga gminna nr 001003F
16	17	184 g	Torzyn	15.071511 E 52.283085 N	X: 498055 Y: 232145	Naturalny Zbiornik wody - bagno	Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	33
17	18	67 m	Środkowo	15.042583 E 52.278613 N	X: 497645 Y: 230146	Sztuczny Zbiornik otwarty	Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	38
18	19	70 c	Środkowo	15.030143 E 52.273193 N	X: 497110 Y: 229265	Sztuczny Zbiornik podziemny	50	Samochód + motopompa	38
19	20	272 l	Korytno	15.147993 E 52.272690 N	X: 497175 Y: 237326	Naturalny Zbiornik wody - bagno	Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	30 Droga gminna nr 006210F
20	21	261 f	Drzewce	15.139760 E 52.266273 N	X: 495936 Y: 236697	Sztuczny Zbiornik podziemny	50	Samochód + motopompa	34

29

PLAN OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ

Lp.	Nr PCW	Adres leśny	Leśnictwo	Lokalizacja PCW wg WGS 84	Lokalizacja PCW wg PUWG 1992	Rodzaj PCW (naturalny/sztuczny)	Pojemność PCW [m³]	Uwagi (np.: dostęp, sposób poboru wody, płac manewrowy)	Dojazd z drogi/dojazd nr
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
21	22	249 f	Torzyn	15.080067 E 52.263000 N	X: 495791 Y: 232607	Sztuczny Zbiornik otwarty	150	Samochód + motopompa	36 Droga gminna 006210F
22	23	195 k	Dębrznica	15.058522 E 52.251192 N	X: 494559 Y: 231066	Sztuczny Zbiornik podziemny	50	Samochód + motopompa	Droga wojewódzka nr 138
23	24	159 m	Dębrznica	15.016551 E 52.247135 N	X: 494265 Y: 228179	Sztuczny Zbiornik otwarty	Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	44
24	25	136 f	Gądków	14.972297 E 52.235572 N	X: 493147 Y: 225089	Sztuczny Zbiornik podziemny	50	Samochód + motopompa	Droga powiatowa nr 1162F
25	26	119 f	Gądków	14.946580 E 52.213859 N	X: 493055 Y: 223324	Sztuczny Zbiornik podziemny	50	Samochód + motopompa	56
26	27	Przy 326 m	Drzewce	15.174129 E 52.248483 N	X: 493835 Y: 238936	Naturalny Rzeka Pliszka	Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	Droga powiatowa nr 1262F
27	28	Przy 293 a	Dębrznica	15.103065 E 52.238164 N	X: 492947 Y: 234026	Naturalny Ciek	10 dm³/s Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	Droga powiatowa nr 1234F
28	29	223 z	Dębrznica	15.047219 E 52.238322 N	X: 493171 Y: 230217	Naturalny Zbiornik wody - bagno	Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	Droga wojewódzka nr 138
29	30	Przy 166 h	Gądków	14.972988 E 52.224576 N	X: 491923 Y: 225068	Naturalny Rzeka Pliszka	Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	Droga powiatowa 1162F
30	31	Przy 170 j	Gądków	14.943265 E 52.211978 N	X: 490636 Y: 222961	Naturalny Rzeka Pliszka	Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	Droga wewnętrzna 57 i 58
31	32	Przy 264 a	Korytno	15.173713 E 52.307375 N	X: 500381 Y: 239253	Sztuczny Zbiornik otwarty	Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	Droga powiatowa nr 1259F
32	33	Przy 76 m	Grabów	15.135134 E 52.373586 N	X: 507879 Y: 237019	Sztuczny Hydrant	2-5 dm³/s	Samochód + motopompa	Droga wojewódzka nr 138
33	34	Przy 259 r	Pniów	14.992545 E 52.308091 N	X: 501129 Y: 226917	Naturalny Jezioro Garbicz	Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	Droga powiatowa nr 1260F
34	38	304 b	Nadl. Cybinka Bargów	14.925771 E 52.257769 N	X: 495791 Y: 222053	Zbiornik - sztuczny	250	Cybinka: PCW projektowany	Cybinka DP 16 droga powiatowa 1251F
PROJEKTOWANE									
34	35	183 b	Torzyn	15.072570 E 52.286449 N	X: 510265 Y: 224505	Naturalny Zbiornik wodny			33
35	36	Przy 9 s	Tarnawa	14.949750 E 52.388645 N	X: 498425 Y: 232327	Naturalny Zbiornik otwarty	Bez ograniczeń	Samochód + motopompa	Droga gminna 006215F
36	37	90 i	Grabów	15.113062 E 52.352152 N	X: 505577 Y: 235389	Sztuczny Zbiornik podziemny	50	Samochód + motopompa	1

30

PLAN OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

Punkty czerpania wody dla celów gaśniczych są poddawane odpowiednim przeglądom w zakresie potwierdzenia możliwości poboru w nich wody i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z poniższymi przepisami:

Ust.17. Zbiorniki sztuczne oraz studnie, stanowiące źródła wody do celów przeciwpożarowych, a także rozwiązania techniczne przewidziane do poboru wody z tych źródeł, powinny być poddawane co najmniej raz w roku, w okresie od dnia 1 marca do dnia 30 kwietnia, nie wcześniej jednak niż po ustąpieniu pokrywy śnieżnej, przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym w sposób zapewniający ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie.

Ust.18. Zbiorniki naturalne oraz cieki wodne ze stanowiskami czerpania wody, stanowiące źródła wody do celów przeciwpożarowych, powinny być poddawane w okresie od dnia 1 marca do dnia 30 września przeglądom w zakresie potwierdzenia możliwości poboru z nich wody w wymaganej ilości na wypadek pożaru nie rzadziej niż raz na dwa miesiące, a także niezwłocznie po wprowadzeniu zakazu wstępu do lasu z uwagi na występowanie dużego zagrożenia pożarowego, jeżeli od ostatniego przeglądu do wprowadzenia tego zakazu minęło więcej niż 30 dni. Rozwiązania techniczne przewidziane do poboru wody z tych źródeł powinny być poddawane co najmniej raz w roku, w okresie od dnia 1 marca do dnia 30 kwietnia, nie wcześniej jednak niż po ustąpieniu pokrywy śnieżnej, przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym w sposób zapewniający ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie.

Punkt czerpania wody oznaczony numerem 38, jest punktem czerpania wody sąsiedniego nadleśnictwa. Został wykorzystany do spełnienia warunku pokrycia 3 km buforem terenów Nadleśnictwa Torzym w I kategorii zagrożenia pożarowego lasu.

Punkty czerpania wody są oznaczone zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa zgodnie z §39 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

Punkty czerpania wody powinny być przystosowane do celów przeciwpożarowych zgodnie z pkt. 4.8 Zaopatrzenie wodne ppkt 4.8.6. Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu. Wskazane wymagania dotyczące PCW mogą nie być spełnione przez cały rok ze względu na panujące warunki klimatyczne i hydrologiczne obszaru Nadleśnictwa Torzym.

W obszarze Nadleśnictwa Torzym znajduje się łącznie 36 punkty czerpania wody. Z tego 35 zlokalizowanych jest w granicach terytorialnych nadleśnictwa, natomiast jeden PCW położony poza tym obszarem został wyróżniony w tabeli odpowiednim kolorem (nr 33). Należy również zaznaczyć, że numeracja punktów została zachowana, jednak nie przebiega w sposób ciągły ze względu usunięcia PCW nr 6 decyzją Lubuskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Gorzowie Wlkp. Z dnia 17 czerwca 2020 r.

5.3. BAZA SPRZĘTU

Do utrzymywania baz sprzętu wykorzystywanego w czasie gaszenia pożarów i dogaszania pożarysk zobowiązani są wszyscy zarządcy, dzierżawcy i właściciele lasów. Na leśny sprzęt przeciwpożarowy składają się narzędzia i urządzenia przydatne do ograniczania rozprzestrzeniania, gaszenia i dogaszania pożarów lasów. Wyposażenie Nadleśnictwa należy traktować wyłącznie jako sprzęt wspomagający akcję gaśniczą w lasach, użytkowany do dogaszania pożaru i zabezpieczenia terenu przed rozprzestrzenianiem się pożaru oraz ułatwienia i umożliwienia prowadzenia w terenie akcji ratunkowo-gaśniczej.

Baza sprzętu zlokalizowana w Nadleśnictwie Torzym spełnia wymagania wskazane w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Po postawieniu w stan gotowości, możliwe jest szybkie zorganizowanie transportu na miejsce, gdzie zlokalizowano ogień. W poniższej tabeli ujęto sprzęt przeciwpożarowy znajdujący się na stanie Nadleśnictwa:

Zestawienie 16. Wyposażenie bazy sprzętu ppoż.

Adres bazy sprzętu	ul. Wodna 1, 66-235 Torzym	
Adres leśny	14-14-2-06-124	
Lokalizacja wg PUWG 1992	X: 501181.31	Y: 232764.25
Lokalizacja wg WGS'84	52.311503 N	15.078546 E
Wyposażenie bazy		Ilość
1	2	
Hydronetki plecakowe		10
Kopata		125
Tłumice		25
Plug do wyorywania pasów przeciwpożarowych		2
Pompa pływająca		2
Samochód patrolowo-gaśniczy		1

Na wyposażeniu bazy nadleśnictwa znajduje się ciągnik oraz beczkowóz meprozet.

5.4. ZALECENIA W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Do zadań Nadleśnictwa, służących udostępnieniu kompleksów leśnych należy:

- Wykonanie prac remontowych, mających na celu poprawę dostępności obszarów leśnych dla typowego sprzętu będącego w użyciu straży pożarnej, ze szczególnym nastawieniem na stabilizację nawierzchni i poszerzeniem wskazanych odcinków, dostosowując drogi do wymagań określonych w rozporządzeniu MŚ z dnia 26 marca 2006 r, w kolejności wynikającej z bieżących potrzeb i możliwości finansowania.
- Oznaczenie w terenie dojazdów pożarowych i dojazdów do PCW - zgodnie z IOPL.
- Kontrolowanie stanu technicznego dojazdów pożarowych (szczególnie po obfitych opadach deszczu, topnieniu pokrywy śnieżnej, po zakończeniu prac wywozowych i akcjach gaśniczych).
- Kontrolowanie stanu oznaczeń dojazdów pożarowych oraz stanu pobliskiej roślinności, by w razie konieczności odsłonić oznakowania.
- Pielęgnowanie skrajni w celu zapewnienia stałej widoczności i bezpieczeństwa przejazdu. Przycinania skrajni drogowej należy dokonywać systematycznie w czasie cięć gospodarczych, intensyfikując je odpowiednio wzdłuż pasa drogowego.
- Wyznaczenie w terenie poszerzeń jezdni (umożliwiających manewr mijania) na dojazdach pożarowych niebędących środkami trwałymi Nadleśnictwa w trakcie prowadzenia prac gospodarczych w bezpośrednim sąsiedztwie danej drogi.
- Pielęgnowanie istniejących mijanek.
- Usunięcie przeszkód ograniczających pole widoczności przy zjazdach z dróg publicznych.
- Kontynuowanie tworzenia biologicznych pasów przeciwpożarowych.

Do zadań Nadleśnictwa, służących utrzymaniu zaopatrzenia w wodę należy:

- Umocnienie i wyrównanie wskazanych miejsc do manewrowania.
- Oznakowanie dróg dojazdowych do punktów czerpania wody.
- Kontrolowanie stanu wody w punktach czerpania i podejmowanie stosownych działań celem zapewnienia wymaganych źródeł wody dla celów przeciwpożarowych.

Do zadań Nadleśnictwa, służących utrzymaniu bazy sprzętu należy:

- Użytkowanie sprzętu zgodnie z przeznaczeniem.
- Systematyczna kontrola stanu oraz okresowe konserwacje narzędzi i urządzeń oraz w razie potrzeby uzupełnienie wyposażenia.

Do pozostałych zadań Nadleśnictwa w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy:

- Utrzymanie pasów ppoż.:
 - typu A, przy drogach publicznych, utwardzonych;

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

- typu B, wokół miejsc postoju,
- Typu D wzdłuż ciągów komunikacyjnych,
- Prowadzenie ćwiczeń wraz z Komendami Powiatowymi PSP.
- Utrzymywanie tablic informacyjnych z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

6. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

Zapobieganie pożarom to zbiór wielopłaszczyznowych działań, mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru, a także opóźnienia jego rozwoju czy ograniczenia powierzchni objętej przez ogień.

6.1. DZIAŁANIA INFORMACYJNE

Człowiek jest głównym sprawcą pożarów na terenach leśnych, więc postawienie szczególnego nacisku na działania informacyjno-propagandowe jest wyjątkowo ważne. Do stałych form działalności profilaktycznej należą tablice informacyjne skierowane do użytkowników lasu. Wielkoformatowe, barwne tablice ostrzegawcze umieszczane są przy głównych drogach przebiegających przez tereny leśne a ich rozmieszczenie uzgadniane jest z miejscowymi Komendami Powiatowymi PSP w sposobach postępowania na wypadek powstania pożaru lasu Nadleśnictwa Torzym.

Zgodnie z §39 ust.20 Właściciele, zarządcy lub użytkownicy lasów, o których mowa w ust. 2, umieszczają tablice informacyjne i ostrzegawcze dotyczące ochrony przeciwpożarowej przy:

- 1) parkingach leśnych oraz innych miejscach wyznaczonych do postoju pojazdów w lesie;
- 2) ogólnodostępnych miejscach w lesie wyznaczonych do rozpalania ognia;
- 3) znajdujących się w lesie polach biwakowych oraz kempingach.

Nadleśnictwo Torzym jest zobligowane do dostosowania się tego zapisu.

Na działalność informacyjną dotyczącą ochrony przeciwpożarowej terenów leśnych składają się także prowadzone w szkołach i na terenie Nadleśnictwa pogadanki na temat ochrony lasu.

Niezbędną częścią profilaktyki jest praktyczna znajomość obowiązujących przepisów, aktów prawnych i zarządzeń uzupełniających. Nadleśnictwo Torzym przed rozpoczęciem sezonu palności, organizuje dla swoich pracowników wykonujących prace na terenie leśnym coroczne szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Dodatkowo co roku przed rozpoczęciem akcji bezpośredniej organizowana jest tzw. narada koordynacyjna. Biorą w niej udział nie tylko pracownicy Nadleśnictwa również przedstawiciele PSP oraz Policji.

6.2. DZIAŁANIA GOSPODARCZE OGRANICZAJĄCE ROZPRZESTRZENIANIE SIĘ POŻARÓW

Do czynności przeprowadzanych w terenie, mających na celu zwiększenie poziomu zabezpieczenia przeciwpożarowego obszarów leśnych, należy m. in. wykonywanie pasów przeciwpożarowych.

Pas przeciwpożarowy typu A – to pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy pasa drogowego albo obiektu, pozbawiony martwych drzew, leżących gałęzi i nieokrzęsanych ściętych lub powalonych drzew oraz podszytu i podrostu gatunków iglastych,

W warunkach Nadleśnictwa Torzym pasy przeciwpożarowe typu A utrzymywane są wzdłuż wszystkich dróg publicznych sąsiadujących z gruntami Nadleśnictwa. Usuwanie martwej biomasy odbywa się w ramach cięć pielęgnacyjnych, cięć przygodnych oraz w miarę potrzeb stwierdzonych na gruncie.

Do pozostałych zabiegów profilaktycznych zwiększających bezpieczeństwo pożarowe terenu należy usuwanie roślinności przekraczającej 2 metry wysokości (podszyt, samosiewy) porasta-

PLAN OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ

jące grunty pod linią energetyczną. Ich obecność zwiększa niebezpieczeństwo powstania pożaru na skutek zerwania linii lub zwarcia przewodów. Wykonanie zabiegu należy do terenowego zakładu Polskich Sieci Elektroenergetycznych.

Pas przeciwpożarowy typu B - to pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy obiektu albo pasa drogowego, spełniający wymogi techniczne pasa typu A, z tym że w odległości od 2 do 5 m od granicy obiektu albo drogi zakłada się bruzdę o szerokości 2 m, oczyszczoną do warstwy mineralnej. Pas ten oddziela las od parkingów, zakładów przemysłowych i dróg poligonowych.

Zestawienie 17. Lokalizacja pasów ppoż. typu B

Lp.	Leśnictwo	Oddział leśny	Rodzaj obiektu	Sposób zabezpieczenia ppoż.	Długość [m]
1	2	3	4	5	
1	Torzym	135	Miejsce biwakowania	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m	86
2	Dębrznica	176	Parking leśny	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m	55
3	Mierczany	191	Kamperowisko	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m	90
4	Torzym	209	Miejsce Postoju Pojazdów	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m	80
5	Śródkowo	72	Parking	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m	60
6	Korytno	213	Miejsce Postoju Pojazdów	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m	58
7	Grabów	84	Miejsce Postoju Pojazdów	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m	85
8	Dębrznica	159	Miejsce Postoju Pojazdów	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m	90

Pas przeciwpożarowy typu BK: to pas gruntu w sąsiedztwie linii kolejowej, na które prowadzony jest ruch. Jest on wykonywany jako jedna równoległa do linii kolejowej bruzda co najmniej 4m szerokości usytuowana w odległości od 2 do 5 metrów od dolnej krawędzi nasypu lub górnej krawędzi przekopu linii kolejowej. Bruzda powinna być oczyszczona do warstwy mineralnej.

Za utrzymanie pasów przy liniach kolejowych odpowiada PKP PLK S.A. Zakład Linii kolejowych w Zielonej Górze.

Pas przeciwpożarowy typu D: to pas gruntu o szerokości od 30 do 100m rozdzielający duże, zwarte obszary leśne z bruzdą o szerokości od 3 do 30m oczyszczoną do warstwy mineralnej.

W nadleśnictwie Torzym wyznaczono łącznie 112,19 ha pasów biologicznych na długości 36 km.

7. PLAN INWESTYCJI ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ PRZECIWOPOŻAROWĄ

W ramach inwestycji związanych z ochroną przeciwpożarową na najbliższe 10- lecie Nadleśnictwo Torzym planuje m. in.:

- Utworzenie PCW w leśnictwie Torzym oraz Grabów,
- Modernizacja systemu obserwacyjnego,
- Utworzenie nowych dojazdów pożarowych.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

8. WYKRYWANIE I ALARMOWANIE**8.1. SIEĆ STAŁEJ OBSERWACJI NAZIEMNEJ**

Sieć stałej obserwacji naziemnej jest podstawowym sposobem wykrywania pożarów przez Lasy Państwowe. Na terenie Nadleśnictwa Torzym zlokalizowane są trzy wieże obserwacyjne. Rozmieszczenie wyżej wymienionych punktów sieci obserwacji naziemnej, przy przyjętym promieniu widoczności nie przekraczającej 15 km, zapewnia pełne monitorowanie Nadleśnictwa. Dowolny punkt w terenie widziany jest przynajmniej z dwóch dostrzegalni. Oprócz tego sieć uzupełniają punkty obserwacyjne znajdujące się na terenie sąsiednich nadleśnictw.

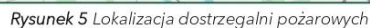
Zestawienie 18. Wykaz dostrzegalni ppoż.

Lp.	Jednostka	Adres leśny \ oddział	Rodzaj obserwacji (dostrzegalnia/kamera)	Lokalizacja wg WGS84	Lokalizacja wg PUWG 1992
1	2	3	5	6	7
1.	Torzym Dębrznica	195 s	Dostrzegalnia	15.058787 E 52.250752 N	X: 494509.06 Y: 231081.76
2.	Torzym Torzym	156 g	Dostrzegalnia	15.103288 E 52.305153 N	X: 500390.29 Y: 234442.71
3.	Torzym Bobrówka	16 d	Dostrzegalnia	14.992221 E 52.386484 N	X: 509841.92 Y: 227378.05
4.	Nadleśnictwo Świebodzin	263 g	Dostrzegalnia	15.268577 E 52.301851 N	X: 509841.92 Y: 227378.05
5.	Nadleśnictwo Bytnica	97 j	Dostrzegalnia	15.185239 E 52.223836 N	X: 491055.57 Y: 239548.95
6.	Nadleśnictwo Krosno	239 i	Dostrzegalnia	15.095719 E 52.157097 N	X: 483964.67 Y: 233039.45
7.	Nadleśnictwo Krosno	144 c	Dostrzegalnia	14.876697 E 52.182072 N	X: 487569.43 Y: 218227.76
8.	Nadleśnictwo Cybinka	257 h	Kamera TV	14.921352 E 52.263533 N	X: 496454.10 Y: 221781.20
9.	Nadleśnictwo Rzepin	19 f	Kamera TV	14.817185 E 52.342597 N	X: 505640.17 Y: 215194.36
10.	Nadleśnictwo Sulęcín	258 k	Kamera TV	15.149821 E 52.427261 N	X: 513444.97 Y: 245133.01

Wypożenie punktów obserwacyjnych jest zgodne z §5.2 Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów tj.:

Punkty obserwacyjne wyposaża się w:

- 1) urządzenia umożliwiające wykrycie pożaru oraz ustalenie miejsca i czasu jego powstania;
- 2) środki łączności;
- 3) książkę meldunków o zauważonych pożarach i o powiadamianiu o nich;
- 4) instrukcję postępowania dla osoby prowadzącej obserwację, wskazującą w szczególności sposób postępowania w razie wykrycia pożaru oraz obowiązki podczas prowadzenia obserwacji.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze dysponuje 1 Leśną Bazą Lotniczą zapewniającą ochronę przeciwpożarową lasów. Zlokalizowana jest w Zielonej Górze – Przylepie.

Zestawienie 19. Wykaz leśnej bazy lotniczej i lądowisk operacyjnych

36

PLAN OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ

Dyspozycję na lot samolotów gaśniczych w przypadku pożaru lasu lub w przypadku trudności ze zlokalizowaniem dymu wydobywającego się z lasu, wydaje na wniosek pełnomocnika Nadleśniczego Dyżurny PAD RDLP.

8.3. SYSTEM ALARMOWY

Punkt Alarmowo - Dyspozycyjny (PAD), zlokalizowany jest w siedzibie Nadleśnictwa Torzym, do którego wpływają zgłoszenia zauważonego pożaru lasu. Uruchamiany jest on w okresie trwania akcji bezpośredniej Nadleśnictwa z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Wyposażenie PAD jest zgodne z punktem 4.4.5.2. Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej LP.

Zestawienie 20. Lokalizacja punktu Alarmowo-Dyspozycyjnego PAD

Wyszczególnienie	Adres
1	2
Adres Punktu Alarmowo - Dyspozycyjnego:	Wodna 1, 66-235 Torzym
Lokalizacja wg PUWG 1992	X: 501181.31 Y: 232764.25
Lokalizacja wg WGS'84	52.311503 N 15.078546 E

Wyposażenie punktu PAD jest zgodne z punktem 4.4.5.2. Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasu.

Do zadań pracownika należy monitorowanie sytuacji na terenie Nadleśnictwa, przyjmowanie wszystkich informacji o zdarzeniach, przetwarzanie otrzymanych informacji na szczegółowy adres zdarzenia, kierowanie własnych sił i środków oraz wzywanie straży pożarnych. Stanowisko utrzymuje współpracę z sąsiednimi nadleśnictwami, RDLP w Zielonej Górze i strażą pożarną. Wyposażeniem technicznym tworzącym sieć łączności alarmowo-dyspozycyjnej jest radiotelefon bazowy pasma leśnego, telefon stacjonarny oraz komórkowy. Podstawowym sposobem wewnętrznej łączności i alarmowania wśród pracowników jest łączność telefoniczna. Jest ona oparta zarówno na publicznej sieci stacjonarnych telefonów przewodowych jak i komórkowych. System ten jest ogólnodostępny i prosty w użyciu, pozwala na przekazywanie wiadomości pomiędzy instytucjami pomocniczymi w działaniach ratowniczych. Łączność z Państwową Strażą Pożarną utrzymywana jest za pomocą linii telefonicznej oraz radiowo w paśmie Lasów Państwowych.

Do chwili przybycia na miejsce pożaru Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej, akcją kieruje pełnomocnik nadleśniczego. Dodatkowo konieczne jest zaalarmowanie potrzebnej liczby pracowników i wyznaczenie wśród nich osoby odpowiedzialnej za skierowanie na miejsce pożaru Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej. Po opanowaniu ognia i powstrzymaniu rozprzestrzeniania się pożaru pracownik terenowy jednostki ma obowiązek zabezpieczenia pożarzyska po przekazaniu spalonego obszaru przez kierującego działaniami ratowniczymi. Zadanie to polega na otoczeniu pożarzyska oczyszczonym pasem izolacyjnym i wystawieniu osób pełniących dozór nad powierzchnią. Osoby te należy zaopatrzyć w sprzęt podręczny oraz środki łączności. Odpowiedzialne są one za dogaszanie tłących się pni, ściółki, tłumienie pojawiającego się ognia, a w przypadku gwałtownego wzniecenia się pożaru na nowo - zaalarmowanie Straży Pożarnej.

PLAN OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

8.4. SYSTEM ŁĄCZNOŚCI ALARMOWO-DYSPOZYCYJNEJ

Zgodnie z wymogami Instrukcji ochrony przeciwpożarowej Lasów Państwowych Nadleśnictwo Torzym wyposażone jest w następujące urządzenia łączności radiowej:

- radiotelefon bazowy sieci LP,
- radiotelefony przewoźne sieci LP,
- radiotelefony nasobne sieci LP.

Wyżej wymienione wyposażenie spełnia wymagania wymienione w punkcie 4.5.2 Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasów.

8.5. SYSTEM METEOROLOGICZNY

W Lasach Państwowych dane meteorologiczne są rejestrowane całą dobę w odstępach 10 minutowych w Meteorologicznych Punktach Pomiarowych (MPP) - automatycznych leśnych stacjach meteorologicznych. Na podstawie pomierzonych danych oznacza się stopień zagrożenia pożarowego lasu. Aktualne zagrożenie jest przesyłane do centrum monitorowania (PAD w RDLP) dwa razy dziennie, na godzinę 9:00 i 13:00. Pomiary meteorologiczne w MPP obejmują między innymi: temperaturę powietrza, wilgotność względną powietrza, ciśnienie atmosferyczne, wilgotność ściółki i ilość opadów.

Nadleśnictwo Torzym korzysta z punktów meteorologicznych zlokalizowanych w miejscowościach: Cybinka dla stacji progностycznej 14A, Świebodzin dla stacji progностycznej 14B oraz Rzepin dla strefy progностycznej nr 10E. Dane ze stacji meteorologicznych pobierane są za pomocą łączności internetowych poprzez stronę internetową:

<http://www.traxelektronik.pl/pogoda/las/index.php>.

Zestawienie 21. Wykaz meteorologicznych punktów pomiarowych wraz z podaniem sposobu uzyskiwania danych

Nazwa MPP	Adres MPP	Adres leśny MPP	Strefa progностyczna	Lokalizacja MPP wg WGS'84	Lokalizacja MPP wg PUWG 1992	Sposób uzyskiwania danych
1	2	3	4	5	6	7
Świebodzin	-	-	14B	15.344100 E 52.194000 N	X: 487174 Y: 250229	http://www.traxelektronik.pl
Rzepin (LBL)	-	-	10E	14.815700 E 52.324300 N	X: 503585 Y: 214973	http://www.traxelektronik.pl
Cybinka	-	-	14A	52.202705 N 14.806216 E	X: 490138 Y: 213545	http://www.traxelektronik.pl

8.6. WSPÓŁPRACA ZE STRAŻĄ POŻARNĄ

Nadleśnictwo Torzym, gospodaruje na obszarze położonym na terenie dwóch powiatów: sulęcińskiego oraz świebodzińskiego będących rejonem działania operacyjnego Komend Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej.

Ponadto w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Torzym funkcjonują poniższe Jednostki Ochrony Przeciwpożarowej:

Zestawienie 22. Wykaz Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej (OSP) w zasięgu Nadleśnictwa Torzym

Lp.	Nazwa	KSRG	Powiat
1	2	3	4
1.	OSP Torzym	Tak	sulęciński
2.	OSP Przysłice	Nie	sulęciński
3.	OSP Boczków	Nie	sulęciński
4.	OSP Gądków Wielki	Tak	sulęciński
5.	OSP Garbicz	Nie	sulęciński
6.	OSP Lubin	Nie	sulęciński
7.	OSP Koryta	Nie	sulęciński

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Poza zasięgiem terytorialnym Nadleśnictwa Torzym w bliskim sąsiedztwie znajdują się niżej wymienione Jednostki Ochrony Przeciwpożarowej OSP:

Zestawienie 23. Wykaz Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej (OSP) poza zasięgiem Nadleśnictwa Torzym (w promieniu 5 km od zewnętrznej granicy zasięgu terytorialnego)

Lp.	Nazwa	KSRG	Powiat
1	2	3	4
1	OSP Radzików	Nie	ślubicki
2	OSP Sądów	Nie	ślubicki
3	OSP Połęczko	Nie	ślubicki
4	OSP Smogóry	Tak	ślubicki
5	OSP Rzepin	Tak	ślubicki
6	ZOSP Nadleśnictwo Rzepin	Nie	ślubicki
7	OSP Kosobudz	Nie	świebodziński
8	OSP Pożrzadło	Nie	świebodziński

Jednostki Ochrony Przeciwpożarowej OSP znajdujące się w zasięgu oraz poza zasięgiem terytorialnym zostały naniesione na mapę ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa Torzym.

9. MAPA PRZEGLĄDOWA OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Integralną częścią planu ochrony przeciwpożarowej dla Nadleśnictwa Torzym jest „Mapa sytuacyjna ochrony przeciwpożarowej w skali 1:25 000”. Mapa ta wchodzi na stałe do wyposażenia punktu alarmowo - dyspozycyjnego.

Zaopatrzenie uczestników akcji w odpowiednie mapy jest podstawą, która w znaczący sposób wspomaga organizowanie akcji walki z pożarem lasu. Wydawanie poleceń i rozkazów (dotyczących np. zmiany lokalizacji) z wykorzystaniem współrzędnych jest o wiele wygodniejsze i zdecydowanie bardziej precyzyjne niż polecenie opisowe. Największe utrudnienia podczas walki z pożarem lasu wynikają z konieczności prowadzenia działań niejednokrotnie na bardzo dużej powierzchni, na której dodatkowo ograniczona jest widoczność. Bardzo ważne jest początkowe, precyzyjne rozpoznanie obszaru działania oraz pomniejsza zdolność orientacji w terenie. W takich sytuacjach mapy są niezbędnym źródłem informacji, bez których prowadzenie i organizacja akcji byłyby niemożliwe.

Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej na podkładzie topograficznym (Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT10k) zawiera następujące elementy:

- Granice stref operacyjnych Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej.
- Dojazdy pożarowe z numerami oraz łącznikami pomiędzy dojazdami a drogami publicznymi.
- Drogi publiczne utwardzone.
- Istniejące oraz projektowane Punkty Czerpania Wody wraz z numerem.
- Baza sprzętu przeciwpożarowego.
- Dostrzegalnie pożarowe (własne i sąsiednie mające wgląd na teren Nadleśnictwa).
- Siedziby ochotniczej straży pożarnej oraz zawodowej w oraz poza KSRG straży pożarnej.
- Siatkę geograficzną z opisaną wartością współrzędnych PUWG 1992 i WGS'84
- Miejsca potencjalnego przebywania ludzi (parkingi, miejsca postoju zlokalizowane na terenach leśnych etc.).
- Sieć dróg publicznych oraz kolei wraz z kilometrażem.
- Przepusty, mosty, wiadukty oraz przejazdy kolejowe.
- Siedziba nadleśnictwa oraz siedziby leśnictw.
- Granice jednostek Lasów Państwowych i granice administracyjne.
- Podział powierzchniowy sąsiednich jednostek LP, z przylegającą infrastrukturą ppoż.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

10. ADRESY I NUMERY KONTAKTOWE

Lp.	Nazwa	Adres	Nr telefonu	Adres email
1	2	3	4	5
NADLEŚNICTWO				
1.	Nadleśnictwo Torzym	ul. Wodna 1, 66-235 Torzym	68 341 36 54	torzym@zielonagora.lasy.gov.pl
JEDNOSTKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ				
1.	KW PSP Gorzów Wlkp.	ul. Wyszyńskiego 64, 64-200 Gorzów Wlkp.	95 733 83 80 – SK KW PSP 95 733 83 84 – Sekretariat	brak sekretariat@lubuska.straz.gov.pl
2.	KP PSP Sulęcín	ul. E. Plater 8, 69-200 Sulęcín	95 755 00 50	
3.	KP PSP Świebodzin	ul. Cegielniana 13, 66-200 Świebodzin	68 382 24 08	
RDLP				
1.	RDLP Zielona Góra	ul. Kazimierza Wielkiego 24a, 65-950 Zielona Góra	68 455 85 00	rdlp@zielonagora.lasy.gov.pl
SĄSIEDNIE NADLEŚNICTWA				
1.	Nadleśnictwo Rzepin	ul. Puszczy Rzepińskiej 11, 69-110 Rzepin	95 759 86 05	rzepin@szczecin.lasy.gov.pl
2.	Nadleśnictwo Ośno Lubuskie	ul. Rzepińska 11 69-220 Ośno Lubuskie	95 757 74 00	osno@szczecin.lasy.gov.pl
3.	Nadleśnictwo Sulęcín	Ignacego Daszyńskiego 56, 69-200 Sulęcín	95 755 01 07	sulecin@szczecin.lasy.gov.pl
4.	Nadleśnictwo Cybinka	ul. Dąbrowskiego 43, 69-108 Cybinka	68 391 13 07	cybinka@zielonagora.lasy.gov.pl
5.	Nadleśnictwo Krosno	Krośnieńska 36A, 66-600 Osiecznica	68 383 50 87	krosno@zielonagora.lasy.gov.pl
6.	Nadleśnictwo Bytnica	Bytnica 160, 66-630 Bytnica	68 391 57 54	bytnica@zielonagora.lasy.gov.pl
7.	Nadleśnictwo Świebodzin	ul. Wojska Polskiego 3 66-200 Świebodzin	68 382 20 01	swiebodzin@zielonagora.lasy.gov.pl
NUMERY ALARMOWE				
11	Numer alarmowy	112		
	Policja	997		
	Straż Pożarna	998		
	Pogotowie ratunkowe	999		

11. UZGODNIENIA I OPINIE

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

12. SPIS ZESTAWIEŃ I RYSUNKÓW

OBSZARY LUB MIEJSCA STWARZAJĄCE ISTOTNE ZAGROŻENIE POŻAROWE DLA LASU	8
POWIERZCHNIA TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU	9
POKRYWA DŃ LASU	10
KLASY PALNOŚCI POSZCZEGÓLNYCH LEŚNICTW	11
IŁOŚĆ ORAZ POWIERZCHNIA POŻARÓW W UBIĘGŁYM OKRESIE	13
ZESTAWIENIE POŻARÓW WG POWIERZCHNI I GRUP WIELKOŚCI POŻARÓW	13
ZESTAWIENIE POŻARÓW ZE WZGLĘDU NA PRZYCZYNĘ POWSTANIA	14
PROCENTOWY UDZIAŁ POWIERZCHNI SIEDLISK O NAJWYŻSZYM WSPÓŁCZYNNIKU PALNOŚCI	15
LUDNOŚĆ GMIN W ZASIĘGU NADLEŚNICTWA TORZYM	16
ZESTAWIENIE OBLICZONYCH WSKAŹNIKÓW	16
PROGNOZA ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU CAŁKOWITEGO DRZEWOSTANU W II KLASIE WIEKU	18
PROGNOZA ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU POKRYWY GLEBY W IV KLASIE WIEKU	19
PRZEBIEG DOJAZDÓW POŻAROWYCH	21
LOKALIZACJA TABLIC INFORMACYJNO-OSTRZEGAWCZYCH	26
WYKAZ ORAZ CHARAKTERYSTYKA PUNKTÓW CZERPANIA WODY	29
WYPOSAŻENIE BAZY SPRZĘTU PPOŻ.	32
LOKALIZACJA PASÓW PPOŻ. TYPU B	34
WYKAZ DOSTRZEGALNI PPOŻ.	35
WYKAZ LEŚNEJ BAZY LOTNICZEJ I LĄDOWISK OPERACYJNYCH	36
LOKALIZACJA PUNKTU ALARMOWO-DYSPOZYCYJNEGO PAD	37
WYKAZ METEOROLOGICZNYCH PUNKTÓW POMIAROWYCH WRAZ Z PODANIEM SPOSOBU UZYSKIWANIA DANYCH	38
WYKAZ JEDNOSTEK OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ (OSP) W ZASIĘGU NADLEŚNICTWA TORZYM	38
WYKAZ JEDNOSTEK OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ (OSP) POZA ZASIĘGIEM NADLEŚNICTWA TORZYM (W PROMIEŃ 5 KM OD ZEWNĘTRZNEJ GRANICY ZASIĘGU TERYTORIALNEGO)	39
PRZEBIEG DRÓG PUBLICZNYCH ORAZ LINII KOLEJOWEJ	7
ZOBRAZOWANIE KLAS PALNOŚCI DRZEWOSTANÓW DLA POZIOMU ODDZIAŁÓW	12
POKRYCIE BUFOREM 750 M OD DOJAZDÓW POŻAROWYCH ORAZ DRÓG PUBLICZNYCH	25
POKRYCIE BUFOREM OD PUNKTÓW CZERPANIA WODY	28
LOKALIZACJA DOSTRZEGALNI POŻAROWYCH	36

4.5. OKREŚLENIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO I GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ

UŻYTKOWANIE UBOCZNE

Zgodnie z § 129 IUL kierunkowe wytyczne z zakresu ubocznego użytkowania lasu powinny

uwzględniać:

1. możliwości pozyskania np. choinek, stroiszu, cetyny, kruszyw mineralnych itp.;
2. bazy roślin runa leśnego, możliwości ich użytkowania oraz potrzeby w zakresie odnawiania i ochrony, w tym roślin miododajnych;
3. możliwości użytkowania gruntów związanych z gospodarką leśną oraz orientacyjne możliwości użytkowania na gruntach nieleśnych.

W ramach użytkowania ubocznego na bieżące 10-lecie przewiduje się możliwość pozyskania stroiszu świerkowego i daglezjowego. Nadleśnictwo nie wyklucza możliwości zawierania indywidualnych umów na pozyskanie mchu oraz zbiorów grzybów do celów przemysłowych.

GOSPODARKA ŁOWIECKA

Gospodarka łowiecka w Nadleśnictwie Torzym jest realizowana w oparciu o Ustawę Prawo łowieckie z dnia 13 października 1995 roku (Dz.U. z 2013 r. nr 0, poz. 1226, z późn. zm.). Wymogi związane z prowadzeniem gospodarki łowieckiej określone są w art. 28 ust. 2 ustawy Prawo łowieckie.

Nadleśnictwo Torzym wchodzi w skład II Rejonu Hodowlanego. Gospodarka łowiecka w lasach Nadleśnictwa prowadzona jest na podstawie Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego dla II Rejonu Hodowlanego na lata 2023 – 2033.

Zestawienie 85. Zestawienie obwodów łowieckich w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

Numer obwodu	Powierzchnia [ha]
1	2
OŁ dzierz. 94 Koło"Łoś"Torzym	4 396.01
OŁ dzierz. 93 Koło"Jodła"W-wa	1 054.83
OŁ dzierz. 87 Koło Knieja Oś.L	238.19
OHZ 96 N-ctwo Rzepin	1 930.32
OŁ dzierz. 86 Koło"Jeleń"Sulęc	791.07
OHZ 107 N-ctwo Cybinka	223.30
OHZ 104 N-ctwo Świebodzin	31.63
OBW 106 - OHZ	7 312.42
OBW 105 - OHZ	5 811.00
Razem	21 788.77

Obwody łowieckie nr: 94, 105 oraz 106 leżą w całości w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Torzym. Poniżej wymienione zostały obwody łowieckie, które zajmują nieznaczną powierzchnię Nadleśnictwa Torzym i są zarządzane lub nadzorowane przez inne nadleśnictwa:

- Obwód nr 87 – Knieja,
- Obwód nr 86 – Jeleń,
- Obwód nr 96 – Rzepin,
- Obwód nr 104 – Świebodzin,
- Obwód nr 107 – Cybinka.

Szkody wyrządzane przez zwierzynę łowną w uprawach i młodnikach omówione zostały w Programie ochrony przyrody, a także w „Analizie gospodarki leśnej ubiegłego okresu”.

Charakterystyka populacji zwierzyny w obwodach łowieckich została szczegółowo omówiona w Analizie Nadleśniczego za okres obowiązywania dotychczasowego PUL.

Łączna powierzchnia poletek łowieckich na gruntach Nadleśnictwa Torzym wynosi 88.67 ha, z czego 20.75 ha to poletka łowieckie na użytku Ls i 67.33 ha - na użytkach nieleśnych. Ponadto wyodrębniono łącznie 0.59 ha poletek łowieckich jako PNSW.

Realizując kierunki działania określone w ramowym planie gospodarki łowieckiej Nadleśnictwa na bieżące 10-lecie, należy w szczególności zwrócić uwagę na:

Systematyczne poprawianie naturalnych warunków żerowych i osłonowych zwierzyny: zakładanie nowych i zagospodarowanie istniejących poletek łowieckich, (zakładanie nowych poletek może się odbywać przy wykorzystaniu do tego celu nieużytkowanych gruntów rolnych), zagospodarowanie śródleśnych i przyleśnych łąk, zakładanie poletek zgryzowych z krzewami i drzewami preferowanymi przez zwierzynę oraz uprawa w razie potrzeby żerowych poletek łowieckich, zakładanie wzdłuż dróg leśnych i polnych alei dębowych i bukowych, sadzenie tych gatunków drzew w zadrzewieniach, wykłádanie drzew do spałowania (w czasie cięć pielęgnacyjnych) w okresie zimowo-wiosennym, szczególnie w miejscach zimowej koncentracji jeleniowatych oraz ich szlaków migracyjnych, zapewnienie spokoju zwierzynie – wyłączanie stałych ostoj zwierzyny, odpowiednie ukierunkowanie ruchu turystycznego, zachowanie naturalnych wodopojów, ułatwienie dostępu do nich, w przypadku braku naturalnych – tworzyć sztuczne wodopoje.

Regulację liczebności zwierzyny płowej w kontekście zadań realizowanych w ramach hodowli lasu. Temu działaniu służą przede wszystkim roczne plany łowieckie.

Do zadań nadleśnictwa w ramach współpracy z Kołami Łowieckimi należały zagadnienia w zakresie:

- współuczestnictwa w inwentaryzacji zwierzyny,
- poprawy warunków bytowania zwierzyny,
- kontroli stanu i lokalizacji urządzeń łowieckich,
- nadzoru nad realizacją planu odstrzału,
- ochrony lasu przed zwierzyną,
- pełnienie roli organu odwoławczego związanego z szacowaniem szkód łowieckich,

- współpracy przy zapobieganiu rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń.

4.6. OKREŚLENIE POTRZEB W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, TURYSTYKI I REKREACJI

Zgodnie z § 132 IUL kierunkowo opisuje się potrzeby w zakresie:

1. budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych, zabudowy potoków górskich;
2. budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych oraz budynków gospodarczych;
3. budowy i konserwacji zbiorników małej retencji;
4. urządzeń na potrzeby turystyki i rekreacji, ośrodków oraz izb edukacji przyrodniczej itp.
5. potrzeb wyznaczenia stref oddziaływania społecznego: intensywnego i zrównoważonego.

POTRZEBY Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Prace z zakresu budownictwa ogólnego i drogowego realizowane będą na bieżąco zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Nadleśnictwa oraz planami perspektywicznymi RDLP w Zielonej Górze. Do podstawowych zadań w obecnym 10-leciu będzie należało remontowanie i modernizacja istniejących dróg w dostosowaniu do wymogów ochrony p.poż., jak i zwiększającego się tonażu samochodów wywożących drewno z lasu. Planowane jest dalsze sukcesywne prowadzenie niezbędnych modernizacji i remontów lokali, będących wynikiem bieżących potrzeb i możliwości finansowych Nadleśnictwa.

POTRZEBY Z ZAKRESU TURYSTYKI I REKREACJI

Zagadnienia zagospodarowania rekreacyjnego zgodnie z ustaleniami KZP zostały przedstawione na mapie zagospodarowania rekreacyjnego. Na mapie tej zostały wniesione obiekty oraz urządzenia turystyczne i rekreacyjne, szlaki turystyczne, pomniki przyrody, osobliwości przyrodnicze, obiekty archeologiczne, miejsca pamięci narodowej, obiekty edukacji leśnej, rezerваты przyrody itp. Zagospodarowanie rekreacyjne omówione również jest w Programie Ochrony Przyrody.

Zgodnie z założeniami „Programu edukacji leśnej społeczeństwa” w planach Nadleśnictwa Torzym na najbliższe 10-lecie są m.in.:

- zakończenie budowy ścieżki „Ilno” i doposażenie jej w tablice tematyczne,
- rewitalizacja ścieżki w Boczowie,
- montaż nowych tablic edukacyjnych przy obiektach turystycznych i placówkach oświaty,
- rozwój oferty warsztatów terenowych i zajęć dla seniorów,
- kontynuacja akcji cyklicznych i włączanie nowych partnerów w działania.

4.7. OKREŚLENIE POTRZEB W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ZASOBAMI WODNYMI

W zakresie potrzeb gospodarowania zasobami wodnymi należy kontynuować rozpoczęte inwestycje dotyczące małej retencji w Nadleśnictwie oraz stasować się do ograniczeń wskazanych w dobrych praktykach oraz dokumentach wewnętrznych PGL LP. Należy również zlecić opracowanie operatu hydrologicznego.

5. IDENTYFIKACJA WYBRANYCH USŁUG EKOSYSTEMOWYCH PEŁNIANYCH PRZEZ LASY

Celem zrównoważonej gospodarki leśnej jest zachowanie struktury lasów i ich wykorzystanie w sposób zapewniający realizację wszystkich ważnych funkcji bez szkody dla innych ekosystemów. Realizacja modelu wielofunkcyjnego leśnictwa ma służyć osiągnięciu właściwej równowagi pomiędzy różnymi potrzebami społeczeństwa.

Lasy Nadleśnictwa Torzym świadczą usługi ekosystemowe wymienione we Wspólnej Międzynarodowej Klasyfikacji Usług Ekosystemowych (Common International Classification of Ecosystem Services):

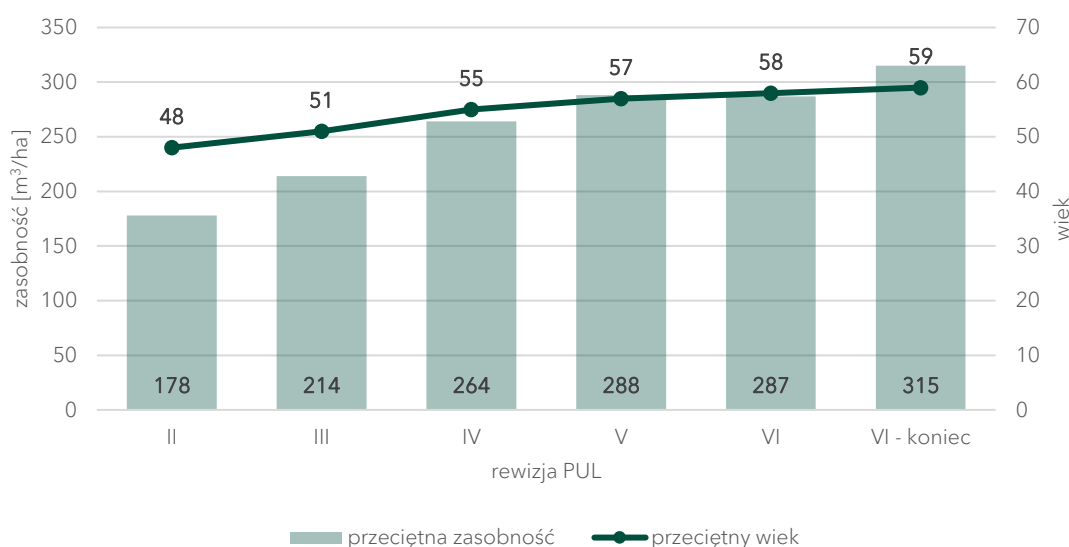
1. usługi zaopatrujące:
 - a. zasoby drzewne na pniu i zasobność drzewostanów – Zapas drzewostanów Nadleśnictwa Torzym wynosi 5892533 m³ przy zasobności 290 m³/ha, natomiast zapas terenów leśnych (gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych) wynosi 5895384 m³, co daje zasobność 287 m³/ha.
 - b. pozyskanie drewna – etat użytków głównych określony dla Nadleśnictwa Torzym wynosi 1511292 m³ brutto (w tym użytki przedrębne – 696250 m³; użytki rębne – 815042 m³). W przeliczeniu na powierzchnię leśną użytkowanie główne wynosi 7.36 m³/ha/rok (użytki przedrębne – 3.39 m³/ha/rok; użytki rębne – 3.97 m³/ha/rok).
 - c. Jagody – zasobność jagodzisk nizinnych określona dla III Krainy Wielkopolsko-Pomorskiej wynosi 49.69 kg/ha/rok, przy średniej dla kraju wynoszącej 41.43 kg/ha/rok. W skali Nadleśnictwa Torzym pokrywa mszy-sto-czernicowa występuje na 2030.83 ha, co stanowi 9.98% drzewostanów.
 - d. Miód – W skali Nadleśnictwa Torzym powierzchnia gatunków miododajnych wynosi: akacja – 132.54 ha oraz lipa – 22.27 ha (wg rzeczywistego udziału gatunków).
2. usługi regulacyjne:
 - a. zmniejszenie zagrożenia erozją – w skali Nadleśnictwa Torzym łączna powierzchnia lasów glebochronnych obejmujących skarpy, strome zbocza i wydmy wynosi 1915.16 ha.
 - b. powierzchnia obszarów Natura 2000 – łączna powierzchnia obszarów Natura 2000 położonych na gruntach Nadleśnictwa Torzym wynosi 4051.42 ha.

- c. lasy z funkcją ochronną – występują na powierzchni 4297.70 ha.
- 3. usługi kulturowe:
 - a. obiekty infrastruktury turystycznej – szczegółowo opisane w Programie Ochrony Przyrody.
 - b. wykorzystanie lasów do pełnienia funkcji rekreacyjnych – szczegółowo opisane w Programie Ochrony Przyrody.
 - c. obiekty dziedzictwa kulturowego – szczegółowo opisane w Programie Ochrony Przyrody.

6. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Prognozę stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa Torzym określono zgodnie z § 145 IUL. Zgodnie z IUL należy obliczyć orientacyjną, spodziewaną na koniec okresu gospodarczego, wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa jak również określić prognozę stanu zasobów drzewnych z perspektywą 20 i 30 lat.

Zmiany przeciętnej zasobności na gruntach leśnych oraz przeciętnego wieku drzewostanu przedstawiono na poniższym wykresie.

Rysunek 11. Zmiana przeciętnego wieku i zasobności w kolejnych rewizjach urządzania lasu

Analizę poszczególnych elementów określających stan rozwoju zasobów drzewnych dokonano na podstawie zamieszczonej w dalszej części opracowania Tabeli XII.

Powierzchnia leśna Nadleśnictwa Torzym wzrasta sukcesywnie w kolejnych rewizjach PUL. W porównaniu ze stanem na 1 stycznia 2016 roku powierzchnia leśna wzrosła o 236.64 ha poprzez zakwalifikowanie do powierzchni leśnej zalesionej utrwalonych sukcesji na gruntach nieleśnych (spełniającej definicję drzewostanu), a także przejęcie i wykup lasów innych własności. Na koniec okresu gospodarczego powierzchnia leśna

powinna wykazać wzrost o co najmniej 1.21 ha gruntów przeznaczonych do zalesienia. W perspektywie 20 i 30 lat należy spodziewać się dalszego wzrostu powierzchni leśnej ze względu na pulę gruntów nieleśnych w stanie posiadania Nadleśnictwa, na które może zostać wydana decyzja o warunkach zabudowy.

Zasoby miąższości na powierzchni leśnej również wykazują wzrost. W porównaniu z ostatnią rewizją inwentaryzacja zasobów drzewnych przeprowadzona w ramach PUL wykazała wzrost zasobów drzewnych o 52 506 m³. Wzrost zapasu nie przełożył się jednak na wzrost przeciętnej zasobności, która wyniosła wg stanu na 1 stycznia 2026 roku wynosi 287 m³/ha, co stanowi spadek o 1 m³/ha. Na koniec okresu gospodarczego porównując zaplanowany etat do przyrostu prognozuje się wzrost o 28 m³/ha. Wskazana wartość zostanie osiągnięta przy pełnym wykonaniu etatu miąższościowego użytków głównych. W perspektywie kolejnych 20 i 30 lat prognozuje się stały wzrost zapasu.

Przeciętny wiek również wykazuje wzrost w kolejnych rewizjach. Pomiędzy V a VI rewizją przeciętny wiek wzrósł o 1 rok i wynosi obecnie 58 lat. Jak już wspomniano w rozdziale dotyczącym etatów użytkowania rębnego nabór etatu, który jest niższy od etatu optymalnego (stanowiącego etat wg zrównania średniego wieku) z jednej strony wpływa pozytywnie na wzrost zasobów leśnych z drugiej strony skutkuje podwyższeniem przeciętnego wieku drzewostanu. Według § 97 IUL pożądany przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa powinien być zbliżony (± 5 lat) do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności, który w Nadleśnictwie Torzym wynosi 51 lat. Rzeczywisty średni wiek drzewostanów wynosi 58 lat i jest większy od połowy orientacyjnego wieku rębności, co stanowi odstępstwo od pożądanego stanu. Obniżenia przeciętnego wieku dokonuje się użytkowaniem rębnym, stąd ważne jest, aby wykonać wszystkie zaprojektowane pozycje rębne na najbliższe 10 lecie. W perspektywie kolejnych rewizji prognozuje się dalszy wzrost przeciętnego wieku nawet przy założeniu zwiększenia użytkowania rębego. Wpływa na to struktura w klasach i podklasach wieku Nadleśnictwa Torzym oraz wejście w grupę drzewostanów rębnych wysokiej puli drzewostanów z IV klasy wieku.

Przeciętny wiek drzewostanów z udziałem młodego pokolenia w KO wynosi obecnie 53 lat, prognozuje się, że na koniec okresu i w kolejnych okresach gospodarczych jego wartość będzie coraz wyższa ze względu na stosowanie dłuższych okresów odnowienia przy rębniach II, III oraz IV zaplanowanych na większą skalę w obecnym PUL i kontynuowanych w kolejnych okresach gospodarczych.

Wartość spodziewanego bieżącego przyrostu drzewostanów wykazywała wzrost w kolejnych rewizjach. Prognozuje się, że równocześnie ze wzrostem przeciętnego wieku drzewostanów wartość przyrostu w starzejących się drzewostanach będzie obniżać się w kolejnych okresach gospodarczych.

Przeciętne miąższości użytków rębnych i przedrębnych wykazały wzrost pomiędzy V a VI rewizją. Wartość tych współczynników na koniec okresu przedstawiono jako pełne wykonanie zaplanowanego w obecnym PUL etatu użytków rębnych i przedrębnych.

W kolejnych okresach gospodarczych należy utrzymywać wysokość pozyskania ręb-
nego na zbliżonym lub wyższym poziomie, aby nie dopuścić do podnoszenia się prze-
ciętnego wieku drzewostanów.

Uzyskany w minionym okresie gospodarczym bieżący przyrost użyteczny zmniejszył się
o 0.86 m³/ha w porównaniu z poprzednim okresem gospodarczym. W perspektywie
najbliższych rewizji PUL prognozuje się jednak jego wzrost, który jest podyktowany
wzrostem przeciętnego wieku oraz utrzymaniem pozyskania rębego na zbliżonym
lub zwiększonym poziomie.

Przeciętny wiek rębności drzewostanów w nadleśnictwie wynosi obecnie 101 lat, jest
on podyktowany znacznym udziałem sosny w drzewostanach. W kolejnych rewizjach
prognozuje się jego wzrost ze względu na prowadzone działania gospodarcze mające
na celu dostosowywanie składu gatunkowego do siedlisk przez przebudowę drzewo-
stanów na żyznych siedliskach. Spowoduje to wzrost udziału gatunków liściastych
(dęba i buka), który w efekcie podniesie przeciętny wiek rębności.

W poniższej tabeli przedstawiono porównanie powierzchni i zasobów w kolejnych rewi-
zjach PUL.

IUL. i. Tabela XII. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie zasobów drzewnych

Wskaźnik	Jedn.	Wg planu. stan na					Prognoza wg stanu na		
		II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja	Koniec okresu	Perspektywa 20 lat	Perspektywa 30 lat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Powierzchnia leśna	ha	20 123	19 637	20 306	20 278	20 515	20 516	20 616	20 716
Zasoby miąższości	tys. m ³	3 579	4 198	5 369	5 843	5 895	6 472	6 572	6 672
Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku									
II a	m ³	88	94	133	147	101	101	101	101
II b	m ³	161	180	244	268	215	215	215	215
III a	m ³	207	245	280	326	299	299	299	299
III b	m ³	239	267	327	363	375	375	375	375
IV a	m ³	236	293	339	391	382	382	382	382
IV b	m ³	245	282	354	403	438	438	438	438
V a	m ³	258	297	348	395	443	443	443	443
V b	m ³	270	316	351	403	431	431	431	431
VI	m ³	272	324	370	442	423	423	423	423
VII i starsze	m ³	204	371	402	458	447	447	447	447
KO	m ³	301	261	271	254	300	300	300	300
KDO	m ³	213	242	292	289	308	308	308	308
Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal.)	m ³	178	214	264	288	287	315	319	322
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	48	51	55	57	58	59	60	61
Przeciętny wiek drzewostanów z udziałem młodego pokolenia w KO	lat	b.d	b.d	b.d	b.d	53	55	57	59
Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha – modelowy (tablicowy)	m ³	b.d	6.81	7.89	7.38	10.13	9.13	8.13	7.13
Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1.64	1.56	2.4	2.94	2.87	3.97	4.07	4.17
Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1.39	2.15	2.98	2.68	2.52	3.39	3.29	3.19
Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost na 1 ha	m ³	6.78	8.01	11.46	8.02	7.16	6.91	6.91	6.91
Bieżący przyrost miąższości według WISL*	lat	b.d	b.d	b.d	9.32	8.04	8.04	8.04	8.04
Przeciętny wiek rębności drzewostanów w nadleśnictwie	lat	b.d	b.d	b.d	b.d	101	102	103	104

* Bieżący (z 10-letniego okresu) roczny przyrost miąższości w lasach według klas wieku oraz krain przyrodniczo-leśnych (WYNIKI ZA OKRES 2020 - 2024)

7. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

Na podsumowanie prac urządzeniowych składają się:

1. terminy wykonania prac urządzeniowych, w tym taksacyjnych oraz wykonawców;
2. wnioski z analizy stanu posiadania i bieżący wykaz rozbieżności;
3. wykorzystane materiały teledetekcyjne;
4. zastosowane metody inwentaryzacji zasobów drzewnych i uzyskane dokładności;
5. udział wykonawcy prac w procesie konsultacji społecznych;
6. zestawienie składników planu urządzenia lasu.

TERMINY WYKONANIA PRAC URZĄDZENIOWYCH, W TYM TAKSACYJNYCH, ORAZ WYKONAWCÓW

Wykonawcą Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035 jest firma TAXUS UL Sp. z o. o.

Umowa na wykonanie prac (ZS.271.3.2024) została zawarta 7 maja 2024 roku w Zielonej Górze. Harmonogram zgody z umową zawiera następujące etapy.

Zestawienie 86. Harmonogram prac nad PUL

Lp.	Etapy wykonywanych prac podlegające odbiorom wraz ze sporządzeniem protokołów odbiorów końcowych	Termin zakończenia wykonania etapu prac	Stan wykonania
1	2	3	4
1	Prace przygotowawcze (*)	31.07. 2024 r.**	Protokół końcowej kontroli i odbioru robót urządzeniowych - etap I 15 lipca 2024 r.
2	Prace terenowe(*): m.in. ustalenie granic wyłączeń taksacyjnych na szkicu taksacyjnym oraz sporządzenie opisu taksacyjnego lasu wraz ze wskazaniami gospodarczymi . Wymagane jest wykonanie terenowe co najmniej 60% powierzchni oraz wektoryzacja LMN min. 2 leśnictw.	30.11. 2024 r.	Protokół końcowej kontroli i odbioru robót urządzeniowych - etap II 8 października 2024 r.
3	Prace kameralne(*) oraz zakończenie taksacyjnych prac terenowych. Wymagane jest wykonanie terenowe 100% powierzchni oraz opracowanie kameralne min. 80% leśnictw (aktualizacja opisu i LMN) Analiza zgodności danych przestrzennych LMN z danymi numerycznymi państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Sporządzenie wykazów rozbieżności.	31.05.2025 r.	22.05.2025 r.
4	Prace kameralne (*) oraz zakończenie prac terenowych związanych z inwentaryzacją zasobów drzewnych.	31.08.2025 r.	Protokół końcowej kontroli i odbioru robót urządzeniowych – etap 4 21.07.2025 r.
5	Prace kameralne(*): przygotowanie materiałów na NPP, oświadczenie o sporządzeniu kompletnej bazy w WEB-TAKSATORZE, przekazanie: warstw LMN, oraz proj.Elaboratu, proj.POP, proj.Prognozy oddziaływania na środowisko (1 egz. oprawiony wraz z wymaganymi mapami), wygenerowanych opisów taksacyjnych i map określonych w protokole KZP.	10.11.2025 r.	
6	Zakończenie prac kameralnych. Przekazanie ostatecznych wydruków opracowań i map, po uwzględnieniu rozstrzygnięć wynikających ze strategicznej oceny oddziaływania projektu planu na środowisko oraz udziału społeczeństwa w konstruowaniu planu. Końcowy odbiór prac.	31.03.2026 r.	

* - wg opisu przedmiotu zamówienia oraz KZP

** - w przypadku podpisania umowy

WNIOSKI Z ANALIZY STANU POSIADANIA I BIEŻĄCY WYKAZ ROZBIEŻNOŚCI

Stwierdzone w trakcie prac taksacyjnych rozbieżności pomiędzy ewidencją a stanem na gruncie były na bieżąco zgłaszane do Nadleśnictwa Torzym podczas uzgodnień poszczególnych leśnictw. Po zakończeniu prac taksacyjnych sporządzono protokół wszystkich rozbieżności z podziałem na leśnictwa, który został zaakceptowany przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Torzym.

W trakcie prac nad projektem PUL wszystkie zmiany ewidencyjne oraz wznowienia granic działek, które dokonywało Nadleśnictwo Torzym były zgłaszane Wykonawcy i wnoszone na bieżąco.

Opracowaniem objęto całość gruntów będących w użytkowaniu Nadleśnictwa Torzym, obejmujących 1448 działek ewidencyjnych, położonych w jednym województwie, 2 powiatach, 3 gminach oraz 25 obrębach ewidencyjnych o łącznej powierzchni ewidencyjnej 21788.8464 (plus grunty we współwłasności 0.1324 ha).

Nadleśnictwo Torzym ma uregulowany stan prawny dotyczący gruntów będących w zarządzie PGL LP (założone księgi wieczyste) w 100% przypadków

WYKORZYSTANE MATERIAŁY TELEDETEKCyjne

Do sporządzenia PUL wykorzystane zostały następujące podkłady teledetekcyjne:

- Numeryczny model terenu sporządzony na podstawie chmury punktów LiDAR - aktualność danych 2021;
- Ortofotomapa w zobrazowaniu RGB oraz CIR (bliskiej podczerwieni) - aktualność danych 2024.

Pozyskane dane pochodzą z zasobów Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, który jest operatorem serwisu geoportal, na którym udostępnia zgromadzone dane.

ZASTOSOWANE METODY INWENTARYZACJI ZASOBÓW DRZEWNYCH I UZYSKANE DOKŁADNOŚCI

Inwentaryzację zasobów drzewnych dokonano przy pomocy statystycznej metody reprezentacyjnej pomiaru miąższości zgodnie z § 50-61 IUL. Przeprowadzono ją w trzech etapach:

1. szacując - w czasie sporządzania opisu taksacyjnego - miąższość na 1 ha (zasobność) w poszczególnych drzewostanach, łącznie dla drzewostanu i według gatunków drzew, z wykorzystaniem powierzchni próbnych relaskopowych;
2. przeprowadzając inwentaryzację zasobów miąższości nadleśnictwa statystyczną metodą reprezentacyjną, z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych;
3. wyrównując miąższość oszacowaną w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku w wyniku pomiaru miąższości - statystyczną metodą reprezentacyjną - w warstwach gatunkowo-wiekowych.

W celu inwentaryzacji miąższości zasobów Nadleśnictwa Torzym statystyczną metodą reprezentatywną założono 1 496 próbnych powierzchni kołowych.

Kontrola inwentaryzacji zasobów została przeprowadzona na 50 powierzchniach kołowych, zgodnie z §81 Instrukcji UL. Test kontrolny przeprowadził Zespół Zadaniowy powołany przez Dyrektora RDLP w Zielonej Górze. Bezwzględna wartość statystyki dla pomiarów powierzchni pola przekroju wyniosła 0.31, dla pomiarów wysokości – 0.11. Wartości te były mniejsze niż 2, a więc prace zostały przyjęte bez zastrzeżeń. Podczas pomiarów nie stwierdzono błędów grubych. Zgodnie z ustaleniami KZP podczas inwentaryzacji zasobów drzewnych na powierzchniach próbnych dokonano pomiarów drewna martwego.

W poniższym zestawieniu przedstawiono błędy procentowe pomierzonych cech.

Zestawienie 87. Błędy procentowe pomierzonych cech

Gatunek Klasa wieku	BK	BRZ	DB.B	DB.S	MD	OL	SO
1	2	3	4	5	6	7	8
Ila	1128.23 62.75 25.62		18617.58 81.39 27.13	9468.96 64.85 24.51			3220.86 62.25 12.45
Ilb	6409.65 98.40 32.80	13983.01 49.07 24.54	4699.16 64.84 24.51		18451.88 57.62 23.52	26235.17 51.57 25.79	9919.51 42.57 6.21
IIla		4068.08 52.69 23.57				15105.03 50.37 19.04	11389.03 34.17 4.21
IIlb						70184.53 69.81 21.05	12518.93 29.84 2.93
IVa						22244.33 45.58 11.77	12015.37 28.54 1.81
IVb						26564.99 42.05 14.02	17628.30 30.14 2.81
Va						43168.45 39.63 14.01	12522.27 25.50 2.15
Vb			9293.80 32.85 9.90			10914.68 24.27 10.85	15662.43 28.42 2.31
VI	18834.10 32.99 11.66		16387.96 32.58 6.95	69526.29 65.49 24.75		98665.18 60.75 20.25	19878.67 32.13 3.66
KOKDO	9852.49 42.09 7.02		41322.76 56.23 12.90				26765.27 44.22 2.60

Błąd procentowy dla nadleśnictwa: 1.08

UDZIAŁ WYKONAWCY PRAC W PROCESIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Zgodnie z Zarządzeniem nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 lipca 2022 roku, w trakcie wykonywania prac nad PUL prowadzono konsultacje społeczne. W pierwszym etapie nadleśnictwo wyznaczyło lasy o zwiększonej funkcji społecznej, które zostały zaliczone do zrównoważonej strefy zagospodarowania turystycznego.

W dniu 17.09.2025 roku członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy uczestniczyli w uzgodnieniach planu cięć, podczas którego Wykonawca omówił zaplanowane wskazówki rębne. Po przeanalizowaniu danych planistycznych członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy podpisali protokół uzgodnień planu cięć dotyczący lasów o zwiększonej funkcji społecznej.

ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU

Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035 zgodnie z protokołem KZP tworzą:

1. Część opisowa:
 - opisanie ogólne (elaborat),
 - opisy taksacyjne dla obrębów,
 - wykazy zadań gospodarczych wg obrębów i zestawienia zbiorcze zadań,
 - wykaz zadań gospodarczych oraz tabele i wzory dla obrębów,
 - program ochrony przyrody,
 - prognoza oddziaływania na środowisko,
 - operaty dla leśniczych - opis taksacyjny oraz wykaz zadań gospodarczych,
 - książki walorów przyrodniczo-kulturowych i monitoringu dla leśnictw oraz jeden uproszczony (bez kart kontrolnych) egzemplarz zbiorczy dla Nadleśnictwa.
2. Część kartograficzna:
 - mapy gospodarcze w skali 1:5 000 (format A1) wraz z podziałem na arkusze w skali 1:25 000,
 - mapy przeglądowe (tematyczne) w skali 1:25 000 drzewostanów,
 - mapy przeglądowe (tematyczne) w skali 1:25 000 cięć rębnych,
 - mapy przeglądowe (tematyczne) w skali 1:25 000 typów siedliskowych lasu,
 - mapy przeglądowe (tematyczne) w skali 1:25 000 ochrony przeciwpożarowej,
 - mapy przeglądowe (tematyczne) w skali 1:25 000 ochrony lasu,
 - mapy przeglądowe (tematyczne) w skali 1:25 000 gospodarki łowieckiej,
 - mapy przeglądowe (tematyczne) w skali 1:25 000 obszarów chronionych i funkcji lasu,
 - mapy przeglądowe (tematyczne) w skali 1:25 000 zagospodarowania rekreacyjnego,

- mapy przeglądowe (tematyczne) w skali 1:25 000 walorów przyrodniczo-kulturowych,
 - mapy przeglądowe (tematyczne) w skali 1:25 000 nasiennictwa i selekcji,
 - mapy przeglądowe (tematyczne) w skali 1:25 000 mapy czyste,
 - mapy przeglądowe (tematyczne) w skali 1:25 000 lokalizacji brakujących słupów oddziałowych,
 - mapy przeglądowe (tematyczne) w skali 1:25 000 zagrożenia pożarowego wg klas palności drzewostanów,
 - mapy sytuacyjno-przeglądowa obszaru nadleśnictwa z nadaną kolorystyką leśnictw w skali 1:50 000,
 - mapy sytuacyjno-przeglądowa obszaru nadleśnictwa - czysta w skali 1:50 000,
 - mapy gospodarczo-przeglądowe drzewostanów w skali 1:10 000,
 - mapy gospodarczo-przeglądowe drzewostanów i projektowanych cięć w skali 1:10 000,
 - mapy gospodarczo-przeglądowe walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:10 000,
 - mapy gospodarczo-przeglądowe leśnictw w skali 1:10 000 - czyste.
3. Część bazodanowa
- Baza danych opisowych i geometrycznych w aplikacji WebTaksator.

IV. ZAŁĄCZNIKI

PROTOKÓŁ KZP

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Zielonej Górze

Zn. spr. ZS.003.2.2023

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Komisji Założeń Planu w sprawie opracowania planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Torzym na lata 2026 – 2035

Zielona Góra, 2 listopada 2023 r.

Znak odpowiedzialnej
gospodarki lasami

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze, ul. K. Wielkiego 24a, 65-950 Zielona Góra
tel.: +48 68 325-44-51, fax: +48 68 325-36-30, e-mail: rdlp@zielonagora.lasy.gov.pl

www.lasy.gov.pl

Komisja założeń projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035, została zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze celem uzgodnienia podstawowych założeń do przeprowadzenia prac urządzeniowych. Komisja obradowała w dniu 18.10.2023 r. w siedzibie Nadleśnictwa Torzym z udziałem osób wymienionych na poniższej liście:

Torzym, 18.10.2023 r.

LISTA OBECNOŚCI

Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035

Komisja Założeń Planu

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Podpis
1.	Dariusz Miernik	Z-ca dyrektora	RDLP	
2.	Grzegorz Sobotka	GT sp. ds. gospodarki	RDLP	
3.	Anna Miernik	Nadleśnik DH	RDL Pał. Górze	
4.	Marek Miśko	Spec. SL	RDLP	
5.	Stanisław Orzech	Spec. SL	N-leśnictwo Torzym	
6.	Polanta Kubiśko	St. spec. b.d.	N-leśnictwo Torzym	
7.	Elżbieta Pawełek	Spec. SL	N-leśnictwo Torzym	
8.	Mieczysław Przemysław	—	TOK Torzym	
9.	Andrzej Włodarczyk	Dyrektor	TOK Torzym	
10.	MICHAŁ BIELEWICZ	Gr. gospodarki	RDOŚ Gorzów	
11.	Marek Kowczowski	St. ref. ds. urządzenia lasu	RDLP w Zielonej Górze	
12.	Dariusz Krawiec	Nadleśnik Hydrobiologia ZS	RDLP w Zielonej Górze	
13.	Andrzej Torzym	Inż. Nadzoru	N-leśnictwo Torzym	
14.	Rafał Sobotka	Spec. SL	N-leśnictwo Torzym	
15.	Beata Torzym	Specjalka SL	N-leśnictwo Torzym	
16.	Robert Stachura	St. ref. ds. gospodarki	Klub Przyrodników	
17.	Marek Tebala	Z-ca naczelnego	N-leśnictwo Torzym	
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				

Po wysłuchaniu referatu nadleśniczego oraz koreferatu naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Zielonej Górze, w wyniku dyskusji, Komisja przyjęła następujące ustalenia dotyczące wykonawstwa prac urządzeniowych:

Plan urządzenia lasu będzie opracowany na podstawie:

- Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2023 r., poz. 1356),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. 2012 , poz. 1302).
- „Instrukcji urządzania lasu” stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 21.11.2011 r. z późn. zm.,*
- Zasad hodowli lasu – zatwierdzonych Zarządzeniem nr 53 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 21.11.2011 r.,*
- innych, aktualnie obowiązujących zasad, wytycznych, zarządzeń i instrukcji wewnętrznych (w miarę możliwości uwzględniane będą również nowe uregulowania, jeśli wejdą w życie przed poszczególnymi etapami prac urządzeniowych, na które będą miały wpływ).

** W przypadku wydania zarządzenia zatwierdzającego nową Instrukcję urządzania lasu oraz nowe Zasady hodowli lasu w SWZ i w Opisie przedmiotu zamówienia zostanie doprecyzowane, które elementy nowych uregulowań będą obowiązujące dla Wykonawcy projektu PUL.*

Szczegółowe ustalenia przedstawia się poniżej wg układu przewidzianego w § 126 Instrukcji urządzania lasu.

Część A: Wytoczne w sprawie organizacji prac urządzeniowych;

1. Stan prac przygotowawczych do sporządzenia planu urządzenia lasu

1.1. Nadleśnictwo przeprowadziło analizę zgodności danych ewidencyjnych, znajdujących się w bazie SILP-LAS z danymi w ewidencji gruntów i budynków. Stwierdzono zgodność w zakresie danych opisowych. Wszelkie zmiany gruntowe związane m.in. z nabywaniem i zbywaniem nieruchomości, decyzjami administracyjnymi, zmianą klasyfikacji gruntów, podziałami nieruchomości, i in. były wprowadzane do bazy SILP na bieżąco, na podstawie informacji dostarczanych z właściwych starostw. Nadleśnictwo Torzym na bieżąco realizowało również zadania zmierzające do prawidłowej klasyfikacji gruntów zlecając uprawnionemu geodecie szereg działań polegających na przeklasyfikowaniu gruntów, zgodnie ze stanem faktycznym, jednak istnieją grunty, które należy opisać na etapie prac urządzeniowych zgodnie ze stanem faktycznym, m.in. grunty rolne, które w wyniku sukcesji mają już charakter lasu. Grunty wymagające zmian klasyfikacji użytków lub korekt ich granic zostaną wychwycone podczas prac taksacyjnych, dodatkowo nadleśnictwo przekaze (pomocniczo) wykaz znanych mu przypadków wymagających takich zmian, przed przystąpieniem Wykonawcy do prac urządzeniowych.

Nadleśnictwo dokonało wstępnej analizy i porównania konturów działek ewidencyjnych do granic oddziałów wynikających z ortofotomapy. Analiza ta wykazała częste, ale nieznaczne rozbieżności.

1.2. Nadleśnictwo dokonało przeglądu aktów prawnych prawa miejscowego w zakresie obowiązujących planów, polityk i strategii. Wnioski dotyczące powiązań ustaleń planistycznych z gospodarką leśną, zostaną przekazane Wykonawcy planu, w celu ich ujęcia w opisanu ogólnym. Generalnie należy stwierdzić, że nie ma w obowiązujących planach ustaleń, które mogłyby w sposób znaczący zmienić założenia i sposoby prowadzenia wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Torzym.

O ile w trakcie prac urządzeniowych wydane zostaną uchwały podające ostatecznie przeznaczenie w MPZP przedmiotowych gruntów Wykonawca projektu PUL dokona stosownych zapisów w informacjach dodatkowych poszczególnych pododdziałów.

Z uwagi na fakt, że PUL zostanie sporządzony wg stanu na 01.01.2026 r., nadleśnictwo przekaze wykonawcy prac informację o każdym nowopowstałym, przyjętym dokumencie dotyczącym polityki przestrzennej, mogącym mieć wpływ na prowadzenie gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Torzym.

Zgodnie z § 9 pkt. 2 oraz 3 Instrukcji Urządzania Lasu kierownik zespołu sporządzającego projekt planu urządzenia lasu w swym referacie na NTG zaktualizuje zestawione przez nadleśniczego Nadleśnictwa Torzym informacje dotyczące podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu

1.3. Ujęcie w PUL zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 odbywać się będzie poprzez analizę zapisów w istniejących planach zadań ochronnych obszaru Natura 2000 „Dolina Ilanki”, „Stara Dąbrowa w Korytach”, „Dolina Pliszki” i ich implementację do projektu PUL. Temat został szerzej opisany w kolejnych rozdziałach protokołu.

Specjalny obszar ochrony siedlisk „Rynna Jezior Torzyskich” nie posiada aktualnego planu zadań ochronnych (PZO), jest on w przygotowaniu.

2. Stan posiadania i klasyfikacja gruntów

Plan urządzenia lasu zostanie opracowany wg stanu na 1.01.2026 r. Ogólna powierzchnia gruntów Nadleśnictwa Torzym – wg stanu na 31.12.2022 r. – wynosi **21 772,87 ha**. Powierzchnia ta (zaokrąglona do pełnych hektarów) zostanie przyjęta w opisie przedmiotu zamówienia przygotowywanego w ramach SWZ, o ile w roku 2023 nie dojdzie do istotnych zmian powierzchniowych.

Przed rozpoczęciem prac taksacyjnych nadleśnictwo przekaze wykonawcy podstawowe materiały do prac z zakresu inwentaryzacji lasu, w tym geobazę opisu taksacyjnego i geometrii SILP-LAS zaktualizowaną za 2023 rok.

Wykonawca prac pobierze z Powiatowych Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej dane ewidencyjne w postaci wektorowej wraz z powierzchniami ewidencyjnymi działek i użytkowników na swój koszt.

Oprócz działek w zarządzie nadleśnictwa należy pobrać z ośrodków również dane działek innych własności w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, które zawierają użytek Ls, wraz z konturami tego użytku. Dane te posłużą do opracowania warstwy LMN zawierającej lasy innej własności. Wiedza ta umożliwi m.in. usprawnienie właściwego planowania i zarządzania lasami w granicach zasięgu terytorialnego, analizę możliwości ich nabywania, ustalenie prawidłowej lesistości nadleśnictwa, granicy polno-leśnej, nadzór nad ochroną gruntów leśnych itp.

Nadleśnictwo w dziewiątym roku obowiązywania planu nie będzie ograniczać zmian w stanie posiadania. Nadleśnictwo wstrzyma dokonywanie zmian w stanie posiadania po 30.09.2025 r. Zmiany, które powstaną do tej daty, zostaną ujęte w projekcie planu u.l. Wszelkie zmiany w stanie posiadania powstałe po 30.09.2025 r. (ruchy gruntowe) Nadleśnictwo Torzym uzupełni tuż po wgraniu nowej bazy SILP, przy czym nie później niż do 15 stycznia 2026 r.

Po zakończeniu 2024 roku, zostanie przeprowadzona przez nadleśnictwo aktualizacja SILP i LMN i po raz kolejny zostanie przekazana wykonawcy prac wyeksportowana geobaza – do wykorzystania w celu aktualizacji historii ewidencji wykonanych zadań gospodarczych.

Istniejąca Leśna Mapa Numeryczna Nadleśnictwa Torzym powstała w oparciu o ewidencyjną mapę numeryczną, pozyskaną w roku 2014 z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego. Stwierdzone na podstawie pobieżnej analizy danych (wykonanej przez nadleśnictwo i RDLP) różnice geometryczne warstw LMN w stosunku do warstw pozyskanych z zasobów geoportalu, wskazują na konieczność ponownej budowy geometrycznej bazy SILP na bazie warstw pozyskanych z PODGiK.

W ramach prac urzędniowych, wykonawca dokona szczegółowej analizy porównawczej stanu LMN z aktualnymi danymi numerycznymi, będącymi w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym. Analiza ta, opisana w §10 ust. 7 - 10 IUL, winna dotyczyć w szczególności zgodności przestrzennej obu danych.

Efektom wyżej opisanej analizy, powinien być stosowny raport, który pozwoli nadleśniczemu na podjęcie decyzji o konieczności zlecenia ewentualnych pomiarów geodezyjnych lub przekazaniu starostwom informacji o błędnie prowadzonym zasobie kartograficznym. W przypadku błędów w LMN, wykonawca zaktualizuje warstwy w ramach zleconych prac urzędniowych.

Ujawnione przez Wykonawcę podczas wstępnych prac taksacyjnych rozbieżności pomiędzy danymi ewidencyjnymi nadleśnictwa a danymi PODGiK w zakresie konturów oraz powierzchni działek ewidencyjnych, po weryfikacji terenowej, będą przekazywane nadleśniczemu na bieżąco, celem zlecenia prac geodezyjnych i dokonania możliwych zmian w ewidencji gruntów i budynków, które będą ujęte w sporządzanym projekcie PUL.

Przy niewielkich różnicach przebiegu działek ewidencyjnych w stosunku do linii oddziałowych, oddziały leśne będą odzwierciedlać przebieg linii oddziałowych, a więc skrajne pododdziały będą mogły się składać z kilku działek ewidencyjnych.

Ostateczny wykaz rozbieżności w zakresie kategorii użytków gruntowych, pomniejszony o pozycje załatwione na bieżąco, zostanie przedstawiony nadleśniczemu w formie protokołu rozbieżności. Do końca sierpnia 2025 r. Nadleśniczy przekaze Wykonawcy oraz Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych decyzję w sprawie sposobu rozstrzygnięcia spraw niezgodności ewidencyjnych (podpisany wykaz rozbieżności).

W efekcie nadleśniczy przeprowadzi zmiany w ewidencji gruntów, które wprowadzi do bazy SILP-LAS w ramach aktualizacji LMN i stanu posiadania po zatwierdzeniu nowego PUL, a więc w pierwszych dwóch latach obowiązywania nowego planu u.l. - w oparciu o art. 20 ust. 2 ustawy o lasach.

W stanie posiadania nadleśnictwa nie znajdują się grunty wyłączone z produkcji leśnej, trwale lub czasowo. Grunty faktycznie wyłączone z produkcji leśnej, bez decyzji zezwalającej na takie wyłączenie należy opisać jako WYŁ. INNE (nieleśna) i ująć w wykazie rozb. Nadleśnictwo taki przypadek zobowiązane jest zgłosić do dyrektora RDLP, który podejmie działania zmierzające do ustalenia sprawy wyłączenia i ew. wydania decyzji karnych.

W przypadku stwierdzenia zadawnionego naruszenia stanu posiadania na granicy polno-leśnej, w celu ochrony granic gruntów Skarbu Państwa „luki” należy zaprojektować do dolesienia lub wprowadzenia podszytu w planie u.l. Odstępstwo od tej zasady wymaga uzgodnienia z Wydziałem Zarządzania Zasobami Leśnymi. Wznowienie granic w takich przypadkach będzie leżało w gestii nadleśnictwa.

Nadleśnictwo dostarczy Wykonawcy PUL przed przystąpieniem do prac, wykaz gruntów rolnych, które zamierza przeznaczyć do zalesienia, zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku ich braku - w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy. Tylko te pozycje znajdują się w planie urządzenia lasu, jako grunty do zalesienia.

Nadleśnictwo Torzym jest użytkownikiem wieczystym jednej nieruchomości oznaczonej w EGiB jako działka nr 737/34 w obrębie ewidencyjnym 0073 Torzym miasto, gmina Torzym, adres leśny 14-13-2-06-131-z-00, pow. 0,1875 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta GW1U/00018208/4. Nadleśnictwo Torzym rozpoczęło proces nieodpłatnego przejęcia przedmiotowej nieruchomości od gminy Torzym w celu zniesienia użytkowania wieczystego.

Nadleśnictwo Torzym nie gospodaruje gruntami w trwałym zarządzie; nie sprawuje również nadzoru nad lasami niepaństwowymi.

3. Stan opracowań glebowo-siedliskowych i fitosocjologicznych

Typy siedliskowe lasu, podtyp i gatunek gleby zostaną wprowadzone do opisu taksacyjnego w oparciu o mapy glebowo-siedliskowe (warstwy LMN) przedłożone przez nadleśnictwo. Operat siedliskowy wykonany został przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oddział w Poznaniu (stan na 01.01.2004 r.).

Równolegle z wykonaniem projektu PUL VI rewizji nie będzie zlecane opracowanie operatu siedliskowego i fitosocjologicznego dla nadleśnictwa. Zgodnie z wieloletnim harmonogramem prac siedliskowych w RDLP w Zielonej Górze prace te - wraz z pracami fitosocjologicznymi zostaną zlecane w roku 2032.

Problem braku opracowań siedliskowych na gruntach leśnych przejętych po 01.01.2004 r. dotyczy niewielkiej puli gruntów i są to w większości działki o małych powierzchniach. Typy siedliskowe dla tych gruntów zostaną określone podczas standardowej taksacji lasów, z uwzględnieniem warunków geologicznych oraz elementów diagnostycznych drzewostanu i runa.

W przypadku gruntów rolnych przeznaczanych do zalesienia w trakcie obowiązywania PUL, opracowanie glebowe należy zlecać Pracowni Gleboznawstwa i Fitopatologii przy Nadleśnictwie Zielona Góra.

Grunty we władaniu nadleśnictwa bez opracowań glebowo-siedliskowych zestawiono w poniższej tabeli:

Lp.	Gmina	Obręb ewid.	Nr działki	Adres leśny	Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]
1	54	73	445/4	14-13-2-06-124 -ix -00	Ls	0,3
2	54	73	737/42	14-13-2-06-131 -ax -00	Ls	0,25
3	54	73	561	14-13-2-06-158 -j -00	Ls	0,19
4	55	57	123/3	14-13-3-09-35 -l -00	Ls	1,52
5	55	57	79/3	14-13-3-09-36 -k -00	Ls	0,16
6	55	57	77/2	14-13-3-09-36 -l -00	Ls	0,25
7	55	57	76/2	14-13-3-09-36 -m -00	Ls	0,09
8	55	57	4/2	14-13-3-09-40B -o -00	Ls	1,07
9	54	73	732/4	14-13-3-10-107A -ax -00	Ls	0,13
10	54	73	732/4	14-13-3-10-107A -bx -00	Ls	0,68
11	54	73	732/4	14-13-3-10-107A -cx -00	Ls	1,06
12	54	73	732/4	14-13-3-10-107A -dx -00	Ls	1,25
13	54	73	69/7	14-13-3-10-107A -k -00	Ls	14,18
14	54	73	69/7	14-13-3-10-107A -l -00	Ls	2,89
15	54	73	69/7	14-13-3-10-107A -m -00	Ls	1,21

Lp.	Gmina	Obręb ewid.	Nr działki	Adres leśny	Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]
16	54	73	69/7	14-13-3-10-107A -n -00	Ls	3,17
17	54	73	69/7	14-13-3-10-107A -o -00	Ls	2,96
18	54	73	69/7	14-13-3-10-107A -p -00	Ls	6,38
19	54	73	69/3	14-13-3-10-107A -r -00	Ls	3,25
20	54	73	732/3	14-13-3-10-107A -s -00	Ls	0,56
21	54	73	69/3	14-13-3-10-107A -t -00	Ls	1,1
22	54	73	69/3	14-13-3-10-107A -w -00	Ls	1,53
23	54	73	732/4	14-13-3-10-107A -x -00	Ls	0,85
24	54	73	732/4	14-13-3-10-107A -y -00	Ls	1,91
25	54	73	732/4	14-13-3-10-107A -z -00	Ls	1,09
Razem:						48,03

4. Podział powierzchniowy

Podział na obręby leśne oraz numeracja oddziałów w nadleśnictwie pozostaje zasadniczo bez zmian. Niewielkie powierzchnie gruntów przejętych zostaną przydzielone do najbliższej położonych oddziałów. Weryfikacji i uporządkowaniu będą podlegać oddziały złożone z gruntów przejętych, oznaczone dodatkową dużą literą alfabetu.

W trakcie prac kameralnych literacja wydzieliń, w których prowadzony jest projekt Leśnych Gospodarstw Węglowych (LGW) oraz znajdują się np. obiekty nasiennictwa leśnego lub obiekty chronione, których lokalizacja jest ujmowana w rejestrach prowadzonych przez instytucje zewnętrzne (np. Biuro Nasiennictwa Leśnego) lub których lokalizacja została zatwierdzona w formie aktów prawnych - w miarę możliwości - będzie pozostawiana bez zmian.

Potrzeby w zakresie poszerzenia i oczyszczenia linii podziału przestrzennego lasu winny zostać określone przez wykonawcę planu, a następnie znaleźć odzwierciedlenie we wskazaniach gospodarczych (opis zadrzewień i wskazówka DRZEŹ).

W trakcie prac Wykonawca zinwentaryzuje brakujące słupy oddziałowe. Zobrazowanie braków zostanie wykonane na mapach przeglądowych. Uzupełnienie słupów i odnowienie numeracji oddziałów na słupach oddziałowych nie wchodzi w zakres prac nad projektem PUL.

5. Ujęcie gruntów stanowiących współwłasność, oznakowanie granic wydzieliń.

Na terenie Nadleśnictwa Torzym występuje grunt który znajduje się we współwłasności. Jest to jedna działka ewidencyjna nr 7708 w obrębie ewidencyjnym 0073 Torzym miasto, gmina Torzym, adres leśny 14-13-2-06-124 -hx -00, pow. 0,1324 ha, udział nadleśnictwa we współwłasności wynosi 26/100. W opisie taksacyjnym grunty te należy oznaczyć odpowiednią informacją dodatkową, z podaniem udziału we współwłasności. W opisanu ogólnym (tabele stanu posiadania) należy rozliczyć i podać powierzchnię nadleśnictwa bez gruntów we współwłasności. Pod tabelą umieścić informację dodatkową o powierzchni gruntów we współwłasności. We wzorach nr 8 i 9 należy posługiwać się tylko powierzchniami bez współwłasności.

W trakcie prac terenowych należy oznaczyć w terenie niewyraźne granice wydzieliń leśnych, na wylotach dróg i linii oddziałowych, obrączkami wykonanymi poprzez ociosanie zewnętrznych warstw martwej kory „na czerwono”, na wysokości ok. 1,5 m.

6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urządzenia lasu.

Wykonawca wykorzysta aktualne dane w postaci ortofotomap z dostępnych geoportali celem dokonania analiz opisanych w pkt 2. niniejszego protokołu oraz do korekt przebiegu granic pododdziałów leśnych, pnsów, a także lokalizacji obiektów liniowych (drogi, rowy itp.). Zaleca się również wykorzystanie posiadanych przez Nadleśnictwo materiałów sporządzanych podczas okresowych inwentaryzacji stanu sanitarnego lasu

Wykonawca zobligowany jest do bieżącego weryfikowania aktualności ortofotomap, na których pracuje, tak aby tworzone warstwy wektorowe powstawały w oparciu o najnowsze rastry.

Wykonawca zobowiązany jest wykorzystać do właściwej lokalizacji dróg i cieków także aktualny, dostępny w geoportalach obraz numerycznego modelu terenu.

7. Ujmowanie cech drzewostanów w PUL

Cechy drzewostanów należy ustalać zgodnie ze słownikiem programu Web Taksator (aktualnie § 26 IUL). Nadleśnictwo dostarczy Wykonawcy planu wykazy drzewostanów ułatwiające identyfikację niektórych cech, w tym m.in.: drzewostany z odnowienia naturalnego czy z siewu. Odpowiednią cechą należy również przypisać wydzieleniom wschodzącym w skład Glebowych Powierzchni Wzorcowych (GPW). Obiekty nasiennictwa i selekcji zgodnie z IUL ujmowane są w Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego (RLMP). Rejestr ten nie obejmuje upraw pochodnych, dlatego Wykonawca informację tę umieści w polu tekstowym opisu taksacyjnego, dodając (jeśli istnieje) numer bloku oraz zobrazuje zagadnienie na mapach nasiennictwa i selekcji. W efekcie w opisanu ogólnym zostaną zestawione uprawy pochodne w blokach oraz uprawy rozproszone o znanym pochodzeniu.

Cecha dotycząca pochodzenia niejednorodnych drzewostanów będzie ustalana wg przeważającego pochodzenia. Na pierwszym miejscu należy podać dla każdego gruntu leśnego zalesionego cechę przeważającego pochodzenia, w kolejnych rubrykach ew. inne cechy występujące w danym wydzieleniu.

W polu tekstowym opisu taksacyjnego opisane zostaną również ekosystemy referencyjne w formie skrótu ustalonego Zarządzeniem nr 1 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 2 stycznia 2015 r. Informacje dodatkowe będą też zawierały lokalizację pasów biologicznych, ew. lasy podkrzesane itp. Wykaz tych powierzchni nadleśnictwo prześle Wykonawcy prac, po podpisaniu umowy na sporządzenie projektu PUL.

8. Zastosowanie jednostek kontrolnych

W Nadleśnictwie Torzym nie będą tworzone jednostki kontrolne, opisane w § 32 IUL.

9. Zasady przebudowy drzewostanów

Wykonawca planu przedstawi na odbiorze prac terenowych, uzgodniony uprzednio z nadleśniczym, wykaz drzewostanów do przebudowy z podziałem na grupy drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy (A, B, C – zgodnie z § 40 ust. 7 IUL) oraz planowanymi sposobami ich przebudowy.

Przyjęto następujące kryteria:

- **Kategoria A** – przebudowa pełna pilna, użytkowane rębniami w I dziesięcioleciu:

1. Drzewostany z przeważającym udziałem gatunków: Brz, Os, Ak w wieku od 51 lat, rosnące na siedlisku lasów i lasów mieszanych.

Przebudowę planujemy w zależności od wieku i siedliska. Pozycje starsze i na słabszych siedliskach przebudowujemy rębnią Ib, młodsze i na siedliskach żyzniejszych rębnią IIa, IIb. Przebudowa Ak nie będzie stosowana w przypadku występowania tych drzewostanów na granicach polno-leśnych, w pobliżu wsi, ekotonów wzdłuż dróg publicznych, na pasach

biologicznych itp., a także w miejscach udostępnianych do okresowej lokalizacji pasiek. Działania te wpisują się w stosowane w RDLP zasady popierania lokalnego pszczelarstwa.

2. Drzewostany niestabilne – zasadniczo drzewostany sosnowe i świerkowe IV klasy wieku i starsze, na siedliskach porolnych nękane przez szkodniki pierwotne i wtórne oraz choroby grzybowe i jemiotę (zwłaszcza w zasięgu wzmożonego występowania kornika ostrozębnego). Drzewostany te cechują się zwarcie przerywanym i luźnym silną cespityzacją i fruticetyzacją runa oraz degradacją gleby. Wiek i stan zdrowotny drzewostanu, jego zwarcie oraz pokrywa gleby nie dają odpowiednich warunków do przebudowy wykonywanej metodą podsadzeń produkcyjnych.

Drzewostany z utrwalonym, stabilnym odnowieniem podokapowym, złożonym z gatunków zgodnych z TD, należy uznawać za KO – a więc pozycje przebudowane, które nie wchodzą do pozycji wymagających przebudowy.

- **Kategoria B** – przebudowa pełna stopniowa, bez stosowania rębni, ale zaplanowana na 10-lecie objęte planem:
 1. Drzewostany przedplonowe, będące w fazie rozwojowej, umożliwiającej inicjowanie odnowień podokapowych (do drzewostanów przedplonowych nie wchodzi I kl. wieku i d-stany rębne).
 2. Drzewostany przedrębne niezgodne z TD na Lśw, porolne drzewostany So do III kl. wieku na siedlisku LMśw oraz drzewostany z panującą Brz (IIb, IIIa kl. w. na BMśw i żyzniejszych siedliskach świeżych)
 3. Drzewostany w IIb, III kl. wieku na porolnych BMśw i BMw uszkodzone w stopniu 2 i 3, przez patogeny korzeniowe i (lub) owadzie szkodniki pierwotne lub wtórne.

Przebudowywać przy pomocy podsadzeń. Planowane podsadzenia mogą obejmować zredukowaną powierzchnię wydzieleń.

- **Kategoria C** – przebudowa częściowa, przy pomocy trzebieży przekształceniowych:
 1. Drzewostany mieszane, częściowo zgodne z TD, z udziałem gatunków pożądanых (Db, Bk, Js, Kl, Lp, Wz, Jw, Jd).
 2. Drzewostany średnich klas wieku z warstwą sztucznie posadzonego lub spontanicznie powstałego podrostu złożonego z gat. zgodnych z TD (odślanianie wartościowych płatów młodego pokolenia).

10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO, z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

Przyjąć wskaźnik zwiększenia powierzchni do odnowienia w KO i KDO, z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych, w wysokości 10% , za wyjątkiem cięć uprzętających w rębni IIIa.

11. Pomiar drewna martwego

Pomiaru drewna martwego należy dokonać na co piątą powierzchnię próbną zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą statystyczną.

12. Układ PUL z wyszczególnieniem zakresu wykonania map

Tabelaryczne wyszczególnienie elementów planu wraz z określeniem ilości niezbędnej dla poszczególnych podmiotów:

Element planu	Ilość	Przeznaczenie
Część opisowa – opracione wydruki		
opisanie ogólne (elaborat z kieszenią na mapy)	2	nadleśnictwo, RDLP
opisy taksacyjne dla obrębów + tabele i wzory	1x3	nadleśnictwo
wykazy zadań gospodarczych wg obrębów i zestawienia zbiorcze zadań	1x3	nadleśnictwo
wykaz zadań gospodarczych oraz tabele i wzory dla obrębów	1	RDLP
program ochrony przyrody	2	nadleśnictwo, RDLP
prognoza oddziaływania na środowisko	5*	nadleśnictwo, 4 - RDLP
Część kartograficzna – wydruki map		
Mapy gospodarcze w skali 1:5 000 (format A1) wraz z podziałem na arkusze w skali 1:25 000	1	nadleśnictwo
Mapy przeglądowe (tematyczne) w skali 1:25 000 dla obrębów (x3)		
drzewostanów	4x3	3x nadleśnictwo (laminowane na płótnie, składane), RDLP
cięć rębnych	4x3	3x nadleśnictwo (laminowane na płótnie, składane), RDLP
typów siedliskowych lasu	3x3	2x nadleśnictwo (laminowane na płótnie, składane), RDLP
ochrony przeciwpożarowej	9x3	8 x nadleśnictwo (w tym jedna laminowana na płótnie, składana oraz jedna 3-obrębowa na tablicę magnetyczną dla PAD), RDLP
ochrony lasu	3x3	1x nadleśnictwo-laminowana na płótnie, składana, RDLP, ZOL
gospodarki łowieckiej	2x3	nadleśnictwo, RDLP
obszarów chronionych i funkcji lasu	4x3	nadleśnictwo, 3 RDLP
zagospodarowania rekreacyjnego	2x3	nadleśnictwo, RDLP
walorów przyrodniczo-kulturowych	4x3	nadleśnictwo, 3 RDLP
nasiennictwa i selekcji	2x3	nadleśnictwo, RDLP
mapy czyste	1x3	nadleśnictwo
lokalizacji brakujących skłupów oddziałowych	1x3	nadleśnictwo
zagrożenia pożarowego wg klas palności drzewostanów	1x3	nadleśnictwo
Mapy w skali 1:50 000		
sytuacyjno-przeglądowa obszaru nadleśnictwa z nadaną kolorystyką leśnictw	11	10 x nadleśnictwo (w tym 9 x rulon, 1 złożona do A4 - w elaboracie), RDLP (złożona do A4 - w elaboracie)
sytuacyjno-przeglądowa obszaru nadleśnictwa - czysta	11	10 nadleśnictwo, 1 ZOL
Opracowania i mapy dla leśnictw		
operaty dla leśniczych - opis taksacyjny oraz wykaz zadań gospodarczych	12	nadleśnictwo
książki walorów przyrodniczo-kulturowych i monitoringu dla leśnictw oraz jeden- uproszczony (bez kart kontrolnych) egzemplarz zbiorczy dla Nadleśnictwa	12+1	nadleśnictwo
mapy gospodarczo-przeglądowe drzewostanów	2x12	nadleśnictwo (podklejone na płótnie, laminowane, składane)
mapy gospodarczo-przeglądowe drzewostanów i projektowanych cięć	2x12	nadleśnictwo (podklejone na płótnie, laminowane, składane)
mapy gospodarczo-przeglądowe walorów przyrodniczo-kulturowych	12	nadleśnictwo (rulon)
mapy gospodarczo-przeglądowe leśnictw w skali 1:10 000 - czyste	2x12	nadleśnictwo

* w tym dwa egzemplarze na 10.11.2025 r. do uzgodnienia z RDOŚ i PWIS

Ze względu na brak konieczności wykonania dodatkowych opracowań niezawartych w IUL wszelkie nadmiarowe opracowania powinny być składane w ramach osobnego zamówienia złożonego przez Nadleśnictwo Torzym.

Na mapach gospodarczych i gospodarczo-przeglądowych, powinny znaleźć się wszystkie elementy obligatoryjne określone przez IUL oraz następujące elementy fakultatywne:

- kasowniki (dla wszystkich szczegółów liniowych niestanowiących granicy wydzielenia);
- granice działek zrębowych wraz z opisami (obrazujące poszczególne rodzaje rębni);
- szerokość pasa zrębowego wraz z opisem (dla map w skali 1:10 000);
- linie ostępowe stałe i przejściowe.

Ponadto na mapach przeglądowych tematycznych należy zamieścić następujące fakultatywne elementy:

- mapa obszarów chronionych i funkcji lasu:
 - stanowiska roślin chronionych;
 - źródła;
 - użytki ekologiczne;
- mapa gospodarki łowieckiej:
 - poletka łowieckie;
 - stałe urządzenia łowieckie (wg lokalizacji wskazanych przez Nadleśnictwo);
- mapa ochrony lasu:
 - stałe miejsca kontroli lotu (pułapki feromonowe) brudnicy mniszki;
 - stałe partie kontrolne jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny;
 - obszary intensywnego szkodnictwa leśnego wg rodzajów (wskazane przez nadleśnictwo);
 - ogniska gradacyjne;
- mapa zagospodarowania rekreacyjnego:
 - miejsca historyczne i obiekty pamięci narodowej;
 - zabytkowe cmentarze;
- mapa walorów przyrodniczych – kulturowych:
 - drzewo lub grupa drzew pozostawiona do naturalnego rozpadu (kępy zrębowe);
 - stanowiska roślin chronionych;
 - stanowiska zwierząt chronionych (stanowiska zwierząt o znanej lokalizacji za wyjątkiem stref ochronnych);
 - lasy i inne grunty wpisane do rejestru zabytków;
 - użytki ekologiczne;
 - bagna i tereny podmokłe;
 - torfowiska.

Wykonawca prac urzędniowych wszystkie wymienione wyżej dokumenty (w tym mapy) przekaże również w formie elektronicznej (*.doc., *.jpg, *.pdf).

Nadleśnictwo wnosi też o warstwy mapy numerycznej na trwałym nośniku elektronicznym

13. Podział na obręby leśne i leśnictwa

Nie będzie dokonywana korekta aktualnych granic obrębów leśnych oraz leśnictw. Podział Nadleśnictwa Torzym na obręby reguluje Decyzja nr 6/2018 z dnia 15.01.2018 r. w sprawie określenia zasięgów terytorialnych obrębów leśnych w nadleśnictwach nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Zielonej Górze znak sprawy: ZG.014.1.2018. Podział na leśnictwa został wprowadzony 01.01.2006 r. wraz z PUL IV rewizji.

Podział terytorialny Nadleśnictwa Torzym zestawiony został w tabeli poniżej:

Obręb leśny (nr adresowy)	Leśnictwo (nr adresowy)	Oddziały	Grunty zalesione i niezalesione (ha)	Grunty związane z gospodarką leśną (ha)	Grunty nieleśne (ha)	Pow. (ha)
Gądków Wielki (1)	Środkowo (01)	17-22, 27-95	1.747,24	60,52	12,28	1.820,04
	Drzewce (02)	207-214, 233-243, 258-270, 279-291, 296-308, 313-331, 207A, 207B, 207C, 207D	1853,03	66,36	41,71	1961,10
	Dębrznica (03)	124-135, 149-159, 176-185, 193-200, 215-224, 244-253, 271-278, 292-295, 309-312	1804,27	80,30	123,29	2007,86
	Gądków (04)	96-123, 136-148, 160-175, 186-192, 201-206, 225-232, 254-257	1742,22	76,62	77,40	1896,23
razem			7146,76	283,80	254,68	7685,24

Obręb leśny (nr adresowy)	Leśnictwo (nr adresowy)	Oddziały	Grunty zalesione i niezalesione (ha)	Grunty związane z gospodarką leśną (ha)	Grunty nieleśne (ha)	Pow. (ha)
Torzym (2)	Prześlice (05)	1-75.	1837,68	56,79	33,63	1928,09
	Grabów (06)	76-124, 131, 144-146, 156-158, 168-178, 189-194, 144A	1741,85	56,98	56,78	1855,61
	Korytno (07)	195-202, 213-221, 233-239, 252-259, 264-299	1638,27	53,51	25,52	1717,3
	Torzym (08)	125-130, 132-143, 147-155, 159-167, 179-188, 203-212, 222-232, 240-251, 139A	1915,38	68,61	39,16	2023,16
razem			7133,18	235,89	155,09	7524,16
Wystok (3)	Bobrowka (09)	5,8-71, 40A, 40B.	1356,69	58,56	118,82	1534,07
	Pniów (10)	72-111, 127, 161, 198-200, 255-274, 90A, 93A, 96A, 97A, 97B, 97C, 107A	1660,65	56,53	53,47	1770,65
	Tamawa (11)	1-4, 6-7A, 112-126, 128-160, 162-178, 7A	1457,59	52,95	99,9	1610,44
	Mierczany (12)	179-197, 201-254	1567,82	57,51	32,43	1657,76
razem			6042,75	225,55	304,62	6572,92
Nadleśnictwo łącznie			20322,69	745,24	714,39	21782,31

Wykonawca dostosuje granice zasięgów leśnictw biegnące poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa do granic obrębów leśnych, w oparciu o granice dróg, cieków, działek ewidencyjnych (zgrubna dokładność). Wykonawca dostosuje zewnętrzne granice leśnictw oraz obrębów leśnych do konturów zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

14. Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód

Na podstawie Decyzji nr 14 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 20.02.2007 r. (zn. spr. ZZ-O-7201-1/07) na terenie Nadleśnictwa Torzym uznano za zagrożone występowaniem stałych szkód od pędraków „stałe pędraczyska” następujące powierzchnie:

- Obręb Torzym, oddz: 76-77, 89, 91-123, 168-173, 189-194.

Wydzieleniom na obszarze zagrożonym występowaniem stałych szkód od pędraków należy przypisać cechę „UPOR PEDR”, w informacjach różnych lub w inny sposób możliwy w programie Web Takstator.

Po wprowadzeniu nowej Instrukcji Ochrony Lasu (IOL) może nastąpić potrzeba weryfikacji obszarów zagrożonych występowaniem szkód od pędraków – zasięgów uporczywych pędraczysk. Nowe wytyczne, w tym zakresie zaimplementowane zostaną do PPUL Nadleśnictwa Torzym, o ile zatwierdzenie IOL nastąpi przed 30.09.2025 r.

Na podstawie Decyzji nr 18 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 03 marca 2022 r. w sprawie uznania niektórych drzewostanów za pierwotne ogniska gradacyjne, na podstawie wieloletnich obserwacji i rejestracji miejsc, w których najczęściej dochodziło do masowego pojawu foliofagów, (znak: ZG.7100.3.2022) na terenie Nadleśnictwa Torzym uznano cztery pierwotne ogniska gradacyjne:

Pierwotne ogniska gradacyjne na terenie Nadleśnictwa Torzym

Lp.	Nazwa	Obręb leśny	Leśnictwa	Powierzchnia (ha)
1	Środkowo	Gądków	Środkowo	585,88
2	Drzewce	Gądków	Drzewce	101,35
3	Dębrznica	Gądków	Dębrznica	394,91
4	Torzym	Torzym	Torzym	262,11
Razem:				1344,25

Podczas prac urządzeniowych należy uwzględnić „Zasady kompleksowego zagospodarowania drzewostanów w pierwotnych ogniskach gradacyjnych”, przyjęte do stosowania w Nadleśnictwie Torzym, a dotyczące przedmiotowego zagadnienia.

W celu wzmocnienia odporności drzewostanów na terenie całego nadleśnictwa prowadzonych jest szereg zabiegów z zakresu hodowli lasu (np. wprowadzanie podszytów, domieszek liściastych) i ochrony lasu (dokarmianie ptaków, czyszczenie starych i wywieszanie nowych budek lęgowych dla ptaków oraz schronów dla nietoperzy, utrzymanie remiz, wywieszanie pułapek feromonowych na szkodniki pierwotne i wtórne, a także bieżące usuwanie posuszu czynnego).

Na terenie całego Nadleśnictwa obserwuje się zamieranie drzewostanów świerkowych (kornik drukarz). Widoczne jest również porażenie drzewostanów sosnowych przez jemiołę, szczególnie na żyzniejszych siedliskach. Drzewostany porolne dotykają również częste szkody od wiatru. Stałym elementem w ostatnich latach jest obecność kornika ostrożnego w drzewostanach sosnowych osłabionych w wyniku suszy.

15. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych

Roboty urządzeniowe kontrolowane i odbierane będą na zasadach określonych w „Instrukcji Urządzania Lasu” oraz zgodnie z zarządzeniem nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13 sierpnia 2002 r. w sprawie kontroli i odbioru robót urządzeniowych. Terminy tych kontroli określone zostaną przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Zielonej Górze w SWZ do zamówienia.

Dla prawidłowego sporządzenia projektu PUL niezbędna jest również współpraca pomiędzy wykonawcą planu a nadleśnictwem.

Ramowy przebieg uzgodnień z nadleśnictwem w związku z tworzeniem projektu planu u.l.

1. Udostępnienie Wykonawcy p.u.l. całej dokumentacji źródłowej, niezbędnej do sporządzenia p.u.l. przed rozpoczęciem prac.
2. Bieżące konsultacje prac taksacyjnych na spotkaniach taksatorów i leśniczych oraz kierownika prac urządzeniowych z kierownictwem nadleśnictwa.
3. Po zakończeniu prac terenowych i wygenerowaniu próbnych opisów taksacyjnych oraz sporządzeniu map leśnictw, protokolarne uzgodnienia z udziałem taksatorów i leśniczych na sali narad nadleśnictwa.
4. Uzgodnienia pozycji (AGROT, CW, CP, rębnie, TW, TP)* wykonanych w 9-10 roku starego planu u.l. oraz zrębów planowanych na pierwszy rok nowego planu ul. Z ostatecznych uzgodnień Wykonawca do dnia 15 grudnia 2025 r. sporządzi protokół na podstawie zweryfikowanego wykazu otrzymanego od służb nadleśnictwa. Dokument podpisany przez nadleśniczego oraz kierownika brygady urządzeniowej należy przekazać do wiadomości RDLP.
5. Uzgodnienie planu cięć (wspólnie: Wykonawca, nadleśnictwo, RDLP, ZLW).
6. Końcowa kontrola kompletnego projektu planu u.l. przed wgraniem nowej bazy SILP. Nadleśnictwo po przeanalizowaniu ostatecznych danych (opisu taksacyjnego, map, itp.) prześle do RDLP w Zielonej Górze informacje o uwzględnieniu przez Wykonawcę wszystkich zaaprobowanych przez Zleceniodawcę uwag przedstawionych podczas uzgodnień cząstkowych. W przypadku jakichkolwiek braków Wykonawca zostanie zobligowany do ich bezzwłocznego uzupełnienia.

16. Forma oprawy części opisowej i map planu UL, potrzeba dodatkowych map i ekspertyz

Mapy sytuacyjno-przeglądowe i przeglądowe należy złożyć do formatu A4 i umieścić w sztywnych futerałach z opisem na froncie (logo LP, nazwa nadleśnictwa, nazwa obrębu, okres obowiązywania planu, MAPY PRZEGLĄDOWE), i grzbiecie (MAPY nazwa obrębu, okres obowiązywania planu).

Opisy na frontach opracowań opisowych: logo LP oraz

-PLAN URZĄDZENIA LASU Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035 ELABORAT

-PLAN URZĄDZENIA LASU Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035 OPIS TAKSACYJNY OBRĘB

- PLAN URZĄDZENIA LASU Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035 WYKAZ ZADAŃ GOSPODARCZYCH OBRĘB

- PLAN URZĄDZENIA LASU Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035 PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO projektu PUL Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035.

Opisy na GRZBIETACH opracowań opisowych:

- PUL Nadleśnictwa Torzym 2026-2035 ELABORAT

Pozostałe w sposób analogiczny.

Mapa sytuacyjno-przeglądowa ma zostać umieszczona w kieszeni elaboratu.

Opisy taksacyjne obrębów leśnych należy wykonać w formacie A3 w układzie poziomym, operaty leśniczych w formacie A4 w układzie poziomym, pozostałe wydruki w formacie A4 w układzie pionowym.

Egzemplarze map do zalaminowania i podklejenia na płótnie zostały wyszczególnione w tabeli rozdziału A.12.

Dodatkowa ekspertyza ekonomiczna w ramach wykonania projektu PUL nie będzie sporządzana.

17. Wykonanie tabeli XXII – dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000

Tabelę XXII należy wykonać w ramach POP dla przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000. Poszerzanie jej zakresu o wszystkie gatunki chronione nie jest potrzebne, ponieważ w ramach planu u.l. sporządzone będą książki walorów przyrodniczych i monitoringu, które będą zawierać wszystkie niezbędne informacje.

18. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu u.l. na środowisko i obszary Natura 2000

1.W celu ustalenia właściwego postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Torzym na środowisko oraz przyjęcia zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 w projekcie PUL, dyrektor RDLP w Zielonej Górze zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z prośbą o uczestnictwo w posiedzeniu Komisji Założeń Planu.

2. Ustalono, że w zasięgu gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Torzym znajdują się tereny wchodzące w skład obszarów Natura 2000. 3 z nich posiadają plany zadań ochronnych (PZO). Dodatkowo obecnie sporządzany jest plan dla obszaru N2000 „Rynna Jezior Torzyskich”

3. Wykaz obszarów Natura 2000 w zasięgu Nadleśnictwa Torzym:

Lp.	Kod obszaru	Nazwa	Województwo	Powierzchnia w zarządzie LP (ha)	Powierzchnia ogólna (ha)	PZO/PO/ZO w PUL zatwierdzony - data zatwierdzenia
1	PLH080009	Dolina Ilanki	lubuskie	1.611,66	2.232,83	16.03.2017
2	PLH080042	Stara Dąbrowa w Korytach	lubuskie	1.014,72	1.630,39	16.02.2021
3	PLH080073	Rynna Jezior Torzyskich	lubuskie	1.19,35	306,13	W trakcie zatwierdzania

Lp.	Kod obszaru	Nazwa	Województwo	Powierzchnia w zarządzie LP (ha)	Powierzchnia ogólna (ha)	PZO/PO/ZO w PUL zatwierdzony - data zatwierdzenia
4	PLH080011	Dolina Pilzki	lubuskie	1.309,99	5.033,85	10.01.2014 z późn. zm. 04.10.2016
Razem Nadleśnictwo				4.055,72		

Projekt PUL Nadleśnictwa Torzym zaimplementuje zadania ochronne wszystkich PZO dla których jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie wskazane jest Nadleśnictwo Torzym.

Po poddaniu protokołu KZP konsultacjom społecznym, dyrektor RDLP w Zielonej Górze wystąpi do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania PUL na środowisko i na obszary Natura 2000. Załącznikiem do wniosku, będą założenia do planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa, opisane w protokole KZP.

Wykonawca projektu planu urządzenia lasu będzie zobowiązany do wykorzystania w opracowaniu zagadnień przyrodniczych wszelkich dostępnych danych przyrodniczych dotyczących urządzanego nadleśnictwa, np. inwentaryzacji przyrodniczych, opracowań naukowych i in. dokumentów, w tym będących w posiadaniu RDOŚ w Gorzowie Wlkp.

W ramach wykonania planu u.l. wykonawca projektu PUL, odnotuje i zlokalizuje na mapach zauważone podczas taksacji lasu stanowiska chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt, na tyle, na ile umożliwi mu to posiadana wiedza.

Ewentualne wyniki późniejszych badań i inwentaryzacji, zleconych przez służby właściwe do spraw ochrony środowiska, zostaną uwzględnione w projekcie planu u.l., jeśli zostaną udostępnione dyrektorowi RDLP nie później, niż w dniu odbioru prac terenowych projektu PUL.

Prognoza oddziaływania PUL na środowisko będzie zawierać w szczególności rozdziały omawiające: istotne z punktu widzenia PUL problemy ochrony przyrody; określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody a gospodarką leśną; przedmioty ochrony przyrody w obszarach Natura 2000 i potencjalne lokalizacje ich występowania; oddziaływanie PUL na chronione i rzadkie gatunki grzybów, roślin i zwierząt; rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań PUL na środowisko.

Część B: Założenia do planu urządzenia lasu

1. Ustalenia dotyczące obszarów chronionych i funkcji lasu

Na obszarze Nadleśnictwa Torzym znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

L.p.	Forma ochrony przyrody	Ilość obiektów (szt.)	Powierzchnia w zarządzie Nadleśnictwa (ha)
1.	Rezerwat przyrody	1	190,02
2.	Obszary chronionego krajobrazu	2	12 460,41
3.	Obszary Natura 2000	4	4055,72
4.	Pomniki przyrody	39	-
5.	Użytki ekologiczne	13	167,35
6.	Strefy ochronne	3	151,79
7.	Siedliska przyrodnicze w tym:	530	1065,71
	- na obszarze SOO	351	778,07
	- poza	179	287,70

- **Rezerваты przyrody**

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Torzym zlokalizowane są 4 rezerваты przyrody. 3 z nich: Dolina Ilanki II, Jezioro Ratno oraz Mechowisko Kosobudki- znajdują się na gruntach obcej własności. Na obszarze zarządzanym przez Nadleśnictwo zlokalizowany jest rezerwat „Dolina Ilanki”. Szczegółowe informacje zawiera tabela poniżej.

Zestawienie rezerwatów na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Torzym:

Lp.	Powiat	Gmina	Obwód i nr działki	Leśnictwo Oddz.	Pow. (ha)	Nazwa własna	Podstawa prawna uznania za obiekt chroniony
Rezerваты przyrody							
1	sulęciński	Torzym (gmina miejsko-wiejska)	Bobrowko: 7063; 7064; 7122 Kownaty: 7102 7103; 7110; 7117; 7118; 7119 Pniów: 21; 22; 23; 26; 274; 7073; 7074; 7082; 7083; 7090; 7256; 7257; 7072/1; 7080/1; 7080/2; 7081/1; Przęsłice: 7046/1; 7047/2; 7049/1; 7050/1; 7051/1;	Leśnictwo Przęsłice: 46l; 46m; 47b; 47i; 47k; 47o; 49b; 49d; 50d; 50f; 50g; 51c; 51d; 51g; 51i; 51j; 51k; 51l; 51o; 51p; 51r; 51s; 51t; 58a; 58b; 58c; 58d; 58f; 59a; 59b 63a; 63b; 63c; 63d; 63g; 63h; 63i; 63k; 63l; 63m; 70f; Leśnictwo Bobrowka: 63h; 63k; 64i Leśnictwo; Pniów: 72a; 72j; 73b; 73d; 74f; 80a; 80b; 80c; 80d; 80f; 80g; 80h; 80i; 80j; 80k; 80r; 80s; 80y; 81a; 81b; 81c; 81d; 81f; 81g; 81h; 81i; 81j; 81k; 81m; 81o; 82f; 82o; 83a; 83b; 83f; 83h; 83i; 83j; 83k; 83m; 83r; 83s; 90a; 90d; 90h; 90m; 90n; 90Aa; 90Ab; 90Ac; 90Ad; 90Af; 90Ag; 96Aa; 96Ab; 96Ac; 96Ad; 96Af;	239,53 (w tym: 190,02 w zarządzie Nadleśnictwa Torzym)	Dolina Ilanki;	Utworzony na mocy rozporządzenia Nr 11 Wojewody Lubuskiego z dnia 6 grudnia 2000 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Dolina Ilanki” (Dz. U. Woj. Lub. Nr 34 z dnia 15.12.2000 r. poz. 421). Aktualizowany zarządzeniem Nr 14/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 20 maja 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Dolina Ilanki” (Dz. U. Woj. Lub. z dnia 12 czerwca 2013 r., poz. 1529) oraz zarządzeniem Nr 25/2013 (Dz. Urz. Z 2013 r. poz. 2039) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 23 września 2013 r. zmieniające zarządzenie nr 14/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie rezerwatu przyrody „Dolina Ilanki”

Rezerwat w zarządzie Nadleśnictwa Torzym „Dolina Ilanki” posiada aktualny Plan Ochrony ustanowiony Zarządzeniem Nr 7/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 20 lutego 2012 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dolina Ilanki”.

Działania ochronne określone w Planie Ochrony (ochrona czynna):

1. Nie planuje się zabiegów ochronnych dotyczących bezpośrednio roślinności. Zaplanowano natomiast konserwację zastawek. Ekochora 1 77,06ha 46l,m, 47k, o, 49b, d, 50 f, 51j, l, 58b, f, 59a, 63k, m, 64i, 70f, 72a, j, 73b, 80f-h, j, 81a, b, d, g, h, 82f, 83a, h, k, 90Aa-d, 96Aa, c
2. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych drzewostanów, protegujących w nich przede wszystkim gatunki liściaste (buk, dąb, grab); konserwacja istniejących zastawek. Ekochora 2 41,67ha 50g, 51c, d, i, k, o, 58a, d, 63c, d, h, 73d, 74f, 81j, 83i, j, 90a, d, h, n, 90Af, g, 96Ad
3. Koszenie łąk: jeden pokos na przełomie sierpnia i lipca, w odstępach 3 – 4 letnich, w miarę możliwości co roku. Ekochora 3 39,08ha dz. 21 (cz.), dz. 22 (cz), dz. 26, 50f, 59b, 90Aa (cz.)

4. Usuwanie nalotów drzew i krzewów oraz koszenie raz na 3 – 4 lata, w terminie od początku sierpnia do końca października z pozostawieniem kęp turzycy prosowej *Carex paniculata*, w celu ochrony poczwarów. Ekochora 4 12,82ha 51g, 63l, 82o, 90Aa (cz.)
5. Wykonie zabiegów pielęgnacyjnych drzewostanów, w których przede wszystkim należy usuwać gatunki obce (robinie akacjową, czeremchę amerykańską, dęba czerwonego) i protegować gatunki liściaste (buk, dąb, grab). W wydzieleniach: 51s, 58 f, 80d odtworzyć naturalnego zbiorowiska leśne poprzez wprowadzenie dębu na wyciętych gniazdach, Ekochora 5 61,82ha 47b, 50d, 51p-t, 58c, f, 63a, b, g, i, k, 80a-d, i, k, r, s, y, 81c, f, g, i, o, 83 m, 90h, m, 90Ac, 96Ab, f

- **Park Krajobrazowy**

Na terenie Nadleśnictwa Torzym nie ma parków krajobrazowych.

- **Obszary Natura 2000**

Na terenie Nadleśnictwa Torzym zlokalizowane są cztery obszary Natura 2000:

1. PLH080009 „Dolina Ilanki”,
2. PLH080042 „Stara Dąbrowa w Korytach”,
3. PLH080073 „Rynna Jezior Torzymskich”,
4. PLH080011 „Dolina Pliszki”.

Obszary Natura 2000 w zasięgu Nadleśnictwa Torzym:

Lp.	Kod obszaru	Nazwa	Województwo	Powierzchnia w zarządzie LP (ha)	Powierzchnia ogólna (ha)
1	PLH080009	Dolina Ilanki	lubuskie	1 611,66	2 232,83
2	PLH080042	Stara Dąbrowa w Korytach	lubuskie	1 014,72	1 630,39
3	PLH080073	Rynna Jezior Torzymskich	lubuskie	1 19,35	306,13
4	PLH080011	Dolina Pliszki	lubuskie	1 309,99	5 033,85
Razem Nadleśnictwo				4 055,72	

a) PLH080009 „Dolina Ilanki”

W zasięgu obszaru Natura 2000 „Dolina Ilanki” zlokalizowane są grunty 4 Leśnictw Nadleśnictwa Torzym: Przėsłice, Bobrówka, Pniów, Tarnawa. Obejmuje powierzchnię 2 232,83 ha.

Obszar Natura 2000 PLH080009 „Dolina Ilanki” zatwierdzony został decyzją Komisji Europejskiej 2009/93/WE jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny – Dz.U. L 43 z 13/02/2009). Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Ilanki PLH080009. Pozostałe akty prawne: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Ilanki (PLH080009) (Dz.U. 2017 poz. 741).

Obszar Natura 2000 „Dolina Ilanki”, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju, położony jest w województwie lubuskim, na terenie powiatów: sulęcińskiego i słubickiego oraz gmin: Torzym i Rzepin. Ostoja obejmuje dolinę rzeczny górny bieg rzeki Ilanki wraz z fragmentami wysoczyzny.

W obszarze występują trzy typy ekologiczne torfowisk. Tworzą one przestrzenny kompleks, który w wyniku zmian sukcesyjnych może powodować przechodzenie jednych torfowisk w drugie. Największą powierzchnię w obszarze zajmują torfowiska pojeziorne. Złoza torfu podścielone są tu często grubym (ponad 8 m) pokładem gytii. Do najbardziej interesujących w obszarze należą soligeniczne torfowiska mechowiskowe, wchodzące w skład siedliska przyrodniczego 7230 (górskie i

nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk.) Torfowiska mechowiskowe rozwijają się w szczególnych warunkach zasilania wodnego, związanego ze stałym, długookresowym dopływem wód gruntowych o wysokiej zawartości wapnia. Takie warunki występują w podzboczowej części głównej doliny Ilanki oraz dolinach bocznych. Unikalną wartość przedstawiają również źródłiskowe torfowiska wiszące, zasilane wodami bogatymi w wapń.

Plan zadań ochronnych

Założeniem do opracowania planu zadań ochronnych było utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony. Zatwierdzony został zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Ilanki PLH080009 [Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2014 r., poz. 943]. Należy mieć na uwadze, że ustanowiony plan zadań ochronnych obejmuje cały obszar Natura 2000 z wyłączeniem części pokrywającej się z rezerwatem przyrody „Dolina Ilanki”.

Nr zadania	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
B1	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	Wyłączenie z użytkowania rębniami zupełnymi drzewostanów przylegających do siedliska przyrodniczego (wskazanego w obszarze wdrażania) w pasie o szerokości jednej wysokości dojrzałego drzewostanu (tj. ok. 30 m), Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	adres leśny: 84-a
B2	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>) 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Gallio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>) 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robur-petraeae</i>) 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albafragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinosincanae</i>) i olsy źródłiskowe	Wyłączenie z użytkowania rębne płotów siedliska przyrodniczego, zlokalizowanych we wskazanym obszarze wdrażania. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi, wycinkę pojedynczych drzew, z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni na której ścięto drzewo. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	adres leśny: 74-d, 67-d, 68-g, 27-a, 27-d, 79-c, 79-h, 79-p, 23n, 24-j, 26-b, 26-c, 26-i, 31-c, 40-f
B3	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	W drzewostanach użytkowanych rębnie, pozostawiać fragmenty drzewostanów w formie grup i/lub kęp zajmujących, co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu. Pozostawiać także, wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, drzewa z owocnikami grzybów, a także drzewa dziuplaste, złomy i wykroty. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	adres leśny: 46-l, 51-i, 80-b, 80-d, 81-g
B4	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Przy odnowieniu drzewostanów na siedlisku przyrodniczym 9110, promować metodę odnowienia naturalnego oraz nie wprowadzać do składu gatunkowego upraw, obcych ekologicznie i geograficznie gatunków drzew, a w szczególności dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>) oraz modrzewia europejskiego (<i>Larix decidua</i>) i daglezi zielonej (<i>Pseudotsuga menziesii</i>). Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	adres leśny: 46-l, 51-i, 80-b, 80-d, 81-g
B5	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Gallio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	W drzewostanach użytkowanych rębnie, pozostawiać fragmenty drzewostanów w formie grup i/lub kęp zajmujących, co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu. Pozostawiać także, wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe,	adres leśny: 49-b, 51-s, 51-h, 58-b, 58-c, 63-d, 64-h, 81-h, 82-p, 83-h, 81-g, 83-n, 124-k

Nr zadania	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
		drzewa z owocnikami grzybów, a także drzewa dziuplaste, złomy i wykroty. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	
B6	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	Przy odnowieniu drzewostanów na siedlisku przyrodniczym 9170, promować metodę odnowienia naturalnego oraz nie wprowadzać do składu gatunkowego upraw, obcych ekologicznie i geograficznie gatunków drzew, a w szczególności: dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>) oraz modrzewia europejskiego (<i>Larix decidua</i>) i daglezi zielonej (<i>Pseudotsuga menziesii</i>). Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	adres leśny: 49-b, 51-s, 51-h, 58-b, 58-c, 63-d, 64-h, 81-h, 82-p, 83-h, 81-g, 83-n, 124-k
B7	9190 Kwaśne dąbrowy (Quercion robori-petraeae)	W drzewostanach użytkowanych rębnie, pozostawiać fragmenty drzewostanów w formie grup i/lub kęp zajmujących, co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu. Pozostawiać także, wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, drzewa z owocnikami grzybów, a także drzewa dziuplaste, złomy i wykroty. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	adres leśny: 57-f, 124-f, 124-g, 129-d, 131-d, 135-k, 145-b, 152-h,
B8	9190 Kwaśne dąbrowy (Quercion robori-petraeae)	Przy odnowieniu drzewostanów na siedlisku przyrodniczym 9190, promować metodę odnowienia naturalnego oraz nie wprowadzać do składu gatunkowego upraw, obcych ekologicznie i geograficznie gatunków drzew, a w szczególności: dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>) oraz modrzewia europejskiego (<i>Larix decidua</i>) i daglezi zielonej (<i>Pseudotsuga menziesii</i>). Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	adres leśny: 57-f, 124-f, 124-g, 129-d, 131-d, 135-k, 145-b, 152-h,
B9	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albaefragilis, Populetum albae, Alnion glutinosincanae) i olsy źródłiskowe	W drzewostanach użytkowanych rębnie, pozostawiać fragmenty drzewostanów w formie grup i/lub kęp zajmujących, co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu. Pozostawiać także, wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, drzewa z owocnikami grzybów, a także drzewa dziuplaste, złomy i wykroty. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	46-m, 47-o, 51-d, 51-t, 59-a, 63-c, 63-h, 70-f, 90A-b, 96A-c, 74-b, 50-j, 63-c, 64-i, 66-g, 67-g, 68-c, 68-g, 69-b, 74-h, 74-f, 77-b, 78-g, 79-c, 79-h, 79-p, 80-a, 80-h, 27-a, 27-d, 21-f, 21-g, 23-n, 26-b, 28-a, 32-d, 36-k, 38-b, 39-k, 41-a, 42-a, 49-d, 65-c, 66-f, 66-l, 67-h, 75-a, 79-a, 79-b, 79-d, 79-f, 20-g, 21-c, 21-d, 22-c, 23-c, 23-f, 25-m, 26-a, 29-c, 31-a, 31-l, 32-a, 33-a, 34-a, 35-a, 36-a, 37-a, 38-s, 51-c, 39-a, 39-i, 40-a, 40-d, 81-a, 81-b, 83-a, 83-r, 38-d, 39-h, 38-a, 59-b, 47-i, 72-j, 53-d, 52-g, 31-c, 56-i, 56-h, 50-i, 50-c, 70-b, 67-f,
B10	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albaefragilis, Populetum albae, Alnion glutinosincanae) i olsy źródłiskowe	Przy odnowieniu drzewostanów na siedlisku przyrodniczym 91E0, promować metodę odnowienia naturalnego oraz nie wprowadzać do składu gatunkowego upraw, obcych ekologicznie i geograficznie gatunków drzew, a w szczególności: dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>) oraz modrzewia europejskiego (<i>Larix decidua</i>) i daglezi zielonej (<i>Pseudotsuga menziesii</i>). Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych	

b) PLH080042 „Stara Dąbrowa w Korytach”,

Omawiany obszar chroniony znajduje się w południowej części Puszczy Rzepińskiej, na południe od miejscowości Koryta. Zlokalizowany jest na terenie powiatu sulęcińskiego, gminy Torzym i Nadleśnictwa Torzym (Leśnictwa: Korytno, Drzewce). Powierzchnia PLH080042 „Stara Dąbrowa w Korytach” zgodnie z SDF wynosi 1 630,39 ha.

Obszar Natura 2000 PLH080011 „Stara Dąbrowa w Korytach” zatwierdzony został decyzją Komisji Europejskiej 2009/93/WE jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny – Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 33 str. 146).

Powierzchnia gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Torzym, położonych w granicach przedmiotowego SOO wynosi 1 014,72 ha (w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa - 1 020,72 ha).

Obszar PLH080042 „Stara Dąbrowa w Korytach” obejmuje zwarty fragment Puszczy Lubuskiej, zwanej również Puszczą Rzepińską.

Od południa graniczy z obszarem Natura 2000 „Dolina Pliszki” i poprzez nią łączy się z obszarem Natura 2000 „Lasy Dobrosułowskie”, stanowiąc istotny element w sieci korytarzy ekologicznych w Polsce zachodniej. O wartości obszaru stanowi przede wszystkim obecność cennych starych drzewostanów dębowych z rzadkimi gatunkami chrząszczy ksylofagicznych (w tym jelonka rogacza *Lucanus cervus*).

Na terenie obszaru stwierdzono występowanie 4 typów siedlisk przyrodniczych z Zał. I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 „Stara Dąbrowa w Korytach”.

Plan zadań ochronnych

Plan zadań ochronnych zatwierdzony został Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Stara Dąbrowa PLH080042 [Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2021 r., poz. 462].

Nr zadania	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
B1	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea roboripetraeae</i>)	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego siedlisk przyrodniczych we wskazanym obszarze wdrażania z wyjątkiem dopuszczenia możliwości wycinki drzew w sytuacjach kłeskowych, w przypadkach zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi, z zastrzeżeniem pozostawienia pozyskanego drewna na powierzchni na której dokonano wycinki lub w jego sąsiedztwie. Działanie ciągle realizowane w całym okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	adres leśny: 258-a, 294-h, 283-l, 284-c, 284-h
	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea roboripetraeae</i>)	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie pozostawiania w drzewostanach użytkowanych rębnie, fragmentów drzewostanów w formie grup i/lub kęp zajmujących od 15 do 20% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu (nie dotyczy bloków upraw pochodnych). W sytuacjach kłeskowych oraz w przypadkach zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi dopuszcza się wycinkę drzew. Działanie ciągle realizowane w całym okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	adres leśny: 270-b, 270-c, 258-f, 236-d,
B3	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>) 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea roboripetraeae</i>)	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie pozostawiania we wskazanym obszarze wdrażania drzew biocenotycznych w tym wywrotów i złomów z wyjątkiem dopuszczenia możliwości wycinki drzew w sytuacjach kłeskowych, w przypadkach zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi.	279-c, 279-d, 296-b, 296-g, 296-k, 296-l, 296-o, 297-j, 297-k, 297-l, 298-b, 298-d, 298-f, 298-g, 298-h, 325-d, 325-h, 215-b, 216-c, 216-d, 234-d, 234-i, 235-b, 235-h, 235-j, 235-k, 236-b, 236-c, 237-a, 237-h, 255-g, 255-h, 255-j, 255-k, 255-l, 255-o, 256-b, 256-c, 256-d, 258-c, 258-d, 258-f, 266-d, 266-j, 268-a,

Nr zadania	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
		Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	269-a, 269-b, 269-c, 269-d, 270-a, 270-b, 270-c, 272-d, 272-h, 272-j, 278-k, 279-d, 280-b, 280-c, 280-d, 280-f, 280-h, 281-b, 282-d, 282-f, 282-g, 283-h, 285-a, 285-b, 285-c, 285-f, 289-d, 290-j, 290-p, 291-f, 291-g, 291-k, 291-l, 292-b, 292-d, 292-j, 293-a, 293-c, 293-f, 293-m, 293-n, 294-a, 294-b, 294-c, 294-d, 294-f, 294-g, 294-h, 294-i, 295-a, 295-b, 295-c, 295-d, 295-f, 295-g, 295-h, 296-a, 296-b, 296-c, 296-d, 296-f, 296-g, 297-a, 297-b, 299-b
B4	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboripetraeae</i>)	<p>Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie preferowania naturalnego odnowienia drzewostanu i ograniczenia do minimum podsadzeń buka zwyczajnego (<i>Fagus sylvatica</i>) we wskazanym obszarze wdrażania.</p> <p>Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.</p>	<p>adres leśny:</p> <p>279-c, 279-d, 296-k, 296-o, 215-b, 216-c, 216-d, 234-d, 234-i, 235-b, 235-h, 235-j, 236-b, 236-c, 237-a, 237-h, 255-g, 255-h, 255-j, 255-k, 255-l, 255-o, 256-a, 256-b, 256-c, 256-d, 258-c, 258-d, 258-f, 266-d, 266-j, 268-a, 269-a, 269-b, 269-d, 270-a, 270-b, 270-c, 272-d, 279-d, 280-d, 280-h, 281-b, 282-d, 285-b, 291-f, 291-g, 292-d, 292-j, 293-a, 293-f, 293-m, 293-n, 294-a, 294-b, 294-c, 294-d, 294-f, 294-g, 294-i, 295-a, 295-b, 295-c, 295-f, 295-h, 296-a, 296-c, 296-d, 296-g, 297-a, 297-b, 299-b</p>
B5	1083 Jelonek rogacz (<i>Lucanus cervus</i>)	<p>Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie pozostawienia do naturalnego rozpadu wszystkich dębów o pierśnicy powyżej 100 cm we wskazanym obszarze wdrażania, z wyjątkiem dopuszczenia możliwości wycinki drzew w sytuacjach kłeskowych, w przypadkach zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi.</p> <p>Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.</p>	<p>adres leśny:</p> <p>236, 258, 294, 292</p>

c) PLH080073 „Rynna Jezior Torzyskich”

Powierzchnia PLH080073 „Rynna Jezior Torzyskich” zgodnie z SDF wynosi 306,13 ha. Powierzchnia gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Torzym, położonych w granicach przedmiotowego SOO wynosi 119,35 ha (w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa - 306,14 ha).

Obszar PLH080073 „Rynna Jezior Torzyskich” stanowi rynną połodowcową długości 10 km wypełnioną ciągiem jezior, torfowisk i lasów. Jeziora omawianego obszaru należą do najczystszych i najcenniejszych przyrodniczo w województwie lubuskim. Występujące w rejonie jeziora Dzikiego torfowisko przejściowe należy do jednych z cenniejszych w województwie. Jezioro Jasne oraz Dzikie charakteryzują się występowaniem m.in. szuwarów kłociowych. Odsonięte brzegi jeziora Dzikiego zasiedlane są przez rzadkiego torfowca *Sphagnum unundatum*. W jeziorze Jasnym stwierdzono występowanie rzadkiej w skali województwa jeziorzy morskiej *Najas marina*. Pod względem różnorodności gatunków i zespołów ramienic jezioro Jasne należy do najcenniejszych w województwie lubuskim.

W okolicach miejscowości Garbicz znajdują się skupienia starych dębów i lip z rzadkimi gatunkami chrząszczy: jelonkiem rogaczem *Lucanus cervus* i pachnicą dębową *Osmoderma eremita*. „Rynna Jezior Torzyskich” stanowi również miejsce lęgów takich gatunków ptaków, jak: żuraw *Grus grus*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, gągoł *Bucephala clangula*, zimorodek *Alcedo atthis*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, wodnik *Rallus aquaticus* oraz stanowi ważny obszar żerowania bielika *Haliaeetus albicilla*.

Na terenie obszaru stwierdzono występowanie 5 typów siedlisk przyrodniczych z Zał. I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 „Rynna jezior Torzyskich”.

W granicach obszaru dominuje siedlisko przyrodnicze 3140 – twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne w podwodnymi łakami ramienicowymi, zajmujące łącznie 104,38 ha. Oprócz jezior ramienicowych znajdują się tutaj naturalne jeziora eutroficzne, łęgi i grądy, kwaśne buczyny, kwaśne dąbrowy bory bagienne oraz torfowiska przejściowe.

Plan Zadań Ochronnych:

Obszar Natura 2000 „Rynna Jezior Torzymskich” nie posiada opracowanego Planu Zadań Ochronnych.

d) PLH080011 „Dolina Pliszki”

Obszar Natura 2000 PLH080011 „Dolina Pliszki” zatwierdzony został decyzją Komisji Europejskiej 2009/93/WE jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EEG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny – Dz.U. L 43 z 13/02/2009). Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 10 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pliszki PLH080011 (Dz. U. Woj. Lubuskiego z dnia 20.01.2014 r., poz. 184) i Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 4 października 2016r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pliszki PLH080011 [Dziennik Urzędowy Województwa Lubuskiego z 2016r. Poz. 1985]. Pozostałe akty prawne: Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Pliszki (PLH080011) (Dz.U. 2021 poz. 2082).

Obszar obejmuje powierzchnię 5 033,9 ha. Rzeką Pliszka jest prawym dopływem Odry, do której wpada w okolicach miejscowości Urad. Powierzchnia dorzecza Pliszki wynosi 414,7 km², a długość rzeki – 63,9 km. Rzeką wypływa z jeziora Malcz Południowy na wysokości 101,3 m n.p.m., a wpada do rzeki Odry na wysokości 24,5 m n.p.m.

W zasięgu obszaru Natura 2000 „Dolina Pliszki” zlokalizowane są grunty 3 Leśnictwa Nadleśnictwa Torzym: Drzewce, Dębrznica, Gądków. Powierzchnia gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Torzym, położonych w granicach przedmiotowego SOO wynosi 1 309,99 ha (w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa - 1 625,41 ha).

Plan Zadań Ochronnych:

Plan zadań ochronnych zatwierdzony został zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 10 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pliszki PLH080011 [Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2014 r., poz. 184]. Następnie plan zadań ochronnych został zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 4 października 2016r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pliszki PLH080011 [Dziennik Urzędowy Województwa Lubuskiego z 2016r. Poz. 1985]. Planując gospodarkę leśną na terenie Nadleśnictwa Torzym uwzględniono zapisy zawarte w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 „Dolina Pliszki” dotyczące zachowania właściwego stanu ochrony wyróżnionych na gruntach Nadleśnictwa przedmiotów ochrony.

Nr zadania	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
A1	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	Budowa zastawki piętrzącej na urządzeniu melioracji wodnej (rowie ziemnym) wraz z zapewnieniem konserwacji lub remontu urządzenia w celu utrzymania jego funkcjonalności. Zadanie budowy zastawki zostało wykonane na podstawie umowy z RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim	adres leśny: 225,254 (rów ziemny na pograniczu oddziałów, drenujący torfowisko zlokalizowane w wydzielaniu: 225-I
A5	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze łąk,	Usunięcie pojedynczych nalotów drzew i krzewów oraz ich skupisk z powierzchni siedliska przyrodniczego wraz z usunięciem biomasy poza powierzchnię torfowisk.	adres leśny: 329-I

Nr zadania	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
	turzycowisk i mechowisk	Zadanie należy wykonać w pierwszych dwóch latach obowiązywania planu zadań ochronnych, a następnie powtórzyć w zależności od potrzeb.	
B4	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego i trzebieży, drzewostanów zlokalizowanych we wskazanym obszarze wdrażania. Zadanie należy realizować od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych, do końca jego obowiązywania.	adres leśny: 225-k, 225-j, 225-o, 225-p, 226-o, 226-m, 226-l, 254-c
B6	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego siedlisk przyrodniczych we wskazanym obszarze wdrażania. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi, wycinkę pojedynczych drzew, z pozostawieniem drewna na powierzchni na której ścięto drzewo. Działanie ciągle realizowane w całym okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	adres leśny: 296-b
B9	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea roboripetraeae</i>)	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie pozostawiania w drzewostanach użytkowanych rębnie, drzewostanu w formie biogrup, zajmujących co najmniej 10% powierzchni i zawierających przynajmniej 10% miąższości z chwili rozpoczęcia cięć rębnych, do naturalnej śmierci i rozpadu. Działanie ciągle realizowane w całym okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	adres leśny: 316-l, 317-l, 317-m, 317-n, 317-o, 326-c, 326-f, 309-n, 309-x
B10	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego siedlisk przyrodniczych (z wyjątkiem pozyskania związanego z realizacją zbioru nasion z drzewostanów nasiennych) we wskazanym obszarze wdrażania. Dopuszcza się także w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi, wycinkę pojedynczych drzew, z pozostawieniem drewna na powierzchni na której ścięto drzewo. Działanie ciągle realizowane w całym okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	adres leśny: 330-j, 327-d, 317-r, 223-g, 275-f, 277-n, 278-j, 278-t, 294-i, 295-d, 295-h, 309-j, 309-l, 309-z, 310-b, 310-j, 311-c, 311-d, 312-h, 312-j, 143-f, 143-i, 143-m, 144-g, 169-h, 170-a, 170-b, 170-h, 170-n, 170-o, 192-i, 205-j, 205-l, 206-f, 225-m, 226-b, 227-b, 227-r, 230-b, 230-k, 231-a, 231-b, 231-h, 231-z, 232-r, 256-d, 256-j, 256-o, 256-r, 257-b, 257-h, 257-k
B11	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie pozostawiania w drzewostanach użytkowanych rębnie, drzewostanu w formie biogrup, zajmujących co najmniej 5% powierzchni i zawierających przynajmniej 5% miąższości z chwili rozpoczęcia cięć rębnych, do naturalnej śmierci i rozpadu. Działanie ciągle realizowane w całym okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	adres leśny: 325-n, 326-n, 326-s, 326-t, 326-ax, 326-bx, 328-h, 329-i, 330-d, 331-f, 277-l, 277-p, 309-y, 312-g, 312-k, 204-p, 227-c, 229-i, 229-j, 257-a, 257-f
B12	1014 Poczwarówka zwężona (<i>Vertigo angustior</i>) 1016 Poczwarówka jajowata (<i>Vertigo moulinsiana</i>)	<u>Działanie obligatoryjne:</u> Zachowanie siedlisk gatunków stanowiących przedmiot ochrony obszaru, poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe zbiorowisk roślinnych we wskazanych obszarach wdrażania. <u>Działanie fakultatywne:</u> Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, ukierunkowanego na ochronę torfowisk. Termin koszenia nie wcześniej niż 15 sierpnia do dnia 30 września, kosić corocznie nie więcej niż 20% powierzchni siedliska, przy czym każdego roku powinno to dotyczyć innej powierzchni. Pozyskaną biomasę należy usunąć poza zasięg torfowiska.	adres leśny: 328-h, 329-i, 331-f (część wydzielenia stanowiąca siedlisko gatunku)

Nr zadania	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
		Zadanie należy realizować od drugiego roku obowiązywania planu zadań ochronnych, do końca jego obowiązywania.	

• **Obszary Chronionego Krajobrazu**

Obszary chronionego krajobrazu obejmują wyróżniające się krajobrazowo tereny o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych w układzie przestrzennym danego województwa. Obszary chronionego krajobrazu na terenie Nadleśnictwa Torzym powstały w celu czynnej ochrony ekosystemów, która realizowana jest w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybnej oraz polega na zachowaniu krajobrazu kompleksu leśnego oraz dolin rzecznych.

• **OChK "Dolina Ilanki"**

Obszar został wyznaczony rozporządzeniem Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie określenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa lubuskiego (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2003 r. Nr 47, poz. 820), rozporządzenie Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego Nr 9 poz. 172, ze zm.). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr XXIII/295/16 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 12 września 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu o nazwie "Dolina Ilanki".

Celem ochrony w obszarze jest zachowanie wartości przyrodniczych, rekreacyjnych i historycznych Puszczy Rzepińskiej. Najcenniejszymi obiektami wchodzącymi w skład obszaru są siedliska przyrodnicze, chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów oraz stanowiska archeologiczne.

Zestawienie powierzchni OChK „Dolina Ilanki” na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Torzym

Leśnictwo	Oddział i pododdział	Pow. wydz. [ha]	Pow. w zasięgu teryt. [ha]
OBRĘB TORZYM			
Przęsłice	31g-h; 32d-i; 33c,f-l; 34b-h; 35a-d; 39j; 40f-i; 41b-g; 42b-h; 43a-i; 44a-l; 45a-h; 46a-m; 47a-p; 48a-g; 49a-j; 50a-g; 51a-t; 53a-h; 54a-n; 55a-l; 56a-l; 57a-f; 58a-f; 59a-b; 60d-m; 61a-n; 62a-j; 63a-n; 65a-j; 66a-n; 68a-g; 69a-h; 70a-i; 72a-i; 73a-l; 74a-i	831,79	891,29
	Obiekty liniowe	23,80	-
	RAZEM OBRĘB TORZYM	855,59	891,29
OBRĘB WYSTOK			
Bobrowka	53a-b; 54a-i; 55a-i; 56a-r; 57a-l; 58a-k; 59a-f; 60d-g; 61c,f; 62a-n; 63a-k; 64a-i; 65a-f; 66a-m; 67a-h; 68a-h; 69a-g; 70a-i; 71a-d	372,64	451,99
	Obiekty liniowe	12,94	-
Pniów	72a-m; 73a-o; 74a-s; 75a-n; 76a-p; 77a-o; 78a-k; 79a-t; 80a-z; 81a-t; 82a-p; 83a-s; 84a-n; 85a-x; 86a-o; 87a-n; 88a-l; 89a-l; 90a-t; 90Aa-g; 91a-w; 92a-y; 93a-i; 93Aa-f; 94a-j; 96a-m; 96Aa-o; 97a-n; 97Aa-i; 97Ba-k; 97Ca-m; 98a-n; 99a-i; 100a-i; 101a-h; 127a-i	855,13	1031,59
	Obiekty liniowe	26,39	-
Tarnawa	120a-j; 121a-o; 122a-l; 123a-n; 124a-l; 125a-m; 126a-k; 128a-g; 129a-n; 130a-f; 131a-t; 132a-d; 133a-j; 134a-h; 135a-m; 136a-k; 137a-l; 138a-x; 139a-t; 140a-i; 141a-h; 142a-h; 143a-f; 144a-f; 145a-g; 151a-l; 152a-p; 153a-j	618,53	797,46
	Obiekty liniowe	17,73	-
RAZEM OBRĘB WYSTOK		1 903,36	2 281,04
OGÓŁEM NALEŚNICTWO TORZYM		2 758,95	3 172,33

• **OChK "Puszcza nad Pliszką"**

Obszar został wyznaczony rozporządzeniem nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie określenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa lubuskiego, rozporządzenie Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego Nr 9 poz. 172, ze zm.). Obecnie

obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr V/76/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 kwietnia 2019 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie "Puszcza nad Pliszką".

Celem ochrony w obszarze jest zachowanie wartości przyrodniczych, rekreacyjnych i historycznych Puszczy Lubuskiej. Najcenniejszymi obiektami tego obszaru są siedliska przyrodnicze, użytki ekologiczne, chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów, stanowiska archeologiczne oraz obiekty kulturowe (grodziska, cmentarzyska, średniowieczne osady, kamienne kościoły).

Zestawienie powierzchni OChK „Puszcza nad Pliszką” na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Torzym:

Leśnictwo	Oddział i pododdział	Pow. wydz. [ha]	Pow. w zasięgu teryt. [ha]
OBREB GĄDKÓW WIELKI			
Srodkowo	17a-m; 18-p; 19a-j; 20a-h; 21a-n; 22a-h; 27a-n; 28a-p; 29a-g; 30a-j; 31a-h; 32a-k; 33a-l; 34a-l; 35a-k; 36a-k; 37a-k; 39a-i; 40a-l; 41a-k; 42a-h; 43a-i; 44a-g; 45a-k; 46a-j; 47a-h; 48a-i; 49a-m; 50a-k; 51a-j; 52a-h; 53a-g; 54a-h; 55a-k; 56a-l; 57a-m; 58a-i; 59a-h; 60a-j; 61a-n; 62a-h; 63a-k; 64a-m; 65a-m; 66a-l; 67a-m; 68a-h; 69a-f; 70a-g; 71a-h; 72a-m; 73a-j; 74a-j; 75a-i; 76a-l; 77a-n; 78a-o; 79a-n; 80a-p; 81a-c; 82a-f; 83a-h; 84a-f; 85a-i; 86a-j; 87a-g; 88a-k; 89a-k; 90a-r; 91a-h; 92a-i; 93a-k; 94a-j; 95a-j	1 759,75	2 124,48
	Obiekty liniowe	60,29	-
Drzewce	207a-g; 207Aa-m; 207Ba-d; 207Ca-h; 207Da-d; 208a-g; 209a-i; 210a-h; 211a-h; 212a-h; 213a-h; 214a-i; 233a-n; 234a-c; 235a-f; 236a-g; 237a; 238a-h; 239a-i; 240a-k; 241a-r; 242a-r; 243a-k; 258a-p; 259a-h; 260a-i; 261a-r; 262a-j; 263a-h; 264a-c; 265a-i; 266a-l; 267a-o; 268a-l; 269a-m; 270a-w; 279a-d; 280a-i; 281a-f; 282a-f; 283a-c; 284a-b; 285a-g; 286a-j; 287a-h; 288a-i; 289a-n; 290a-p; 291a-k; 296a-o; 297a-o; 298a-h; 299a-j; 300a-h; 301a-h; 302a-f; 303a; 304a-j; 305a-o; 306a-o; 307a-f; 308a-h; 313a-f; 314a-k; 315a-l; 316a-l; 317a-r; 318a-l; 319a-o; 320a-r; 321a-j; 322a-r; 323a-n; 324a-l; 325a-o; 326a-bx; 327a-j; 328a-h; 329a-i; 330a-j; 331a-h	1 894,92	2 131,38
	Obiekty liniowe	66,20	-
Dębrznica	124a-h; 125a-l; 126a-g; 127a-g; 128a-h; 129a-h; 130a-j; 131a-k; 132a-h; 133a-n; 134a-j; 135a-j; 149a-k; 150a-k; 151a-f; 152a-h; 153a-g; 154a-m; 155a-l; 156a-h; 157a-j; 158a-p; 159a-c,g,j,m-n; 176a-j; 177a-f; 178a-m; 179a-r; 180a-n; 181a-j; 182a-l; 183a-h; 184a-n; 185a-m; 193a-l; 194a-m; 195a-r,t-z; 196a-l; 197a-m; 198a-y; 199a-k; 200a-h; 215a-l; 216a-i; 217a-l; 218a-o; 219a-k; 220a-w; 221a-l; 222a-r; 223a-z; 224a-s; 244a-l; 245a-k; 246a-m; 247a-m; 248a-t; 249a-s; 250a-o; 251a-l; 252a-k; 253a-p; 271a-s; 272a-o; 273a-l; 274a-l; 275a-p; 276a-r; 277a-p; 278a-t; 292a-l; 293a-n; 294a-j; 295a-k; 309a-z; 310a-k; 311a-f; 312a-l	1 911,69	2 123,53
	Obiekty liniowe	79,43	-
Gądków	102a-f; 103a-g; 104a-m; 105a-i; 106a-g; 108a-m; 109a-t; 110a-h; 111a-l; 112g-k; 113a-o; 114a-j; 115a-g; 116a-g; 119f-i; 120b-c; 121a-f; 122a-h; 123a-f; 136n-p; 139a-l; 140a-k; 141a-f; 142a-p; 143a-n; 144a-i; 145a-g; 146a-g; 147a-f; 148a-g; 160a-f; 161a-j; 162a-l; 163a-l; 164a-x; 165a-n; 166a-h; 167a-j; 168a-f; 169a-l; 170a-o; 171a-h; 172a-f; 173a-c; 174a-g; 175a-h; 186a-z; 187a-l; 188a-l; 189a-r; 190a-m; 191a-l; 192a-l; 201a-m; 202a-p; 203a-g; 204a-w; 205a-o; 206a-g; 225a-r; 226a-r; 227a-x; 228a-r; 229a-j; 230a-l; 231a-z; 232a-s; 254a-o; 255a-n; 256a-r; 257a-k	1 598,17	2 025,69
	Obiekty liniowe	67,56	-
RAZEM OBREB GĄDKÓW		7 438,05	8 405,08
OBREB TORZYM			
Korytno	286b-d; 287d-k; 288h-i; 289i	30,43	32,18
	Obiekty liniowe	1,18	-
Torzym	134l,s; 135c-d,i,k,r-x; 136a-l; 137a-k; 138a-h; 139a-j; 139Aa-o; 140a-m; 141a-k; 142a-g; 143a-i; 149f-g,i,j,m-o; 150a-j; 151a-k; 152a-g; 153a-i; 154a-j; 155a-l; 159a-k; 160h-k; 161c-s; 162a-i; 163a-f; 164a-j; 165a-d; 166a-f; 167a-d; 179a-j; 180a-h; 181a-i; 182a-m; 183a-o; 184a-k; 185a-l; 186a-f; 187a-g; 188a-k; 203a-o; 204a-n; 205a-g; 206a-f; 207a-j; 208a-l; 209a-h; 210a-k; 211a-m; 212a-k; 222a-o; 223a-j; 224a-l; 225a-jl 226a-i; 227a-d; 228a-b; 229a-h; 230a-c; 231a-d; 232a-n; 240a-h; 241a-m; 242a-h; 243a-i; 244a-g; 245a-p; 246a-g; 247a-d; 248a-l; 249a-j; 250a-m; 251a-h	1 648,51	1 767,78
	Obiekty liniowe	55,05	-
RAZEM OBREB TORZYM		1 735,17	1 799,96
OBREB WYSTOK			
Pniów	255a-h; 256a-j; 257a-m; 258a-y; 259a-r; 260a-b; 261a-b,f; 262a-l; 263a-t; 264a-o; 265a-m; 266i,m-p; 267a-j; 268a-h; 269a-k; 270a-m; 271a-i; 272a-g; 273a-d; 274a-n	456,56	716,47

Leśnictwo	Oddział i pododdział	Pow. wydz. [ha]	Pow. w zasięgu teryt. [ha]
	Obiekty liniowe	17,37	-
Mierczany	201a-l; 250c-g; 251b-l; 252h,j-n	52,95	129,63
	Obiekty liniowe	1,40	-
RAZEM OBRĘB WYSTOK		528,28	846,10
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO TORZYM		9 701,46	11 051,14

- **Użytki ekologiczne**

Na gruntach Nadleśnictwa Torzym obecnie zlokalizowanych jest trzynaście użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 167,35 ha

Nr. Rej.	Akt prawny	Lokalizacja		Pow. [ha]	Nazwa obiektu
		oddz.	leśnictwo		
-	R. W. L. Nr 5 z 2002 r. (Dz. U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554), aktualizacja: Uchwała Nr XXXI/215/09 Rady Miejskiej w Torzymiu z dn.26.11.2009 r. (Dz. U. Woj. Lub. Nr 6 poz. 67)	275i,j,n; 276f,j,r; 277o,l,p; 295f; 312g,k	Dębrznica	70,17	Futory
-	R. W. L. Nr 5 z 2002 r. (Dz. U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554), aktualizacja: Uchwała Nr XXXI/215/09 Rady Miejskiej w Torzymiu z dn.26.11.2009 r. (Dz. U. Woj. Lub. Nr 6 poz. 67)	328h; 329i; 330h, i	Drzewce	12,06	Grzęzawisko
-	R. W. L. Nr 5 z 2002r. (Dz. U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554) Nr XXXI/215/09 Rady Miejskiej w Torzymiu z dn.26.11.2009 r. (Dz. U. Woj. Lub. Nr 6 poz. 67)	228n; 229d,j; 254l; 255i,m; 256j,l,r; 257f,h	Gądków	29,29	Łabędzie gniazdo
	Uchwała Nr XXXIV/232/10 Rady Miejskiej w Torzymiu z dn.25.03.2010 r. (Dz. U. Woj. Lub. Nr 42 poz. 617)	225i; 226n	Gądków	7,44	Mszar z bagnem
-	R.W.L. Nr 5 z 2002r. (Dz.U.Woj.Lub. Nr 44, poz. 554), aktualizacja: uchwała Nr XXXI/215/09 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 26.11.2009r. (Dz.U.Woj.Lub.Nr 6 poz. 67)	330d; 331f	Drzewce	6,42	Wiktorówka
RAZEM OBRĘB GĄDKÓW WIELKI				125,38	
-	Uchwała Nr XXXIV/232/10 Rady Miejskiej w Torzymiu z dn.25.03.2010 r. (Dz. U. Woj. Lub. Nr 42 poz. 617)	195i, j	Korytno	4,22	Bagno przy parkingu
-	R. W. L. Nr 5 z 2002 r. (Dz. U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554), aktualizacja: Uchwała Nr XXXI/215/09 Rady Miejskiej w Torzymiu z dn.26.11.2009r. [Dz. U. Woj. Lub. Nr 6 poz. 67)	150h; 161r; 162h; 163b	Torzym	11,01	Dzikowiska
-	Uchwała Nr XXXIV/232/10 Rady Miejskiej w Torzymiu z dn. 25.03.2010 r. (Dz. U. Woj. Lub. Nr 42 poz. 617)	97l	Grabów	1,51	Grabówka
-	Uchwała Nr XXXIV/232/10 Rady Miejskiej w Torzymiu z dn. 25.03.2010 r. (Dz. U. Woj. Lub. Nr 42 poz. 617)	158g	Grabów	1,60	Mszar wełniankowy
RAZEM OBRĘB TORZYM				18,34	
-	R. W. L. Nr 5 z 2002 r. (Dz. U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554), aktualizacja: Uchwała Nr XXXI/215/09 Rady Miejskiej w Torzymiu z dn.26.11.2009 r. (Dz. U. Woj. Lub. Nr 6 poz. 67)	65c; 66c,f,l; 67h; 68f,h	Bobrówka	18,03	Bielickie gniazdo
-	Uchwała Nr XXXIV/232/10 Rady Miejskiej w Torzymiu z dn.25.03.2010 r. (Dz. U. Woj. Lub. Nr 42 poz. 617)	266p; 271b	Pniów	2,45	Modrzewnica

Nr. Rej.	Akt prawny	Lokalizacja		Pow. [ha]	Nazwa obiektu
		oddz.	leśnictwo		
-	Uchwała Nr XXXIV/232/10 Rady Miejskiej w Torzymiu z dn.25.03.2010 r. (Dz. U. Woj. Lub. Nr 42 poz. 617)	85r	Pniów	0,46	Mszar mszaki
-	Uchwała Nr XXXIV/232/10 Rady Miejskiej w Torzymiu z dn.25.03.2010 r. (Dz. U. Woj. Lub. Nr 42 poz. 617)	108m	Pniów	2,69	Poręby
RAZEM OBRĘB WYSTOK				23,63	
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO TORZYM				167,35	

• **Pomniki przyrody**

Wykaz istniejących pomników przyrody na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Torzym przedstawia poniższa tabela:

Lp	Obowiązujący akt prawny	Położenie		Gat.	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny*	Opis pomnika
		Oddz.	gmina leśnictwo					
1	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	17c	Torzym Środkowo	Sosna pospolita <i>Pinus sylvestris</i> Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	209	28	3	skupienie 3 drzew - zrosnięte 2 buki zwyczajne i 1 sosna pospolita, obecnie tylko sosna i jeden buk ułamany na wys. ok. 1 m, brak śladu po drugim buku
2	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	17i	Torzym Środkowo	Grab pospolity <i>Carpinus betulus</i>	217	23	3	w bardzo dobrym stanie
3	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)		Torzym Środkowo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	398	30	3	w bardzo dobrym stanie
4	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	18a	Torzym Środkowo	Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i>	348	28	3	w bardzo dobrym stanie
5	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)		Torzym Środkowo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	440	25	2	dwa z pięciu konarów obumierające
6	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)		Torzym Środkowo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	340	34	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji
7	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie		Torzym Środkowo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	375	25	3	drzewo w bardzo dobrym stanie

Lp	Obowiązujący akt prawny	Położenie		Gat.	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny*	Opis pomnika
		Oddz.	gmina leśnictwo					
	ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)							wg aktu prawnego glóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i>
8	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)		Torzym Środkowo	Grab pospolity <i>Carpinus betulus</i>	355	18	1	obumierający, brak jednego z trzech głównych konarów
9	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	18i	Torzym Środkowo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	395	6	0	złamany na wysokości 6m, całkowicie obumarły
10	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)		Torzym Środkowo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	351	29	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji
11	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)		Torzym Środkowo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	540	32	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji
12	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	21g**	Torzym Środkowo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	450	26	3	pomnik w rzeczywistości składa się z 7 pni o obwodach od 150 do 240 cm drzewo w dobrej kondycji
13	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	21i	Torzym Środkowo	Cypryśnik błotny <i>Taxodium distichum</i>	294	20	3	skupienie 2 drzew – brak drugiego obiektu z grupy istniejące drzewo w bardzo dobrej kondycji, odłamany jeden konar
14	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	37a	Torzym Środkowo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	405	29	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji
15	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	37d	Torzym Środkowo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	379	29	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji
16	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym.	49a	Torzym Środkowo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	373	28	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji

Lp	Obowiązujący akt prawny	Położenie		Gat.	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny*	Opis pomnika
		Oddz.	gmina leśnictwo					
	(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)							
17	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	70d	Torzym Śródkowo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	306	30	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji
18	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)		Torzym Śródkowo	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	360	30	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji
19	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	72k***	Torzym Śródkowo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	451	25	2	środek pnia prawdopodobnie częściowo obumarły, poza tym drzewo w dobrej kondycji
20	Rozporządzenie Nr 50 Wojewody Lubuskiego z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 850 z dn. 5.06.2006 r.)	72l****	Torzym Śródkowo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	370	25	-	drzewo w bardzo dobrej kondycji
21	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	76h	Torzym Śródkowo	Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i>	281	28	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji
22	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	90p	Torzym Śródkowo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	430	30	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji
23	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	220i	Torzym Dębrznica	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	375	27	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji
24	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	117b	Torzym Gądków	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	440	26	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji
25	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym (Dz.U.Woj.Lub. Nr 66 poz. 908)	239a	Torzym Korytno	Dąb bezszypułkowy <i>Quercus petraea</i>	450	25	-	drzewo zasiedlone przez ksylofagi
26	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	285c	Torzym Korytno	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	380	28	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji

Lp	Obowiązujący akt prawny	Położenie		Gat.	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny*	Opis pomnika
		Oddz.	gmina leśnictwo					
27	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)		Torzym Korytno	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	390	36	3	drzewo w bardzo dobrym stanie
28	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)		Torzym Korytno	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	324	31	3	drzewo w bardzo dobrym stanie
29	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	290p	Torzym Korytno	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	453	35	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji
30	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym (Dz. U. Woj. Lub. Nr 66 poz. 908)	294i	Torzym Korytno	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	352	35	-	stan dobry
31	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	296f	Torzym Korytno	Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i>	304	34	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji
32	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)		Torzym Korytno	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	343	29	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji
33	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)		Torzym Korytno	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	361	32	3	drzewo w bardzo dobrej kondycji
34	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	28j	Torzym Bobrowka	Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i>	341	28	3	drzewo z 2 pni rozgałęziających się na wysokości 0,3 m
35	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	40j	Torzym Bobrowka	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	531	30	3	drzewo w dobrym stanie, nieliczne odłamane gałęzie
36	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	42o	Torzym Bobrowka	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	430	29	1	w środku spróchniały, ale w całości dobrej kondycji
37	Uchwała Nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28	259k	Torzym Pniów	Buk zwyczajny	391	35	0	skupienie 2 drzew

Lp	Obowiązujący akt prawny	Położenie		Gat.	Obw. [cm]	Wys. [m]	Stan zdrowotny*	Opis pomnika
		Oddz.	gmina leśnictwo					
	kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)			<i>Fagus sylvatica</i> Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	283	35	0	drzewa w bardzo dobrej kondycji w rejestrze pod nazwą „Garbickie Okazy”
38	1. Decyzja Nr 560 Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody z dnia 27 grudnia 1983 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody 2: Rozporządzenie Nr 50 Wojewody Lubuskiego z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody. (Dz. Urz. WRN w Zielonej Górze Nr 3 z 1984 r. Ogłoszenie Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Urzędu Wojewódzkiego w Zielonej Górze z dn. 24 stycznia 1984 r.)		Torzym Pniów	Dąb szypułkowy Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	373 370 449 342 430 577	30 30 35 25 31 33	1 0 2 1 2 2	skupienie 6 drzew
39	Uchwała Nr XXXVI/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 66 poz. 908 z 9.07.2010 r.)	264c	Torzym Pniów	Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i>	373	31	3	w bardzo dobrym stanie na wysokości 0,7 m dzieli się na 2 pnie

* Stan zdrowotny pomników przyrody:

0 = drzewo martwe, brak jakichkolwiek oznak czynności życiowych;

1 = zły, drzewo zamierające, żywotność mała;

2 = dostateczny, żywotność dostateczna bez wyraźnych oznak zamierania;

3 = dobry lub bardzo dobry, żywotność dobra lub bardzo dobra.

** Pomnik na gruncie obcym, *** Pomnik na gruncie obcym, **** Prawidłowa lokalizacja oddz. 71a

Nadleśnictwo Torzym pismami z dnia 14.06.2018r. zn. spr. ZGO.7212.4.1.2018JP oraz z dnia 09.02.2022r. ZG-OP.7212.6.2022 wystosowało prośbę w sprawie aktualizacji danych w Uchwale nr XXXV/240/2010 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 28 kwietnia 2010r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Torzym.

Ponadto pismem z dnia 09.02.2022r., zn. spr. ZG-OP.7212.7.2022, zawnioskowało, na podstawie art. 44 ustawy o ochronie przyrody oraz w oparciu o Program Ochrony Przyrody na lata 2016-2025, do Rady Miejskiej w Torzymiu z prośbą o ustanowienie pomnika przyrody – głązu narzutowego w Leśnictwie Przėsłice w oddz. 29k (dz. ew. 7029 obr. ew. Przėsłice) o obwodzie 725 cm i wysokości 73 cm.

• Ważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego i obiekty archeologiczne

Na gruntach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Torzym zlokalizowane są dwa obiekty archeologiczne wpisane do rejestru zabytków.

- Grodzisko wczesnośredniowieczne

Obiekt „Garbic, st. 1” wpisany do rejestru zabytków archeologicznych pod numerem: 34 decyzją WKZ z dn. 10.03.1966 r. (zaktualizowany zawiadomieniem WKZ L-36/C z dn. 15.03.2004 r.). Zlokalizowany w Obrębie leśnym Gądków Wielki, Leśnictwie Środkowo, oddz. 28f.

Grodzisko stanowi zabytek archeologiczny o dużej wartości poznawczej. Obiekt obejmuje pozostałości grodu z okresu wczesnego średniowiecza, tj. z okresu ok. VII-VIII w. Od strony południowej i północnej do czasów obecnych zachowały się wały zewnętrzne o wysokości 4 m oraz fosa. Odnaleziono tu 15 fragmentów ceramiki.

- Grodzisko średniowieczne

Stanowisko archeologiczne Torzym 1 (AZP 53-10/1) zostało wpisane do rejestru L-99/C przez Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Decyzją z dnia 29.12.2020r. zn. spr. ZA.5132.18.2020 (11). Grodzisko zlokalizowane jest w obrębie leśnym Torzym, leśnictwie Przęślice w oddz.74d, na działkach ewidencyjnych nr 7123/3 i 7117, obr. Kownaty, gmina Torzym, powiat Sulęciński i zajmuje łączną powierzchnię 2,63 ha. Zabytek archeologiczny składa się z nadziemnych i podziemnych nawarstwień kulturowych, obiektów oraz ruchomych zabytków archeologicznych, przedstawia znaczne wartości kulturowe. Obiekt został założony na planie wydłużonego owalu. Grodzisko posiada minimum dwie fazy użytkowania. Okres starszy to lata 600-800. Na podstawie badań wykopaliskowych, znajdującego na powierzchni stanowiska materiału ceramicznego oraz źródeł pisanych należy przyjąć, że obecną formę, grodzisko przyjęło w okresie późnego średniowiecza. Takie datowanie potwierdzają informacje historyczne zebrane przez Hansa Ericha Kubacha, według którego w 1313 r. biskup magdeburski Konrad von Sternberg miał wznieść zamek.

• **Pozostałe stanowiska archeologiczne na gruntach Nadleśnictwa Torzym**

W oparciu o dane z Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP), na gruntach Nadleśnictwa Torzym zlokalizowane są 23 znane stanowiska archeologiczne.

Wykaz stanowisk archeologicznych zlokalizowanych na gruntach Nadleśnictwa Torzym:

Leśnictwo	Oddz. wyd.	Lokalizacja	Nr AZP/ Nr stan.	Opis stanowiska	Wartość poznawcza stanowiska
OBREB GĄDKÓW WIELKI					
Śródkowo	28 f	w cz. C	54-09/1	Grodzisko wczesnośredniowieczne. Znaleźiska - 15 fragmentów ceramiki. Stanowisko o powierzchni < 1ha.	Duża wartość poznawcza
	95 d	w cz. C	55-09/12	Dziegiarnia z XV w. (okres późnego średniowiecza). Znaleźiska - fragmenty ceramiki.	bd
Dębrznica	220 r	w cz. NE	55-10/5	Cmentarzisko kurhanowe z epoki brązu (kultura łużycka). Znaleźiska - wczesnołużycka ceramika guzowa.	bd
	221 d	w cz. NW	55-10/1	Na obszarze odnaleziono ślady osadnictwa z okresu starożytności (znalezisko - 1 fragment ceramiki), z okresu wczesnego (znalezisko - 2 fragmenty ceramiki) oraz późnego średniowiecza (znalezisko - 8 fragmentów ceramiki). Stanowisko o powierzchni < 0,5 ha.	Miała wartość poznawczą
	253 b	w cz. E	55-10/4	Na obszarze odnaleziono punkt osadniczy z epoki kamienia, okresu paleolitu schyłkowego (znalezisko - 14 wiórków i odłupków krzemiennych) oraz osadę produkcyjną z przełomu późnego średniowiecza i okresu nowożytnego (znalezisko - fragment ceramiki, łupka żelazna, 2 żuźle). Stanowisko o powierzchni < 0,5 ha.	Średnia wartość poznawczą
Gądków	168 b	w cz. C	56-09/2	Pole kurhanów z epoki brązu, okresu kultury łużyckiej.	Duża wartość poznawczą
	169 i	w cz. NE	56-09/1	Na obszarze odnaleziono 2 osady z okresu wczesnego średniowiecza. Znaleźiska - fragmenty ceramiki, przepalone kamienie, węgle drzewne. Stanowisko o powierzchni < 1 ha.	Duża wartość poznawczą
OBREB TORZYM					
Przęślice	23 c	w cz. S	52-10/5	Ślady osadnicze z okresu późnego średniowiecza/nowożytności. Znaleźiska - 9 fragmentów ceramiki. Stanowisko o powierzchni < 0,5 ha	Miała wartość poznawczą
	70 h	w cz. N	53-10/4	Stara droga do grodziska wczesnośredniowiecznego o szerokości ok. 2m, uchwytna na długości ok. 1100 m.	Średnia wartość poznawczą
	74 d	w cz. C	53-10/1	Ślady osadnicze z okresu wczesnego średniowiecza (znaleziska- fragmenty ceramiki). Ponadto, na obszarze wyróżniono również grodzisko wczesnośredniowieczne datowane na XIII/XIV w., na terenie którego odnaleziono 48 fragmentów ceramiki oraz 5 kości. Stanowisko o powierzchni < 1 ha.	Duża wartość poznawczą
	74 h	w cz. N	53-10/3	Na obszarze odnaleziono cmentarzyska ciałopalne z epoki brązu, okresu kultury łużyckiej (znaleziska - naczynia, fragmenty ceramiki, 4 popielnice twarzowe) oraz cmentarzysko szkieletowe z 2 grobami skrzyniowymi.	bd
Grabów	110 g		53-10/10	Na obszarze odnaleziono pozostałości folwarku z okresu nowożytności.	Średnia wartość poznawczą
OBREB WYSTOK					
Bobrowka	45 c	w cz. S	52-09/25	Znalezisko - ceramika z okresu późnego średniowiecza.	bd

Leśnictwo	Oddz. wydz.	Lokalizacja	Nr AZP/ Nr stan.	Opis stanowiska	Wartość poznawcza stanowiska
		W cz. S	52-09/23	Cmentarzysko starogermańskie z grobami.	bd
	66 g	w cz. SW	53-09/1	Cmentarzysko kurhanowe z epoki brązu, z okresu kultury łużyckiej. Kurhany o wys. 2 m, średnicy 4-5 m. Pomiędzy kurhanami występują groby płaskie z węglem drzewnym. Cmentarzysko obejmuje także groby popielnicowe pod brukiem kamiennym. Znaleźiska – naczynia, skorupy, brązowy grot strzały.	bd
Pniów	86 b	w cz. E	53-09/7	Cmentarzysko kurhanowe z epoki brązu, okresu kultury łużyckiej. Kurhany wys. 50-7-cm, średnicy 6-10 kroków. Na terenie cmentarzyska wyróżniono groby bez pochówku, groby popielnicowe oraz kręgi kamienne. Znaleźiska – wczesno łużycka ceramika guzowa oraz ceramika typu uradkiego, brązowe groty strzał, 2 popielnice twarzowe. Stanowisko o powierzchni <1 ha.	Duża wartość poznawcza
	96A f	w cz. SE	53-10/2	Osada z okresu późnego średniowiecza. Obszar w dużej części pod wodą.	bd
	97A a	w cz. E	53-10/8	Pozostałości młyna wodnego z okresu nowożytności. Stanowisko o powierzchni >15 ha.	bd
Tarnawa	165 a	w cz. NE	53-09/10	Ślady osadnictwa z okresu starożytności (znaleźiska – fragmenty ceramiki) oraz okresu późnego średniowiecza (znaleźiska – 7 fragmentów ceramiki). Stanowisko o powierzchni <0,5 ha.	Mała wartość poznawcza
	166 c	w cz. E	53-09/27	Ślady osadnictwa z okresu nowożytności. Stanowisko o powierzchni <0,5 ha.	Mała wartość poznawcza
	175 i	w cz. N	53-08/20	Obozowisko z epoki kamienia, okresu paleolitu schyłkowego. Znaleźiska – 7 krzemieni. Stanowisko o powierzchni <0,5 ha.	Średnia wartość poznawcza
Mierczany	196 n	w cz. SE	54-08/11	Ślady osadnictwa z okresu późnego średniowiecza. Znaleźiska – 9 fragmentów ceramiki. Stanowisko o powierzchni <0,5 ha.	Mała wartość poznawcza

• **Miejsca o charakterze historycznym, drobne zabytki kultury leśnej i technicznej**

Na terenie Nadleśnictwa Torzym występuje szereg drobnych zabytków kultury i techniki nie wpisanych do rejestru zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, stanowiących jednak cenne świadectwo historii omawianego terenu.

- **Systemy wodne:** ruiny śluzy wodnej – ruiny przy cieku wodnym Bobrowa Struga, Leśnictwo Bobrówka, wydzielanie 66f w cz. N

- **Ruiny dawnych młynów wodnych** – ruiny zlokalizowane wzdłuż rzeki Ilanki:

na odcinku kilku kilometrów wzdłuż rzeki Ilanki istniały niegdyś 4 młyny wodne oraz mała elektrownia wodna, stanowiąca źródło prądu w sanatorium dla niemieckich żołnierzy. Do dnia dzisiejszego na gruntach Nadleśnictwa zachowały się ruiny następujących obiektów:

-Młyn Dolny (Trzeci) – Leśnictwo Przęsłice, wydzielanie 63m

-Młyn Pniów (Czwarty) – Leśnictwo Pniów, wydzielanie 80g

-Ruiny młyna wodnego – Leśnictwo Bobrówka, wydzielanie 56h w cz. W – ruiny zlokalizowane przy bezimiennym cieku wodnym (dopływ rzeki Pliszki):

-Ruiny młyna wodnego – Leśnictwo Dębrznica, wydzielanie 306c w cz. S

- **Zabytkowe nawierzchnie dróg**

Na terenie Nadleśnictwa Torzym zachowały się odcinki dróg o brukowanych nawierzchniach, których historia sięga XIX w. Drogi te stanowią pozostałości po starych traktach komunikacyjnych i handlowych łączących m.in. ziemie śląskie z Pomorzem i ziemie niemieckie z Wielkopolską.

Dłuższe odcinki dróg o brukowanych nawierzchniach występują na terenie całego Nadleśnictwa, głównie na gruntach innej własności. Na gruntach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Torzym, w jego północnej i centralnej części, występują krótkie odcinki kamiennych dróg, stanowiące przede wszystkim dawne umocnienia podjazdów pod wzniesienia.

Wykaz brukowanych dróg przebiegających przez Nadleśnictwo Torzym:

- Leśnictwo Przęsłice: odcinki dróg o adresach leśnych: 42~d, 43~d, 44~d,
- Leśnictwo Grabów: odcinek drogi o adresie leśnym:146d,
- Leśnictwo Torzym: odcinek drogi o adresie leśnym:147~c,

- Leśnictwo Bobrówka: odcinki dróg o adresach leśnych: 22~c, 56~f, 57~f, 69~g, 70~c,
- Leśnictwo Tarnawa: odcinki dróg o adresach leśnych: 119~d, 128~a,
- Leśnictwo Mierczany: odcinek drogi o adresie leśnym: 204~f.

- Elementy małej architektury

Na gruntach Nadleśnictwa Torzym zlokalizowana jest zabytkowa dzwonnica drewniana z przełomu XVIII/XIX w., wpisana do rejestru zabytków pod numerem RZD.5130.25.2012(4)LKZ.

- Dawne osady i bunkry

W lasach Nadleśnictwa Torzym zachowały się pozostałości śródleśnych osad wraz z otaczającą je charakterystyczną roślinnością, a także ruiny bunkrów. Wykaz wyróżnionych podczas prac urządzeniowych bunkrów, ruin zabudowań oraz innych pozostałości po śródleśnych osadach, wraz z ich lokalizacją, przedstawiono w tabeli poniżej.

Wykaz ruin dawnych osad i bunkrów na gruntach Nadleśnictwa Torzym:

Leśnictwo	Oddział wydzielenie	Lokalizacja	Obiekt
OBRĘB GĄDKÓW WIELKI			
Środkowo	21h	-	teren dawnej osady
	21i	-	ruiny dawnej osady
	37h	-	ruiny dawnej osady
Drzewce	287f	w cz. N	ruiny dawnej osady
	319l	-	ruiny dawnej osady
	319n	-	ruiny dawnej osady
	327a	w cz. N	ruiny dawnej osady
	327f	w cz. E	ruiny dawnej osady
	328d	w cz. N	ruiny dawnej osady
	329a	-	ruiny dawnej osady
	330c	w cz. C	ruiny dawnej osady
Dębrznica	197l	-	teren dawnej osady
	249f	w K1	ruiny dawnej osady
	253d	w cz. C	ruiny dawnej osady
	271o	w cz. C	teren dawnej osady
	275l	-	ruiny dawnej osady
	275m	w K1	ruiny dawnej osady
	276i	w K1	ruiny dawnej osady
	309a	w lukach	teren dawnej osady
	309f	-	teren dawnej osady
	309g	-	teren dawnej osady
	309h	w cz. E	teren dawnej osady
Gądków	164m	-	ruiny dawnej osady
	165k	-	ruiny dawnej osady
	168b	-	ruiny dawnej osady
	169i	-	ruiny dawnej osady
	170k	-	ruiny dawnej osady
	228r	w cz. E	ruiny zabudowań
	256c	w cz. N	ruiny dawnej osady
OBRĘB TORZYM			
Przęsłice	46h	-	ruiny dawnej osady
	46l	-	ruiny dawnej osady
	46 m	-	ruiny dawnej osady
	51h	-	ruiny dawnej osady
Grabów	102g	w cz. NE	bunkier
	131d	w cz. S	fundamenty budynku
	131o	w cz. N	bunkier, ruiny zabudowań
	158h	w cz. C	ruiny dawnej osady
	175j	w cz. NE	ruiny dawnej osady
	176a	w cz. SE	ruiny dawnej osady
Korytno	195g	w cz. W	ruiny dawnej osady

Leśnictwo	Oddział wydzielenie	Lokalizacja	Obiekt
	195l	w cz. SE	ruiny dawnej osady
	218a	w cz. NE	ruiny zabudowań
	238j	-	ruiny dawnej osady
	238l	w cz. NE	ruiny zabudowań
	259c	w cz. N	ruiny dawnej osady
	259d	-	ruiny dawnej osady
	276a	w cz. C	ruiny dawnej osady
Torzym	132j	-	ruiny dawnej osady
	147m	-	ruiny dawnej osady
	183h	-	ruiny dawnej osady
	184d	-	ruiny dawnej osady
	203j	w cz. S	ruiny dawnej osady
	222i	-	ruiny dawnej osady
	224l	w cz. SW	ruiny zabudowań
	243c	-	teren dawnej osady
OBREB WYSTOK			
Bobrówka	20d	w cz. C	ruiny zabudowań
	40Aa	w cz. SW	ruiny dawnej osady
	40Ba	w cz. SE	ruiny dawnej osady
	46h	w cz. C	ruiny dawnej osady
	55a	w cz. NW	ruiny dawnej osady
Pniów	80f	-	teren dawnej osady
	90Ad	-	teren dawnej osady
	96b	-	teren dawnej osady
	97Ad	w cz. S	ruiny dawnej osady
	198a	w L3 i L4	ruiny dawnej osady
Tamawa	139s	w K1	ruiny dawnej osady „Bacierówka”
Mierczany	184c	w cz. W	ruiny dawnej osady
	252p	w L3	ruiny dawnej osady

• **Obiekty i miejsca pamięci**

- Cmentarze i mogiły

Na gruntach Nadleśnictwa Torzym zlokalizowane są pozostałości dawnych cmentarzy i mogił, stanowiące świadectwo historyczne oraz część dziedzictwa kulturowego regionu

Wykaz cmentarzy i mogił na gruntach Nadleśnictwa Torzym:

Leśnictwo	Oddz., wyd.	Lokalizacja	Obiekt
OBREB GĄDKÓW WIELKI			
Drzewce	258f	-	cmentarz ewangelicki
Dębrznica	198s	-	cmentarz ewangelicki
	309d	w cz. C	cmentarz ewangelicki
	309p	-	przedwojenny cmentarz ewangelicki
Gądków	232k	-	mogiła
OBREB TORZYM			
Przęsłice	51l	-	cmentarz rodowy rodziny Lehmann
	75r	kępa Jw. 107 I.	cmentarz ewangelicki
Grabów	104f	-	mogiła
Grabów	104h	-	mogiła
OBREB WYSTOK			
Pniów	259l	-	przedwojenny cmentarz ewangelicki

- Obiekty upamiętniające zasłużonych pracowników ALP w Nadleśnictwie Torzym

Na terenie Nadleśnictwa Torzym zlokalizowane są obiekty upamiętniające zasłużonego pracownika Nadleśnictwa – Leśniczego, inż. Wojciecha Wendowskiego. Są to: tablica informacyjna oraz pamiątkowy głaz, które znajdują się w pobliżu miejsca postoju pojazdów w oddz. 72j, na terenie Leśnictwa Śródkowo.

Wykonawca prac urządzeniowych będzie zobowiązany do zweryfikowania lokalizacji obiektów archeologicznych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa w oparciu o udostępnioną przez NID warstwę geometryczną stanowisk archeologicznych.

• **Siedliska przyrodnicze**

Siedlisko przyrodnicze, stan zachowania		Obręb Gądków Wielki	Obręb Torzym	Obręb Wystok	Nadleśnictwo Torzym
		Powierzchnia [ha]			
		Siedliska nieleśne			
Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaea</i> , <i>Potamogeton</i>	Razem: 3150		5,15	3,64	8,79
	A		0,50		0,50
	B		4,06	3,64	7,70
	C		0,59		0,59
Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	Razem: 6120*		0,81	4,11	4,92
	B		0,81	4,11	4,92
Murawy kserotemiczne (<i>Festuco-Brometea</i>)	Razem: 6210*		0,05		0,05
	B		0,05		0,05
Ziolo-rośla górskie (<i>Adenostylion allianae</i>) i ziolo-rośla nadrzeczne (<i>Convolvulalia sepium</i>)	Razem: 6430	23,32		0,80	24,12
	A	23,32			23,32
	C			0,80	0,80
Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherion elatioris</i>	Razem: 6510		1,69	12,13	13,82
	B		1,69	12,13	13,82
Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (zywe)	Razem: 7110	3,73	3,82		7,55
	B	3,73	3,82		7,55
Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	Razem: 7120		3,92		3,92
	B		2,60		2,60
	C		1,32		1,32
Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea nigrae</i>)	Razem: 7140	14,20	33,30	3,50	51,00
	A	7,91		1,05	8,96
	B	2,28	32,49		34,77
	C	4,01	0,81	2,45	7,27
Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Razem: 7230	0,38	12,00	5,88	18,26
	A	0,34	10,08	5,88	16,3
	B		0,50		0,50
	C	0,04	1,42		1,46
Razem nieleśne		41,63	60,74	30,06	132,43
A		31,57	10,58	6,93	49,08
B		6,01	46,02	19,88	71,91

Siedlisko przyrodnicze, stan zachowania		Obwód Gądków Wielki	Obwód Torzym	Obwód Wystok	Nadleśnictwo Torzym
		Powierzchnia [ha]			
		Siedliska nieleśne			
C		4,05	4,14	3,25	11,44
		Siedliska leśne			
Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Razem: 9130			6,84	6,84
	C			6,84	6,84
Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	Razem: 9160	0,99	79,30		80,29
	B	0,99	44,72		45,71
	C		34,58		34,58
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Razem: 9170	20,83	37,44	38,82	97,09
	A		15,44	15,32	30,76
	B	8,16	2,73	23,09	33,98
	C	12,67	19,27	0,41	32,35
Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea robori-petraeae</i>)	Razem: 9190	41,07	214,70	23,75	279,52
	A		2,16	15,19	17,35
	B	31,73	187,01	6,37	225,11
	C	9,34	25,53	2,19	37,06
Kwaśne buczyny niżowe (<i>Luzulo pilosae-Fagetum</i>)	Razem: 9110-1	40,77	42,56	16,00	99,33
	A		3,81	4,64	8,45
	B	24,42	38,55	4,34	67,31
	C	16,35	0,20	7,02	23,57
Brzezina bagienna (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i>)	Razem: 91D0-1*	0,71	23,72		24,43
	B		8,63		8,63
	C	0,71	15,09		15,80
Sosnowy bór bagienny (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>)	Razem: 91D0-2*		11,15		11,15
	B		7,52		7,52
	C		3,63		3,63
Niżowy łęg jesionowo-olszowy (<i>Fraxino-Alnetum</i>)	Razem: 91E0-3*	156,65	27,93	193,22	377,8
	A		20,68	134,07	154,75
	B	130,64	2,28	48,35	181,27
	C	26,01	4,97	10,80	41,78
Źródłiskowe lasy olszowe na niżu	Razem: 91E0-4*	25,74	3,08	12,42	41,24
	A		2,79	11,03	13,82
	B	16,26	0,29	1,39	17,94
	C	9,48			9,48
Śródładowy bór chrobotkowy	Razem: 91T0		0,34		0,34
	C		0,34		0,34
Razem siedliska leśne		286,76	440,22	291,05	1018,03
A		0,00	44,88	180,25	225,13
B		212,2	291,73	83,54	587,47
C		74,56	103,61	27,26	205,43

- **Ochrona gatunkowa**

Na terenie Nadleśnictwa Torzym stwierdzono występowanie 5 gatunków grzybów oraz 42 gatunki roślin objętych ochroną gatunkową (ściłą i częściową). 40 taksonów wśród stwierdzonych na terenie Nadleśnictwa Torzym posiada status gatunków chronionych lub rzadkich w skali obszaru RDLP Zielona Góra. Gatunki objęte ochroną i odnotowano ich występowanie na terenie Nadleśnictwa Torzym: błotniszek wełnisty, kruszczyk błotny, nasieźżał pospolity, pływacz drobny, rosiczka okrągłolistna, wrzosec bagienny, chrobotek leśny, chrobotek reniferowy, chrobotek smukły, piestrzenica kasztanowata, soplówka gałęzista, bagno zwyczajne, bieliska siwa, bobrek trójlistkowy, cis pospolity, drabik drzewkowaty, fałdownik nastroszony, gajnik lśniący, gruszyca średnia, grzybień białe, kocanki piaskowe, kukulka krwista, kukulka szerokolistna, listera jajowata, modrzewnica zwyczajna, mokradłoszka zastrzona, naparstnica zwyczajna, orlik pospolity, piórosz pierzasty, płonnik pospolity, próchniczek błotny, rakiennik pospolity, sit tępokwiatowy, śnieżyczka przebiśnieg, torowiec magellański, torowiec nastroszony, torowiec spiczastolistny, tujowiec tamaryszkowaty, wiciokrzew pomorski, widlicz spłaszczony, widłak goździsty, widłak jałowcowaty, widłoząb kędzierzawy, widłoząb miotłowy, wroniec widlasty.

- **Ochrona strefowa**

Na terenie Nadleśnictwa Torzym utworzone są 3 strefy ochronne. Gatunki objęte ochroną to:

- **sokół wędrowny (*Falco Pelegrinus*) 1 strefa**

Podstawa prawna: Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 01.07.2020 r., zn. spr. WPN-I.6442.39.2020.JK.

- **bocian czarny (*Ciconia nigra*) 1 strefa**

Podstawa prawna: Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 27.07.2018 r., zn. spr. WPN-I.6442.34.2018.WT

- **bielik (*Haliaeetus albicilla*) 1 strefa**

Podstawa prawna: Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 27.07.2018 r., zn. spr. WPN-I.6442.32.2018.WT

Tabela zawierająca podstawowe informacje o gatunkach objętych ochroną strefową:

Gatunek objęty ochroną strefową	Obszar w promieniu do (m)		Termin ochrony strefy okresowej	Leśnictwo	Powierzchnia strefy całorocznej (ha)	Powierzchnia strefy okresowej (ha)
	Dla całej strefy całorocznej	Dla strefy okresowej				
bielik	200	500	1.01-31.07	Pniów	5,77	19,52
bocian czarny	100	500	15.03-31.08	Drzewce	0,66	60,61
sokół wędrowny	200	500	01.01-31.07	Przęsłice	3,43	62,91
Ogółem wszystkie gatunki zwierząt:					9,86	143,04

Nadleśnictwo Torzym zaproponowało kolejną strefę ochronną dla bielika.

Projektowana strefa ochronna bielika miałaby znajdować się na terenie leśnictwa Gądków, na którego obszarze zlokalizowane jest gniazdo.

- **Propozycje utworzenia nowych form ochrony przyrody**

Nadleśnictwo Torzym zaproponowało ponadto utworzenie **rezerwatu przyrody „Bobrowisko”** na terenie leśnictwa Bobrówka.

Proponowany rezerwat to zalewiska bobrowe wraz z otaczającym je szuwarami, trzcinowiskami, łożami. Całość obiektu otoczona jest przez różnowiekowe lasy mieszane, w których miejsca do lęgu znajduje wiele ptaków. Stworzone przez bobry tamy sprawiły, iż powstał system kilku tarasów zalewowych, w konsekwencji podniesiony poziom wody utrudnia drapieżnikom dostęp do tego obszaru, dlatego wiele ptaków może bezpiecznie wyprowadzić lęg. Nadleśnictwo opracuje odpowiednią dokumentację uzasadniającą wyjątkowość tego obszaru i następnie wystąpi do RDOŚ w celu uruchomienia koniecznych procedur.

Klub Przyrodników zaproponował utworzenie powierzchniowych form ochrony przyrody. Zaproponowane obszary to proponowane rezerваты: **Mechowisko Kosobudki – powiększenie, Grądy w Garbiczu, Jez. Jasne, fragment Starej Dąbrowy w Korytach.**

Obszary te wymienione zostały w publikacji „Rezerваты przyrody w województwie Lubuskim. Przeszłość, teraźniejszość, przyszłość.” A. Jermaczek i Marek Maciantowicz, 2018.)

W ramach współpracy Klub Przyrodników zadeklarował wykonanie ekspertyz przyrodniczych potwierdzających wyjątkowość tych obszarów oraz przekazanie ich dokładnych danych lokalizacyjnych. Nadleśnictwo zobowiązane jest do rozważenia powyższych propozycji i zorganizowania spotkania terenowego z udziałem RDOŚ w Gorzowie Wlkp. RDLP i Klubu Przyrodników.

Procedura ew. tworzenia lub powiększania rezerwatów będzie się toczyła niezależnie od opracowywanego projektu PUL.

- **Lasy ochronne**

Zasięg i lokalizację lasów ochronnych w Nadleśnictwie Torzym przyjęto według Zarządzenia nr 238 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 8 listopada 1995 r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będące w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Torzym.

Zestawienie powierzchni lasów ochronnych wg kategorii ochronnych w Nadleśnictwie wg stanu na 01.07.2023 r. zawiera poniższa tabela:

Kategoria ochronności	Obręby			Nadleśnictwo Torzym	
	Gądków Wielki	Torzym	Wystok	powierzchnia (ha)	%
Lasy glebochronne	38,06	38,48	26,76	103,30	2,46
Lasy wodochronne	1.682,18	479,10	1.262,24	3.423,52	81,69
Lasy wodochronne na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	157,05	-	-	157,05	3,74
Lasy ochronne na stałych powierzchniach bad. i doświadczalnych, w tym na GPW	-	373,07	-	373,07	8,90
Lasy ochronne na stałych pow. bad. i dośw. stanowiące d-stany nasienne (WDN)	-	10,00	-	10,00	0,24
Lasy stanowiące drzewostany nasienne, w tym WDN i otulina WDN	-	41,59	-	41,59	0,99
Lasy w miastach i wokół miast	-	16,77	2,94	19,71	0,47
Lasy Uzdrawiskowe	-	-	62,81	62,81	1,50
Lasu ochronne - ogółem	1.877,29	959,01	1.354,75	4.191,05	100,00
Według Zarządzenia - ogółem	1960	1018	1292	4270	-

Z uwagi na fakt, iż od poprzedniej weryfikacji lasów ochronnych Nadleśnictwa Torzym upłynęło już ponad ćwierć wieku, w trakcie którego to czasu miały miejsce ruchy w stanie posiadania (przejęcia, przekazania, sprzedaży, wznowienia granic), zasadnym jest poddanie zasięgów lasów ochronnych

weryfikacji. Dodatkowo w kilku przypadkach zwierzęta wymagające ochrony strefowej opuściły dotychczasowe ostoje co wymaga również aktualizacji. Z uwagi na powyższe RDLP w Zielonej Górze wystąpi z wnioskiem do Ministra właściwego ds. środowiska o zmianę (aktualizację) powierzchni lasów uznanych za ochronne. Z uwagi na zmienność lokalizacji ostoje zwierząt wymagających ochrony strefowej odstępuje się od wnioskowania o uznanie lasów ochronnych w kategorii ostoje zwierząt.

Wykonawca prac zobligowany zostanie do:

- wstępnego przygotowania projektu aktualizacji zasięgów lasów ochronnych – plik shp – przed ostatecznym uzgodnieniem planu cięć,
- wystąpienia z wnioskiem, w roli pełnomocnika RDLP w Zielonej Górze, do właściwych rad gmin o uzyskanie opinii w zakresie zmian lokalizacji lasów ochronnych w projekcie planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035.

Lista drzewostanów przeznaczonych do wyłączenia użytkowania rębego w oparciu o przepisy prawa i propozycje zarządzającego:

Przepisy prawa i propozycje zarządczącego.				
Przyczyna wyłączenia	Obręb			Nadleśnictwo
	Gądków Wielki	Torzym	Wystok	Pow. leśna [ha]
	Powierzchnia leśna w ha / lokalizacja			
Rezerwy	-	05-46l,m, 05-47b,i,o, 05-49b, 05-50d,g, 05-51c,d,i,k,o-t, 05-58a-f, 05-59a, 05-63a-d, 05-63g-i,k, 05-70f,	09-63h,k, 09-64i, 10-72a,j, 10-73b,d, 10-74f, 10-80a-d, 10-80h-k,r,s,y, 10-81a-k,m,o, 10-83a,b,f, 10-83h-j,r,s, 10-90a, 10-90Ab,c,f,g, 10-90d,h,m,n, 10-96Ab-f	144,75
Proponowane rezerwy	-	05-44c	-	3,15
Strefy ochrony całorocznej gatunków objętych ochroną strefową	X*	X*	X*	9,86
Zapisy PZO*	04-225j,k,o,p, 04-226l,m,o, 04-254c	07-258-a; 07-294-h; 07-283-l; 07-284-c; 07-284-h;	-	19,48
Względy społeczne i bezpieczeństwo ludzi	04-169i, 04-168b	05-74d,f,	10-85d, 10-86a	14,54
Obozowiska harcerskie, pola biwakowe	-	08-135w; 08-135x	-	2,37

*lokalizacja zostanie przekazana Wykonawcy PUL

W trakcie Komisji Założeń Planu zaprezentowano oraz zaakceptowano wstępną mapę obszarów chronionych i funkcji lasu.

2. Typy siedliskowe lasu i siedliska przyrodnicze

Typy siedliskowe lasu, podtyp i gatunek gleby zostaną wprowadzone do opisu taksacyjnego w oparciu o mapy glebowo-siedliskowe przedłożone przez nadleśnictwo oraz szczegółowe ekspertyzy zlecane w terminie późniejszym a sporządzone przez Pracownię Gleboznawstwa i Fitopatologii działającą przy Nadleśnictwie Zielona Góra. Do opisów zostaną przyjęte aktualnie obowiązujące formy zniekształcenia siedlisk.

Wykonawca wpisze również do opisów taksacyjnych kod siedliska przyrodniczego. Weryfikacja bazy „invent” odbyła się podczas prac taksacyjnych poprzedniej rewizji. Obecnie wymagana będzie już tylko korekta ewidentnych błędów, przyjęcie siedlisk zgodnie z dokumentacją PZO oraz dodania ew. nowo zidentyfikowanych siedlisk poza obszarami N2000.

3. Typy drzewostanów

Docelowy zestaw gatunków tworzących drzewostany na poszczególnych rodzajach siedlisk, określony pojęciem typu drzewostanu (TD), z uwzględnieniem struktury piętrowej, został określony w oparciu o tabelę zawartą w operacie siedliskowym.

Poniżej tabela typów drzewostanu uzupełniona o proponowane rębnie. Przyjęto po jednym rodzaju rębni zasadniczej i zastępczej, natomiast w planowaniu cięć będzie możliwe indywidualne ustalenie rębni innej niż wymienione poniżej.

TSL	Wariant uwilg.	Typ gleby, utwór geologiczny	Typ d-stanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw	Rębnia zasadnicza/zastępcza
Bśw	1	RD,AR,B,OC,AK,AU–QZp,QRp,QEp/QZp	So	So 90, Brz, i inne 10	Ib/Ilb
		RD,AR,B–Qp,QCp,QFp	So	So 80-90, Brz, Dbb i inne 10-20	Ib/Ilb
	2	RD–QZp	So	So 80-90, Św, Dbb i inne 10-20	Ib/Ilb
Bb	1	Tw–QTW	So	So 90, Brz i inne 10	wył. z użytk.
BMśw	1	AR–QEp,QEp/QZp	So	So 80, Brz, Dbb i inne 20	Ib/Ilb
		RD,AR,OC,AK,AU–QZp, QRp, QhRp, QZz, Qan, Qan/QZp	Db-So	So 70-80, Dbb 20, Brz i inne 10	Ib/Ilb
		RD,AR,D,AK,AU–Qp,QCp,QFp,QFz, QDp,QDp/QZp	Bk-So	So 70, Bk 20, Dbb, Md, Św i inne 10	IIIa/Ib
		RD–QZp/Qg,Qp/Qg	Db-So	So 70, Dbb 20, Bk, Md, Lp, Brz i inne 10	IIIa/Ib
	2	RD,AR,AK,Bgw,Gw–QZp,QhRp	Db-So	So 70, Dbb 20, Św, Bk, Brz i inne 10	IIIa/Ib
		RD,D–Qp,QDp,QDp/QZp	Db-So	So 60-70, Dbb 20-30, Św, Bk, Brz, Lp i inne 10-20	IIIa/Ib
BMw	1	G,MRms,Bgw–QZp,QhRp	Św-So	So 60, Św 20, Dbb 10, Brz i inne 10	Ib/Ilb
	2	Gw–QZp	Db-Św-So	So 40-50, Św 30-40, Dbb 20-30,	IIIa/Ib
Bmb	1	Tp–QTp	Św-Brz-So	So 40-50, Brz 30-40, Św i inne 10-30	wyłączone z użytkowania
	2	T–QTp	Brz-So	So 60-70, Brz 20-30, Św i inne 10-20	
	3	T–QTp	So-Brz	Brz 50-60, So 30-40, Św i inne 10-20	
LMśw	1	RD,D,AR,OC,AK,AU–QZp, QRp, QDp, QZz, QEp/QZp, QDp/QZp, Qan, Qan/QZp	Db-So	So 50, Dbs 40, Bk, Kl, Św, Md, Gb, Brz i inne 20	IIIa/Ib
		RD,AR,OC,PR,AK,AU–Qp,QCp,QFp, QFz, QZp i piaski na glinach i pyłach	Bk-So	So 40-50, Bk 30-40, Lp, Kl, Md, Gb i inne 10-20	IIIa/Ib
		P–QZp, Qp, QZp/Qg, QZp/Qpy, Qp/Qg	So-Db-Bk	Bk 40-50, Dbs 20-30, So 20-30, Lp, Kl, Gb i inne 10-20	IIIb/IIIa
		P,AR–wszystkie na utworach ciężkich Qg1, Qg2, Qg/Qp	So-Bk-Db	Dbs 40-50, Bk 20-30, So 20-30, Md, Lp,Kl i inne 10-20	IIIb/IIIa
	2	RD,AR,D,OC,Bw,AK,AU–piaski różnego pochodzenia lub utw. antropogeniczne	Św-Db-So	So 40-50, Dbs 30, Św 20-30, Kl, Lp, Brz i inne 10	IIIa/Ib
		RD,AR,D–QZp/Qg, Qp/Qpy, QDp/Qg	Bk-So	So 40-50, Bk 30-40, Md, Lp, Kl, Gb i inne 10-20	IIIa/Ib
LMw	1	MRms,Gw–QhRp,QZp,Qp	Św-So-Db	Dbs 40-50, So 20-30, Św 20-30, Gb, Bk, Lp i inne 10-20	IIIa/Ib
		B,D,AK,AU–QZp,QRp, QhRp, QDp, QDp/QZp, QDp/QTn, QZp/Qg, Qan	Św-Db-So	So 40-50, Dbs 20-30, Św 20, Brz, Lp, Bk i inne 10-20	IIIa/Ib
	2	G,MR,Mn,CZ–piaski i żwiry, piaski na glinach, mursze na piaskach	Św-Db	Dbs 50, Św 30, Bk, Lp, Gb, Wz i inne 20	IIIa/Ib
		D,AKb,AU–QhRp, QDp, QDp/QTn, Qan	So-Db-Św	Św 30-40, Db 20-30, So 20-30	IIIa/Ib
Lmb	1	G,MR,OGw–QhRp, QZp, Qm/QhRp, QhRp/QTn, QDp/QTn	Ol-Św-Db	Dbs 40, Św 30, Ol 20, Gb, Lp, Wz i inne 10	IIIa/Ib
	2	Mt–Qm/QTp	Ol-Brz	Brz 60, Ol 30, Św, So i inne 20-30	wyłączone z użytkowania
		TP–QTp	Brz-Ol	Ol 70-80, Brz, Św i inne 20-30	

TSL	Wariant uwlg.	Typ gleby, utwór geologiczny	Typ d-stanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw	Rębnia zasadnicza/zastępcza
Lśw	1	RD, AK, P, BR, D, PR-Qp, QZp, QZz, QFp, QFz, QDp, QDp/QZp	Db-Bk	Bk 50, Dbs 30, Lp, Jw, Md, Gb i inne 20	IIIb/IIa
		RD, D, PR-Qp/Qg, QZp/Qg, QCp/QCg, Qpy, QCp/QCpy, QDp/Qg, QDp/QCg, QZpy	Bk-Db	Dbs 50, Bk 30, Lp, Jw, Md, Gb i inne 20	IIIb/IIa
		P, BR-Qg1, Qg2, QCg1, QCg2, QCg/QCp	Db	Dbs 80, Lp, Wz, Bk, Gb i inne 20	IIa/lb
	2	RD, AR, D, G, PR, AU-QZp, QRp, QFp, QDp, QDp/QZp, Qan	Db-Bk	Bk 50, Dbs 30, Lp, Jw, Md, Gb i inne 20	IIIb/IIa
		RD, P, BR, D, AR, G-QZp/Qg, Qp/Qg, QRp/Qg, QDp/Qg, Qp/Qpy, QDp/Qpy	Bk-Db	Dbs 50-70, Bk 10-30, Lp, Jw, Md, Gb i inne 20	IIIb/IIa
		P, BR, OG-Qg1, Qg2	Js-Db	Dbs 70, Js 20, Lp, Wz, Gb i inne 10	IIa/IIIb
Lw	1	G, MR, BR, D, CZ, AK, Mn, AU-piaski i piaski na glinach, murszach i torfach oraz utwory poch. antrop.	Db	Dbs 70, Js, Wz, Gb, Kl, Lp i inne 30	IIb/IIIb
		OG, AK-Qg1, QDg/QDp	Js-Db	Dbs 60, Js 30, Wz, Lp i inne 10	IIIa/IIb
	2	G, D, CZ, AU-piaski, piaski na glinach lub torfach, mursze na piaskach i Qan	Js-Db	Dbs 50, Js 30, Ol, Wz, Gb, Jw i inne 20	IIIa/IIb
		OG, MR-QAi, Qm/QAi	Db-Js	Js 50, Dbs 30, Ol, Wz, Gb, Jw i inne 20	IIb/IIIb
OI	1	M, T, MR, G, AK, D-wszystkie	Brz-OI	OI 70, Brz 30	Ib/IIb
	2	M, T, ML, MR, G, AK, D-wszystkie	Ol	OI 90, Brz 10	Ib/IIb
	3	T-wszystkie	Ol	OI 95, Wb 5	wyl. z użytk.
OIJ	1	M, D, AK-wszystkie	Js	Js 80, Ol, Wz, Dbs i inne 20	IIb/lb
	2	M, ML, T, G, D-wszystkie	Ol-Js	Js 60, Ol 30, Wz i inne 10	IIb/lb
	3	ML, G-wszystkie	Js-OI	OI 50-60, Js 40-50	wyl. z użytk.

(*)- do czasu ustąpienia procesu zamierania jesionu należy zastępować w odnowieniach ten gatunek innymi - głównie dębem szypułkowym, olszą czarną, wiązem szypułkowym - w mniejszym stopniu pozostałymi zgodnymi z docelowym składem gatunkowym upraw.

Odmienne od ww. typy drzewostanów należy przyjmować w Leśnictwie Korytno. Typy drzewostanów oparto na rozpoznaniu fitosocjologicznym jakie zostało wykonane w ramach pracy dyplomowej „Analiza dynamiki wybranych siedlisk i fitocenozy leśnych Leśnictwa Korytno (Nadleśnictwo Torzym) oraz roli gospodarki leśnej w ich kształtowaniu w okresie powojennym”; (Dariusz Kiewlicz; 2011 Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Leśny. Praca dyplomowa na studium podyplomowym Problemy współczesnego siedliskoznawstwa leśnego).

Tabela hodowlana dla drzewostanów o funkcji badawczej w Leśnictwie Korytno

Zespół roślinny	Typ siedliskowy lasu	Typ lasu	Struktura	Docelowy skład gatunkowy lasu	Uwagi
<i>Leucobrio-Pinetum</i>	Bśw	So	1p	So 80-90%, Brz 10-20%	Rb Ib
<i>Quercu-Pinetum</i>	BMśw	Dbb-So	1p	So 60-70%, Dbb 30%, Brz do 10%	Rb IIIa
<i>Calamagrostio-Quercetum</i>	BMśw	So-Dbb	1p	Dbb 50-60%, So 30-40%, Bk, Brz do 10%	Rb IIIa,b
	LMśw	Dbb	1p	Dbb 70-80%, So 10-20%, Brz, Bk do 10%	Rb IIIb, IIa
	Lśw	Dbb	2p	1p.: Dbb 90-100%, Bk do 10% 2p. (ok. 30%): Dbb 80-90%, Bk 10-20%	Rb IIa
<i>Fago-Quercetum</i>	BMśw	So-Bk-Dbb	2p	1p.: Dbb 40-50%, Bk 20-30%, So 20-30%, Brz do 10% 2p. (ok. 20%): Bk 50-60%, Dbb 40-50%	IIIa,b
	LMśw	Bk-Dbb	2p	1p.: Dbb 60-70%, Bk 20-30%, So 10-20%, Brz do 10% 2p. (ok. 30%): Bk 60-70%, Dbb 30-40%	IIIb, IIa
	Lśw	Bk-Dbb	2p	1p.: Dbb 70-80%, Bk 20-30%, 2p. (ok. 50%): Bk 60-70%, Dbb 30-40%	IIa
<i>Luzulo-Fagetum</i>	LMśw	Bk	1p	Bk 90-100%, So, Brz, Dbb do 10%	IIa
	Lśw	Bk	1p	Bk 90-100%, Dbb do 10%	IIa
<i>Stellario-Carpinetum</i>	LMśw	Gb-Bk-Dbb	2p	1p.: Dbb 60-70%, Bk 20-30%, Gb, Os, Lp, Brz, Kl 10-20%	IIIb, IIa, IV

Zespół roślinny	Typ siedliskowy lasu	Typ lasu	Struktura	Docelowy skład gatunkowy lasu	Uwagi
				2p. (ok. 50%): Gb 50-60%, Bk 30-40%, Dbb 10-20%, Kl, Lp do 10 %	
	Lśw	wielogatunkowy las liściasty	wp	1p.: Dbb 50-60%, Bk 20-30%, Kl, Jw 10-20%, Gb, Os, Lp, Brz 10-20% 2p. i niższe: Gb 50-60%, Bk 20-30%, Dbb 10-20%, Kl, Lp, Jw 10-20 %	IVd, V

Odmienne zasady ustalania i realizowania TD (a w zasadzie Typów Lasu), będą obowiązywały na siedliskach przyrodniczych z I Załącznika do Dyrektywy Siedliskowej, które występują w nadleśnictwie. Zasady te zestawiono w poniższej tabeli należy je wykorzystywać zarówno w obszarach Natura 2000 jak i poza nimi:

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy lasu Struktura drzewostanu	Optymalny docelowy skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza - %	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu - % budowa pionowa
Kwaśna buczyna niżowa (<i>Luzulo pilosae</i> - <i>Fagetum</i>)	9110-1	LMśw, rzadziej Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 – 80-90% a2 – 0-5%	buk* 60-90 grab 0-5 lipa 0-5 sosna 0-5 dąb bezszyp. 0-5	Bk	Ip. Bk 100 Ilp. Bk Dbb Lpd 100
Grąd środkowoeuropejski (<i>Galio-Carpinetum</i>)	9170-1	LMśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 70-80% a2 - 50-60%	grab (a2)* 30-70 lipa (a1,2)* 10-60 dąb szyp.(a1)* 10-70 klon zw. 0-5 brzoza brod. 0-5 osika 0-5 buk (a1,2) 0-20 dąb bezszyp. 0-50	Gb-Db	Ip. Dbs, Dbb 40-60, Lpd 20-30 Kl Bk i in. 10-30 Ilp. Gb 30-70, Lpd 10-60, Bk Klzw i in. 10-20
		LMw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	grab (a2)* 30-70 lipa (a1,2)* 10-60 dąb szyp.(a1)* 10-70 klon zw. 5-10 brzoza brod. 0-5 osika 0-5 jawor 0-5 dąb bezszyp. 0-10 olsza cz. 5-10 jesion 0-10	Gb-Db	Ip. Dbs 50-70; Gb 20-30, Lpd, Jw i in. 10-20 Ilp. Gb 30-70, Lpd 10-60, Jw i in. 10-20
		Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	grab (a2)* 30-70 lipa (a1,2)* 10-60 dąb szyp.(a1)* 10-70 klon zw. 0-10 brzoza brod. 0-5 osika 0-5 buk (a1,2) 0-5 jawor 0-5 dąb bezszyp. 0-10	Lp-Db	Ip. Dbs 50-70, Lp 20-30, Klz Jw Gb i in. 10-30 Ilp. Gb 60-80, Lpd, Klzw Bk i in. 20-40
		Lw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	grab (a2)* 30-70 lipa (a1,2)* 10-60 dąb szyp.(a1)* 10-70 klon zw. 0-10 brzoza brod. 0-5 osika 0-5 jawor 0-5 dąb bezszyp. 0-10 olsza cz. 5-10 jesion 5-10 wiąz posp. 0-5 dąb bezszyp.* 50-70	Gb-Db	Ip. Dbs 60-70, Gb 20-30, Lpd, Jw, Js, Wz i in. 20-30 Ilp. Gb 60-80, Lpd, Klzw Jw i in. 20-40
Śródładowe kwaśne dąbrowy (<i>Calamagrostio-Quercetum</i>)	9190-2	BMśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 70-90%	dąb szyp. 0-20 sosna 0-10 brzoza brod. 0-10 buk (a2) 0-5 osika 0-5	Db	Ip. Dbb 60-70; So 20-30 Bk Gb i in. 0-5 Brzb 0-5

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy lasu Struktura drzewostanu	Optimalny docelowy skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza - %	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu - % budowa pionowa
		BMw Typowa struktura drzewostanu a1 - 70-90%	dąb szyp.* 40-70 dąb bezszyp. 0-30 brzoza omsz. 0-10 brzoza brod. 0-10 sosna 0-5	Db	Ip. Dbb Dbs 60-70; So 15-25 Brzb 0-5
Brzezina bagienna (<i>Vaccinio uliginosi-Betuleutum pubescentis</i>)	91D0-1	Bmb Typowa struktura drzewostanu a1 - 90-100%	brzoza omsz.* 40-60 sosna 5-10 buk 0-5	So-Brzo	Ip. Brzom 60-70 So 20-30 Os i In. 0-10
Bór bagienny sosnowy (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>)	91D0-2	Bb Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70%	sosna 30-60* brzoza omsz. 2-5	So	Ip. So 90-95 Brzom i in. 5-10
Nadrzeczny lęg wierzbowy (<i>Salicetum albo-fragilis</i>)	91E0-1	Li (Llw) Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-80%	wierzb.kru.* 30-60 wierzb.biał.* 30-60 olsza cz. 0-30	Wb	Ip. Wbb 70-80 Wbk, wzs 10-20 Ol Tpb Tpcz I 0-10
Nadrzeczny lęg topolowy (<i>Populetum albae</i>)	91E0-2	Li (Llw) Typowa struktura drzewostanu a1 - 90-100% a2 - 10-20%	topola cz.* 30-60 topola biał.* 30-60	Tp	Ip. Tpb Tpcz 80-90 Tpsz Wbb Wbk Wzs Wzp i In. 10-20 Ilp. Tpb Tpcz Tpsz 30-60 Wbb Wbk 30-40 Wzp 0-10
Niżowy lęg olszowo-jesionowy (<i>Fraxino-Alnetum</i>)	91E0-3	OliJ (Lib) Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-80%	jesion* 10-60 olsza cz.* 10-60 grab (a2) 0-10 czer.zw.(a2) 5-30 lipa 0-10 klon zw. 0-10 wiąz szyp. 0-10 wiąz posp. 0-10	Js-Ol Ol-Js	Ip. Js 40-60 Ol 30-50 Wz i in. 0-10
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	91F0	Li (Llw) Typowa struktura drzewostanu dwu-, trzypiętrowy	wiąz posp.* 20-60 wiąz górski 0-10 wiąz szyp. 0-10 jesion* 20-60 dąb szyp. 5-10 czer.zw.(a2)* 20-30 grab 0-10 lipa 0-10 klon zw. 5-10 klon pol. 10-20 jabłoń 0-5 topola biał. 0-10 topola cz. 0-10 olsza cz. 5-10	Db-Wz-Js	Ip. Js 30-50, Wzs 10-30, Dbs 10-30, Wzg Wzsp Ol Lpd Klzw Tpb i in. 10 Ilp. Wzs 50, Gb30 Tpb, Klpd, Lpd i in. 20 Illp. Czmzw Gb Lpd Klzw Klpd Jb i in.

(*)- do czasu ustąpienia procesu zamierania jesionu należy zastępować w odnowieniach ten gatunek innymi - głównie dębem szypułkowym, olszą czarną, wiązem szypułkowym- w mniejszym stopniu pozostałymi zgodnymi z docelowym składem gatunkowym upraw.

W przypadku stwierdzenia innych siedlisk przyrodniczych lub innych typów siedliskowych lasu związanych z tymi siedliskami Wykonawca uzupełni powyższą tabelę w oparciu o najnowsze opracowania fitosocjologiczne związane z tym regionem.

Typy drzewostanu dla zagospodarowania pasów biologicznych.

Pasy biologiczne należy zagospodarowywać stosując zasadniczo TD Brz, na siedliskach lasowych wskazane jest stosowanie TD złożonego z innych gatunków liściastych (w przypadku przebiegu wzdłuż dróg publicznych z szerszym wykorzystaniem Lp, Kl, Jw, Ak). Odstępuje się od rygorystycznego przypisywania TD do poszczególnych siedlisk i oceniania na tej podstawie zgodności z TD.

4. Wieki rębności

Przyjęto następujące wieki rębności:

140 lat - Db.b, Db.s

100 lat - So, Md, Bk, Db.c, Js, Wz

80 lat - Św, Gb, Brz, Ol, Jw, Lp, Kl, Dg - 80 lat

60 lat - Ak, Os, Ol odr.

40 lat - Tp, Wb, Olsz

Wieki rębności dla Db, So, Bk i Św przyjęto w oparciu o Zarządzenie nr 36 DGLP z dnia 19.05.2004 r. Dla pozostałych gatunków podstawą określenia był §83 ust.3 IUL lub obowiązujący PUL.

5. Podział na gospodarstwa

Należy przyjąć następujący podział na gospodarstwa:

- gospodarstwo specjalne (S),
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O),
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G), w tym:
 - zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ) w odniesieniu do drzewostanów na siedliskach borowych i olsach typowych użytkowanych,
 - przerębowo - zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ) w odniesieniu do drzewostanów na siedliskach lasowych i olsach jesionowych.

Do gospodarstwa specjalnego (S) należy zaliczyć obszary pełniące funkcje specyficzne w nadleśnictwie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych:

- siedliska przyrodnicze zachowane w stanie A,
- wyłączone drzewostany nasienne,
- lasy na siedliskach suchych (Bs), bagiennych (Bb, BMb, LMb) i łęgowych (Lf),
- lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych w tym (strefy całorocznej ochrony ptaków),
- rezerваты przyrody,
- siedliska priorytetowe Natura 2000,
- siedliska bagienne (Ol, OlJ) w trzecim wariantcie wilgotności,
- lasy na obszarach o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych – 01-28f, 04-169i, 04-168b, 05-74d,f, 10-85d, 10-86a;
- lasy o zwiększonej funkcji społecznej – wymienione w tabeli poniżej.

Lasy o zwiększonej funkcji społecznej (docelowo: gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego):

Strefy oddziaływania społecznego	Obręb leśny			Nadleśnictwo
	Gądków Wielki	Torzyn	Wystok	Pow. leśna [ha]
	Powierzchnia leśna w ha / lokalizacja			
Intensywna	-	-	10-107A-s-00; 10-107A-x-00; 10-107 -r -00; 10-107A-z-00; 10-107A-t -00;10-107A-m-00; 10-107A-w-00; 10-111-a-00; 10-107A-y-00; 10-107A-l-00; 10-107A -o-00; 10-107A-n-00; 10-107A-r-00; 10-107A-p-00; 10-107A-k-00	43,75
	04-169g	06-124bx; 06-124cx; 06-124fx; 06-124x; 06-124y; 06-124z; 06-131d; 06-131f; 06-131g; 06-131h; 06-131i; 06-131j; 06-131k; 06-131s; 08-135r;	12-203b; 12-203c; 12-203n	31,11

Lista ta będzie podlegała w trakcie prac taksacyjnych weryfikacji przez Zespół Lokalnej Współpracy. Końcowe zestawienie zatwierdzone zostanie podczas NTG.

Generalną zasadą w tym gospodarstwie jest zaniechanie pozyskania (głównie użytkowania rębego) wszędzie tam gdzie wymagają tego przepisy prawa, przyjęte założenia lub stan przyrody.

Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do gospodarstwa specjalnego może w uzasadnionych przypadkach wykraczać poza przedstawione powyżej kryteria, dlatego podlegał on będzie zatwierdzeniu podczas NTG.

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) będą zaliczone wszystkie drzewostany w lasach ochronnych z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Do gospodarstwa zrębowego w lasach gospodarczych (GZ) należy zaliczyć wszystkie drzewostany w lasach gospodarczych, w których ze względu na typ siedliskowy lasu (Bśw, Bw, BMśw, BMW, Ol) oraz TD i aktualny skład gatunkowy przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania (rębnią zupełną).

Do gospodarstwa przerębowo-zrębowego w lasach gospodarczych (GPZ) należy zaliczyć wszystkie drzewostany w lasach gospodarczych na siedliskach LMśw, LMw, Lśw, Lw, Lł, OLJ (oprócz tych, które weszły do gospodarstwa specjalnego), w których stosuje się przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (rębniami częściowymi i gniazdowymi).

W przypadku zmiany Instrukcji urządzania lasu i wprowadzenia nowych regulacji w zakresie ustalania gospodarstw, wykonawca zobligowany zostaje niniejszym zapisem do zastosowania nowych regulacji. Zmiany zostaną zatwierdzone podczas obrad NTG (komisji projektu planu).

6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych

Wielkość etatu użytkowania rębego zostanie przyjęta na NTG, po analizie etatów cząstkowych, wskaźników i modeli rozwoju stanu zasobów drzewnych, przedstawionych przez wykonawcę planu, zgodnie z § 89. IUL.

Rodzaje rębni powinny zostać zaprojektowane zgodnie z ustaleniami KZP z uwzględnieniem Zasad Hodowli Lasu.

W doborze rodzaju rębni powinny zostać uwzględnione potrzeby konkretnych drzewostanów, w nawiązaniu do warunków siedliskowych, typów drzewostanów oraz ich funkcji ochronnych lub społecznych.

Przyjęto wyjściowe parametry i założenia planu cięć niezbędne do rozplanowania działek zrębowych:

Nawroty cięć:

- w gospodarstwie specjalnym i w lasach ochronnych na siedliskach wilgotnych - minimum 7 letni,
- w lasach ochronnych na siedliskach świeżych – minimum 5 letni,
- w lasach gospodarczych – zasadniczo 5 letni (w uzasadnionych przypadkach np. zachowanie ładu przestrzennego dopuszcza się nawroty 4 letnie).

Maksymalna powierzchnia działki zrębowej:

- przy rębni Ib w lasach ochronnych na siedliskach wilgotnych – maksimum 3 ha,
- pozostałe pozycje z Rb. Ib – 4 ha,
- rębnie częściowe IIa i III: zasadniczo do 6 ha (ZASTRZEŻENIE: w przypadku zaawansowanego rozwoju młodego pokolenia dopuszczalnym jest użytkowanie całych pododdziałów o powierzchni nie przekraczającej 7 ha w Rb. IIIa, 9 ha w Rb. IIIb, bez ograniczeń powierzchniowych w rębni IIa
- rębnia IIb – do 4 ha.

Nabór drzewostanów do użytkowania:

- wg wskazówek ustalonych na gruncie we wszystkich gospodarstwach (potencjalne pozycje rębne uzgodnione wcześniej do pozostawienia bez zabiegu lub przeznaczone do trzebieży, nie wchodzą do planu cięć),

Wstępne wyznaczenie drzewostanów do planu cięć:

- w gospodarstwie G: przebudowa A, drzewostany przeszlifierne, rębne oraz bliskorębne z jednej podklasy wieku jeśli wchodzą do pasa zrębowego z drzewostanami rębnymi,
- w pozostałych gospodarstwach tylko wg potrzeb hodowlanych (wskazań gospodarczych) z uwzględnieniem drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy A.

Okresy odnowienia i uprzątnięcia:

- okres odnowienia w przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania i w gospodarstwie lasów ochronnych -15 lat,
- okres uprzątnięcia w KO – 10 lat.

Procent miąższości przewidzianej do pozyskania:

- w przypadku Rb. lb przyjęcie do planu cięć 95% miąższości drzew na działce zrębowej,
- w przypadku cięć uprzążających w rębniach częściowych oraz gniazdowych przyjęcie do planu cięć 95% miąższości drzew na działce zrębowej.

Dodatkowe wytyczne:

- Prace w zakresie użytkowania rębego na obszarach lasów o zwiększonej funkcji społecznej należy projektować w oparciu o Wytyczne do Zarządzenia Nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 lipca 2022 r. W lasach o zwiększonej funkcji społecznej (szczególnie w strefie intensywnego oddziaływania społecznego) należy kierować się zasadą minimalizowania użytkowania d-stanów. Trzebieże oraz rębnie złożone należy projektować wyłącznie w d-stanach niestabilnych, zagrażających trwałości istnienia lasu lub zdrowiu i życiu ludzkiemu. Wskazówki pozyskaniowe należy konsultować z Zespołem Lokalnej Współpracy na etapie uzgodnień planu cięć.
- Cięcia rębne należy projektować w ramach ostępów stałych. W przypadku występowania bloków drzewostanów rębnych należy stosować ostępy przejściowe.
- Należy dopuścić możliwość planowania użytkowania rębego drzewostanu rębnią IIIa,b na 2 pasach manipulacyjnych w 10-leciu, z zachowaniem 5 letniego nawrotu cięć uprzążających.
- Wykaz projektowanych cięć użytków rębnych powinien zostać sporządzony obrębami leśnymi, z podziałem na działki zrębowe - bez przydziału na lata.
- Przy drogach krajowych oraz wojewódzkich - w miarę możliwości - powinny być projektowane rębnie złożone, zaś na słabych siedliskach - rębnia zupełna z pozostawieniem pasów ochronnych o szerokości ok. 25 m. W przypadku prostopadłego przebiegu pasów zrębowych w stosunku do dróg, należy planować działki zrębowe do krawędzi drogi, w razie potrzeby redukując masę do pozyskania do 80-90%.
- W odległości 25 metrów od cieków i zbiorników wodnych, w myśl dobrych praktyk, należy odstąpić od użytkowania rębego drzewostanów. Obszar ten musi zostać wyodrębniony w oddzielne pododdziały, które dodane zostaną do ekosystemów referencyjnych. Poza tymi buforami w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych zaleca się projektowanie rębni złożonych.
- W miejscach intensywnych szkód powodowanych przez bobry (wskazanych przez nadleśnictwo) należy zastosować strefę bez użytkowania rębego w odległości 50-100 m od cieku.
- Przy projektowaniu działek zrębowych należy wykorzystywać przede wszystkim naturalne granice wyłączeń, drogi, rowy itp.
- Rębnie gniazdowe należy projektować, jeśli kształt i powierzchnia pozycji zrębowych umożliwi zlokalizowanie gniazd zgodnie z Zasadami hodowli lasu (zasadniczo od ok. 2 ha).
- Wykonawca PUL przeznaczy do usunięcia i opisze we wskazaniach gospodarczych, poszerzenie dojazdów pożarowych, zgodnie z opracowaniem docelowej sieci dróg w nadleśnictwie. Zostaną również wskazane i przeznaczone do przecięcia fragmenty nieczytelnych linii oddziałowych. W przypadku poszerzania dojazdów pożarowych i linii oddziałowych masa pochodząca z zabiegu będzie zaliczana do użytków rębnych niezaliczonych w poczet etatu powierzchniowego.
- Zagospodarowanie pasów biologicznych metodą zrębową w drzewostanach sosnowych należy rozpoczynać od wieku 71 lat.

- Projekt lokalizacji cięć rębnych należy uzgodnić protokolarnie z nadleśniczym i przedstawicielem RDLP oraz Zespołem Lokalnej Współpracy.

7. Wykaz drzewostanów do przebudowy

Szczegółowy wykaz drzewostanów do przebudowy należy wykonać w oparciu o § 40 IUL z wykorzystaniem wytycznych, określonych w pkt 9. (część A) niniejszego protokołu.

8. Wytyczne w sprawie użytkowania przedrębego oraz pielęgnacji upraw i młodników

Podczas taksacji, dla każdego drzewostanu przedrębego należy określić rodzaj potrzebnego cięcia pielęgnacyjnego (CP-P, TW, TP) bez wyznaczania pozycji dwunawrotowych (o ew. konieczności wykonania drugiego nawrotu decyduje nadleśniczy w trakcie realizacji PUL), pilności zabiegu (tylko dla CP i CP-P) lub brak potrzeby wykonania zabiegu pielęgnacyjnego (dotyczy to przede wszystkim potencjalnych TP).

Zabiegi należy projektować mając na uwadze poniższe wytyczne:

- Dla drzewostanów przewidzianych do czyszczeń późnych należy zaprojektować CP-P, jeśli w wyniku zabiegu nastąpi pozyskanie masy drzewnej, albo CP - jeśli zabieg będzie wykonany bez pozyskania masy. Oba zabiegi zaliczają się do pielęgnowania młodników, co zostanie podsumowane pod tabelą XVIII planu u.l.
- CW i CP należy projektować również w razie potrzeby w KO i dolesionych lukach (PNSW).
- W sytuacjach po świeżo wykonanym zabiegu CP, w okresie przejścia z fazy młodnika do fazy tyczkowiny należy projektować TW.
- W częściach wydzieliń stanowiących fragmenty nieobjęte działkami zrębowymi, dla których przewiduje się inicjowanie odnowień naturalnych należy projektować TP. Lokalizacja obszarów, dla których będzie planowane odnowienie naturalne zostaną wytypowane przez Wykonawcę PUL wspólnie z nadleśnictwem, co znajdzie odzwierciedlenie w planie cięć.
- W opisanii ogólnym należy sporządzić wykaz pozycji bez zabiegu gospodarczego, z uzasadnieniem tak przyjętego postępowania. Z szerszego uzasadniania pozycji bez wskazań gospodarczych należy odstąpić w przypadkach; rezerwatów, stref ochronnych, drzewostanów uznanych za ekosystemy referencyjne oraz lasów o zwiększonej funkcji społecznej.
- Zgodnie z § 46., ust. 13. Instrukcji urządzania lasu, nie będą planowane pielęgnacje projektowanych upraw. Powierzchnia pielęgnowania upraw dotyczyć będzie tylko upraw istniejących na gruncie, wg stanu na 1 stycznia 2024 r.
- W tabeli XVIII będzie rozbieżność na pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne (wg wskazań gospodarczych); jednak jako wiążąca do wykonania będzie określona jedna powierzchnia pielęgnowania upraw, co jest zgodne z § 42, ust. 4a Zasad hodowli lasu.
- Rozmiar miąższościowy użytków przedrębnych zostanie określony podczas NTG - globalnie dla poszczególnych obrębów leśnych na podstawie:
 - intensywności wykonania w okresie ubiegłym (5 i 10 lat poprzedniego planu),
 - z uwzględnieniem progu 50% przyrostu drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym w dziesięcioleciu.

9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu

Zasady kwalifikowania typów drzewostanu do poszczególnych rodzajów siedlisk określono w pkt 3 (część B) niniejszego protokołu.

Decyzja o przyjęciu stosownego wariantu TD, dokonana zostanie przez taksatora wg szczegółowej tabeli przedstawionej w protokole KZP. Tak ustalony TD będzie stanowił wzorcowy schemat docelowego składu gatunkowego drzewostanów i struktury pionowej. Występowanie na gruncie zamiennie Bk/Db, Db/Js, Wz/Js Ol/Js, itp. nie będzie skutkowało uznaniem drzewostanu za niezgodny z TD.

Dla prawidłowego określenia TD, Wykonawca wyposaży taksatorów - w ramach prac przygotowawczych - w wydruk bądź projekt na urządzeniu mobilnym zawierający warstwę siedlisk operatu siedliskowego, z uwzględnieniem rodzaju geologicznego siedliska. Taksator uwzględni również typy lasu dla siedlisk przyrodniczych.

Pozostałe wytyczne:

➤ w opisanu ogólnym należy przewidzieć możliwość zastępowania jesionu w orientacyjnych składach gatunkowych upraw zakładanych na siedliskach wilgotnych, zgodnie z pismem dyrektora RDLP w Zielonej Górze, zn.spr. ZZ-7120-7/2008 z dnia 19.12.2008 r.

➤ w Nadleśnictwie Torzym znajduje się historycznie udokumentowana ostoja dębu bezszypułkowego, której płaty w stanie mało zmienionym znajdują się na terenie leśnictwa Korytno. Należy przyjąć zasadę gatunkowej i genetycznej jednorodności dębu w tym leśnictwie,

➤ w uzasadnionych przypadkach dopuścić należy możliwość zamiennego stosowania gatunków dębów. Należy jednak trzymać się zasady, by nie wprowadzać Dbb na siedliskach: Lw, Lt i OIJ.

➤ podsadzenia produkcyjne należy projektować w ramach kryteriów przebudowy typu B.

➤ do dolesień należy planować luki, których zagospodarowanie jest zasadne (odpowiednio duża powierzchnia, warunki świetlne, żyzność siedliska) oraz luki wynikające z naruszenia stanu posiadania.

➤ wprowadzanie podszytów należy projektować w przypadkach ograniczonych do otulin osiedli mieszkaniowych, uczęszczanych dróg, miejsc postoju pojazdów oraz obszarów pierwotnych ognisk gradacyjnych, w monokulturach sosnowych na żyzniejszych rodzajach siedlisk Bśw oraz słabszych BMśw. Wprowadzanie podszytów w małych lukach wynikających z naruszeń stanu posiadania na granicy zarządu LP może również stanowić formę uczytelnienia granic.

➤ rozmiar i lokalizacja zaprojektowanych podsadzeń i podszytów zostaną przedstawione na ostatecznym odbiorze prac terenowych, po wstępnym uzgodnieniu z nadleśnictwem i ostatecznym – z RDLP.

➤ melioracje agrotechniczne należy planować dla zrębów zupełnych oraz na powierzchniach odnowienia przy rębniach złożonych oraz przy podsadzeniach produkcyjnych (przy występującym podszybie lub silnie zadarnionej pokrywie).

➤ bloki upraw pochodnych należy przyjąć zgodnie z załącznikiem do Zarządzenia Nr 17 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 11 kwietnia 2022 r (zn.spr.: ZG.7001.10.2018) w sprawie „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011-2035”, opracowanego dla Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze.

➤ po zakończeniu terenowych prac urzędniowych na podstawie informacji zebranych przez taksatorów oraz wniosków leśniczych zostanie komisyjnie zweryfikowana lista GDN-ów, z uwzględnieniem nowych lokalizacji. Lista obiektów zawarta w elaboracie powinna zawierać dodatkowo informację o położeniu wysokościowym LMP (m n.p.m).

➤ w związku z brakiem cechy „uprawa pochodna”, uprawy i młodniki o znanym pochodzeniu (będące także w rozproszeniu poza blokami) należy opisywać w polu informacje różne.

➤ zgodnie z zasadami IUL (§46), w PUL nie projektuje się cięć sanitarno-selekcyjnych w GDN-ach. Dla GDN-ów będą planowane trzebieże późne lub cięcia rębne. Odpowiednie ewidencjonowanie CSS w SILP odbywać się będzie na etapie realizacji cięć.

➤ nie należy opisywać jako KO zwartych drzewostanów II-III klas wieku z nieogrodzonym podsadzeniem lub podrostem dębu lub buka, jeśli młode pokolenie nie cechuje się dynamiką wzrostową i stabilnym pokryciem powierzchni.

➤ Wykonawca PUL zinwentaryzuje i zestawi istniejące odnowienia naturalne określając cechę dla warstwy podrost i podrost IIp. Pozostałe warstwy: nalot, pods. jednoznacznie wskazują na pochodzenie.

➤ Dopuszcza się tolerowanie robinii akacjowej w formie domieszki biocenotycznej (do 5% powierzchni manipulacyjnej) za wyjątkiem obszarów chronionych oraz wnętrza kompleksów leśnych. Uwzględnia się przy tym ustalenia dotyczące możliwej zwiększonej obecności Ak w pasach biologicznych oraz w strefach ekotonowych.

➤ orientacyjne wielkości poprawek, uzupełnień, pielęgnacji oraz czyszczeń wczesnych projektowanych upraw należy opisać ogólnie w elaboracie, bez przypisywania tych wskazań do konkretnych wydzieleni. Przy symulacji ich powierzchni należy uwzględnić % wykonania za ostatnie 10 lat (wg analizy gospodarki przeszłej) oraz zakres powierzchniowy

- 20% dla poprawek w wydzieleniach ze wskazówką ODN,

- 50% dla czyszczeń wczesnych

- 70% dla pielęgnacji gleby.

➤ w przypadku odnowień naturalnych dopuszczalne są modyfikacje realizacji TD w zależności od lokalizacji, formy, zmieszania i zagęszczenia odnowienia naturalnego. Odpowiednie uregulowania w

tym zakresie powinny znaleźć się w zarządzeniu nadleśniczego dotyczącego uznawania odnowień naturalnych.

10. Wytyczne w sprawie ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej

W celu określenia stanu sanitarnego lasu zostaną zinwentaryzowane istotne (pow. 10%) uszkodzenia, zgodnie z instrukcją u.l.

Wszystkie dane zarejestrowane w trakcie prac taksacyjnych, jak również uzyskane z nadleśnictwa, w tym ogniska gradacyjne zostaną przedstawione na mapie przeglądowej ochrony lasu w skali 1: 25 000, która będzie opracowana zgodnie z instrukcją u.l. i omówiona w elaboracie.

Należy włączyć do opracowania tego rozdziału, przyjęte przez nadleśnictwo zasady kompleksowego zagospodarowania drzewostanów w pierwotnych ogniskach gradacyjnych.

Plan ochrony przeciwpożarowej zostanie opracowany zgodnie z obowiązującą IUL z 2011 r., Instrukcją Ochrony przeciwpożarowej lasu wprowadzoną Zarządzeniem nr 81 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 23.12.2019 r., Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów oraz Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

Szczegóły odnośnie procedury sporządzania i zatwierdzania części PUL dotyczącej ochrony przeciwpożarowej zawarte są w „Ramowych wytycznych w zakresie procedur tworzenia i uzgadniania projektu PUL w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej” z września 2014 r.

Należy zwrócić uwagę na przebieg pasów bezleśnych biegnących wzdłuż linii kolejowych. Jeśli pas przebiega przez grunty leśne nadleśnictwa i spełnia kryteria wyłączenia liniowego, dla którego określa się powierzchnię (szer. 3-10 m), wyłączenia takie należy opisywać jako PAS PPOŻ. Dla ułatwienia tego zadania nadleśnictwo przekaze Wykonawcy projektu PUL wyniki inwentaryzacji takich pasów i dokonanych w ostatnim czasie wyciek. Ponadto należy ocenić lokalizację punktów czerpania wody i dojazdów pożarowych. Sieć dróg (dojazdów pożarowych na gruntach leśnych) należy przyjąć zgodnie z docelową siecią dróg nadleśnictwa. Istniejąca sieć pasów ppoż. typu D (biologicznych) funkcjonująca w Nadleśnictwie Torzym zostanie utrzymana, a ich zagospodarowanie ma być kontynuowane.

11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego

Na terenie Nadleśnictwa Torzym zlokalizowanych jest 7 miejsc postoju pojazdów („Grabów”, „7 Dębów”, „Dolina Ilanki”, „Korytno”, „Torzym”, „Dębrznica”, „Przy Strumieniu”) oraz pole biwakowe z wiatą, które są przeznaczone do obsługi ruchu turystycznego. Ponadto, na gruntach Nadleśnictwa Torzym zlokalizowane jest sześć miejsc odpoczynku (śniadaniiska łowieckie i wiaty przy ścieżce edukacyjnej).

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo funkcjonują 1 ścieżka dydaktyczno-przyrodnicza. Ścieżka zlokalizowana jest w leśnictwach: Pniów oraz Przysłice (ścieżka przyrodniczo-leśna „Dolina Ilanki”). Dodatkowo dla potrzeb edukacji ekologicznej przy biurze Nadleśnictwa zlokalizowana jest izba edukacyjna. Z kolei na Szkółce Leśnej w Bobrowce zlokalizowana jest tzw. zielona klasa – wiaty ze stołami, wykorzystywana do celów edukacji leśnej.

Przez tereny Nadleśnictwa biegną m.in. szlaki turystyki pieszej (w tym Szlak św. Jakuba) i rowerowej, trasy biegowe, szlak konny, szlaki dla miłośników Nordic Walking. Ponadto, przez zasięg terytorialny Nadleśnictwa Torzym przebiegają szlaki kajakowe zlokalizowane na rzekach Plisze oraz Ilance.

Nadleśnictwo ma w zamiarze za pomocą środków finansowych pozyskanych z Funduszu Leśnego zagospodarować przestrzeń nad Jeziorem Lubińskim w celu stworzenia miejsca biwakowania. Ponadto, planowana jest inwestycja ze środków własnych nad jeziorem Jasnym, polegająca na zagospodarowaniu plaży (posadowienie infrastruktury turystycznej).

Nadleśnictwo włączyło się w program „Zanocuj w lesie”. W tym celu został udostępniony obszar na ternie leśnictw Śródkowo i Dębrznica o powierzchni 1519,50 ha, położony na południe od miejscowości Garbicz i na północny wschód od miejscowości Gądków Wielki.

Aktualnie nie są rozważane przez Nadleśnictwo możliwości lokalizowania dodatkowych miejsc postoju pojazdów związane z udostępnieniem dróg leśnych do ruchu publicznego.

W elaboracie należy uwzględnić istniejące obiekty oraz aktualny wykaz ścieżek edukacyjnych. Ich lokalizację umieścić na odpowiednich mapach.

Opracowanie w tym przedmiocie należy wykonać zgodnie z § 108 i § 109 instrukcji urządzania lasu z zaznaczeniem na mapach m.in. istniejących i planowanych obiektów:

- obiekty liniowe: szlaki turystyczne, ścieżki (piesze, rowerowe, konne, dydaktyczne);
- obiekty edukacji leśnej;
- leśne obszary wypoczynkowe.

Wykonawca zobligowany zostanie do pozyskania informacji o lokalizacji miejsc cennych z uwagi na wydarzenia społeczne, w których uczestniczyło Nadleśnictwo Torzym. Miejsca, o których mowa powyżej należy uzgodnić z Zespołem ds. Komunikacji Społecznej RDLP w Zielonej Górze a następnie nanieść na mapę zagospodarowania rekreacyjnego. Analizie podlega cały zasięg terytorialny Nadleśnictwa Torzym.

Nadleśnictwo realizuje Program Edukacji Leśnej Społeczeństwa opracowany na lata 2016-2025. Nowy Program zostanie przedstawiony na NTG.

12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego

12.1. Użytkowanie uboczne

Nadleśnictwo nie planuje pozyskania żywicy, w związku z tym nie będą sporządzane przewidziane na tę okoliczność wykazy.

Pozyskiwaniem runa leśnego - głównie grzybów i jagód zajmuje się ludność miejscowa, jednakże nadleśnictwo nie wyklucza możliwości zawierania indywidualnych umów na pozyskanie mchu oraz zbiorów grzybów do celów przemysłowych. Stroisz świerkowy i daglezwowy pozyskiwany jest okazjonalnie.

12.2. Gospodarka łowiecka

Gospodarka łowiecka w lasach nadleśnictwa prowadzona jest na podstawie Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego dla II Rejonu Hodowlanego, który będzie obowiązywać w latach 2023 – 2033.

Aktualnie Nadleśnictwo Torzym prowadzi Ośrodek Hodowli Zwierzyny w ramach dwóch obwodów nr 105 i 106 wyłączonych z wydzierżawienia decyzjami Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 31-03-2022 r. znak sprawy: DLŁ-WŁ.815.50.2022.PB oraz nadzoruje prowadzenie gospodarki łowieckiej w obwodzie dzierżawionym nr 94. W związku z nowymi uchwałami Sejmików Województwa Wielkopolskiego (nr XXVII/498/21 z dnia 22 lutego 2021 r.) i Lubuskiego (nr XXV/352/20 z dnia 23 listopada 2020 r.) zmianie ulegnie przebieg granic oraz powierzchnia obwodów łowieckich.

W ramach opracowania łowieckiego sporządzona zostanie mapa przeglądowa zagospodarowania łowieckiego, po weryfikacji lokalizacji urządzeń łowieckich, z zaznaczonymi granicami obwodów łowieckich. Granice obwodów łowieckich przyjęć wg stanu na dzień sporządzania planu. W elaboracie uwzględnić należy dane z aktualnych wieloletnich łowieckich planów hodowlanych.

Nadleśnictwo przekaze wykonawcy wykaz urządzeń i poletek łowieckich.

13. Wytyczne w sprawie ujmowania w PUL zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa

Kierunkowe potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej zostaną opracowane zgodnie z § 108 IUL, w ścisłej współpracy z nadleśnictwem.

W ramach tworzenia wydzieleń literowanych i nieliterowanych dla napowietrznych i kablowych linii energetycznych, należy dokonać aktualizacji ich szerokości i powierzchni w oparciu o dane zawarte w wykazach linii energetycznych stanowiących załączniki do zawartych umów o ustanowienie

służebności przesyłu. Szerokości i powierzchnie linii energetycznych należy przyjąć zgodnie z tymi wykazami w taki sposób, że:

- jeśli szerokości istniejące są mniejsze od szerokości pasa wymaganego – to zgodnie z szerokością istniejącą (poszerzanie linii będzie wymagało zastosowania przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych),
- gdy szerokość linii energetycznych jest większa od wymaganej przez operatora – to zgodnie z szerokością wymaganą. Decyzja o przyjęciu wskazań gospodarczych dla pozostałej (okrajkowej) powierzchni zapadnie w uzgodnieniu z nadleśniczym - po zakończeniu inwentaryzacji.

W opisie taksacyjnym tych obiektów, w informacjach dodatkowych, należy zawrzeć informacje o numerze linii oraz nazwie operatora, który ją użytkuje.

Analogicznie należy inwentaryzować grunty leśne (Ls) objęte umowami służebności przesyłu innych mediów (sieci teletechnicznych, gazowych, wodno-kanalizacyjnych).

W warstwie LMN należy ująć również wszystkie inne obiekty infrastruktury liniowej (nadziemnej i podziemnej) wraz z dostępnymi atrybutami je charakteryzującymi. Dane dotyczące infrastruktury podziemnej przekazuje Wykonawcy nadleśnictwo. Ujawnieniu w LMN podlegałyby również obiekty infrastruktury wydzielone w odrębne wydzielienia literowane (jako dodatkowe warstwy w bazie obiektów liniowych). Informację o istniejącej infrastrukturze liniowej przygotowują służby nadleśnictwa w formie i czasie uzgodnionym z Wykonawcą prac.

Zgodnie z zarządzeniem nr 28 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 27 kwietnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa” (Instrukcja DSD) nadleśnictwo ma obowiązek przekazania wykonawcy projektu PUL danych z docelowych sieci drogowych (DSD), który na ich podstawie tworzy warstwę dróg (g_road). Sposób tworzenia warstwy dróg oraz weryfikacji DSD w trakcie sporządzania PUL przedstawiono w piśmie DGLP z dnia 26.10.2020 r., zn.spr.:ZU.6000.23.2020. Nadleśnictwo przekazuje Wykonawcy ww. materiały (łącznie z kopią pisma DGLP).

Należy poprawić i uzupełnić przebieg cieków i rowów znajdujących się w stanie posiadania nadleśnictwa (w oparciu o NMT). Nazwy cieków należy przyjąć zgodnie z danymi Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Dane należy wprowadzić do tabeli atrybutów warstwy dedykowanej dla cieków, z dopuszczeniem możliwości wprowadzenia kodu – rów z uzupełnionym atrybutem „nazwa ciek”. Warstwa budynków, budowli i innych obiektów infrastruktury, w tym małej retencji zostanie przyjęta wg aktualnej LMN. Szlaki technologiczne nie będą inwentaryzowane i wnoszone na mapy.

Dla nieruchomości mieszkaniowych należy zweryfikować, wg wskazań nadleśnictwa, powierzchnię wydzieleń do arealu niezbędnego dla właściwego funkcjonowania nieruchomości.

14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Syntetyczną ocenę warunków ekonomicznych prowadzenia gospodarki leśnej należy w PUL opracować, z uwzględnieniem polityk i planów zagospodarowania przestrzennego regionu.

Warunki ekonomiczne będące wynikiem sporządzanego PUL mają zostać zobrazowane w postaci tabel XIX i XX, przewidzianych w IUL.

Nie będzie się sporządzać specjalistycznej ekspertyzy ekonomicznej, zawierającej prognozę spodziewanego wyniku ekonomicznego nadleśnictwa.

15. Wytyczne w zakresie szczegółowości prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego należy sporządzić zgodnie z § 123 IUL, przy ewentualnym wykorzystaniu programów informatycznych, będących w posiadaniu wykonawcy PUL.

16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody

Weryfikacja dotychczasowego Programu ochrony przyrody będzie polegać na uaktualnieniu opisu stanu przyrody w obszarze terytorialnego zasięgu nadleśnictwa oraz określenia potrzeb w zakresie jej ochrony. Wykonawca, o ile stwierdzi zasadność, może podać propozycje ewentualnych nowych obiektów do objęcia ochroną przyrody, w tym gatunkową (ochrona strefowa).

Program powinien być zaktualizowany o elementy zinwentaryzowane w trakcie terenowych prac urzędniowych. W ramach inwentaryzacji stanowisk grzybów i roślin chronionych należy stanowiska zweryfikować, oznaczyć na szkicach terenowych lub w projektach na urządzeniach mobilnych wg rzeczywistej lokalizacji. Materiałem wyjściowym będą Książki walorów przyrodniczo-kulturowych i monitoringu prowadzone na bieżąco przez poszczególnych leśniczych. W trakcie odbiorów wymagana będzie od Wykonawcy punktowa warstwa geometryczna *.shp. Lokalizacja znanych stanowisk roślin, grzybów oraz zwierząt chronionych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa zestawiona jest m.in. w tabelach monitoringu wpływu realizacji PUL na środowisko. Wykonawca w trakcie prac urzędniowych zweryfikuje ich występowanie. Z uwagi na biologię niektórych gatunków roślin i grzybów brak stwierdzenia ich obecności w trakcie taksacji nie może skutkować wykreśleniem z wykazu. Tego typu stanowiska należy wyróżnić w przygotowywanych zestawieniach celem ich kontroli przez służby nadleśnictwa w kolejnych latach. W przedmiotowym zakresie wskazane są wspólne konsultacje taksatora z miejscowym leśniczym. Lokalizacje mają zostać następnie przeniesione na ostateczne mapy przeglądowe o tematyce ochrony przyrody.

Program ochrony przyrody winien uwzględniać zaktualizowane informacje dotyczące form ochrony przyrody i ich zagrożeń z wykorzystaniem danych dostępnych w RDOŚ (wraz z wykorzystaniem najnowszych ekspertyz przyrodniczych), GDOŚ oraz w innych rzetelnych publikacjach. Szczególną uwagę należy zwrócić tu na informacje związane z siecią Natura 2000, akty prawne i zadania ochronne w nich zawarte. W przypadku zaistnienia niezgodności pomiędzy danymi Nadleśnictwa Torzym a danymi RDOŚ (GDOŚ), takich jak lokalizacja pomników przyrody, użytków ekologicznych itp., Wykonawca poinformuje o tym fakcie nadleśnictwo, które pismem zawiadomi odpowiednie organy o występujących rozbieżnościach. Niezgodności należy wyjaśnić przed posiedzeniem NTG.

Program winien zawierać kompleksowy plan działań ochronnych. Ponadto aktualizacja POP musi objąć wykonanie mapy przeglądowej walorów przyrodniczo – kulturowych w skali 1:25 000. Przy wykorzystaniu danych przestrzennych (mapy numerycznego modelu terenu, ortozdjęcia, mapy AZP, dane geometryczne NiD) należy prawidłowo zlokalizować czytelne obiekty archeologiczne.

Opracowując POP należy kierować się zasadą umieszczania w nim informacji niezbędnych dla urządzanego nadleśnictwa. Zbędne jest powielanie definicji, opisów ogólnych, tożsamych informacji zawartych w elaboracie, przedstawiania danych dotyczących gruntów poza zasięgiem terytorialnym nadleśnictwa, itp. Informacje zawarte w tabeli XXIII powinny mieć odniesienie w opisie taksacyjnym wydzielienia. W trakcie taksacji należy inwentaryzować oraz zestawiać i przekazać dla Nadleśnictwa dodatkową tabelę z lokalizacją dużych gniazd (danych nie ujawniamy na mapach).

W POP-ie oraz Prognozie należy umieścić słownik pojęć mogących być niezrozumiałymi dla społeczeństwa.

17. Wytyczne w zakresie wydruku map tematycznych

Mapy tematyczne należy wykonać zgodnie z instrukcją techniczną sporządzania i wydruku map leśnych, zawartych w tomie III IUL, z uwzględnieniem opisanych w protokole KZP elementów fakultatywnych. Ilość egzemplarzy do wydruku została opisana w pkt A.12 niniejszego protokołu.

18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu, wynika z przyjętego stanowiska Ministerstwa Środowiska w sprawie poddania planów, strategii i programów z dziedziny leśnictwa, przepisom Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094). Procedura zostanie przeprowadzona zgodnie z wytycznymi, opisanymi § 129 IUL, z uwzględnieniem Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu, wprowadzone do stosowania w dniu 28.08.2013 r. przez Głównego Konserwatora Przyrody.

19. Inne specyficzne zagadnienia

1. W wyniku przeprowadzonych prac urzędniowych należy sporządzić dodatkowo następujące wykazy i zestawienia:
 - książkę walorów przyrodniczo-kulturowych i monitoringu (KOP) wraz z bazą danych w formacie Excel (BOP),
2. Wykonawca zestawia oraz zamieści w elaboracie nadleśnictwa Torzym tabele stanowiące uszczegółowienie (poziom leśnictwa) informacji zawartych w instrukcyjnych tabelach XVII oraz XVIII - w przypadku użytkowania głównego należy:
 - podać etaty masowe oraz powierzchniowe z rozbiorem na poszczególne rębnie,
 - sporządzić tabelę masową użytków rębnych nie zaliczonych na poczet przyjętego etatu,
 - podać orientacyjne etaty masowe oraz etaty powierzchniowe użytkowania przedrębne,
 - wzór tabel zostanie przekazany Wykonawcy projektu PUL.
3. Przy tworzeniu warstwy LMN dla wydzieli należy unikać stosowania multipoligonów,
4. Przy opisie działek ewidencyjnych w bazie SILP należy umieszczać (zachować) informację o: ustanowionych służebnościach; przeznaczeniu działki na cele nierolnicze i nieleśne w mpz; wyłączeniu działki z produkcji leśnej; przekazaniu działki w użytkowanie, dzierżawę lub najem.
5. Sporządzenie odrębnego wykazu drzewostanów porażonych przez jemiołę w stopniu powodującym ich znaczące obniżenie kondycji zdrowotnej.
6. Na terenie Nadleśnictwa Torzym realizowany jest projekt Leśnych Gospodarstw Węglowych (LGW) na podstawie Zarządzenia Nr 67 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 września 2018 r. w sprawie realizacji projektu rozwojowego pod nazwą "Leśne Gospodarstwa Węglowe". Projekt realizowany przez PGL LP w latach 2017-2026. Dotyczy promowania działalności dodatkowej w gospodarce leśnej, wspomagającej pochłanianie CO₂ (główny gaz cieplarniany) oraz udoskonalenie sposobu raportowania pochłaniania CO₂ w lasach polskich. Do działań dodatkowych które zostały podjęte przez Nadleśnictwo Torzym należy zaliczyć m.in. odnowienia prowadzone tzw. Metodą Sobańskiego oraz podsadzenia.

Protokółował:
Mateusz Karczmarski

Przewodniczący komisji:

Dariusz Miernik Zastępca Dyrektora Gł. Gł. Gospodarki Leśnej RDLP w Zielonej Górze	Elektronicznie podpisany przez Dariusz Marcin Miernik Data: 2023.11.02 13:56:23 +01'00'
--	---

Zatwierdzam
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych

Wojciech Grochala Dyrektor RDLP w Zielonej Górze	Elektronicznie podpisany przez Wojciech Grochala Data: 2023.11.02 14:17:10 +01'00'
---	--

SPIS TREŚCI

Część A: Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędzeniowych; 4

1. Stan prac przygotowawczych do sporządzenia planu urzędzenia lasu 4
2. Stan posiadania i klasyfikacja gruntów 4
3. Stan opracowań glebowo-siedliskowych i fitosocjologicznych 6
4. Podział powierzchniowy 7
5. Ujęcie gruntów stanowiących współwłasność, oznakowanie granic wydzieleni. 7
6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urzędzenia lasu. 8
7. Ujmowanie cech drzewostanów w PUL 8
8. Zastosowanie jednostek kontrolnych 8
9. Zasady przebudowy drzewostanów 8
10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO, z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych 9
11. Pomiar drewna martwego 9
12. Układ PUL z wyszczególnieniem zakresu wykonania map 10
13. Podział na obręby leśne i leśnictwa 11
14. Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód 12
15. Terminy i sposoby kontroli prac urzędzeniowych 13
16. Forma oprawy części opisowej i map planu UL, potrzeba dodatkowych map i ekspertyz 13
17. Wykonanie tabeli XXII – dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000 14
18. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu u.l. na środowisko i obszary Natura 2000 14

Część B: Założenia do planu urzędzenia lasu 15

1. Ustalenia dotyczące obszarów chronionych i funkcji lasu 15
2. Typy siedliskowe lasu i siedliska przyrodnicze 40
3. Typy drzewostanów 40
4. Wiek rębności 45
5. Podział na gospodarstwa 45
6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych 46
7. Wykaz drzewostanów do przebudowy 48
8. Wytyczne w sprawie użytkowania przedrębnego oraz pielęgnacji upraw i młodników 48
9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu 48
10. Wytyczne w sprawie ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej 50
11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego 50
12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego 51
13. Wytyczne w sprawie ujmowania w PUL zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa 51
14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej 52
15. Wytyczne w zakresie szczegółowości prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego 52
16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody 53
17. Wytyczne w zakresie wydruku map tematycznych 53
18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urzędzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000 54
19. Inne specyficzne zagadnienia 54

PROTOKÓŁ NTG

Protokół
z posiedzenia Narady Techniczno-Gospodarczej
w sprawie opracowania
projektu planu urządzenia lasu
Nadleśnictwa Torzym
na okres 1.01.2026 r. – 31.12.2035 r.

Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Torzym zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze odbyła się w dniu 13 października 2025 r. w siedzibie Nadleśnictwa Torzym.

1. Skład osobowy komisji NTG

Torzym, 13.10.2025 r.

LISTA OBECNOŚCI

Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035

Narada Techniczno-Gospodarcza

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Podpis
1.	Dariusz Miernik	Złoto	Zielona Góra	[Signature]
2.	Michał Polakowski-Koniet	Nadleśniczy	Nadleśnictwo Torzym	[Signature]
3.	Michał Wilczewski	Specjalista	PGW WODY POLSKIE	[Signature]
4.	Dariusz Kuwka	Naczelnik	RDUP u m. Górn	[Signature]
5.	Katarzyna Kowalczyk	Spec. SL	RDUP w Zielonej Górze	[Signature]
6.	Marek Maciejowski	Gr. spec. SL	RDUP w Zielonej Górze	[Signature]
7.	Bożena Sienkiewicz	Viceprezesa	TAXUS UL Nawa	[Signature]
8.	Robert Sienkiewicz	prezes	Klub Rybacki	[Signature]
9.	Kinga Skotnicka	spec.	TAXUS UL	[Signature]
10.	Maciej Fenandowski	Dyrektor Wydziału	TAXUS UL	[Signature]
11.	Arkadiusz Trzaski	Inj. Nadzoru	N-cho Torzym	[Signature]
12.	Michał Janiak	2-a k-omys	N. Torzym	[Signature]
13.	KATARZYNA WARSZCZYK	SEKRETARZ	N-CHO TORZYMA	[Signature]
14.	Przemysław Miściszek	Specjalista SL	N-cho Torzym	[Signature]
15.	Marek Wojciechowski	Inj. Nadzoru	N-cho Torzym	[Signature]
16.	Elżbieta Kowalczyk	spec. SL	N-cho Torzym	[Signature]
17.	Beata Janiak	spec. SL	N-cho Torzym	[Signature]
18.	Krzysztof Matusz	N. Spec. SL	N-cho Torzym	[Signature]
19.	Paweł Wójcik	Naczelnik DS	RDUP 15 ZG	[Signature]
20.	Urszula Kowalczyk	specjalista	RDUP Zielona Góra	[Signature]
21.	Marek Miściszek	Naczelnik ZG	RDUP Zielona Góra	[Signature]
22.	Przemysław Miściszek	Specjalista ds. organizm. minor	Kierownik Oddziału	[Signature]
23.	MICHAŁ BIELEWICZ	RZP	RDOP GORZÓW	[Signature]

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Podpis
24.	Paulina Skwronowska	St. specjalista SL	ZOL w Lipnie	Paulina Skwronowska
25.	Stanisław Ciepiela	St. spec SL	N-chw. Tonger	SC
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				
41.				
42.				
43.				
44.				
45.				
46.				
47.				
48.				
49.				
50.				
51.				

Po zreferowaniu:

- analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu, na którą złożyły się: referat nadleśniczego, koreferat wykonawcy projektu planu ul., referat kierownika ZOL, informacja Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Zielonej Górze w zakresie wykonania monitoringu skutków realizacji PUL na środowisko;
- projektu planu ul. wraz z programem ochrony przyrody oraz wstępnych ustaleń prognozy oddziaływania planu ul. na środowisko i obszary Natura 2000.

Komisja podjęła następujące ustalenia:

Część A. Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

1. Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu

Komisja akceptuje przedstawioną przez wykonawcę ostateczną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych oraz funkcji lasu, która uwzględnia dane zebrane podczas prac przygotowawczych oraz informacje uzyskane w toku prac urządzeniowych.

Zasięg siedlisk przyrodniczych został przyjęty w obszarach Natura 2000 posiadających Plany zadań ochronnych przyjęto wg tych PZO, dla obszaru Natura 2000 posiadającego projekt PZO, przyjęto wg projektu, natomiast na pozostałym obszarze wg danych Lasów Państwowych w SILP.

2. Akceptacja przedstawionego w projekcie planu urządzenia lasu zakresu i formy podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu

Gospodarka leśna w Nadleśnictwie Torzym ma charakter wielofunkcyjny i jest prowadzona z zachowaniem funkcji ochronnych i społecznych.

Działalność ta jest zbieżna ze strategią i kierunkami rozwoju zawartymi w analizowanych dokumentach planistycznych szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego.

Komisja stwierdza, że projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035 jest zgodny ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu wyrażoną w dokumentach dotyczących zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach ochrony środowiska.

3. Rozstrzygnięcia w sprawie rozbieżności rodzajów użytków gruntowych

Rozbieżności między danymi ewidencyjnymi gruntów pozyskanymi z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego a stanem na gruncie, stwierdzone podczas prac taksacyjnych, zostały zgłoszone nadleśniczemu w formie wykazu rozbieżności.

Nadleśniczy zdecydował o zakwalifikowaniu poszczególnych gruntów w planie ul. do kategorii użytkowania zgodnych ze stanem na gruncie oraz przekazaniu niektórych

przypadków do poszczególnych PODGiK z informacją o błędach w prowadzonym zasobie EGİB. Ostateczny wykaz rozbieżności został przekazany przez Wykonawcę PUL w dniu 13.10.2025 r.

Komisja akceptuje ustalenia.

4. Zatwierdzenie zmian granic i numeracji oddziałów

Zasięg obrębów leśnych nie uległ zmianom. Nadleśnictwo Torzym ma trzy obręby leśne:

- Obręb Gądków Wielki (1) w nim leśnictwa: Środkowo (01), Drzewce (02), Dębrznica (03) oraz Gądków (04)
- Obręb Torzym (2) w nim leśnictwa: Przęslice (05), Grabów (06), Korytno (07), Torzym (08)
- Obręb Wystok (3) w nim leśnictwa: Bobrówka (09), Pniów (10), Tarnawa (11), Mierczany (12).

Zasięg leśnictw nie uległ zmianom.

Komisja nie wnosi uwag.

5. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu

Spodziewany przyrost bieżący wynosi 2 079 000 m³ brutto. Do prognozy rozwoju zasobów drzewnych należy przyjąć spodziewany przyrost bieżący.

6. Akceptacja testu kontroli pomiaru na powierzchniach próbnych

Komisja akceptuje wynik testu kontroli pomiarów na powierzchniach próbnych kołowych, przedstawiony w protokole kontroli. Stwierdzono dwa błędy grube. Bezwzględna wartość statystyki (Z) dla pomiarów powierzchni pola przekroju pierśnicowego wyniosła 0.31, co jest wartością mniejszą od 2, a więc pomiar kwalifikuje się do uznania za prawidłowy. Bezwzględna wartość statystyki (Z) dla pomiarów wysokości wyniosła 0.11, co jest wartością mniejszą od 2, a więc pomiar kwalifikuje się do uznania za prawidłowy.

7. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania planu

Referat dotyczący analizy gospodarki przeszłej Nadleśnictwa Torzym za lata 2016–2025 przedstawił Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Torzym Michał Taszarek. Analizę oparto na realizacji planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa w latach 2016-2024 i planie zadań gospodarczych na 2025 rok, będącym jeszcze w realizacji.

W ubiegłym okresie gospodarczym Nadleśnictwo wykonało plan miąższościowy użytkowania rębego w 94.46%, a plan powierzchniowy: 102.43%. Planowane użytkowanie przedrębne wykonano powierzchniowo w 97.89%, a miąższościowo w 99.99%. Nadleśnictwo zrealizowało etat użytkowania głównego w 98.82 % pod względem powierzchniowym oraz 96.97 pod względem miąższościowym. Użytki przygodne stanowiły 7.10% pozyskanej miąższości użytkowania głównego.

Zadania z zakresu hodowli lasu wykonano w rozmiarze wyższym od planowanego w następujących grupach czynności: zalesienia (100.45%), podsadzenia (155.46%), dolesienia luk (783.64%), poprawki i uzupełnienia (884.68%), pielęgnacja gleby (306.63%), pielęgnacja młodników (122.74%) oraz melioracje agrotechniczne (103.66%). Odnowienia otwarte zrębów, halizn, płazowin oraz odnowienia pod osłoną wykonano w rozmiarze mniejszym, głównie ze względu na przelegiwanie zrębów, zamianę odnowień zupełnych na złożone oraz inicjowanie odnowień naturalnych.

Zainwentaryzowano 969.85 ha upraw i młodników I a klasy wieku na powierzchniach otwartych. Wykonane w mijającym dziesięcioleciu odnowienia i zalesienia są dobrej i bardzo

dobrej jakości. Posiadają również wysokie zadrzewienie, 96,83% upraw wykazało zadrzewienie 1.0-0.9. Pozostałe 3.18 % to uprawy o zadrzewieniu 0.8-0.7. Nie zinwentaryzowano upraw niezgodnych ze składem odnowieniowym, nie zinwentaryzowano upraw przepadłych.

Młode pokolenie podokapowe występuje na zredukowanej powierzchni 2097.94 ha. Młode pokolenie z odnowienia naturalnego występuje na zredukowanej powierzchni 640.83 ha, co stanowi 30.55% całości młodego pokolenia podokapowego.

W drzewostanach KO (1826.67 ha) młode pokolenie podokapowe osiąga przeciętne zadrzewienie 0.59 i jakość hodowlaną 12, natomiast w drzewostanach KDO (28.52 ha) młode pokolenie podokapowe osiąga przeciętne zadrzewienie 0.29 i jakość hodowlaną 12.

Drzewostany zgodne z przyjętymi typami drzewostanów stanowią 73% powierzchni gruntów leśnych zalesionych. Częściowy stopień zgodności wykazuje 27% drzewostanów. Niespełna 1 % drzewostanów określono jako niezgodne. Wśród upraw 96% jest zgodna z przyjętym typem drzewostanu. Uprawy częściowo zgodne stanowią 4% powierzchni, niezgodne nie występują.

W stosunku do V rewizji planu ul nastąpiło zwiększenie zapasu o 51 821m³, spadek przeciętnej zasobności o 1 m³/ha. Przeciętny wiek drzewostanów dla Nadleśnictwa wzrósł o 1 rok i wynosi obecnie 58 lat.

Komisja po analizie danych o gospodarce leśnej ubiegłego okresu zawartych w opracowaniu nadleśniczego oraz koreferatach ZOL, wykonawcy PUL i Naczelnika Wydziału ZS RDLP, pozytywnie ocenia realizację planu urządzenia lasu kończącej się rewizji przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Torzym.

Szczegółowa, końcowa ocena gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego zostanie dokonana przez Dyrektora RDLP. Ocena ta zostanie zamieszczona w elaboracie w dziale B „Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”.

8. Wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu

Na terenie Nadleśnictwa Torzym występują cyklicznie szkody powodowane przez foliofagi sosny, w związku z tym Decyzją nr 18 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 03.03.2022 r., w sprawie uznania niektórych drzewostanów za pierwotne ogniska gradacyjne na podstawie wieloletnich obserwacji i rejestracji miejsc, w których najczęściej dochodziło do masowego pojawu foliofagów. Na obszarze Nadleśnictwa Torzym, jako pierwotne ogniska gradacyjne, zostały wyznaczone 4 obszary o łącznej powierzchni 1 344.25 ha. Głównymi szkodnikami pierwotnymi na terenie nadleśnictwa są: barczatka sosnówka i brudnica mniszka.

W ostatnich latach obserwuje się dynamiczny rozwój populacji szkodników wtórnych: kornika ostrozębnego, kornika drukarza, kornika modrzewiowca oraz opiętka. Począwszy od 2017 r. na terenie nadleśnictwa obserwowano występowanie kornika ostrozębnego, głównie na żyźniejszych siedliskach na terenie obrębu Torzym oraz obrębu Wystok, gdzie konieczne było wykonanie zrębów sanitarnych. Największe nasilenie szkód było widoczne w 2019 roku.

Kornik drukarz, główny szkodnik wtórny drzewostanów świerkowych uaktywnił się od 2017 r. powodując większe szkody w roku 2019, sukcesywnie eliminując udział tych drzewostanów na terenie Nadleśnictwa. Największe szkody wywołał na terenie Leśnictw Grabów, Torzym i Bobrówka, gdzie konieczne było wykonanie zrębów sanitarnych.

Kornik modrzewiowiec wyrządzał szkody w młodszych drzewostanach modrzewiowych (II klasa wieku), w kępach modrzewia, a także na większych powierzchniach w Leśnictwach Korytno i Środkowo, gdzie zaistniała konieczność wykonania zrębów sanitarnych.

Począwszy od 2019 r. w drzewostanach sosnowych Nadleśnictwa Torzym obserwuje się zamieranie drzewostanów powodowane przez jemiołę. Powierzchnia drzewostanów, w których stwierdzono występowanie tego półpasożyta wyniosła 1 107.32 ha, powierzchnia drzewostanów opanowanych w stopniu istotnym to 945.59 ha.

Ponadto drzewostany w Nadleśnictwie Torzym są narażone na szkody od jeleniowatych (zgryzanie i spałowanie), a także od niekorzystnych zjawisk klimatycznych, takich jak susza.

Komisja akceptuje wnioski z zakresu ochrony lasu przedstawione w referacie Nadleśniczego oraz Kierownika ZOL w Łopuchówku.

9. Podstawy formalno-prawne realizacji prac urzędniowych

W toku prac odbiorowych stwierdzono zgodność prac nad projektem planu ul wraz z programem ochrony przyrody z przepisami ustawy o lasach i innych ustaw, z wytycznymi KZP oraz opisem przedmiotu zamówienia zawartym w SIWZ, z aktami normalizacji wewnętrznej Lasów Państwowych, protokołami uzgodnień i kontroli oraz dodatkowymi wytycznymi Dyrektora RDLP w Zielonej Górze.

Obecny projekt planu urządzenia lasu wykonywany był w okresie przejściowym, w trakcie wchodzenia do użytku służbowego nowej Instrukcji Urządzania Lasu z 14.12.2023 r. Komisja Założeń Planu miała miejsce w trakcie obowiązywania Instrukcji Urządzania Lasu z 2012 roku. Dlatego zgodnie z uzgodnieniem z RDLP niektóre elementy projektu planu, zwłaszcza tryb procedowania, mogą odnosić się do Instrukcji u.l. z 2012 r.

10. Inne końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania planu na środowisko i obszary Natura 2000

Poszczególne części składowe planu oraz mapy zostaną sporządzone zgodnie z instrukcją urządzania lasu w formie i ilościach określonych w protokole z KZP.

Część B. Projekt planu urządzenia lasu

1. Stan posiadania

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według stanu na 01.01.2026 r. przedstawia się następująco:

Stan prawny własności gruntów	Lasy			Gruntynieleśne	Ogółem
	Gruntynieśnezalesione i niezalesione	Gruntyniezwiązane z gospodarkąleśną	Razem		
Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6
Gruntyskarbu Państwa	20514.7798	678.5427	21193.3225	595.1639	21788.4864
Gruntyniewspółwłasności				0.1324	0.1324
Razem	20514.7798	678.5427	21193.3225	595.2963	21788.6188

W powyższym zestawieniu w liczniku podano powierzchnie ewidencyjne z dokładnością do m². Brak jest gruntów wyłączonych z produkcji.

Grunty przeznaczone do zalesienia zajmują powierzchnię 1.2074 ha.

Adres leśny	Adres administracyjny	Decyzja	Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]
1	2	3	4	5
1-04-96-l	08-07-055-0062-126/2	Decyzja nr ... o warunkach zabudowy z dnia .. r, wydana przez Burmistrza Miasta i Gminy Torzym	Ł	0.4500
1-04-96-n	08-07-055-0062-126/2		R	0.6000
1-04-117-k	08-07-055-0063-117/5		R	0,1574
		Razem		1.2074

Komisja przyjmuje stan posiadania Nadleśnictwa wg grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania, przedstawiony w tabeli I.

2. Kategorie ochronności

Lokalizację i powierzchnię poszczególnych kategorii ochronności lasów Nadleśnictwa Torzym określa do tej pory Zarządzenie nr 238 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 8 listopada 1995 roku.

Wykonawca PUL przygotował projekt zmian lokalizacji lasów ochronnych, który zostanie poddany opiniowaniu przez właściwe gminy, a następnie przekazany do zatwierdzenia przez ministra właściwego ds. środowiska.

Projekt PUL zakłada zatwierdzenie nowych lokalizacji lasów ochronnych przez MKiŚ i przyjmuje zaktualizowane powierzchnie do planowania urzędzeniowego.

Zgodnie z ustaleniami KZP podczas prac nad kategoriami ochronnymi dokonywano następujących zmian:

- Wycofano kategorię ostoje zwierząt;
- Skorygowano kategorię lasy znajdujące się w granicach administracyjnych miast (miasta Torzym);
- Zweryfikowano zasięg lasów wodochronnych i glebochronnych;
- Wniesiono niewielkie korekty wynikające ze zmian w stanie posiadania.

Zestawienie powierzchni leśnej Nadleśnictwa wg wiodącej kategorii ochronności przedstawia się następująco:

Gmina	Dominująca kategoria ochronności												Łącznie	
	Powierzchnia gruntów leśnych (bez gr. związanych) w ha/udział %								Pozostałe					
	glebochronne	wodochronne	uszkodzone	wyłączone nasienne	cenne przyrodniczo	pow. badawcze	w miastach i wokół miast	uzdrowiskowe	ostoję zwierząt	ochronne	Razem ochronne		ha	%
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
08-08-022	75.13	29.39	-	-	-	-	-	-	-	-	104.52	201.77	306.29	1.49
Łagów	24.53	9.60	-	-	-	-	-	-	-	-	34.12	65.88		
08-07-045	44.39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44.39	130.42	174.81	0.85
Sulęcín	25.39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25.39	74.61		
08-07-054	-	5.23	-	-	-	-	64.46	-	-	-	69.69	0.00	69.69	0.34
Miasto Torzym	-	7.50	-	-	-	-	92.50	-	-	-	100.00	0.00		
08-07-055	1 795.64	2 098.61	-	52.86	-	131.99	-	-	-	-	4 079.10	15 884.99	19 964.09	97.32
Torzym	8.99	10.51	-	0.26	-	0.66	-	-	-	-	20.43	79.57		
Razem	1 915.16	2 133.23	-	52.86	-	131.99	64.46	-	-	-	4 297.70	16 217.18	20 514.88	100.00
	9.34	10.40	-	0.26	-	0.64	0.31	-	-	-	20.95	79.05		

Lasy ochronne zajmą łączną powierzchnię 4 297.70 ha, co stanowi 20.95% powierzchni leśnej Nadleśnictwa Torzym.

3. Podział lasów wg pełnionych funkcji

Funkcja lasu	Nadleśnictwo Torzym	
	[ha]	[%]
1	2	3
Rezerваты przyrody	215.56	1.05
Lasy oddziaływania społecznego	82.15	0.40
Lasy gospodarcze-wielofunkcyjne	20 217.17	98.55
Lasy - ogółem	20 514.88	100.00

4. Podział na gospodarstwa

Zgodnie z instrukcją ul. z 2023 roku wyróżniono we wszystkich obrębach gospodarstwa: specjalne, lasów oddziaływania społecznego, odbudowy lasów niestabilnych, zrębowe i przerębowo-zrębowe.

Zestawienie powierzchni leśnej i powierzchni leśnej zalesionej wg gospodarstw:

Gospodarstwo	Nadleśnictwo Torzym	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
Specjalne (S)	1222.90	5.96
Lasów Oddziaływania społecznego (OS)	82.15	0.40
Zrębowa (Z)	5263.70	25.66
Przerębowa zrębowa (P-Z)	13392.29	65.28
Odbudowy lasów niestabilnych (N)	553.84	2.70
Razem Z i P-Z	18655.99	90.94
Razem	20514.88	100.00

Do gospodarstwa specjalnego zaliczono:

Kategoria*	Nadleśnictwo Torzym	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
obszary cenne przyrodniczo -kat.1	940.20	76.88
rezerwat przyrody	204.96	16.76
wylączone drzewostany nasienne	27.89	2.28
strefa ochrony całorocznej	19.65	1.61
projektowane rezerwat przyrody	10.28	0.84
siedliska w stanie zachowania A	8.60	0.70
siedliska priorytetowe	4.70	0.38
cenne fragmenty przyrody w szcz. d-stany do poz. bez wskazań gospodarczych	3.93	0.32
Lasy ze źródłiskami	2.16	0.18
lasy w rejestrze zabytków	0.53	0.04
Razem	1 222.90	100.00

* - w jednym wydzieleniu może być kilka kategorii gospodarstwa specjalnego

Kategorie gospodarstwa specjalnego przypisywano wg wytycznych KZP, nie dodano dodatkowej kategorii.

4. Przebudowa i odbudowa drzewostanów

Drzewostany zaliczone do przebudowy zostały zakwalifikowane zgodnie z §41, pkt. 6 Instrukcji Urządzania Lasu oraz wytycznymi KZP.

W ramach przebudowy typu A zaplanowano użytkowanie rębne na powierzchni 71.45 ha, w tym rębnią zupełną na powierzchni 19.42 ha.

W ramach odbudowy zaplanowano użytkowanie rębne na powierzchni 89.34 ha, w tym rębnią zupełną 36.57 ha.

Do stopniowej przebudowy pełnej (stopień B), rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego, z wykorzystaniem podsadzeń produkcyjnych zaliczono 35.31 ha drzewostanów.

Do przebudowy częściowej (stopień C) - odsłanianie młodego pokolenia w ramach cięć pielęgnacyjnych oraz odpowiednie trzebieże przekształceniowe - zaliczono 363.20 ha drzewostanów.

5. Przyjęte wieki rębności

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie zostały ustalone na KZP i zmian w tym zakresie nie ma:

Gatunek	Wiek rębności
1	2
Dąb (rodzime gatunki)	140
Sosna, Modrzew, Buk, Dąb czerwony, Jesion, Wiąz	100
Świerk, Grab, Brzoza, Lipa, Olsza, Jawor, Lipa, Klon, Dąb szary	80
Akacja, Osika, Olsza odrosłowa	60
Topola, Wierzba, Olsza szara	40

6. Przyjęte etaty użytkowania rębego i przedrębego

Użytkowanie rębne

Gospodarstwo	Jednostka	Nadleśnictwo Torzym
		miąższość [m ³] brutto / % etatu optymalnego
1	2	3
Specjalne (S)	miąższość [m ³] brutto / % etatu optymalnego	X
Lasów oddziaływania społecznego (OS)	miąższość [m ³] brutto / % etatu optymalnego	6 772 87
Zrębne (Z)	miąższość [m ³] brutto / % etatu optymalnego	114 906 59
	powierzchnia [ha]/% etatu powierzchniowego	337.15 67
Przerębno - zrębne (P-Z)	miąższość [m ³] brutto / % etatu optymalnego	546 478 101
Odbudowy asów niestabilnych (N)	miąższość [m ³] brutto / % etatu optymalnego	107 092 -
Razem Z i P-Z	miąższość [m³] brutto / % etatu optymalnego	661 384 90
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	miąższość [m³] brutto / % etatu optymalnego	775 248 94

W gospodarstwie specjalnym (S) nie planuje się użytkowania rębego. Jest to suma stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych drzewostanów, wynikających z pełnienia przez te drzewostany indywidualnych celów i funkcji.

W gospodarstwie lasów oddziaływania społecznego (OS) przyjęty etat wynika z potrzeb hodowlanych i ochronnych drzewostanów, uwzględniających przede wszystkim odnowienia naturalne drzewostanów, kształtowania walorów rekreacyjnych, krajobrazowych i kulturowych lasu oraz potrzeby ochronne i sanitarne drzewostanów, wynikających z pełnienia przez te drzewostany indywidualnych celów i funkcji. Przyjęty etat dla tego gospodarstwa stanowi 87% etatu optymalnego.

W gospodarstwie zrębowym (Z) przyjęto etat równy etatowi wg zrównania średniego wieku. Przyjęty etat dla tego gospodarstwa stanowi 67% powierzchniowego etatu optymalnego oraz 59% miąższościowego etatu optymalnego.

W gospodarstwie przerębowo-zrębowym (P-Z) przyjęty etat dla całego Nadleśnictwa stanowi 101% etatu optymalnego wynikającego z obliczeń. Uwzględniono tu potrzeby przebudowy drzewostanów oraz konieczność kontynuowania działań w drzewostanach o budowie pionowej KO i KDO, a także rozpoczynanie rębni złożonych celem przebudowy drzewostanów niezgodnych z TD.

Suma etatów optymalnych w gospodarczych lasach wielofunkcyjnych całego Nadleśnictwa wynosi 734 220 m³ brutto. Przyjęty etat w tym gospodarstwie wynosi 661 384 m³ brutto, stanowi 90% etatu optymalnego wynikającego z obliczeń.

Relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów a połową średniego wieku rębności:

Średni wiek rębności	Połowa średniego wieku rębności	Przeciętny wiek drzewostanów
1	2	3
100	50	58

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych Nadleśnictwa Torzym razem wynosi 774 310 m³ brutto (suma etatów wg zrównania średniego wieku). Jest to etat, który zapewnia utrzymanie dotychczasowego kierunku zasobów drzewnych Nadleśnictwa. W takim przypadku pożądaný stan zasobów i średni wiek na koniec planowanego okresu gospodarczego utrzymuje się na podobnym poziomie. W Nadleśnictwie Torzym średni wiek wymaga obniżenia, a więc proponowany etat jest zbliżony do etatu zrównania średniego wieku. Istniejące relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem wszystkich drzewostanów Nadleśnictwa oraz przeciętnym wiekiem drzewostanów w KO a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów należy uznać za odstępstwo od pożądanego stanu zasobów drzewnych. Przyjęty etat na poziomie bliskim sumie etatów optymalnych zapewnia dążenie do obniżenia średniego wieku drzewostanów oraz osiągnięcie pożądanego stanu ilościowego zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu gospodarczego. Uznaje się zatem za prawidłowe istniejące i pożądane relacje między przeciętnym wiekiem drzewostanów a poziomem projektowanego użytkowania rębego. Projektowany poziom użytkowania rębego nie zagraża zatem trwałości i stabilności lasów nadleśnictwa.

Kategoria	Miąższość grubizny [m ³]	
	brutto	netto
1	2	3
1. uprzętnienie płazowin	-	-
2. uprzętnienie nasienników i przestojów	617	519
3. pozostałe	-	-
Razem	617	519

Plan cięć użytków rębnych określający lokalizację cięć użytków rębnych i formy rębni uzgodniono z Nadleśnictwem Torzym i RDLP Zielona Góra w dniach 16-17.09.2025 r. W zakresie użytkowania rębego dla gospodarstwa lasów o zwiększonej funkcji społecznej wskazania gospodarcze zostały uzgodnione z Zespołem Lokalnej Współpracy w dniu 17.09.2025 r.

Ogółem użytki rębne netto, wraz ze spodziewanym 5% przyrostem (32 527 m³ netto) oraz miąższością użytków rębnych niezaliczonych na poczet etatu (519 m³ netto) wynoszą 683 812 m³ netto.

Porównanie przyjętego etatu użytkowania rębego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem w minionym 10-leciu przedstawiono w poniższej tabeli.

Obiekt	Etat za ubiegły okres gospodarczy	Wykonanie użytkowania w minionym okresie	Etat przyjęty na okres 1.01.2026 - 31.12.2035
	m ³ netto		
Nadleśnictwo Torzym	615 208	581 096	683 812

Komisja przyjmuje wysokość etatu użytkowania rębego.

Użytkowanie przedrębne

Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych.

Wskazania dotyczące użytkowania przedrębego obejmują drzewostany lub ich części, w których realizacja potrzeb pielęgnacyjnych spowoduje pozyskanie grubizny.

Nadleśnictwo	CP-P	Trzebieże			Ogółem
		TW	TP	Razem trzebieże	
	Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6
Nadleśnictwo Torzym	361.95	2822.70	8669.63	11492.33	11 854.28

Orientacyjny etat miąższościowy użytkowania przedrębego przyjęto po przeanalizowaniu:

- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 i 10 lat, biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych,
- tabeli klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości według gatunków panujących, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego bieżącego przyrostu miąższości,
- udziału użytków przygodnych w wykonaniu użytkowania przedrębego za ostatnie 10 lat,
- powierzchni drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy częściowej (typu C), w których przewiduje się intensywniejsze cięcia pielęgnacyjne.

Zestawienie poszczególnych wskaźników wysokości użytkowania przedrębego:

Wskaźniki	Nadleśnictwo Torzym [m ³ netto / ha]
1	2
Wykonanie z 5 pierwszych lat	46 (545 000 m³ netto)
Wykonanie z 5 ostatnich lat	42 (498 000 m³ netto)
Wykonanie z 10 ostatnich lat	43 (510 000 m³ netto)
50% spodziewanego przyrostu drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębny	72 (851 200 m³ netto)
Etat przyjęty na obecny okres gospodarczy	47 (557 000 m³ netto)

Biorąc pod uwagę zasoby miąższości drzewostanów, wysokie możliwości przyrostowe, zaprezentowane w powyższej tabeli dane, a także stopień realizacji szlaków zrywkowych Komisja przyjęła orientacyjny etat użytkowania przedrębego na bieżące 10-lecie w wysokości około **557 000 m³ netto** (47 m³/ha). W ubiegłym okresie nadleśnictwo pozyskało w użytkowaniu przedrębnym łącznie z użytkami przygodnymi 511 949 m³ netto (43 m³/ha).

Sumarycznie w Nadleśnictwie Torzym powierzchnia pododdziałów z drzewostanami pozostawiona bez wskazań gospodarczych wynosi 1 599.27 ha, co stanowi 7.86 % powierzchni wszystkich drzewostanów.

Przyczyna wyłączenia	Pow. [ha]	Udział [%]
1	2	3
OCP-1	785.60	49.12
rezerwy przyrody wraz z otulinami i projektowanymi rezerwatami	369.51	23.10
ład czasowy	127.05	7.94
pozostałe: drzewostany na stokach, kompleksy śródpolne, siedliska wilgotne	64.89	4.06
UE wraz z otulinami	42.64	2.67
las społeczne	30.73	1.92
otulina rzeki lub jezior	30.55	1.91
niskie zadrzewienie	27.50	1.72
WDN	25.37	1.59
teren trudnodostępny	20.71	1.29
SOC	19.65	1.23
mała powierzchnia	19.39	1.21
EKO_REF	16.94	1.06
d-stan o walorach krajobrazowych	6.85	0.43
ekoton	3.47	0.22
jary	3.25	0.20
powierzchnia próbna trzebieżowa	3.25	0.20
siedliska priorytetowe	1.92	0.12
Razem	1599.27	100.00

Zestawienie etatów wchodzących w skład etatu użytków głównych przedstawiono w poniższej tabeli, porównując je ze spodziewanym bieżącym przyrostem drzewostanów:

Nadleśnictwo	Rodzaj użytkowania				
	Rębne	Przedrębne	Razem	Przyrost	% Zapasu
	m ³ brutto / m ³ netto / % przyrostu				
1	2	3	4	5	6
Nadleśnictwo Torzym	814 627	696 250	1 510 877		
	683 812	557 000	1 240 812	2 079 000*	25.64
	39.18*	40.90**	72.67*	1 702 400**	

* dotyczy spodziewanego przyrostu bieżącego

** dotyczy spodziewanego przyrostu bieżącego w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym

W powyższym zestawieniu w użytkowaniu rębnym wzięto pod uwagę również użytki nie zaliczone na etat i spodziewany 5% przyrost.

Przyjęty etat ogółem użytkowania głównego dla Nadleśnictwa stanowi 72.67% spodziewanego przyrostu bieżącego oraz 25.64% zapasu.

7. Wytyczne w sprawie użytkowania rębego i rębni dla poszczególnych gospodarstw

Poniżej przedstawia się zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych właściwych wg rodzajów rębni.

Gospodarstwo	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem	
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem			
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
(S)	x	x	x	x	x	x	x
(OS)		1.54	23.23	24.77	X	24.77	0.71
(Z)	337.15				X	337.15	9.68
(P-Z)	4.81	961.38	1692.47	2653.85	X	2658.66	76.32
(P)	X	X	X	X		0	0.00
(N)	84.41	200.2	178.34	378.54	X	462.95	13.29
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	426.37	1163.12	1894.04	3057.16		3483.53	100.00
	12.24	33.39	54.37	87.76	x	100.00	

Wstępne wskazania gospodarcze z zakresu użytkowania rębego zostały określone na gruncie w czasie prac taksacyjnych. Po zakończeniu tych prac i sporządzeniu mapy numerycznej, na podstawie której precyzyjnie określono areal poszczególnych pododdziałów, dokonano obliczeń powierzchniowych i miąższościowych. Działania te umożliwiły wykonanie kolejnych prac zmierzających do szczegółowego określenia etatów użytkowania głównego. Powstałe Wykazy projektowanych cięć rębnych (zestawione zgodnie z Wykazami nr 6 IUL) zostały poddane ocenie pod kątem celowości planowania cięć i ich rozmiaru, w trakcie prezentowania wyników prac taksacyjnych. Ostateczne zestawienie cięć rębnych zostało dodatkowo przeanalizowane przez nadzorujących prace urzędniowe z ramienia Wykonawcy Planu oraz przedstawicieli Nadleśnictwa Torzym, RDLP w Zielonej Górze oraz ZLW w zakresie gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego. Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach. Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów. Nawroty cięć przyjęto następujące:

- w gospodarstwie specjalnym i w lasach ochronnych na siedliskach wilgotnych - 7 lat,

- w lasach ochronnych na siedliskach świeżych - minimum 5 lat,
- w gospodarstwie zrębowym i przerębowo-zrębowym - zasadniczo 5 lat (w uzasadnionych przypadkach np. zachowanie ładu przestrzennego dopuszcza się nawroty 4 letnie).

Okresy odnowienia w lasach ochronnych i w gospodarstwie przerębowo-zrębowym przyjęto do wyliczeń etatów jako 15 lat. W przypadku zagospodarowania rębniami złożonymi na siedliskach przyrodniczych dopuszczalne jest wydłużenie okresu odnowienia do 20-30 lat.

Rębnia IB została zaplanowana na powierzchni 426.37 ha. Rębnie zupełne zastosowano na 12.24 % powierzchni manipulacyjnej objętej użytkowaniem rębnym. Rębnia retencyjna została zaplanowana na powierzchni 233.81 ha, co stanowi 54.84% rębni zupełnych. Intensywność rębni retencyjnej była określana od 70% do 85%. Rębnia IB zasadniczo była stosowana na siedliskach borowych, 233.96 ha na Bśw i 142.44 ha na BMśw. Spośród 49.19 ha rębni zaplanowanej na siedliskach lasów mieszanych 37.66 ha związane było z przebudową drzewostanów. Jeden drzewostan na siedlisku Lśw zaplanowany do użytkowania rębnią IB w ramach cięć o charakterze sanitarnym ze względu na bardzo wysoki stopień uszkodzeń i zaliczenie do gospodarstwa lasów niestabilnych. W lasach będących lasami ochronnymi zaplanowano rębnie zupełne ze względów sanitarnych. Szczegółowy opis znajduje się w poniższym zestawieniu.

Adres leśny	Uzasadnienie
1	2
14-13-1-01-91-a-00	Drzewostan świerkowy w wieku 56 lat na siedlisku LMw o powierzchni 1.19 ha wykazujący uszkodzenia od owadów na 90% powierzchni. Drzewostan o zwarcu 0.9 oraz zadrzewieniu 0.9 z pokrywą mszystą. Drzewostan zaliczony do gospodarstwa lasów niestabilnych i przeznaczony do odbudowy.
14-13-1-02-291-d-00	Drzewostan świerkowy w wieku 44 lat na siedlisku LMśw o powierzchni 1.00 ha wykazujący uszkodzenia od zwierziny na 90% powierzchni. Drzewostan o zwarcu 1.0 oraz zadrzewieniu 1.2 z pokrywą zadarnioną. Drzewostan zaliczony do gospodarstwa lasów niestabilnych.
14-13-1-03-133-c-00	Drzewostan świerkowy w wieku 48 lat na siedlisku LMśw o powierzchni 1.16 ha wykazujący uszkodzenia od zwierziny na 90% powierzchni. Drzewostan o zwarcu 0.9 oraz zadrzewieniu 0.7 z pokrywą zadarnioną. Drzewostan zaliczony do gospodarstwa lasów niestabilnych i przeznaczony do odbudowy.
14-13-1-04-201-f-00	Drzewostan sosnowy w wieku 107 lat na siedlisku BMśw o powierzchni 0.39 ha wykazujący uszkodzenia od jemioli na 40% powierzchni. Drzewostan o zwarcu 0.6 oraz zadrzewieniu 0.9 z pokrywą zadarnioną uniemożliwiającą uzyskanie odnowienia naturalnego.
14-13-1-04-204-k-00	Drzewostan sosnowy w wieku 97 lat. Drzewostan stanowi gospodarczy drzewostan nasienny sosny.
14-13-2-05-8-l-00	Drzewostan sosnowy w wieku 92 lat na siedlisku LMśw o powierzchni 0.90 ha wykazujący uszkodzenia od grzybów na 80% powierzchni. Drzewostan o zwarcu 0.6 oraz zadrzewieniu 0.6 z pokrywą zadarnioną uniemożliwiającą uzyskanie odnowienia naturalnego. Drzewostan zaliczony do gospodarstwa lasów niestabilnych.
14-13-2-05-16-a-00	Drzewostan sosnowy w wieku 87 lat na siedlisku LMśw o powierzchni 0.40 ha wykazujący uszkodzenia od grzybów na 70% powierzchni. Drzewostan o zwarcu 0.6 oraz zadrzewieniu 0.9 z pokrywą zadarnioną uniemożliwiającą uzyskanie odnowienia naturalnego. Drzewostan zaliczony do gospodarstwa lasów niestabilnych.
14-13-3-10-111-k-00	Drzewostan sosnowy w wieku 97 lat na siedlisku BMśw o powierzchni 1.01 ha, porolny, wykazujący uszkodzenia od grzybów na 50% powierzchni. Drzewostan o zwarcu 0.6 oraz zadrzewieniu 1.0 z pokrywą zadarnioną uniemożliwiającą uzyskanie odnowienia naturalnego.

Rębnie II projektowano na siedliskach: Bśw, BMśw, LMśw, LMw, Lśw, Lw. Na siedliskach borowych celem było zainicjowanie naturalnych procesów odnowieniowych sosny, na siedliskach lasowych - odświeżanie młodego pokolenia lasu składającego się z gatunków liściastych (Db, Bk i Gb).

Rębnie IIIa i IIIb projektowano na siedliskach BMśw, LMśw, i Lśw w celu uzyskania drzewostanów mieszanych z przewagą gatunków liściastych Db, Bk i Gb oraz w blokach upraw pochodnych dla sosny na siedliskach żyzniejszych niż BMśw. Rębnia IIIb była projektowana w dwóch wariantach. Pierwszy wariant stosowany na siedlisku BMśw w drzewostanach stabilnych i TD Db-So oraz Bk-So zakłada intensywność pozyskania 40% oraz wprowadzenie odnowienia na 30%. Gatunki liściaste wprowadzane na gniazdach natomiast pozostałe 10% zakłada zainicjowanie odnowienia naturalnego sosny na powierzchni międzygniazdowej w drzewostanach sosnowych. Wariant drugi zakłada rozpoczęcie rębni IIIb na zniekształconych siedliskach BMśw (gdzie występuje pokrywa silnie zadarniona lub znaczący udział podszytów gatunków niepożądanych) w takich przypadkach zaprojektowano intensywność 30% przeznaczona jedynie pod wycięcie gniazd.

Rębnia IIIAU została zaplanowana na łącznej powierzchni 278.17 ha, w tym rębnia retencyjna na powierzchni 180.14 ha, co stanowi 64.76%. Intensywność rębni retencyjnej była określana od 70% do 85%.

Rębnię IVd projektowano na siedliskach Bśw, BMśw, LMśw oraz Lśw.

W gospodarstwie specjalnym (S) nie planuje się użytkowania rębego.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych w obszarze zrębowego sposobu zagospodarowania (Z) planowana jest wyłącznie rębnia Ib na łącznej powierzchni 337.15 ha.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych w obszarze przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (P-Z) zaplanowano rębnie złożone II, III, IV na łącznej powierzchni manipulacyjnej 2653.85 ha, co stanowi 99,82% powierzchni manipulacyjnej projektowanych cięć w tym gospodarstwie. Na powierzchni 4.81 ha zaprojektowano rębnię Ib, ze względu na niewielkie powierzchnie pododdziałów (od 0.28 ha do 1.12 ha).

W gospodarstwie lasów niestabilnych (N) – zaplanowano 462.95 ha rębni, w tym 84.41 ha rębni zupełnych oraz 378.54 ha rębni złożonych.

Zgodnie z decyzją Komisji Założeń Planu wykazy cięć użytków rębnych opracowano z podziałem na działki zrębowe bez przydziału na lata.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 lipca 2022r. w trakcie wykonywania prac nad PUL prowadzono konsultacje społeczne.

W dniu 17.09.2025 r. członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy uczestniczyli w uzgodnieniach planu cięć, podczas którego Wykonawca omówił zaplanowane wskazówki rębne. Po przeanalizowaniu danych planistycznych członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy podpisali protokół uzgodnień planu cięć dotyczący lasów o zwiększonej funkcji społecznej.

8. Zadania i wytyczne z zakresu hodowli lasu

Powierzchniowy rozmiar zadań z zakresu hodowli lasu:

Kategoria prac	Powierzchnia w ha
I. Odnowienia otwarte i zalesienia w tym:	
1. Zręby ubiegłego okresu, halizny	117.15
2. Grunty nieleśne	1.21
3. Zręby I 10-lecia	426.37
II. Odnowienia pod osłoną w tym:	1 707.24
1. Po rębniach złożonych	1 128.89
2. Posażenia produkcyjne	29.83
3. Dolesienia luk i przerzedzeń	3.79
III. Poprawki i uzupełnienia	2.66
IV. Wprowadzanie podszytów	4.02
V. Pielęgnowanie w tym:	4 584.34
1. Gleby	364.07
2. Upraw (CW)	1 313.29
3. Młodników (CP)	2 906.98
VI. Melioracje w tym:	1 710.06
Wodne	-
Agrotechniczne	1 710.06

Zgodnie z ustaleniami KZP - poprawek, pielęgnacji gleby i czyszczeń wczesnych nie projektowano na powierzchniach planowanych do odnowienia, które jeszcze nie są uprawami.

W opisie zadań z zakresu hodowli lasu należy w elaboracie przedstawić symulację wielkości poprawek na uprawach projektowanych do założenia, jako 20% powierzchni odnowień otwartych i podokapowych. Podobną symulację należy przeprowadzić dla ustalenia orientacyjnej powierzchni pielęgnowania nowo zakładanych upraw (70% pielęgnacja gleby, 50% czyszczenia wczesne).

Pielęgnację młodników (CP) zaprojektowano na powierzchni 2 906.98 ha.

Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw przyjęto zgodnie z zapisami protokołu KZP. W okresie występowania choroby jesionu dopuszcza się stosowanie przy odnowieniach na OIJ i Lw zamiast Js innych gatunków, jak: OI, Dbs, Wz, Brz.

9. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej

Przedstawione kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu przyjęto, zalecając uwzględnić kierunkowe wytyczne na najbliższe 10-lecie w zakresie postępowania hodowlano-ochronnego w drzewostanach, w których są rejestrowane szkody, przedstawione w referacie Kierownika ZOL.

Plan ochrony przeciwpożarowej został opracowany zgodnie z „Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu” z dnia 21.11.2011 r. i z obowiązującymi rozporządzeniami.

Nadleśnictwo uzyskało 25 punktów i zostało zaliczone do I kategorii zagrożenia pożarowego. Plan ochrony przeciwpożarowej wraz z mapą, zostanie uzgodniony z Komendantem Wojewódzkim PSP w Gorzowie Wielkopolskim.

Zakres opracowania planu ochrony przeciwpożarowej lasu został uzupełniony o ustalenia ze spotkania, które odbyło się w siedzibie Nadleśnictwa w dniu 09.10.2025 r.

10. Kierunkowe wytyczne w sprawie ubocznego użytkowania lasu

Przedstawione kierunkowe zadania z zakresu użytkowania ubocznego i gospodarki łowieckiej przyjęto bez uwag.

11. Potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej

Przedstawione potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej, w tym turystyki przyjęto bez uwag. Zostaną one uwzględnione w elaboracie w postaci kierunkowych wytycznych.

12. Program ochrony przyrody

Komisja akceptuje dane zawarte w Programie ochrony przyrody. W oparciu o przedstawione dane zostaną wykonane mapy przeglądowe walorów przyrodniczo - kulturowych w skali 1:25 000.

13. Zadania ochronne dla przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000.

Na terenie Nadleśnictwa Torzym leżą 4 obszary Natura 2000: Dolina Ilanki PLH080009 (posiada PZO), Dolina Pliszki PLH080011 (posiada PZO), Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042 (posiada PZO) oraz Rynna Jezior Torzyskich PLH 080073 (posiada projekt Planu Zadań Ochronnych).

Zatwierdzone oraz projektowane Plany Zadań Ochronnych zostały zaimplementowane do PUL.

14. Prognoza oddziaływania projektu planu na środowisko

Zaakceptowano wstępną formę i szczegółowość prognozy oddziaływania projektu planu na środowisko i obszary Natura 2000 wraz z mapą obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1:25 000.

15. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego

Spodziewaną na koniec okresu gospodarczego wielkość zasobów drzewnych Nadleśnictwa Torzym obliczono na podstawie wzoru:

$$V_k = V_p + Z_v - U,$$

gdzie:

V_k – suma miąższości grubizny spodziewana na koniec okresu gospodarczego,

V_p – suma miąższości grubizny na początku okresu,

Z_v – spodziewany przyrost miąższości grubizny w okresie obowiązywania planu,

U – suma miąższości grubizny drewna przewidzianego do pozyskania.

Dane przedstawione w tabeli:

Miąszczość grubizny na początku okresu na	Spodziewany przyrost miąszczości w okresie obowiązywania planu	Miąszczość grubizny przewidziana do pozyskania	Spodziewana miąszczość grubizny na koniec okresu (1+2-3)	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu
Vp	Zv	U	Vk	Zas
m ³ brutto				
1	2	3	4	5
5894699	2079000	1510877	6462822	315

Na koniec okresu gospodarczego, przy całkowitym wykonaniu zadań gospodarczych, należy spodziewać się wzrostu miąszczości Nadleśnictwa Torzym do poziomu 6 462 822 m³ brutto. Zasobność wzrośnie do poziomu 315 m³/ha.

16. Zagadnienia dotyczące wykonania planu

Komisja akceptuje techniczną formę opracowania i przekazywania części planu urządzenia lasu określoną w protokole KZP.

17. Podsumowanie prac urzędniowych

W kontekście dotychczasowej współpracy, Sekretarz Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW), po uzyskaniu akceptacji i za jednogłosem zgodą pozostałych członków zespołu, pozytywnie ocenił przebieg współpracy z Nadleśnictwem Torzym, Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Zielonej Górze oraz wykonawcą prac urzędniowych. Jednocześnie, pozytywnie zaopiniowano przedstawione podczas narady materiały oraz założenia do Projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Torzym na lata 2026-2035.

Komisja uznała, że postęp prac nad projektem planu jest zgodny z harmonogramem, a zakres i jakość opracowanych materiałów uznano za właściwe.

Zawarte w niniejszym protokole dane liczbowe mogą w ostatecznym projekcie PUL ulec nieznacznym zmianom ze względu na trwające kameralne prace zakończeniowe.

Protokołował:
Maciej Lewandowski

Przewodniczący Komisji:

Dariusz Miernik
Zastępca Dyrektora
ds. Gospodarki Leśnej
RDLP w Zielonej Górze

Elektronicznie podpisany
przez Dariusz Marcin Miernik
Data: 2025.11.07 06:48:44
+01'00'

Zatwierdzam:

Arkadiusz Kapała

Dyrektor RDLP
RDLP w Zielonej Górze

V. TABELLE I WZORY IUL

IUL. j. Tabela nr I. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Rodzaj użytku	Województwo	08 07	08 07	08 07	08 07	08 08	08 08	08
	Powiat							
	Gmina	045	054	055		022		
1		2	3	4	5	6	7	8
1. Lasy razem		180.7428	70.9814	20624.8173	20876.5415	316.8010	316.8010	21193.3425
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		174.8128	69.6530	19800.3284	20044.7942	301.8459	301.8459	20346.6401
1) drzewostany		174.8128	69.6530	19800.3284	20044.7942	301.8459	301.8459	20346.6401
2) plantacje drzew - razem								
w tym:								
- plantacje nasienne:								
- plantacje drzew szybkorosnących:								
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem				163.6897	163.6897	4.4500	4.4500	168.1397
1) w produkcji ubocznej - razem				19.8200	19.8200	0.9300	0.9300	20.7500
w tym:								
- plantacje choinek								
- plantacje krzewów								
- poletka łowieckie				19.8200	19.8200	0.9300	0.9300	20.7500
2) do odnowienia - razem				113.6297	113.6297	3.5200	3.5200	117.1497
- halizny								
- zręby				113.6297	113.6297	3.5200	3.5200	117.1497
- płazowiny								
3) pozostałe leśne niezalesione - razem				30.2400	30.2400			30.2400
- przewidziane do naturalnej sukcesji				5.5200	5.5200			5.5200
- objęte szczególnymi formami ochrony				21.6300	21.6300			21.6300
- przewidziane do małej retencji				3.0900	3.0900			3.0900
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji								
- użytki ekologiczne na lasach								
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		5.9300	1.3284	660.7992	668.0576	10.5051	10.5051	678.5627
w tym:								
1) budynki i budowle				2.8211	2.8211			2.8211
2) urządzenia melioracji wodnych				10.3842	10.3842	0.0600	0.0600	10.4442
3) linie podziału przestrzennego lasu		1.0024	0.0500	160.3752	161.4276	4.0906	4.0906	165.5182
4) drogi leśne		4.0440	0.4817	437.5106	442.0363	5.4700	5.4700	447.5063
5) tereny pod liniami energetycznymi		0.8336	0.7967	29.8913	31.5216	0.8845	0.8845	32.4061
6) szkółki leśne				9.5568	9.5568			9.5568
7) miejsca składowania drewna				9.2100	9.2100			9.2100
8) parkingi leśne		0.0500			0.0500			0.0500
9) urządzenia turystyczne				1.0500	1.0500			1.0500
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione			0.0208	35.1642	35.1850	0.3600	0.3600	35.5450
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		180.7428	71.0022	20659.9815	20911.7265	317.1610	317.1610	21228.8875
3. Użytki rolne - razem			2.3661	181.9375	184.3036	5.5606	5.5606	189.8642
3.1. Grunty orne - razem			0.3105	122.3365	122.6470	3.0033	3.0033	125.6503
w tym:								
1) role			0.3105	119.9526	120.2631	3.0033	3.0033	123.2664
2) plantacje, poletka, działki rodzinne i szkółki na gruntach ornym								
3) ugory, odłogi				2.3839	2.3839			2.3839
4) budowle wsp. produkcję rolniczą położone poza siedliskami								

Rodzaj użytku	Województwo	08 07	08 07	08 07	08 07	08 08	08 08	08
	Powiat	045	054	055		022		
	Gmina							
	1	2	3	4	5	6	7	8
3.2. Sady						0.1238	0.1238	0.1238
3.3. Łąki			1.6935	25.2851	26.9786	0.4087	0.4087	27.3873
3.4. Pastwiska			0.2244	20.3019	20.5263	2.0248	2.0248	22.5511
3.5. Budowle wsp. hodowlę zwierz. gospod. na pastw. położone poza siedliskami								
3.6. Grunty rolne zabudowane			0.0993	0.5420	0.6413			0.6413
3.7. Grunty pod stawami rybnymi				13.2762	13.2762			13.2762
3.8. Grunty pod rowami rolnymi								
3.9. Rolny gr. zadrz. i zakrzew.			0.0384	0.1958	0.2342			0.2342
4. Grunty pod wodami - razem				2.1298	2.1298			2.1298
w tym:								
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi								
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi				2.1298	2.1298			2.1298
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi								
5. Użytki ekologiczne - razem								
6. Tereny różne - razem			2.4282		2.4282			2.4282
w tym:								
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.								
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego								
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)								
4) różne inne			2.4282		2.4282			2.4282
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem			3.7699	4.5040	8.2739			8.2739
w tym:								
7.1. Tereny mieszkaniowe			0.5408		0.5408			0.5408
7.2. Tereny przemysłowe			0.9089		0.9089			0.9089
7.3. Tereny zabudowane inne				0.5724	0.5724			0.5724
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane			1.2691	0.2340	1.5031			1.5031
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem				2.3511	2.3511			2.3511
w tym:								
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne				2.0011	2.0011			2.0011
2) tereny zabytkowe				0.3500	0.3500			0.3500
3) tereny sportowe								
4) ogrody zoologiczne i botaniczne								
5) tereny zieleni nieurządzonej								
6) rodzinne ogrody działkowe								
7.6. Użytki kopalne								
7.7. Tereny komunikacyjne - razem			1.0511	1.3465	2.3976			2.3976
1) drogi			0.6994	0.4168	1.1162			1.1162
2) tereny kolejowe			0.3517	0.9297	1.2814			1.2814
3) grunty pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych								
4) inne tereny komunikacyjne								
8. Nieużytki - razem			0.7061	355.5167	356.2228	0.6800	0.6800	356.9028
w tym:								
1) bagna			0.7061	355.1467	355.8528	0.6800	0.6800	356.5328
2) piaski								
3) twory fizjograficzne				0.3700	0.3700			0.3700

Rodzaj użytku	Województwo	08 07	08 07	08 07	08 07	08 08	08 08	08
	Powiat	045	054	055		022		
	Gmina	2	3	4	5	6	7	8
1								
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji 5) wody nie nadające się do produkcji rybnej 6) użytek ekologiczny na nieużytkach								
Nieokreślony rodzaj użytku								
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów			9.2911	579.2522	588.5433	6.6006	6.6006	595.1439
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia				1.2074	1.2074			1.2074
OGÓŁEM (1-8)		180.7428	80.2725	21204.0695	21465.0848	323.4016	323.4016	21788.4864

1. Powierzchnia w ha (z dok. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłasności):

leśna: 21193.49
nieleśna: 595.15
Ogółem: 21788.64

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dok. do 1 ara)

leśna: 0.00
nieleśna: 0.13
Ogółem: 0.13

IUL. k. Tabela nr III. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Typ siedl. lasu	Gat. panujący	Grunty leśne i niezal.				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent			
		do odn.		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				Grunty zalesione	Grunty zalesione i niezalesione				
		plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej									
Powierzchnia w ha / miąższość w m3																												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	25			
BŚW	SO		55,57				496,05	630,66	384,76	395,64	397,46	508,05	1041,19	409,77	447,84	309,40	110,58			12,20			5143,60	5199,17	99,33			
			775			29331	15	9315	46620	85315	106710	176405	369085	169055	188945	113360	41520			2840			1338516	1339291	99,79			
	MD							1,44	2,69														4,13	4,13	0,08			
						61			25	265														351	351	0,03		
	ŚW								0,48			0,38												0,86	0,86	0,02		
						1				60			150												211	211	0,02	
	BK						0,26	0,35																	0,61	0,61	0,01	
						1																			1	1	0,00	
	DB.B								0,36	4,29	2,29														6,94	6,94	0,13	
						114				245	175														534	534	0,04	
	DB.C									3,01																3,01	3,01	0,06
										200																200	200	0,01
	BRZ		0,85					5,87	3,55	1,35	3,01	4,01														17,79	18,64	0,36
			30				58		45	165	475	560														1303	1333	0,10
OLS												0,66													0,66	0,66	0,01	
												145													145	145	0,01	
Ra- zem		56,42					502,18	636,36	396,58	400,94	401,47	509,09	1041,19	409,77	447,84	309,40	110,58			12,20					5177,60	5234,02	100,00	
		805				29566	15	9385	47555	85965	107270	176700	369085	169055	188945	113360	41520			2840					1341261	1342066	100,00	
BMŚW	SO		50,02	11,07	0,02		715,79	965,42	395,30	571,77	618,27	715,65	1594,94	588,95	682,89	804,27	157,24	63,35	4,49	965,46	33,65				8877,44	8938,55	94,01	
			842	14	1	44384	1270	21780	48030	143545	196165	280460	631245	266780	307350	354395	65875	28495	1550	287395	10220				2688939	2689796	97,57	
	MD						0,54	11,94	8,94	55,47	9,91														86,80	86,80	0,91	
						534			325	1310	15150	3065														20384	20384	0,74
	ŚW							1,26	1,04	4,19	0,61	1,39				0,43									8,92	8,92	0,09	
						65			85	165	1120	155	685				250									2525	2525	0,09
	BK						4,17	11,29	58,76	10,44	10,61	3,22				2,06										100,55	100,55	1,06
						1426	10		105	2060	720	2905	510				820									8556	8556	0,31
	DB.S							21,50	48,36	0,91									0,19	1,58						72,54	72,54	0,76
						1896			115	3395	140								45	595						6186	6186	0,22
	DB.B						5,88	74,65	83,89	35,97	0,62	1,28		1,25		1,47	0,99	1,32								207,32	207,32	2,18
						3567			315	4570	2630	100	285		465		340	380	470							13122	13122	0,48
	DB.C							1,18	3,55	0,94																5,67	5,67	0,06
						59				95	55															209	209	0,01
	BRZ						8,54		3,04	16,24	6,95	3,21	2,90							7,30						48,18	48,18	0,51
						354				360	2710	1170	755	430						1410						7189	7189	0,26
	OL											1,13		0,52				1,40								3,05	3,05	0,03
						13						300		110				735								1158	1158	0,04
AK							0,70			1,06	7,57	9,26	6,74	1,39					10,19						36,91	36,91	0,39	
					72				130	2070	2040	1730	235						1400						7677	7677	0,28	
Ra- zem		50,02	11,07	0,02		734,92	1087,94	602,88	696,99	655,67	734,01	1605,10	591,59	682,89	808,23	159,63	64,86	6,07	982,95	33,65					9447,38	9508,49	100,00	
		842	14	1	52370	1280	22725	59985	166200	205930	284735	633515	267480	307350	355805	66990	29010	2145	290205	10220					2755945	2756802	100,00	

Typ siedl. lasu	Gat. panujący	Grunty leśne i niezal.				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odn.		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				Grunty zalesione	Grunty zalesione I niezalesione	
		płazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	25
BMW	SO						1,62						5,36		0,69								7,67	7,67	86,86
													2245		330								2575	2575	91,80
	OL										1,16												1,16	1,16	13,14
											230												230	230	8,20
	Ra- zem						1.62				1.16		5.36		0.69								8.83	8.83	100,00
BMB	SO				1,05			0,34		6,56	1,02		0,08										8,00	9,05	55,12
					116	41				1520	225		35										1821	1937	62,10
	BRZ								2,21	5,16													7,37	7,37	44,88
						47			320	815													1182	1182	37,90
	Ra- zem				1.05			0.34	2.21	11.72	1.02		0.08										15.37	16.42	100,00
					116	88			320	2335	225		35										3003	3119	100,00
LMŚW	SO		4,18	4,43	0,19		178,86	172,83	16,13	112,87	168,10	354,84	645,77	283,76	268,84	252,87	125,46	61,60	15,29	632,45	7,94		3297,61	3306,41	72,83
			137	7	3	9914	835	5855	2600	28220	56265	141650	257655	127105	126645	117375	57245	27640	7515	200340	2380		1169239	1169386	83,31
	MD						0,76	12,48	4,57	44,64	15,52	2,95			1,27								82,19	82,19	1,81
							515		835	425	9855	4405	1165		655								17855	17855	1,27
	ŚW							0,62	1,94	7,97	18,70	4,84	2,81		3,08			2,96		4,05			46,97	46,97	1,03
						266			260	1775	5550	1375	1280		1405			965		1480			14356	14356	1,02
	DG														3,07	1,71	1,11			0,91			6,80	6,80	0,15
						8									1575	1045	895			475			3998	3998	0,28
	BK		3,03				9,04	34,87	59,85	59,02	11,08	9,56	10,31		4,32	4,15	7,31	2,90	1,64	11,74			225,79	228,82	5,04
			76			2999		900	2920	5350	1920	1970	3170		1835	2045	2530	1105	760	2240			29744	29820	2,12
	DB		3,50	1,07																			0,00	4,57	0,10
				6																			0	6	0,00
	DB.S						14,16	111,95	61,36	16,47	0,95	0,36	4,18	0,56	1,41	4,74	4,25	4,73	8,47	1,16			234,75	234,75	5,17
						4078		2395	4580	2250	255	150	1290	210	585	1645	1785	1595	2850	345			24013	24013	1,71
	DB.B						18,90	72,50	90,56	56,03		1,95	12,76	7,81		37,78	36,68	23,15	34,98	48,57	3,78		445,45	445,45	9,81
						5279		1500	4550	7105		505	4435	3790		15585	15875	11125	14930	12180	1190		98049	98049	6,99
	DB.C									1,86													1,86	1,86	0,04
						2				340													342	342	0,02
	KL								0,46									1,59					2,05	2,05	0,05
																		495					495	495	0,04
	JW									3,57	0,93				0,10								4,60	4,60	0,10
						219			295	75				15									604	604	0,04
	JS									0,34	0,71												1,05	1,05	0,02
										5	155												160	160	0,01
	GB										2,21			2,31									4,52	4,52	0,10
						44					170			720									934	934	0,07
BRZ								0,44	5,81	17,36	22,77	12,63	11,12	0,29	0,81				15,12			86,35	86,35	1,90	
					466			35	865	2990	6165	4275	3405	55	100				2415			20771	20771	1,48	
OL									2,06	3,65	4,04	5,12	4,65		1,77	3,48	4,89	0,59				30,25	30,25	0,67	

Typ siedl. lasu	Gat panu- jący	Grunty leśne i niezal.				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odn.		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	Grunty zalesione				Grunty zalesione I niezalesione		
		płazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
																									Powierzchnia w ha / miąższość w m3	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	25	
	AK					282			320	1200	1380	2100	1705		615	1565	1125	235					10527	10527	0,75	
								0,80		0,81	16,49	11,13	1,47	0,62		2,23	0,04	2,82		14,08			50,49	50,49	1,11	
	OS					49		10		180	3790	3060	215	200		725	15	850		2475			11569	11569	0,82	
											0,48												0,48	0,48	0,01	
	LP					46					145												191	191	0,01	
											0,88		0,67	0,30		0,63							2,48	2,48	0,05	
	Ra- zem		10,71	5,50	0,19		221,72	406,95	246,19	325,41	258,13	404,05	695,68	293,14	285,20	306,96	181,33	98,75	60,38	728,08	11,72		4523,69	4540,09	100,00	
			213	13	3	24167	835	11530	16820	59875	79875	156325	273965	131375	133575	139985	79965	43515	26055	221950	3570		1403382	1403611	100,00	
	LMW	SO				3,23		2,24			2,21		3,82	2,86	3,38		5,07	2,24						21,82	25,05	21,14
						185	126				565		1595	1020	1630		2745	750						8431	8616	22,24
ŚW						54					0,55	3,09	3,37				1,15						9,03	9,03	7,62	
											240	1175	1240				515						3224	3224	8,32	
BK													1,07			1,60							2,67	2,67	2,25	
													215			785							1000	1000	2,58	
DB				0,52																			0,00	0,52	0,44	
				1																			0	1	0,00	
DB.S									3,77	3,35							1,42		0,72					9,26	9,26	7,82
							326			260							445		240					1271	1271	3,28
JS																0,57							0,57	0,57	0,48	
																175							175	175	0,45	
BRZ										2,33	1,24	1,17	1,13	0,72	1,58								8,17	8,17	6,90	
						47				420	265	300	365	215	225								1837	1837	4,74	
OL							1,70	4,50	6,30	11,03	9,35	7,42	5,56	8,43	5,51	3,42							63,22	63,22	53,35	
						695		195	995	1845	3830	3300	2795	2505	3390	1635	1435						22620	22620	58,38	
Ra- zem			0,52	3,23		2,24	6,34	7,85	10,84	12,82	17,43	15,85	9,66	10,01	14,17	6,81	0,72						114,74	118,49	100,00	
			1	185	1248		195	1255	2830	4335	6370	5635	4350	3615	5785	2700	240						38558	38744	100,00	
LMB	SO											0,47		1,42									1,89	1,89	20,45	
												85		560									645	645	28,17	
	ŚW												0,68										0,68	0,68	7,36	
													260										260	260	11,35	
	DB.S																		0,21				0,21	0,21	2,27	
																			105				105	105	4,59	
BRZ							0,18																0,18	0,18	1,95	
																									0,00	
LŚW	OL										2,85	0,53	2,90										6,28	6,28	67,97	
											550	180	550										1280	1280	55,90	
	Ra- zem							0,18			2,85	1,00	3,58	1,42					0,21				9,24	9,24	100,00	
											550	265	810	560					105				2290	2290	100,00	
LŚW	SO							1,87	1,61	5,39	8,10	20,26	17,90	10,58	2,74	5,70	9,44	9,34	4,13	61,98			159,04	159,04	25,42	
						711			130	1135	2655	8225	6900	5035	1090	2490	5050	3940	1635	22575			61571	61571	32,53	

Typ siedl. lasu	Gat. panujący	Grunty leśne i niezal.				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odn.		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	Grunty zalesione		Grunty niezalesione I niezalesione
		płazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	25
LW	MD								1,44	2,83													4,27	4,27	0,68
									290	465													755	755	0,40
	ŚW										0,78					1,28							2,06	2,06	0,33
											245					790							1035	1035	0,55
	DG															2,99							2,99	2,99	0,48
																2365							2365	2365	1,25
	BK			0,29				20,43	48,22	37,17	1,75	0,67	5,70	2,81	3,08	20,24	6,27	12,00	11,35	51,87	2,63		224,19	224,48	35,88
				4		5232		315	2380	2070	460	245	2070	1160	1710	11355	2880	4165	5280	16055	1040		56417	56421	29,81
	DB			2,56																			0,00	2,56	0,41
				107																			0	107	0,06
	DB.S							9,27	9,07	4,05		0,47	1,45		1,93	0,43	5,98	2,84	11,12				46,61	46,61	7,45
						450		20	735	355		110	425		555	185	2300	1465	5400				12000	12000	6,34
	DB.B						7,48	37,78	7,12	6,26			2,46			16,76	14,25	21,56	20,15	12,42			146,24	146,24	23,37
						1259		630	365	370			895			8480	6820	11430	10610	3630			44489	44489	23,51
	DB.C									2,46													2,46	2,46	0,39
						3				420													423	423	0,22
	KL												1,26										1,26	1,26	0,20
													185										185	185	0,10
	JW							0,56				4,59											5,15	5,15	0,82
						83		5				1010											1098	1098	0,58
	JS																		2,26				2,26	2,26	0,36
																			595				595	595	0,31
	GB								0,65					0,66	1,01								2,32	2,32	0,37
						25								260	260								545	545	0,29
	BRZ							0,70			2,52		1,58							4,91			9,71	9,71	1,55
								55			325		655							855			1890	1890	1,00
	OL													1,57	1,73		2,12	3,90					9,32	9,32	1,49
														660	740		840	1645					3885	3885	2,05
AK										0,31						1,99						2,30	2,30	0,37	
										50						630						680	680	0,36	
LP																1,93	0,69					2,62	2,62	0,42	
																865	355					1220	1220	0,64	
Ra- zem			2,85			7,48	70,61	68,11	58,16	17,74	21,71	30,35	15,62	10,49	47,40	41,98	52,59	46,75	131,18	2,63		622,80	625,65	100,00	
			111		7763		1025	3900	4815	4695	8630	11130	7115	4355	25665	19385	23595	22925	43115	1040		189153	189264	100,00	
LW	SO											2,81	0,37	0,88									5,42	5,42	5,30
												890	120	490									1745	1745	4,48
	ŚW											2,19											2,19	2,19	2,14
												770											770	770	1,98
	DB.S						1,14	1,46	1,69					1,65									5,94	5,94	5,81
						167		50	85					820									1122	1122	2,88
	JS			0,81																			0,00	0,81	0,79

Typ siedl. lasu	Gat panu- jący	Grunty leśne i niezal.				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odn.		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	Grunty zalesione				Grunty zalesione I niezalesione		
		płazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
Powierzchnia w ha / miąższość w m3																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	25	
	BRZ			2																			0	2	0,01	
												1,67		0,40						1,79			3,86	3,86	3,77	
												590		125						270			985	985	2,53	
	OL							3,95	3,71	6,62	8,25	12,06	9,49	12,54	10,07	4,16	13,25						84,10	84,10	82,19	
						807		310	775	2240	2690	5105	3705	6010	4685	2060	5965						34352	34352	88,14	
	Ra- zem			0,81			1,14	5,41	5,40	6,62	8,25	18,73	9,86	15,47	10,07	4,16	13,25			3,15			101,51	102,32	100,00	
			2		974		360	860	2240	2690	7355	3825	7445	4685	2060	5965			515			38974	38976	100,00		
OL	SO							2,30			1,01	0,51		0,41	3,17	0,29	1,82						9,51	9,51	3,11	
						13		155			275	220		140	1405	70	625					2903	2903	2,89		
	BRZ						0,21	6,81		0,57		1,36	1,29									10,24	10,24	3,35		
						105		15	1640		160		150	400								2470	2470	2,46		
	OL				22,88			14,75	28,79	42,23	32,40	58,70	20,71	30,70	15,70	18,71							262,69	285,57	93,53	
					377	868			3670	7005	13260	11570	22410	8130	12520	6480	8810						94723	95100	94,65	
Ra- zem				22,88			2,51	21,56	28,79	43,81	32,91	60,06	22,41	33,87	15,99	20,53						282,44	305,32	100,00		
				377	986		170	5310	7005	13695	11790	22560	8670	13925	6550	9435						100096	100473	100,00		
OLJ	JS				2,10																	0,00	2,10	4,56		
					63																	0	63	0,37		
	OL				0,77							11,41	5,90	11,74	6,73	1,97	4,51	0,88				43,14	43,91	95,44		
					105	96						4670	2420	3950	2395	1140	1820	575				17066	17171	99,63		
Ra- zem				2,87							11,41	5,90	11,74	6,73	1,97	4,51	0,88				43,14	46,01	100,00			
				168	96						4670	2420	3950	2395	1140	1820	575				17066	17234	100,00			
łącznie	SO		109,77	15,50	4,49		1394,56	1773,42	797,80	1094,44	1193,96	1606,41	3308,47	1299,15	1406,17	1377,60	406,78	134,29	23,91	1673,45	41,59		17532,00	17661,76	86,09	
			1754	21	305	84520	2120	37105	97380	260300	362295	609530	1268305	570795	625765	590435	171065	60075	10700	513395	12600		5276385	5278465	89,54	
	MD					1,30	25,86	17,64	102,94	25,43	2,95				1,27								177,39	177,39	0,86	
						1110		1185	2290	25470	7470	1165				655							39345	39345	0,67	
	ŚW						2,75	3,46	12,16	20,64	11,89		6,86	3,08	1,71	1,15	2,96		4,05				70,71	70,71	0,34	
						386		85	485	2895	6190	4155	2780			1405	1040	515	965		1480		22381	22381	0,38	
	DG														3,07	4,70	1,11		0,91				9,79	9,79	0,05	
						8										1575	3410	895		475			6363	6363	0,11	
	BK		3,03	0,29			13,47	66,94	166,83	106,63	23,44	13,45	17,08	2,81	7,40	28,05	13,58	14,90	12,99	63,61	2,63		553,81	557,13	2,72	
			76	4		9658	10	1320	7360	8140	5285	2725	5455	1160	3545	15005	5410	5270	6040	18295	1040		95718	95798	1,62	
	DB		3,50	4,15																			0,00	7,65	0,04	
				114																			0	114	0,00	
	DB.S							15,30	147,95	123,83	21,43	0,95	0,83	5,63	2,21	3,34	6,59	10,23	8,48	21,38	1,16		369,31	369,31	1,80	
							6917		2580	9055	2745	255	260	1715	1030	1140	2275	4085	3345	8950	345		44697	44697	0,76	
	DB.B							32,26	185,29	185,86	100,55	0,62	3,23	15,22	9,06		56,01	51,92	46,03	55,13	60,99	3,78	805,95	805,95	3,93	
							10219		2445	9730	10280	100	790	5330	4255		24405	23075	23025	25540	15810	1190	156194	156194	2,65	
DB.C							1,18	6,56	5,26													13,00	13,00	0,06		
						64		295	815													1174	1174	0,02		
KL							0,46							1,26			1,59					3,31	3,31	0,02		
													185				495					680	680	0,00		

Typ siedl. lasu	Gat panu- jący	Grunty leśne i niezal.				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odn.		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	Grunty zalesione		Grunty zalesione I niezalesione
		płazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	25
	JW							0.56	3.57	0.93	4.59			0.10									9.75	9.75	0,05
						302		5	295	75	1010			15									1702	1702	0,03
	JS			0.81	2.10				0.34	0.71						0.57		2.26					3.88	6.79	0,03
				2	63				5	155						175		595					930	995	0,02
	GB								0.65	2.21			2.31	0.66	1.01								6.84	6.84	0,03
						69				170			720	260	260								1479	1479	0,03
	BRZ		0.85				14.41	5.08	19.22	44.10	38.06	18.68	18.09	2.70	2.39					29.12			191.85	192.70	0,94
			30			1077		150	3350	7410	8645	5920	5005	795	325					4950			37627	37657	0,64
	OL				23.65			5.65	25.02	45.36	70.69	70.87	89.58	52.12	59.43	30.82	48.30	5.37					503.21	526.86	2,57
					482	2761		505	5760	12290	22240	26925	33695	21255	24345	12880	20730	2455					185841	186323	3,16
	OL.S											0.66											0.66	0.66	0,00
												145											145	145	0,00
	AK							1.50		1.87	24.06	20.70	8.21	2.01		2.23	2.03	2.82		24.27			89.70	89.70	0,44
						121		10		310	5860	5150	1945	435		725	645	850		3875			19926	19926	0,34
	OS										0.48												0.48	0.48	0,00
						46					145												191	191	0,00
	LP									0.88		0.67	0.30		0.63		1.93	0.69					5.10	5.10	0,02
										210		75	90		160		865	355					1755	1755	0,03
Ogółem			117.15	20.75	30.24		1471.30	2216.64	1350.78	1539.47	1402.92	1750.34	3473.01	1370.82	1487.79	1508.28	538.62	217.80	113.41	1857.56	48.00		20346.74	20514.88	100,00
			1860	141	850	117258	2130	45390	136005	331265	419495	656840	1325225	600000	659175	650350	227780	96935	51230	558625	14830		5892533	5895384	100,00

Grunty związane z gospodarką leśną: 678.61 ha

Ogółem lasy: 21193.49 ha

Powierzchnia ewidencyjna lasów: 211933425 m²

IUL. I. Tabela nr IVa. Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków i wieków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w lasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-20	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
		Powierzchnia zalesiona w ha																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
BŚW	SO	426,42	492,44	289,27	369,40	391,30	505,08	1037,61	406,99	446,13	309,40	110,29			7,88			4792,21	92,56	
	MD	5,13	32,94	27,40	11,58													77,05	1,49	
	ŚW		1,34	2,69	0,83	0,75	0,38			0,28					0,20			6,47	0,12	
	BK	4,17	9,96	14,54	0,73										3,10			32,50	0,63	
	DB.S	1,22	2,82	3,35											0,20			7,59	0,15	
	DB.B	10,26	59,55	35,94	2,05										0,25			108,05	2,09	
	DB.C			3,28											0,44			3,72	0,07	
	KL																		0,00	
	JW																		0,00	
	BRZ	54,98	37,24	20,11	15,76	8,02	2,59	3,49	2,78	0,23		0,29			0,13			145,62	2,81	
	OL.S						0,66			0,44								1,10	0,02	
	AK		0,07		0,59	1,40	0,38	0,09		0,76								3,29	0,06	
	LP																		0,00	
	ha	502,18	636,36	396,58	400,94	401,47	509,09	1041,19	409,77	447,84	309,4	110,58			12,2			5177,6	100,00	
%	9,70	12,29	7,66	7,74	7,75	9,83	20,11	7,91	8,65	5,98	2,14			0,24			100,00	100,00		
BMŚW	SO	475,25	621,11	269,71	484,40	588,02	689,94	1566,11	574,00	670,67	795,39	152,98	60,12	4,77	533,87	29,78		7516,12	79,56	
	SO.WE			0,33														0,33	0,00	
	MD	9,86	66,42	50,29	89,31	12,35	0,69	1,86		0,47					0,68			231,93	2,45	
	ŚW	2,99	4,40	9,91	10,61	5,62	5,97	1,89	0,18	2,73	3,30		0,44		7,73			55,77	0,59	
	DG			0,76						0,31								1,07	0,01	
	BK	43,69	72,59	92,17	19,70	7,14	4,16	7,09		0,46	0,82	2,62	1,04	0,15	205,98	3,10		460,71	4,88	
	DB.S	16,43	69,11	39,69	5,00	0,68	0,15	1,38			0,06	0,67	0,37	0,63	21,08			155,25	1,64	
	DB.B	141,12	214,88	108,92	40,47	2,47	4,20	1,98	3,56	0,80	3,63	1,53	1,77	0,05	181,25	0,77		707,40	7,49	
	DB.C	0,25	1,50	4,47	3,89										1,01			11,12	0,12	
	KL	0,63	0,76	0,67	0,11							0,13	0,16		1,13			3,59	0,04	
	JW	0,86	1,59	0,69	0,05						0,62				2,63			6,44	0,07	
	WZ	0,23	0,57									0,14			0,18			1,12	0,01	
	JS											0,28						0,28	0,00	
	GB	0,06	1,44		0,59										3,84			5,93	0,06	
	BRZ	41,99	29,49	22,35	37,30	27,50	13,31	14,24	11,50	4,59	2,36	0,46	0,44	0,16	11,37			217,06	2,30	
	BRZ.O								0,11									0,11	0,00	
	OL		0,15	0,23	1,19	0,83	0,67	1,02			0,25	0,76	0,38	0,31	0,06			5,85	0,06	
	CZM						0,10											0,10	0,00	
	AK	0,23	2,55	2,49	4,02	11,06	14,62	9,53	2,24	2,86	1,80	0,06	0,14		4,37			55,97	0,59	
	OS		0,09		0,09		0,20											0,38	0,00	
	LP	1,33	1,29	0,20	0,26											7,77			10,85	0,11
	ha	734,92	1087,94	602,88	696,99	655,67	734,01	1605,1	591,59	682,89	808,23	159,63	64,86	6,07	982,95	33,65		9447,38	100,00	
	%	7,78	11,52	6,38	7,38	6,94	7,77	16,99	6,26	7,23	8,56	1,69	0,69	0,06	10,40	0,36		100,00	100,00	
BMW	SO	0,98						5,26		0,62								6,86	77,69	
	ŚW							0,10		0,07								0,17	1,93	
	BK	0,16																0,16	1,81	
	DB.S	0,16																0,16	1,81	
	BRZ	0,32				0,12												0,44	4,98	
	OL					1,04												1,04	11,78	
ha	1,62				1,16		5,36		0,69								8,83	100,00		

Typ siedlis- kowy lasu	Gat- unek drze- wa	Drzewostany w lasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-20	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wy- żej						
		Powierzchnia zalesiona w ha																		%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	%	18,35				13,14		60,70		7,81								100,00	100,00	
BMB	SO		0,34	0,88	5,44	1,02		0,05										7,73	50,29	
	ŚW				0,18			0,01										0,19	1,24	
	BRZ			1,33	5,26													6,59	42,88	
	BRZ.O							0,02										0,02	0,13	
	OL				0,84													0,84	5,47	
	ha		0,34	2,21	11,72	1,02		0,08										15,37	100,00	
	%		2,21	14,38	76,25	6,64		0,52										100,00	100,00	
LMŚW	SO	91,71	110,56	22,91	89,41	135,58	305,97	598,54	267,74	244,84	233,56	109,15	47,90	15,15	295,69	5,81		2574,52	56,91	
	MD	5,55	26,47	16,22	47,81	25,77	5,30	7,79		0,89	0,30			0,16	0,48			136,74	3,02	
	ŚW	3,56	7,90	7,82	12,30	21,17	11,75	9,25	0,74	8,44	8,46	5,67	3,02	0,79	11,62	0,30		112,79	2,49	
	JD														0,38			0,38	0,01	
	DG	0,36	0,25	0,38						1,99	1,30	1,11			0,77			6,16	0,14	
	BK	24,61	53,62	68,78	60,91	13,74	19,58	19,24	2,64	12,73	13,27	11,22	11,52	3,52	173,03	1,37		489,78	10,83	
	DB.S	47,79	118,51	43,20	19,54	4,99	3,87	4,18	1,78	1,66	5,98	6,25	5,94	5,47	106,49	0,25		375,90	8,31	
	DB.B	37,00	75,09	63,94	52,05	4,77	17,25	20,08	6,64	2,81	31,45	35,96	20,73	31,86	92,97	3,45		496,05	10,97	
	DB.C		0,39	1,85	2,33	0,22		0,35		0,67			1,89		0,21			7,91	0,17	
	KL	1,22	0,23	0,23		0,09					0,16	1,17	0,19		1,59			4,88	0,11	
	JW	2,09	2,23	5,71	1,89	0,38		0,59	0,67	0,15	0,88	1,06	0,85	0,53	8,02			25,05	0,55	
	WZ	0,32	0,53	0,16	0,58	0,12	0,55					0,09	0,16	0,10	2,15			4,76	0,11	
	JS			0,20	0,80							0,06	0,37					1,43	0,03	
	GB	0,59	1,87	0,66	2,22	0,09	1,36	2,15	0,77		1,40	1,19	0,41	0,68	10,70			24,09	0,53	
	BRZ	4,59	3,87	8,70	29,63	27,49	17,22	18,48	9,43	5,96	3,37	0,85	1,17	0,06	11,09			141,91	3,14	
	OL	0,35	2,10	1,87	2,66	5,32	6,56	7,09	0,89	2,99	2,67	5,38	2,69	1,03	0,59			42,19	0,93	
	CZM									0,49								0,49	0,01	
	AK	0,89	2,43	2,32	2,20	17,83	13,81	7,77	1,82	0,80	3,52	1,57	1,91	1,03	9,01	0,54		67,45	1,49	
	TP											0,39						0,39	0,01	
	OS				0,47	0,57	0,36	0,05				0,09				0,06			1,60	0,04
	KSZ											0,21							0,21	0,00
	LP	1,09	0,90	1,24	0,61		0,47	0,12	0,02	0,78	0,55	0,00			3,23				9,01	0,20
	ha	221.72	406.95	246.19	325.41	258.13	404.05	695.68	293.14	285.2	306.96	181.33	98.75	60.38	728.08	11.72			4523.69	100.00
		%	4,90	9,00	5,44	7,19	5,71	8,93	15,38	6,48	6,30	6,79	4,01	2,18	1,33	16,09	0,26		100,00	100,00
LMW	SO	1,57	0,26		1,54	0,36	3,46	3,36	3,22	0,48	5,01	2,81						22,07	19,23	
	MD			0,34	0,41		0,10											0,85	0,74	
	ŚW		1,49	0,49	1,71	1,78	3,11	2,72	0,11	0,44	1,58	0,68						14,11	12,30	
	BK		0,13	0,51				1,07	0,23		1,23							3,17	2,76	
	DB.S	0,46	2,38	2,17	0,16				0,22		0,58		0,65					6,62	5,77	
	DB.B	0,21	0,23								0,32							0,76	0,66	
	JW		0,23								0,09							0,32	0,28	
	WZ		0,12															0,12	0,10	
	JS										0,51							0,51	0,44	
	GB										0,09							0,09	0,08	
	BRZ		0,11	0,21	2,34	1,21	1,61	0,72	0,98	2,16		0,58						9,92	8,65	
	OL		1,39	4,08	4,68	8,99	9,15	7,98	4,84	6,69	4,70	2,74	0,07					55,31	48,20	
	OL.S								0,06									0,06	0,05	
	AK					0,36					0,24	0,06						0,66	0,58	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w lasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-20	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	TP					0,12												0,12	0,10
	LP			0,05														0,05	0,04
	ha	2,24	6,34	7,85	10,84	12,82	17,43	15,85	9,66	10,01	14,17	6,81	0,72					114,74	100,00
	%	1,95	5,53	6,84	9,45	11,17	15,19	13,81	8,42	8,72	12,35	5,94	0,63					100,00	100,00
LMB	SO					0,57	0,33	0,11	0,71									1,72	18,61
	ŚW							0,34										0,34	3,68
	BK													0,04				0,04	0,43
	DB.S													0,11				0,11	1,19
	GB													0,02				0,02	0,22
	BRZ		0,18			0,57		0,50	0,71									1,96	21,21
	BRZ.O						0,25	0,33										0,58	6,28
	OL					1,71	0,42	2,30						0,04				4,47	48,38
	ha		0,18			2,85	1	3,58	1,42					0,21				9,24	100,00
	%		1,95			30,84	10,82	38,74	15,37					2,27				100,00	100,00
LŚW	SO		0,93	0,97	2,23	6,70	13,36	15,77	8,79	2,61	11,33	8,89	7,72	2,34	26,29			107,93	17,33
	MD		4,24	4,16	2,77	1,63	0,81	0,60										14,21	2,28
	ŚW		0,27	0,53	0,75	0,91	0,05	0,29	0,63		1,02	0,63	0,21	1,48	0,15			6,92	1,11
	DG		0,19						0,38		2,69		0,07					3,33	0,53
	BK	0,48	21,90	44,19	31,36	2,00	0,67	6,06	1,95	2,77	16,27	6,37	13,58	11,04	64,82	2,28		225,74	36,25
	DB.S		12,47	5,32	8,12	0,99	0,22	0,94	0,60	0,62	0,34	6,82	3,74	7,12	10,01			57,31	9,20
	DB.B	7,00	26,31	10,19	8,20	0,35	0,92	1,72			13,34	13,33	19,63	18,89	22,43	0,35		142,66	22,91
	DB.C				1,73						0,59				0,86			3,18	0,51
	KL						0,06	0,49				0,71	0,30	0,40	0,18			2,14	0,34
	JW		0,28		0,44	2,07	0,14	0,68			0,15		0,35		1,34			5,45	0,88
	WZ		0,84	0,44	0,11						0,04	0,14	0,25		0,28			2,10	0,34
	JS												1,42					1,42	0,23
	GB		0,91	0,78	0,78		2,61	0,76	0,94	1,10	1,22	0,92	1,90	3,86	2,20			17,98	2,89
	BRZ		1,19	1,09	0,77	2,52	2,10	1,66	0,74	0,99	0,23		0,33		2,47			14,09	2,26
	OL		0,07		0,60		0,55	0,21	1,59	2,21	0,09	2,30	2,34	0,97				10,93	1,75
	AK		0,36	0,44	0,30	0,44	0,22	0,84				1,22	0,41	0,18	0,10			4,51	0,72
	TP										0,09							0,09	0,01
	OS					0,13		0,20						0,07				0,40	0,06
	KSZ														0,05			0,05	0,01
	LP		0,65					0,13		0,19		0,65	0,34	0,40				2,36	0,38
	ha	7,48	70,61	68,11	58,16	17,74	21,71	30,35	15,62	10,49	47,4	41,98	52,59	46,75	131,18	2,63		622,8	100,00
	%	1,20	11,34	10,94	9,34	2,85	3,49	4,87	2,51	1,68	7,61	6,74	8,44	7,51	21,06	0,42		100,00	100,00
LW	SO						2,06	0,37	1,02		0,08	0,37			0,20			4,10	4,04
	MD			0,30	0,22										0,14			0,66	0,65
	ŚW			0,25	0,56		3,15	0,30		0,08					0,26			4,60	4,53
	BK		0,19				0,30		0,74		0,48							1,71	1,68
	DB.S	1,03	1,14	1,39	0,22		0,75	0,47	1,20	0,43	0,48				1,25			8,36	8,24
	DB.B		0,44												0,38			0,82	0,81
	JW		0,29									0,22			0,11			0,62	0,61
	WZ	0,11			0,05							0,22						0,38	0,37
	JS			0,15														0,15	0,15
	GB		0,15		0,14		0,11	0,08	0,17		0,24	0,39						1,28	1,26

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w lasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-20	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	BRZ				0,05		1,76	0,08	0,91	0,23		0,28			0,57			3,88	3,82
	OL		3,20	3,31	5,38	8,25	10,60	8,56	11,43	8,62	2,80	11,77			0,24			74,16	73,06
	AK									0,07	0,08							0,15	0,15
	TP									0,41								0,41	0,40
	OS									0,23								0,23	0,23
	LP																		0,00
	ha	1,14	5,41	5,4	6,62	8,25	18,73	9,86	15,47	10,07	4,16	13,25			3,15			101,51	100,00
OL	%	1,12	5,33	5,32	6,52	8,13	18,45	9,71	15,24	9,92	4,10	13,05			3,10			100,00	100,00
	SO		1,46		0,95	2,04	1,12	1,03	1,19	3,14	0,43	0,92						12,28	4,35
	ŚW			0,07	1,22	0,48	1,90	0,25			0,03							3,95	1,40
	BK										0,11							0,11	0,04
	DB.S				0,07	0,33		0,08		0,10	0,33							0,91	0,32
	DB.B										0,28							0,28	0,10
	JW																		0,00
	WZ									0,28								0,28	0,10
	GB								0,04		0,30							0,34	0,12
	BRZ		0,59	5,01	0,87	1,63	0,55	1,58	0,90	1,46	0,76	0,28						13,63	4,83
	BRZ.O						0,75											0,75	0,27
	OL		0,46	16,48	25,68	38,82	28,59	57,12	20,28	28,82	13,75	19,22						249,22	88,24
	OL.S					0,11												0,11	0,04
	AK					0,40						0,11						0,51	0,18
	WB									0,07								0,07	0,02
	ha		2,51	21,56	28,79	43,81	32,91	60,06	22,41	33,87	15,99	20,53						282,44	100,00
	%		0,89	7,63	10,19	15,51	11,65	21,26	7,93	11,99	5,66	7,27						100,00	100,00
OLJ	SO							0,21										0,21	0,49
	ŚW											0,45						0,45	1,04
	BK									0,08			0,09					0,17	0,39
	DB.S									0,05	0,09							0,14	0,32
	DB.B												0,09					0,09	0,21
	GB									0,03			0,09					0,12	0,28
	BRZ							0,21	0,30									0,51	1,18
	OL						11,41	5,48	11,44	6,57	1,88	4,06	0,61					41,45	96,08
	ha						11,41	5,9	11,74	6,73	1,97	4,51	0,88					43,14	100,00
	%						26,45	13,68	27,21	15,60	4,57	10,45	2,04					100,00	100,00
OLJ	SO																		
Łącznie	SO	995.93	1227.10	583.74	953.37	1125.59	1521.32	3228.42	1263.66	1368.49	1355.20	385.41	115.74	22.26	863.93	35.59		15045.75	73.95
	SO.WE			0.33														0.33	0.00
	MD	20.54	130.07	98.71	152.10	39.75	6.90	10.25		1.36	0.30			0.16	1.30			461.44	2.27
	ŚW	6.55	15.40	21.76	28.16	30.71	26.31	15.15	1.66	12.04	14.39	7.43	3.67	2.27	19.96	0.30		205.76	1.01
	JD														0.38			0.38	0.00
	DG	0.36	0.44	1.14					0.38	2.30	3.99	1.11	0.07		0.77			10.56	0.05
	BK	73.11	158.39	220.19	112.70	22.88	24.71	33.46	5.56	16.04	32.18	20.21	26.23	14.75	446.93	6.75		1214.09	5.97
	DB.S	67.09	206.43	95.12	33.11	6.99	4.99	7.05	3.80	2.86	7.86	13.74	10.70	13.33	139.03	0.25		612.35	3.01
	DB.B	195.59	376.50	218.99	102.77	7.59	22.37	23.78	10.20	3.61	49.02	50.82	42.22	50.80	297.28	4.57		1456.11	7.16
	DB.C	0.25	1.89	9.60	7.95	0.22		0.35		0.67	0.59		1.89		2.52			25.93	0.13
	KL	1.85	0.99	0.90	0.11	0.09	0.06	0.49			0.16	2.01	0.65	0.40	2.90			10.61	0.05

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w lasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-20	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	JW	2.95	4.62	6.40	2.38	2.45	0.14	1.27	0.67	0.15	1.74	1.28	1.20	0.53	12.10			37.88	0,19
	WZ	0.66	2.06	0.60	0.74	0.12	0.55			0.28	0.04	0.59	0.41	0.10	2.61			8.76	0,04
	JS			0.35	0.80						0.51	0.34	1.79					3.79	0,02
	GB	0.65	4.37	1.44	3.73	0.09	4.08	2.99	1.92	1.13	3.25	2.50	2.40	4.56	16.74			49.85	0,25
	BRZ	101.88	72.67	58.80	91.98	69.06	39.14	40.96	28.25	15.62	6.72	2.74	1.94	0.22	25.63			555.61	2,73
	BRZ.O						1.00	0.35	0.11									1.46	0,01
	OL	0.35	7.37	25.97	41.03	64.96	67.95	89.76	50.47	55.90	26.14	46.23	6.09	2.35	0.89			485.46	2,39
	OL.S					0.11	0.66		0.06	0.44								1.27	0,01
	CZM						0.10			0.49								0.59	0,00
	AK	1.12	5.41	5.25	7.11	31.49	29.03	18.23	4.06	4.73	5.46	2.96	2.46	1.21	13.48	0.54		132.54	0,65
	TP					0.12				0.41	0.09	0.39						1.01	0,00
	OS		0.09		0.56	0.70	0.56	0.25		0.23	0.09			0.07	0.06			2.61	0,01
	WB									0.07								0.07	0,00
	KSZ											0.21			0.05			0.26	0,00
LP		2.42	2.84	1.49	0.87		0.47	0.25	0.02	0.97	0.55	0.65	0.34	0.40	11.00			22.27	0,11
Ogółem		1471.30	2216.64	1350.78	1539.47	1402.92	1750.34	3473.01	1370.82	1487.79	1508.28	538.62	217.80	113.41	1857.56	48.00		20346.74	100.00
		7,23	10,89	6,64	7,57	6,90	8,60	17,07	6,74	7,31	7,41	2,65	1,07	0,56	9,13	0,24		100,00	100,00

Powierzchnia ewidencyjna lasów: 211933425 m²

IUL. m. Tabela IVb. Miąższościowa tabela klas wieku według gatunków i wieków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w lasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-20	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BŚW	SO	15	6795	38000	79375	104995	175500	367840	167740	187820	113360	41430			2810			1285680	98,02
	MD		1180	4590	2715	45												8530	0,65
	ŚW			205	230	215	150			90								890	0,07
	BK		70	305	35				40									450	0,03
	DB.S			290					10									300	0,02
	DB.B		310	1120	150				40									1620	0,12
	DB.C			265			20											285	0,02
	JW							10										10	0,00
	BRZ		1015	2780	3315	1685	735	1205	1225	80		90			30			12160	0,93
	OL.S						145			295								440	0,03
	AK		10			145	330	150	30		660							1325	0,10
m3	15	9380	47555	85965	107270	176700	369085	169055	188945	113360	41520			2840			1311690	100,00	
%	0,00	0,72	3,63	6,55	8,18	13,47	28,14	12,89	14,40	8,64	3,17			0,22			100,00	100,00	
BMŚW	SO	35	11485	37520	125750	187185	270965	617280	260590	301920	348195	64160	27015	1655	278415	10220		2542390	94,04
	SO.WE			40														40	0,00
	MD	65	3115	8045	22875	4050	280	755		265								39450	1,46
	ŚW	30	65	1055	2370	1875	2365	710	105	1480	1690	425	435		1010			13615	0,50
	DG			90						150								240	0,01
	BK	280	510	2210	1425	1725	1325	4630	270	460	2270	845	350	30	3700			20030	0,74
	DB.S	130	2955	2335	650	165	45	775		10	100	255	145	280	75			7920	0,29
	DB.B	570	3485	4785	3685	790	1250	1205	1440	405	1715	500	605	15	1300			21750	0,80
	DB.C	15	10	375	420		15	0		30					50			915	0,03
	KL			20	10							20	45		10			105	0,00
	JW	15	35	65	10		55	170		45	270				105			770	0,03
	WZ	10										75						85	0,00
	JS											145						145	0,01
	GB		15		30			10			15	10			55			135	0,00
	BRZ	130	975	2950	7900	6980	4250	5070	4540	1635	830	140	185	55	4030			39670	1,47
	BRZ.O								45									45	0,00
	OL		15	130	245	265	210	305			120	405	185	110	45			2035	0,08
	CZM						25											25	0,00
	AK		60	330	775	2890	3890	2605	490	950	600	10	45		1405			14050	0,52
	OS				30		55											85	0,00
	LP			35	25										5			65	0,00
	m3	1280	22725	59985	166200	205925	284730	633515	267480	307350	355805	66990	29010	2145	290205	10220		2703565	100,00
	%	0,05	0,84	2,22	6,15	7,62	10,53	23,43	9,89	11,37	13,16	2,48	1,07	0,08	10,73	0,38		100,00	100,00
BMW	SO							2190	280									2470	88,06
	ŚW							55		50								105	3,74
	BRZ					25												25	0,89
	OL					205												205	7,31
	m3					230		2245		330								2805	100,00
%					8,20		80,04		11,76								100,00	100,00	
BMB	SO			90	1220	225		20										1555	53,34
	ŚW				20			5										25	0,86
	BRZ			230	930													1160	39,79

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w lasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-20	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miażdżość w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	BRZ.O							10										10	0,34
	OL				165													165	5,66
	m3			320	2335	225		35										2915	100,00
	%			10,98	80,10	7,72		1,20										100,00	100,00
LMŚW	SO		2290	2505	24060	47540	125195	238070	120135	113645	109570	49545	22810	6265	177770	2075		1041475	75,51
	MD		2030	2380	12015	7565	2180	3120		415	110			55	110			29980	2,17
	ŚW		265	575	2590	6525	4725	4095	445	4895	3945	2935	1325	295	3100	120		35835	2,60
	DG	35								955	810	895			795			3490	0,25
	BK	165	625	2620	4630	2495	5800	7835	1945	6790	6095	5255	4085	1980	15610	100		66030	4,79
	DB.S	465	4100	3115	2430	1075	1130	1210	610	920	2105	2400	2160	2015	1740			25475	1,85
	DB.B	170	1490	2975	6110	920	4865	7170	3360	1260	12445	15445	9955	14350	13545	1135		95195	6,90
	DB.C		45	200	360	70	5	165	65	430		10	680		60			2090	0,15
	KL			15		20				40	65	385	60		15			600	0,04
	JW			510	230	75	60	760	300	505	400	300	300	165	450			4055	0,29
	WZ			30	30	30	150					40	30	40				350	0,03
	JS			5	100							10	120					235	0,02
	GB		70	25	210	20	380	800	340	15	620	340	105	145	475			3545	0,26
	BRZ		165	1225	5700	7510	5420	5550	3170	1900	1120	255	415	15	5020			37465	2,72
	OL		340	365	800	1610	2320	2825	375	1150	1235	1445	1025	400	315			14205	1,03
	CZM									110								110	0,01
	AK		90	200	340	4250	3935	2310	625	305	1185	485	445	330	2915	140		17555	1,27
	TP											165						165	0,01
	OS				150	170	110	15			30				20			495	0,04
	KSZ											55						55	0,00
	LP		20	75	120		50	40	5	240	250	0			10			810	0,06
	m3	835	11530	16820	59875	79875	156325	273965	131375	133575	139985	79965	43515	26055	221950	3570		1379215	100,00
	%	0,06	0,84	1,22	4,34	5,79	11,33	19,86	9,53	9,68	10,15	5,80	3,16	1,89	16,09	0,26		100,00	100,00
LMW	SO				405	95	1350	1200	1560	90	2645	980						8325	22,32
	MD			35	120		40											195	0,52
	ŚW			50	450	700	1240	990	30	140	630	415						4645	12,45
	BK			10				210	110		485							815	2,18
	DB.S			150	25			5	70		175		215					640	1,72
	DB.B		5								135							140	0,38
	JW		10								30							40	0,11
	JS										160							160	0,43
	GB										25							25	0,07
	BRZ		10	35	460	255	490	235	285	555		140						2465	6,61
	OL		170	975	1370	3160	3250	2995	2270	2770	1485	1160	25					19630	52,62
	OL.S								25									25	0,07
	AK					100				60	15							175	0,47
	TP					25												25	0,07
	m3		195	1255	2830	4335	6370	5635	4350	3615	5785	2695	240					37305	100,00
	%		0,52	3,36	7,59	11,62	17,08	15,11	11,66	9,69	15,51	7,22	0,64					100,00	100,00
LMB	SO					110	70	45	295									520	22,71
	ŚW							130										130	5,68
	BK													20				20	0,87

Typ siedlis- kowy lasu	Gat- unek drze- wa	Drzewostany w lasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-20	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wy- żej						
Miaższość w m3																				%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	DB.S													60				60	2,62	
	GB													10				10	0,44	
	BRZ					110		115	265									490	21,40	
	BRZ.O						50	70										120	5,24	
	OL					330	145	450						15				940	41,05	
	m3					550	265	810	560					105				2290	100,00	
	%					24,02	11,57	35,37	24,45					4,59				100,00	100,00	
LŚW	SO			70	540	2075	6335	6265	3965	1085	6205	4700	2635	1225	17285			52385	28,88	
	MD		370	560	650	560	280	205										2625	1,45	
	ŚW			50	75	305	15	100	395		630	405	95	755	105			2930	1,62	
	DG								275		2210		45					2530	1,39	
	BK		105	2100	1900	595	295	2240	850	1540	8790	3145	5095	5265	18340	825		51085	28,16	
	DB.S		110	405	555	235	40	260	255	210	180	2610	1870	3670	460			10860	5,99	
	DB.B		350	475	450	125	225	615			6860	6220	10610	9975	4750	215		40870	22,53	
	DB.C				295						175				315			785	0,43	
	KL						5	50				270	95	190				610	0,34	
	JW				30	385	55	185			40	10	140		430			1275	0,70	
	WZ										15	65	125					205	0,11	
	JS												390					390	0,22	
	GB		35	25	55		445	295	355	265	365	250	835	1135	185			4245	2,34	
	BRZ		45	160	135	265	675	575	365	340	125		135		1190			4010	2,21	
	OL		10		85		220	80	655	875	30	1035	1180	440				4610	2,54	
	AK			55	45	110	40	180				395	180	50	30			1085	0,60	
	TP										40							40	0,02	
	OS					40		50						30				120	0,07	
	KSZ														25			25	0,01	
	LP								30		40		280	165	190			705	0,39	
	m3		1025	3900	4815	4695	8630	11130	7115	4355	25665	19385	23595	22925	43115	1040		181390	100,00	
	%		0,57	2,15	2,65	2,59	4,76	6,14	3,92	2,40	14,15	10,69	13,01	12,64	23,77	0,57		100,00	100,00	
LW	SO						690	120	490		25	135			115			1575	4,14	
	MD			100	95										60			255	0,67	
	ŚW			25	70		1310	115		60					35			1615	4,25	
	BK						70		315		225							610	1,61	
	DB.S		20	35	95		215	170	565	170	235							1505	3,96	
	DB.B		35															35	0,09	
	JW		15									90						105	0,28	
	WZ				0							80						80	0,21	
	JS			30														30	0,08	
	GB				15		15	30	85		100	125						370	0,97	
	BRZ				0		520	25	325	80		100			220			1270	3,34	
	OL		290	670	1965	2690	4535	3365	5665	4100	1455	5435			85			30255	79,62	
	AK									20	20							40	0,11	
	TP									190								190	0,50	
	OS									65								65	0,17	
	m3		360	860	2240	2690	7355	3825	7445	4685	2060	5965			515			38000	100,00	
	%		0,95	2,26	5,89	7,08	19,36	10,07	19,59	12,33	5,42	15,70			1,36			100,00	100,00	

Typ siedlis- kowy lasu	Gat- unek drze- wa	Drzewostany w lasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-20	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wy- żej					
		Miaższość w m3																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
OL	SO		75		200	705	375	340	445	1250	125	315						3830	3,86
	ŚW			10	240	200	735	145			10							1340	1,35
	BK										50							50	0,05
	DB.S				15	80		25		30	170							320	0,32
	DB.B										110							110	0,11
	JW											15						15	0,02
	WZ									105								105	0,11
	GB							15		140								155	0,16
	BRZ		40	1105	170	440	165	315	275	480	195	95						3280	3,31
	BRZ.O						175											175	0,18
	OL		55	4195	6380	12155	10340	21735	7935	12030	5750	8980						89555	90,36
	OL.S					30												30	0,03
	AK					85						30						115	0,12
	WB									30								30	0,03
m3		170	5310	7005	13695	11790	22560	8670	13925	6550	9435						99110	100,00	
%		0,17	5,36	7,07	13,82	11,90	22,76	8,75	14,05	6,61	9,52						100,00	100,00	
OLJ	SO							75										75	0,44
	ŚW											130						130	0,77
	BK									40			60					100	0,59
	DB.S									30	65							95	0,56
	DB.B												60					60	0,35
	GB												50					60	0,35
	BRZ							75	65									140	0,82
	OL						4670	2270	3885	2315	1075	1690	405					16310	96,11
	m3						4670	2420	3950	2395	1140	1820	575					16970	100,00
%						27,52	14,26	23,28	14,11	6,72	10,72	3,39					100,00	100,00	
Łącznie	SO	50	20645	78185	231550	342930	580480	1233445	555220	606090	580125	161265	52460	9145	476395	12295		4940280	85,54
	SO.WE			40														40	0,00
	MD	65	6695	15710	38470	12220	2780	4080		680	110			55	170			81035	1,40
	ŚW	30	330	1970	6045	9820	10540	6345	975	6715	6905	4310	1855	1050	4250	120		61260	1,06
	DG	35		90					275	1105	3020	895	45		795			6260	0,11
	BK	445	1310	7245	7990	4815	7490	14915	3530	8830	17915	9245	9590	7295	37650	925		139190	2,41
	DB.S	595	7185	6330	3770	1555	1430	2445	1510	1370	3030	5265	4390	6025	2275			47175	0,82
	DB.B	740	5675	9355	10395	1835	6340	8990	4840	1665	21265	22165	21230	24340	19595	1350		159780	2,77
	DB.C	15	55	840	1075	70	40	165	65	460	175	10	680		425			4075	0,07
	KL			35	10	20	5	50		40	65	675	200	190	25			1315	0,02
	JW	15	60	575	270	460	170	1125	300	550	740	415	440	165	985			6270	0,11
	WZ	10		30	30	30	150			105	15	260	155	40				825	0,01
	JS			35	100						160	155	510					960	0,02
	GB		120	50	310	20	840	1135	795	290	1265	725	990	1290	715			8545	0,15
	BRZ	130	2250	8485	18610	17270	12255	13165	10515	5070	2270	820	735	70	10490			102135	1,77
	BRZ.O						225	80	45									350	0,01
	OL		880	6335	11010	20415	25690	34025	20785	23240	11150	20150	2820	965	445			177910	3,08
	OL.S					30	145		25	295								495	0,01
	CZM						25			110								135	0,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w lasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-20	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miażdżość w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	AK		160	585	1305	7765	8015	5125	1115	1995	1820	920	670	380	4350	140		34345	0,59
	TP					25				190	40	165						420	0,01
	OS				180	210	165	65		65	30			30	20			765	0,01
	WB									30								30	0,00
	KSZ											55			25			80	0,00
	LP		20	110	145		50	70	5	280	250	280	165	190	15			1580	0,03
Ogółem		2130	45385	136005	331265	419490	656835	1325225	600000	659175	650350	227775	96935	51230	558625	14830		5775255	100,00
		0,04	0,79	2,35	5,74	7,26	11,37	22,95	10,39	11,41	11,26	3,94	1,68	0,89	9,67	0,26		100,00	100,00

IUL. n. Tabela V. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem			
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				pow. za-les.			
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
1	2	3	Powierzchnia w ha / miąższość w m3																17	18	19	20
specjalne (S)	100	SO		13.50		15.73	17.27	20.61	60.46	39.83	32.44	90.37	84.71	82.99	14.62	8.17				480.70		
				1339		3552	5898	8911	25880	18680	16478	41784	37642	36575	7105	3325				207169		
	100	MD		0.89		2.03														2.92		
				172		560														732		
	80	ŚW				0.45	2.09	1.96	4.40			0.43	1.15	1.02						11.50		
						95	741	750	1775			250	515	220						4346		
	80	DG										0.89								0.89		
												498								498		
	100	BK			4.45	2.62	2.24		4.46	0.73	3.08	6.36	7.29	13.92	12.99					58.14		
					833	516	485		1800	394	1726	3134	2700	4876	6167					22631		
	140	DB.S		6.52	6.94	0.72		0.47		1.65	3.34	4.37	4.25	4.81	13.60					46.67		
				665	903	185		110		820	1140	1540	1785	2070	5710					14928		
	140	DB.B			2.21	0.53						5.57	1.93	4.01	40.27	6.31				60.83		
					122	90						2542	525	1635	18725	1985				25624		
	80	KL											0.53							0.53		
													230							230		
	100	JS										0.57		2.26						2.83		
												175		595						770		
	80	GB								1.56	0.66	1.01								3.23		
										540	260	260								1060		
	80	BRZ		0.39	9.02	7.91	6.34	1.76	7.98	2.41	1.58									37.39		
				15	2069	1456	1437	495	2690	740	225									9127		
	80	OL		2.63	25.02	37.72	68.98	65.76	82.83	52.12	56.11	30.16	48.30	5.37						475.00		
				552	6324	10622	22253	24932	31745	21273	22671	12524	20784	2455						176135		
	40	OL.S						0.66												0.66		
								145												145		
60	AK						2.59				1.07	1.99	2.82						8.47			
							655				300	630	850						2435			
80	LP							0.30				1.93	0.69						2.92			
							90					865	355						1310			
Ra- zem			23.93	47.64	67.71	96.92	93.81	161.99	97.40	97.56	139.79	152.08	117.89	81.48	14.48				1192.68			
			2743	10251	17076	30814	35998	64520	42167	42500	62747	65676	49631	37707	5310				467140			
lasów oddziaływania społecznego (OS)	100	SO						0.97	4.67	3.69		14.02	3.68	24.16	1.42	15.82			68.43			
								190	1955	1530		6675	1510	11280	550	8840			32530			
	100	BK											1.43						1.43			
													520						520			
	140	DB.S												0.92	7.28				8.20			
														455	3140				3595			
	140	DB.B												1.74	1.06				2.80			
														905	580				1485			
80	OL									0.63	0.66							1.29				
										330	360							690				
Ra- zem							0.97	4.67	3.69	0.63	14.68	5.11	26.82	9.76	15.82			82.15				
							190	1955	1530	330	7035	2030	12640	4270	8840			38820				
	100	SO	493.36	634.21	387.83	401.80	396.59	509.55	1033.12	403.87	454.10	336.22	118.47	2.16					5171.28			

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				pow. za-les.
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
zrębowe (Z)			8830	21950	54073	87573	107103	177308	365816	165962	191635	129140	44920	690					1355000
	100	MD		2.72	2.69														5.41
				130	266														396
	80	ŚW			0.48			0.38											0.86
					61			150											211
	100	BK	0.26	0.35															0.61
			0	1															1
	140	DB.B		0.36	3.66	2.29													6.31
				0	220	232													452
	100	DB.C			2.34														2.34
przerębowo-zrębowe (P-Z)					170														170
	80	BRZ	5.87	3.55	2.78	4.26	4.01												20.47
			0	69	312	695	560												1636
	Ra- zem		499.49	641.19	399.78	408.35	400.60	509.93	1033.12	403.87	454.10	336.22	118.47	2.16					5207.28
			8830	22150	55102	88500	107663	177458	365816	165962	191635	129140	44920	690					1357866
	100	SO	901.20	1125.04	409.97	676.91	780.10	1066.54	2106.20	782.39	846.36	924.50	192.07	21.79	6.17	1398.93	41.59		11279.76
			17831	51761	57818	171607	251571	422114	834958	353469	389453	409030	84262	10075	2320	437229	12600		3506098
	100	MD	1.30	22.25	14.95	100.91	25.43	2.95			1.27								169.06
			4	1388	2152	25338	7515	1165			655								38217
	80	ŚW		2.75	2.98	9.75	15.61	7.28	2.46					1.94		4.05			46.82
				123	522	2350	4582	2358	1005					745		1512			13197
	80	DG									3.07	3.81	1.11			0.91			8.90
											1575	2920	895			475			5865
	100	BK	13.21	66.59	162.38	104.01	21.20	13.45	12.62	2.08	4.32	21.69	4.86	0.98		63.61	2.63		493.63
			396	3607	10852	9381	4922	2860	3788	825	1854	11925	2195	435		18486	1040		72566
	140	DB.S	15.30	141.43	116.89	20.71	0.95	0.36	5.63	0.56		2.22	5.98	2.75		1.16			313.94
			302	5249	11171	2801	255	150	1715	210		735	2321	820		345			26074
	140	DB.B	32.26	184.93	179.99	97.73	0.62	3.23	15.22	9.06		50.44	49.99	40.28	11.16	54.68	3.78		733.37
			398	7248	12774	11007	115	796	5330	4424		22230	22550	20485	5230	13851	1190		127628
	100	DB.C		1.18	4.22	5.26													10.66
				43	141	820													1004
	80	KL		0.46						1.26				1.06					2.78
				0						185				265					450
	80	JW		0.56	3.57	0.93	4.59				0.10								9.75
				16	489	100	1082				15								1702
	100	JS			0.34	0.71													1.05
					5	155													160
	80	GB			0.65	2.21				0.75									3.61
					25	214				180									419
	80	BRZ	8.54	1.14	7.42	31.17	27.71	16.92	10.11	0.29						27.27			130.57
			157	98	1121	5465	6980	5486	2315	55						4684			26361
	80	OL		3.02		7.64	1.71	5.11	4.94		2.69								25.11
				440		2392	390	2444	1695		1355								8716
	60	AK		1.50		1.87	24.06	18.11	8.21	2.01		1.16	0.04			22.16			79.12
				49		315	5897	4535	1945	435		425	15			3555			17171
	OS					0.48												0.48	

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				pow. za-les.
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
odbudowy lasów niestabilnych (N)							191												191
	80	LP				0.88		0.67			0.63								2.18
						210		75			160								445
	Ra-		971.81	1550.85	903.36	1060.69	902.46	1134.62	2167.40	796.49	858.34	1003.82	255.11	67.74	17.33	1572.77	48.00		13310.79
	zem		19088	70022	97070	232155	283500	441983	853116	359433	395052	447265	112503	32560	7550	480137	14830		3846264
	100	SO		0.67				8.74	104.02	69.37	73.27	12.49	7.85	3.19	1.70	250.53			531.83
				13				2735	39955	31220	28360	4145	2795	1485	725	64155			175588
	80	ŚW				1.96	2.94	2.27			3.08	1.28							11.53
						507	985	940			1405	790							4627
	140	DB.S													0.50				0.50
															100				100
	140	DB.B													2.64				2.64
															1005				1005
	80	BRZ				0.76					0.81					1.85			3.42
						128					100					275			503
	80	OL							1.81										1.81
									300										300
	60	AK														2.11			2.11
															320				320
	Ra-			0.67		2.72	2.94	11.01	105.83	69.37	77.16	13.77	7.85	3.19	4.84	254.49			553.84
	zem			13		635	985	3675	40255	31220	29865	4935	2795	1485	1830	64750			182443
Razem gospodarstwa			1471.30	2192.04	1303.14	1469.04	1303.06	1644.55	3200.52	1200.36	1312.44	1340.04	373.58	69.90	17.33	1572.77	48.00		18518.07
(Z, P-Z, P)			27918	93047	161087	337560	422388	658961	1325607	600235	659347	650805	227833	96935	51230	559037	14830		5886820
Łącznie			1471.30	2216.64	1350.78	1539.47	1402.92	1750.34	3473.01	1370.82	1487.79	1508.28	538.62	217.80	113.41	1857.56	48.00		20346.74
			27918	94928	162423	338366	422962	659304	1325662	600312	659382	651122	227924	97006	51357	559037	14830		5892533

IUL. o. Tabela VIa. Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących

Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
	Bieżący roczny przyrost miąższości w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO	9070	15400	8115	13895	15030	19675	38325	13880	14475	14195	3925	1260	205	17590	350		185390	88,78
MD	10	200	165	1260	325	35			15								2010	0,96
ŚW		25	25	145	255	140	60		20	15	10	10		35			740	0,35
DG									35	75	15			10			135	0,06
BK	25	330	1005	895	285	160	205	45	90	365	150	170	155	680	30		4590	2,20
DB.S	55	795	945	235	5	5	55	20	30	50	85	60	150	5			2495	1,19
DB.B	30	905	1255	795	5	30	180	110		670	535	470	530	500	25		6040	2,89
DB.C		0	20	55													75	0,04
KL		0					10				10						20	0,01
JW		0	25	15	55			0									95	0,05
JS			0	10						5		15					30	0,01
GB			0	20			15	5	10								50	0,02
BRZ	100	35	195	350	355	200	140	10	0					190			1575	0,75
OL		55	280	530	850	730	915	470	505	240	395	35					5005	2,40
OLS						5											5	0,00
AK		5		15	205	130	40	10		5	15	10		85			520	0,25
OS					5												5	0,00
LP				10		5	0		5		15	5					40	0,02
Razem	9290	17750	12030	18230	17375	21115	39945	14550	15185	15620	5155	2035	1040	19095	405		208820	100

Przyrost bieżący miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = $171180 \text{ m}^3/1 \text{ rok} = 1711800 \text{ m}^3/10 \text{ lat} = 82 \% \text{ całości spodziewanego przyrostu bieżącego}$

IUL. p. Tabela XV. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Czyszczenia późne (CPP)	SO	1.98	270.47	14.02										286.47
	MD		9.86	2.47										12.33
	BK		0.88	20.70										21.58
	DB.S		17.57	4.23										21.80
	DB.B		7.70	8.58	1.50									17.78
	BRZ		1.99											1.99
	Razem	1.98	308.47	50.00	1.50									361.95
Trzebieże wcześnie (TW)	SO	22.60	261.07	769.81	881.44	4.54	4.83	19.46	22.18	24.76	35.28	7.92	9.04	2062.93
	MD		8.57	15.17	64.81									88.55
	SW		0.76	2.16	7.03		0.69							10.64
	BK	0.31	11.95	106.68	90.75			0.95				3.13	1.16	214.93
	DB.S		20.37	83.83	15.17									119.37
	DB.B		31.11	129.41	89.74								1.50	251.76
	DB.C			6.56	5.26									11.82
	JW			3.02	0.71									3.73
	JS			0.34	0.71									1.05
	GB				2.21									2.21
	BRZ			10.20	32.79				1.01					44.00
	OL		1.15	1.28	6.79									9.22
	AK		0.80		0.81									1.61
	LP				0.88									0.88
	Razem	22.91	335.78	1128.46	1199.10	4.54	5.52	20.41	23.19	24.76	35.28	11.05	11.70	2822.70
Trzebieże późne (TP)	SO	1.20			191.59	1171.13	1552.67	3121.68	1163.12	950.64	69.12	24.35	2.81	8248.31
	MD				36.10	24.40	2.95			1.27				64.72
	SW				1.72	14.38	3.28	1.57						20.95
	DG									1.54	3.81			5.35
	BK		0.60	0.68	1.29	20.83	12.78	9.78	3.03	4.32	3.56	2.61		59.48
	DB.S			1.46	2.56	0.95	0.36	2.51	0.56		1.13	5.98	0.88	16.39
	DB.B					0.62	3.23	15.22	9.06		48.97	49.42	6.93	133.45
	KL							1.26						1.26
	JW					4.59								4.59
	GB							0.75						0.75
	BRZ				3.94	33.74	14.36	5.39						57.43
	OL				1.15		0.59	4.94						6.68
	AK				1.06	24.06	17.07	5.07	0.70		1.16			49.12
	OS					0.48								0.48
	LP						0.67							0.67
	Razem	1.20	0.60	2.14	239.41	1295.18	1607.96	3168.17	1176.47	957.77	127.75	82.36	10.62	8669.63
Razem trzebieże	SO	23.80	261.07	769.81	1073.03	1175.67	1557.50	3141.14	1185.30	975.40	104.40	32.27	11.85	10311.24
	MD		8.57	15.17	100.91	24.40	2.95			1.27				153.27
	SW		0.76	2.16	8.75	14.38	3.97	1.57						31.59
	DG									1.54	3.81			5.35
	BK	0.31	12.55	107.36	92.04	20.83	12.78	10.73	3.03	4.32	3.56	5.74	1.16	274.41
	DB.S		20.37	85.29	17.73	0.95	0.36	2.51	0.56		1.13	5.98	0.88	135.76
	DB.B		31.11	129.41	89.74	0.62	3.23	15.22	9.06		48.97	49.42	8.43	385.21

Rodzaj cięcia	Gatunek panu- jący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	DB.C			6.56	5.26									11.82
	KL							1.26						1.26
	JW			3.02	0.71	4.59								8.32
	JS			0.34	0.71									1.05
	GB				2.21			0.75						2.96
	BRZ			10.20	36.73	33.74	14.36	5.39	1.01					101.43
	OL		1.15	1.28	7.94		0.59	4.94						15.90
	AK		0.80		1.87	24.06	17.07	5.07	0.70		1.16			50.73
	OS					0.48								0.48
	LP				0.88		0.67							1.55
	Razem	24.11	336.38	1130.60	1438.51	1299.72	1613.48	3188.58	1199.66	982.53	163.03	93.41	22.32	11492.33
Łącznie	SO	25.78	531.54	783.83	1073.03	1175.67	1557.50	3141.14	1185.30	975.40	104.40	32.27	11.85	10597.71
	MD		18.43	17.64	100.91	24.40	2.95			1.27				165.60
	SW		0.76	2.16	8.75	14.38	3.97	1.57						31.59
	DG									1.54	3.81			5.35
	BK	0.31	13.43	128.06	92.04	20.83	12.78	10.73	3.03	4.32	3.56	5.74	1.16	295.99
	DB.S		37.94	89.52	17.73	0.95	0.36	2.51	0.56		1.13	5.98	0.88	157.56
	DB.B		38.81	137.99	91.24	0.62	3.23	15.22	9.06		48.97	49.42	8.43	402.99
	DB.C			6.56	5.26									11.82
	KL							1.26						1.26
	JW			3.02	0.71	4.59								8.32
	JS			0.34	0.71									1.05
	GB				2.21			0.75						2.96
	BRZ		1.99	10.20	36.73	33.74	14.36	5.39	1.01					103.42
	OL		1.15	1.28	7.94		0.59	4.94						15.90
	AK		0.80		1.87	24.06	17.07	5.07	0.70		1.16			50.73
	OS					0.48								0.48
	LP				0.88		0.67							1.55
	Razem	26.09	644.85	1180.60	1440.01	1299.72	1613.48	3188.58	1199.66	982.53	163.03	93.41	22.32	11854.28
Ogółem		26.09	644.85	1180.60	1440.01	1299.72	1613.48	3188.58	1199.66	982.53	163.03	93.41	22.32	11854.28

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10. leciu

IUL. q. Wzór nr 2. Wykaz obiektów selekcji nasiennej

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w ha	Rodzaj obiektu wg rejestru LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w ha	
1	2	3	4	5	6	7
268 -f	9.51	D	SO	5		
		D	SO			
		D	SO			
		D	SO			
		D	SO			
270 -c	3.77	DRZEW IN	DB.B		3.77	
298 -c	2.99	NAS GOSP	DG		2.99	
11 -n	4.87	NAS GOSP	SO		47.59	
32 -d	3.83					
43 -h	1.79					
43 -i	3.98					
151 -l	3.12					
152 -f	6.17					
29 -b	5.31					
29 -d	3.55					
126 -h	1.94					
126 -l	0.6					
195 -g	5.85					
196 -h	3.35					
223 -g	3.23					
270 -b	7.33	NAS GOSP	DB.B		7.33	
254 -f	4.98	NAS GOSP	SO		14.93	
282 -c	4.34					
293 -f	5.61					
24 -j	2.43	NAS GOSP	OL		2.43	
291 -k	6.76	NAS GOSP	BK		6.76	
235 -h	5.22	NAS GOSP	DB.B		18.98	
235 -j	3.2					
236 -b	2.51					
236 -c	0.76					
237 -a	2.84					
255 -c	2.19					
256 -c	2.26					
289 -j	2.31	NAS GOSP	SO		5.77	
289 -k	3.46					
31 -g	2.88	NAS GOSP	SO		131.65	
31 -h	2.6					
43 -a	3.35					
43 -b	2.81					
43 -g	1.11					
69 -c	2.56					
73 -d	3.58					
139 -c	2.28					
139 -d	1.44					
139A -a	3.43					
140 -g	4.31					
141 -c	4.34					
14 -a	2.69					
14 -c	6					
48 -c	1.9					
48 -d	3.9					
48 -f	4.03					
48 -h	0.99					
48 -i	4.05					
48 -j	2.3					
49 -a	4.2					
62 -j	3.17					
71 -b	4.75					
129 -g	1.88					
129 -n	3.53					
130 -b	3.67					

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w ha	Rodzaj obiektu wg rejestru LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w ha	
1	2	3	4	5	6	7
130 -c	4.91					
130 -g	4.88					
144 -g	6.92					
144 -h	2.66					
149 -a	5.91					
149 -d	6					
149 -f	1.21					
150 -d	3.73					
150 -f	3.3					
273 -c	7.04					
273 -d	3.34					
268 -f	9.51	NAS WYŁ	SO		9.51	
236 -d	11.69	NAS WYŁ	DB.B		11.69	
256 -a	15.37	NAS WYŁ	DB.B		15.37	
298 -d	10	NAS WYŁ	SO		10	
236 -a	2.52	NAS WYŁ	BRZ		2.52	
14 -i	0.86	ZR NAS	JW		0.2	
43 -j	5.77	ZR NAS	JW		0.2	
14 -i	0.86	ZR NAS	KL		0.2	
21 -m	1.54	ZR NAS	LP		0.35	
296 -d	1.4	ZR NAS	GB		0.5	
65 -j	4.62	ZR NAS	OLS		1.5	
Łączna po- wierzchnia wg obiektów	X	DRZEW IN	X	X	3.77	X
	X	NAS GOSP	X	X	238.43	X
	X	NAS WYŁ	X	X	49.09	X
	X	ZR NAS	X	X	2.95	X

IUL. r. Wzór nr 3. Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy lub odbudowy

Adres leśny	Gosp.	Powierzchnia	Miaższność na całej po- wierzchni brutto	Okres przebu- dowy	Orienta- cyjny etat m3/rok kol.4 / kol.8	Projektowanie cięcia rębne na 10 lecie				
						Rodzaj rębni	pow. -ha		miaższność m3	
							Manip.	do odn.	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2-06-88-l	P-Z	2.20	750.00	20	38	IIB	3.96		450	381
2-06-98-d	P-Z	6.55	2280.00	20	114	IIIB	6.55	2.62	912	768
Razem gosp		8.75	3030	X	152	X	10.51	2.62	1362	1149
1-01-91-a	N	1.19	515.00	10						
1-02-291-d	N	1.00	285.00	10						
1-02-297-h	N	0.78	245.00							
1-03-133-c	N	1.16	370.00							
1-04-122-d	N	0.39	165.00	10						
1-04-160-a	N	1.26	410.00	10						
2-05-2-a	N	1.44	600.00	10	60	IB	1.44	1.44	600	505
2-05-64-b	N	7.39	3030.00	20						
2-05-64-c	N	3.39	1110.00	10	111	IB	3.39	3.39	1110	925
2-05-65-j	N	4.62	2085.00	20	104	IIIB	4.62	1.85	834	696
2-05-67-f	N	1.70	680.00	10						
2-05-75-b	N	1.47	620.00	10	62	IB	1.47	1.47	620	520
2-06-80-d	N	2.38	700.00	10						
2-06-85-h	N	2.97	1240.00	10						
2-06-87-k	N	1.92	905.00	20						
2-06-89-l	N	0.35	80.00	10						
2-06-90-c	N	1.88	780.00	20						
2-06-101-h	N	0.77	250.00	10						
2-06-111-i	N	2.26	740.00	20						
2-06-117-m	N	4.24	1260.00	20						
2-06-118-i	N	1.42	545.00	10	55	IB	1.42	1.42	545	460
2-06-120-d	N	3.41	1465.00	20						
2-06-121-d	N	2.46	925.00	20						
2-06-171-a	N	14.46	8315.00	10	832	IB	7.56	7.56	4127	3444
2-06-173-a	N	1.12	370.00							
2-06-189-f	N	3.81	1330.00	20						

Adres leśny	Gosp.	Powierzchnia	Miaższość na całej powierzchni brutto	Okres przebudowy	Orientacyjny etat m3/rok kol.4 / kol.8	Projektowanie cięcia ręczne na 10 lecie				
						Rodzaj rębni	pow. -ha		miaższość m3	
							Manip.	do odn.	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2-07-252-i	N	6.84	2735.00							
2-07-252-m	N	2.62	930.00	10						
3-09-8-b	N	4.42	2450.00	20	123	IIIB	4.42	1.77	1470	1230
3-09-35-i	N	4.01	1720.00	20						
3-09-38-b	N	2.75	1215.00	20	61	IIIB	2.75	1.10	729	615
3-09-38-d	N	4.61	1860.00	20	93	IIIB	4.61	1.84	1116	942
3-09-43-n	N	1.49	625.00	20	31	IIIB	1.49	0.60	375	309
3-10-92-t	N	1.65	855.00	20						
3-10-96-a	N	7.43	3280.00	20						
3-10-99-g	N	3.37	1425.00	20						
3-10-99-i	N	3.98	1810.00	20						
3-10-103-i	N	0.56	165.00	10	17	IB	0.56	0.56	165	135
3-10-199-h	N	0.76	115.00							
3-10-199-j	N	0.69	75.00	10	8	IB	0.69	0.69	75	65
3-10-265-g	N	1.00	465.00							
3-11-2-b	N	2.97	1130.00							
3-11-3-b	N	1.25	445.00	10						
3-11-118-l	N	8.45	2880.00	20	144	IIIB	8.45	3.38	1152	968
3-11-142-g	N	4.67	1775.00	20	89	IIIB	4.67	1.87	710	600
3-11-143-h	N	1.59	650.00	20	33	IIIB	1.59	0.64	260	220
3-11-154-d	N	2.89	1185.00	10	119	IB	2.89	2.89	1126	955
3-11-158-f	N	5.42	1745.00	20	87	IIIB	5.42	1.63	698	590
3-11-162-j	N	3.44	1110.00	20	56	IIIB	3.44	1.03	444	370
3-12-180-h	N	1.82	500.00	20	25	IIB	1.82	1.82	250	210
3-12-182-a	N	0.71	155.00							
3-12-182-d	N	0.74	200.00							
3-12-185-c	N	0.96	285.00	10						
3-12-185-d	N	1.55	455.00	10						
3-12-193-l	N	2.63	985.00	10						
3-12-214-i	N	2.09	870.00	10						
3-12-245-d	N	1.66	625.00	20						
3-12-249-w	N	0.68	215.00	20						
Razem gosp		158.94	63955	X	2110	X	62.70	36.95	16406	13759
Razem A		167.69	66985	X	2262	X	73.21	39.57	17768	14908
1-04-100 -g	Z	2.49	970.00		X					
Razem gosp		2.49	970	X		X				
1-01-62-h	P-Z	5.45	2630.00		X					
2-05-30-f	P-Z	0.86	325.00		X					
2-05-75-i	P-Z	0.99	205.00		X					
2-08-139A-k	P-Z	1.40	555.00		X					
3-10-80-o	P-Z	2.58	415.00		X					
3-10-102-f	P-Z	2.56	825.00		X					
3-10-102-f	P-Z	2.56	825.00		X					
3-10-107-o	P-Z	2.75	890.00		X					
3-10-111-f	P-Z	2.19	705.00		X					
3-10-198-d	P-Z	5.12	1575.00		X					
3-10-198-g	P-Z	0.51	150.00		X					
3-10-198-j	P-Z	2.91	970.00		X					
3-12-181-a	P-Z	0.58	140.00		X					
3-12-183-a	P-Z	5.07	2090.00		X					
3-12-183-b	P-Z	1.83	535.00		X					
Razem gosp		37.36	12835	X		X				
Razem B		39.85	13805	X		X				
1-01-19-f	P-Z	2.42	770.00		X					
1-01-20-b	P-Z	3.65	985.00		X					
1-01-22-d	P-Z	2.72	950.00		X					
1-01-22-g	P-Z	1.77	660.00		X					
1-02-261-d	P-Z	2.76	1120.00		X					
1-02-261-o	P-Z	1.32	415.00		X					
1-02-262-d	P-Z	2.10	820.00		X					
1-02-267-d	P-Z	0.78	275.00		X					
1-02-267-i	P-Z	1.09	365.00		X					
1-02-268-d	P-Z	0.52	75.00		X					
1-02-268-j	P-Z	1.32	330.00		X					

Adres leśny	Gosp.	Powierzchnia	Miąższość na całej powierzchni brutto	Okres przebudowy	Orientacyjny etat m3/rok	Projektowanie cięcia ręczne na 10 lecie				
						Rodzaj rębni	pow. -ha		miąższość m3	
					kol.4 / kol.8		Manip.	do odn.	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1-02-268-m	P-Z	1.25	405.00		X					
1-02-269-k	P-Z	0.98	340.00		X					
1-02-269-l	P-Z	0.89	285.00		X					
1-02-270-o	P-Z	1.41	515.00		X					
1-02-270-r	P-Z	0.52	80.00		X					
1-02-281-g	P-Z	1.30	740.00		X					
1-02-290-o	P-Z	0.10	35.00		X					
1-02-305-j	P-Z	2.09	845.00		X					
1-02-307-b	P-Z	1.36	565.00		X					
1-02-308-f	P-Z	1.51	505.00		X					
1-03-130-h	P-Z	0.83	270.00		X					
1-03-184-k	P-Z	4.44	1665.00		X					
1-03-184-n	P-Z	1.62	650.00		X					
1-03-195-g	P-Z	1.04	310.00		X					
1-03-196-g	P-Z	3.11	1230.00		X					
1-03-223-a	P-Z	0.37	120.00		X					
1-03-223-d	P-Z	1.70	515.00		X					
1-03-223-t	P-Z	0.82	85.00		X					
1-03-224-n	P-Z	1.14	375.00		X					
1-03-252-a	P-Z	1.13	345.00		X					
1-04-107-s	P-Z	2.33	865.00		X					
1-04-136-c	P-Z	2.77	1095.00		X					
1-04-140-a	P-Z	1.80	475.00		X					
1-04-141-a	P-Z	3.46	1200.00		X					
1-04-188-d	P-Z	2.06	725.00		X					
2-05-1-f	P-Z	2.55	870.00		X					
2-05-26-f	P-Z	3.56	1300.00		X					
2-05-36-h	P-Z	2.74	845.00		X					
2-05-62-f	P-Z	0.89	240.00		X					
2-05-64-a	P-Z	2.69	925.00		X					
2-06-76-a	P-Z	2.01	765.00		X					
2-06-76-b	P-Z	0.91	280.00		X					
2-06-83-b	P-Z	1.33	455.00		X					
2-06-86-l	P-Z	1.04	365.00		X					
2-06-92-b	P-Z	3.30	1320.00		X					
2-06-94-c	P-Z	3.14	800.00		X					
2-06-105-j	P-Z	6.10	2005.00		X					
2-06-112-g	P-Z	2.17	785.00		X					
2-06-119-i	P-Z	1.83	555.00		X					
2-06-146-p	P-Z	1.71	580.00		X					
2-06-157-y	P-Z	1.70	595.00		X					
2-06-158-h	P-Z	0.77	255.00		X					
2-06-158-i	P-Z	2.99	1080.00		X					
2-06-168-c	P-Z	2.68	865.00		X					
2-06-168-h	P-Z	1.54	480.00		X					
2-06-168-j	P-Z	0.74	225.00		X					
2-06-169-h	P-Z	1.63	510.00		X					
2-06-169-l	P-Z	1.67	490.00		X					
2-06-170-b	P-Z	1.79	735.00		X					
2-06-170-c	P-Z	1.23	565.00		X					
2-06-171-g	P-Z	1.18	390.00		X					
2-06-189-b	P-Z	0.93	255.00		X					
2-06-189-d	P-Z	9.40	3485.00		X					
2-06-190-c	P-Z	16.83	6565.00		X					
2-07-196-h	P-Z	4.79	1975.00		X					
2-07-199-a	P-Z	7.55	2425.00		X					
2-07-238-k	P-Z	1.82	525.00		X					
2-07-239-m	P-Z	5.04	2040.00		X					
2-07-257-a	P-Z	10.37	3910.00		X					
2-07-259-j	P-Z	0.46	190.00		X					
2-07-266-c	P-Z	1.53	460.00		X					
2-07-266-j	P-Z	1.09	350.00		X					
2-07-266-n	P-Z	1.13	465.00		X					
2-07-266-o	P-Z	1.39	540.00		X					
2-07-279-k	P-Z	1.68	705.00		X					
2-07-292-m	P-Z	1.62	790.00		X					
2-07-293-l	P-Z	1.54	660.00		X					

Adres leśny	Gosp.	Powierzchnia	Miąższość na całej powierzchni brutto	Okres przebudowy	Orientacyjny etat m3/rok kol.4 / kol.8	Projektowanie cięcia rębne na 10 lecie				
						Rodzaj rębni	pow. -ha		miąższość m3	
							Manip.	do odn.	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2-08-127-b	P-Z	1.02	345.00		X					
2-08-127-f	P-Z	1.15	300.00		X					
2-08-135-f	P-Z	1.58	460.00		X					
2-08-138-g	P-Z	2.15	745.00		X					
2-08-147-n	P-Z	1.78	505.00		X					
2-08-155-j	P-Z	0.83	300.00		X					
2-08-160-a	P-Z	0.91	195.00		X					
2-08-160-b	P-Z	0.94	380.00		X					
2-08-179-f	P-Z	1.43	565.00		X					
2-08-203-a	P-Z	0.36	125.00		X					
2-08-240-b	P-Z	2.54	575.00		X					
3-09-15-f	P-Z	11.81	4665.00		X					
3-09-18-d	P-Z	0.51	185.00		X					
3-09-25-g	P-Z	2.86	1020.00		X					
3-09-28-h	P-Z	4.59	1950.00		X					
3-09-39-m	P-Z	0.92	410.00		X					
3-09-43-c	P-Z	0.73	320.00		X					
3-09-55-a	P-Z	6.15	2575.00		X					
3-10-86-m	P-Z	3.14	915.00		X					
3-10-86-n	P-Z	2.59	715.00		X					
3-10-87-h	P-Z	1.04	325.00		X					
3-10-88-c	P-Z	2.99	1150.00		X					
3-10-91-g	P-Z	4.68	1440.00		X					
3-10-95-g	P-Z	0.86	145.00		X					
3-10-103-g	P-Z	0.58	200.00		X					
3-10-108-h	P-Z	0.94	235.00		X					
3-10-108-m	P-Z	1.02	345.00		X					
3-10-110-d	P-Z	0.99	280.00		X					
3-10-199-b	P-Z	1.14	365.00		X					
3-10-258-i	P-Z	0.78	185.00		X					
3-10-260-k	P-Z	1.57	405.00		X					
3-10-93A-c	P-Z	6.74	1015.00		X					
3-10-96A-i	P-Z	3.13	1110.00		X					
3-11-4-d	P-Z	1.67	590.00		X					
3-11-7A-c	P-Z	5.81	865.00		X					
3-11-146-c	P-Z	14.04	5615.00		X					
3-11-148-b	P-Z	10.22	3985.00		X					
3-11-155-a	P-Z	3.78	1430.00		X					
3-11-159-g	P-Z	1.12	400.00		X					
3-11-160-f	P-Z	0.68	210.00		X					
3-11-166-h	P-Z	3.12	900.00		X					
3-11-167-g	P-Z	2.70	935.00		X					
3-11-169-f	P-Z	7.50	2560.00		X					
3-11-169-g	P-Z	3.23	880.00		X					
3-11-172-a	P-Z	10.98	3745.00		X					
3-12-180-c	P-Z	6.22	2035.00		X					
3-12-180-o	P-Z	1.78	645.00		X					
3-12-182-g	P-Z	0.53	145.00		X					
3-12-189-a	P-Z	1.14	360.00		X					
3-12-189-j	P-Z	0.84	210.00		X					
3-12-201-j	P-Z	2.90	430.00		X					
3-12-211-c	P-Z	4.09	1005.00		X					
3-12-213-h	P-Z	2.04	820.00		X					
3-12-219-b	P-Z	2.21	875.00		X					
3-12-251-i	P-Z	1.57	580.00		X					
3-12-253-d	P-Z	3.51	1350.00		X					
3-12-253-h	P-Z	2.90	1060.00		X					
Razem gosp		350.57	120705	X		X				
3-09-46 -a	N	10.35	4130.00		X					
3-10-96 -d	N	2.88	1270.00		X					
Razem gosp		13.23	5400	X		X				
Razem C		363.80	126105	X		X				
Razem nadleśnictwo		571.34	206895	X	X		73.21	39.57	17768	14908

SPIS ZESTAWIEŃ I RYSUNKÓW

ZESTAWIENIE 1. POWIERZCHNIA EWIDENCYJNA LASÓW I GRUNTÓW	11
ZESTAWIENIE 2. ODLEGŁOŚCI OD WAŻNIEJSZYCH URZĘDÓW	12
ZESTAWIENIE 3. PODZIAŁ NA LEŚNICTWA	14
ZESTAWIENIE 4. ROZMIAR WYKONYWANYCH PRAC URZĄDZENIOWYCH	16
ZESTAWIENIE 5. PODSTAWOWE DANE Z KOLEJNYCH CYKLI URZĄDZENIOWYCH W NADLEŚNICTWIE TORZYM	17
ZESTAWIENIE 6. ZESTAWIENIE GŁÓWNYCH GRUP I RODZAJÓW UŻYTKÓW	22
ZESTAWIENIE 7. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI EWIDENCYJNEJ WG STANU PRAWNEGO WŁASNOŚCI GRUNTÓW	24
ZESTAWIENIE 8. WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	25
ZESTAWIENIE 9. WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH PROGRAMÓW I STRATEGII PRZYJĘTYCH PRZEZ SAMORZĄDY TERYTORIALNE.	26
ZESTAWIENIE 10. LOKALIZACJA LASÓW OCHRONNYCH	31
ZESTAWIENIE 11. PORÓWNANIE POWIERZCHNI LASÓW OCHRONNYCH Z POPRZEDNIĄ REWIZJĄ.	32
ZESTAWIENIE 12. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI ORAZ UDZIAŁU PROCENTOWEGO TYPÓW GLEB	34
ZESTAWIENIE 13. POWIERZCHNIA TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU	36
ZESTAWIENIE 14. ZESTAWIENIE ZMIAN POWIERZCHNI TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU	37
ZESTAWIENIE 15. ZNIEKSZTAŁCENIE SIEDLISK LEŚNYCH	37
ZESTAWIENIE 16. UDZIAŁ POWIERZCHNIOWY GATUNKÓW PANUJĄCYCH W SIEDLISKOWYCH TYPACH LASU	40
ZESTAWIENIE 17. UDZIAŁ POWIERZCHNIOWY WG GATUNKÓW RZECZYWISTYCH W SIEDLISKOWYCH TYPACH LASU	41
ZESTAWIENIE 18. PORÓWNANIE UDZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (POW. ZALESIONA)	42
ZESTAWIENIE 19. PORÓWNANIE POWIERZCHNI WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W GRUPACH GATUNKOWYCH	42
ZESTAWIENIE 20. PORÓWNANIE UDZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO WG RZECZYWISTEGO UDZIAŁU GATUNKÓW	43
ZESTAWIENIE 21. PORÓWNANIE POWIERZCHNI WEDŁUG GATUNKÓW RZECZYWISTYCH W GRUPACH GATUNKOWYCH	43
ZESTAWIENIE 22. PORÓWNANIE UDZIAŁU MIĄŻSZOŚCIOWEGO WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH	44
ZESTAWIENIE 23. PORÓWNANIE MIĄŻSZOŚCI WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W GRUPACH GATUNKOWYCH	44
ZESTAWIENIE 24. PORÓWNANIE UDZIAŁU MIĄŻSZOŚCIOWEGO WG RZECZYWISTEGO UDZIAŁU GATUNKÓW	45
ZESTAWIENIE 25. PORÓWNANIE MIĄŻSZOŚCI WEDŁUG GATUNKÓW RZECZYWISTYCH W GRUPACH GATUNKOWYCH	45
ZESTAWIENIE 26. ZESTAWIENIE OGÓLNE GOSPODARCZYCH DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH	46
ZESTAWIENIE 27. ZESTAWIENIE SZCZEGÓŁOWE GOSPODARCZYCH DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH	47
ZESTAWIENIE 28. WYKAZ ŹRÓDEŁ NASION	49
ZESTAWIENIE 29. ZESTAWIENIE SZCZEGÓŁOWE WYŁĄCZONYCH DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH	50
ZESTAWIENIE 30. WYKAZ DRZEW MATECZNYCH	50
ZESTAWIENIE 31. WYKAZ BLOKÓW UPRAW POCHODNYCH SOSNY	51
ZESTAWIENIE 32. WYKAZ BLOKÓW UPRAW POCHODNYCH DĘBU BEZSZYPUŁKOWEGO	51
ZESTAWIENIE 33. UPRAWY POCHODNE POZA BLOKAMI	51
ZESTAWIENIE 34. WYKAZ UPRAW POCHODNYCH POZA BLOKAMI	51
ZESTAWIENIE 35. UDZIAŁ POWIERZCHNIOWY I MIĄŻSZOŚCIOWY DRZEWOSTANÓW W KLASACH I PODKLASACH WIEKU	53
ZESTAWIENIE 36. PORÓWNANIE STRUKTURY W KLASACH WIEKU POPRZEDNIEJ I OBECNEJ REWIZJI URZĄDZENIA LASU	55
ZESTAWIENIE 37. KATEGORIE DOJRZAŁOŚCI RĘBNEJ DRZEWOSTANÓW	57
ZESTAWIENIE 38. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW WG GRUP WIEKOWYCH I BOGACTWA GATUNKOWEGO	58
ZESTAWIENIE 39. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW WG GRUP WIEKOWYCH I BUDOWY PIONOWEJ	58
ZESTAWIENIE 40. CECHY DRZEWOSTANÓW	59
ZESTAWIENIE 41. MŁODE POKOLENIE PODOKAPOWE	60
ZESTAWIENIE 42. ODNOWIENIA NATURALNE WG GATUNKÓW	60
ZESTAWIENIE 43. UPRAWY POCHODZENIA NATURALNEGO	61
ZESTAWIENIE 44. TABELA HODOWLANA DLA DRZEWOSTANÓW O KIERUNKU GOSPODARCZYM	61
ZESTAWIENIE 45. TABELA HODOWLANA DLA DRZEWOSTANÓW O FUNKCJI BADAWCZEJ W LEŚNICTWIE KORYTNO	64
ZESTAWIENIE 46. TABELA HODOWLANA DLA DRZEWOSTANÓW O KIERUNKU PRZYRODNICZYM	65
ZESTAWIENIE 47. OCENA ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW Z PRZYJĘTYMI TYPAMI DRZEWOSTANÓW ...	66
ZESTAWIENIE 48. OCENA ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO UPRAW	67
ZESTAWIENIE 49. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW NIEZGODNYCH Z TD	67
ZESTAWIENIE 50. OCENA ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z SIEDLISKIEM	67
ZESTAWIENIE 51. OCENA ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z SIEDLISKIEM Z ROZBICIEM NA TYPY DRZEWOSTANU	68

ZESTAWIENIE 52. SPODZIEWANY BIEŻĄCY PRZYRÓST ROCZNY – PRZYRÓST TABELARYCZNY WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH.....	70
ZESTAWIENIE 53. SPODZIEWANY BIEŻĄCY PRZYRÓSTU ROCZNY – PRZYRÓST TABELARYCZNY WG KLAS I PODKLAS WIEKU	70
ZESTAWIENIE 54. ZESTAWIENIE UZYSKANEGO W POPRZEDNIM 10-LECIU PRZYRÓSTU UŻYTECZNEGO	71
ZESTAWIENIE 55. INWENTARYZACJA USZKODZEŃ DRZEWOSTANÓW (WSZYSTKICH KLAS WIEKU)	72
ZESTAWIENIE 56. STABILNOŚĆ DRZEWOSTANÓW	73
ZESTAWIENIE 57. GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA GMIN POŁOŻONYCH W ZASIĘGU TERYTORIALNYM NADLEŚNICTWA TORZYM	74
ZESTAWIENIE 58. LICZBA I WIELKOŚĆ KOMPLEKSÓW LEŚNYCH NA TERENIE NADLEŚNICTWA TORZYM	75
ZESTAWIENIE 59. GŁÓWNI ODBIORCY DREWNA	75
ZESTAWIENIE 60. ZESTAWIENIE WSKAZÓWEK GOSPODARCZYCH ZAPLANOWANYCH W LASACH O FUNKCJI SPOŁECZNEJ	80
ZESTAWIENIE 61. DRZEWOSTANY BEZ WSKAZAŃ	81
ZESTAWIENIE 62. JAKOŚĆ HODOWLANA DRZEWOSTANÓW	82
ZESTAWIENIE 63. JAKOŚĆ TECHNICZNA	82
ZESTAWIENIE 64. GRUNTY LEŚNE NIEZALEŚNIE Z WYSZCZEGÓLNIENIEM PODODDZIAŁÓW	83
ZESTAWIENIE 65. PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA.....	211
ZESTAWIENIE 66. GOSPODARSTWO SPECJALNE	211
ZESTAWIENIE 67. WIEKI RĘBNOŚCI	212
ZESTAWIENIE 68. ZESTAWIENIE PRZYJĘTYCH ETATÓW UŻYTKOWANIA RĘBNEGO	215
ZESTAWIENIE 69. ZESTAWIENIE UŻYTKÓW RĘBNYCH NIEZALICZONYCH NA POCZET ETATU POWIERZCHNIOWEGO	215
ZESTAWIENIE 70. ŁĄCZNY ETAT UŻYTKOWANIA RĘBNEGO	216
ZESTAWIENIE 71. ZESTAWIENIE OBLIGATORYJNEGO ETATU UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH.....	217
ZESTAWIENIE 72. WSKAŹNIKI ORIENTACYJNEGO ROZMIARU UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO.	218
ZESTAWIENIE 73. ŁĄCZNY ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO.....	218
ZESTAWIENIE 74. PODSUMOWANIE CIĘĆ RĘBNYCH W GOSPODARSTWACH	221
ZESTAWIENIE 75. POWIERZCHNIA MANIPULACYJNA ORAZ DO ODNOWIENIA W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH RĘBNI	223
ZESTAWIENIE 76. POWIERZCHNIA UŻYTKÓW RĘBNYCH W LEŚNICTWACH.....	225
ZESTAWIENIE 77. WYKAZ RĘBNI ZUPEŁNYCH NA SIEDLISKACH LASOWYCH.....	226
ZESTAWIENIE 78. REALIZACJA ZARZĄDZENIA NR 87	227
ZESTAWIENIE 79. RĘBNI ZUPEŁNE W LASACH BĘDĄCYCH LASAMI OCHRONNYMI	228
ZESTAWIENIE 80. PORÓWNANIE POWIERZCHNI MANIPULACYJNEJ RĘBNI	229
ZESTAWIENIE 81. PRZEBUDOWA DRZEWOSTANÓW	229
ZESTAWIENIE 82. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI CIĘĆ PRZEDRĘBNYCH WG RODZAJU CIĘĆ.....	230
ZESTAWIENIE 83. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI CIĘĆ PRZEDRĘBNYCH WG ZGODNOŚCI Z TD	231
ZESTAWIENIE 84. POWIERZCHNIA UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH W LEŚNICTWACH	231
ZESTAWIENIE 85. ZESTAWIENIE OBWODÓW ŁOWIECKICH W ZASIĘGU TERYTORIALNYM NADLEŚNICTWA	280
ZESTAWIENIE 86. HARMONOGRAM PRAC NAD PUL.....	288
ZESTAWIENIE 87. BŁĘDY PROCENTOWE POMIERNYCH CECH	290
RYSUNEK 1. PODZIAŁ MA OBRĘBY I LEŚNICTWA	15
RYSUNEK 2. UDZIAŁ GATUNKÓW PANUJĄCYCH WEDŁUG POWIERZCHNI W SIEDLISKOWYCH TYPACH LASU	38
RYSUNEK 3. UDZIAŁ GATUNKÓW W SIEDLISKOWYCH TYPACH LASU WG RZECZYWISTEGO UDZIAŁU W DRZEWOSTANACH	39
RYSUNEK 4. STRUKTURA WIEKOWA DRZEWOSTANÓW WG POWIERZCHNI I ZAPASU	54
RYSUNEK 5. ZMIANA STRUKTURY WIEKOWEJ DRZEWOSTANÓW WG UDZIAŁU POWIERZCHNI I ZAPASU	56
RYSUNEK 6. LOKALIZACJA LASÓW ODDZIAŁYWANIA SPOŁECZNEGO	77
RYSUNEK 7. MAPY POGLĄDOWE LOKALIZACJI LASÓW SPOŁECZNYCH	80
RYSUNEK 8. PORÓWNANIE UŻYTKOWANIA RĘBNEGO	216
RYSUNEK 9. PORÓWNANIE UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO.....	219
RYSUNEK 10. PORÓWNANIE UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO	232
RYSUNEK 11. ZMIANA PRZECIĘTNEGO WIEKU I ZASOBNOŚCI W KOLEJNYCH REWIZJACH URZĄDZANIA LASU	284